

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE
STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN

UITSPRAKEN WERKJAAR 2023
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 1

Inhoud

Zitting van 11 januari 2023

rolnummer 2022/0826

rolnummer 2022/0892

rolnummer 2022/0910

rolnummer 2022/0915

rolnummer 2022/0918

rolnummer 2022/0927

rolnummer 2022/0942

rolnummer 2022/0975

Zitting van 16 januari 2023

rolnummer 2022/0880

rolnummer 2022/0899

rolnummer 2022/0938

rolnummer 2022/0944

rolnummer 2022/0951

rolnummer 2022/0955

rolnummer 2022/0958

rolnummer 2022/0974

rolnummer 2022/1021

rolnummer 2022/1037

Zitting van 20 januari 2023

rolnummer 2022/0890_0978_1023

rolnummer 2022/0969

rolnummer 2022/0985_1040

rolnummer 2022/1016

rolnummer 2022/1036

rolnummer 2022/1039

rolnummer 2022/1044

[**Zitting van 25 januari 2023**](#)

rolnummer 2022/1048

rolnummer 2022/1057

rolnummer 2022/1058

rolnummer 2023/0001

[**Zitting van 30 januari 2023**](#)

rolnummer 2022/0904

rolnummer 2022/0997

rolnummer 2022/1050

rolnummer 2022/1052

rolnummer 2022/1054

[**Zitting van 10 februari 2023**](#)

rolnummer 2022/1025

rolnummer 2022/1045

rolnummer 2022/1047

rolnummer 2022/1051

rolnummer 2022/1060

[**Zitting van 15 februari 2023**](#)

rolnummer 2021/1130

rolnummer 2022/0753

rolnummer 2023/0002

rolnummer 2023/0027

rolnummer 2023/0028

Arrest nr. 8.226 van 17 januari 2023 in de zaak 2022/0826

In zake: David C. PETIT
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Groot Begijnhof 54-00.01

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 6 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Introduction to General Relativity’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Astronomy and Astrophysics’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Introduction tot General Relativity’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Verzoeker werd gehoord op 30 september 2022, waarna de interne beroepsinstantie op 5 oktober 2022 besloot om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - taal van de rechtspleging

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijsstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijsstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer

is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoeker zijn intern beroep, dat betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld. De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoeker ingestelde intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdicionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtbanken van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er

alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

Nadat verwerende partij haar antwoordnota had ingediend, stelde de Raad vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partijen – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoeker de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van zijn verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 8 december 2022 per e-mail een aangepaste procedurekalender verzonden, met daarin aangepaste termijnen en de volgende mededeling:

“Nadat de Raad kennis heeft genomen van de antwoordnota en het administratief dossier van verwerende partij, blijkt dat verzoeker voor de Raad enkel een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands. Aangezien de Raad vooralsnog de vaste beleidslijn hanteert om een verzoekende partij de mogelijkheid te bieden een anderstalig verzoekschrift te regulariseren, ziet hij zich genoodzaakt om de procedurekalender [...] als volgt aan te passen:

- 13 december 2022: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een **Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift**
- [...]

Laattijdige nota's worden uit de verdere procedure geweerd.”

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar *antwoordnota* een exceptie van onontvankelijkheid van het extern beroep op, aangezien verzoeker in zijn bezwaarschrift een vertaling biedt van zijn intern beroep, maar niet van zijn verzoekschrift bij de Raad. Dit extern verzoekschrift werd enkel in het Engels bezorgd.

Beoordeling

De Raad moet vaststellen dat verzoeker pas op 20 december 2022 een vertaling van zijn verzoekschrift heeft overgemaakt, zijnde aldus na de termijn die hem werd geboden tot regularisatie van zijn beroepsschrift.

Verzoeker verschijnt niet ter zitting om desgevallend nadere duiding te verschaffen.

Overeenkomstig wat in de mededeling van de procedurekalender is bepaald, wordt het Engelstalig verzoekschrift uit de debatten geweerd.

Nu er zich in het dossier geen ontvankelijk verzoekschrift bevindt, dient de Raad te besluiten tot de onontvankelijkheid van het beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 17 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.229 van 17 januari 2023 in de zaak 2022/0892

In zake: Jowhar DING
 Woonplaats kiezend te 9470 Denderleeuw
 Kattestraat 35

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 24 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Information Management’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Machine Learning and Inductive Inference’ bekomt verzoekende partij bij de tweede examenkans een examencijfer van 7/20. Zij wordt ook niet geslaagd verklaard voor de opleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 15 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Verzoekster werd gehoord op 26 september 2022, waarna de interne beroepsinstantie op 17 oktober 2022 besloot om het intern beroep ongegrond te verklaren.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - taal van de rechtspleging

Met betrekking tot de taalregeling moet het volgende worden opgemerkt.

Artikel II.261, §1 van de Codex Hoger Onderwijs (verder: de Codex) stelt als principe dat de onderwijstaal in de hogeronderwijsinstellingen die onder de toepassing van de Codex vallen, het Nederlands is.

Terwijl de Codex op dit principe een aantal uitzonderingen toestaat, lijkt dit niet het geval te zijn voor de bestuurstaal van de hogescholen en universiteiten, die krachtens artikel II.260 van de Codex steeds het Nederlands is.

De Raad is van oordeel dat het begrip onderwijstaal ruim kan worden geïnterpreteerd en zich niet noodzakelijk beperkt tot de taal waarin de lessen zelf worden gegeven, maar zich ook kan uitstrekken tot de mondelinge of schriftelijke communicatie tussen instelling of docent en student met betrekking tot die lessen of het opleidingsonderdeel waarvan de lessen deel uitmaken, zoals bijvoorbeeld bepaalde praktische mededelingen.

Anders is het wanneer de communicatie niet langer enkel betrekking heeft op de verstrekking van het onderwijs, maar kadert in de rechtsbescherming van de student.

Zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen (R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2.311) is de interne beroepsinstantie die de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex verplicht dient in te richten, een orgaan dat een bestuurlijke rechtshandeling stelt die, wanneer is voldaan aan de voorwaarden door de Codex gesteld, vatbaar is voor een administratief beroep bij de Raad. Dit betekent dat op de werking van de interne beroepsinstantie de bestuurstaal van toepassing is, die zoals aangehaald uitsluitend het Nederlands kan zijn.

De Raad stelt te dezen vast dat verzoekster haar intern beroep, dat betrekking heeft op een Engelstalige opleiding, in het Engels heeft ingesteld. De Raad spreekt zich vooralsnog niet uit over de regelmatigheid van het door verzoekster ingestelde intern beroep, gezien in het licht van bovenstaande overwegingen.

De Raad is een administratief rechtscollege dat is opgericht door en binnen de Vlaamse Gemeenschap (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, 1960/1, 17 e.v.*).

Wat betreft de taalregeling met betrekking tot de rechtscolleges van de gewesten of gemeenschappen, heeft de Raad van State in het arrest nr. 220.989 van 12 oktober 2012 geoordeeld dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen uitspraak doet over jurisdicionele beroepen en zijn contentieux onder het grondwettelijk begrip ‘gerechtszaken’ valt, maar dat de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken op de Raad voor Vergunningsbetwistingen niet van toepassing is, daar de wet enkel het gebruik van de talen in gerechtszaken voor de hoven en rechtkassen van de rechterlijke orde regelt.

In hetzelfde arrest heeft de Raad van State geoordeeld dat de wet van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken of het decreet van 30 juni 1981 houdende aanvulling van de artikelen 12 en 33 van de bij het koninklijk besluit van 16 (lees: 18) juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken wat betreft het gebruik van de talen in de betrekkingen tussen de bestuursdiensten van het Nederlands taalgebied en de particulieren, evenmin op de Raad voor Vergunningsbetwistingen van toepassing zijn, omdat die teksten het taalgebruik in bestuurszaken regelen en niet het taalgebruik in gerechtszaken voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die uitspraak doet over jurisdicionele beroepen.

Deze overwegingen lijken mutatis mutandis op de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen van toepassing te kunnen zijn. Het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ heeft aan de bovenstaande situatie overigens geen wijzigingen aangebracht en regelt de taal der rechtspleging voor de in dat decreet bedoelde rechtscolleges niet.

Bij deze rechtspraak kan de bedenking worden geplaatst of zij verzoenbaar is met artikel 129, §1 van de Grondwet. Krachtens deze bepaling is de Vlaamse decreetgever in

gemeenschapsbevoegdheden immers slechts bevoegd om het gebruik van de talen te regelen voor (i) de bestuurszaken, (ii) het onderwijs in de door de overheid opgerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen en (iii) de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeel, alsmede de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen.

Indien de Raad, zoals de Raad van State heeft geoordeeld ten aanzien van de Raad voor Vergunningsbetwistingen, niet onder de taalregeling in bestuurszaken valt, lijkt artikel 129, §1 van de Grondwet uit te sluiten dat de decreetgever de taalregeling in de procedure voor zijn administratieve rechtscolleges zou vermogen te regelen.

Deze vraag behoeft evenwel vooralsnog geen antwoord, nu de overwegingen van voormeld arrest van de Raad van State alleszins niet wegnemen dat de Raad als administratief rechtscollege van en binnen de Vlaamse Gemeenschap, binnen de diensten van de ‘Vlaamse Executieve’ valt, die krachtens de artikelen 35 en 36, §1 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen het Nederlands als bestuurstaal gebruiken.

De taalregeling wordt geacht van openbare orde te zijn. De Raad ziet geen reden om daar anders over te oordelen wanneer de rechtsgrond voor de taalregeling is gelegen in de voormelde wet van 9 augustus 1980.

Artikel 21 van het huishoudelijk reglement van de Raad (*BS* 15 juli 2015) bevestigt dat de taal van de procedure het Nederlands is. Dit taalvoorschrift heeft niet enkel betrekking op het arrest van de Raad, maar strekt zich ook uit tot de procedurestukken die uitgaan van de partijen, waaronder het verzoekschrift, de antwoordnota van de verwerende partij en de wederantwoordnota van de verzoekende partij.

Artikel 30 van de Grondwet lijkt aan partijen geen rechtsgrond te bieden om zich in de procedure voor de Raad op grond van de taalvrijheid alsnog van een andere taal dan het Nederlands te bedienen, nu dit artikel enkel de vrijheid van de gesproken taal waarborgt en er alleszins een regeling door de wetgever wordt toegelaten voor handelingen van het openbaar gezag – waar de gewone wet van 9 augustus 1980 prima facie aan voldoet.

De Raad stelt vast dat de gedinginleidende akte – het beroep tot nietigverklaring van verzoekende partij – geheel in het Engels is opgesteld.

Zulks is in strijd met de bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van deze procedurestukken en bijgevolg tot de onontvankelijkheid van het beroep.

De Raad is er zich evenwel van bewust dat in het verleden – doorgaans met instemming van de verwerende partijen – een coulante houding werd aangenomen ten aanzien van niet-Nederlandstalige verzoekschriften of wederantwoordnota's. Wil de Raad de door de decreetgever beoogde korte doorlooptijd van de beroepen blijven honoreren, dan kan de huidige werklast van de Raad een dergelijke soepele houding niet langer verantwoorden. De verwerking van anderstalige procedurestukken veroorzaakt immers een aanzienlijke bijkomende belasting bij de beoordeling van het beroep. Bovendien kan de Raad niet voorbijgaan aan de hiervoor in herinnering gebrachte rechtsregels.

Ten einde de tegenspraak te waarborgen en verzoekster de mogelijkheid te bieden om een Nederlandstalige vertaling voor te leggen van haar verzoekschrift, is door het secretariaat van de Raad op 25 november 2022 per e-mail een procedurekalender verzonden, met daarin aangepaste termijnen en de volgende mededeling:

“De Raad heeft vastgesteld dat de verzoekende partij een Engelstalig verzoekschrift heeft ingediend. De procedure voor de Raad verloopt in het Nederlands; anderstalige verzoekschriften en nota's zijn niet ontvankelijk en worden uit de debatten geweerd. Aan verzoeker wordt een mogelijkheid geboden om het anderstalig verzoekschrift te regulariseren.

- 5 december 2022: de student bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de onderwijsinstelling een **Nederlandstalige letterlijke vertaling van zijn verzoekschrift.**
- [...]

Laattijdige nota's worden uit de verdere procedure geweerd.”

Verder moet de Raad vaststellen dat ook de wederantwoordnota van verzoekende partij geheel in het Engels is opgesteld.

Dit is eveneens in strijd met de hiervoor aangehaalde bepalingen van de wet van 9 augustus 1980 en het huishoudelijk reglement van de Raad, zodat er grond is om te besluiten tot de nietigheid van dit procedurestuk.

De wederantwoordnota van verzoekende partij wordt uit de debatten geweerd.

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar *antwoordnota* een exceptie van onontvankelijkheid van het extern beroep op, aangezien verzoekster een termijn werd verleend tot 5 december 2022 om een vertaling in te dienen maar zij heeft dit pas op 6 december 2022 gedaan.

Beoordeling

De Raad moet vaststellen dat, zoals verwerende partij aanhaalt, verzoekster pas op 6 december 2022 een vertaling van haar verzoekschrift heeft overgemaakt, zijnde aldus na de termijn die haar werd geboden tot regularisatie van haar beroepsschrift.

Zoals reeds vermeld, kan geen rekening worden gehouden met een eventuele toelichting hieromtrent in de wederantwoordnota, vermits die in het Engels werd opgesteld en om die reden uit de debatten wordt gehouden. Verzoekster verschijnt ook niet ter zitting om desgevallend nadere duiding te verschaffen.

Overeenkomstig wat in de mededeling van de procedurekalender is bepaald, wordt het Engelstalig verzoekschrift uit de debatten geweerd.

Nu er zich in het dossier geen ontvankelijk verzoekschrift bevindt, dient de Raad te besluiten tot de onontvankelijkheid van het beroep.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote

kamervoorzitter

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Bertel De Groote**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.270 van 3 februari 2023 in de zaak 2022/0910

In zake: Lili NGUYEN
 Woonplaats kiezend te 1000 Brussel
 Nieuwbrug 16

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
 Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
 Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 20 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Jan De Groote, en mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in Social Sciences’.

Omdat verzoekster in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij zich moet inschrijven en slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit voorliggend dossier blijkt niet dat verzoekster tegen die beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van elf opleidingsonderdelen, ten belope van 66 studiepunten. Ze behaalt een credit voor zes opleidingsonderdelen en haar studierendement bedraagt 64%. Aangezien verzoekster aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 3 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 oktober 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard omdat het buiten de door artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement voorgeschreven vervaltermijn van zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing was ingesteld. De examenresultaten na de tweede zittijd en de beslissing van de examencommissie werden op 15 september 2022 ter kennis gebracht zodat het op 3 oktober 2022 ingestelde beroep buiten deze vervaltermijn werd ingesteld.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Afstand

In een navolgend verzoekschrift, bij de Raad geregistreerd onder rolnummer 2022/0942, verwijst verzoekster naar het “soortgelijk extern beroep” dat ze op 27 oktober heeft ingediend bij de Raad. Ze wenst dit “eerdere beroep [], dat op 27 oktober werd afgestempeld” in te trekken.

De Raad begrijpt dit als een afstand van beroep. Hij ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 3 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.301 van 20 maart 2023 in de zaak 2022/0915

In zake: Ines BOULAHYA
 Woonplaats kiezend te 1600 Sint-Pieters-Leeuw
 Brusselbaan 142

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
 Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
 Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 14 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking werd opgelegd en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 24 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Middels beschikking 2023/001 heeft de Raad de partijen de mogelijkheid geboden om standpunt in te nemen omtrent de gevolgen van de kennisgeving van de maatregel van studievoortgangsbewaking voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen. Beide partijen hebben vervolgens een aanvullende nota ingediend.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de wiskunde en Data Science’.

Aangezien verzoekster een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij zich moet inschrijven en slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Dit is de eerste besteden beslissing.

Verzoekster stelt een beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van 24 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet met een aangetekende zending is verzonden.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 27 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 31 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

In casu werd aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd die werd meegedeeld op het puntenblad dat op 14 september 2022 werd bekendgemaakt (stuk 2 van het administratief dossier). Hierop heeft verzoekster, middels een gewone brief waarop een datumstempel van 20 september 2022 lijkt te zijn aangebracht, intern beroep ingesteld bij verwerende partij (stuk 3 van het administratief dossier).

Ambtshalve rijst, in het licht van artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en artikel II.21 van het Bestuursdecreet, derhalve de vraag op welke wijze de maatregel van studievoortgangsbewaking, vermeld op het puntenblad van 14 september 2022, aan verzoekende partij werd meegedeeld en – in voorkomend geval – welke gevolgen deze kennisgeving heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen.

Aan partijen is met een e-mail van 16 december 2022 en vervolgens middels beschikking 2023/001 gevraagd om hieromtrent standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt de beslissing te begrijpen waarbij haar intern beroep wordt verworpen omdat het beroepsschrift niet bij aangetekend schrijven was ingediend, maar vraagt om rekening te houden met het feit dat dit tijdens een stressvolle periode is gebeurd.

Verwerende partij betoogt in haar *antwoordnota* dat het extern beroep onontvankelijk is omdat verzoekster nagelaten heeft om de interne beroeps mogelijkheden op regelmatige wijze uit te putten, wat een noodzakelijke voorwaarde is om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad te kunnen instellen. Het is volgens verwerende partij dan ook terecht dat de voorzitter van de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat het intern beroepsschrift niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten aangezien het niet aangetekend werd verzonden. Volgens verwerende partij wordt dat ook niet door de verzoekende partij ontkend in het kader van de externe beroepsprocedure.

Verwerende partij benadrukt, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, dat de aangetekende verzending van het intern beroep door de student op straffe van onontvankelijkheid wordt voorgeschreven door het onderwijs- en examenreglement en aldus een substantiële vormvereiste uitmaakt die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen aangezien de procedureregels inzake de georganiseerde administratieve beroepen de openbare orde raken en hiervan enkel kan worden afgeweken op grond van bewezen overmacht, wat *in casu* volgens verwerende partij niet wordt aangevoerd, laat staan aangetoond.

In haar *wederantwoordnota* stelt verzoekster dat zij dacht haar verzoekschrift aangetekend te hebben verzonden, vermits ze dit zo aan de medewerker van BPost had gevraagd. Het was de eerste keer dat ze een brief aangetekend moest verzenden en ze wist niet dat dit niet was gebeurd. Op haar beroepsschrift staat in de rechterbovenhoek overigens ‘aangetekend’ vermeld, aangezien het wel degelijk haar bedoeling was dit aangetekend op te sturen.

Verwerende partij heeft vervolgens met een e-mail van 19 december 2022 het volgende geantwoord op de vraag van de Raad omtrent de wijze waarop de maatregel van

studievoortgangsbewaking ter kennis werd gebracht van verzoekende partij en de eventuele gevolgen daarvan voor de beroepstermijn:

“De verzoekende partij is via e-mail d.d. 15.09.2022 op de hoogte gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten (zie bijlage), dit is in overeenstemming met artikel 145 en artikel 146 van het onderwijs- en examenreglement. Het aangewende informaticasysteem stelt uitdrukkelijk dat verzoekende partij de e-mail heeft ontvangen (eveneens in bijlage). Op basis hiervan wordt aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde (zie: R. Stvb. 7 februari 2021 nr. 2021/1203). Overeenkomstig artikel 153, § 1 van het onderwijs- en examenreglement is aldus de beroepstermijn ingegaan.

Heel recentelijk, bij arrest nr. 252.999 van 16 februari 2022, heeft de Raad van State geoordeeld dat de poststempel een vaste datum geeft aan de zending als die aangetekend is verstuurd. Deze opvatting ligt volledig in de lijn met wat de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak bij arrest nr. 234.859 van 26 mei 2016 heeft overwogen, namelijk “dat een verzoekende partij die haar procedurestuk niet aangetekend stuurt, het voordeel van de vaste datum niet geniet en dus het risico loopt moeilijkheden inzake het bewijs van de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te ondervinden”. Eveneens in de lijn van die rechtspraak van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak is het arrest van 27 oktober 2017, nr. 239.692, waarin de Raad van State voor recht zegt dat een gewone zending (dus niet aangetekend) geen vaste datum geeft aan de zending.

Artikel II.283, eerste lid, CHO, legt op dat de student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure. Het komt toe aan de onderwijsinstelling om de vormen van die procedure te bepalen in het OER. De decreetgever heeft echter in het tweede lid van het voormalde artikel opgenomen dat er een vervaltermijn van zeven kalenderdagen moet worden gerespecteerd, teneinde tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing over te gaan.

Om na te gaan of de uitdrukkelijke wil van de decreetgever wat betreft de vervaltermijn wordt gerespecteerd, bepaalt artikel 153, § 1, derde lid, van het OER dat het verzoekschrift in het kader van het intern beroep aangetekend moet worden opgestuurd. Het vereiste van een vaste datum om de naleving van de vervaltermijn te kunnen vaststellen, is geenszins onredelijk en helemaal in lijn met de rechtspraak van de Raad van State. In een verdere uitwerking van de leer ontwikkeld in het arrest nr. 234.859 van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, heeft de Raad van State bij arrest nr. 243.796 van 22 februari 2019 explicet overwogen: “La formalité de l’envoi par un pli recommandé à la poste a pour finalité d’assurer la sécurité juridique et de donner date certaine à l’envoi des pièces de procédure.” Tevens de R.Stvb., bij arrest nr. 7.202 van 4 februari 2022, heeft gewezen op het belang van een vaste datum (“Uit het voorliggend dossier blijkt niet dat deze beslissing op een andere wijze aan verzoekster is bekendgemaakt. Zo bevat het administratief dossier geen aangetekend schrijven, noch een ander stuk dat toelaat om een vaste datum te bepalen”).

De instelling is goed op de hoogte van het feit dat er omstandigheden kunnen zijn die met zich meebrengen dat het vereiste van de aangetekende zending geen bijkomende waarborg meer biedt, zoals vastgesteld in de arresten nrs. 234.859 en 243.796 van de Raad van State. In die zaken had de griffie van de Raad van State - dus de instelling zelf op wier rechtsbescherming een beroep werd gedaan – namelijk binnen de beroepstermijn de ontvangst van het verzoekschrift bevestigd. Er kon moeilijk worden getwijfeld aan de datum die de griffie zelf aan het verzoekschrift had gegeven. Eenzelfde redenering zou kunnen worden toegepast op het secretariaat van de interne beroepscommissie van de instelling. Echter, in het voorliggende geval is dergelijke situatie niet vorhanden en heeft de instelling de naleving van de decretaal bepaalde

vervaltermijn niet kunnen bevestigen, daargelaten de vraag of het toekomt aan de beroepsinstantie om de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te bewijzen.

De instelling heeft daarom in overeenstemming met de rechtspraak van de Raad van State en van de R.Stvb. gehandeld door vast te stellen dat niet is aangetoond, in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak, dat artikel II.283, tweede lid, CHO werd nageleefd.”

Naar aanleiding van beschikking 2023/001 heeft verwerende partij een aanvullende nota ingediend, waarin zij het volgende betoogt:

“In het arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 oordeelde het Grondwettelijk Hof: "Een sluitende rechtsbescherming impliceert dat de bestuurde ook wordt geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden die tegen de beslissing openstaan."

Er is dan ook geen discussie over het feit dat een bestuurde moet worden geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden.

Hoe dat gebeurt, kan volgens het Grondwettelijk Hof op verschillende manieren.

Zo oordeelde het Hof in het arrest nr. 178/2021 van 9 december 2021, met verwijzing naar het arrest Faniel t. België van 1 maart 2011 en het arrest Assunçao Chaves t. Portugal van 31 januari 2012 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (punt 9.2): "*De vermelding van het bestaan van rechtsmiddelen en beroepstermijnen in de betekenis van een administratieve beslissing is een essentieel element van het algemeen beginsel van behoorlijke rechtsbedeling en van het recht op toegang tot de rechter*". In het arrest nr. 158/2022 overwoog het Hof (punt B.7.1), eveneens met verwijzing naar de voornoemde arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens: "*De vermelding van de beroepsmogelijkheden in een administratieve beslissing past niet alleen in het kader van de verplichting tot openbaarheid van bestuur, maar is ook essentieel voor een daadwerkelijke rechtsbescherming van de bestuurde en is derhalve cruciaal in het licht van het recht op toegang tot de rechter*".

Dienvolgens is het Grondwettelijk Hof van oordeel dat een bestuurde moet worden geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden, maar met verwijzing naar rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is het Hof het standpunt toegedaan dat die vereiste informatie kan worden opgenomen in de betekenis of in de beslissing zelf. Dat blijkt duidelijk uit de voormelde arresten nrs. 178/2021 en 158/2022.

In het voorliggende geval is de studievoortgangsbeslissing aan de student betekend, waarna hij de beslissing met vermelding van de beroepsmogelijkheden kan openen, wat hij - deze vaststelling is ten overvloede - ook heeft gedaan. Die optie is volledig in overeenstemming met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof die is ontwikkeld op grond van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Om die reden alleen al is er geen nood om het Grondwettelijk Hof te bevragen, omdat het antwoord van het Hof geenszins is vereist om een oplossing te bieden voor het geschil dat voorligt bij de Raad voor de betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De vermelding van de beroepsmogelijkheden is namelijk geschied op een wijze die ontgensprekelijk conform is met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof.”

Verzoekende partij is in haar *aanvullende nota* de mening toegedaan dat de e-mail verstuurd door VUB moet worden beschouwd als een bericht in de zin van artikel II.19 van het Bestuursdecreet, die niet voldoet aan de in artikel II.21 van dat decreet opgenomen vereisten. Zij stelt dat verwerende partij studenten zou moeten informeren over de nodige stappen en voorwaarden om een intern beroep te kunnen instellen tegen een beslissing die wordt

meegedeeld. Dit is niet gebeurd in de e-mail die ze heeft ontvangen op 14 september 2022. Doordat verzoekster niet goed geïnformeerd was over de noodzakelijke stappen, heeft ze eventuele gevolgen niet goed kunnen inschatten. Als ze hierover zou zijn geïnformeerd via de e-mail waarmee de beslissing over haar studievoortgang werd bekendgemaakt, had ze niet zelf moeten zoeken naar informatie en had ze kunnen voorkomen dat haar beroep werd geweigerd omdat niet aan een van de voorwaarden was voldaan.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekende partij terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

Een beroep bij de Raad kan pas op ontvankelijke wijze worden ingesteld nadat het intern beroep regelmatig is ingesteld en uitgeput conform de artikelen II.283 t.e.m. 285 van de Codex Hoger Onderwijs. Met uitzondering van de verplichting om een intern beroep in te stellen en de termijnen voor het instellen en het behandelen van het intern beroep, laat de decreetgever het aan de instellingen over om in het onderwijs- en examenreglement te bepalen welke vormvereisten – al dan niet met sancties – moeten worden nageleefd om een regelmatig intern beroep in te stellen.

Deze autonomie is evenwel niet onbegrensd. De Raad houdt toezicht op de redelijkheid van het onderwijs- en examenreglement en op de wijze van toepassing van ontvankelijkheidsvereisten in concrete zaken.

Artikel 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt wat het instellen van het intern beroep betreft:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en Studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

Verwerende partij heeft het verzenden per aangetekend schrijven van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Naar het oordeel van de Raad is de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – of indien moet worden vastgesteld dat de beroepstermijn nog geen aanvang had genomen, dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

In casu heeft het intern beroep van verzoekster betrekking op het opleggen van een bindende voorwaarde. Dat is, blijkens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, binnen het geheel van de studievoortgangsbeslissingen een beslissing zoals bedoeld onder *littera f)* en geen ‘examenbeslissing’ zoals bedoeld onder *littera a)*.

Voor de studievoortgangsbeslissingen die geen ‘examenbeslissing’ zijn, geldt krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs dat de termijn om een intern beroep in te stellen aanvangt “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”, en niet de dag na deze van de proclamatie.

Zoals de Raad eerder heeft overwogen, is een beslissing waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd een bestuurlijke handeling met individuele draagwijdte. Het is een algemeen beginsel dat een dergelijke bestuurlijke handeling individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkene (GwH 28 april 2004, nr. 64/2004; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410; J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 449-150).

Die mededeling houdt dan weer in dat de beslissing daadwerkelijk aan de betrokkene ter kennis wordt gebracht, wat in beginsel impliceert dat hetzij de betrokkene aantoonbaar effectief kennis heeft genomen, hetzij de beslissing aan de woonplaats van de betrokkene is aangeboden.

Daarbij moet bovendien worden opgemerkt dat wanneer een individuele kennisgeving uitdrukkelijk is voorgescreven – zoals in artikel II.283, tweede lid, 2° het geval is voor andere studievoortgangsbeslissingen dan examenbeslissingen – de beroepstermijn slechts begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dat het daarbij van geen belang is of de betrokken voordien reeds een voldoende feitelijke kennis had van de bestreden beslissing (J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410 en de verwijzing naar de rechtspraak aldaar).

De maatregel van studievoortgangsbewaking is aan verzoekster meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 14 september 2022 (zie stuk 2 van het administratief dossier). Verwerende partij brengt bij haar e-mail van 19 december 2022 ook een e-mail van 14 september 2022 alsook een afdruk uit haar informaticasysteem bij, waarin met betrekking tot de e-mail van 14 september 2022 is vermeld: “*communicatie voltooid*”. De Raad is van oordeel dat in het hierin bevestigde ‘voltooien’ van de communicatie, ook de aflevering in de mailbox van verzoekster moet worden begrepen. Verzoekster erkent in haar aanvullende nota overigens dat zij de e-mail van 14 september 2022 heeft ontvangen.

De vraag rijst evenwel of die kennisgeving de beroepstermijn van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft doen ingaan.

Artikel II.19 van het Bestuursdecreet bepaalt dat de afdeling 2 ‘Uitwisseling van berichten’ van hoofdstuk 2 ‘Individuele bestuurshandelingen’ binnen titel II ‘Relatie tussen burgers en de overheid’, de uitwisseling van berichten regelt tussen een overheidsinstantie en gebruikers in de mate dat die berichten beogen rechtsgevolgen tot stand te brengen bij de toepassing van wettelijke of reglementaire bepalingen. Overeenkomstig de memorie van toelichting moet het begrip “bericht” in de zin van deze bepaling ruim geïnterpreteerd worden (*Parl. St. VI. Parl. 2017-2018, nr. 1656/1, 46*). Onder “bericht” kan bijgevolg ook een e-mail worden begrepen.

Overeenkomstig artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet moet bij een kennisgeving van een beslissing van individuele strekking die rechtsgevolgen heeft worden vermeld of beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld, bij welke instantie en binnen welke termijn. Als de kennisgeving niet voldoet aan die vereisten, start op basis van artikel II.21, tweede lid Bestuursdecreet de termijn om een beroep in te dienen pas vier maanden na de kennisgeving.

De Raad onderzoekt of deze bepaling van toepassing is op verwerende partij en komt, na onderzoek van de relevante bepalingen, tot het besluit dat dit niet het geval is.

Artikel II.21 valt namelijk onder Titel II, Hoofdstuk 2 van het Bestuursdecreet. Het toepassingsgebied van dat hoofdstuk wordt bepaald in artikel II.18:

“Dit hoofdstuk is van toepassing op de volgende overheidsinstanties:
1° de Vlaamse overheid, met uitzondering van de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid;
2° de lokale overheden.”

Overeenkomstig artikel II.18 van het Bestuursdecreet is artikel II.21 van dat decreet aldus slechts van toepassing op de Vlaamse overheid en op de lokale besturen, zoals gedefinieerd in artikel I.3, 1° en 5° van het Bestuursdecreet. Deze bepalingen zijn aldus niet van toepassing op instellingen met een publieke taak zoals omschreven in artikel I.3, 6° van het Bestuursdecreet – waaronder de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen van hoger onderwijs kunnen worden begrepen. Bijgevolg zijn deze bepalingen niet van toepassing op de instellingen voor hoger onderwijs die niet zijn ingericht door de Vlaamse Gemeenschap of de lokale besturen. *Prima facie* is artikel II.21 van het Bestuursdecreet dus ook niet van toepassing op de verwerende partij.

Wat de libellering en toepassing van artikel II.21 van het Bestuursdecreet betreft, zijn reeds eerder vragen gerezen in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Aangezien de Raad niet vermag zelf de ongrondwettigheid van een decretale bepaling vast te stellen, heeft hij in een arrest met nr. 7.138 van 17 december 2021 en een arrest met nr. 7.141 van 3 januari 2022 daaromtrent de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“Schenden de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat studenten in het hoger onderwijs dat niet door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, niet genieten van de in artikel II.21 van het Bestuursdecreet opgenomen rechtsbescherming van een verlenging van de beroepstermijn ingeval van een onjuiste mededeling van de beroepsmodaliteiten in een studievoortgangsbeslissing, terwijl die rechtsbescherming wél wordt geboden aan studenten in het hoger onderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, aan leerlingen in het gefinancierd of gesubsidieerd officieel basis- en secundair onderwijs, of middels artikel 19, tweede lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voor studenten in het hoger onderwijs die beroep instellen tegen een beslissing die geen studievoortgangsbeslissing is ?”

Bij arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 concludeerde het Grondwettelijk Hof dat de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming alsook de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting.

Waar verwerende partij voorhoudt dat op basis van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof de vereiste informatie met betrekking tot de beroeps mogelijkheden zou kunnen worden opgenomen in de betekenis óf in de beslissing zelf en er dus geen nood is om het Grondwettelijk Hof te bevragen, gaat zij eraan voorbij dat in toepassing van artikel II.21 van het Bestuursdecreet de beroepstermijn met vier maanden wordt verlengd wanneer *bij de kennisgeving* van een beslissing de beroeps mogelijkheden onjuist of onvolledig worden vermeld. Deze bepaling schrijft dus voor wanneer de vermelding moet gebeuren en voorziet eveneens een sanctie als dat niet (correct) gebeurt. Het is net die (specifieke) rechtsbescherming waarvan studenten in het hoger onderwijs verstoken blijven, zoals het Grondwettelijk Hof ook in het voormalde arrest overwoog:

“B.9 In zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting, zijn de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.” (eigen onderlijning van de Raad)

Om die reden is de Raad van oordeel dat een prejudiciële vraag *in casu* nog steeds relevant is. Uit artikel 26, §2, 2° van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof van 6 januari 1989 volgt evenwel dat wanneer voor een rechtscollege een vraag wordt opgeworpen omtrent de grondwettigheid van een wettelijke norm, dat rechtscollege geen prejudiciële vraag dient te stellen indien het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag met een identiek onderwerp, op voorwaarde dat het rechtscollege zich voegt naar het arrest van het Hof.

De Raad stelt *in casu* vast dat het gaat om een vraag met een identiek onderwerp en is van oordeel dat hij zich kan voegen naar arrest nr. 158/2022 van het Grondwettelijk Hof.

Dit betekent dat, in afwachting van een tussenkomst van de decreetgever, het aan de Raad toekomt om een einde te maken aan de vastgestelde ongrondwettigheid door de regeling die is neergelegd in artikel II.21 van het Bestuursdecreet bij analogie toe te passen.

De Raad onderzoekt vervolgens of de e-mail van 14 september 2022 voldoet aan de vereisten van artikel II.21 van het Bestuursdecreet. In deze e-mail staat het volgende:

Beste [...]

De resultaten van de afgelopen examenperiode zijn bekend, evenals de beslissing van de examencommissie.

Jouw puntenblad, met vermelding van het examencijfer per opleidingsonderdeel en met proclamatiecode kan worden gedownload in de SelfService Studenten.

Met vriendelijke groeten,

[...]

Hierin wordt dus enkel vermeld dat het puntenblad kan worden gedownload in de “SelfService Studenten”. De verplicht te vermelden beroepsmodaliteiten worden hierbij niet aangegeven.

Het is op het puntenblad, dat vervolgens via de “SelfService Studenten” kan worden gedownload, dat naast de examencijfers ook de proclamatiecode (waaronder de maatregel van studievoortgangsbewaking) en de verplicht te vermelden beroepsmodaliteiten worden weergegeven.

De e-mail van 14 september 2022, die werd verstuurd vanuit het platform “SelfService Studenten”, voldoet aldus niet aan de vereisten zoals bepaald in artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet. Deze e-mail vermeldt immers niet dat er beroep kan worden ingesteld tegen de beslissing van de examencommissie noch de beroepstermijn of de beroepsinstantie. Een e-mail kwalificeert nochtans als bericht in de zin van artikel II.19 van het Bestuursdecreet.

Om die redenen startte de termijn om een beroep in te stellen bij de Raad tegen de eerste bestreden beslissing slechts vier maanden na de kennisgeving van die beslissing.

Verzoekende partij heeft bij gewoon schrijven van 20 september 2022 intern beroep ingesteld bij de interne beroepsinstantie tegen de beslissing van de examencommissie. Verwerende partij kon op 24 oktober 2022 dan ook niet rechtsgeldig besluiten dat verzoeksters intern beroep onontvankelijk was omdat het niet met een aangetekende zending was verzonden.

Het intern beroep is ten onrechte onontvankelijk verklaard.

Het beroep is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 24 oktober 2022.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 3 april 2023 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend

te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.227 van 17 januari 2023 in de zaak 2022/0918

In zake: Tibor HORVATH
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Van Hulle
kantoor houdend te 9930 Lievegem
Zomerlaan 1 b0102
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: HOGESCHOOL WEST VLAANDEREN
Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Marksesteenweg 58

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissingen van 23 en 26 september 2022 en is tevens gericht tegen het uitblijven van een beslissing van de interne beroepsinstantie.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of digital arts and entertainment’.

De resultaten van de tweede examenkans werden op 23 september 2022 geproclameerd. Verzoeker wordt geweigerd om zich opnieuw in te schrijven voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen.

Verzoeker diende een aanvraag in tot herinschrijving omwille van bijzondere omstandigheden, maar dit wordt hem op 26 september 2022 geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 30 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Daar verzoeker op 27 oktober 2022 nog geen interne beroepsbeslissing heeft ontvangen, dient hij die dag een beroep in bij de Raad.

IV. Afstand

Per e-mail van 12 november 2022 deelt de raadsman van verzoeker mee dat hij op 8 november 2022 door zijn cliënt op de hoogte werd gebracht van de interne beroepsbeslissing, die werd genomen op 4 oktober 2022. De raadsman had hiervan evenwel geen kennis, en had de Raad dan ook tijdig gevat, gelet op het uitblijven van een tijdige beslissing in graad van intern administratief beroep. Door de beslissing van 4 oktober 2022 is het extern beroep evenwel doelloos geworden, en wil hij hiervan afstand doen.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijss

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.272 van 6 februari 2023 in de zaak 2022/0927

In zake: Naciye Ercan UYUMAZ
Woonplaats kiezend te 1030 Brussel
De Lochtstraat 34

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een score van 9 op 20 werd toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Onderzoeksmethoden en -paper voor bedrijfskunde’ en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 20 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in het schakelprogramma voor de opleiding ‘Master of Science in de bedrijfskunde’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Onderzoeksmethoden en -paper voor bedrijfskunde’ bekomt ze een examencijfer van 9 op 20.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Verzoekster stelt een beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van 20 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet met een aangetekende zending is verzonden.

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS,

Georganiseerde administratieve beroepen, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

In casu werd aan verzoekster het examenresultaat voor het opleidingsonderdeel ‘Onderzoeksmethoden en -paper voor bedrijfskunde’ meegedeeld op het puntenblad dat op 15 september 2022 werd bekendgemaakt (stuk 2 van het administratief dossier). Hierop heeft verzoekster, middels een gewone brief waarop een datumstempel van 20 september 2022 lijkt te zijn aangebracht, intern beroep ingesteld bij verwerende partij (stuk 3 van het administratief dossier).

Ambtshalve rijst, in het licht van artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs, derhalve de vraag of er elementen zijn waaruit zou kunnen worden afgeleid dat verzoekster het intern beroep binnen de beroepstermijn heeft ingediend en – in voorkomend geval – welk gevolg hieraan moet worden verbonden.

Aan partijen is met een e-mail van 16 december 2022 gevraagd om hieromtrent ook standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoekster erkent dat ze het intern beroep met prioriteit heeft verstuurd, doch niet aangetekend.

Verwerende partij betoogt in haar *antwoordnota* dat het extern beroep onontvankelijk is omdat verzoekster nagelaten heeft om de interne beroepsmogelijkheden op regelmatige wijze uit te putten, wat een noodzakelijke voorwaarde is om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad te kunnen instellen. Het is volgens verwerende partij dan ook terecht dat de voorzitter van de interne beroepsinstantie heeft vastgesteld dat het intern beroepsschrift niet voldeed aan de

ontvankelijkheidsvereisten aangezien het niet aangetekend werd verzonden. Volgens verwerende partij wordt dat ook niet door de verzoekende partij ontkend in het kader van de externe beroepsprocedure.

Verwerende partij benadrukt, verwijzende naar rechtspraak van de Raad, dat de aangetekende verzending van het intern beroep door de student op straffe van onontvankelijkheid wordt voorgeschreven door het onderwijs- en examenreglement en aldus een substantiële vormvereiste uitmaakt die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen aangezien de procedureregels inzake de georganiseerde administratieve beroepen de openbare orde raken en hiervan enkel kan worden afgeweken op grond van bewezen overmacht, wat *in casu* volgens verwerende partij niet wordt aangevoerd, laat staan aangetoond.

Verzoekster gaat hierop niet in in haar *wederantwoordnota*.

Verwerende partij heeft vervolgens met een e-mail van 19 december 2022 het volgende geantwoord op de vraag die de Raad op 16 december 2022 aan de partijen had voorgelegd:

“De verzoekende partij is via e-mail d.d. 15.09.2022 op de hoogte gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten (zie bijlage), dit is in overeenstemming met artikel 145 en artikel 146 van het onderwijs- en examenreglement. Het aangewende informaticasysteem stelt uitdrukkelijk dat verzoekende partij de e-mail heeft ontvangen (eveneens in bijlage). Op basis hiervan wordt aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde (zie: R. Stvb. 7 februari 2021 nr. 2021/1203). Overeenkomstig artikel 153, § 1 van het onderwijs- en examenreglement is aldus de beroepstermijn ingegaan.

Heel recentelijk, bij arrest nr. 252.999 van 16 februari 2022, heeft de Raad van State geoordeeld dat de poststempel een vaste datum geeft aan de zending als die aangetekend is verstuurd. Deze opvatting ligt volledig in de lijn met wat de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak bij arrest nr. 234.859 van 26 mei 2016 heeft overwogen, namelijk “dat een verzoekende partij die haar procedurestuk niet aangetekend verstuurt, het voordeel van de vaste datum niet geniet en dus het risico loopt moeilijkheden inzake het bewijs van de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te ondervinden”. Eveneens in de lijn van die rechtspraak van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak is het arrest van 27 oktober 2017, nr. 239.692, waarin de Raad van State voor recht zegt dat een gewone zending (dus niet aangetekend) geen vaste datum geeft aan de zending.

Artikel II.283, eerste lid, CHO, legt op dat de student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbeslissing aangetast is door een schending van het recht, toegang heeft tot een interne beroepsprocedure. Het komt toe aan de onderwijsinstelling om de vormen van die procedure te bepalen in het OER. De decreetgever heeft echter in het tweede lid

van het voormelde artikel opgenomen dat er een vervaltermijn van zeven kalenderdagen moet worden gerespecteerd, teneinde tot heroverweging van de studievoortgangsbeslissing over te gaan.

Om na te gaan of de uitdrukkelijke wil van de decreetgever wat betreft de vervaltermijn wordt gerespecteerd, bepaalt artikel 153, § 1, derde lid, van het OER dat het verzoekschrift in het kader van het intern beroep aangetekend moet worden opgestuurd. Het vereiste van een vaste datum om de naleving van de vervaltermijn te kunnen vaststellen, is geenszins onredelijk en helemaal in lijn met de rechtspraak van de Raad van State. In een verdere uitwerking van de leer ontwikkeld in het arrest nr. 234.859 van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak, heeft de Raad van State bij arrest nr. 243.796 van 22 februari 2019 explicet overwogen: “La formalité de l’envoi par un pli recommandé à la poste a pour finalité d’assurer la sécurité juridique et de donner date certaine à l’envoi des pièces de procédure.” Tevens de R.Stvb., bij arrest nr. 7.202 van 4 februari 2022, heeft gewezen op het belang van een vaste datum (“Uit het voorliggend dossier blijkt niet dat deze beslissing op een andere wijze aan verzoekster is bekendgemaakt. Zo bevat het administratief dossier geen aangetekend schrijven, noch een ander stuk dat toelaat om een vaste datum te bepalen”).

De instelling is goed op de hoogte van het feit dat er omstandigheden kunnen zijn die met zich meebrengen dat het vereiste van de aangetekende zending geen bijkomende waarborg meer biedt, zoals vastgesteld in de arresten nrs. 234.859 en 243.796 van de Raad van State. In die zaken had de griffie van de Raad van State - dus de instelling zelf op wier rechtsbescherming een beroep werd gedaan – namelijk binnen de beroepstermijn de ontvangst van het verzoekschrift bevestigd. Er kon moeilijk worden getwijfeld aan de datum die de griffie zelf aan het verzoekschrift had gegeven. Eenzelfde redenering zou kunnen worden toegepast op het secretariaat van de interne beroepscommissie van de instelling. Echter, in het voorliggende geval is dergelijke situatie niet vorhanden en heeft de instelling de naleving van de decretaal bepaalde vervaltermijn niet kunnen bevestigen, daargelaten de vraag of het toekomt aan de beroepsinstantie om de tijdigheid van het stellen van de procedurehandeling te bewijzen.

De instelling heeft daarom in overeenstemming met de rechtspraak van de Raad van State en van de R.Stvb. gehandeld door vast te stellen dat niet is aangetoond, in het licht van de feitelijke omstandigheden van de zaak, dat artikel II.283, tweede lid, CHO werd nageleefd.”

Verzoeksters antwoord d.d. 20 december 2022 leest, wat de aan partijen op 16 december 2022 voorgelegde vragen betreft, als volgt:

“Ik werd op 15.09.2022 op de hoogte gebracht van de examenresultaten. Ik was meteen niet akkoord met het punt dat ik heb gekregen voor het vak 'Onderzoeksmethoden en paper voo[r] bedrijfskunde'. Ik had dus het recht om een intern beroep in te dienen voor dat vak en dus heel die procedure te volgen. Bij het opstellen van mijn document heb ik alles mooi gevuld. Helaas werd mijn brief niet 'aangetekend opgestuurd geweest'. Dit is ook mijn fout omdat ik zelf niet wist wat aangetekend op dat moment betekende. Ik besefte het wel achteraf dat ik een fout had gedaan bij het opsturen van mijn brief. Helaas had ik het pas door na de 7 kalenderdagen waardoor ik geen aangetekende versie kon

sturen. Wellicht heb ik mijn brief als prioriteit opgestuurd, deze dan ook binnen de 7 kalenderdagen. Deze werd op 20.09.2022 opgestuurd geweest (zie bewijs in bijlage). [...]

Ik verontschuldig me voor de fout om mijn brief niet in aangetekende versie te sturen. Nadat ik het antwoord en de beslissing van de VUB kende, besloot ik een tweede beroep in te stellen.

Als mijn eerste beroep niet is geaccepteerd, is dat mijn schuld omdat ik geen aangestuurde versie heb gestuurd. Ik wist echt niet wat dat betekende. Ik wil u vragen mijn tweede beroep te aanvaarden [...].

[...]

De vragen van de Raad van Bestuur:

Op basis van het voorgaande rijzen derhalve op het eerste gezicht de volgende vragen:

- a. Zijn er elementen waaruit zou kunnen worden afgeleid dat de verzoekende partij alsnog het intern beroep binnen de beroepstermijn heeft ingediend, wat bijvoorbeeld zou kunnen blijken uit een registratie dan wel uitdrukkelijke ontvangstbevestiging?

--> *Het intern beroep werd binnen de beroepstermijn ingediend in de vorm van een prioriteit brief. Deze kan u in bijlage terugvinden. Ik heb een mail ontvangen op 15.09.2022 met de examenresultaten en mijn brief werd op 20.09.2022 opgestuurd maar dit dan in de vorm van prioriteit. Deze staat ook gemarkeerd op de brief zelf.*

- b. Indien er zou kunnen worden aangetoond dat het intern beroep binnen de beroepstermijn werd ingediend, kon het intern beroep - ongeacht de wijze (met een gewone brief) waarop dit was ingesteld - dan niet ontvankelijk worden verklaard?

--> *Het intern beroep heeft dit meteen als onontvankelijk verklaard waardoor ik een extern beroep heb moeten indienen. U kan in bijlage ook hun antwoord zien voor het intern beroep dat ik ingediend heb. Dit werd onontvankelijk verklaard omdat de brief niet aangetekend werd opgestuurd. Ik vraag aan jullie om toch mijn intern beroep te aanvaarden alstublieft. Ik vind het jammer dat deze heel streng werd behandeld en meteen onontvankelijk werd verklaard. Mijn brief werd binnen de 7 kalenderdagen opgestuurd geweest zoals u op de foto kan zien.”*

Beoordeling

Artikel 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt wat het intern beroep betreft:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

Verwerende partij heeft het verzenden per aangetekend schrijven van het intern beroep voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Samen met de initiële studievoortgangsbeslissing zijn de modaliteiten voor het instellen van een intern beroep aan verzoekster meegedeeld.

Meer bepaald luidt het onderaan de initiële studievoortgangsbeslissing:

“[...] Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan 'Interne beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en studentenzaken - C2, Pleinlaan 2, 1050 Brussel', en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep.”

De beroepsmodaliteiten zijn aldus correct aan verzoekster meegedeeld.

Zoals de Raad hoger heeft gesteld, is de verplichting om een intern beroep bij aangetekende zending in te dienen, op zich geen onredelijke of onevenredige vormplicht. Een ter post aangetekende zending verleent immers aan dat intern beroep een vaste datum, wat de interne beroepsinstantie, en in voorkomend geval daarna de Raad, toelaat om te controleren of de vervaltermijn van zeven kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bepaald, is nageleefd.

Deze vormplicht is evenwel niet absoluut, maar doelgebonden. Indien een intern beroep op een andere wijze een vaste datum krijgt – bijvoorbeeld doordat de interne beroepsinstantie een datum van ontvangst bevestigt die binnen de beroepstermijn ligt – dan kan het gemis aan aangetekende zending op zich niet leiden tot de onontvankelijkheid van dat intern beroep.

De vraag is derhalve of er *in casu* een dergelijke vaste datum kan worden bepaald.

In casu betreft het voorwerp een examenbeslissing en gaat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen in de dag na de proclamatie, d.i. de bekendmaking van de resultaten. Uit het dossier blijkt dat de bekendmaking van de examenresultaten op 15 september 2022 is gebeurd (stuk 2 van het administratief dossier). De Raad stelt ook vast dat op de mededeling van het puntenblad de noodzakelijke beroepsmodaliteiten zijn meegedeeld. De beroepstermijn is aldus aangevangen op (vrijdag) 16 september 2022 om te eindigen op (donderdag) 22 september 2022.

Uit het dossier blijkt dat verzoekster haar intern beroep bij gewoon schrijven en niet met een aangetekende zending heeft ingediend.

Dit betekent vooreerst dat zij niet op die wijze vaste datum van het beroep kan bewijzen. Verder stelt de Raad vast dat de omslag waarin het beroep is toegekomen weliswaar *gefrankeerd* lijkt te zijn op 20 september 2022 maar niet noodzakelijk door de postdiensten ook op die datum is afgestempeld. Nog daargelaten de vraag of dit überhaupt vaste datum zou kunnen verlenen, stelt de Raad bovenbieden vast dat op de enveloppe geen poststempel door de postdiensten is aangebracht zodat er *in casu* geen bewijs voorligt dat die omslag op een welbepaalde datum ter verzending aan de postdiensten is aangeboden – de omslag kan bijvoorbeeld ook op een latere datum zijn aangeboden. Dat verzoekster niet wist hoe ze haar brief aangetekend moest verzenden en die ‘met prioriteit’ heeft opgestuurd, doet aan voorgaande vaststellingen geen afbreuk.

Het loutere feit dat verzoekster haar intern beroep per gewoon schrijven – en niet per aangetekend schrijven – heeft ingesteld, staat de ontvankelijkheid van dit beroep *an sich* niet in de weg. Wel ligt hier dan de verantwoordelijkheid bij verzoekster opdat haar intern beroep ook effectief binnen de beroepstermijn (meer bepaald uiterlijk op 22 september 2022) door de beroepsinstantie wordt *ontvangen*. *In casu* blijkt uit geen enkel stuk van het dossier dat het intern beroep binnen de beroepstermijn door de interne beroepsinstantie werd ontvangen, bijvoorbeeld doordat zulks uitdrukkelijk door verwerende partij zou zijn bevestigd, iets wat verwerende partij overigens ontket.

Op basis van voorgaande elementen kon de interne beroepsinstantie van verwerende partij aldus terecht besluiten dat het intern beroep van verzoekster onontvankelijk moet worden verklaard.

De Raad kan zich niet verder buigen over de grond van de betwisting, aangezien het intern beroep niet regelmatig is ingesteld en uitgeput.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.302 van 20 maart 2023 in de zaak 2022/0942

In zake: Lili NGUYEN
Bijgestaan en vertegenwoordigd door
Advocaten Ann Van De Steen en Jan De Groote
Kantoor houdende te 9300 Aalst
Leopoldlaan 48
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 20 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Jan De Groote, en mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Middels beschikking 2023/002 heeft de Raad de partijen de mogelijkheid geboden om standpunt in te nemen omtrent de gevolgen van de kennisgeving van de maatregel van studievoortgangsbewaking voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen. Beide partijen hebben vervolgens een aanvullende nota ingediend.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in Social Sciences’.

Omdat verzoekster in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij zich moet inschrijven en slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor zij reeds tweemaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, en bovendien voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit voorliggend dossier blijkt niet dat verzoekster tegen die beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van elf opleidingsonderdelen, ten belope van 66 studiepunten. Ze behaalt een credit voor zes opleidingsonderdelen en haar studierendement bedraagt 64%. Aangezien verzoekster aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 3 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 20 oktober 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard omdat het buiten de door artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement voorgeschreven vervaltermijn van zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing was ingesteld. De examenresultaten na de tweede zittijd en de beslissing van de examencommissie werden op 15 september 2022 ter kennis gebracht zodat het op 3 oktober 2022 ingestelde beroep buiten deze vervaltermijn werd ingesteld.

Dit is de bestreden beslissing.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 26 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 2 november 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen, inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

In casu werd aan verzoekster een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd die werd meegedeeld op het puntenblad dat op 15 september 2022 werd bekendgemaakt (stuk 1 van het administratief dossier). Hierop heeft verzoekster, middels een aangetekend schrijven van 3

oktober 2022, een intern beroep ingediend bij verwerende partij (stuk 5 van het administratief dossier).

Ambtshalve rijst, in het licht van artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en artikel II.21 van het Bestuursdecreet, derhalve de vraag op welke wijze de maatregel van studievoortgangsbewaking, vermeld op het puntenblad van 15 september 2022, aan verzoekende partij werd meegedeeld en – in voorkomend geval – welke gevolgen deze kennisgeving heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen.

Stanpunt van partijen

Wat de onontvankelijkheid van haar intern beroep betreft, stelt verzoekster dat haar intern beroep als onontvankelijk werd beschouwd ten gevolge van omstandigheden buiten haar wil. Door haar gebrekkige administratieve kennis heeft verzoekster ruim binnen de beroepstermijn – meer bepaald op 20 september 2022 – haar beroep per niet-aangetekende post naar de interne beroepsinstantie verstuurd. Ze licht toe dat ze niet vertrouwd is met het postsysteem en het concept van een aangetekende zending niet kende. Ze ging ervan uit dat “registered mail” gewone post was aangezien alle post een postzegel krijgt en “geregistreerd” wordt in het systeem. Volgens verzoekster staat de beroepsprocedure op de website van de VUB ook vrij onhandig en in algemene termen uitgelegd. De Engelse instructies zijn niet duidelijk, terwijl die wel erg belangrijk zijn. Verzoekster voelt zich wat dit betreft benadeeld in vergelijking met Nederlandstalige studenten.

Daarnaast hekelt ze ook dat de interne beroepsbeslissing niet binnen de twintig dagen werd behandeld. Doordat verzoekster pas op 26 oktober 2022 de beslissing ontving, kwam ze in tijdnood inzake haar aanvraag tot verlenging van haar verblijfsvergunning. Ze merkt ten slotte op dat het onderwijs- en examenreglement verouderd is wat de externe beroepsprocedure betreft.

In haar *antwoordnota* betoogt verwerende partij dat het extern beroep onontvankelijk is omdat verzoekster heeft nagelaten het intern beroep op regelmatige wijze uit te putten, wat volgens haar een noodzakelijke voorwaarde is om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad te kunnen instellen. De voorzitter van de interne beroepsinstantie heeft in de beslissing van 20 oktober 2022 moeten vaststellen dat het beroepsschrift van verzoekende partij niet voldeed aan

de ontvankelijkheidsvereisten aangezien het niet tijdig werd verzonden. In het kader van huidige procedure wordt bovendien opgemerkt dat het verzoekschrift van 3 oktober 2022 evenmin is ondertekend. Verwerende partij licht verder nog toe dat ze ernaar streeft om de ordettermijn van twintig kalenderdagen voor het nemen van een beslissing te respecteren. Zij slaagde hierin helaas niet, doch hieraan is geen sanctie verbonden.

Verwerende partij licht toe dat verzoekster met een e-mail van 15 september 2022 op de hoogte werd gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten waarbij het informaticasysteem uitdrukkelijk aangeeft dat deze communicatie goed is verlopen. Volgens verwerende partij wordt hiermee aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde en wordt de tijdige kennisgeving evenmin door verzoekende partij betwist.

Waar verzoekster nog aanvoert dat zij al eerder een beroepsschrift had ingediend, maar dat dit niet ontvankelijk was omdat het niet aangetekend werd verzonden, merkt verwerende partij op dat dit verzoekschrift niet het voorwerp uitmaakt van onderhavige procedure. Dat verzoekster dit beroepsschrift niet aangetekend heeft verzonden omdat zij niet wist wat dit precies inhoudt en de communicatie vanuit de onderwijsinstelling voor haar onvoldoende duidelijk was, acht verwerende partij niet ter zake dienend. Zij wenst ten overvloede ook te betwisten dat de communicatie hierover onvoldoende duidelijk zou zijn en is bovendien van mening dat deze argumenten geen overmacht kunnen uitmaken die zouden kunnen verantwoorden waarom de ontvankelijkheidsvereisten niet zijn vervuld.

Aangezien de tijdige instelling van het beroep door de verzoekende partij op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven, is dit een substantiële vormvereiste die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen. De procedureregels met betrekking tot de georganiseerde administratieve beroepen raken volgens verwerende partij ook de openbare orde en verzoekende partij voert evenmin overmacht aan die de laattijdigheid zou kunnen verschonen.

Ten slotte merkt verwerende partij nog op dat de vermelding van de beroepsmodaliteiten op de interne beroepsbeslissing in overeenstemming is met de bepalingen voorzien in artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs. De actuele originele versie van het onderwijs- en examenreglement is overigens eenvoudig te consulteren op de universitaire website.

In haar *wederantwoordnota* acht verzoekster het vooreerst evident dat een beslissing tot onontvankelijkheid kan worden getoetst en vernietigd, in welk geval de onderwijsinstelling zich over de gegrondheid zal moeten uitspreken.

Zij stipt vervolgens aan dat de e-mail van 15 september 2022, waarnaar verwerende partij verwijst, geen gewag maakt van het feit dat een nadelige beslissing werd genomen ten aanzien van verzoekster, noch dat een termijn begint te lopen, noch de wijze waarop beroep moet worden ingesteld. Volgens haar kan dit niet volstaan als een kennisgeving en de datum die erop staat vermeld kan niet gelden als datum van ontvangst.

Daarnaast is zij van mening dat er sprake is van overmacht vermits enkel het Nederlandstalige onderwijs- en examenreglement rechtsgeldig blijkt te zijn, maar zij dit niet kon raadplegen via de hyperlink die haar ter beschikking werd gesteld. Verzoekster diende veiligheidshalve reeds een beroep in op 20 september 2022 – binnen termijn – maar verwerende partij vermeldt dit niet. Nadat verzoekster een redelijke termijn had gekregen om de officiële versie van het onderwijs- en examenreglement te identificeren en te begrijpen, ziet zij het onderscheid in tussen “post die geregistreerd wordt bij de VUB” en een “beveiligde zending”. De terminologie gehanteerd in het Engelstalige onderwijs- en examenreglement is niet ondubbelzinnig en door de handelingen die zij moet stellen om kennis te kunnen nemen van de officiële versie, wordt de termijn onredelijk kort. Daardoor kan volgens verzoekster overigens niet ernstig worden betwist dat internationale studenten die een Engelstalige vorming volgen in een andere situatie zitten dan (inter)nationale studenten die de (bestuurs)taal machtig zijn. Deze vaststelling moet volgens haar leiden tot het buiten toepassing laten van artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement, dan wel het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof.

Naar aanleiding van beschikking 2023/002 heeft verwerende partij met een e-mail van 13 februari 2023 het volgende geantwoord op de vraag van de Raad omtrent welke gevolgen deze kennisgeving per e-mail van 15 september 2022 heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen:

“In het arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 oordeelde het Grondwettelijk Hof: "Een sluitende rechtsbescherming impliceert dat de bestuurde ook wordt geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden die tegen de beslissing openstaan."

Er is dan ook geen discussie over het feit dat een bestuurde moet worden geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden.

Hoe dat gebeurt, kan volgens het Grondwettelijk Hof op verschillende manieren.

Zo oordeelde het Hof in het arrest nr. 178/2021 van 9 december 2021, met verwijzing naar het arrest Faniel t. België van 1 maart 2011 en het arrest Assunçao Chaves t. Portugal van 31 januari 2012 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (punt 9.2): "*De vermelding van het bestaan van rechtsmiddelen en beroepstermijnen in de betekening van een administratieve beslissing is een essentieel element van het algemeen beginsel van behoorlijke rechtsbedeling en van het recht op toegang tot de rechter*". In het arrest nr. 158/2022 overwoog het Hof (punt B.7.1), eveneens met verwijzing naar de voornoemde arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens: "*De vermelding van de beroepsmogelijkheden in een administratieve beslissing past niet alleen in het kader van de verplichting tot openbaarheid van bestuur, maar is ook essentieel voor een daadwerkelijke rechtsbescherming van de bestuurde en is derhalve cruciaal in het licht van het recht op toegang tot de rechter*".

Dienvolgens is het Grondwettelijk Hof van oordeel dat een bestuurde moet worden geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden, maar met verwijzing naar rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is het Hof het standpunt toegedaan dat die vereiste informatie kan worden opgenomen in de betekening of in de beslissing zelf. Dat blijkt duidelijk uit de voormelde arresten nrs. 178/2021 en 158/2022.

In het voorliggende geval is de studievoortgangsbeslissing aan de verzoekende partij betekend, waarna zij de beslissing met vermelding van de beroepsmogelijkheden kan openen, wat verzoekende partij - deze vaststelling is ten overvloede - ook heeft gedaan. Die optie is volledig in overeenstemming met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof die is ontwikkeld op grond van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Om die reden alleen al is er geen nood om het Grondwettelijk Hof te bevragen, omdat het antwoord van het Hof geenszins is vereist om een oplossing te bieden voor het geschil dat voorligt bij de Raad voor de betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De vermelding van de beroepsmogelijkheden is namelijk geschied op een wijze die ontegensprekend conform is met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof."

Verzoekster bespreekt in haar *aanvullende nota* vooreerst drie bijgebrachte stukken. Zo staat op het puntenblad vermeld dat haar de herinschrijving voor dezelfde opleiding zal worden geweigerd. Tevens staat vermeld dat ze de mogelijkheid heeft om beroep aan te tekenen binnen zeven kalenderdagen volgend op de dag van de elektronische communicatie van de examenresultaten alsook hoe en waar dat moet gebeuren. Dit komt niet voor in de e-mail van 15 september 2022, en verwerende partij betwist niet dat dit document niet als bijlage aan deze e-mail werd gehecht.

In de e-mail van 15 september 2022 staat vermeld dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie bekend zijn en gepubliceerd staan in de Student SelfService. Het officieel transcript kan daar worden gedownload. Verzoekster wijst erop dat de beslissing met de proclamatiecode aldus niet met deze e-mail aan de student ter kennis wordt gebracht. Verwerende partij betwist overigens niet dat er geen beroepsmogelijkheden in deze e-mail staan.

Ten slotte kan volgens verzoekster niets uit de bijgebrachte afdruk van het informaticasysteem worden afgeleid. Het feit dat een “communicatie voltooid” is, betekent enkel dat een verzending plaatsvond. Het is geen bewijs van ontvangst, laat staan een effectieve kennissename van de e-mail. Volgens verzoekster slaagt verwerende partij er niet in om enig bewijs aan te dragen van het ogenblik dat verzoekster daadwerkelijk kennismam van noch de e-mail, noch de bestreden beslissing.

Daarna benadrukt verzoekster dat, conform rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, het essentieel is voor een daadwerkelijke rechtsbescherming van de bestuurde dat de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de mogelijkheid en termijn om beroep in te stellen op een correcte wijze vermeldt. Volgens haar heeft verwerende partij gehandeld als overheidsinstantie in de zin van het Bestuursdecreet.

Verzoekster stelt dat uit de rechtspraak niet blijkt dat de kennisgeving van de beroepsmodaliteiten in het bericht zelf *of* in de beslissing moeten staan, zoals verwerende partij voorhoudt. Zij haalt daarentegen rechtspraak aan waaruit volgens haar blijkt dat de modaliteiten in het betekeningsbericht zelf moeten worden aangebracht, wat *in casu* niet het geval is. Daardoor is het overigens irrelevant dat wordt verwezen naar het onderwijs- en examenreglement.

Verzoekster is samengevat van mening dat de e-mail van 15 september 2022 een kennisgevingsbericht is dat rechtsgevolgen moet teweegbrengen, maar het voldoet niet aan de vereisten die hieraan in de rechtspraak zijn verbonden. Het voldoet evenmin aan de vereisten van artikel II.21 Bestuursdecreet. Volgens haar zou het overigens niet volstaan dat verwerende partij in de toekomst louter *pro forma* stelt dat er beroepsmogelijkheden bestaan tegen bepaalde beslissingen: de kennisgeving moet ook duidelijk vermelden dat er een beslissing werd genomen en dat die welbepaalde beslissing vatbaar is voor beroep.

Aangezien de kennisgeving per e-mail van 15 september 2022 *in casu* niet voldoet aan de bepalingen van artikel II.21 Bestuursdecreet is de termijn pas beginnen lopen vier maanden na 15 september 2022. De termijn liep derhalve vanaf 16 september 2022 tot en met vrijdag 16 december 2022, zodat het beroep – ingesteld op 3 oktober 2022 – tijdig was. Zij meent tevens dat het Grondwettelijk Hof niet opnieuw moet worden bevraagd.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

De Raad is van oordeel dat dit voorschrift duidelijk is. De niet-ondertekening van een intern beroep moet derhalve worden gesanctioneerd met de onontvankelijkheid van dat beroep. Verzoekster wordt geacht kennis te hebben van dit onderwijs- en examenreglement. Ten overvloede stelt de Raad vast dat de beroepsmodaliteiten voor het instellen van het intern beroep ook – in het Engels – staan vermeld op het puntenblad (zie stuk 1 van het administratief dossier).

Daar de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad, kan een dergelijke voorwaarde niet als onwettig of onredelijk worden beschouwd – wat verzoekster ook niet beweert.

De ondertekening van een intern beroep vormt, wanneer zij op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven, een substantiële vormvereiste die raakt aan de openbare orde en die in elke stand van het geding, en desnoods ambtshalve door de Raad, kan worden opgeworpen.

Verwerende partij merkt in haar antwoordnota op dat het intern beroepsschrift dat verzoekster heeft ingesteld bij aangetekend schrijven d.d. 3 oktober 2022 niet is ondertekend. Verzoekster betwist dit niet, noch geeft ze redenen aan die de niet-ondertekening van het intern beroepsschrift kunnen verschonen.

Het staat vast dat verzoekster haar intern beroepsschrift niet heeft ondertekend. Zij heeft aldus op niet-ontvankelijke wijze een intern beroep ingesteld. Het feit dat de voorzitter van de interne beroepscommissie het intern beroep niet om deze reden, maar wel om een andere reden onontvankelijk heeft verklaard, doet hieraan geen afbreuk.

Aangezien een georganiseerd administratief beroep op ontvankelijke wijze moet worden uitgeput opdat een beroep bij de Raad kan worden toegelaten, kan – hoewel verzoekster het anders lijkt te zien – iemand die niet – of op niet ontvankelijke wijze – dit administratief beroep instelt, vervolgens ook niet op ontvankelijke wijze een annulatieberoep indienen. Het beroep bij de Raad is bijgevolg evenmin ontvankelijk.

De exceptie is gegrond.

Volkomen ten overvloede merkt de Raad op dat verzoekster stelt niet alleen op 3 oktober 2022 een intern beroepsschrift te hebben opgestuurd, maar ook reeds op 20 september 2022 (zij het met een gewone brief, en niet per aangetekend schrijven). Verwerende partij lijkt in haar antwoordnota te erkennen deze brief tevens te hebben ontvangen. Daarbij stipt verwerende partij terecht aan dat dit beroepsschrift niet het voorwerp uitmaakt van huidige procedure. Vermits het intern beroep dat verzoekster op 20 september 2022 zou hebben ingediend niet ter beoordeling voorligt in huidig dossier, en de interne beroepsinstantie van verwerende partij hierover mogelijk alsnog uitspraak moet doen, lijkt het de Raad nuttig om – zoals vermeld, ten overvloede – te wijzen op het volgende.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

Het intern beroep van verzoekende partij heeft betrekking op het opleggen van een weigering tot inschrijving. Dat is, blijkens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, binnen het geheel van de studievoortgangsbeslissingen een beslissing zoals bedoeld onder *littera f*) en geen ‘examenbeslissing’ zoals bedoeld onder *littera a*).

Voor de studievoortgangsbeslissingen die geen ‘examenbeslissing’ zijn, geldt krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs dat de termijn om een intern beroep in te stellen aanvangt “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”, en niet de dag na deze van de proclamatie.

Zoals de Raad eerder heeft overwogen, is een beslissing waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd een bestuurlijke handeling met individuele draagwijdte. Het is een algemeen beginsel dat een dergelijke bestuurlijke handeling individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkene (GwH 28 april 2004, nr. 64/2004; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410; J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 449-150).

Die mededeling houdt dan weer in dat de beslissing daadwerkelijk aan de betrokkene ter kennis wordt gebracht, wat in beginsel impliceert dat hetzij de betrokkene aantoonbaar effectief kennis heeft genomen, hetzij de beslissing aan de woonplaats van de betrokkene is aangeboden. Daarbij moet bovendien worden opgemerkt dat wanneer een individuele kennisgeving uitdrukkelijk is voorgeschreven – zoals in artikel II.283, tweede lid, 2° het geval is voor andere studievoortgangsbeslissingen dan examenbeslissingen – de beroepstermijn slechts begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dat het daarbij van geen belang is of de betrokkene voordien reeds een voldoende feitelijke kennis had van de bestreden beslissing (J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410 en de verwijzing naar de rechtspraak aldaar).

De maatregel van studievoortgangsbewaking is aan verzoekende partij meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 15 september 2022 (zie stuk 1 van het administratief dossier). Verwerende partij brengt in haar administratief dossier een e-mail bij van 15 september 2022 (zie stuk 2 van het administratief dossier) alsook ook een afdruk uit haar informaticasysteem bij, waarin met betrekking tot de e-mail van 15 september 2022 is vermeld: “*communicatie voltooid*” (zie stuk 3 van het administratief dossier). De Raad is van oordeel dat in het hierin bevestigde ‘voltooien’ van de communicatie, ook de aflevering in de mailbox van verzoekende partij moet worden begrepen.

Het stuk wordt door verzoekende partij niet van valsheid beticht en de Raad ziet ook geen andere redenen om het uit de debatten te weren.

De vraag rijst evenwel of die kennisgeving de beroepstermijn van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft doen ingaan.

Artikel II.19 van het Bestuursdecreet bepaalt dat de afdeling 2 ‘Uitwisseling van berichten’ van hoofdstuk 2 ‘Individuele bestuurshandelingen’ binnen titel II ‘Relatie tussen burgers en de overheid’, de uitwisseling van berichten regelt tussen een overheidsinstantie en gebruikers in de mate dat die berichten beogen rechtsgevolgen tot stand te brengen bij de toepassing van wettelijke of reglementaire bepalingen. Overeenkomstig de memorie van toelichting moet het begrip “bericht” in de zin van deze bepaling ruim geïnterpreteerd worden (*Parl. St. VI. Parl. 2017-2018, nr. 1656/1, 46*). Onder “bericht” kan bijgevolg ook een e-mail worden begrepen.

Overeenkomstig artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet moet bij een kennisgeving van een beslissing van individuele strekking die rechtsgevolgen heeft worden vermeld of beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld, bij welke instantie en binnen welke termijn. Als de kennisgeving niet voldoet aan die vereisten, start op basis van artikel II.21, tweede lid Bestuursdecreet de termijn om een beroep in te dienen pas vier maanden na de kennisgeving.

De Raad onderzoekt of deze bepaling van toepassing is op verwerende partij en komt, na onderzoek van de relevante bepalingen, tot het besluit dat dit niet het geval is.

Artikel II.21 valt namelijk onder Titel II, Hoofdstuk 2 van het Bestuursdecreet. Het toepassingsgebied van dat hoofdstuk wordt bepaald in artikel II.18:

“Dit hoofdstuk is van toepassing op de volgende overheidsinstanties:
1° de Vlaamse overheid, met uitzondering van de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid;
2° de lokale overheden.”

Overeenkomstig artikel II.18 van het Bestuursdecreet is artikel II.21 van dat decreet aldus slechts van toepassing op de Vlaamse overheid en op de lokale besturen, zoals gedefinieerd in artikel I.3, 1° en 5° van het Bestuursdecreet. Deze bepalingen zijn aldus niet van toepassing op instellingen met een publieke taak zoals omschreven in artikel I.3, 6° van het Bestuursdecreet

– waaronder de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen van hoger onderwijs kunnen worden begrepen. Bijgevolg zijn deze bepalingen niet van toepassing op de instellingen voor hoger onderwijs die niet zijn ingericht door de Vlaamse Gemeenschap of de lokale besturen. *Prima facie* is artikel II.21 van het Bestuursdecreet dus ook niet van toepassing op de verwerende partij.

Wat de libellering en toepassing van artikel II.21 van het Bestuursdecreet betreft, zijn reeds eerder vragen gerezen in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Aangezien de Raad niet vermag zelf de ongrondwettigheid van een decretale bepaling vast te stellen, heeft hij in een arrest met nr. 7.138 van 17 december 2021 en een arrest met nr. 7.141 van 3 januari 2022 daaromtrent de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“Schenden de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat studenten in het hoger onderwijs dat niet door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, niet genieten van de in artikel II.21 van het Bestuursdecreet opgenomen rechtsbescherming van een verlenging van de beroepstermijn in geval van een onjuiste mededeling van de beroepsmodaliteiten in een studievoortgangsbeslissing, terwijl die rechtsbescherming wél wordt geboden aan studenten in het hoger onderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, aan leerlingen in het gefinancierd of gesubsidieerd officieel basis- en secundair onderwijs, of middels artikel 19, tweede lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voor studenten in het hoger onderwijs die beroep instellen tegen een beslissing die geen studievoortgangsbeslissing is ?”

Bij arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 concludeerde het Grondwettelijk Hof dat de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroepsmogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming alsook de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting.

Waar verwerende partij voorhoudt dat op basis van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof de vereiste informatie met betrekking tot de beroepsmogelijkheden zou kunnen worden opgenomen in de betekenis óf in de beslissing zelf en er dus geen nood is om het Grondwettelijk Hof te bevragen, gaat zij eraan voorbij dat in toepassing van artikel II.21 van het Bestuursdecreet de beroepstermijn met vier maanden wordt verlengd wanneer *bij de kennisgeving* van een beslissing de beroepsmogelijkheden onjuist of onvolledig worden vermeld. Deze bepaling schrijft dus voor wanneer de vermelding moet gebeuren en voorziet

eveneens een sanctie als dat niet (correct) gebeurt. Het is net die (specifieke) rechtsbescherming waarvan studenten in het hoger onderwijs verstoken blijven, zoals het Grondwettelijk Hof ook in het voormalde arrest overwoog:

“B.9 In zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting, zijn de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.” (eigen onderlijning van de Raad)

Om die reden is de Raad van oordeel dat een prejudiciële vraag nog steeds relevant zou zijn. Uit artikel 26, §2, 2° van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof van 6 januari 1989 volgt evenwel dat wanneer voor een rechtscollege een vraag wordt opgeworpen omtrent de grondwettigheid van een wettelijke norm, dat rechtscollege geen prejudiciële vraag dient te stellen indien het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag met een identiek onderwerp, op voorwaarde dat het rechtscollege zich voegt naar het arrest van het Hof.

De Raad stelt vast dat het gaat om een vraag met een identiek onderwerp en is van oordeel dat hij zich kan voegen naar arrest nr. 158/2022 van het Grondwettelijk Hof.

Dit betekent dat, in afwachting van een tussenkomst van de decreetgever, het aan de Raad toekomt om een einde te maken aan de vastgestelde ongrondwettigheid door de regeling die is neergelegd in artikel II.21 van het Bestuursdecreet bij analogie toe te passen.

De Raad onderzoekt vervolgens of de e-mail van 15 september 2022 voldoet aan de vereisten van artikel II.21 van het Bestuursdecreet.

Verzoekster haalt terecht aan dat hierin enkel wordt vermeld dat het puntenblad kan worden gedownload in de “SelfService Studenten”. Er worden geen beroepsmodaliteiten in aangegeven.

Het is op het puntenblad, dat vervolgens via de “SelfService Studenten” kan worden gedownload, dat naast de examencijfers ook de proclamatiecode (waaronder de maatregel van studievoortgangsbewaking) en de verplicht te vermelden beroepsmodaliteiten worden weergegeven.

De e-mail van 15 september 2022, die werd verstuurd vanuit het platform “SelfService Studenten”, voldoet aldus niet aan de vereisten zoals bepaald in artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet. Deze e-mail vermeldt immers niet dat er beroep kan worden ingesteld tegen de beslissing van de examencommissie noch de beroepstermijn of de beroepsinstantie. Een e-mail kwalificeert nochtans als bericht in de zin van artikel II.19 van het Bestuursdecreet.

Om die redenen startte de termijn om een beroep in te stellen bij de Raad tegen de eerste bestreden beslissing slechts vier maanden na de kennisgeving van die beslissing.

De Raad geeft deze overwegingen ten overvloede mee, in het bijzonder voor zover de interne beroepsinstantie van verwerende partij zich alsnog moet buigen over het intern beroep dat verzoekster op 20 september 2022 zou hebben ingediend en waarvan verwerende partij in haar antwoordnota lijkt te erkennen deze brief tevens te hebben ontvangen.

De Raad is van oordeel niet te hoeven ingaan op de overige argumenten van verzoekster vermits hoger reeds werd vastgesteld dat het intern beroepsschrift, ingesteld per aangetekend schrijven d.d. 3 oktober 2022, niet werd ondertekend, wat zij ook niet betwist. Deze vaststelling volstaat om het beroep te verwerpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.228 van 17 januari 2023 in de zaak 2022/0975

In zake: Mohamed EL AMRAOUI
Woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
Provinciestraat 138

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven in de bacheloropleiding in de biomedische wetenschappen. Hij behaalt het diploma van deze opleiding in het academiejaar 2020-2021.

Verzoeker combineert deze inschrijving sinds het academiejaar 2017-2018 met een inschrijving in de opleiding ‘Master of Science in de biomedische wetenschappen’.

Tijdens het academiejaar 2017-2018 is verzoeker ingeschreven voor één opleidingsonderdeel van de masteropleiding. Hij behaalt hiervoor geen credit. Er worden hem geen studievoortgangsbewakingsmaatregelen opgelegd.

Tijdens het academiejaar 2018-2019 behaalt hij een studierendement van 66%. Aangezien verzoeker tijdens het academiejaar nadien (het academiejaar 2019-2020) een studierendement van 41% heeft behaald, wordt hem een bindende voorwaarde opgelegd: verzoeker diende in het academiejaar 2020-2021 minstens 60% van de door hem opgenomen studiepunten om te zetten in credits, zo niet zou hem de inschrijving tot de masteropleiding en verwante opleidingen worden geweigerd.

Verzoeker schrijft zich tijdens het academiejaar 2020-2021 opnieuw in voor deze masteropleiding en behaalt een studierendement van 30%. Hoewel verzoeker hiermee niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde, mag hij zich ten gevolge van een algemene universitaire maatregel tijdens de coronapandemie het volgende academiejaar toch opnieuw inschrijven, zij het opnieuw onder (dezelfde) bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2021-2022 behaalt verzoeker een studierendement van 27%. Aangezien hij daarmee niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde, wordt hem op 16 september 2022 de verdere inschrijving in dezelfde of een sterk verwante opleiding geweigerd.

Verzoeker heeft gevraagd om een uitzondering op de hem opgelegde studievoortgangsbewakingsmaatregel, maar de studietrajectbegeleidingscommissie heeft besloten om geen uitzondering toe te staan.

Verzoeker stelde vervolgens op datum van 17 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

De interne beroepsinstantie beslist op datum van 25 oktober 2022 om het intern beroep van verzoeker niet in te willigen. De beslissing om verzoeker de verdere inschrijving tot de masteropleiding Biomedische Wetenschappen en daarmee verwante opleidingen te weigeren, wordt gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 28 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 10 november 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij op dat het beroepsschrift niet gedagtekend is en enkel de gedrukte naam van verzoeker bevat, gevolgd door de afkorting van de opleiding waarin hij in het academiejaar 2021-2022 was ingeschreven, zonder vermelding van enige contactgegevens, en zonder eigenhandig geschreven naam, zodat het niet ondertekend is. Artikel II.294, §2, al. 2 van de Codex Hoger Onderwijs beschouwt dit evenwel als vormvereiste, zodat het beroep niet ontvankelijk is.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat hij zich voor het indienen van het extern beroep heeft gebaseerd op het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij. Daarin staat vermeld dat het verzoekschrift per aangetekende brief moet worden bezorgd, wat hij ook heeft gedaan. Er wordt evenwel nergens vermeld dat de brief gedateerd en ondertekend moet zijn.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeropen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgescreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend. Deze vaststelling volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

Waar verzoeker in zijn wederantwoordnota aanhaalt dat in het onderwijs- en examenreglement niet zou zijn vermeld dat het extern verzoekschrift ondertekend moet zijn, verwijst de Raad naar zijn eerdere rechtspraak in dit verband. De Raad heeft immers reeds eerder geoordeeld dat de verplichting tot ondertekening van het extern verzoekschrift niet moet worden vermeld bij de mogelijkheid om beroep in te stellen.¹ De Raad moet overigens vaststellen dat de correcte beroepsmodaliteiten (met inbegrip van de vereiste van de ondertekening van het verzoekschrift) *in casu* op de interne beroepsbeslissing zelf staan vermeld. Dat verzoeker niet op de hoogte was van dit vormvoorschrift, kan niet leiden tot het verhelpen van de vastgestelde onontvankelijkheid.

De exceptie is gegronsd.

Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

¹ RStvb. 2 september 2008, nr. 2008/048; R.Stvb. 16 november 2020, nr. 6.071.

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.266 van 2 februari 2023 in de zaak 2022/0880

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT GENT
Woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 24 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleidingen ‘Bachelor of Science in de Psychologie’ en ‘Master of Science in de Klinische psychologie’.

Omdat verzoekende partij niet slaagde voor de helft van de opgenomen studiepunten in de bacheloropleiding, werd haar op het einde van het academiejaar 2021-2022 een bindende voorwaarde opgelegd.

Verzoekende partij stelde op datum van 28 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 oktober 2022 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 19 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 24 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Afstand

Per e-mail van 11 december 2022 deelt de verzoekende partij mee dat ze afstand wil doen van haar beroep.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

V. Anonimisering

In dezelfde e-mail van 11 december 2022 vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad stelt de afstand vast.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 februari 2022, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke

kamervoorzitter

Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.258 van 27 januari 2023 in de zaak 2022/0899

In zake: Ilse DE LOMBAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hilde Minnen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 69-71, bus 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 20 september 2022 [bedoeld wordt: 16 september 2022] en is tevens gericht tegen het uitblijven van een beslissing van de interne beroepsinstantie.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Hilde Minnen verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in het Systeem- en netwerkbeheer’.

Bij het afleggen van de examens voor de opleidingsonderdelen “Groupware en Collaboration Services” en “Databankbeheer” werden bij verzoekster verscheidene onregelmatigheden vastgesteld.

Na verzoekster op 8 september 2022 te hebben gehoord, besliste de examentuchtcommissie op 16 september 2022 dat de vastgestelde feiten worden beschouwd als examenfraude. Zij legt als sanctie een “nul voor alle examens uit de examenreeks van de tweede zittijd” op, en motiveert haar beslissing als volgt:

“De commissie beschouwt de fraude als bewezen. Ilse heeft bewust materiaal van andere studenten gebruikt tijdens het examen. Ze heeft oplossingen van andere studenten gekopieerd zonder aanpassingen te doen. Het is op deze manier niet mogelijk om de vaardigheden van Ilse te kunnen quoteren. Ilse heeft gehandeld met voorbedachte rade. Ilse vertoont tijdens het hoorrecht geen schuldbesef of berouw en ziet haar fout niet in. De commissie neemt deze vorm van fraude zeer ernstig. Conform art. 21.1 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 wordt dit beoordeeld als fraude.”

Verzoekende partij stelde op datum van 28 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Daar verzoekster op 25 oktober 2022 nog geen interne beroepsbeslissing heeft ontvangen, dient zij die dag een beroep in bij de Raad.

IV. Afstand

Per e-mail van 27 oktober 2022 deelt de raadsman van verzoekster mee dat haar cliënte op 26 oktober 2022 de beslissing van de interne beroepscommissie van 11 oktober 2022 heeft ontvangen. Door deze tussengekomen beslissing is de procedure zonder voorwerp geworden, en wenst verzoekster hiervan afstand te doen.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 27 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.259 van 27 januari 2023 in de zaak 2022/0938

In zake: Ilse DE LOMBAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hilde Minnen
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 69-71, bus 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 27 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 11 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Hilde Minnen verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Stevie Van Houdenrogge, die *loco* advocaat Wim Van Caeneghem verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat in het Systeem- en netwerkbeheer’.

Bij het afleggen van de examens voor de opleidingsonderdelen “Groupware en Collaboration Services” en “Databankbeheer” werden bij verzoekster verscheidene onregelmatigheden vastgesteld.

Na verzoekster op 8 september 2022 te hebben gehoord, besliste de examentuchtcommissie op 16 september 2022 dat de vastgestelde feiten worden beschouwd als examenfraude. Zij legt als sanctie een “nul voor alle examens uit de examenreeks van de tweede zittijd” op, en motiveert haar beslissing als volgt:

“De commissie beschouwt de fraude als bewezen. Ilse heeft bewust materiaal van andere studenten gebruikt tijdens het examen. Ze heeft oplossingen van andere studenten gekopieerd zonder aanpassingen te doen. Het is op deze manier niet mogelijk om de vaardigheden van Ilse te kunnen quoteren. Ilse heeft gehandeld met voorbedachte rade. Ilse vertoont tijdens het hoorrecht geen schuldbesef of berouw en ziet haar fout niet in. De commissie neemt deze vorm van fraude zeer ernstig. Conform art. 21.1 van het onderwijs- en examenreglement 2021-2022 wordt dit beoordeeld als fraude.”

Verzoekende partij stelde op datum van 28 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 11 oktober 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie kwam na onderzoek van het dossier tot het volgende besluit:

“- de student werpt in eerste instantie op dat zij na afloop van het hoorrecht nog bijkomende informatie zou hebben overgemaakt aan de examentuchtcommissie: de procedure voorziet deze mogelijkheid niet zodat hier geen rekening mee kan worden gehouden;

- de student stelt vervolgens dat zij het verslag van het hoorrecht niet heeft ondertekend omdat een aantal door haar gevraagde wijzigingen niet werden doorgevoerd: uit het dossier blijkt dat deze wijzigingen minimaal waren en geen impact hebben op de inhoud: daarenboven bevindt de geluidopname zich in het dossier, geluidopname waarover de student ook zelf beschikt;

- vervolgens werpt de student op dat de samenstelling van de examentuchtcommissie niet zou zijn vermeld in het proces-verbaal; de student vergist zich: de samenstelling staat wel vermeld in dit proces-verbaal maar de student heeft een brief ontvangen met de inhoud van de beslissing en niet het proces-verbaal zelf; de examentuchtcommissie was als volgt samengesteld: [V.W.], [W.D.R.] en [W.P.] als stemgerechtigde leden; het opleidingshoofd [Y.M.] was niet stemgerechtigd voorzitter; [A.V.] niet stemgerechtigd secretaris en [K.V.P.] ombuds;

- de student stelt vervolgens dat in de ECTS-fiches niet zou zijn verduidelijkt wat een vaardigheidstoets inhoudt; de lector verwijst tijdens de lessen regelmatig naar de werkwijze tijdens [] het examen en bovendien heeft de student reeds meerdere vaardigheidstoetsen afgelegd in de opleiding; dit argument kan niet worden weerhouden;

- de algemene beschrijving van de regels waar de student naar verwijst staat inderdaad op de algemene toetsomgeving toets.ap.be, maar deze werd bij de start van de examenopdracht wel verder verduidelijkt en hierin staat duidelijk vermeld wat expliciet is toegelaten:

Herexamen - 01/09/2022 - 10u-13u

Bepaakt Niet beschikbaar tenzij:

- Na 1 september 2022, 09:55
- Voor 1 september 2022, 13:05
- Gelijk welke van:
 - Je behoort tot 21-22 G_2SNB1_DAG
 - Je behoort tot 21-22 G_2SNB2_DAG

Examenvorm

- theorie gedeelte (multiple choice vragen & open vraag)
- digitale evaluatie op eigen laptop (vaardigheidstoets)

Duurtijd

- 3u

Toegelaten bronnen (enkel bij praktijk)

- prints en handgeschreven nota's
- SQL serveromgeving

Examenmonitoring

- voor aanvang van het examen start je examonitor.ap.be
- de toezichter geeft je dan een wachtwoord, waarmee je de examenvragen kan opvragen
- er is geen communicatie met anderen toegelaten

- de student stelt vervolgens dat deze instructies voor het opleidingsonderdeel ‘Groupware & Collaboration Services’ offline werden gehaald bij de start van het nieuwe academiejaar; dit document is inderdaad offline gehaald, er wordt verwezen naar volgend document: https://toets.ap.be/pluginfile.php/l82645/mod_label/intro/21-22%20instructies%20examen%20GWCS.pdf?time=1640268173473

in het dossier bevindt zich een screenshot van dat document:

Voor het vaardigheidsgedeelte mag je je cursusmateriaal, je documentatiedossier en het internet gebruiken **Communicatie met anderen is via geen enkel kanaal toegestaan en staat gelijk aan fraude.**

Dit zijn je exameninstructies voor het examen van **Groupware & Collaboration Services**. Dit examen gaat door op 18/01/2022 op het tijdstip vermeld op WebUntis. **Te laat = niet deelnemen aan het examen.** Lees deze instructies hieronder goed door vóór het examen.

Meebrengen: laptop (met volle batterij!), lader, je studentenkaart en je identiteitskaart.

Dit examen bestaat uit een vaardigheidstoets uit te voeren op je eigen laptop en waarvan u de opdrachten kan terugvinden op toets.ap.be.

Voor het vaardigheidsgedeelte mag je je cursusmateriaal, je documentatiedossier en het internet gebruiken. **Communicatie met anderen is via geen enkel kanaal toegestaan en staat gelijk aan fraude.**

Voor het vaardigheidsexamen is dus het raadplegen van het internet toegelaten, maar is niet alles aangeraden.

Het is **niet aangeraden** dat je op het moment van examen nog op Digitap in je cursus allerlei zaken moet opzoeken, het is ook niet aangeraden dat je op het vaardigheidsexamen YouTube tutorials moet gaan bekijken of allerlei fora moet gaan raadplegen. Alles wat er op het vaardigheidsexamen zal gevraagd worden, zijn zaken die jullie konden inoefenen tijdens het jaar.

Als je onvoldoende voorbereiding hebt getroffen om labo opdrachten zelf uit te proberen, en je bent toch aangewezen om op het examenmoment zelf alles nog op te zoeken, weet dan dat je in tijdsgebrek zal komen en je examen niet afkrijgt. Het vaardigheidsexamen is zo ontworpen, dat het enkel vlot loopt voor studenten die de gevraagde voorbereidingen hebben getroffen. Bij dit examen is de volgende uitspraak zeker van toepassing: **Failing to prepare, is preparing to fail.**

In de ECTS fiche via <https://ects.ap.be> kan je nakijken hoe de puntenverdeling tussen de verschillende evaluatie-onderdelen geregeld wordt (vaardigheid + permanente evaluatie)

- het dossier toont aan dat de student de examenopdrachten niet ‘live’ heeft uitgevoerd tijdens het examen, met andere woorden de opdrachten van het examen niet actief zelf heeft uitgevoerd, gegeven de beschikbare tijd, maar de oplossingen van anderen in de antwoordruimtes heeft geplakt;
- de weerhouden voorbedachtheid is gebaseerd op het feit dat de student de oplossing van het vorige examen bij zich had bij de start van het examen;
- de student probeert vervolgens in haar beroepsverzoekschrift haar werkwijze te verdedigen en stelt dat ze geen enkele regel zou hebben overtreden; de student werpt op dat haar ten onrechte zou worden verweten gebruik te hebben gemaakt van bijkomende informatiebronnen, in het bijzonder bewust materiaal te hebben gebruikt van andere studenten;
- zoals hierboven reeds werd aangehaald werden de regels gespecificeerd bij de aanvang van het examen;
- wat betreft het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Databeheer’ had de student de data in de databank niet nodig om de rest van het examen succesvol te kunnen afronden, zonder data is het echter moeilijker voor de student om te controleren of haar script correct werkte; dit kan niet als excuus gebruikt worden;
- de student heeft in haar examen niet toegelicht dat ze een andere werkwijze heeft gebruikt om tot mogelijke oplossing te komen waardoor het voor de lector niet mogelijk is om de student haar kennis en vaardigheden correct te beoordelen, en dit in strijd met artikel 21.1 van het Onderwijs-en Examenreglement;
- vervolgens maakt de student gebruik van oplossingen van een vorige examenperiode waardoor het voor de lector onmogelijk is om te oordelen of de geformuleerde antwoorden haar eigen antwoorden zijn en hij kan hierdoor de competenties van de student niet correct beoordelen;
- de interne beroepscommissie stelt vast dat de student de gevraagde opdracht tijdens het examen niet zelf uitvoert, maar een oplossing indient die geen antwoord is op de vraag gebruik makend van materiaal ontwikkeld tijdens het academiejaar; de ingediende oplossing vertoont op het eerste zicht enkele gelijkenissen met de verwachte oplossing en de student verwijst hierbij in haar examen niet expliciet naar de gebruikte handelswijze; om deze reden gaat de examentuchtcommissie ervanuit dat deze oplossing met voorbedachten rade is ingediend met als doel te lector te misleiden over de competenties van de student; het is voor de lector immers onmogelijk om te oordelen of de geformuleerde antwoorden haar eigen antwoorden zijn en hij kan hierdoor de vereiste competenties niet correct beoordelen;
- de interne beroepscommissie wijst er op dat volgens artikel 21.1 van het Onderwijs- en Examenreglement wordt beschouwd als examenfraude: *“Elk gedrag van een student in het kader van een examen of de organisatie daarvan waardoor de student het geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of tracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf dan wel van andere studenten. Indien wordt geoordeeld dat een vastgestelde onregelmatigheid als examenfraude moet worden beschouwd, leidt dit, naargelang de aard, ernst en aantoonbaarheid, tot sancties. Plagiaat wordt ook als examenfraude beschouwd.”*
- op basis van de vaststellingen in het dossier, in het bijzonder de verklaringen van de student in het proces-verbaal van horen alsook de gedetailleerde vaststellingen die door de beide lectoren werden gedaan, kan de interne beroepscommissie enkel besluiten dat door de student wel degelijk gedrag werd gesteld dat het geheel of gedeeltelijk onmogelijk heeft gemaakt voor

de lectoren om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van de student zelf;
- [de] interne beroepscommissie ziet geen argumenten om de aangevochten beslissing te herzien;
de klacht ontvankelijk doch ongegrond te verklaren.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 21 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 27 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Regelmaticiteit van de rechtspleging

Standpunt van partijen

Ter zitting vraagt verwerende partij om de stukken 10-13, die verzoekster bij haar wederantwoordnota heeft gevoegd, uit de debatten te weren. Zij stelt dat deze stukken reeds door verzoekster gekend waren bij de opmaak van het verzoekschrift.

Verzoekster stelt dat deze stukken horen bij haar repliek op de door verwerende partij in haar antwoordnota aangehaalde elementen.

Beoordeling

Naar luid van artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs kan een verzoekende partij in een procedure voor de Raad aan haar verzoekschrift de overtuigingsstukken toevoegen die zij nodig acht. De verzoekende partij kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoekende partij bekend waren.

Verzoekster voegt bij haar wederantwoordnota nieuwe stukken (stukken 10 tot en met 13).

Stuk 12 betreft verzoeksters examenkopij voor het examen “Databankbeheer”. Aangezien dit stuk onderdeel had moeten uitmaken van het administratief dossier conform artikel II.298, § 1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs, weert de Raad dit stuk niet uit de debatten.

Stukken 10a en 10b betreffen de afspraken en instructies voor het groepswerk in het kader van het opleidingsonderdeel “Groupware & Collaboration Services”. Zowel in de initiële studievoortgangsbeslissing als in de bestreden beslissing wordt verwezen naar het gegeven dat verzoekster ten onrechte “bewust materiaal van andere studenten gebruikt [heeft] tijdens het examen” / “de oplossingen van anderen in de antwoordruimtes heeft geplakt” tijdens het examen van dit opleidingsonderdeel. Verzoekster werd bovendien gevraagd over het gebruik van het groepswerk op het examen tijdens de hoorzitting van 8 september 2022 (stuk 8 van het administratief dossier) en ging in haar intern beroepsschrift uitgebreid in op deze kwestie (stuk 3 van het administratief dossier).

Stuk 11 betreft de door verzoekster voorbereide examenvragen, die zij meebracht naar het examen ‘Databankbeheer’. Verzoekster ging in haar intern beroep in op de bewering dat zij ten onrechte gebruik zou hebben gemaakt van deze voorbereiding, maar bracht het stuk niet bij (zie inventaris achteraan stuk 9 van verzoekende partij). In de bestreden beslissing wordt uitdrukkelijk verwezen naar het gebruik van voorbereide examenvragen, waardoor – aldus de tekst van deze beslissing – “het voor de lector onmogelijk is om te oordelen of de geformuleerde antwoorden haar eigen antwoorden zijn en hij kan hierdoor de competenties van de student niet correct beoordelen”.

Stuk 13 betreft een print van de opleidingspagina van de opleiding in kwestie, waarin wordt gesteld dat het een praktijkgerichte graduaatsopleiding betreft die hands-on technici vormt, en waarin belang wordt gehecht aan trouble-shooten. Verzoekster wil met dit stuk aantonen dat zij tijdens haar examens zo praktisch mogelijk te werk is gegaan, maar dat dit, in weerwil van de eigen visie van verwerende partij op de opleiding, ten onrechte als examenfraude is beschouwd. Dit is bijgevolg een stuk dat zij al op intern beroep had kunnen aanvoeren.

Verzoekster had stukken 10, 11 en 13 derhalve reeds bij het intern beroep, en uiterlijk samen met haar verzoekschrift kunnen *c.q.* moeten neerleggen. Deze stukken voldoen niet aan de voorwaarden van het voormelde artikel II.295, §1 en worden derhalve, voor zover zij niet van het administratief dossier van verwerende partij deel uitmaken, uit de debatten geweerd.

V. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

VI. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van de artikelen 21.4 en 21.5 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER), en van het *patere legem*-, het zorgvuldigheids- en het materieel motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt vast dat de interne beroepsinstantie, naar aanleiding van opmerkingen in het intern beroepsschrift inzake de samenstelling van de examentuchtcommissie, aanstipt dat de samenstelling van de examentuchtcommissie in het proces-verbaal staat vermeld. Zij geeft vervolgens ook weer wie in de examentuchtcommissie heeft gezeteld. Aangezien dit proces-verbaal echter niet aan verzoekster werd meegeleerd, kan zij niet nagaan of dit correct is.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat verzoekster in het kader van de huidige procedure niet voorhoudt dat de examentuchtcommissie onregelmatig was samengesteld, maar enkel dat zij geen kennis heeft gekregen van het proces-verbaal. Verwerende partij voegt dit stuk toe aan het administratief dossier. Er moet worden vastgesteld dat de examentuchtcommissie inderdaad rechtsgeldig was samengesteld.

Verzoekster vindt het opmerkelijk dat het proces-verbaal pas in het kader van de externe procedure wordt voorgelegd. Aangezien zij nu de samenstelling van de examentuchtcommissie kan nagaan, formuleert zij hieromtrent geen verdere opmerkingen in haar *wederantwoordnota*.

Beoordeling

De Raad interpreteert verzoeksters standpunt in haar wederantwoordnota als een afstand van het eerste middel, zodat hij er verder geen uitspraak over doet.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroept zich in een tweede middel op een schending van artikel 21.1 van het OER, van de formele motiveringsplicht, alsook van het zorguldigheids-, het redelijkheids-, het *patere legem*- en het materieel motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist dat de feiten die als onregelmatigheden worden aangemerkt examenfraude zouden uitmaken. Volgens haar strookt deze beoordeling niet met de inhoud van het dossier en blijkt geenszins dat er rekening is gehouden met haar argumenten.

Verzoekster verduidelijkt dat beide examens waarvoor zij een tuchtsanctie kreeg opgelegd ‘vaardigheidstoetsen’ zijn. In de ECTS-fiches van de betreffende opleidingsonderdelen wordt dit begrip niet toegelicht. Doorheen de opleiding wordt aan de studenten evenwel uitgelegd dat het openboekexamens betreft, waarbij alle soorten hulpmiddelen gebruikt mogen worden. Enkel directe communicatie of samenwerking is niet toegestaan. In de bestreden beslissing wordt overigens bevestigd dat deze werkwijze regelmatig met de studenten wordt besproken tijdens de lessen alsook dat de studenten alle informatiebronnen mochten gebruiken, maar dat niet alles aangeraden is.

Hoewel het verzoekster toegelaten was om bronnen te gebruiken tijdens de desbetreffende examens, wordt haar toch verweten dat zij bepaalde informatiebronnen consulteerde. Dit kan niet worden beschouwd als examenfraude. Er kan bovendien geen sprake zijn van voorbedachtheid, zoals de interne beroepsinstantie voorhoudt, vermits verzoekster niets deed wat niet mocht. Het kan haar dan ook niet ten kwade worden geduid dat zij geen schuldbesef of berouw heeft.

Verzoekster gaat vervolgens concreet in op beide examens.

OPO Groupware en Collaboration Services

Aan verzoekster werd verweten dat ze bij de eerste vraag gebruik zou hebben gemaakt van een uitgaand IP-adres, waaruit de lector heeft afgeleid dat zij een groepswerk had geopend en de IP-adressen uit dit groepswerk had gebruikt in plaats van de IP-adressen die zij op het examen moest maken.

Verzoekster licht toe dat ze tijdens het examen drie virtuele machines moest opzetten. Tijdens het afleggen van het examen beschikte ze slechts over één werkende machine, en ze kon hierdoor geen IP-adressen halen uit de door haar opgerichte machines. Tijdens het academiejaar had verzoekster evenwel een groepswerk gemaakt, waarin gelijkaardige, werkende IP-adressen werden gebruikt. Aangezien het toegelaten was om alle informatie te gebruiken die nuttig kon zijn, heeft verzoekster die IP-adressen gebruikt. Ze heeft screenshots uit het groepswerk overgenomen om aan te tonen dat ze wel wist hoe de vraag moest worden beantwoord, maar ze kon dit niet tonen via de machines op het examen.

Dat het door verzoekster geopende groepswerk cursusmateriaal van een andere student [E.S.] zou bevatten, zoals werd aangehaald, kan eenvoudigweg worden verklaard doordat het gaat om een student waarmee verzoekster het groepswerk heeft gemaakt. Het is dan ook ten onrechte dat in de bestreden beslissing wordt gesteld dat verzoekster “oplossingen van anderen” in het examen heeft geplakt. De interne beroepsinstantie gaat overigens niet in op haar argument dat het ook haar werk betrof, en dat ze dus eigen materiaal gebruikte.

OPO Databankbeheer

Ten eerste werd opgemerkt dat verzoekster bij de tweede vraag van het examen een ‘bcp-commando’ moest gebruiken. Verzoekster ontwierp zo een commando, maar vermits het niet bleek te werken kon zij – hoewel dit wordt tegengesproken door de lector en de interne beroepsinstantie – de volgende vragen niet oplossen. De interne beroepsinstantie motiveert in haar beslissing overigens niet waarom zij meent dat verzoekster het examen wel succesvol kon afronden zonder het commando.

Om toch over de juiste gegevens te kunnen beschikken, heeft verzoekster de gegevens die door het ‘bcp-commando’ hadden moeten verschijnen, ingevoerd door gebruik te maken van een

ander commando. Verzoekster wordt verweten de lector op die manier te hebben misleid. Zij begrijpt niet op welke manier dit examenfraude zou uitmaken.

Ten tweede werd opgeworpen dat verzoekster de examenvragen van de studenten die de opleiding in dagonderwijs volgen had openstaan tijdens haar eigen examen. Verzoekster ontkennt dit niet. Ze had deze vragen via een medestudent gekregen en had deze opgelost ter voorbereiding van het examen. Aangezien het ging om een openboekexamen en de studenten eigen nota's en afdrukken mochten gebruiken, heeft verzoekster ook deze zelf voorbereide vragen aangewend. De vragen die werden gesteld op het examen waren toevallig dezelfde vragen. Verzoekster kan evenwel niet worden verweten dat de lector voor de dag- en avondstudenten dezelfde examenvragen heeft gesteld, noch dat verzoekster navraag heeft gedaan bij andere studenten over het examen.

Verzoekster benadrukt dat ze haar eigen voorbereiding tijdens het examen heeft gebruikt. Volgens haar kan verwerende partij niet aantonen dat het niet haar voorbereiding is. Daarenboven blijkt, zelfs als het toch niet haar eigen voorbereiding zou zijn, niet welke regel ze daarmee zou hebben overtreden. Ze mochten immers alle bronnen gebruiken.

Verder acht verzoekster de door de interne beroepsinstantie gemaakte beoordeling niet correct waar zij aanhaalt dat verzoekster de gevraagde opdracht niet tijdens het examen heeft uitgevoerd, maar gebruik heeft gemaakt van tijdens het academiejaar ontwikkeld materiaal waarbij de ingediende oplossing geen antwoord is op de vraag. De vermelding in de bestreden beslissing dat verzoekster het voor de lectoren geheel of gedeeltelijk onmogelijk heeft gemaakt om een juist oordeel te vormen over haar kennis, inzicht en/of vaardigheden, betreft daarnaast een loutere verwijzing naar artikel 21.1 van het OER, zonder dat specifiek wordt gemotiveerd waarom het toegestane gebruik van specifieke bronnen tot die beoordeling heeft geleid. Verzoekster merkt ook op dat de bestreden beslissing wordt gesteund op “de verklaringen van de student in het proces-verbaal van horen”, terwijl zij zich uitdrukkelijk niet akkoord heeft verklaard met de weergave die erin is opgenomen.

Verzoekster is van mening dat zij op beide examens wel degelijk heeft laten zien dat zij de leerstof beheerde en zij heeft de examenvragen opgelost door gebruik te maken van toegestane bronnen.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoekster niet betwist dat ze de verweten handelingen heeft gesteld. Zij is evenwel van mening dat deze handelingen geen examenfraude kunnen uitmaken, nu zij niet verboden zijn.

OPO Groupware en Collaboration Services

Uit het proces-verbaal van vaststelling van een onregelmatigheid, in samenhang gelezen met het verslag van het horen van de student, blijkt volgens verwerende partij dat verzoekster oplossingen van andere studenten heeft gekopieerd zonder aanpassingen te doen. Zij heeft, meer specifiek, een configuratie vanuit de cursus gekopieerd en geplakt in haar examen, als zijnde uitgevoerd tijdens het examen. De configuratie werd echter niet uitgevoerd tijdens het examen en strookt bovendien niet met de examenopgave.

In de interne beroepsbeslissing wordt uitdrukkelijk verwezen naar de regels en afspraken rond het examen. Volgens verwerende partij betwist verzoekster niet dat dit de geldende regels betroffen, maar zij meent dat haar handelen toegelaten was.

Verwerende partij acht het evident dat, hoewel het *an sich* toegelaten was om het internet en bij uitbreiding de cursus te raadplegen, het niet is toegelaten om zonder meer antwoorden van derden te kopiëren. Het blijft de bedoeling dat de studenten het examen individueel invullen. Volgens verwerende partij doet het feit dat verzoekster doorheen het jaar heeft meegewerkt aan de configuratie van de derde die zij in haar examen heeft geplakt (het ging om een groepswerk), hieraan geen afbreuk.

OPO Databankbeheer

Verzoekster heeft voor het oplossen van het examen hele scripts van een medestudent gebruikt. Die codes werden letterlijk gekopieerd en geplakt. Verzoekster heeft dit ook erkend.

Daarnaast heeft verzoekster gebruik gemaakt van de antwoorden ingediend door andere studenten tijdens een eerder examen. In tegenstelling tot wat zij in haar extern beroep voorhoudt, was dit niet beperkt tot eigen nota's. Zij maakte gebruik van scripts die zijn opgesteld door medestudenten en ze kopieerde letterlijk antwoorden van andere studenten uit een eerder afgelegd examen.

Verwerende partij wijst erop dat deze feiten het voor de lector absoluut onmogelijk maken om een juist oordeel te vormen over de kennis van de student, conform artikel 21.1 van het OER. Het gaat immers om antwoorden die niet vergaard of opgesteld zijn door de student zelf.

Waar verzoekster vervolgens aanstipt dat zij alle bronnen zou mogen gebruiken op het examen, behalve directe communicatiemiddelen, en dat het onredelijk is het gebruik daarvan vervolgens te straffen, stelt verwerende partij dat de kwalificatie als openboekexamen niet betekent dat bronnen zijn toegelaten die ontgegensprekelijk tot gevolg hebben dat het voor de lector niet mogelijk is om te bepalen of de student over de vereiste kwalificaties beschikt om te kunnen slagen. Volgens verwerende partij spreekt het voor zich dat antwoorden van derden niet zomaar gekopieerd mogen worden, waarbij een student deze laat doorgaan als eigen werk. Ze vindt het daarnaast ook logisch dat niet examenantwoorden van medestudenten zomaar mogen worden gekopieerd en geplakt, ook niet als het om eerder afgelegde examens gaat.

Waar verzoekster ten slotte stelt dat de interne beroepsinstantie zich niet mocht baseren op de verslagen van het horen, aangezien zij zich hiermee uitdrukkelijk niet akkoord heeft verklaard, merkt verwerende partij op dat de geluidsopname van het horen deel uitmaakt van het administratief dossier. De door verzoekster gevraagde wijzigingen aan het verslag blijken bovendien minimaal te zijn, en hadden geenszins een invloed op de inhoud ervan.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster opnieuw achtereenvolgens in op beide opleidingsonderdelen.

OPO Groupware en Collaboration Services

Volgens verzoekster blijkt uit het verslag van de vastgestelde onregelmatigheden tijdens het examen dat de lector duidelijk aangeeft dat verzoekster informatie mocht putten uit het cursusmateriaal, *in casu* het groepswerk. Dat het niet de bedoeling was om de configuratie uit het groepswerk over te nemen, doet geen afbreuk aan het feit dat het wel toegelaten was.

Verwerende partij haalt terecht aan dat verzoekster de in de interne beroepsbeslissing aangehaalde regels en afspraken rond het examen niet betwist. Wel integendeel, deze bewijzen juist dat het toegelaten was om hulpbronnen te gebruiken. Verzoekster betwist wel dat ze met derden zou hebben gecommuniceerd. Ze heeft gebruik gemaakt van een groepswerk waaraan

ze zelf heeft meegewerkten. Dit wordt volgens verzoekster overigens niet betwist door verwerende partij.

Verzoekster ziet niet in hoe het feit dat zij tijdens het examen zelf geen configuratie heeft opgesteld examenfraude zou uitmaken. Uit de afspraken over het examen blijkt net dat het de bedoeling was dat het examen werd voorbereid, en uit het feit dat hulpmiddelen zoals het internet en de cursus waren toegelaten volgt dat studenten stukken uit deze bronnen kunnen overnemen.

OPO Databankbeheer

Verzoekster ontkenst examenvragen te hebben gebruikt die door andere studenten zijn voorbereid.

Daarnaast blijkt volgens verzoekster uit het verslag van de vastgestelde onregelmatigheden tijdens het examen geenszins dat zij letterlijk antwoorden van andere studenten zou hebben gekopieerd. Dit kan ook niet, aangezien op het examen andere data moesten worden toegepast. Uit haar voorbereiding blijkt niet dat zij reeds kennis had van de data die op het examen gevraagd zouden worden.

Bovendien zou zij ook geen examenfraude hebben gepleegd indien zij wel examenvragen zou hebben gebruikt die door andere studenten zijn opgelost. Het was immers toegelaten gebruik te maken van cursusmateriaal, eigen nota's en het internet. Voorbeeldexamenvragen die een student bekijkt ter voorbereiding van een examen maken volgens verzoekster eigen nota's uit. De antwoorden die ze indient, zijn haar antwoorden. Er is namelijk geen garantie dat dergelijke antwoorden de correcte zijn en verzoekster maakt zelf de beoordeling dat dit wel degelijk zo is.

Verzoekster stipt ten slotte aan dat deze situatie vermeden had kunnen worden, met name als de lector andere examenvragen zou hebben gebruikt.

Beoordeling

OPO Groupware en Collaboration Services

De Raad herinnert aan zijn beoordelingsbevoegdheid in het kader van een extern beroep tegen een beslissing van een intern beroepsorgaan dat een examentuchtbeslissing bevestigt. De Raad

mag zich niet in de plaats stellen van de bevoegde instantie van de onderwijsinstelling. Het komt de Raad bijgevolg niet toe de beoordeling van de handeling waarvoor de student een examentuchtsanctie heeft gekregen, over te doen. De Raad kan daarentegen wel nagaan of de aangevochten beslissing in overeenstemming met de bevoegde regelgeving is genomen en of de verwerende partij hierbij de grenzen van de redelijkheid niet kennelijk heeft overschreden. De Raad kan *in casu* nagaan of de dossiergegevens de verwerende partij redelijkerwijze toestaan de feiten die de student ten laste worden gelegd als bewezen te beschouwen, of deze feiten als tuchtfeiten konden worden gekwalificeerd en of de sanctie in overeenstemming met de toepasselijke regelgeving en niet kennelijk onredelijk is.

Partijen zijn het erover eens dat volgend materiaal was toegestaan op het examen (zie bestreden beslissing op p.3-4/6 en verzoekster bevestigt dit op p. 8-9 van het verzoekschrift):

“Voor het vaardigheidsgedeelte mag je je cursusmateriaal, je documentatiedossier en het internet gebruiken. Communicatie met anderen is via geen enkel kanaal toegestaan en staat gelijk aan fraude.”

Het examen zelf vermeldt niets omtrent het toegestaan materiaal.

Blijkens de examenopdracht werd in essentie en onder meer van verzoekster verwacht dat zij bepaalde handelingen stelde (een configuratie uitvoerde) en het resultaat daarvan weergaf op het examen. In de bestreden beslissing wordt verzoekster verweten dat zij deze handeling niet heeft gesteld en daarentegen werk van anderen als resultaat heeft geplakt in het examen.

Dat verzoekster de vereiste handeling op het examen niet heeft gesteld en dat het resultaat dat zij op het examen heeft ingevuld, dus ook niet het resultaat is van de vereiste handeling, kan er alleszins toe leiden dat verzoekster geen punten scoort op deze examenvraag, nu zij de exameninstructie simpelweg niet heeft gevolgd. Een andere vraag is evenwel of dit gedrag redelijkerwijze ook gekwalificeerd kan worden als examenfraude in de zin van artikel 21.1 OER, met andere woorden als “gedrag van een student in het kader van een examen of de organisatie daarvan waardoor de student het geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of tracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf dan wel van andere studenten.”

Bij dergelijke beoordeling is het in de eerste plaats van belang te weten of het materiaal, waaruit verzoekster haar resultaat heeft gehaald, toegelaten was op het examen.

In haar intern beroepsschrift stelde verzoekster dat dat wel degelijk het geval was, nu het ging over een groepswerk waaraan zij had meegewerkt en het bovendien een openboekexamen betrof waarin enkel directe communicatie met anderen was verboden.

De interne beroepsinstantie lijkt er in de bestreden beslissing daarentegen vanuit te gaan dat dit materiaal verboden was:

“-de student probeert vervolgens in haar beroepsverzoekschrift haar werkwijze te verdedigen en stelt dat ze geen enkele regel zou hebben overtreden; de student werpt op dat haar ten onrechte zou worden verweten gebruik te hebben gemaakt van bijkomende informatiebronnen, in het bijzonder bewust materiaal te hebben gebruikt van andere studenten;
-zoals hierboven reeds werd aangehaald werden de regels gespecificeerd bij de aanvang van het examen;” (eigen onderlijning van de Raad)

De interne beroepsinstantie wijst in de bestreden beslissing met andere woorden het argument van verzoekster af maar verduidelijkt niet waarom. Zij lijkt van oordeel dat het gebruik van het materiaal waaruit verzoekster putte, volgens de regels gespecificeerd bij de aanvang van het examen, niet was toegelaten maar laat in het midden waarom dat zo was. Deze motivering laat verzoekster niet toe te begrijpen waarom de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld zoals zij heeft geoordeeld, in weerwil van haar intern beroepsargument. Bijgevolg is de formele motiveringsplicht geschonden.

Bovendien stelt de Raad vast dat de exameninstructies het toegestaan materiaal zéér ruim omschrijven en dat het gebruik van een eerder ingediende opdracht in het kader van een groepswerk op het eerste gezicht wel degelijk onder dat toegestaan materiaal valt, zij het onder “je cursusmateriaal” (het gaat immers om materiaal dat verzoekster met anderen opstelde in het kader van het opleidingsonderdeel “Groupware and Collaboration Services” dat geëxamineerd werd) dan wel “je documentatiedossier” (het gaat immers om documenten die verzoekster met anderen opstelde in het kader van het betrokken opleidingsonderdeel dat geëxamineerd werd).

Noch uit deze instructies, noch uit de bewoordingen van de examenopdracht zelf valt af te leiden dat dit materiaal enkel geraadpleegd mocht worden, maar dat het daarentegen verboden was om bepaalde informatie uit dat materiaal ook neer te schrijven in het examen. Het behoort tot de discretionaire bevoegdheid van de lector om in detail de evaluatieform van zijn opleidingsonderdeel te kiezen, maar daarbij is wel vereist dat hij dit met de juiste nauwkeurigheid doet. Wanneer hij enkel het consulteren van bepaalde bronnen op het examen

wil toestaan maar niet aanvaardt dat studenten (bepaalde) informatie uit die bron neerschrijven op het examen, moet zulks op voorhand duidelijk gecommuniceerd worden aan de studenten, *quod non in casu*.

Minstens bestaat er in de ogen van de Raad twijfel over de vraag of het neerschrijven van informatie uit het toegestane materiaal *in casu* verboden was op het betrokken examen. Dergelijke twijfel dient, zeker in examentuchtzaken, in het voordeel van de student te spelen.

Het in het kader van het openboekexamen van het opleidingsonderdeel “Groupware and Collaboration Services” weerhouden tuchtfeit komt erop neer dat verzoekster informatie uit *toegestaan* materiaal heeft neergeschreven in het examen, en dit zonder enige tegenindicatie. Het komt de Raad dan ook onredelijk voor om in deze specifieke omstandigheden dergelijk gedrag te kwalificeren als tuchtfeit.

Geheel ten overvloede stelt de Raad vast dat de bestreden motivering met betrekking tot dit examen nog vermeldt:

“-de weerhouden voorbedachtheid is gebaseerd op het feit dat de student de oplossing van het vorige examen bij zich had bij de start van het examen”

Dit motief lijkt op het eerste gezicht niet te stroken met het administratief dossier, nu de stukken daarvan enkel gewag maken van het feit dat verzoekster voorbereide examenvragen meebracht naar het examen “Databankbeheer”, maar niet naar het examen “Groupware and Collaboration Services”.

OPO Databankbeheer

De ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Databankbeheer” (stuk 11 administratief dossier) voorziet als evaluatie voor de tweede examenkans:

- Tijdens het academiejaar: een vaardigheidstoets in de examenreeks, d.w.z. een opdracht gekregen vóór de tweede examenperiode, die de student digitaal moet indienen. Deze opdracht bedraagt 40% van de eindscore.
- Tijdens de tweede examenperiode: een kennis- en inzichtstoets in de examenreeks, die 10% van de eindscore bedraagt, en een vaardigheidstoets in de examenreeks, die 50% van de eindscore bedraagt.

In tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt in haar antwoordnota, lijkt de interne beroepsinstantie verzoekster niet te verwijten dat zij scripts van een andere medestudent ([W.V.d.B.]) heeft gebruikt. Uit het verslag van de lector en het verhoor van verzoekster blijkt wel dat verzoekster in het kader van een “nieuwe permanente evaluatie” gebruik heeft gemaakt van scripts van [W.V.d.B.], met andere woorden in de vaardigheidstoets die voor 40% van de eindscore meetelt. De interne beroepsinstantie heeft het in de bestreden beslissing echter enkel en alleen over de gebeurtenissen “tijdens het examen” in de tweede zittijd, zodat hiermee wordt bedoeld de kennis- en inzichtstoets (10%) en de vaardigheidstoets (50%) tijdens het examenmoment in de tweede examenperiode. In de bestreden beslissing wordt het gebruik van scripts van [W.V.d.B.] dus niet als tuchtfeit weerhouden.

Het eerste tuchtfeit dat de interne beroepsinstantie weerhoudt, is dat verzoekster tijdens het examen gebruik heeft gemaakt van “oplossingen van een vorige examenperiode waardoor het voor de lector onmogelijk is om te oordelen of de geformuleerde antwoorden haar eigen antwoorden zijn en hij kan hierdoor de competenties van de student niet correct beoordelen”. In tegenstelling tot wat verzoekende partij voorhoudt, gaat de interne beroepsinstantie er dus niet per definitie vanuit dat de oplossing van de examenvragen van de hand van andere studenten is. Wel stelt zij in de bestreden beslissing dat doordat het onduidelijk is van wie deze oplossing afkomstig is, de lector verzoeksters competenties niet kan beoordelen.

De vraag die rijst, is of verzoekende partij door het meebrengen van deze examenvragen met oplossing – nog in het midden gelaten de vraag wie deze oplossing heeft neergeschreven – het de hogeronderwijsinstelling geheel of gedeeltelijk onmogelijk heeft gemaakt of heeft getracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf, zoals vereist door artikel 21.1 OER.

De Raad is *in casu* van oordeel dat het oorzakelijk verband tussen het gedrag van de studente enerzijds, en de onmogelijkheid van een juiste beoordeling van haar kennis, inzicht en/of vaardigheden anderzijds, ontbreekt.

Het feit dat de betrokken lector niet kon nagaan of de antwoorden van verzoekster wel van haar eigen hand waren, lijkt namelijk niet voort te vloeien uit het feit dat verzoekster de examenvragen met oplossing heeft meegebracht naar het examen, maar wel uit het feit dat deze lector examenvragen heeft hergebruikt in de tweede zittijd.

Ook hier slaat de Raad in het bijzonder acht op de *zéér* ruime exameninstructies waaruit voortvloeit dat verzoekster wel degelijk materiaal, ook materiaal opgesteld door andere personen, mocht meenemen naar het examen. Nergens vermelden de exameninstructies dat studenten enkel materiaal, dat zij zelf hebben opgesteld, mogen meebrengen en gebruiken tijdens het herexamen.

Dat de betrokken lector het risico genomen heeft examenvragen integraal te hergebruiken voor het examen in de tweede zittijd en dat verzoekster zich bijgevolg kon steunen op het door haar meegebrachte materiaal, kan haar dan ook niet ten kwade worden geduid.

De kwalificatie van het meebrengen van examenvragen met oplossingen naar het examen in tweede zittijd als examenfraude in de zin van artikel 21.1 OER, is in deze concrete en specifieke omstandigheden dan ook onredelijk.

Het tweede tuchtfeit dat de interne beroepsinstantie weerhoudt, is het volgende:

“- de interne beroepscommissie stelt vast dat de student de gevraagde opdracht tijdens het examen niet zelf uitvoert, maar een oplossing indient die geen antwoord is op de vraag, gebruik makend van materiaal ontwikkeld tijdens het academiejaar; de ingediende oplossing vertoont op het eerste zicht enkele gelijkenissen met de verwachte oplossing en de student verwijst hierbij in haar examen niet expliciet naar de gebruikte handelwijze; om deze reden gaat de examentuchtcommissie ervanuit dat deze oplossing met voorbedachten rade is ingediend met als doel te lector te misleiden over de competenties van de student; het is voor de lector immers onmogelijk te oordelen of de geformuleerde antwoorden haar eigen antwoorden zijn en hij kan hierdoor de vereiste competenties niet correct beoordelen;”

De Raad neemt op basis van het verslag van de lector en de neerslag van het horen van verzoekster aan dat het hier gaat over het feit dat verzoekster bij de tweede vraag van het examen geen “bcp-commando” heeft gebruikt zoals vermeld in de opdracht, maar wel een ander soort commando. De resultaten die dat commando opleverden, heeft verzoekster ingevuld op het examen.

Dat verzoekster het vereiste bcp-commando op het examen niet heeft gesteld en dat het resultaat dat zij op het examen heeft ingevuld, dus ook niet het resultaat is van dit commando, kan er alleszins toe leiden dat verzoekster geen punten scoort op deze examenvraag, nu zij de examenvraag simpelweg niet heeft gevolgd. Een andere vraag is evenwel of dit gedrag redelijkerwijze ook gekwalificeerd kan worden als examenfraude in de zin van artikel 21.1 OER, met andere woorden als “gedrag van een student in het kader van een examen of de

organisatie daarvan waardoor de student het geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt of tracht te maken om een juist oordeel te vormen over de kennis, het inzicht en/of de vaardigheden van zichzelf dan wel van andere studenten”.

Volgens de motivering van de bestreden beslissing maakt de handelswijze van verzoekster, dus het stellen van een ander commando en dat niet explicet vermelden op het examen, *het voor de lector onmogelijk om te beoordelen of de antwoorden van verzoekster haar eigen antwoorden zijn*. Het is de Raad echter onduidelijk van wie de door verzoekster ingevulde antwoorden dan wel afkomstig zouden zijn. In het kader van het tweede tuchtfeit legt de interne beroepsinstantie verzoekster namelijk niet ten laste dat zij materiaal van andere studenten zou hebben gebruikt. Wel stelt zij in de bestreden beslissing dat verzoekster gebruik maakt van “materiaal ontwikkeld tijdens het academiejaar”, waarmee de interne beroepsinstantie lijkt te verwijzen naar het ander commando dat verzoekster heeft ingevoerd. De interne beroepsinstantie maakt in de bestreden beslissing echter niet aannemelijk dat verzoekster daarmee materiaal heeft gebruikt dat niet was toegelaten op het openboekexamen.

In deze concrete specifieke omstandigheden houdt de motivering van de bestreden beslissing geen stand.

Het middel is gegrond.

C. Derde middel

Verzoekende partij verzoekt de Raad om, naast de vernietiging van de bestreden beslissing aan verwerende partij een zeer korte termijn op te leggen om een nieuwe beslissing te nemen, meer bepaald uiterlijk binnen de zeven kalenderdagen na het tussen te komen arrest.

Hiermee ontwikkelt verzoekster evenwel geen grief tegen de bestreden beslissing, zodat dit middel dan ook niet tot de vernietiging van die beslissing kan leiden.

Het middel is onontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 11 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 13 februari 2023 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Elsbeth Loncke**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.264 van 30 januari 2023 in de zaak 2022/0944

In zake: xxx

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 19 oktober 2022 waarbij het studieprogramma van verzoekster wordt beperkt tot 45 studiepunten en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in het schakelprogramma voor de opleiding ‘Master in de rechten’. Na afloop van het academiejaar 2021-2022 heeft verzoekster 66 studiepunten van dit schakelprogramma, dat 87 studiepunten telt, verworven.

In het academiejaar 2022-2023 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor dit schakelprogramma, gecombineerd met de opleiding ‘Master in de rechten’.

Bij nazicht van het studieprogramma van verzoekster is gebleken dat dit niet in overeenstemming met de facultaire richtlijnen is samengesteld: verzoekster heeft minder dan 68 studiepunten verworven van het schakelprogramma zodat overeenkomstig de facultaire richtlijnen het globale studieprogramma wordt beperkt tot 45 studiepunten. Bovendien mag zij enkel de resterende opleidingsonderdelen uit het schakelprogramma en verplichte vakken uit de masteropleiding opnemen.

Met een e-mail van 19 oktober 2022 wordt verzoekster ervan op de hoogte gebracht dat de opleidingsonderdelen ‘Meesterproef – onderzoeksvoorstel’, ‘Ethiek’ en ‘Insolventierecht’ worden verwijderd uit haar studieprogramma zodat dit tot (maximaal) 45 studiepunten kan worden beperkt.

Verzoekster stelde op datum van 20 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 28 oktober 2022 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie geeft hiervoor de volgende motivering:

De Faculteit heeft nota genomen van het door u ingediende schriftelijke verzoek om toelating tot inschrijving met een studieprogramma van meer dan 45 studiepunten.

In antwoord op uw verzoek delen wij u mee dat de Faculteit u de toelating tot inschrijving voor meer dan 45 studiepunten, voor het academiejaar 2022-2023, weigert.

In toepassing van art. 7.6.2.2 §3 van het Reglement studieloopbaan wordt uw studieprogramma, waarin u het schakelprogramma met de master in de rechten combineert, beperkt tot 45 studiepunten. U heeft in uw schakelprogramma 66 studiepunten verworven, waardoor u in uw studieprogramma beperkt wordt tot het opnemen van maximaal 45 studiepunten, schakel en master tezamen.

In uw verzoekschrift voert u geen elementen aan die uw gebrek aan studievoortgang zouden kunnen rechtvaardigen, minstens verklaren.

U geeft zelf aan dat u de richtlijnen grondig doorgenomen, waardoor u precies zou moeten weten dat een studieprogramma van meer dan 45 studiepunten in uw situatie niet mogelijk is.

Bovendien bent u in geen enkel academiejaar er in geslaagd om meer dan 45 studiepunten te verwerven. Niets wijst er op dat u nu wel in staat zou zijn om meer dan 45 studiepunten te behalen.

Om voorgaande redenen kan de Faculteit dus niet anders dan vaststellen dat er geen indicatie is dat u nu wel studievoortgang zou boeken.

Bijgevolg wordt u de toelating om binnen uw combinatie van opleidingen meer dan 45 studiepunten op te nemen, geweigerd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 oktober 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 november 2022 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

Ambtshalve merkt de Raad het volgende op.

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 oktober 2022 (tweede bestreden beslissing) als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van 19 oktober 2022 (eerste bestreden beslissing). Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) van de verwerende partij dat alle intern aangetekende beroepen op gemotiveerde wijze leiden tot een bevestiging van de oorspronkelijke beslissing of tot een herziening van deze beslissing.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing, de

beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 oktober 2022 (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt vooreerst dat een tekort van twee verworven studiepunten er voor haar op neerkomt dat zij nog een vak van minstens drie studiepunten dient te behalen. Verzoekster kan er wel begrip voor opbrengen dat er een grens moet worden getrokken maar dat betekent dat zij omwille van een beperkt tekort alsnog een uitzondering moet vragen. Verzoekster heeft bij aanvang van het academiejaar 2020-2021 nochtans inlichtingen ingewonnen over de combinatie van het schakelprogramma met de masteropleiding en heeft zich hierbij laten leiden door artikel 5.4.1 van het onderwijs- en examenreglement. Ze erkent dat ze zich niet verder heeft geïnformeerd over eventuele andere beperkingen.

In de beslissing op intern beroep wordt volgens verzoekster enkel de nadruk gelegd op het niet behalen van meer dan 45 studiepunten waardoor er geen redenen zouden zijn om ervan uit te gaan dat zij in het huidige academiejaar wel meer dan 45 studiepunten zou behalen. Ze wijst erop dat het schakelprogramma bestaat uit verschillende delen van (maximaal) 45 studiepunten waarbij zij ook nog eens een aangepast programma volgde. Los daarvan, zou het behalen van 45 studiepunten (of meer) in het eerste deel of tweede deel van het schakelprogramma enkel bereikt kunnen worden door een slaagpercentage van 100%. Verzoekster behaalde voor het eerste deel (van 42 studiepunten) een slaagpercentage van 86 % na de tweede zittijd en voor het tweede deel (van 45 studiepunten) 67% na de eerste zittijd.

Verzoekster kon om persoonlijke redenen evenwel niet deelnemen aan de tweede zittijd van het academiejaar 2021-2022. Verzoekster benadrukt de zwaarte van de opleiding via het schakelprogramma wat zich volgens haar vertaalt in trajecten van maximaal 45 studiepunten in vergelijking met een normaal academiejaar van 60 studiepunten. Verzoekster meent dat ze in haar traject, niettegenstaande de afwijkingen, toch behoorlijke resultaten heeft geboekt. Dit

blijkt volgens haar ook uit het bericht van de studietrajectbegeleider van 8 juli 2022 waaruit blijkt dat ze, omwille van haar (voldoende) studierendement, niet onder een maatregel van studievoortgangsbewaking werd geplaatst. Verzoekster had op dat moment ook nog de intentie om deel te nemen aan de tweede zittijd.

Vervolgens wijst verzoekster erop dat zij in haar aanvraag tot heroverweging van de beslissing de nadruk heeft gelegd op het creëren van voldoende flexibiliteit in haar studietraject, in de eerste plaats door het schakelprogramma reeds met de masteropleiding te combineren. Verzoekster beseft dat ze, onvoldoende geïnformeerd, flexibiliteit heeft proberen te creëren met betrekking tot het behalen van het minimale studierendement. Ze schetst hierbij de keuzes die ze heeft gemaakt bij het samenstellen van haar studieprogramma en wijst erop dat haar programma in het academiejaar 2021-2022 – wat betreft het aantal studiepunten – hetzelfde gewicht had als de studenten van het modeltraject maar dat in het tweede semester één vak van het modeltraject werd vervangen door drie andere vakken in haar aangepast traject. Hoewel verzoekster erkent dat dit te wijten was aan haar eigen keuze(s), vraagt ze om toch met deze discrepantie rekening te houden bij het beoordelen of een hoger slaagpercentage een mogelijkheid is in de toekomst.

Verzoekster gaat verder in op de persoonlijke omstandigheden – de ziekte en uiteindelijk het overlijden van haar huisdier en de weerslag die dat op haar heeft gehad – en die haar verhinderden om deel te nemen aan de tweede zittijd van het academiejaar 2021-2022. Ze betreurt hierbij dat het aanhalen van persoonlijke redenen op zich niet in aanmerking werd genomen als gegronde reden en ze betreurt eveneens de overweging dat er geen elementen werden aangevoerd om haar gebrek aan studievoortgang te rechtvaardigen, minstens te verklaren. Verzoekster heeft er bewust voor geopteerd om de persoonlijke problemen niet nader te duiden omdat zij het moeilijk heeft om hierop in detail in te gaan. Verzoekster meent dat privaangelegenheden voorrang zouden moeten krijgen op professionele maar dat daarvoor te weinig begrip wordt getoond zonder heel persoonlijke/gevoelige informatie prijs te geven. Verzoekster hoopt, op basis van de (persoonlijke) elementen die ze nu wel in haar extern beroep beschrijft en die haar verhinderden om deel te nemen aan de tweede zittijd, te kunnen rekenen op begrip.

Verzoekster besluit en benadrukt dat het gaat om een heel beperkt tekort van twee verworven studiepunten dat haar verhindert om een studieprogramma van 60 studiepunten samen te stellen.

In haar *antwoordnota* verwijst verwerende partij vooreerst naar artikel 5.4.1 van het onderwijs- en examenreglement. Op basis hiervan kan de faculteit, overeenkomstig het facultair studievoortgangsbeleid beslissen een student toe te laten tot de inschrijving in een studieprogramma van een aansluitende opleiding maar is daartoe niet verplicht. Uit deze mogelijkheid blijkt dat de faculteit aan die eventuele toelating voorwaarden kan verbinden. De voorwaarden om opleidingen te combineren, *in casu*, een (gedeelte van) een schakelprogramma met een (gedeelte van) een masteropleiding, zijn opgenomen in de facultaire richtlijnen die op voorhand bekend worden gemaakt. Artikel 7.6.2.2, §3 van deze facultaire richtlijnen beperkt het studieprogramma van een student die tussen 57 en 68 studiepunten verworven heeft in het schakelprogramma tot maximaal 45 studiepunten. Volgens verwerende partij is de *ratio legis* hierachter dat de masteropleiding beoogt het schakelprogramma uit te diepen zodat de vooraf opgedane kennis en vaardigheden in voldoende mate aanwezig moeten zijn. De hiërarchie van de mogelijk op te nemen opleidingsonderdelen wordt eveneens in die facultaire richtlijnen gespecificeerd.

Overeenkomstig artikel 5.4.2 van het onderwijs- en examenreglement kan een student tegen een ongunstige – en volgens de student door een schending van het recht aangetaste – beslissing omtrent het combineren van opleidingen opkomen door een schriftelijk verzoek tot heroverweging in te dienen. Volgens verwerende partij toont verzoekster in haar verzoek tot heroverweging evenwel geen schending van het recht aan: ze beperkt zich tot het schetsen van de omstandigheden die haar zouden hebben verhinderd om aan de gestelde vereisten te voldoen en dat zij zich in de samenstelling van haar studieprogramma door haar eigen keuzes en – zoals zij pas voor het eerst concreet aangeeft in haar beroep voor de Raad – persoonlijke tegenslag heeft laten leiden. Er wordt volgens verwerende partij niet concreet aangegeven waarin de schending van de reglementen van de onderwijsinstelling zou bestaan.

Volgens verwerende partij kan de faculteit nochtans de volgtijdelijkheid van opleidingen regelen in functie van hoe ver een student staat in een vooropleiding om dan al dan niet volledig de toelating tot de aansluitende opleiding te verlenen. *In casu* werd het studieprogramma van verzoekster beperkt tot de in artikel 7.6.2.2., §3 aangegeven 45 studiepunten zodat de opleiding dan ook niet tegen de eigen universitaire dan wel facultaire reglementen ingaat.

Verder wijst verwerende partij erop dat verzoekster in haar intern beroep evenmin enige toelichting verschaft over de redenen waarop zij haar uitzonderingsaanvraag stoeft. Het niet inwilligen van de uitzonderingsaanvraag van verzoekster afgaande op de loutere vermelding dat zij in augustus niet in de mogelijkheid zou zijn geweest om deel te nemen aan de tweede zittijd, kan niet als een (kennelijk) onredelijke beslissing worden aangemerkt. Ook andere beslissingen die verzoekster voor zichzelf heeft genomen, zoals het op eigen initiatief flexibiliseren van haar studieprogramma, kunnen niet aan verwerende partij worden verweten. Het is het volste recht van studenten om zelf hun studieprogramma in het kader van flexibel studeren in de mate van het mogelijke aan te passen maar daarbij kan niet voorbij worden gegaan aan de facultaire richtlijnen, gericht op een inhoudelijk verantwoorde doorstroming, en zonder dat er hiervoor een uitzonderingsaanvraag werd ingediend en goedgekeurd. Verwerende partij neemt er akte van dat verzoekster ook haar eigen verantwoordelijkheid erkent voor het niet verder uitzoeken van de mogelijkheden en beperkingen bij het flexibel studeren.

Vervolgens betwist verwerende partij de kritiek van verzoekster bij de overweging van de interne beroepsinstantie omtrent het behalen van meer dan 45 studiepunten tijdens het academiejaar 2022-2023. Verwerende partij kan niet anders dan vaststellen dat verzoekster niet enkel in de academiejaren 2020-2021 en 2021-2022, waarin zij het schakelprogramma volgde, maar ook in de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017, waarin zij ingeschreven was voor de reguliere bacheloropleiding, telkens hoogstens 30 studiepunten heeft verworven. Aangezien er geen andere elementen voorliggen, heeft verwerende partij geen indicatie dat verzoekster nu plots wél 30 studiepunten, laat staan de door verzoekster beoogde 45 studiepunten, zijnde 50% meer dan de in het verleden maximaal behaalde 30 studiepunten, zou kunnen verwerven. De ondergrens van 60% voor de studievoortgangsbewaking komt voort uit de bekommernis dat studenten die een regulier programma van 60 studiepunten opnemen daarvan minstens 36 studiepunten, zijnde 60% zouden verwerven. Verzoekster is daarin gedurende vier academiejaren niet geslaagd, zelfs niet in een opname van 42 studiepunten tijdens het academiejaar 2020-2021 en 45 studiepunten tijdens het academiejaar 2021-2022 wat volgens verwerende partij neerkomt op een deeltijds studieprogramma. Het zou hierbij nochtans makkelijker haalbaar moeten zijn om een hoger studierendement te bekomen in een deeltijds programma dan in een voltijds programma, gelet op de lagere studiebelasting. Het door verzoekster behaalde studierendement van 86% tijdens het academiejaar 2020-2021 en 67% tijdens het academiejaar 2021-2022 mag, hoewel daarin ook een daling merkbaar is, niet

verwonderen maar geeft geenszins aan dat er sprake zou kunnen zijn van een studiesucces dat een uitzondering op de facultaire richtlijnen zou kunnen verantwoorden.

Bovendien wijst verwerende partij erop dat verzoekster in het schakelprogramma rechten met een (kleine) voorsprong is gestart aangezien zij, in het kader van de reguliere bacheloropleiding rechten die zij volgde tijdens de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017 een credit behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ tijdens het academiejaar 2015-2016. Deze voorsprong zou nog groter zijn geweest indien zij tijdens die academiejaren ook voor andere opleidingsonderdelen een credit zou hebben behaald. In dat geval zou het schakelprogramma van verzoekster uit (beduidend) minder dan 87 studiepunten hebben bestaan, wat op twee academiejaren zeker een haalbare kaart had kunnen betekenen. Dat verzoekster ondanks de effectieve of mogelijke voorsprong er niet in slaagde om in twee academiejaren 68 studiepunten in het schakelprogramma te verwerven, is volgens verwerende partij evenmin een omstandigheid die de grondslag kan vormen voor de gevraagde uitzondering.

Voor verwerende partij gaat ook de door verzoekster gemaakte vergelijking tussen het schakelprogramma en het reguliere bachelorprogramma niet op. Volgens verwerende partij gaat verzoekster voorbij aan de achtergrond van de samenstelling van het schakelprogramma rechten: de reden waarom dit een beperkter studiepakket omvat, is om op die manier de overgang van een professionele bacheloropleiding naar een academische opleiding te ondersteunen door schakelprogrammasteudenten geen al te zware studiebelasting op zich te laten nemen. Dit zou die studenten in staat moeten stellen om voor alle opleidingsonderdelen te slagen die van dat programma per academiejaar deel uitmaken (wat ook dezelfde finaliteit is van een regulier studieprogramma). Verwerende partij merkt ook nog op dat de ondergrens van de studievoortgangsbewaking bezwaarlijk als streefdoel op zich kan gelden. Het gaat volgens haar dan ook niet op om het feit dat geen maatregel van studievoortgangsbewaking werd opgelegd als een succes te beschouwen. Het bericht van de studietrajectbegeleider van 8 juli 2022 moet dan ook eerder worden begrepen als een aansporing om extra inspanningen te leveren en in de tweede zittijd alsnog het beoogde 100% studierendement te bereiken, wat ook uitdrukkelijk in het bericht wordt aangehaald. Waar verzoekster stelt dat een beperkt tekort (2 studiepunten) aan verworven studiepunten haar verhindert om meer dan 45 studiepunten op te nemen, merkt verwerende partij op dat de vereiste om reeds 68 studiepunten te hebben behaald in het schakelprogramma voor de faculteit een redelijk geachte (minimale) solide (en meetbare)

basis vormt, rekening houdend met het feit dat (ook) de schakelprogrammasteudenten over voldoende juridische voorkennis moeten beschikken om de masteropleiding aan te vatten.

Tot slot geeft verwerende partij aan dat ze alle begrip heeft voor de persoonlijke omstandigheden waarmee verzoekster geconfronteerd werd alsook de terughoudendheid die verzoekster ervoer om hierop in te gaan in haar intern beroep. Niettemin kan er van de interne beroepsinstantie dan niet worden verwacht om rekening te houden met elementen die haar niet worden voorgelegd; de loutere vermelding in het intern beroep dat er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden, volstaat voor verwerende partij niet. Verwerende partij merkt hierbij ook op dat er, bij ontstentenis van een exhaustieve lijst van uitzonderlijke omstandigheden van persoonlijke aard, voor de inschatting ervan wel gealigneerd wordt op vergelijkbare omstandigheden die (ook) in een professionele omgeving als zodanig worden beschouwd. Hoe groot de impact ook geweest mag zijn van de door verzoekster geschatte persoonlijke omstandigheden, deze zouden volgens verwerende partij ook niet in een professionele context als uitzonderlijke omstandigheden van persoonlijke aard worden beschouwd. Verzoekster heeft hiervan alleszins ook geen enkele melding gemaakt aan de faculteit noch enig document voorgelegd dat ter staving van haar examenafwezigheid dienstig had kunnen zijn zodat de interne beroepsinstantie terecht tot het besluit is gekomen dat er geen uitzonderlijke omstandigheden voorliggen die van die aard zijn dat zij een uitzonderingssituatie in de zin van artikel 7.10, §1 van de facultaire richtlijnen zouden kunnen verantwoorden.

Verwerende partij besluit dat de beslissing om in het intern beroep niet in te willigen niet tegen de eigen reglementen ingaat, voldoende zorgvuldig werd genomen en dat deze beslissing niet (kennelijk) onredelijk is.

In haar *wederantwoordnota* argumenteert verzoekster vooreerst dat de aanwezigheid van afdoende voorkennis en vaardigheden in voldoende mate getoetst wordt door de volgtijdelijksregels, wat volgens haar blijkt uit artikel 4.2.1 van het onderwijs- en examenreglement. Artikel 7.4.4.2 van het facultair reglement bevat dan de volgtijdelijksregels met betrekking tot de combinatie tussen het schakelprogramma en de masteropleiding. Op basis hiervan is haar persoonlijk studieprogramma volgens haar niet onderworpen aan een beperking van volgtijdelijkheid. Hoewel er op basis van artikel 5.4.1 van het onderwijs- en examenreglement in het facultair reglement extra voorwaarden kunnen worden gekoppeld aan het combineren van opleidingen, meent verzoekster dat er geen sprake

zou zijn geweest van een tekort indien zij aan alle vakken waarvoor een tweede zittijd noodzakelijk was in normale omstandigheden had kunnen deelnemen. Omdat dat niet het geval was, heeft verzoekster een verzoek tot heroverweging ingediend.

Verzoekster heeft dit verzoek via een online formulier ingediend en ging ervan uit dat indien verdere toelichting noodzakelijk zou zijn voor de beoordeling, zij hieromtrent wel ging gecontacteerd worden. Gelet op de persoonlijke aard van de omstandigheden ervoer ze namelijk enige terughoudendheid om deze extensief te beschrijven. Dit neemt niet weg dat ze wel degelijk heeft aangehaald dat er persoonlijke omstandigheden waren die haar verhinderden om deel te nemen aan de tweede zittijd. Waar de interne beroepsinstantie volgens verzoekster de nadruk legt op het gebrek aan studievoortgang, merkt zij hierbij op dat er wel degelijk ook een gegrondte reden is voor dit vermeende gebrek, alleszins minstens voor de tweede zittijd van het academiejaar 2021-2022.

Verzoekster wijst er verder met betrekking tot artikel 7.10 van de facultaire richtlijnen op dat omwille van haar situatie en dus door onvoorziene omstandigheden ze genoodzaakt was om een aangepast studieprogramma aan te vragen. Het was voor verzoekster evenwel niet mogelijk om zich hierover uitgebreid te informeren vóór de start van het academiejaar en dus vóór de deadlines om de nodige aanvragen te doen.

Vervolgens stipt verzoekster aan dat er geen rekening kan worden gehouden met de argumentatie van verwerende partij met betrekking tot de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017. In deze academiejaren was verzoekster ingeschreven in de reguliere bacheloropleiding en zij besliste uit eigen initiatief om deze opleiding stop te zetten om een professionele bacheloropleiding te volgen. Voor zover dat toch relevant zou worden geacht, dient een en ander met betrekking tot de maatregelen van studievoortgangsbewaking volgens verzoekster wel genuanceerd te worden. Verzoekster betwist ook de bewering van verwerende partij dat er een voorsprong gecreëerd zou (kunnen) zijn. Aangezien de reguliere bacheloropleiding voor verzoekster onsuccesvol bleek te zijn, was het creëren van een voorsprong dus geenszins aan de orde, te meer omdat zij bepaalde van de door verwerende partij aangehaalde opleidingsonderdelen niet eens in haar curriculum had opgenomen.

Verzoekster betwijfelt ook de zienswijze van verwerende partij over de zwaarte van het schakelprogramma. In tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, is verzoekster van

oordeel dat er in het schakelprogramma meer verantwoordelijkheid bij de student zelf wordt gelegd, van wie een meer zelfstandige aanpak wordt verwacht. Verzoekster geeft enkele voorbeelden die volgens haar aantonen dat er wel degelijk een verschil is tussen het respectievelijke gewicht van deze opleidingen.

Met betrekking tot het bericht van de studietrajectbegeleider van 8 juli 2022 stipt verzoekster aan dat zij hieruit wel degelijk de juiste conclusie heeft getrokken: zij heeft het door haar behaalde resultaat niet als einddoel beschouwd maar heeft zich vervolgens meteen ingeschreven voor de tweede zittijd en was ook van plan om hieraan deel te nemen totdat ze genoodzaakt was om haar prioriteiten te herzien. Verzoekster heeft ook begrip voor de door de faculteit bepaalde grens en de daarvan gekoppelde gevolgen maar ze benadrukt dat haar tekort heel beperkt is.

Tot slot argumenteert verzoekster dat hoewel de impact van haar persoonlijke omstandigheden in een professionele context voor verwerende partij mogelijk als minder evident voorkomt, dit niet wegneemt dat dit voor verzoekster wel degelijk een legitiem argument vormt aangezien de impact hiervan voor elke persoon net anders kan zijn. Verzoekster handhaaft daarom haar standpunt dat zij zich hierop kan beroepen om een uitzondering te bekomen.

Beoordeling

Uit het verzoekschrift kan worden afgeleid dat verzoekster aanvoert dat de weigeringsbeslissing om binnen haar combinatie van het schakelprogramma en het masterprogramma meer dan 45 studiepunten op te nemen, het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur schendt. Meer bepaald zou de interne beroepsinstantie niet of onvoldoende rekening hebben gehouden met de uitzonderlijke omstandigheden waarin verzoekster zich zou bevinden.

De Raad herinnert eraan dat hij zijn oordeel over de vraag of een student een bepaald studieprogramma mag opnemen niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van de onderwijsinstelling. De Raad gaat evenwel na of de bestreden beslissingen niet onregelmatig tot stand zijn gekomen en of ze niet kennelijk onredelijk zijn. In dat licht kan de Raad een verzoekende partij niet beschermen tegen strenge beslissingen, enkel tegen onwettige.

Een strenge invulling door de hogeronderwijsinstelling van haar discretionaire bevoegdheid kan immers niet noodzakelijk worden gelijkgesteld met de onredelijke uitoefening ervan.

Appreciatievrijheid veronderstelt de mogelijkheid van verschillende zienswijzen die elk niet onredelijk zijn. Het redelijkheidsbeginsel is slechts geschonden wanneer de hogeronderwijsinstelling een beslissing neemt die dermate afwijkt van een normaal beslissingspatroon, dat het niet denkbaar is dat een andere zorgvuldig handelende hogeronderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden tot die beslissing zou komen.

Inzake de door het decreet aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen een bepaalde inschrijving (gedeeltelijk) te weigeren heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing.

Het staat evenwel aan de student om de beroepsinstantie tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van zijn bijzondere omstandigheden, en om zijn beweringen te staven met concrete overtuigingsstukken. Bijgevolg kan een student niet met goed gevolg aan de interne beroepsinstantie verwijten geen of onvoldoende rekening te hebben gehouden met bijzondere omstandigheden, wanneer de student deze bijzondere omstandigheden in zijn intern beroep niet naar voren heeft gebracht, dan wel op onvoldoende geconcretiseerde wijze, dan wel zonder deze argumentatie te staven met de nodige overtuigingsstukken.

Wanneer een student vervolgens in het kader van zijn extern beroep bij de Raad grieven aanvoert die hij niet heeft laten gelden voor de interne beroepsinstantie of op dat ogenblik voor het eerst overtuigingsstukken neerlegt ter staving van zijn interne beroepsargumentatie, zijn respectievelijk deze grieven en stukken in principe nieuw en bijgevolg onontvankelijk.

In het licht van het bovenstaande stelt de Raad vast dat verzoekster een summier intern beroepsschrift heeft ingediend, waarin zij het volgende naar voren schuift:

“Bij de start van mijn schakelprogramma heb ik opgezocht en dus gecontroleerd of het mogelijk is om vakken van het schakelprogramma te combineren met de masteropleiding. Ik heb toen gevonden dat dit mogelijk is. Ik heb van die flexibiliteit gebruik gemaakt om in mijn tweede jaar van het schakelprogramma door mij niet in te schrijven voor het vak economisch recht. Ik heb voor dit vak gekozen om mijn programma niet onnodig zwaar te maken, omwille van flexibiliteit en omwille van een conflict in mijn lessencoester. Na eerste zit in mijn tweede

schakeljaar zou ik nog voor drie vakken in tweede zitten moeten slagen. Omwille van persoonlijke redenen was ik in augustus niet in de mogelijkheid om voor deze vakken te studeren en dus examens af te leggen. Ik heb wederom gebruik gemaakt van de flexibiliteit die ik dacht te hebben. Ik heb mij dan voor het masterprogramma voor 60 studiepunten ingeschreven en niet de uitzonderlijke 66 studiepunten hoewel ik dit graag had gedaan om zo snel mogelijk mijn achterstand in te halen. Ik vraag dus om deze redenen om de beslissing te herzien of bij het toepassen van het Reglement Studieloopbaan een uitzondering toe te staan.” (stuk 8 administratief dossier)

In het intern beroepsschrift verwijst verzoekster dus in essentie enkel naar persoonlijke redenen die haar verhinderd hebben om deel te nemen aan de herexamens van het academiejaar 2021-2022, als bijzondere omstandigheden in het kader van haar verzoek tot heroverweging. Verzoekster ontwikkelt op geen enkele manier andere argumenten, noch m.b.t. haar persoonlijke omstandigheden, noch m.b.t. de door haar reeds geboekte studievoortgang.

In haar extern verzoekschrift ontwikkelt verzoekster vervolgens middelen die zij niet aanvoerde in het intern beroepsschrift, met name:

- Zij heeft slechts 2 studiepunten minder behaald dan de ondergrens van 68 studiepunten, bepaald in het facultair Reglement Studieloopbaan;
- In het eerste deel van het schakelprogramma heeft zij 71% van de opgenomen studiepunten in eerste zit behaald en na de tweede zittijd heeft zij in totaal 86% van de opgenomen studiepunten behaald. In het tweede deel van het schakelprogramma behaalde zij in eerste zit 67% van de opgenomen studiepunten. Deze resultaten zijn geen groot succes maar niettemin wel een succes te noemen;
- De studietrajectbegeleider heeft dit succes bevestigd op 8 juli 2022;
- Verzoekster legt uit hoe zij van de flexibiliteit van het systeem gebruik heeft gemaakt in het academiejaar 2021-2022. Zij wijst ook op het feit dat haar traject in het academiejaar 2021-2022 qua studiepunten hetzelfde gewicht had als dat van de studenten van het modeltraject, maar dat in het tweede semester één vak opgenomen door de studenten van het modeltraject in haar persoonlijk/aangepast traject vervangen werd door drie andere vakken. Hoewel dit volledig aan haar eigen keuzes te wijten is, vraagt zij toch hiermee rekening te houden en de discrepantie voor ogen te houden bij het beoordelen of een hoger slaagpercentage/cijfer een mogelijkheid is in de toekomst;
- Verzoekster verduidelijkt wat precies de persoonlijke redenen zijn die ertoe hebben geleid dat zij niet heeft deelgenomen aan de herexamens voor drie opleidingsonderdelen in het academiejaar 2021-2022, met name de weerslag die de ziekte en het uiteindelijk overlijden van haar huisdier op haar hebben gehad.

Deze middelen, die verzoekster niet heeft aangevoerd op intern beroep, hebben geen betrekking op de wijze waarop de bestreden beslissing tot stand kwam en raken evenmin de openbare orde. Ze zijn nieuw en bijgevolg onontvankelijk zodat de Raad ze niet aan een onderzoek ten gronde kan onderwerpen.

Verzoekster gaat in haar verzoekschrift vervolgens in op het motief in de bestreden beslissing dat stelt:

“Bovendien bent u in geen enkel academiejaar erin geslaagd om meer dan 45 studiepunten te verwerven. Niets wijst erop dat u nu wel in staat zou zijn om meer dan 45 studiepunten te behalen.”

Daarop verwijst verzoekster naar het feit dat het eerste gedeelte van het schakelprogramma 42 studiepunten bedroeg en het voor haar aangepaste tweede gedeelte 45 studiepunten. Het behalen van 45 studiepunten of meer in het eerste of tweede deel van het schakelprogramma zou dan enkel bereikt kunnen worden door een slaagresultaat van 100%.

Zoals verwerende partij echter aangeeft in haar antwoordnota, heeft verzoekster in de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017, toen zij ingeschreven was in de bacheloropleiding Rechten, respectievelijk 60 en 45 studiepunten opgenomen en daarvan respectievelijk 15 en 3 studiepunten verworven. De bestreden beslissing houdt blijkens de bewoordingen ervan niet enkel rekening met de academiejaren 2020-2021 en 2021-2022, maar ook met de academiejaren 2015-2016 en 2016-2017. In het academiejaar 2015-2016 nam verzoekster 60 studiepunten op, geen 45. De stelling van verzoekster, dat de bestreden beslissing aldus vereist dat zij telkens een slaagresultaat diende te behalen van 100%, faalt dus in feite.

Maar bovenal lijkt dit ook niet de draagwijdte te zijn van het bestreden motief. Immers, opdat verzoekster in het huidige academiejaar meer dan 45 studiepunten zou kunnen opnemen, is volgens de facultaire richtlijnen vereist dat zij tijdens het schakelprogramma 69 van de 87 studiepunten verwierf en dus niet dat zij elk voorafgaand academiejaar 100% studierendement behaalde. Waar het bestreden motief wel op lijkt te doelen, is dat het de interne beroepsinstantie op basis van de gegevens die voorliggen niet haalbaar voorkomt dat verzoekster huidig academiejaar meer dan 45 studiepunten zou verwerven en dat het dus ook niet zinvol is haar een inschrijving voor meer dan 45 studiepunten toe te staan. Deze overweging van de interne beroepsinstantie komt de Raad, zeker in het licht van het summier intern beroepsschrift en de

overweging in de bestreden beslissing dat verzoekster geen elementen aanvoert die het gebrek aan studievoortgang zouden kunnen rechtvaardigen, niet kennelijk onredelijk over.

In haar wederantwoordnota stelt verzoekster ten slotte:

“In mijn verzoekschrift heb ik er op gewezen dat dit in mijn geval neerkomt op een tekort van 2 SP. Gelet op de vorige examenperiodes zowel eerste zittiden in het eerste schakeljaar en het tweede schakeljaar als de tweede zittijd in het eerste schakeljaar, ga ik ervan uit dat er geen sprake was geweest van dit tekort onder normale omstandigheden en dus indien ik had deelgenomen aan alle vakken waarvoor een tweede zittijd nodig was. Om deze reden heb ik dan ook uitdrukkelijk om een uitzondering verzocht in het verzoek tot heroverweging.”

De Raad merkt op dat verzoekster in het intern beroepsschrift niet heeft verwezen naar de omstandigheden in haar eerste jaar van het schakelprogramma. In dat opzicht is deze grief dus niet ontvankelijk. Voor het overige gaat de Raad uit van het beginsel dat wanneer de interne beroepsinstantie de door de verzoekster geboekte studievoortgang beoordeelt, erop moet worden toegezien dat die beoordeling hetzij steunt op examenkansen *c.q.* beoordelingen die onder normale omstandigheden hebben plaatsgevonden, hetzij rekening houdt met aangetoonde bijzondere omstandigheden die verzoekster (kunnen) hebben beleefd een beter studierendement te behalen. In principe betekent dit dat er rekening gehouden moet worden met het gegeven dat een student een of meer examenkansen wegens overmacht niet heeft kunnen benutten. *In casu* blijkt evenwel uit de voorliggende stukken dat verzoekster aan de interne beroepsinstantie geen enkel bewijs heeft voorgelegd voor haar afwezigheid op de examens van de tweede examenzittijd van het academiejaar 2021-2022, maar zich heeft beperkt tot het verklaren van haar afwezigheid door “persoonlijke redenen”. De ongewettige afwezigheid bewijst op zich niet dat verzoekster in de toekomst wél een betere slaakkans zal hebben omdat verzoekster niet kan bewijzen dat zij wel geslaagd zou zijn geweest indien ze had deelgenomen aan de examens waarop zij ongewettigd afwezig was. Bijgevolg kan de Raad verzoeksters redenering niet volgen.

De Raad is van oordeel dat de studievoortgang van verzoekster door de beperking van de omvang het studieprogramma tot 45 studiepunten niet op kennelijk onredelijke wijze wordt belemmerd.

Het enig middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

VI. Anonimisering

Ter zitting vraagt verzoekende partij om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 30 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend

te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.303 van 20 maart 2023 in de zaak 2022/0951

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 waarbij aan de verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd en de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 28 oktober 2022 [bedoeld wordt: 25 oktober 2022] waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

Middels beschikking 2023/003 heeft de Raad de partijen de mogelijkheid geboden om standpunt in te nemen omtrent de gevolgen van de kennisgeving van de maatregel van studievoortgangsbewaking voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen. Verwerende partij heeft vervolgens een aanvullende nota ingediend.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Science in de criminologische wetenschappen’.

Omdat verzoeker in dat academiejaar geen enkele credit behaalde, wordt hem de herinschrijving in dezelfde opleiding, alsook de opleidingsonderdelen ervan onder creditcontract of examencontract, geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Verzoeker stelde op datum van 30 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 oktober 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard omdat het buiten de door artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement voorgeschreven vervaltermijn van zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing was ingesteld. De examenresultaten van de tweede zittijd en de beslissing van de examencommissie werden op 15 september 2022 ter kennis gebracht zodat het op 30 september 2022 ingestelde beroep buiten deze vervaltermijn werd ingesteld.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 28 oktober 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 november 2022 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen, inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

De vraag of verzoekende partij op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

In casu werd aan verzoekende partij een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd die werd meegedeeld op het puntenblad dat op 15 september 2022 werd bekendgemaakt (stuk 1 van het administratief dossier). Hierop heeft verzoekende partij, middels een aangetekend schrijven van 30 september 2022, een intern beroep ingediend bij verwerende partij (stuk 5 van het administratief dossier).

Ambtshalve rijst, in het licht van artikel II.283, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs en artikel II.21 van het Bestuursdecreet, de vraag op welke wijze de maatregel van studievoortgangsbewaking, vermeld op het puntenblad van 15 september 2022, aan verzoekende partij werd meegedeeld en – in voorkomend geval – welke gevolgen deze kennisgeving heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen.

Standpunt van partijen

In zijn verzoekschrift betrekt verzoeker zijn kritiek in essentie op de elementen die volgens hem ten onrechte buiten beschouwing werden gelaten bij de besluitvorming (van de examencommissie) omtrent de weigering tot inschrijving.

In haar *antwoordnota* betoogt verwerende partij dat het extern beroep onontvankelijk is omdat verzoeker heeft nagelaten het intern beroep op regelmatige wijze uit te putten, wat volgens haar een noodzakelijke voorwaarde is om op ontvankelijke wijze een beroep bij de Raad te kunnen instellen. De voorzitter van de interne beroepsinstantie heeft in de beslissing van 25 oktober 2022 moeten vaststellen dat het beroepsschrift van verzoeker niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten omdat het niet tijdig werd verzonden.

Verzoeker werd namelijk met een e-mail van 15 september 2022 op de hoogte gebracht van het feit dat de examenresultaten en de beslissing van de examencommissie beschikbaar waren in SelfService studenten waarbij het informaticasysteem uitdrukkelijk aangeeft dat verzoeker deze e-mail heeft ontvangen. Volgens verwerende partij wordt hiermee aangetoond dat de kennisgeving regelmatig gebeurde en wordt de tijdige kennisgeving evenmin door verzoeker betwist.

Aangezien de tijdige instelling van het beroep door verzoeker op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven, is dit een substantiële vormvereiste die in elke stand van het geding moet worden opgeworpen. De procedureregels met betrekking tot de georganiseerde administratieve beroepen raken volgens verwerende partij ook de openbare orde en verzoeker voert evenmin overmacht aan die de laattijdigheid zou kunnen verschonen.

Naar aanleiding van beschikking 2023/003 heeft verwerende partij met een e-mail van 13 februari 2023 het volgende geantwoord op de vraag van de Raad omtrent welke gevolgen deze kennisgeving per e-mail van 15 september 2022 heeft voor de beroepstermijn om het intern beroep in te stellen:

“In het arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 oordeelde het Grondwettelijk Hof: “Een sluitende rechtsbescherming impliceert dat de bestuurde ook wordt geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden die tegen de beslissing openstaan.”

Er is dan ook geen discussie over het feit dat een bestuurde moet worden geïnformeerd over de beroeps mogelijkheden.

Hoe dat gebeurt, kan volgens het Grondwettelijk Hof op verschillende manieren.

Zo oordeelde het Hof in het arrest nr. 178/2021 van 9 december 2021, met verwijzing naar het arrest Faniel t. België van 1 maart 2011 en het arrest Assunçao Chaves t. Portugal van 31 januari 2012 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (punt 9.2): *"De vermelding van het bestaan van rechtsmiddelen en beroepstermijnen in de betekenis van een administratieve beslissing is een essentieel element van het algemeen beginsel van behoorlijke rechtsbedeling en van het recht op toegang tot de rechter"*. In het arrest nr. 158/2022 overwoog het Hof (punt B.7.1), eveneens met verwijzing naar de voornoemde arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens: *"De vermelding van de beroeps mogelijkheden in een administratieve beslissing past niet alleen in het kader van de verplichting tot openbaarheid van bestuur, maar is ook essentieel voor een daadwerkelijke rechtsbescherming van de bestuurde en is derhalve cruciaal in het licht van het recht op toegang tot de rechter"*.

Dienvolgens is het Grondwettelijk Hof van oordeel dat een bestuurde moet worden geïnformeerd over de beroeps mogelijkheden, maar met verwijzing naar rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is het Hof het standpunt toegedaan dat die vereiste informatie kan worden opgenomen in de betekenis of in de beslissing zelf. Dat blijkt duidelijk uit de voormelde arresten nrs. 178/2021 en 158/2022.

In het voorliggende geval is de studievoortgangsbeslissing aan de verzoekende partij betekend, waarna zij de beslissing met vermelding van de beroeps mogelijkheden kan openen, wat verzoekende partij - deze vaststelling is ten overvloede - ook heeft gedaan. Die optie is volledig in overeenstemming met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof die is ontwikkeld op grond van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Om die reden alleen al is er geen nood om het Grondwettelijk Hof te bevragen, omdat het antwoord van het Hof geenszins is vereist om een oplossing te bieden voor het geschil dat voorligt bij de Raad voor de betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. De vermelding van de beroeps mogelijkheden is namelijk geschied op een wijze die onttegensprekelijk conform is met de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof."

Verzoeker heeft hierover geen standpunt meer ingenomen.

Beoordeling

De Raad onderzoekt of de interne beroepsinstantie het beroep van verzoekende partij terecht als niet ontvankelijk heeft beschouwd.

De Raad stelt vast dat de termijn voor het instellen van het intern beroep op dwingende wijze is geregeld door de decreetgever in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. Het betreft een vervaltermijn. Een laattijdig intern beroep is derhalve onontvankelijk. Gezien het een regel van openbare orde betreft, onderzoekt de Raad dit desnoods ook ambtshalve.

Het intern beroep van verzoekende partij heeft betrekking op het opleggen van een weigering tot inschrijving. Dat is, blijkens artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs, binnen het

geheel van de studievoortgangsbeslissingen een beslissing zoals bedoeld onder *littera f*) en geen ‘examenbeslissing’ zoals bedoeld onder *littera a*).

Voor de studievoortgangsbeslissingen die geen ‘examenbeslissing’ zijn, geldt krachtens artikel II.283, tweede lid, 2° Codex Hoger Onderwijs dat de termijn om een intern beroep in te stellen aanvangt “de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”, en niet de dag na deze van de proclamatie.

Zoals de Raad eerder heeft overwogen, is een beslissing waarbij een maatregel van studievoortgangsbewaking wordt opgelegd een bestuurlijke handeling met individuele draagwijdte. Het is een algemeen beginsel dat een dergelijke bestuurlijke handeling individueel moet worden meegedeeld aan de betrokkene (GwH 28 april 2004, nr. 64/2004; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410; J. GORIS, *Georganiseerde bestuurlijke beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 449-150).

Die mededeling houdt dan weer in dat de beslissing daadwerkelijk aan de betrokkene ter kennis wordt gebracht, wat in beginsel impliceert dat hetzij de betrokkene aantoonbaar effectief kennis heeft genomen, hetzij de beslissing aan de woonplaats van de betrokkene is aangeboden. Daarbij moet bovendien worden opgemerkt dat wanneer een individuele kennisgeving uitdrukkelijk is voorgeschreven – zoals in artikel II.283, tweede lid, 2° het geval is voor andere studievoortgangsbeslissingen dan examenbeslissingen – de beroepstermijn slechts begint te lopen vanaf de regelmatige betekening en dat het daarbij van geen belang is of de betrokkene voordien reeds een voldoende feitelijke kennis had van de bestreden beslissing (J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 410 en de verwijzing naar de rechtspraak aldaar).

De maatregel van studievoortgangsbewaking is aan verzoekende partij meegedeeld aan de hand van het puntenblad op 15 september 2022 (stuk 1 administratief dossier). Verwerende partij brengt in haar administratief dossier een e-mail bij van 15 september 2022 (stuk 2 administratief dossier) alsook ook een afdruk uit haar informaticasysteem, waarin met betrekking tot de e-mail van 15 september 2022 is vermeld: “*communicatie voltooid*” (stuk 3 administratief dossier). De Raad is van oordeel dat in het hierin bevestigde ‘voltooien’ van de communicatie, ook de aflevering in de mailbox van verzoekende partij moet worden begrepen. Verzoeker

erkent in zijn intern beroepsschrift overigens dat de weigeringsbeslissing hem op 15 september 2022 ter kennis werd gebracht, en hij voegt daarbij ook een afschrift van voormelde e-mail.

De vraag rijst evenwel of die kennisgeving de beroepstermijn van artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs heeft doen ingaan.

Artikel II.19 van het Bestuursdecreet bepaalt dat de afdeling 2 ‘Uitwisseling van berichten’ van hoofdstuk 2 ‘Individuele bestuurshandelingen’ binnen titel II ‘Relatie tussen burgers en de overheid’, de uitwisseling van berichten regelt tussen een overheidsinstantie en gebruikers in de mate dat die berichten beogen rechtsgevolgen tot stand te brengen bij de toepassing van wettelijke of reglementaire bepalingen. Overeenkomstig de memorie van toelichting moet het begrip “bericht” in de zin van deze bepaling ruim geïnterpreteerd worden (*Parl. St. VI. Parl. 2017-2018, nr. 1656/1, 46*). Onder “bericht” kan bijgevolg ook een e-mail worden begrepen.

Overeenkomstig artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet moet bij een kennisgeving van een beslissing van individuele strekking die rechtsgevolgen heeft worden vermeld of beroep tegen de beslissing kan worden ingesteld, bij welke instantie en binnen welke termijn. Als de kennisgeving niet voldoet aan die vereisten, start op basis van artikel II.21, tweede lid Bestuursdecreet de termijn om een beroep in te dienen pas vier maanden na de kennisgeving.

De Raad onderzoekt of deze bepaling van toepassing is op verwerende partij en komt, na onderzoek van de relevante bepalingen, tot het besluit dat dit niet het geval is.

Artikel II.21 valt namelijk onder Titel II, Hoofdstuk 2 van het Bestuursdecreet. Het toepassingsgebied van dat hoofdstuk wordt bepaald in artikel II.18:

“Dit hoofdstuk is van toepassing op de volgende overheidsinstanties:
1° de Vlaamse overheid, met uitzondering van de investeringsmaatschappijen van de Vlaamse overheid;
2° de lokale overheden.”

Overeenkomstig artikel II.18 van het Bestuursdecreet is artikel II.21 van dat decreet aldus slechts van toepassing op de Vlaamse overheid en op de lokale besturen, zoals gedefinieerd in artikel I.3, 1° en 5° van het Bestuursdecreet. Deze bepalingen zijn aldus niet van toepassing op instellingen met een publieke taak zoals omschreven in artikel I.3, 6° van het Bestuursdecreet

– waaronder de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen van hoger onderwijs kunnen worden begrepen. Bijgevolg zijn deze bepalingen niet van toepassing op de instellingen voor hoger onderwijs die niet zijn ingericht door de Vlaamse Gemeenschap of de lokale besturen. *Prima facie* is artikel II.21 van het Bestuursdecreet dus ook niet van toepassing op de verwerende partij.

Wat de libellering en toepassing van artikel II.21 van het Bestuursdecreet betreft, zijn reeds eerder vragen gerezen in het licht van het gelijkheidsbeginsel. Aangezien de Raad niet vermag zelf de ongrondwettigheid van een decretale bepaling vast te stellen, heeft hij in een arrest met nr. 7.138 van 17 december 2021 en een arrest met nr. 7.141 van 3 januari 2022 daaromtrent de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Grondwettelijk Hof:

“Schenden de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat studenten in het hoger onderwijs dat niet door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, niet genieten van de in artikel II.21 van het Bestuursdecreet opgenomen rechtsbescherming van een verlenging van de beroepstermijn in geval van een onjuiste mededeling van de beroepsmodaliteiten in een studievoortgangsbeslissing, terwijl die rechtsbescherming wél wordt geboden aan studenten in het hoger onderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, aan leerlingen in het gefinancierd of gesubsidieerd officieel basis- en secundair onderwijs, of middels artikel 19, tweede lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voor studenten in het hoger onderwijs die beroep instellen tegen een beslissing die geen studievoortgangsbeslissing is ?”

Bij arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 concludeerde het Grondwettelijk Hof dat de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroepsmogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming alsook de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting.

Waar verwerende partij voorhoudt dat op basis van de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof de vereiste informatie met betrekking tot de beroepsmogelijkheden zou kunnen worden opgenomen in de betekenis óf in de beslissing zelf en er dus geen nood is om het Grondwettelijk Hof te bevragen, gaat zij eraan voorbij dat in toepassing van artikel II.21 van het Bestuursdecreet de beroepstermijn met vier maanden wordt verlengd wanneer *bij de kennisgeving* van een beslissing de beroepsmogelijkheden onjuist of onvolledig worden vermeld. Deze bepaling schrijft dus voor wanneer de vermelding moet gebeuren en voorziet

eveneens een sanctie als dat niet (correct) gebeurt. Het is net die (specifieke) rechtsbescherming waarvan studenten in het hoger onderwijs verstoken blijven, zoals het Grondwettelijk Hof ook in het voormalde arrest overwoog:

“B.9 In zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting, zijn de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.” (eigen onderlijning van de Raad)

Om die reden is de Raad van oordeel dat een prejudiciële vraag *in casu* nog steeds relevant is. Uit artikel 26, §2, 2° van de bijzondere wet op het Grondwettelijk Hof van 6 januari 1989 volgt evenwel dat wanneer voor een rechtscollege een vraag wordt opgeworpen omtrent de grondwettigheid van een wettelijke norm, dat rechtscollege geen prejudiciële vraag dient te stellen indien het Grondwettelijk Hof reeds uitspraak heeft gedaan op een vraag met een identiek onderwerp, op voorwaarde dat het rechtscollege zich voegt naar het arrest van het Hof.

De Raad stelt *in casu* vast dat het gaat om een vraag met een identiek onderwerp en is van oordeel dat hij zich kan voegen naar arrest nr. 158/2022 van het Grondwettelijk Hof.

Dit betekent dat, in afwachting van een tussenkomst van de decreetgever, het aan de Raad toekomt om een einde te maken aan de vastgestelde ongrondwettigheid door de regeling die is neergelegd in artikel II.21 van het Bestuursdecreet bij analogie toe te passen.

De Raad onderzoekt vervolgens of de e-mail van 15 september 2022 voldoet aan de vereisten van artikel II.21 van het Bestuursdecreet. In deze e-mail staat het volgende:

“Beste [...]

De resultaten van de afgelopen examenperiode zijn bekend, evenals de beslissing van de examencommissie.

Jouw puntenblad, met vermelding van het examencijfer per opleidingsonderdeel en met proclamatiecode kan worden gedownload in de SelfService Studenten.

Met vriendelijke groeten,
[...]

Hierin wordt dus enkel vermeld dat het puntenblad kan worden gedownload in de “SelfService Studenten”. De verplicht te vermelden beroepsmodaliteiten worden hierbij niet aangegeven.

Het is op het puntenblad, dat vervolgens via de “SelfService Studenten” kan worden gedownload, dat naast de examencijfers ook de proclamatiecode (waaronder de maatregel van studievoortgangsbewaking) en de verplicht te vermelden beroepsmodaliteiten worden weergegeven.

De e-mail van 15 september 2022, die werd verstuurd vanuit het platform “SelfService Studenten”, voldoet aldus niet aan de vereisten zoals bepaald in artikel II.21, eerste lid van het Bestuursdecreet. Deze e-mail vermeldt immers niet dat er beroep kan worden ingesteld tegen de beslissing van de examencommissie noch de beroepstermijn of de beroepsinstantie. Een e-mail kwalificeert nochtans als bericht in de zin van artikel II.19 van het Bestuursdecreet.

Om die redenen startte de termijn om een beroep in te stellen bij de Raad tegen de eerste bestreden beslissing slechts vier maanden na de kennisgeving van die beslissing.

Verzoekende partij heeft op 30 september 2022 intern beroep ingesteld bij de interne beroepsinstantie tegen de beslissing van de examencommissie. Verwerende partij kon dan ook niet rechtsgeldig besluiten dat verzoekers intern beroep onontvankelijk was omdat het na het verstrijken van de beroepstermijn was ingesteld.

Het intern beroep is ten onrechte onontvankelijk verklaard.

Het beroep is gegrond.

V. Anonimisering

Met een bericht van 9 januari 2023 vraagt verzoekende partij om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 25 oktober 2022.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 3 april 2023 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekende partij weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.267 van 2 februari 2023 in de zaak 2022/0955

In zake: Hendrin SINDI
 Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
 Tolhuizenstraat 14

Tegen: UC LEUVEN
 Woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
 Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 3 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 27 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker was tijdens de academiejaren 2019-2020 en 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de mondzorg’. Omdat verzoeker deze opleiding niet verder kon zetten bij verwerende partij wegens een te lage studie-efficiëntie, volgt hij deze opleiding in het academiejaar 2021-2022 bij een andere onderwijsinstelling.

Verzoeker wenst zich in het academiejaar 2022-2023 voor deze opleiding terug in te schrijven bij verwerende partij. Op 11 oktober 2022 wordt verzoekers uitzonderingsaanvraag hiervoor geweigerd.

Verzoeker stelde op datum van 19 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 27 oktober 2022 werd het intern beroep onontvankelijk verklaard omdat het buiten de vervaltermijn van zeven kalenderdagen werd ingesteld.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 27 oktober 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 3 november 2022 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij op dat het verzoekschrift voor de Raad niet werd ondertekend door verzoeker, wat nochtans op grond van artikel II.294 van de Codex Hoger Onderwijs op straffe van onontvankelijkheid is voorgeschreven. Verwerende partij vraagt daarom het beroep van verzoeker om die reden af te wijzen.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend. Deze vaststelling volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

De exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.268 van 2 februari 2023 in de zaak 2022/0958

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 29 september 2022 waarbij verzoekster de toelating wordt geweigerd om het ‘schakelprogramma Master of Laws in de rechten’ te combineren met de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in het ‘Schakelprogramma Master of Laws in de rechten’.

Verzoekster heeft een aanvraag ingediend om in het academiejaar 2022-2023 dit schakelprogramma te combineren met de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’. Op 29 september 2022 weigert de decaan van de faculteit Recht en Criminologie verzoeksters

aanvraag omdat zij nog te veel studiepunten uit de vooropleiding moet afwerken. Deze beslissing wordt met een e-mail van 3 oktober 2022 aan verzoekster meegedeeld.

Verzoekster stelde op datum van 10 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Daar verzoekster op 7 november 2022 nog geen interne beroepsbeslissing heeft ontvangen, dient zij die dag een beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt op 9 december 2022 mee dat de voorzitter van de interne beroepscommissie ondertussen op 14 november 2022 uitspraak over verzoeksters beroep heeft gedaan en dat die beslissing op 16 november 2022 ter kennis werd gebracht zodat het huidige beroep derhalve onontvankelijk is.

Verzoekster betoogt in haar *wederantwoordnota* dat haar extern beroep wel degelijk ontvankelijk is. Zij benadrukt dat haar extern beroep gericht is tegen de weigeringsbeslissing waarbij ze zich steunt op artikel 155, §1, tweede lid van het onderwijs- en examenreglement alsook op artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs om een uitspraak te bekomen. Verwerende partij houdt er volgens verzoekster ook een verkeerde lezing van het voorwerp van het extern beroep op na: dit zou niet gericht zijn tegen het uitblijven van een beslissing op intern beroep.

Het standpunt van verwerende partij omtrent de onontvankelijkheid klopt volgens verzoekster ook niet in het licht van de chronologie van haar interne beroep(en). Ze benadrukt dat ook de tussen gekomen beslissing van de interne beroepsinstantie omtrent haar intern beroep van 10 oktober 2022, die het voorwerp van het huidig extern beroep vormt, hieraan geen afbreuk doet.

Tot slot betreurt verzoekster het moeizame verloop van haar interne beroepsprocedure(s) waarbij verwerende partij nalaat om haar eigen (orde)termijnen te respecteren waardoor

verzoekster in het ongewisse wordt gelaten: dit komt volgens verzoekster neer op procesrechtsmisbruik.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
 - 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.
- De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdelijke beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

Uit deze bepaling, waarnaar verzoekster overigens ook zelf verwijst, volgt evenwel niet dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest.

De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en dié beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

De Raad kan evenwel begrip opbrengen voor verzoeksters verzuchtingen en frustratie over de laattijdige besluitvorming op intern beroep, aangezien zij van haar kant ook initiatief heeft genomen om dit besluitvormingsproces op te volgen.

Desalniettemin kan de Raad er niet omheen dat na het instellen van het beroep bij de Raad, de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie, die op 14 november 2022 werd genomen, omtrent het beroep tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van 29 september 2022, aan verzoekster ter kennis werd gebracht op 16 november 2022.

Verzoekster dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie. Het is in het kader van het huidig extern beroep evenmin mogelijk om het voorwerp van het geschil te wijzigen of uit te breiden.

V. Anonimisering

In haar verzoekschrift vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.269 van 2 februari 2023 in de zaak 2022/0974

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 november 2022, is gericht tegen het uitblijven van een beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker heeft een aanvraag ingediend om in het academiejaar 2022-2023 de opleidingsonderdelen ‘Introduction to Common Law and Legal English’ en ‘Français juridique’ op te nemen onder creditcontract en de opleidingsonderdelen ‘Gerechtelijk recht’, ‘Personen- en familierecht’, ‘Familialvermogensrecht’ en ‘Fiscaal recht’ op te nemen met een examencontract.

Voor de opleidingsonderdelen ‘Français juridique’ en voor ‘Personen- en familierecht’ kreeg verzoeker een toelating; voor de overige opleidingsonderdelen werd de aanvraag geweigerd. Deze beslissing werd met een e-mail van 13 oktober 2022 aan verzoeker meegedeeld.

Verzoeker stelde op datum van 17 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Daar verzoeker op 8 november 2022 nog geen interne beroepsbeslissing heeft ontvangen, dient hij die dag een beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt op 9 december 2022 mee dat de interne beroepscommissie ondertussen op 7 december 2022 uitspraak over verzoekers beroep heeft gedaan en dat die beslissing op 9 december 2022 ter kennis werd gebracht zodat het huidige beroep derhalve onontvankelijk is.

In zijn *wederantwoordnota* wijst verzoeker erop dat verwerende partij de beslissing op intern beroep niet binnen de vooropgestelde termijn van twintig dagen heeft genomen en pas bijbracht nadat verzoeker extern beroep bij de Raad heeft ingesteld. Verzoeker handhaeft daarom zijn standpunt dat zijn beroep gegrond is en formuleert ook kritiek op de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet. De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdlige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de verervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student mededeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de verervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

Uit deze bepaling, waarnaar verzoeker overigens ook zelf verwijst, volgt evenwel niet dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest.

De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en dié beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Hoewel de Raad begrip kan opbrengen voor de verzuchting van verzoeker dat hij niet tijdig een beslissing op intern beroep heeft mogen ontvangen, kan de Raad er evenwel niet omheen dat na het instellen van het beroep bij de Raad, de beslissing van de interne beroepsinstantie, die op 7 december 2022 werd genomen, omtrent het beroep tegen de initiële studievoortgangsbeslissing aan verzoeker ter kennis werd gebracht op 9 december 2022.

Verzoeker dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepscommissie. Waar verzoeker in zijn wederantwoordnota ook kritiek formuleert op deze beslissing, wijst de Raad erop dat in het kader van het huidig extern beroep verzoeker het voorwerp van het geschil niet kan wijzigen of uitbreiden.

V. Anonimisering

In zijn verzoekschrift vraagt verzoeker om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad verwerpt het beroep.**
- 2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Elsbeth Loncke**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.265 van 30 januari 2023 in de zaak 2022/1021

In zake: Agatho SCHRANS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: DE HOGERE ZEEVAARTSCHOOL/ANTWERP MARITIME ACADEMY
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard en de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing werd bevestigd en bijgevolg geen toestemming werd gegeven voor een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tom Peeters, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de scheepswerktuigkunde’. Tot het curriculum van deze opleiding behoren de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het schip (deel 2)’ en ‘Algemene mechanica’.

Omdat verzoeker voor deze opleidingsonderdelen na het academiejaar 2021-2022 niet geslaagd was, diende hij een aanvraag in bij de voorzitter van de examencommissie om deze opleidingsonderdelen een derde maal op te nemen in het academiejaar 2022-2023.

Op 17 oktober 2022 besliste de examencommissie om geen toestemming te geven voor een derde inschrijving voor deze opleidingsonderdelen. Deze beslissing wordt met een e-mail van 28 oktober 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Verzoeker stelde op datum van 3 november 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Op 18 november 2022 nam de interne beroepsinstantie de volgende beslissing met betrekking tot het intern beroep van verzoeker:

I. Voorgaanden

Agatho Schrans is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven aan de Hogere Zeevaartschool – thans Antwerp Maritime Academy – in de opleiding bachelor in de scheepswerktuigkunde. Ook de daaropvolgende academiejaren nam hij verschillende opleidingsonderdelen op.

Op het einde van het vierde opeenvolgende academiejaar (2020-2021) waarin hij diverse opleidingsonderdelen van voormelde bacheloropleiding opnam, bleek hij niet geslaagd voor onder meer de opleidingsonderdelen “Scheepselekrotechniek (deel 1)” < Sequentiële systemen en PLC-sturingen (2^e Bachelor SW). Voor het academiejaar 2021-2022 kreeg de student toestemming voor een derde en laatste inschrijving voor dit opleidingsonderdeel. Op het einde van dat academiejaar was hij niet geslaagd voor dit opleidingsonderdeel. De student diende voor het academiejaar 2022-2023 een aanvraag in om zich voor de vierde keer in te schrijven voor dit opleidingsonderdeel. Die aanvraag werd geweigerd en ter kennis gegeven aan de student bij brief d.d. 17 oktober 2022.

Op het einde van het vierde opeenvolgende academiejaar (2020-2021) bleek hij evenmin geslaagd voor de opleidingsonderdelen “Techniek van het schip (deel 2)” en “Algemene mechanica” (2^e Bachelor SW). Deze opleidingsonderdelen werden opnieuw opgenomen in het academiejaar 2021-2022, waarna hij opnieuw niet geslaagd was. De student diende op 4 oktober 2022 voor het academiejaar 2022-2023 een aanvraag in om zich voor de derde keer in te schrijven voor deze opleidingsonderdelen. Die aanvraag werd geweigerd en ter kennis gegeven aan de student bij brief d.d. 17 oktober 2022.

Bij aangetekende zending d.d. 3 november 2022, ontvangen op 7 november 2022, diende de student een intern beroep in tegen de beslissing waarbij de derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen “Techniek van het schip (deel 2)” en “Algemene mechanica” werd geweigerd.

II. Beoordeling

In het kader van de tweede inschrijving in het academiejaar 2021-2022 voor de opleidingsonderdelen “Techniek van het schip (deel 2)” en “Algemene mechanica” blijkt dat de student werd duidelijk gemaakt én dat hij zich er goed van bewust was, dat de mogelijkheid tot bissen in het academiejaar 2021-2022 zijn laatste kans was. Een derde inschrijving is immers een gunstmaatregel en een uitzondering op het principe dat een inschrijving wordt geweigerd indien de student na twee inschrijvingen voor hetzelfde opleidingsonderdeel daarvoor nog altijd niet geslaagd is (art. 32 OER).

Dit geldt te meer daar sinds het academiejaar 2021-2022 de opleiding Scheepswerktuigkunde wordt aangeboden als een academische opleiding (3 jaar bachelor + 1 jaar master) en de bacheloropleiding die de student sinds 2017-2018 volgt, een uitdovende opleiding is. Daarom kan de studievoortgang niet worden gegarandeerd en wordt een derde inschrijving in principe niet meer toegekend. Ondanks het feit dat de student hiervan op de hoogte was, was hij in het academiejaar 2021-2022 afwezig bij de tweede examenzittijd voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij biste.

Verder rijzen vragen bij de studievoortgang en bijgevolg bij de slaagkansen van de student. Na vijf opeenvolgende academiejaren behaalde de student slechts 110 op de 180 studiepunten. Hij was in het academiejaar 2021-2022 voor 45 studiepunten ingeschreven, doch slaagde slechts voor 13 studiepunten.

In zijn beroep haalt de student de volgende argumenten aan.

Ten eerste wijst hij erop dat gewijzigde professionele omstandigheden (de mutatie naar een weekschip) de combinatie werken/studenten gemakkelijker zou maken. Vroeger zou hij maar 40 % van zijn tijd hebben kunnen investeren in zijn studies, tegenover 67 % op weekschepen. Ook zou verlof nemen gemakkelijker worden, waardoor hij drie weken thuis zou kunnen zijn om aan examens deel te nemen. Ook in zijn aanvraag van 9 oktober 2022 licht hij dit toe.

Verder voert de student aan dat hij de restende 70 studiepunten gaat trachten te spreiden over de twee resterende academiejaren zodat hij aanwezig kan zijn voor vakken met een permanente evaluatie en trissen niet meer nodig zal zijn.

Deze argumenten doen geen afbreuk aan de hierboven gemaakte vaststellingen dat er grote vragen rijzen bij de studievoortgang en de slaagkansen van de student. Hij erkent immers zelf in zijn aanvraag niet de gevraagde studievoortgang te hebben geboekt.

De argumentatie doet evenmin een afbreuk aan de andere vaststellingen. Ondanks de goede voornemens waarvan de student in zijn aanvragen telkens blijk geeft, bleek het ook eerder al onmogelijk om de in het kader van een derde inschrijving gemaakte afspraken na te leven. Zo werd een equivalente thuisopdracht niet uitgevoerd. De student overtuigt niet dat de aanpassingen in zijn werksituatie nu plots voor de grote ommever gaan zorgen. Hij geeft in zijn aanvraag ook zelf aan dat zijn studies moeilijk te combineren zijn met zijn “meer dan fulltime job”.

III. Beslissing

Gelet op bovenstaande overwegingen besluit de interne beroepscommissie om het beroep ongegrond te verklaren en de oorspronkelijke studievoortgangsbeslissing te bevestigen en

bijgevolg geen toestemming te geven voor een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen “Techniek van het schip (deel 2)” en “Algemene mechanica”.

Ze verwijst daarbij naar artikel 32 §2 en §3 van het Onderwijs- en examenreglement:

Artikel 32 - studievoortgangsbewakingsmaatregelen

§1 Het hogeschoolbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

a. indien een student geen 50% van de ingeschreven studiepunten verworven heeft in een vorig academiejaar kan bij een nieuwe inschrijving een bindende voorwaarde opgelegd worden. Deze bindende voorwaarden betreffen in beginsel geen evaluatie-en/of creditdeliberatiecriteria die strenger zijn dan de regels die in de onderwijsinstelling algemeen gelden. Het hogeschoolbestuur kan de studievoortgang van de student wel afhankelijk maken van een creditdeliberatie door een examencommissie als bedoeld in artikel 59, ook al is dergelijke examencommissie niet op algemene wijze voorgescreven. Bij het niet naleven van deze bindende voorwaarde kan de student een volgend academiejaar geweigerd worden in dezelfde instelling waar de bindende voorwaarde is opgelegd;

b. het weigeren van de inschrijving van een student die na twee inschrijvingen voor hetzelfde opleidingsonderdeel nog altijd niet is geslaagd voor dat opleidingsonderdeel. Deze regel geldt voor elk type van studiecontract;

c. het weigeren van de inschrijving van de student indien uit de gegevens van het dossier van de student blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren;

§2 Op gemotiveerd verzoek van de student kan de voorzitter van de examencommissie uitzonderlijk toch een afwijking toestaan op de maatregelen, bepaald in paragraaf 1. Deze afwijking wordt evenwel afhankelijk gemaakt van de oplegging en nakoming van bindende voorwaarden op het vlak van studievoortgang. De afwijking wordt aangevraagd via de studentenadministratie t.a.v. de algemeen directeur tegen uiterlijk 15 oktober van het academiejaar.

§3 Voor het aanvragen van een derde inschrijving zoals vermeld in §2 wordt er een specifieke procedure gevuld. Het sjabloon hiervan is te vinden op Blackboard. Dit is de laatste inschrijvingskans als uitzondering op §1b.

§4 Als je eenzelfde opleidingsonderdeel al drie jaar in je studietraject hebt opgenomen en je na die drie jaar niet bent geslaagd, krijg je een weigering tot inschrijving voor de volgende 3 academiejaren.

Deze conclusie werd weloverwogen genomen op basis van observaties van de studievoortgang en gemaakte afspraken tijdens de voorbije academiejaren.

Bovenstaande maatregel mag niet als precedent gebruikt worden voor toekomstige studievoortgangsmaatregelen en wordt steeds per dossier geëvalueerd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 22 november 2022 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 november 2022 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op een schending van de formele motiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert vooreerst aan dat in de bestreden beslissing niet (afdoende) wordt geantwoord op zijn argumenten waardoor de formele motiveringsplicht wordt geschonden. In deze beslissing wordt volgens verzoeker louter gesteld dat zijn grieven geen afbreuk doen aan de vaststellingen en dat er grote vragen rijzen bij zijn studievoortgang en slaagkansen. Volgens de interne beroepsinstantie zou verzoeker in zijn aanvraag zelf erkennen dat hij niet de gevraagde studievoortgang boekte. Verzoeker merkt hierbij op dat een en ander te wijten was aan het feit dat hij zich omwille van zijn werk niet kon vrijmaken waardoor hij zijn examens niet kon afleggen. Bij de examens die verzoeker wel kon afleggen – voor de opleidingsonderdelen 'Wetenschappelijke onderzoeksmethodologie (WOM)', 'Maritiem Engels (deel 2)', 'Scheepselektronica (deel 1) oefeningen' en 'Scheepselekrotechniek (deel 1) - oefeningen' – had verzoeker in het verleden dan weer moeilijkheden omwille van tijdsgebrek. Verzoeker merkt op dat hij het afgelopen academiejaar voorrang heeft gegeven aan deze opleidingsonderdelen en hiervoor ondertussen geslaagd is (met goede resultaten). Volgens verzoekerlonen zijn inspanningen wel degelijk en heeft hij, op basis van de opleidingsonderdelen waarvoor hij slaagde, een gemiddelde van 15/20.

Verder wijst verzoeker erop dat, op basis van de rechtspraak van de Raad, bij de beoordeling van een weigering tot inschrijving als gevolg van een studievoortgangsbewakingsmaatregel rekening moet worden gehouden met de door verzoeker geboekte studievoortgang – eventueel met de omstandigheden die een gebrek daaraan kunnen verklaren – enerzijds en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds.

Volgens verzoeker wordt er in de bestreden beslissing evenwel geen rekening gehouden met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren en die verbetering vooropstellen, wat verzoeker volgens hem nochtans voldoende had aangetoond. Hij stelt dat hij heeft aangetoond dat er sprake is van een overmachtssituatie waardoor hij de bindende voorwaarde niet heeft kunnen behalen en verwijst hiervoor naar zijn werkschema dat hem verhinderde om zich vrij te maken om te studeren en examens af te leggen. Verzoeker kon ondertussen via zijn werkgever een ander werkschema bekomen dat hem toelaat om wel voldoende te focussen op zijn studies. Verzoeker is daarom van oordeel dat zijn studieprestaties in de toekomst zullen verbeteren en is gemotiveerd om zich op zijn studies toe te leggen door de resterende 70 studiepunten te spreiden over de twee resterende academiejaren zodat hij steeds aanwezig kan zijn in de verplichte lessen met permanente evaluatie. Verzoeker merkt ook op dat er bij verwerende partij geen specifiek traject bestaat voor werkstudenten zodat hij geen gebruik heeft kunnen maken van de daarmee gepaard gaande faciliteiten.

Met betrekking tot het uitdovend karakter van de opleiding, merkt verzoeker op dat er nog andere studenten van de tweede bachelor zijn die dit academiejaar bijna (of geen) vakken van de derde bachelor opnemen wat volgens hem betekent dat indien zij volgend academiejaar in hun derde bachelor voor een bepaald opleidingsonderdeel niet slagen, zij nog het recht hebben om te “bissen”. Dit vormt voor verzoeker in elk geval geen reden om zijn inschrijving te weigeren aangezien die weigering enkel afhangt van de vraag of hij een moeilijke situatie en mogelijkheid tot verbetering kan aantonen. De redenering van verwerende partij wekt volgens verzoeker integendeel de indruk dat de inschrijving in werkelijkheid om redenen van gemak voor verwerende partij wordt geweigerd.

Vervolgens stipt verzoeker met betrekking tot het motief van de interne beroepsinstantie betreffende een eerdere thuisopdracht aan dat hij hiervoor een eindwerk van een voormalige

student dat niet meer werkte moest herprogrammeren. Dit bleek veel moeilijker te zijn dan de taken die studenten normaal voor het betrokken opleidingsonderdeel dienden in te leveren. Niettemin heeft verzoeker een werkend programma afgeleverd waaraan louter nog een toevoeging moet worden ingesteld.

Verzoeker besluit op basis van deze argumenten dat ook het redelijkheidsbeginsel werd geschonden: een andere onderwijsinstelling zou namelijk niet tot dezelfde conclusie zijn gekomen. Hij merkt hierbij op dat de docenten en administratieve medewerkers van de betrokken opleidingsonderdelen niettemin wel begrip lijken te vertonen voor zijn situatie en zich niet verzetten tegen zijn herinschrijving.

In haar *antwoordnota* stipt verwerende partij vooreerst aan dat de bestreden beslissing omstandig werd gemotiveerd, rekening houdende met de argumenten van verzoeker in zijn intern beroep. Zo wordt er in de bestreden beslissing op gewezen dat een derde inschrijving een gunstmaatregel is en een uitzondering op het principe, vervat in artikel 32 van het onderwijs- en examenreglement, dat een inschrijving wordt geweigerd indien de student na twee inschrijvingen voor hetzelfde opleidingsonderdeel daarvoor nog altijd niet geslaagd is. Verzoeker gaat eraan voorbij dat hij geen recht heeft op een derde inschrijving.

Volgens verwerende partij is het in dat kader wel degelijk pertinent om erop te wijzen dat, aangezien de opleiding scheepswerkstuigkunde sinds het academiejaar 2021-2022 wordt aangeboden als academische opleiding, de bacheloropleiding die verzoeker sinds 2017-2018 volgt, een uitdovende opleiding is. Dit is volgens verwerende partij een wettig motief om de gunstmaatregel van een derde inschrijving in principe niet meer toe te kennen, zeker gelet op de bijzonder trage studievoortgang van verzoeker: hij behaalde na vijf opeenvolgende academiejaren (voor een driejarige opleiding) nog maar 110 van de 180 studiepunten. Hierbij dient er ook rekening mee te worden gehouden dat verzoeker op de hoogte was van het feit dat hij in principe geen derde inschrijving kan krijgen maar er toch voor opteerde om in het academiejaar 2021-2022 niet deel te nemen aan de herexamens voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij biste.

Vervolgens betoogt verwerende partij dat de argumenten van verzoeker wel degelijk in overweging zijn genomen bij de bestreden beslissing. In deze beslissing werd evenwel terecht overwogen dat die argumenten geen afbreuk doen aan de eerder in die beslissing gemaakte

vaststellingen dat er grote vragen rijzen bij de studievoortgang en de slaagkansen van verzoeker en dat hij ook zelf erkent dat hij niet de gevraagde studievoortgang heeft geboekt waarmee wordt verwezen naar de overwegingen met betrekking tot het studietraject van verzoeker. De interne beroepsinstantie concludeerde volgens verwerende partij daarom ook terecht dat, ondanks de goede voornemens van verzoeker, het ook al eerder onmogelijk bleek om de in het kader van een derde inschrijving (voor een andere opleidingsonderdeel) gemaakte afspraken na te leven, bijvoorbeeld het uitvoeren van een equivalente thuisopdracht. Volgens verwerende partij heeft de interne beroepsinstantie uit dit alles dan ook terecht en pertinent geconcludeerd dat verzoeker niet overtuigt dat de aanpassingen in zijn werksituatie nu voor de grote ommegang zullen zorgen: verzoeker geeft in zijn aanvraag namelijk zelf aan dat zijn studies moeilijk te combineren zijn met zijn “meer dan fulltime job”.

Volgens verwerende partij maakt verzoeker ook niet aannemelijk dat hij thans wel zal slagen in de opleidingsonderdelen waarvoor hij een derde inschrijving vraagt en nopen de weinige stukken die verzoeker met betrekking tot zijn gewijzigde werksituatie neerlegt, niet tot een andere conclusie. Zo zijn er volgens verwerende partij geen garanties dat verzoeker tijdens de examenperiode verschillende weken na elkaar verlof zal kunnen nemen: de door verzoeker bijgebrachte planning heeft betrekking op juni 2022 maar niet op juni 2023. Aangezien verzoekers planning voor de combinatie van zijn job met zijn studies in het verleden ook steeds weer werd doorkruist, put verwerende partij weinig vertrouwen uit deze nieuwe beloftes zonder harde garanties.

Met betrekking tot de door verzoeker voorgenomen spreiding van de resterende opleidingsonderdelen over twee academiejaren, wijst verwerende partij erop dat verzoeker nog 70 studiepunten moet opnemen zodat hij, zelfs als voltijds student minstens nog twee academiejaren nodig heeft. Verzoeker stelt zelf “bissen” in het vooruitzicht, wat volgens verwerende partij een minimale inschatting lijkt gelet op de studievoortgang, zodat verzoeker nog minstens vier academiejaren nodig zal hebben. Dit toont volgens verwerende partij dan ook des te meer aan dat de verwijzing in de bestreden beslissing naar het feit dat het een uitdovende opleiding is en dat de studievoortgang bij “trissen” niet kan worden verzekerd. In combinatie met de zeer trage studievoortgang is verwerende partij van oordeel dat de bestreden beslissing dan ook afdoende formeel gemotiveerd is.

Wat het standpunt van verzoeker omtrent de equivalentie thuisopdracht betreft, geeft verwerende partij aan dat dit op een subjectieve indruk van verzoeker berust waarover hij tijdens het academiejaar ten aanzien van de docent ook geen enkele opmerking heeft gemaakt. Het is daarnaast ook een opmerking die verzoeker voor het eerst maakt in zijn extern beroep zodat dit argument dan ook geen enkele weerslag kan hebben op de beoordeling van de wettigheid en de afdoende formele motivering van de bestreden beslissing.

Tot slot toont de argumentatie van verzoeker betreffende de vermeende schending van het redelijkheidsbeginsel volgens verwerende partij niet aan dat de bestreden beslissing dit beginsel zou schenden. De Raad kan volgens verwerende partij bovendien ook slechts een kennelijke onredelijkheid sanctioneren. Hiervan is volgens verwerende partij *in casu* geen sprake en dit wordt ook niet aangetoond.

In zijn *wederantwoordnota* benadrukt verzoeker dat de reden waarom hij ondanks goede resultaten op zich toch te weinig credits behaalde niet was omdat hij daarvoor faalde maar wel omdat hij zich niet kon vrijmaken voor zijn examens omwille van zijn werk waardoor hij zijn examens dus niet heeft kunnen afleggen. Voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij nu een derde inschrijving vraagt, heeft hij nooit een onvoldoende behaald: hier verwart verwerende partij de moeilijkheden die verzoeker ervaarde om deel te nemen met gebrekkige resultaten. Volgens verzoeker zijn er in het verleden ook geen specifieke bindende voorwaarden opgelegd, laat staan dat aan verzoeker zou kunnen worden verweten deze niet te hebben nageleefd. Verwerende partij verwijst louter naar de algemene regeling van artikel 32 van het onderwijs- en examenreglement maar niet naar individuele maatregelen die zouden zijn getroffen.

Verzoeker betoogt verder dat, op basis van artikel II.246, §1 van de Codex Hoger Onderwijs, het enige criterium op grond waarvan de herinschrijving van verzoeker dient te worden beoordeeld de vraag betreft of een volgende inschrijving een positief resultaat kan opleveren of niet. Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij bevat volgens verzoeker, behalve procedurele aspecten, geen nadere invulling van de materiële voorwaarden waaraan daarvoor moet worden voldaan. Wat dat betreft, is verzoeker van oordeel dat hij afdoende heeft aangetoond dat hij in de toekomst voldoende studievoortgang zal kunnen boeken en dit ook nog verder kan verduidelijken. Verzoeker heeft namelijk de garantie dat hij voor minstens een jaar om de week een volledige week thuis zal zijn. Zijn leidinggevende heeft bovendien ook alle begrip voor zijn situatie en is bereid om alle mogelijke faciliteiten te verlenen. Verzoeker

verwijst hiervoor ook naar de verlofplanning van 2023 die hij bijbrengt en waaruit volgens hem blijkt dat zijn verlof reeds is goedgekeurd tijdens de examenperiodes en hij daarbij aansluitend ook nog voldoende thuis zal zijn. Verwerende partij houdt aldus volgens verzoeker geen rekening met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren en die verbetering vooropstellen, iets wat verzoeker nochtans reeds voldoende heeft aangetoond in zijn extern beroep.

Vervolgens betwist verzoeker ook dat het uitdovend karakter van de opleiding een wettig motief zou kunnen vormen om de gunstmaatregel van een derde inschrijving niet meer toe te kennen. Dit is nergens voorzien en de inwilliging of weigering van een herinschrijving hangt enkel af van de vraag of verzoeker een moeilijke situatie en een verbetering kan aantonen. Verwerende partij brengt volgens verzoeker dan ook geen enkel element bij op basis waarvan zij zich wel zou kunnen beroepen op het uitdovend karakter. Artikel 225, §4 van de Codex Hoger Onderwijs noopt integendeel tot de conclusie dat een onderwijsinstelling een aanpassing van een curriculum niet ten nadele van de bestaande studenten mag doorvoeren en in de nodige overgangsmaatregelen moet voorzien. Dit kan volgens verzoeker al helemaal niet ten nadele van studenten zijn wanneer de onderwijsinstelling nalaat om overgangsmaatregelen te concretiseren. Dit klemt *a fortiori* des te meer aangezien verzoeker niet over de mogelijkheid beschikt om dezelfde opleiding elders te volgen en verwerende partij ook niet in de mogelijkheid voorziet om de opleiding als werkstudent te volgen. Verzoeker stelt hoe dan ook vast dat er nog studenten zijn van de tweede bachelor die dit academiejaar bijna geen (of geen) vakken van de derde bachelor opnemen. Dat wil zeggen dat indien zij volgend academiejaar in hun derde bachelor voor een bepaald opleidingsonderdeel niet slagen, zij nog recht hebben om te “bissen”.

Tot slot stelt verzoeker vast dat verwerende partij niet reageert op de opmerking dat de weigering tot herinschrijving vooral (zo niet uitsluitend) is ingegeven door redenen van gemak eerder dan door redenen van studievoortgangsmogelijkheden, zoals voorzien in de Codex Hoger Onderwijs en het onderwijs- en examenreglement.

Beoordeling

De Raad benadrukt vooreerst dat hij conform artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs zijn appreciatie niet in de plaats mag stellen van de bevoegde instanties van verwerende partij. De

Raad mag enkel nagaan of de beslissing op een wettige wijze tot stand is gekomen en of de bevoegde instanties, binnen de grenzen van hun beoordelingsbevoegdheid, niet kennelijk onredelijk hebben gehandeld. Het is binnen deze contouren dat de Raad voorliggend beroep zal beoordelen.

De Raad kan in dat licht geen bescherming bieden tegen strenge beslissingen, maar enkel tegen beslissingen die zo streng zijn dat zij onredelijk *c.q.* onzorgvuldig voorkomen. Daartoe kan enkel worden besloten wanneer vast is komen te staan dat geen enkel ander normaal en voorzichtig handelend bestuur in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Inzake de door de Codex Hoger Onderwijs aan de instelling toegekende beoordelingsbevoegdheid om in de concrete gevallen die zich voordoen een inschrijving te weigeren, heeft de Raad reeds in eerdere rechtspraak gesteld dat dit impliceert dat elk geval op zijn eigen merites moet worden onderzocht en beoordeeld, rekening houdend met de gegevens eigen aan de zaak. Het gegeven dat instellingen werken met in hun reglementering voorafgaandelijk uitgewerkte richtlijnen en beleidsregels wat betreft de weigering tot inschrijving, doet daaraan geen afbreuk. Een instelling moet voldoende rekening houden met de bijzondere omstandigheden waarin de student zich bevond bij het nemen van de desbetreffende studievoortgangsbeslissing. De student dient de beroepsinstantie evenwel tijdig en onderbouwd in kennis te stellen van zijn bijzondere omstandigheden.

De Raad onderzoekt hierna of de weigering tot inschrijving, *in casu* in het licht van de door verzoeker ingeroepen omstandigheden, de toets van de formele motivering en de redelijkheid kan doorstaan.

De Raad is van oordeel dat bij de beoordeling van een vraag tot inschrijving rekening dient te worden gehouden met de door de verzoeker geboekte studievoortgang, eventueel met de omstandigheden die een gebrek aan studievoortgang kunnen verklaren, enerzijds en met de informatie over de wijze waarop verzoeker in de toekomst meent een voldoende studievoortgang te kunnen boeken anderzijds. De formele motiveringsplicht houdt op zijn beurt in dat bij het uitvoeren van dergelijke beoordeling, in de beslissing van de interne beroepsinstantie zelf op een afdoende wijze de juridische en feitelijke overwegingen moeten worden vermeld die aan de beslissing ten grondslag liggen. Om afdoende te zijn is niet vereist

dat de interne beroepsinstantie in de formele motivering alle argumenten die verzoeker in de loop van de beroepsprocedure aanvoert, stuk voor stuk ontmoet. Wel dient te blijken dat de interne beroepsinstantie de wezenlijke aspecten van het verweer van verzoeker bij de beoordeling heeft betrokken.

Blijkens de bewoordingen van de bestreden beslissing baseert de interne beroepsinstantie de weigering tot inschrijving op *grosso modo* drie motieven.

1) Eerste motief: uitdovende opleiding

Als eerste motief vermeldt de bestreden beslissing:

“In het kader van de tweede inschrijving in het academiejaar 2021-2022 voor de opleidingsonderdelen “Techniek van het schip (deel 2)” en “Algemene mechanica” blijkt dat de student werd duidelijk gemaakt én dat hij zich er goed van bewust was, dat de mogelijkheid tot bissen in het academiejaar 2021-2022 zijn laatste kans was. Een derde inschrijving is immers een gunstmaatregel en een uitzondering op het principe dat een inschrijving wordt geweigerd indien de student na twee inschrijvingen voor hetzelfde opleidingsonderdeel daarvoor nog altijd niet geslaagd is. (art. 32 OER)

Dit geldt des te meer daar sinds het academiejaar 2021-2022 de opleiding Scheepswerktuigkunde wordt aangeboden als een academische opleiding (3 jaar bachelor + 1 jaar master) en de bacheloropleiding die de student sinds 2017-2018 volgt, een uitdovende opleiding is. Daarom kan de studievoortgang niet worden gegarandeerd en wordt een derde inschrijving in principe niet meer toegekend. Ondanks het feit dat de student hiervan op de hoogte was, was hij in het academiejaar 2021-2022 afwezig bij de tweede examenzittijd voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij biste.”

De tekst van de bestreden beslissing vermeldt niet dat dit motief een overtuigend motief zou zijn, noch is er enige indicatie die erop wijst dat dit motief voor de interne beroepsinstantie bijkomstig zou zijn.

Artikel II.246, § 1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt:

“Het instellingsbestuur kan maatregelen van studievoortgangsbewaking nemen:

...

2° indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren kan de inschrijving van de student geweigerd worden.”

Verwerende partij heeft aan deze bepaling verdere uitvoering verleend in artikel 32, §2 van het eigen Onderwijs- en Examenreglement (hierna: ‘OER’).

Uit voormelde bepaling van de Codex Hoger Onderwijs vloeit voort dat enkel de vaststelling dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren, kan en mag leiden tot de weigering van inschrijving van verzoeker. Bij de beoordeling van verzoekers aanvraag tot inschrijving voor de derde maal in de betrokken opleidingsonderdelen diende de interne beroepsinstantie dus verzoekers *studievoortgang* en zijn slaagkansen in de toekomst te beoordelen (rekening houdend met de door hem aangevoerde bijzondere omstandigheden, zie 's Raads bespreking van het derde motief). Artikel II.246, § 1, 2° van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt geen andere elementen die in deze besluitvorming betrokken kunnen worden.

Hoewel verzoeker is ingeschreven aan de onderwijsinstelling van verwerende partij middels een diplomacontract, dienen zijn studievoortgang en slaagkansen in de toekomst dus niet bekeken te worden in het licht van zijn kans om dit diploma te verwerven, doch enkel in het licht van zijn studierendement.

Daar waar de interne beroepsinstantie de weigering tot inschrijving, minstens deels, baseert op het gegeven dat verzoeker zich in een uitdovende opleiding bevindt en dat bijgevolg in principe een derde herinschrijving voor bepaalde opleidingsonderdelen onmogelijk is, neemt zij een beslissing die geen enkel ander redelijk handelende onderwijsinstelling zou nemen. Het staat immers aan de student zelf om te beslissen of hij het risico wenst te nemen om zich in te schrijven in opleidingsonderdelen, die op dat ogenblik worden ingericht, in de wetenschap dat de opleiding uitdovend is en dat hij zich op een gegeven moment in zijn studietraject mogelijk in de situatie zal bevinden dat hij zijn diploma niet kan behalen omdat bepaalde andere opleidingsonderdelen waarvoor hij nog een credit dient te behalen, niet meer worden ingericht. Wanneer de student dus voor de derde maal inschrijving vraagt voor opleidingsonderdelen die dat academiejaar (nog) worden ingericht, zoals *in casu* het geval is, mag de onderwijsinstelling die aanvraag enkel en alleen beoordelen op basis van de studievoortgang van die student en zijn slaagkansen in de toekomst, in samenhang met de door hem aangevoerde bijzondere omstandigheden, maar mag de onderwijsinstelling daarbij de uitdovende aard van de opleiding waarin die opleidingsonderdelen worden ingericht niet mee in de besluitvorming betrekken.

Bovendien stipt de Raad nog aan dat het loutere feit dat verzoeker tijdens het afgelopen academiejaar onwettig afwezig was op de herexamens voor de opleidingsonderdelen waarvoor hij biste, niet *ipso facto* kan leiden tot de vaststelling dat hij voor deze opleidingsonderdelen

slechts geringe slaagkansen heeft. Verzoeker heeft immers geen examen afgelegd, zodat zijn afwezigheid niet bewijst of hij deze opleidingsonderdelen al dan niet succesvol zal kunnen afronden na een volgende inschrijving. De vaststelling dat verzoeker zich in een uitdovende opleiding bevindt, doet hieraan geen afbreuk.

2) Tweede motief: betreffende de studievoortgang van verzoeker

De bestreden beslissing gaat in een tweede motief in op de studievoortgang van verzoeker. Daarbij overweegt de interne beroepsinstantie het volgende:

- Na vijf opeenvolgende academiejaren behaalde verzoeker slechts 110 van de 180 studiepunten;
- In het academiejaar 2021-2022 was verzoeker ingeschreven voor 45 studiepunten doch hij slaagde slechts voor 13 studiepunten.

De interne beroepsinstantie besluit hieruit dat er vragen rijzen bij de studievoortgang en de slaagkansen van verzoeker.

In zijn verzoekschrift ontwikkelt verzoeker geen grieven tegen deze beoordeling op zich, zodat de Raad niet verder ingaat op deze beoordeling. Wél stelt verzoeker dat de interne beroepsinstantie bij deze besluitvorming geen of onvoldoende rekening heeft gehouden met de door hem aangevoerde bijzondere omstandigheden. Dit standpunt onderzoekt de Raad hierna.

3) Derde motief: betreffende de interne beroepsargumentatie van verzoeker

De beoordeling van de aanvraag tot inschrijving conform artikel 32, §2 OER impliceert niet alleen een beoordeling van de studievoortgang die verzoeker tot op heden heeft gerealiseerd en de inschatting van de slaagkansen in de toekomst, maar ook met de *bijzondere omstandigheden* die verzoeker in dat kader aanvoert. Het zijn immers deze bijzondere omstandigheden die eventueel de tot op heden geboekte studievoortgang kunnen verklaren én die mogelijk ook een andere blik kunnen werpen op verzoekers toekomstige slaagkansen.

Verzoeker schoof in zijn intern beroepsschrift naar voren dat hij zijn studie combineert met een voltijdse job en daardoor in het verleden onvoldoende tijd kon vrijmaken voor zijn studie en

examens. Door een wijziging in zijn professionele organisatie zou hij het komende academiejaar wel voldoende tijd kunnen spenderen aan zijn studie. Daarnaast stelde verzoeker dat hij de resterende 70 studiepunten wil proberen te spreiden over de komende twee academiejaren zodat hij aanwezig kan zijn voor vakken met een permanente evaluatie en trissen niet meer nodig zal zijn.

Uit de formele motivering van de bestreden beslissing blijkt dat de interne beroepsinstantie deze omstandigheden niet beschouwt als bijzondere omstandigheden die de uitzondering, zoals bedoeld in artikel 32, §2 OER, verantwoorden. Evenwel verduidelijkt de bestreden beslissing noch explicet, noch impliciet waarom de interne beroepsinstantie deze mening is toegedaan.

De bestreden beslissing stelt louter dat de argumenten van verzoeker geen afbreuk doen aan de voorheen gemaakte vaststellingen dat er grote vragen rijzen bij de studievoortgang en de slaagkansen van verzoeker, en dat verzoeker “niet overtuigt dat de aanpassingen in zijn werksituatie nu plots voor de grote ommekeer gaan zorgen”. Dit is geen afdoende motivering.

Ook het gegeven dat verzoeker in het verleden een equivalente thuisopdracht in het kader van een andere derde inschrijving niet heeft uitgevoerd, kan op zich geen afdoende motivering vormen voor het afwijzen van de door verzoeker naar voren geschoven omstandigheden als “bijzondere omstandigheden.” Verzoeker probeert immers door deze uiteenzetting te verklaren waarom hij in het verleden heeft gehandeld zoals hij heeft gehandeld. De interne beroepsinstantie betrekt deze omstandigheden niet in de besluitvorming, minstens is hiervan geen enkel spoor terug te vinden in de bewoordingen van de bestreden beslissing.

De bestreden beslissing schendt daarom de formele motiveringsplicht.

Met deze vaststelling beoordeelt de Raad geenszins ten gronde of de door verzoeker aangevoerde omstandigheden daadwerkelijk bijzondere omstandigheden zijn die zijn derde inschrijving voor de betrokken opleidingsonderdelen kunnen rechtvaardigen, noch of verzoeker daarvan concreet bewijs heeft geleverd voor de interne beroepsinstantie. De Raad stelt enkel vast dat de interne beroepsinstantie, aan wie deze bevoegdheid toekomt, deze beoordeling niet afdoende heeft gemotiveerd in de bestreden beslissing.

Wat betreft het nieuwe stuk dat verwerende partij neerlegde op 13 januari 2023, stelt de Raad vast dat het een overzicht betreft van opleidingsonderdelen van het academiejaar 2022-2023 waarvoor verzoeker zich heeft ingeschreven, met bijlagen. Daarin zijn de opleidingsonderdelen met permanente evaluatie en verplichte aanwezigheid gemarkerd. Verwerende partij vermeldt in dit stuk een aantal afwezigheden van verzoeker tijdens labo's en dergelijke meer in het kader van deze opleidingsonderdelen en wil hiermee blijkens haar mondelinge toelichting ter zitting duiden dat verzoekers slaagkansen dit academiejaar sowieso al erg gering zijn, zonder een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het Schip deel 2’ en ‘Algemene Mechanica’.

Dit doet evenwel geen afbreuk aan hetgeen de Raad hierboven heeft overwogen, nu dit stuk minstens gedeeltelijk dateert van na de bestreden beslissing (er worden immers lessen vermeld die na 18 november 2022 plaatsvonden) en de interne beroepsinstantie er haar beslissing niet op heeft gebaseerd. In de motieven van de bestreden beslissing wordt namelijk helemaal niet verwezen naar de aan-/afwezigheid van verzoeker tijdens bepaalde lessen en labo's in het academiejaar 2022-2023 als reden voor de weigering tot een derde inschrijving voor de opleidingsonderdelen ‘Techniek van het Schip deel 2’ en ‘Algemene Mechanica’ in datzelfde academiejaar. Zoals de Raad hoger al benadrukte, valt het hem niet toe om de beoordeling van de interne beroepsinstantie inhoudelijk over te doen, al zeker niet op basis van stukken die niet, minstens niet geheel, aan deze instantie waren voorgelegd op het moment dat deze de bestreden beslissing nam.

Het middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ongegrond werd verklaard.

2. De interne beroepsinstantie neemt uiterlijk op 17 februari 2023 een nieuwe beslissing.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 30 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.260 van 27 januari 2023 in de zaak 2022/1037

In zake: Oussama EL OUAAMARI
 Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
 Boterlaarbaan 222

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de “beoordeling van het resultaat van het opleidingsonderdeel 1083FTIBAP – 6 Bachelorproef – Bachelor in Industriële – Wetenschappen: Elektromechanica”.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 16 januari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de industriële wetenschappen’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘6-Bachelorproef Elektromechanica’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 21 september 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 5 oktober 2022 een beroep in bij de Raad. Bij arrest nr. 8.077 van 14 november 2022 heeft de Raad de beslissing van de interne beroepsinstantie vernietigd.

De interne beroepsinstantie herneemt haar besluitvorming en neemt op 29 november 2022 een nieuwe beslissing. Ze beslist om het interne beroep alsnog af te wijzen als ongegrond. Hierbij geeft zij de volgende motivering:

De bijzondere examencommissie heeft jouw verzoekschrift uitgebreid behandeld en nam daarbij volgende elementen in rekening: je schriftelijk werkstuk ingediend in de tweede zittijd van academiejaar 2021-2022, je verzoekschrift, de studiegidsfiche, het bachelorproefreglement, het beoordelingsformulier van je bachelorproef, de feedback en motivering van je promotor, de feedback en motivering van de beoordelende lezer, de feedback van de bijkomende lezer die de opleiding gevraagd heeft je schriftelijk werkstuk bijkomend na te lezen en de feedback van de beoordelende lezer van academiejaar 2020-2021 waarnaar je in je verzoekschrift veelvuldig verwijst. Daarnaast heeft de bijzondere examencommissie tijdens haar zitting de promotor ook gehoord.

De examencommissie stelt vast dat:

- Je voor je schriftelijk werkstuk dit academiejaar een deelscore van 5/20 hebt gekregen, en dat je omwille van persoonlijke en bijzondere omstandigheden een deeloverdracht hebt gekregen voor het portfolio en de verdediging. Je hoefde in je tweede zittijd dus enkel je schriftelijk werkstuk in te leveren.
- Het bachelorproefreglement 2021-2022 vermeldt dat de “student zich ertoe [verbint] om op regelmatige basis contact op te nemen met de promotor zodat afspraken kunnen gemaakt worden over het verloop van het proces en zodat tijdig kan bijgestuurd worden indien nodig”, maar dat je slechts één keer contact hebt genomen met je promotor. Je hebt op die manier mogelijk kansen gemist om feedback te krijgen en je schriftelijk werkstuk te kunnen verbeteren.
- Je verzoekschrift verschillende, concrete elementen bevat. De bijzondere examencommissie heeft de verschillende elementen onderzocht en beoordeeld. Als begeleidend schrijven (per e-mail) ontvang je het volledige verslag van de bijzondere zitting van de examencommissie, op pagina 3 t.e.m. pagina 13 vind je de uitgebreide behandeling van deze elementen terug.
- Je schriftelijk werkstuk voor alle evaluatiecriteria voor het schriftelijk werkstuk onvoldoende is en voor verschillende van deze evaluatiecriteria zelfs sterk onvoldoende is. Als begeleidend schrijven (per e-mail) ontvang je het volledige verslag van de bijzondere zitting van de examencommissie, op pagina 14 t.e.m. pagina 17 vind je de uitgebreide beoordeling op basis van de evaluatiecriteria door de bijzondere examencommissie terug.

De bijzondere examencommissie willigt, na onderzoek en alle elementen in overweging genomen, je intern beroep niet in en bevestigt het deelresultaat van 5/20 voor het schriftelijk werkstuk. Ze stelt vast dat je schriftelijk werkstuk volgens de evaluatiecriteria immers onvoldoende is, voor verschillende evaluatiecriteria zelfs ruim onvoldoende. Bijgevolg wordt

ook je eindresultaat van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘6-Bachelorproef met in begrip van stage’ gehandhaafd.

Je ontvangt het verslag van de bijzondere examencommissie per e-mail en kan het desgewenst komen inkijken, na afspraak met de celcoördinator onderwijs, [M.R.], na afspraak op het nummer [...].

Indien je dat wenst, kun je meer informatie omtrent deze beslissing vragen bij de voorzitter van de examencommissie, prof. dr. [W.D.], na afspraak op het nummer [...]. Dit gebeurt bij voorkeur uiterlijk 8 december 2022.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 1 december 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 7 december 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Regelmaticiteit van de rechtspleging

In de procedurekalender die op 9 december 2022 aan verwerende partij is overgemaakt, is de uiterste datum voor de neerlegging van de antwoordnota bepaald op 21 december 2022 om 12u. Verwerende partij heeft pas op 21 december om 22u15 via e-mail een antwoordnota en administratief dossier overgemaakt. Artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een buiten de gestelde termijn aan de Raad overgemaakte nota uit de verdere procedure wordt geweerd. Het betreft een bindend voorschrift ten aanzien waarvan de Raad niet over een appreciatiebevoegdheid beschikt. De antwoordnota van verwerende partij wordt uit de debatten geweerd.

Die sanctie strekt zich evenwel niet uit tot het administratief dossier. Uit artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs blijkt immers dat enkel een laattijdige antwoordnota of wederantwoordnota uit de debatten wordt geweerd.

V. Ontvankelijkheid en gegrondheid

A. De initiële examenbeslissing van 14 september 2022

Ambtshalve merkt de Raad het volgende op.

Verzoeker richt zijn beroep (opnieuw) tegen de initiële examenbeslissing van 14 september 2022. Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 21.4.2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) van de verwerende partij dat alle intern aangetekende beroepen op gemotiveerde wijze leiden tot een bevestiging van de oorspronkelijke beslissing of tot een herziening van deze beslissing.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de examenbeslissing van 14 september 2022.

B. De beslissingen op intern beroep van 23 september 2022 en 29 november 2022

Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroeft op een de schending van de formele motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker merkt vooreerst op dat hij de opmerkingen die hij bij zijn schriftelijk werkstuk heeft gekregen tijdens het academiejaar 2020-2021 heeft geremedieerd in de versie die hij tijdens de augustus-/septemberzittijd van het academiejaar 2021-2022 heeft ingediend. Verzoeker benadrukt dat het, niettegenstaande de aanpassingen die hij heeft doorgevoerd, nog steeds niet duidelijk is hoe verwerende partij tot het resultaat is gekomen.

Verzoeker verwijst verder naar de criteria voor het schriftelijk werkstuk en geeft aan op welke wijze hij volgens hem hieraan heeft voldaan. Vervolgens betoogt verzoeker dat er niets is gewijzigd aan het onderwerp, noch aan de technologische vooruitgang die relevant is voor zijn bachelorproef zodat het volgens hem vanzelfsprekend is dat hij alleen rekening heeft gehouden met de feedback van vorig academiejaar om zijn bachelorproef te verbeteren. Verzoeker stelt dat hij zich enkel hierop heeft gebaseerd omdat hij anders niet kon weten wat de tekortkomingen waren die de oorzaak vormden van zijn eerder resultaat. Verzoeker gaat hierbij verder in op de opmerkingen/reacties bij zijn schriftelijk werkstuk. Wat betreft de visie op de feedback, merkt verzoeker op dat de resultaten voor bepaalde onderdelen van de bachelorproef waarvoor hij geslaagd is (het proces en de presentatie) werden overgedragen. Verzoeker heeft zich daarom gefocust op het verbeteren van de punten die aan de basis lagen van zijn tekort.

Verzoeker repliceert vervolgens op de uitgeschreven toelichting van de promotor en besluit dat hij nog steeds niet inziet waarom het resultaat is geëvolueerd van een 9/20 naar een 5/20 niettegenstaande de doorgevoerde verbeteringen aan de bachelorproef waarvan – zo benadrukt verzoeker – noch het onderwerp is veranderd noch de voor de bachelorproef relevante technologische vooruitgang.

Tot slot geeft verzoeker aan dat hij niet aanwezig kon zijn op de zitting van de bijzondere examencommissie van 29 november 2022 omdat hij ergens anders een belangrijke afspraak had. Verzoeker merkt ook nog op dat hij geen antwoord heeft gekregen van de onderwijsinstelling op zijn vraag naar de openbaarmaking van de taken die hij maakte in het kader van zijn bachelorproef.

Beoordeling

Het verzoekschrift van verzoeker bestaat uit een gedeeltelijke herneming van het verzoekschrift en de wederantwoordnota in de externe procedure met rolnummer 2022/0752. Hiermee uit verzoeker met andere woorden ook (opnieuw) kritiek op de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022, meer bepaald voert hij aan dat deze beslissing de formele motiveringsplicht schendt omdat de interne beroepsinstantie niet antwoordt op zijn interne beroepsargumentatie, noch duidelijk maakt waarom de beoordelingscriteria zijn beoordeeld zoals ze zijn beoordeeld.

De Raad vernietigde de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2022 evenwel in zijn arrest met nr. 8.077 van 14 november 2022, waardoor deze beslissing uit de rechtsorde is verdwenen.

De interne beroepsinstantie vaardigde vervolgens een nieuwe beslissing uit op 29 november 2022, waarin zij blijkens de expliciete bewoordingen ervan rekening houdt met 's Raads arrest. Op het eerste gezicht lijkt de bestreden beslissing inderdaad in te gaan op de interne beroepsargumentatie van verzoeker en bespreekt deze beslissing ook elk evaluatiecriterium. Verzoeker maakt geenszins duidelijk waarom de (huidige) bestreden beslissing onregelmatig zou zijn of nog, waarom de motieven van deze beslissing niet afdoende zouden zijn.

Enkel de beslissing van de interne beroepsinstantie van 29 november 2022 maakt het voorwerp uit van debat in deze externe procedure, zodat het aan verzoeker toevalt om in de eerste plaats tegen deze beslissing middelen te ontwikkelen. Dat doet verzoeker echter niet.

Het enig middel is bijgevolg niet gericht tegen de bestreden beslissing en er kunnen geen grieven tegen die beslissing uit worden afgeleid.

Het middel is onontvankelijk.

Verzoeker wijst er in zijn verzoekschrift nog op dat hij zich heeft verontschuldigd voor de hoorzitting van de interne beroepsinstantie voorafgaand aan de bestreden beslissing. Voor zover verzoeker hiermee al de bedoeling zou hebben gehad een grief te ontwikkelen tegen de bestreden beslissing, stipt de Raad aan dat deze afwezigheid hem blijkens de bewoordingen van de bestreden beslissing niet ten kwade wordt geduid. Verzoeker concretiseert bovendien niet welk nadeel hij zou geleden hebben door zijn afwezigheid, noch levert hij bewijs van enige overmacht die zijn afwezigheid zou rechtvaardigen. In de mate dat het hier al een grief zou betreffen, is deze ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 27 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.239 van 23 januari 2023 in de zaken 2022/890 (I) 2022/0978 (II) 2022/1023 (III)

In zake: I + II + III

xxx

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Louis Vermeulen
kantoor houdend 3290 Schaffen
Sint-Hubertusplein 52/B

tegen:

I + II + III

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, gekend onder nr. 2022/0890 en ingesteld op 24 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van 19 september 2022 waarbij de vraag van verzoekende partij om te mogen inschrijven voor opleidingsonderdelen uit de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’, wordt geweigerd.

Het beroep, gekend onder nr. 2022/0978 en ingesteld op 15 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 7 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het opnemen van opleidingsonderdelen uit de masteropleiding Geneeskunde wordt geweigerd.

Het beroep, gekend onder nr. 2022/1023 en ingesteld op 30 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 22 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker wordt verworpen op grond van de onbevoegdheid van de beroepscommissie.

II. Verloop van de rechtspleging

In het beroep nr. 2022/0890 heeft verwerende partij een antwoordnota ingediend.

In het beroep nr. 2022/0978 heeft verwerende partij een antwoordnota ingediend en heeft verzoekende partij een wederantwoordnota ingediend.

In het beroep nr. 2022/1023 zijn geen nota's ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, bijgestaan door advocaat Louis Vermeulen, en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’.

Op 15 september 2022 dient verzoeker een aanvraag in om, bij wege van uitzondering, zijn inschrijving in de bacheloropleiding te mogen combineren met een inschrijving in de masteropleiding Geneeskunde, waarin hij beoogt twee opleidingsonderdelen in zijn curriculum op te nemen. Hij motiveert deze aanvraag als volgt:

“Er wordt mij geen uitzondering gegeven op de inschrijvingsvereiste van de 1ste mastervakken. Ik heb na een zeer moeilijk jaar zowel fysiek als mentaal bewezen dat ik grote vakken aan kan maar [] uitzonderlijke omstandigheden [hebben] mij belemmerd [] om mijn volledig potentieel te bewijzen. Het gaat nu veel beter met mij en ik wil graag mijzelf tonen. Ik heb momenteel nog 2 vakken in het eerste semester (Semeiologie en Integratieve systemen) tezamen 20sp. Graag zou ik toch wel vakken van het 1ste master opnemen maar dan wel in bespreking met [de] Studiebegeleiding o.b.v. kwantiteit en moeilijkheidsgraad van de vakken. Maar ook natuurlijk naar de examenperiode toe dat de examendagen genoeg verspreid zijn en mijn 3^e bachelor-vakken niet bemoeilijken die prioritair zijn voor mij. Ik heb de vakken bekeken en de medestudenten van het 1ste master al advies gevraagd en ik heb 2 vakken in het oog nl. Psychiatrie (3sp) en Medische vaardigheden (5sp) maar eerst zou ik dit willen bespreken met [de] studiebegeleiding natuurlijk.”

Op 19 september 2022 beslist de decaan om deze aanvraag te weigeren. Overwogen wordt dat “de gestelde prerequisites inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk” zijn, het

studierendement van verzoeker onvoldoende is en verzoeker onder bindende voorwaarde staat. Onderaan deze beslissing wordt vermeld dat tegen “deze studievoortgangsbeslissing” binnen zeven kalenderdagen een beroep kan worden ingesteld bij “de voorzitter van de betrokken beroepsinstantie”.

Op 26 september 2022 stelt verzoeker tegen deze beslissing een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel. Hij stelt:

“[...]

Momenteel heb ik nog maar 2 vakken van het bachelor nl. ‘basisconcepten: integratieve systemen’ en ‘semeiologie: basisconcepten van diagnose’ [die] tezamen 20ECTS [bedragen]. Ik heb voor het academiejaar een bindende voorwaarde gekregen, dit was al de 3e keer dat ik het had, dit kwam door de moeilijke jaren van covid en familiesituatie. Met een goede mentaliteit, routine en voornemens begon ik aan mijn academiejaar. Maar door verschillende gebeurtenissen die jullie in mijn dossier van uitzonderlijke omstandigheden kunnen lezen (bewijsstuk: 1) heb ik toch gedaan wat ik kon en heb mezelf bewezen dat ik zelfs in zo moeilijke situaties mijn vakken tot een goed eind kan brengen. Apart van de 2 resterende vakken [die] mij [resten] van de bachelor waardoor ik mijn bindende voorwaarde niet heb gehaald. Ik heb hiervoor een ‘uitzonderlijke omstandigheden’ ingediend en werd aanvaard door de examencommissie die begrip hadden van mijn situatie, waarvoor ik heel dankbaar ben. Maar er zat een voorwaarde erbij; er wordt geen uitzondering gegeven om mastervakken te mogen nemen voor de volgende reden: “vierde jaar op rij dat ik een bindende voorwaarde heb dus bachelor halen is topprioriteit” (bewijsstuk: 2). Ik ben het eens dat mijn bachelorsdiploma behalen prioriteit moet zijn maar dit was altijd mijn prioriteit geweest zoals elk vak [dat] ik opneem. [] [E]nkel naar [dit] feit te kijken en de beslissing daarop nemen vind ik onrechtvaardig. Oké dit is waar maar men moet naar het globa[le] kijken. mijn verleden en de moeilijkheden dat ik had [in] de afgelopen jaren definiëren niet mijn studiecapaciteit. Door al de tegenspoed [die] ik heb meegeemaakt [de] laatste jaren ben ik juist sterker van geworden en door mijn nu te blokkeren juist wanneer ik goed bezig ben voelt als een handrem. Studiebegeleiding is er om mij naar [de] juiste richting aan te sturen maar dit voelt meer als een stop. Ook al had ik een moeilijk jaar met zowel fysieke als mentale tegenslagen [, ik heb] ervoor gezorgd dat ik geslaagd ben voor ‘fysiologie en pathofysiologie van het orgaanstelsel’ (16sp) en ‘klinisch: farmacologie’ (8sp) (bewijsstuk 3). Het feit dat ik mijn bindende [voorwaarde] niet heb behaald is door ziekte/operatie, wat ik niet in de hand heb. Maar zelfs dan doe ik alles eraan om een arts te worden waar iedereen []op kan rekenen. Wat ik wel in mijn handen heb geef ik altijd mijn 110%, mijn herstel[], studies, sport, etc. Met enkel woorden is het natuurlijk niet genoeg en ik wil mijn woorden in actie zetten om mezelf te tonen.

Op vlak van herstelling ben ik heel goed bezig en heb daardoor zelfs geen fysiotherapie meer nodig. Ik ga dagelijks sporten waardoor [ik mij] automatisch mentaal goed en fris voel, ook ben ik gestart met meditatie voor de momenten dat ik niet kan sporten. Ook heb ik mij heel goed geïnformeerd over de mastervakken, zowel via de infotafel als hogere jaar studenten waardoor ik voor dit semester maar 2 vakken (klinische vaardigheden en

stages IV en psychiatrie) tezamen 8ECTS wil opnemen. De reden hiervoor is dat ik voor medisch vaardigheden altijd goed[e resultaten] heb behaald (16/20 op medische vaardigheden III, 14/20 op MV II en 12/20 op MV I) (bewijsstuk 3), dit vak is een vak dat ik zeer graag heb en [waarin ik] effectief [goed] ben. Dit is ook geen blokvak met veel leerstof dat mij gaat belemmeren. Het is een vak dat me juist gaat motiveren omdat we zoveel praktijk hebben daarbij. Daarnaast wil ik ook graag het vak psychiatrie (3ECfS) willen opnemen, dit is een vak dat ik zeer graag wil doen. Ik ben zo geïnteresseerd dat ik in mijn vrije tijd boeken over het menselijke gedrag lees (De meeste mensen deugen van Rutger Bregman en [Y]ou are not listening van Kate Murphy bv.) dus ik hoop het ziektebeeld eraan te connecteren. Zoals medisch[e] vaardigheden zou [dit] vak mij ook mij meer motiveren voor mijn [geneeskundestudie]. Graag bemerk ik ook dat er geen binden voorwaarde op deze vakken zijn omdat [dit] [mastervakken] zijn. Dus [naast] dat ik aan al mijn vakken prioriteit geef zal ik gewoon nog meer prioriteit stellen op mijn 2 resterende bachelor vakken. Hiervoor heb ik ook naar de examenplanning gekeken zodat ze goed en niet met elkaar interfereren.

Ik zit nu op een fase en leeftijd in mijn leven dat ik niet meer naïef te werk ga zoals vroeger en maar zoveel mogelijk vakken wil opnemen en zo snel mogelijk wil afstuderen. Nee, ik bekijk nu alles objectief, wat is mogelijk en wat niet, wat is zwaar en wat niet, wat zijn mijn capaciteiten, etc. Deze vragen en meer stel ik mijzelf constant [] voor mijn studievoortgang. Ik wil zo effectief mogelijk en opbouwend te werk gaan. Door mij deze 2 vakken extra te geven zal het mij meer voorbereiden voor de jaren nadien. Het ontzeggen mij van hiervan vind ik oneerlijk, zeker ook omdat er toelatingen wordt gegeven aan medestudenten die veel meer studiepunten hebben in de bachelor [en dan] ook nog bindende voorwaarde hebben. Graag wil ik nog een ding opmerken, na het antwoord te verkrijgen van de examencommissie heb ik een uitzondering gevraagd via een formulier waarop ik mijn argumenten moesten schrijven. Voor het formulier in te vullen kreeg ik al ontmoedigende woorden dat ze duidelijke waren bij de deliberatie en een uitzondering niet wensten goed te keuren. Wat ze [uiteindelijk dan ook] hebben gedaan, met een standaardbrief als antwoord. Ik heb meermalen gevraagd voor een betere uitleg waarom ze het niet aanvaarden en het was telkens hetzelfde antwoord dat het mijn 4° jaar met bindende voorwaarde gaat zijn. Het gaf mij het gevoel dat ik niet gehoord werd.

Om die reden(en) verzoek ik de examencommissie geen weigering tot inschrijving van mastervakken te willen opleggen.”

Daar verzoeker op dat intern beroep op 24 oktober 2022 nog geen antwoord heeft ontvangen, dient hij die dag een beroep in bij de Raad, gericht tegen de beslissing van 19 september 2022.

Die procedure is gekend onder nr. 2022/0890.

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel beslist op 7 november 2022 om dit beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

“[...]

IV.TEN GRONDE

De student vecht de beslissing van de decaan aan waarbij hij verzoekt om de bachelor- en masteropleiding geneeskunde te combineren.

In diens verzoekschrift zet de student uiteen dat hij momenteel in de bacheloropleiding geneeskunde is ingeschreven en hiervan nog twee vakken moet afleggen, namelijk ‘Basisconcepten van ziekte: integratieve systemen’ (9 ECTS-credits) en ‘Basisconcepten van diagnose: Semeiologie’ (11 ECTS-credits). Hij wil deze opleiding combineren met de masteropleiding en in het kader hiervan opleidingsonderdelen ‘Klinische vaardigheden en stages IV’ en ‘Psychiatrie’ opnemen. Bij beslissing d.d. 19.09.2022 werd dit geweigerd door de decaan.

De student deelt ook nog [] mee dat diens studievertraging louter het gevolg is [van] tegenspoed en geenszins een reflectie is van zijn persoonlijke capaciteiten. Hierbij zet de student met betrekking tot academiejaar 2021-2022 in het dossier ‘uitzonderlijke omstandigheden’ (in bijlage van diens beroepschrift) uiteen dat hij in het eerste semester (november 2021) zijn voorste kruisband scheurde, dat hij tijdens de blokperiode op 28 december 2021 ziek is geworden (COVID-19), hij de griep kreeg in de lentevakantie en dat hij op 25 april 2022 zijn meniscus scheurde waaraan hij werd geopereerd op 17 mei 2022.

De interne beroepscommissie stelt vast dat aan de student reeds vier jaar op rij een bindende voorwaarde werd opgelegd; dit wordt eveneens door de student in diens beroepschrift bevestigd. Bovendien werd reeds drie academiejaren op rij een beperkte studievoortgang bekomen; de student werd toch telkenmale opnieuw toegelaten om in te schrijven onder een bindende voorwaarde. In academiejaar 2021-2022 was de student ingeschreven voor 48 studiepunten, waarvan er slechts 28 werden behaald. Wat de aangehaalde uitzonderlijke omstandigheden voor academiejaar 2021-2022 betreft, stelt de interne beroepscommissie vast dat deze omstandigheden dan wel als uitzonderlijk werden beschouwd door de examencommissie, zij hebben de examenkansen van de student in de tweede examenperiode (van de eerste zittijd) en de tweede zittijd niet rechtstreeks geaffecteerd. De commissie kan de student dan ook niet volgen waar hij stelt dat de beperkte studievoortgang exclusief te wijten zou zijn aan omstandigheden die buiten hemzelf liggen. De interne beroepscommissie besluit derhalve dat de student tot dusver een traag studieverloop heeft gekend, waarbij de examencommissie reeds clement is geweest door hem opnieuw toe te laten om in te schrijven onder een bindende voorwaarde. Vanwege de decaan wordt dan ook terecht een belangrijk signaal gegeven aan de student dat hij in het huidige academiejaar alles op alles moet zetten om de bacheloropleiding af te ronden; combineren met de masteropleiding is vanuit die optiek geenszins aangewezen. De commissie acht de beslissing van de decaan – gelet op het traject dat de student tot nu toe heeft afgelegd – rechtmatig en die wordt bijgetreden. De beroepscommissie is de mening toegedaan dat het noodzakelijk is dat de student absolute prioriteit geeft aan het afwerken van de bacheloropleiding.

Waar de student verder nog aanvoert dat (1) de bindende voorwaarde niet zou gelden voor de mastervakken die hij heeft opgenomen; (2) de vakken die hij bijkomend zou opnemen, uitgebreid heeft overwogen (inhoudelijk, qua overlap van uur- en examenrooster, ...); (3) hij het oneerlijk vindt dat hij deze vakken niet mag opnemen; (4) hij de uitleg die tot

dusver door de faculteit werd gegeven volgens hem niet volstaan, kan dat betoog geen afbreuk doen aan de vaststellingen zoals hierboven door de interne beroepscommissie werden gedaan. Ook de verwijzing naar andere studenten die meer studiepunten hebben in de bachelor en die wel toelating zouden hebben gekregen om te combineren met de master, kan de commissie niet overtuigen. Het betoog wordt vooreerst niet gestaafd. Voorts moeten alle elementen van het dossier in overweging worden genomen bij dergelijke beoordeling, waaronder ook de studie-efficiëntie die de studenten tot nu toe aan de dag hebben gelegd. De beroepscommissie is aldus van oordeel dat de student geen elementen aanbrengt, gericht tegen beslissing van de decaan, die tot ertoe nopen te besluiten dat de decaan het bij het verkeerde eind had om, gelet op de concrete omstandigheden van het dossier zoals hierboven uiteengezet, de aanvraag tot combineren niet in te willigen.

V.BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dat is de bestreden beslissing in de procedure gekend onder nr. 2022/0978.

Op 22 november 2022 beslist de voorzitter van de interne beroepscommissie om de beslissing van de interne beroepscommissie van 7 november 2022 in te trekken.

Met een tweede beslissing van 22 november 2022 doet de voorzitter van de interne beroepscommissie opnieuw uitspraak over het door verzoeker ingestelde intern beroep. Ditmaal wordt dat beroep verworpen op grond van de onbevoegdheid van de beroepscommissie:

“[...]

IV. Bevoegdheid

De student vecht de beslissing van de decaan tot weigering van een gecombineerde inschrijving aan, evenals de beslissing tot weigering tot het overrulen van inschrijvingsvereisten voor mastervakken.

De beroepscommissie wijst op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. Het intern beroep dat de student heeft ingediend, is evenwel niet gericht tegen een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing. De weigering tot het combineren van opleidingen betreft geen aanvechtbare studievoortgangsbeslissing, terwijl het verzoek van de student tot het overrulen van inschrijvingsvereisten betrekking heeft op opleidingsonderdelen van de masteropleiding, opleiding waarin de student niet is ingeschreven en zijn uitzonderingsaanvraag tot het mogen combineren van zijn inschrijving in de bacheloropleiding met een inschrijving in de masteropleiding werd afgewezen.

In casu ligt dan ook geen beslissing voor die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, minstens heeft het tweede onderdeel van het beroep inzake het overrulen van de inschrijvingsvereisten van mastervakken geen voorwerp bij gemis aan een (toelating tot) inschrijving in de masteropleiding.

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69°, van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER, die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over het beroep, moet de beroepscommissie vatstellen dat de student geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dat artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie.

V. Besluit

Het beroep wordt verworpen.”

Dat is de bestreden beslissing in de procedure gekend onder nr. 2022/1023.

Op 22 december 2022 ten slotte, beslist de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel om, “gelet op de vaststellingen dewelke inmiddels werden gedaan met betrekking tot voornoemde intrekingsbeslissing en onbevoegdheidsbeslissing”, de eigen beslissing van 22 november 2022 op haar beurt in te trekken, zodat de beslissing van de interne beroepscommissie van 7 november 2022 herleeft.

Tegen de beslissing van 22 december 2022 heeft verzoeker geen beroep bij de Raad ingesteld.

IV. Ontvankelijkheid

Voorafgaande opmerking

Verzoeker heeft op 15 september 2022 een aanvraag ingediend om te mogen inschrijven voor opleidingsonderdelen uit de masteropleiding Geneeskunde. De decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie heeft die vraag afgewezen, en zijn beslissing van 19 september 2022 ter zake uitdrukkelijk aangeduid als een ‘studievoortgangsbeslissing’ waartegen een beroep bij de interne beroepscommissie openstaat.

Die beroepscommissie heeft vervolgens, nadat verzoeker op 19 september 2022 beroep tegen de beslissing van de decaan had ingesteld, niet minder dan 49 dagen nodig gehad vooraleer zij op 7 november 2022 tot de ongegrondheid van dat beroep heeft besloten. Dat is ruim meer dan het dubbele van de ordettermijn van 20 kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs heeft vooropgesteld. Voor dit tijdsverloop wordt door verwerende partij niet de minste verklaring gegeven, en evenmin werd het blijkbaar opportuun geacht om verzoeker tijdens die ordettermijn te informeren dat de beroepscommissie pas later tot een beslissing zou komen.

Een en ander heeft ertoe geleid dat verzoeker zich op 24 oktober 2022 met een beroep tot de Raad heeft moeten wenden, wegens het uitblijven van een beslissing op intern beroep. Wanneer verzoeker vervolgens tegen de beslissing van de beroepscommissie van 7 november 2022 eveneens een beroep instelt, deelt verwerende partij in haar antwoordnota in die procedure mee dat de voorzitter van de beroepscommissie op 22 november 2022 – dus 15 dagen nadat de beroepscommissie eindelijk tot een beslissing was gekomen – die beslissing heeft ingetrokken. De voorzitter is op dat ogenblik in de overtuiging dat het voorwerp van het geschil geen studievoortgangsbeslissing is.

Op dit punt in de procedure moet worden vastgesteld dat verwerende partij er, sinds verzoekers aanvraag van 15 september 2022, na 68 dagen toe komt om te beslissen dat er tegen de beslissing van de decaan eigenlijk geen intern beroep openstaat.

Een dergelijke handelwijze is gewis verre van redelijk te noemen. Het is overigens niet voor het eerst dat de Raad moet wijzen op een gebrek aan diligentie bij de afwikkeling van interne beroepen bij verwerende partij (zie bv. R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.524; R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.521).

Maar daarmee is verwerende partij nog niet aan het einde van haar besluitvormingsproces. Op 22 december 2022 immers, 30 dagen na zijn vorige beslissing, beslist de voorzitter van de interne beroepscommissie om zijn intrekking beslissing in te trekken, waardoor de beslissing van de beroepscommissie van 7 november 2022 – die verzoekers intern beroep inhoudelijk beoordeelt – herleeft.

Wat de voorzitter van de beroepscommissie tot deze intrekking van de intrekking heeft gebracht, valt niet te vernemen. De beslissing bevat enkel de even cryptische als nietszeggende overweging “*Gelet op de vaststellingen dewelke inmiddels werden gedaan met betrekking tot voornoemde intrekkingsbeslissing en onbevoegdheidsbeslissing.*”

Ter zake door de Raad gevraagd op de terechting, wil of kan verwerende partij niet toelichten of deze laatste intrekking het gevolg is van een andermaal gewijzigde inhoudelijke beoordeling (met name dat het voorwerp van het geschil toch een studievoortgangsbeslissing is), dan wel of zij een andere oorzaak kent, bijvoorbeeld van procedurele aard (met name, per hypothese, dat de voorzitter van de beroepscommissie van oordeel is dat hij niet bevoegd is om, alleen handelend, een beslissing van een voltallige beroepscommissie in te trekken).

Bijna honderd dagen nadat verzoeker zijn aanvraag heeft ingediend, en op het ogenblik dat de colleges van het eerste semester reeds voorbij zijn, komt de besluitvorming bij verwerende partij tot een stilstand. Tot een intrekking van de intrekking van de intrekking is het – althans op datum van de uitspraak van dit arrest – niet gekomen.

Dat verwerende partij door haar handelwijze het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel met de voeten treedt, mag een verbloeming van de werkelijkheid worden genoemd. “*Sire, geef me honderd dagen*” is het relaas van een moeizame federale regeringsvorming in de jaren 1987-1988 van de vorige eeuw, en geen dienstig tijdschema voor de afwikkeling van een intern beroep in het hoger onderwijs.

Veeleer correct is het om te stellen dat verwerende partij met de voeten van verzoeker speelt, met een houding die een universiteit onwaardig is.

Beoordeling

A. Wat betreft de procedure nr. 2022/0890

In een aangetekend schrijven van 15 november 2022 geeft verzoeker aan dat hij zijn beroep met rolnummer 2022/0890 wenst in te trekken.

Doordat de interne beroepsinstantie ondertussen een beslissing heeft genomen omtrent het intern beroep van verzoeker, acht hij het voorliggend extern beroep niet langer pertinent. Verzoeker stelt met datzelfde aangetekend schrijven ook een beroep in tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie. Dat beroep is bij de Raad bekend onder rolnummer 2022/0978.

De Raad begrijpt dit als een afstand van beroep. Ter zitting bevestigt verzoeker uitdrukkelijk deze afstand.

De Raad ziet geen redenen om deze afstand niet toe te kennen.

B. Wat betreft de procedure nr. 2022/0978

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het ingestelde beroep.

Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs luidt, met betrekking tot een bij de Raad ingesteld beroep, als volgt:

“Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.”

Het door verzoeker ingediende beroep werd niet ondertekend.

Ter zitting stelt verzoeker ter zake dat eensdeels het verzoekschrift op elektronische wijze is ondertekend en dat anderdeels verzoekers wilsuiting bij het instellen van het beroep wordt bevestigd door zijn verschijning op de zitting van de Raad.

Beoordeling

Zoals hierboven is aangehaald, heeft de decreetgever de ondertekening van een beroepsschrift voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Die sanctie moet desnoods ambtshalve door de Raad worden uitgesproken, en kan slechts worden afgewend wanneer de verzoekende partij aantoont dat de niet-ondersteuning is toe te schrijven aan overmacht.

Het beroep dat door verzoeker werd ingediend is niet ondertekend. Verzoeker voert ook niet aan dat de niet-ondersteuning het gevolg is van overmacht.

De Raad kan verzoeker niet bijtreden in zijn stelling dat het beroep elektronisch ondertekend zou zijn. Het beroep bevat immers noch een ondertekening aangebracht via de elektronische identiteitskaart, noch enige andere handtekening. Voor zover verzoeker aanvoert dat de getypte naam van hemzelf of van zijn raadsman als ‘digitale ondertekening’ moet worden beschouwd, is de Raad van oordeel dat zulks niet met het begrip ‘elektronische handtekening’ in overeenstemming kan worden gebracht – eenieder kan immers een naam hebben getypt.

Ook de verschijning ter zitting kan het gemis aan ondertekening niet ondervangen.

Het beroep in de procedure nr. 2022/0978 moet derhalve onontvankelijk worden verklaard.

C. Wat betreft de procedure nr. 2022/1023

C.1. In hoofdorde

Het voorwerp van verzoekers beroep, met name de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 22 november 2022, is door diezelfde voorzitter ingetrokken bij beslissing van 22 december 2022.

Die laatste beslissing is door verzoeker niet aangevochten met een beroep tot nietigverklaring, en is derhalve definitief geworden.

Het beroep gekend onder het nr. 2022/1023, dat uitsluitend tegen de beslissing van 22 november 2022 was gericht, is bijgevolg zonder voorwerp.

C.2. Ondergeschikt

Verzoeker voert in een eerste middel aan dat de bestreden beslissing in strijd is met artikel 152, tweede lid van het onderwijs- en examenreglement, omdat deze bepaling voorschrijft dat de beroepscommissie is samengesteld uit een voorzitter en minstens twee bijzitters, terwijl de bestreden beslissing enkel is genomen door de voorzitter, bijgestaan door een secretaris die geen bijzitter is.

Ter zitting stelt verzoeker nog dat de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 22 november 2022 niet is voorzien van een rechtsgeldige handtekening.

Hieronder zal komen vast te staan dat de bestreden beslissing geen studievoortgangsbeslissing tot voorwerp heeft, en dat de Raad derhalve niet bevoegd is om zich over de regelmatigheid van die beslissing uit te spreken. Die onbevoegdheid strekt zich ook uit tot de regelmatigheid van de samenstelling van de interne beroepsinstantie of de wijze van ondertekening.

Het eerste middel behoeft derhalve geen antwoord.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs als ‘studievoortgangsbeslissing’ aanmerkt, “het weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven”.

In dat licht stipt verzoeker aan dat hij een geïndividualiseerd traject volgt en dat hij niet eerder was ingeschreven voor de twee opleidingsonderdelen van de masteropleiding die het voorwerp van zijn verzoek uitmaken. Verzoeker besluit hieruit dat het voorwerp van het geschil een studievoortgangsbeslissing is.

Beoordeling

Verzoeker is thans ingeschreven als student in de bacheloropleiding, en niet in de masteropleiding.

Het spreekt voor zich dat verzoeker opleidingsonderdelen uit de masteropleiding slechts in zijn curriculum kan opnemen wanneer hij ook in die opleiding is ingeschreven. De voorliggende vraag is derhalve, zo niet primair dan minstens tegelijk, of het werkelijke voorwerp van het debat – zijnde de inschrijving in de masteropleiding – een studievoortgangsbeslissing is.

In de parlementaire voorbereiding heeft de decreetgever ten aanzien van dit inschrijvingsrecht, onder meer in repliek op het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, het volgende overwogen (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, 17-18*):

“Deze bepaling verleent de student het recht zich in te schrijven aan de instelling van zijn keuze voor zover hij voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden. Het weigeren van een inschrijving komt neer op een onrechtmatige en gerechtelijk sanctioneerbare weigering om een toetredingsovereenkomst aan te gaan.

Dit inschrijvingsrecht kan beleidsmatig vanuit volgende elementen worden verdedigd:

1° Het inschrijvingsrecht behoudt de bestaande situatie [verwijzing in voetnoot naar R. VERSTEGEN, “De regeling van het hoger onderwijs in Vlaanderen” in L. VAN HOESTENBERGHE (ed.), Studentenrecht, Leuven, Acco, 1999, 33- 34]. Er dient daarbij te worden gewezen op het feit dat het inperken van de bestaande rechten van de student, op gespannen voet zou staan met de standstill-verplichting die voortvloeit uit de samenlezing van artikel 13 (recht op onderwijs) en artikel 16 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten.

2° (...)

3° De Raad van State, Afdeling Wetgeving heeft gewezen op het feit dat het inschrijvingsrecht in het hoger onderwijs in meer absolute zin gelibelleerd is dan het inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs (decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I) (R.v.St., Afd. Wg., advies 36.359/1, p. 3-4). De Raad wijst daarbij op het feit dat het Arbitragehof in het arrest nr. 131/2003 van 8 oktober 2003 geoordeeld heeft dat het inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs geen onevenredige beperking inhoudt van de vrijheid van onderwijs, daarbij rekening houdend met het feit dat het recht “onderworpen is aan de instemming van de ouders met het pedagogisch project, dat alle – eventueel ook levensbeschouwelijke of onderwijskundige – uitgangspunten omvat die de inrichtende macht als fundamenteel beschouwt”. De Raad stelt in het advies dat in het voorgelegde ontwerpdecreet een gelijkaardige beperking van het inschrijvingsrecht, voor wat het hoger onderwijs betreft, niet voorhanden is. Evenwel gaat de Raad voorbij aan de bepalingen van het “Aanvullingsdecreet”, waarin zeer explicet gesteld wordt dat door de inschrijving in het hoger onderwijs een toetredingsovereenkomst tot stand komt, waarvan de algemene voorwaarden (inzonderheid de onderwijs- en examenregeling, doch ook de rechtspositieregeling van de student) vastgelegd worden door het instellingsbestuur, dat “meester” blijft van deze bepalingen (artikel II.3). Uiteraard worden deze algemene voorwaarden voorafgaand aan de inschrijving bekendgemaakt. Ook in het hoger onderwijs is de inschrijving aldus onderworpen aan de instemming van de student met bedoelde “algemene voorwaarden”. Aangezien de verwijzing naar artikel II.3 van het

Aanvullingsdecreet niet voorkwam in het aan de Raad van State, Afdeling Wetgeving voorgelegde ontwerp, is één en ander expliciet opgenomen in huidige tekst.”

De Raad wijst er in dat licht vooreerst op dat de relatie tussen de student en examencommissie van publiekrechtelijke aard wordt beschouwd, ook ten aanzien van vrije onderwijsinstellingen, wanneer die examencommissie een derdenbindende beslissing neemt, maar dat die kwalificatie niet geldt voor de totstandkoming van de toetredingsovereenkomst. Aldus overwoog de decreetgever (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4*):

“De gerealiseerde overeenkomst is een toetredingsovereenkomst, waarvan de algemene voorwaarden neergelegd worden in een aantal algemeen geldende documenten, waaronder de genoemde, duidelijk herkenbare rechtspositieregeling. Door de inschrijving aanvaardt de student dat deze documenten door het bestuur kunnen worden gewijzigd. Een behoorlijk bestuur vereist evenwel dat dergelijke wijzigingen op een discursive manier gebeuren, in samenspraak met de studentenafgevaardigden. De verhouding student – examencommissie is in tegenstelling tot het voorgaande publiekrechtelijk van aard (ook in vrije instellingen).”

Elders overweegt de decreetgever in dezelfde zin (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 71 en 76*):

“De inschrijving van een student heeft een dubbele rechtsnatuur. Enerzijds bestaat de inschrijving uit het toetsen van het feit of de kandidaat-student voldoet aan de bij of krachtens decreet vastgestelde toelatingsvoorwaarden. Dat aspect maakt voor de decreetgever een besturshandeling uit, daar deze toetsing een eenzijdige rechtshandeling betreft binnen een dwingend corpus van decretale regelen.

Een ander aspect betreft de inschrijving als constitutief element voor de rechtsrelatie die ontstaat tussen student en bestuur; dit betreft een contractuele relatie (artikel II.3).”

Met betrekking tot de gevolgen van dit onderscheid voor de aanduiding van de bevoegde rechter, stelt de decreetgever (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 10-11*):

“1. De contractuele kwalificatie van de rechtspositie

Er bestaat onduidelijkheid over de precieze rechtsaard tussen bestuur en student.

Gaat het om een reglementaire (administratiefrechtelijke) dan wel een contractuele (privaatrechtelijke) verhouding?

Moet rekening gehouden worden met de aard van de betrokken instelling? Het komt de decreetgever voor dat hier de gelijkheid tussen de studenten dient te prevaleren.

De decreetgever kiest aldus voor een uitdrukkelijke accentuering van het contractueel karakter van bovengenoemde verhouding.

Op die manier wordt aangesloten bij het uitermate privaatrechtelijk karakter van de vrije instellingen.

(...)

Bevoegdheidstechnisch stelt zich de vraag of de decreetgever op algemene wijze vermag over te gaan tot de gemaakte kwalificatie.

Het is de overtuiging van de decreetgever dat de grondwettelijke onderwijsbevoegdheid – uiteraard – toelaat de rechtspositie van de student te regelen, wat niet ten gronde kan worden gedaan zo de decreetgever zich ook niet kan uitspreken over de juridische aard van die rechtspositie.

Bij analogie dient te worden verwezen naar de bepaling van de juridische kwalificatie van de relatie personeel – bestuur in het onderwijs. Ter zake heeft de rechtsleer reeds meermaals gesteld dat het aan de decreetgever toekomt uit te maken of de verhouding bestuur – personeelslid een arbeidsovereenkomst dan wel een publiekrechtelijk statuut betreft. [verwijzing in voetnoot naar R. VERSTEGEN, “De arbeidsverhoudingen in het vrij gesubsidieerd onderwijs zijn (nog altijd) contractueel van aard”, R.W. 1998-99, 78]

De contractuele kwalificatie impliceert de toepasselijkheid van het gemene civiel recht en het feit dat geschillen inzake deze rechtsverhouding voor de gewone rechter moeten worden gebracht.

Dit gegeven dient wel onmiddellijk in verband te worden gebracht met de bepaling van art. II.4, waarin gesteld wordt dat de verhouding student – examencommissie publiekrechtelijk van aard is.

Geschillen voortspruitend uit examenbeslissingen kunnen aldus (t.b.v. alle studenten in alle instellingen) voor een administratief rechtscollege worden gebracht, in casu het college omschreven in art. II.15 e.v.

De decreetgever wenst tot slot te benadrukken dat de kwalificatie van de verhouding bestuur – student geenszins mag leiden tot de idee dat studenten als louter “onderwijsconsumenten” worden beschouwd. De decreetgever beseft zeer goed dat onderwijs geen zaak is van producenten en consumenten, doch een voortdurende interactie uitmaakt tussen zender en ontvanger. De decreetgever kan evenwel niet voorbijgaan aan het feit dat de verhouding bestuur – student juridisch-technisch gezien ófwel een reglementaire verhouding (een statuut in de administratiefrechtelijke zin), ófwel een contractuele verhouding uitmaakt, en acht het zijn plicht om in deze juridische klarheid te scheppen.”

Uit deze overwegingen, en in het bijzonder de passus *“De contractuele kwalificatie impliceert de toepasselijkheid van het gemene civiel recht en het feit dat geschillen inzake deze rechtsverhouding voor de gewone rechter moeten worden gebracht”* meent de Raad te moeten

opmaken dat geschillen omtrent de totstandkoming van de toetredingsovereenkomst – in andere woorden: de inschrijving – te kaderen zijn in een (pre)contractuele relatie en dat de decreetgever de bevoegdheid daarover niet aan de Raad heeft toevertrouwd, maar integendeel heeft overgelaten aan de justitiële rechter.

Wat geschillen inzake inschrijvingen betreft, heeft de Raad in zijn rechtspraak overigens steeds aangenomen dat hij ter zake slechts bevoegd is voor zover de decreetgever die bevoegdheid uitdrukkelijk heeft toegekend.

Aldus heeft de Raad – onder toepassing van de toen geldende regelgeving en met name vóór de inwerkingtreding van Onderwijsdecreet XIX – geoordeeld dat er geen algemene bevoegdheidstoewijzing vorhanden is die hem bevoegd maakt ten aanzien van een weigering van een gecombineerde inschrijving (RvStvb. nr. 2008/070; RvStvb. nr. 2009/016).

Het “*weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven*”, dat in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs als een studievoortgangsbeslissing wordt aangemerkt, heeft – gelet op de passus “*in het contract*” enkel betrekking op opleidingsonderdelen die zich situeren binnen een opleiding waarvoor de student daadwerkelijk reeds is ingeschreven – een voorwaarde waaraan *in casu*, wat de masteropleiding betreft, niet is voldaan.

De Raad oordeelde eerder reeds (R.Stvb. 27 januari 2016, nr. 2.801) dat een geschil omtrent een weigering tot inschrijving in het algemeen, in het licht van artikel II.195 van de Codex, door de decreetgever niet aan de bevoegdheid van de Raad is toegewezen. De Raad ziet geen reden om er thans anders over te oordelen.

Het kan worden betreurd dat verzoeker door de beslissing van de decaan op het verkeerde been is gezet wat betreft de aard van zijn beslissing, en de beroeps mogelijkheden die ertegen open staan.

Zulks kan evenwel, ook in het licht van de beginselen van behoorlijk bestuur, geen afbreuk doen aan de juiste kwalificatie van de beslissing van de decaan die zich aan partijen, en aan de

Raad, opdringt. Die kwalificatie is, zoals hierboven is vastgesteld, dat het niet gaat om een studievoortgangsbeslissing.

Het staat een hogeronderwijsinstelling vrij om een interne beroeps mogelijkheid te bieden tegen beslissingen die geen studievoortgangsbeslissing zijn. Of zulks hier het geval is, valt evenwel – om de hiervoor vermelde redenen – evenzeer buiten de beoordelingsbevoegdheid van de Raad.

Ondergeschikt moet bijgevolg worden vastgesteld dat de Raad niet bevoegd is.

V. Anonimisering

Verzoeker vraagt ter zitting de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De beroepen met nr. 2022/0890, 2022/0978 en 2022/1023 worden gevoegd.**
- 2. De Raad verleent akte van de afstand van het beroep gekend onder het nr. 2022/0890.**
- 3. De Raad verwerpt het beroep gekend onder het nr. 2022/0978.**
- 4. De Raad verwerpt het beroep gekend onder het nr. 2022/1023.**

5. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.237 van 23 januari 2023 in de zaak 2022/0969

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Myriam Nulens
kantoor houdend 3740 Eigenbilzen
Dorpsstraat 20
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie van 4 oktober 2022 waarbij verzoekster de toelating wordt geweigerd om zich in te schrijven in de masteropleiding Geneeskunde. Het beroep steunt op het uitblijven van een beslissing inzake het door verzoekster ingestelde intern beroep.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Myriam Nulens, en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’.

Op 29 september 2022 dient verzoekster een aanvraag in om, bij wege van uitzondering, haar inschrijving in de bacheloropleiding te mogen combineren met een inschrijving in de masteropleiding Geneeskunde, waarin zij beoogt zes opleidingsonderdelen in haar curriculum op te nemen. Zij motiveert deze aanvraag als volgt:

“In de brief die ik via mail naar de studietrajectbegeleider verzonden heb, vindt u mijn volledige motivatie voor mijn gecombineerde inschrijving, een verduidelijking waarom ik in de eerste plaats bindende voorwaarden opgelegd gekregen heb en de overmachtssituatie die ertoe geleid heeft dat ik deze voorwaarde het afgelopen academiejaar niet gehaald heb.

- Prof. dr. [H.], titularis voor het vak EBM, heeft in overleg met mijn promotor prof. dr. [B.], besloten dat ik het onderwerp van mijn bachelorproef voor dit academiejaar mag behouden. Mijn bachelorproef is op enkele aanpassingen [na] zo goed als afgewerkt waardoor ik enkel mijn presentatie nog moet doen.

- De leerstof voor het vak Farmacologie: Klinische toepassingen heb ik nu al voor de vierde keer verwerkt samen met het feit dat ik het vak Farmacologie, waarvan de leerstof grotendeels overeenkomt, ook al eerder behaalde aan de KULeuven én in de opleiding biomedische wetenschappen aan de UHasselt, ben ik ervan overtuigd dat ik de leerstof beheers. En het vak in juni 2023 zal halen.

- In het 1ste semester zal ik enkel een aantal lessen van het vak Evidence based medicine hebben, waardoor ik deze perfect kan combineren met mastervakken.

- Aan de hand van mijn resultaten van het 1ste semester hoop ik om dan samen met de studietrajectbegeleider de verdere mogelijkheden voor het tweede semester te overlopen vermits ik enkel nog de presentatie van mijn bachelorproef en het vak Farmacologie: Klinische toepassingen moeten afleggen.

- Ik zal beroep doen op de studiebegeleiding om mij bij te staan, op te volgen en indien nodig, op tijd kunnen te kunnen ingrijpen. Tevens ook ter ondersteuning om mijn bachelorproef af te ronden omdat ik door mijn dyslexie en ADD afgelopen academiejaar moeilijkheden heb ondervonden. Om zo er voor te zorgen dat ik de opleiding met succes kan afronden. Ondertussen heb ik ook hulp gezocht bij de studentenpsychologe waarbij ik in begeleiding ben om mijn huidige familiale situatie te verwerken.

- Ik wil benadrukken dat ik zeer gemotiveerd ben om aan mijn mastervakken te beginnen en nieuwe kennis te verwerven. Uit interesse heb ik me het afgelopen jaar al verdiept in verschillende vakken die in de master worden aangeboden. Ook heb ik zeer intensief de leerstof van de vakken uit de vorige bachelor jaren nog eens herhaald om zo terug over een goede basis te beschikken waarop deze vakken verder bouwen en om mij volledig klaar te stellen voor de masteropleiding.

- Indien ik enkel mijn bachelorvakken in totaal voor 13 studiepunten kan opnemen zal ik mijn statuut als voltijdse student verliezen, wat naast gevolgen voor mij als persoon nog vele andere grote implicaties met zich zal meebrengen. Ik zal mijn VUB-kot waar ik zo graag verblijf verliezen, waardoor ik genoodzaakt zal worden om te pendelen vanuit Limburg en hierdoor dagelijks minimum 6 uur zal verliezen. De financiële steun die ik

momenteel ontvang zal wegvalLEN en ondanks dat ik momenteel al een groot deel zelf bekostig, lijkt het mij niet evident om de masteropleiding geneeskunde als werkstudent verder te zetten. Ik zal mij[n] [studentenjob] als kidney preservation specialist voor de Belgian Transplantation Society verliezen omdat een van de vereiste is dat men een voltijdse geneeskundeopleiding volgt. Ik heb hier eerder dit jaar een zware selectieprocedure en een intensieve opleiding voor moeten afleggen en kan met trots zeggen dat ik als VUB-student uit 500 andere Belgische geneeskunde studenten ben geselecteerd. Ik zou het verschrikkelijk jammer vinden om deze [studentenjob] die in lijn ligt met mijnopleiding, waar ik zo veel moeite voor heb moeten doen te verliezen.

- Ik zie het niet zitten en heb ook niet de mogelijkheid om mijn masteropleiding aan een andere universiteit verder te zetten zoals de studietraject begeleider mij adviseerde. Tevens omdat net de masteropleiding de reden is waarom ik gekozen heb voor de opleiding aan de VUB. (Zie het vervolg in de brief)."

Op 4 oktober 2022 beslist de decaan om deze aanvraag te weigeren. Overwogen wordt dat "de gestelde prerequisites inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk zijn", dat verzoeksters studierendement onvoldoende is en dat zij aan een bindende voorwaarde is onderworpen. Onderaan deze beslissing wordt vermeld dat tegen "deze studievoortgangsbeslissing" binnen zeven kalenderdagen een beroep kan worden ingesteld bij "de voorzitter van de betrokken beroepsinstantie".

Dat is de bestreden beslissing.

Op 10 oktober 2022 stelt verzoekster tegen deze beslissing een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel.

Aangezien verzoekster binnen een termijn van twintig kalenderdagen geen beslissing van de interne beroepsinstantie ontvangt, stelt zij rechtstreeks beroep in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt op 9 december 2022 mee dat de voorzitter van de interne beroepscommissie ondertussen op 16 november 2022 uitspraak over verzoeksters beroep heeft gedaan, en dat het huidige beroep derhalve onontvankelijk is.

Verzoekster doet in haar wederantwoordnota gelden dat zij ondertussen tegen de beslissing van 16 november 2022 ook een beroep heeft ingesteld bij de Raad, en dat aangezien die beslissing dient te worden vernietigd, de Raad alsnog uitspraak kan doen over de beslissing van de decaan van 4 oktober 2022.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

- 1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
- 2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdlige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest.

De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is aan verzoekster kennisgegeven van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie die op 16 november 2022 werd genomen.

Verzoekster dient een beroep in te stellen tegen de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie, en zij hééft zulks ook gedaan. Dat beroep is gekend onder het rolnummer 2022/1016.

In het raam van het huidige beroep kan niet vooruit worden gelopen op de beoordeling van het beroep, gericht tegen de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie. Verzoekster kan dan ook niet worden gevuld in haar betoog dat die beslissing vernietigd dient te worden, en bijgevolg een beroep tegen de beslissing van de decaan d.d. 4 oktober 2022 actueel blijft.

Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

In haar verzoekschrift vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad
Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Melissa Thijs eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.240 van 23 januari 2023 in de zaken 2022/0985 (I) 2022/1040 (II)

In zake: I + II
 xxx

tegen:

I + II
VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, gekend onder het nr. 2022/0985 en ingesteld op 15 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie van 19 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 7 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving in de masteropleiding Geneeskunde wordt bevestigd.

Het beroep, gekend onder het nr. 2022/1040 en ingesteld op 8 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie van 19 september 2022 en van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 30 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster wordt verworpen op grond van de onbevoegdheid van de interne beroepscommissie.

II. Verloop van de rechtspleging

In het beroep nr. 2022/0985 heeft verwerende partij een antwoordnota ingediend en heeft verzoekende partij een wederantwoordnota ingediend.

In het beroep nr. 2022/1040 heeft verwerende partij een antwoordnota ingediend en heeft verzoekende partij een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’.

Verzoekster dient een aanvraag in om, bij wege van uitzondering, haar inschrijving in de bacheloropleiding te mogen combineren met een inschrijving in de masteropleiding Geneeskunde en aldus opleidingsonderdelen uit de masteropleiding te mogen opnemen.

Op 19 september 2022 beslist de decaan om deze aanvraag te weigeren. Overwogen wordt dat “de gestelde prerequisites inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk zijn”, dat verzoeksters studierendement onvoldoende is en dat zij onvoldoende credits behaalde binnen een bepaalde leerlijn en/of niet is geslaagd voor alle vakken van de eerste of de tweede bachelor.

Dat is in beide beroepen de eerste bestreden beslissing.

Op 26 september 2022 stelt verzoekster tegen deze beslissing een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel. Zij stelt:

“[...]

Ik ben het niet eens met deze beslissing om volgende redenen:

Om mijn bachelordiploma te behalen moet ik nog 2 vakken halen. nl. ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’ en ‘Basisconcepten van ziekte: Integratieve systemen’. Deze twee vakken tellen gezamenlijk 17 studiepunten. ‘Basisconcepten van ziekte: Integratieve systemen’ vindt plaats in het eerste semester en ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’ in het tweede semester. Eerst en vooral zou ik deze beroep willen beginnen door het uitleggen waarom ik vorig academiejaar niet geslaagd ben voor deze twee vakken en dat wil ik graag in 2 puntjes uitleggen.

1. ‘Basisconcepten van ziekte: integratieve systemen’: Zoals u kunt zien op mijn puntenblad was ik voor dat vak “gewettigd afwezig” tijdens de eerste zittijd. Ik was voorbereid om deze examen goed af te leggen maar kon helaas niet meedoen wegens het feit dat ik besmet en ziek was door Covid-19. Dit was een grote klap in mijn gezicht omdat dit het openingsexamen was van mijn eerste zittijd en al slecht begonnen was. Al één van de twee vakken dat ik in de eerste zit had, moest ik al in de tweede zit afleggen. Daardoor had ik veel stress maar heb deze stress gebruikt om nog meer mijn best te doen om voor mijn volgend examen te slagen nl. ‘Basisconcepten van diagnose: semeiologie’, wat ook gelukt is.
2. ‘Farmacologie: klinische toepassingen’: Voor deze vak is de situatie in de eerste zit wat anders. Ik zat in een moeilijke situatie door het feit dat het een moeilijk jaar was voor mijn vriendje ([M.H.]). Het was een zeer moeilijk jaar voor hem en zijn gezondheid, waardoor het voor hem fysiek als mentaal heel moeilijk was. Hij zit in een situatie waar hij alleen woont en niemand heeft om voor hem te zorgen en ik genoodzaakt was om voor hem te zorgen. Tijdens de paasvakantie, wat voor ons als blokperiode wordt beschouwd, was hij ernstig ziek door de griep. Ik ben voor hem gaan zorgen en ook al heb ik al het nodige gedaan om mij te beschermen ben ik ook besmet geraakt en werd ik op dat moment ook ernstig ziek. Ik heb cruciale tijd van mijn blokperiode verloren op dat moment en moest een tandje bijsteken om mijn 3 vakken tot een goed einde te brengen. Of dit niet erg genoeg was, was zijn meniscus kort erna (25/04/2022) gescheurd en kon hij zich niet meer verplaatsen. [M.H.] woont in een duplex waardoor het voor hem niet mogelijk was om daar te blijven tijdens zijn revalidatie waardoor hij bij mijn op kot is ingetrokken. Men heeft 3 weken gewacht voor hij eindelijk geopereerd kon worden aan zijn meniscus. Hij verbleef sinds 26/04/2022 tot en met een maand na zijn operatie die op 17/05/2022 plaatsvond[] bij mij. De ergste periode was na zijn operatie, hij was toen immobiel en had veel aandacht en zorg nodig. Het was een zware periode voor mij omdat het zo dichtbij de examenperiode was maar mijn plichtsroeping als vriendin en studente geneeskunde kon ik niks anders doen dan voor hem zorgen.

‘Farmacologie: klinische toepassingen’ vond plaats op 13/06/2022, dit was tussen de 2 examendagen van “Fysiologie en pathofysiologie van organen”. Desondanks heb ik alles eraan gedaan om mijn examen te slagen, maar ik besefte dat ik in tijdsnood was en ik genoodzaakt was om zoals de studentenbegeleiding altijd zegt om mijn vak van het tweede bachelor de prioriteit te geven en dat heb ik ook gedaan. Met de resterende twee weken heb ik mijn best gedaan om mijn focus en mijn tijd in de studie te zetten van het vak ‘Fysiologie en pathofysiologie van organen’ waarvoor ik uiteindelijk ben geslaagd in de eerste zittijd. [Ook al] was ik door voor fysiologie, knaagde het aan mij dat de situatie dat ik in zat mij verplichtte het examen ‘Farmacologie: klinische toepassingen’ niet mee te doen.

Na deze moeilijke periode bleef ik positief, ik was voor alle examens die ik heb afgelegd geslaagd. [Ook al] waren er al die bijzonder omstandigheden die mij het studeren heel moeilijk hebben gemaakt, ben ik erin geslaagd om voor alles te slagen en dit was een motiverend gevoel naar de tweede zit toe, ik heb mijn studiemethode gevonden en deze werkt effectief. Na deze eerste zit ben ik na een week rusten, onmiddellijk aan de slag begonnen voor de tweede zittijd met als doel om mijn bachelordiploma te halen. Ik moest het hebben en was zeer gemotiveerd en voorbereid om deze ook te hebben. Met zeer veel zelfvertrouwen ben ik eraan begonnen en bereidde ik mij voor, voor deze twee laatste

examens. ‘Farmacologie: klinische toepassingen’ opende de tweede zitsessie voor mij op 22/08/2022. Op 21/08/2022, één dag voor het examen voelde ik mij onwel maar dacht dat dit enkel voor een dag zou zijn en dat ik de volgende dag naar het examen kon gaan. De dag nadien werd ik meer ziek en besloot om mij te gaan laten testen voor covid-19. Met als resultaat dat ik positief werd getest op [] covid-19 weeral. Een nachtmer[r]ie die ik dacht dat het laatste keer ging zijn in januari bleek niet genoeg te zijn om mij nog eens in augustus te komen teisteren. Het ergste van allemaal is dat met mijn geluk mijn enige 2 herexamens op dezelfde week plaats vonden. Ik was erg ziek en zat een week in bed, ik heb dan toch geprobeerd om een inhaalexamen te vragen voor 1 van de vakken nl, ‘[basisconcepten] van ziekte: integratieve systemen’ want het was voor mij moeilijk om na de ziekte terug mijn ritme te vinden en te focussen. Mijn doel om mijn bachelordiploma te halen werd in 1 dag verpest en niet meer mogelijk gemaakt. Ik besliste dan op dat moment om toch een inhaalexamen te vragen voor ‘[basisconcepten] van ziekte: integratieve systemen’. Mijn doel daarmee was om ten minste mijn bindende voorwaarden te behalen en zo de schade zo minimaal mogelijk te behouden. Ik heb 3 weken op de antwoord van de professor gewacht, deze heb ik tot de dag van vandaag niet gekregen. Ik besefte toen goed genoeg dat een inhaalmoment niet altijd mogelijk is om te organiseren maar ik had wel een mail verwacht om mij te verwittigen dat deze organisatorisch niet mogelijk was om mij geen 3 weken hoop te geven dat ik deze nog kon inhalen en voldoen aan mijn bindende voorwaarden.

Door dit heb ik een uitzonderlijke omstandigheden ingediend waarop ik een positieve reactie kreeg maar met een voorwaarde, nl. dat ik enkel deze 2 vakken mag opnemen voor heel het academiejaar en geen mastervakken mag opnemen met als reden dat dit mijn 4de jaar met bindende voorwaarde is. Ik heb een uitzonderingsaanvraag ingediend bij de decaan om toch paar mastervakken te mogen opnemen maar deze werd helaas door de decaan geweigerd. Daarop kreeg ik ook te horen dat dit geweigerd werd door het feit dat dit mijn 4 de jaar is met bindende voorwaarden.

Ik begrijp het feit dat dit mijn vierde academiejaar is met bindende voorwaarden en dat de examencommissie, studentenbegeleiding en de decaan zich zorgen maken over mij en mijn studietraject. Ik besef ook dat door mijn bindende voorwaarden ik bewaakt wordt over mijn studietraject en dat de studiebegeleiding mij helpt om keuzes te maken om mijn studies op een goed einde te brengen. Maar mijn uitzondering tot het opnemen van mastervakken blokkeren vond ik niet terecht en objectief gegeven. Als men naar het gehele plaat kijkt ziet men dat ik het goed genoeg aankan. Door ongelukkige omstandigheden van ziekte/covid en sociaal situatie kon ik de examens in de eerste en tweede zit niet afleggen. Voor alle vakken dat ik afgelegd heb dit jaar ben ik geslaagd. Dit waren geen kleine vakken maar vakken die zwaar overwegen qua studiepunten zoals ‘Basisconcepten van diagnose: semeiologie’ (11 SP) en ‘Fysiologie en pathofysiologie van organen’ (16 SP).

In 2019-2020 werd mij bindende voorwaarden opgelegd. Ik werd ingeschreven voor 60 studiepunten, ik moest toen slagen voor 45 studiepunten om mijn bindende voorwaarden te halen. Ik had 5 vakken in de tweede zittijd en ben er voor 4 geslaagd (44SP). Voor ‘Fysiologie en pathofysiologie van organen’ was ik gewettigd afwezig, deze vak telt voor 16SP. Daardoor had ik 1 SP tekort om mijn bindende voorwaarde te halen. En werd dankzij bijzondere omstandigheden mijn inschrijving toch aanvaard maar toen kreeg ik voor 2 de keer bindende voorwaarden.

In 2020-2021 begon ik mijn academiejaar met bindende voorwaarden. Ik was toen ingeschreven voor 61 studiepunten. [Dat] jaar was één van de moeilijkste jaren voor mij. In oktober had ik covid-19 gekregen, door deze besmetting werd ik tot maart 2021 ziek. Dokters wisten niet wat ik had. Hele familie werd positief getest maar ik negatief, dokters spraken over een vals negatieve test en gingen er van uit dat ik ook besmet was. Bloedonderzoek toonde geen antilichamen in mijn bloed tegen covid-19 maar toch waren mijn symptomen toen begonnen. Ik ben 10kg afgevallen in deze periode zonder enige reden, ik was misselijk en kon me op dat moment echt niet focussen op mijn examens. Ik ben er wel in geslaagd op voor ‘Farmacologie: basisconcepten’ te slagen. Maar voor de andere vakken was ik fysiek en mentaal niet goed om deze goed voor te bereiden en te slagen. Wat mijn tweede semester betreft, daar werd mijn opa gediagnosticeerd met ALS, deze ziekte is zeer moeilijk te diagnosticeren en is ook zeer zeldzaam. Ik ben naar alle afspraken met hem meegegaan om zeker te zijn dat alles goed begrepen werd, mijn opa en familieleden denken dat dit een ziekte is die geneesbaar is maar dit is niet het geval. Behalve het krijgen van ‘Rilutek’ om de ziekte te vertragen gaat de ziekte niet echt genezen. Deze nieuws heeft me zwaar getroffen zeker omdat ik in geneeskunde zit en weet wat de repercu[s]sies zijn van deze ziekte en de hoop zien van mijn opa dat deze zal genezen werd voor mij teveel. Men begon met alle diagnostische testen in april en de ziekte werd rond juni 2021 meer bevestig[d] waardoor hij nu opgevolgd wordt in de neuromusculair referentiecentrum in het UZ Brussel.

Dit allemaal [woog] zwaar op mij waardoor ik een zware tweede zit had. Op 18 juli 2021 was mijn groot-onkel gestorven, hij [leed] aan een hersenkanker sinds 1 jaar. Ik kon hem niet bezoeken wegens de covid maatregelen waardoor ik mentaal kapot was. Deze jaar was alles behalve een leuk[] jaar voor mij, waardoor het ook repercu[s]sies hadden op mijn gezondheid en voor 3 examens niet heb kunnen afleggen wegens ziekte. Voor één vak was ik wel geslaagd.

Door bijzondere omstandigheden [ben] ik toen ook aanvaard geweest om volgend[] academiejaar te mogen inschrijven en mijn vakken waar[voor] ik niet geslaagd ben opnieuw op te nemen.

Voor de vorige 3 jaren gelden er altijd bijzondere omstandigheden waardoor ik mijn bijzondere omstandigheden niet heb gehaald en dit heeft niets mee te maken met het feit dat ik de studie niet aankan. Deze jaar heb ik mij kunnen bewijzen en heb ik aangetoond dat ik deze vakken kan studeren en kan slagen maar door ziekte mijn 2 resterende vakken niet kon afleggen.

Als laatste punt wil ik ook graag opmerken dat ik hierdoor mijn studentenstatus zal verliezen. Om mijn studentenstatus te behouden moet ik ingeschreven zijn voor minstens 27 SP en momenteel heb ik er maar 17 SP. Als ik geen uitzondering krijg om master vakken op te nemen, zal het negatieve gevolgen hebben op mijn studietraject.

Ik ben namelijk zelfstandig student, ik betaal alles zelf voor mijn studies en mijn kot. Hiervoor heb ik 2 jobstudentwerk, in het UZ Brussel bij dienst radiologie: medische beeldvorming en bij Cardstop Equensworldline. Door mijn studentenstatus te verliezen, verlies ik ook mijn studentenjobs waarmee ik alles betaal. Er zijn 2 keuzes die zich open stellen aan mij. Een werkstudent worden en mijn studies combineren met een bijbaan om te mogen verder te studeren of mij te gaan inschrijven in een compleet andere richting om toch tot aan die 27 sp te komen om nog te kunnen genieten van de studentenstatus.

Als u mij de uitzondering geeft om paar vakken van de eerste master te mogen opnemen, dan kan ik u met zeer veel zelfvertrouwen zeggen dat dit mij gaat lukken. Eerst en vooral

zal mijn bachelorvakken de prioriteit krijgen, maar dit betekent niet dat ik de mastervakken zal verwaarlozen. Na het bespreken van de vakken met andere medestudenten en de advies van de studiebegeleiding zou ik enkele vakken willen opnemen en niet alle vakken. Ik zal kijken naar overlappingen van lessen, examens en moeilijkheidsgraad van het vak voor deze op te nemen. Eens het vak combineerbaar is met ‘basisconcepten van ziekte: integratieve systemen’ dan pas zal ik [dit] vak opnemen. Ik ben zeer gemotiveerd en ben overtuigd dat met mijn studiemethode ik deze studie ga aankunnen en dit academiejaar tot een goed einde brengen. Mijn doelen dit academiejaar zijn mijn bachelordiploma en tegelijkertijd mijn bindende voorwaarden halen en al mijn vakken in de eerste zittijd te halen zodat ik geen tweede zit heb.”

Op 7 november 2022 beslist de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel om dit beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

“[...]

IV. TEN GRONDE

De studente vecht de beslissing van de decaan aan waarbij zij verzoekt om de bachelor- en masteropleiding geneeskunde te combineren.

De studente zet in haar beroepschrift uiteen dat zij momenteel in de bacheloropleiding geneeskunde is ingeschreven en hiervan nog twee vakken moet afleggen, namelijk B[]asisconcepten van ziekte: integratieve systemen’ (9 ECTS-credits) en ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’ (8 ECTS-credits). Zij wil deze opleiding combineren met de masteropleiding en diende hiervoor een uitzonderingsaanvraag in. Bij beslissing d.d. 19.09.2022 werd dit geweigerd door de decaan.

Volgens de studente is het feit dat zij de voorbije jaren een te beperkt studierendement heeft bekomen geheel te wijten aan externe factoren waarop zij geen enkele invloed zou hebben gehad. Wat betreft academiejaar 2021-2022 meldt de studente dat zij in de eerste examenperiode van de eerste zittijd COVID-19 kreeg, waardoor zij niet kon deelnemen aan ‘Basisconcepten van ziekte: integratieve systemen’. In de tweede examenperiode van de eerste zittijd kon zij niet slagen doordat zij haar vriend moest ondersteunen toen hij griep had in de lentevakantie (waarna zij ook ziek werd) en hij zijn meniscus scheurde waarna hij tijdelijk bij haar is ingetrokken zodat zij voor hem kon zorgen (26/04/2022 – 17/05/2022). Bovendien vond het examen voor het opleidingsonderdeel ‘Farmacologie: klinische toepassingen’ plaats tussen twee andere examens. De studente was in tijdsnood en besloot dan ook om niet deel te nemen aan dit examen in de eerste zittijd. In de tweede zittijd was zij opnieuw besmet met COVID-19 waardoor zij niet aan de tweede zittijd kon deelnemen. De studente beschrijft nog dat zij aan het einde van academiejaar 2019-2020 de bindende voorwaarde maar zeer nipt niet heeft gehaald en dat zij in 2020-2021 geconfronteerd werd met het overlijden van haar grootoom en de ziekte van haar grootvader. Zelf liep zij ook (vermoedelijk) COVID-19 op in het eerste semester en was zij ziek in de tweede zittijd. Om al deze redenen kon zij ook in dat academiejaar haar bindende voorwaarde niet halen.

De interne beroepscommissie stelt vast dat – zoals door de studente ook in haar beroepschrift wordt beschreven – zij reeds aan het einde van de academiejaren 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021 en 2021-2022 een bindende voorwaarde werd opgelegd, die al drie keer niet werd gehaald maar waarvoor haar telkens uitzonderlijk toch werd toegelaten om zich opnieuw in te schrijven onder een bindende voorwaarde. De commissie kan de studente niet volgen waar zij beweert dat de redenen waarom zij de bindende voorwaarde niet haalde geheel buiten haar wil om liggen. Onder meer voor de tweede examenperiode van de eerste zittijd, kan de beroepscommissie niet aannemen dat de door de studente beschreven omstandigheden haar op rechtstreekse wijze hebben belet om te slagen. Ook voor academiejaar 2019-2020 worden geen wezenlijke uitzonderlijke omstandigheden beschreven. De examencommissie heeft zich, volgens de beroepscommissie, dan ook reeds zeer welwillend opgesteld ten aanzien van de studente. De commissie oordeelt daarentegen dat zij tot dusver een trage studievoortgang heeft gemaakt. De beslissing van de decaan om de studente niet de gunst toe te kennen om de bachelor- en masteropleiding te kunnen combineren, is dan ook rechtmatig en wordt bijgetreden. De beroepscommissie is de mening toegedaan dat het noodzakelijk is dat de studente absolute prioriteit geeft aan het afwerken van de bacheloropleiding.

Dat de studente niet langer een studentenstatuut kan verkrijgen als zij alleen de haar nog resterende bachelorvakken opneemt omdat er te weinig studiepunten resteren, is een automatisch gevolg dat niet in overweging kan worden genomen bij de beoordeling van de wettigheid van de bestreden beslissing. Ook de argumenten van de studente dat de bindende voorwaarde niet zou gelden voor de mastervakken, waardoor zij absolute prioriteit zou geven aan de bacheloropleiding, en dat zij ervan overtuigd is dat zij zal slagen, kunnen geen afbreuk doen aan de door de beroepscommissie gemaakte vaststellingen en overwegingen. De beroepscommissie is aldus van oordeel dat de student geen elementen aanbrengt, gericht tegen beslissing van de decaan, die tot ertoe nopen te besluiten dat de decaan het bij het verkeerde eind had om, gelet op de concrete omstandigheden van het dossier zoals hierboven uiteengezet, de aanvraag tot combineren niet in te willigen.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing in het beroep dat is gekend onder het rolnummer 2022/0985.

Op 30 november 2022 neemt de voorzitter van de interne beroepscommissie twee beslissingen. Eensdeels beslist hij om de voormelde beslissing van 7 november 2022 in te trekken, anderdeels neemt hij een nieuwe beslissing over het intern beroep dat verzoekster heeft ingesteld. Deze tweede beslissing luidt:

“[...]

IV. Bevoegdheid

De studente vecht de beslissing van de decaan tot weigering van een gecombineerde inschrijving aan, evenals de beslissing tot weigering tot het overrulen van inschrijvingsvereisten voor mastervakken.

De beroepscommissie wijst op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. Het intern beroep dat de studente heeft ingediend, is evenwel niet gericht tegen een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing. De weigering tot het combineren van opleidingen betreft geen aanvechtbare studievoortgangsbeslissing, terwijl het verzoek van de studente tot het overrulen van inschrijvingsvereisten betrekking heeft op opleidingsonderdelen van de masteropleiding, opleiding waarin de studente niet is ingeschreven en haar uitzonderingsaanvraag tot het mogen combineren van zijn inschrijving in de bacheloropleiding met een inschrijving in de masteropleiding werd afgewezen.

In casu ligt dan ook geen beslissing voor die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, minstens heeft het tweede onderdeel van het beroep inzake het overrulen van de inschrijvingsvereisten van mastervakken geen voorwerp bij gemis aan een (toelating tot) inschrijving in de masteropleiding.

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69°, van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER, die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over het beroep, moet de beroepscommissie vaststellen dat de studente geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dat artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie.

V. Besluit

Het beroep wordt verworpen.”

Dat is de tweede bestreden beslissing in het beroep gekend onder het nr. 2022/1040.

Op 22 december 2022 ten slotte, beslist de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel om, “gelet op de vaststellingen dewelke inmiddels werden gedaan met betrekking tot voornoemde intrekingsbeslissing en onbevoegdheidsbeslissing”, de eigen beslissing van 22 november 2022 op haar beurt in te trekken, zodat de beslissing van de interne beroepscommissie van 7 november 2022 herleeft.

Tegen de beslissing van 22 december 2022 heeft verzoekster geen beroep bij de Raad ingesteld.

IV. Ontvankelijkheid

Voorafgaande opmerking

Verzoekster heeft een aanvraag ingediend om te mogen inschrijven voor opleidingsonderdelen uit de masteropleiding Geneeskunde. De decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie heeft die vraag afgewezen, en zijn beslissing van 19 september 2022 ter zake uitdrukkelijk aangeduid als een ‘studievoortgangsbeslissing’ waartegen een beroep bij de interne beroepscommissie openstaat.

Die beroepscommissie heeft vervolgens, nadat verzoekster op 26 september 2022 beroep tegen de beslissing van de decaan had ingesteld, niet minder dan 42 dagen nodig gehad vooraleer zij op 7 november 2022 tot de ongegrondheid van dat beroep heeft besloten. Dat is meer dan het dubbele van de ordetijd van 20 kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs heeft vooropgesteld. Voor dit tijdsverloop wordt door verwerende partij niet de minste verklaring gegeven, en evenmin werd het blijkbaar opportuun geacht om verzoekster tijdens die ordetijd te informeren dat de beroepscommissie pas later tot een beslissing zou komen.

Wanneer verzoekster vervolgens tegen de beslissing van de beroepscommissie van 7 november 2022 een beroep instelt, deelt verwerende partij in haar antwoordnota in die procedure mee dat de voorzitter van de beroepscommissie op 30 november 2022 – dus 23 dagen nadat de beroepscommissie eindelijk tot een beslissing was gekomen – die beslissing heeft ingetrokken. De voorzitter is op dat ogenblik in de overtuiging dat het voorwerp van het geschil geen studievoortgangsbeslissing is.

Op dit punt in de procedure moet worden vastgesteld dat verwerende partij er, sinds verzoeksters aanvraag van september 2022, na zowat 70 dagen toe komt om te beslissen dat er tegen de beslissing van de decaan eigenlijk geen intern beroep openstaat.

Een dergelijke handelwijze is gewis verre van redelijk te noemen. Het is overigens niet voor het eerst dat de Raad moet wijzen op een gebrek aan diligentie bij de afwikkeling van interne

beroepen bij verwerende partij (zie bv. R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.524; R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.521).

Maar daarmee is verwerende partij nog niet aan het einde van haar besluitvormingsproces. Op 21 december 2022 immers, drie weken na zijn vorige beslissing, beslist de voorzitter van de interne beroepscommissie om zijn intrekkingssbeslissing in te trekken, waardoor de beslissing van de beroepscommissie van 7 november 2022 – die verzoeksters intern beroep inhoudelijk beoordeelt – herleeft.

Wat de voorzitter van de beroepscommissie tot deze intrekking van de intrekking heeft gebracht, valt niet te vernemen. De beslissing bevat enkel de even cryptische als nietszeggende overweging “*Gelet op de vaststellingen dewelke inmiddels werden gedaan met betrekking tot voornoemde intrekkingssbeslissing en onbevoegdheidsbeslissing.*”

Ter zake door de Raad bevraagd op de terechting, wil of kan verwerende partij niet toelichten of deze laatste intrekking het gevolg is van een andermaal gewijzigde inhoudelijke beoordeling (met name dat het voorwerp van het geschil toch een studievoortgangsbeslissing is), dan wel of zij een andere oorzaak kent, bijvoorbeeld van procedurele aard (met name, per hypothese, dat de voorzitter van de beroepscommissie van oordeel is dat hij niet bevoegd is om, alleen handelend, een beslissing van een voltallige beroepscommissie in te trekken).

Bijna honderd dagen nadat verzoekster haar aanvraag heeft ingediend, en op het ogenblik dat de colleges van het eerste semester reeds voorbij zijn, komt de besluitvorming bij verwerende partij tot een stilstand. Tot een intrekking van de intrekking van de intrekking is het – althans op datum van de uitspraak van dit arrest – niet gekomen.

Dat verwerende partij door haar handelwijze het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel met de voeten treedt, mag een verbloeming van de werkelijkheid worden genoemd. “*Sire, geef me honderd dagen*” is het relaas van een moeizame federale regeringsvorming in de jaren 1987-1988 van de vorige eeuw, en geen dienstig tijdschema voor de afwikkeling van een intern beroep in het hoger onderwijs.

Veeleer correct is het om te stellen dat verwerende partij met de voeten van verzoekster speelt, met een houding die een universiteit onwaardig is.

Beoordeling

D. Wat betreft de procedure nr. 2022/1040

Het tweede voorwerp van verzoeksters beroep, met name de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 30 november 2022, is door diezelfde voorzitter ingetrokken bij beslissing van 21 december 2022.

Die laatste beslissing is door verzoekster niet aangevochten met een beroep tot nietigverklaring, en is derhalve definitief geworden.

Het beroep gekend onder het nr. 2022/1040, is wat die beslissing betreft bijgevolg zonder voorwerp.

Wat de eerste bestreden beslissing in die procedure betreft, verwijst de Raad naar het onderstaande.

E. Wat betreft de procedure nr. 2022/0985

Op 9 december 2022 heeft verzoekster te kennen gegeven dat zij haar verzoekschrift intrekt. Deze mededeling, die te begrijpen is als een afstand van het beroep, was ingegeven door de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van 30 november 2022.

Aangezien die beslissing op haar beurt is ingetrokken en het beroep gekend onder het nr. 2022/0985 dus alsnog zijn voorwerp behoudt, deelt verzoekster ter zitting mee dat zij deze afstand intrekt.

De Raad verleent daarvan akte.

Verzoekster voert in een eerste middel aan dat de bestreden beslissing in strijd is met artikel 152 van het onderwijs- en examenreglement, omdat deze bepaling voorschrijft dat de beroepscommissie is samengesteld uit een voorzitter en minstens twee bijzitters, terwijl zowel de intrekingsbeslissing als de tweede bestreden beslissing enkel lijken te zijn genomen door de voorzitter, bijgestaan door een secretaris die geen bijzitter is.

Hieronder zal komen vast te staan dat de in de procedure nog resterende beslissingen – met name de eerste bestreden beslissing in beide procedures en de tweede bestreden beslissing in het beroep nr. 2022/0985 – geen studievoortgangsbeslissingen tot voorwerp hebben, en dat de Raad derhalve niet bevoegd is om zich over de regelmatigheid van die beslissing uit te spreken. Die onbevoegdheid strekt zich ook uit tot de regelmatigheid van de samenstelling van de interne beroepsinstantie.

Het eerste middel behoeft derhalve geen antwoord.

Standpunt van partijen

Verzoekster betwist de motieven van de interne beroepscommissie op grond waarvan werd geoordeeld dat de decaan terecht de inschrijving voor opleidingsonderdelen heeft geweigerd.

Zij betoogt dat de initiële beslissingen houdende weigering tot opnemen van opleidingsonderdelen uit de masteropleiding werden genomen door de examencommissie en vervolgens de decaan, zodat deze beslissingen moeten worden beschouwd als een maatregel van studievoortgangsbewaking – zoals ook erkend door de interne beroepscommissie in de beslissing die vervolgens werd ingetrokken. Aldus zijn deze beslissingen volgens verzoekster te vereenzelvigen met wat is vermeld in artikel I.3, 69, e) [bedoeld wordt: f)] van de Codex Hoger Onderwijs.

Daarnaast zijn de beslissingen naar oordeel van verzoekster ook te beschouwen als een studievoortgangsbeslissing in de zin van artikel I.3, 69°, f) [bedoeld wordt: g)] van de Codex Hoger Onderwijs, omdat verzoekster zich in een individueel studietraject bevindt en zij de beoogde opleidingsonderdelen niet eerder heeft opgenomen.

Tot slot wijst verzoekster erop dat de decaan bij de mededeling van zijn beslissing uitdrukkelijk heeft gewezen op de mogelijkheid om tegen die studievoortgangsbeslissing een beroep in te stellen bij de interne beroepscommissie.

Beoordeling

Verzoekster is thans ingeschreven als student in de bacheloropleiding, en niet in de masteropleiding.

Het spreekt voor zich dat verzoekster opleidingsonderdelen uit de masteropleiding slechts in haar curriculum kan opnemen wanneer zij ook in die opleiding is ingeschreven. De voorliggende vraag is derhalve, zo niet primair dan minstens tegelijk, of het werkelijke voorwerp van het debat – zijnde de inschrijving in de masteropleiding – een studievoortgangsbeslissing is.

In de parlementaire voorbereiding heeft de decreetgever ten aanzien van dit inschrijvingsrecht, onder meer in repliek op het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, het volgende overwogen (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, 17-18*):

“Deze bepaling verleent de student het recht zich in te schrijven aan de instelling van zijn keuze voor zover hij voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden. Het weigeren van een inschrijving komt neer op een onrechtmatige en gerechtelijk sanctioneerbare weigering om een toetredingsovereenkomst aan te gaan.

Dit inschrijvingsrecht kan beleidsmatig vanuit volgende elementen worden verdedigd:

1° Het inschrijvingsrecht behoudt de bestaande situatie [verwijzing in voetnoot naar R. VERSTEGEN, “De regeling van het hoger onderwijs in Vlaanderen” in L. VAN HOESTENBERGHE (ed.), Studentenrecht, Leuven, Acco, 1999, 33- 34]. Er dient daarbij te worden gewezen op het feit dat het inperken van de bestaande rechten van de student, op gespannen voet zou staan met de standstill-verplichting die voortvloeit uit de samenlezing van artikel 13 (recht op onderwijs) en artikel 16 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten.

2° (...)

3° De Raad van State, Afdeling Wetgeving heeft gewezen op het feit dat het inschrijvingsrecht in het hoger onderwijs in meer absolute zin gelibelleerd is dan het inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs (decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I) (R.v.St., Afd. Wg., advies 36.359/1, p. 3-4). De Raad wijst daarbij op het feit dat het Arbitragehof in het arrest nr. 131/2003 van 8 oktober 2003 geoordeeld heeft dat het inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs geen onevenredige beperking inhoudt van de vrijheid van onderwijs, daarbij rekening houdend met het feit dat het recht “onderworpen is aan de instemming van de ouders met het pedagogisch project, dat alle – eventueel ook levensbeschouwelijke of onderwijskundige – uitgangspunten omvat die de inrichtende macht als fundamenteel beschouwt”. De Raad stelt in het advies dat in het voorgelegde ontwerpdecreet een gelijkaardige beperking van het inschrijvingsrecht, voor

wat het hoger onderwijs betreft, niet voorhanden is. Evenwel gaat de Raad voorbij aan de bepalingen van het “Aanvullingsdecreet”, waarin zeer expliciet gesteld wordt dat door de inschrijving in het hoger onderwijs een toetredingsovereenkomst tot stand komt, waarvan de algemene voorwaarden (inzonderheid de onderwijs- en examenregeling, doch ook de rechtspositieregeling van de student) vastgelegd worden door het instellingsbestuur, dat “meester” blijft van deze bepalingen (artikel II.3). Uiteraard worden deze algemene voorwaarden voorafgaand aan de inschrijving bekendgemaakt. Ook in het hoger onderwijs is de inschrijving aldus onderworpen aan de instemming van de student met bedoelde “algemene voorwaarden”. Aangezien de verwijzing naar artikel II.3 van het Aanvullingsdecreet niet voorkwam in het aan de Raad van State, Afdeling Wetgeving voorgelegde ontwerp, is één en ander expliciet opgenomen in huidige tekst.”

De Raad wijst er in dat licht vooreerst op dat de relatie tussen de student en examencommissie van publiekrechtelijke aard wordt beschouwd, ook ten aanzien van vrije onderwijsinstellingen, wanneer die examencommissie een derdenbindende beslissing neemt, maar dat die kwalificatie niet geldt voor de totstandkoming van de toetredingsovereenkomst. Aldus overwoog de decreetgever (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4*):

“De gerealiseerde overeenkomst is een toetredingsovereenkomst, waarvan de algemene voorwaarden neergelegd worden in een aantal algemeen geldende documenten, waaronder de genoemde, duidelijk herkenbare rechtspositieregeling. Door de inschrijving aanvaardt de student dat deze documenten door het bestuur kunnen worden gewijzigd. Een behoorlijk bestuur vereist evenwel dat dergelijke wijzigingen op een discursieve manier gebeuren, in samenspraak met de studentenafgevaardigden. De verhouding student – examencommissie is in tegenstelling tot het voorgaande publiekrechtelijk van aard (ook in vrije instellingen).”

Elders overweegt de decreetgever in dezelfde zin (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 71 en 76*):

“De inschrijving van een student heeft een dubbele rechtsnatuur. Enerzijds bestaat de inschrijving uit het toetsen van het feit of de kandidaat-student voldoet aan de bij of krachtens decreet vastgestelde toelatingsvoorwaarden. Dat aspect maakt voor de decreetgever een bestuurshandeling uit, daar deze toetsing een eenzijdige rechtshandeling betreft binnen een dwingend corpus van decretale regelen.

Een ander aspect betreft de inschrijving als constitutief element voor de rechtsrelatie die ontstaat tussen student en bestuur; dit betreft een contractuele relatie (artikel II.3).”

Met betrekking tot de gevolgen van dit onderscheid voor de aanduiding van de bevoegde rechter, stelt de decreetgever (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 10-11*):

“*1. De contractuele kwalificatie van de rechtspositie*

Er bestaat onduidelijkheid over de precieze rechtsaard tussen bestuur en student.

Gaat het om een reglementaire (administratiefrechtelijke) dan wel een contractuele (privaatrechtelijke) verhouding?

Moet rekening gehouden worden met de aard van de betrokken instelling? Het komt de decreetgever voor dat hier de gelijkheid tussen de studenten dient te prevaleren.

De decreetgever kiest aldus voor een uitdrukkelijke accentuering van het contractueel karakter van bovengenoemde verhouding.

Op die manier wordt aangesloten bij het uitermate privaatrechtelijk karakter van de vrije instellingen.

(...)

Bevoegdheidstechnisch stelt zich de vraag of de decreetgever op algemene wijze vermag over te gaan tot de gemaakte kwalificatie.

Het is de overtuiging van de decreetgever dat de grondwettelijke onderwijsbevoegdheid – uiteraard – toelaat de rechtspositie van de student te regelen, wat niet ten gronde kan worden gedaan zo de decreetgever zich ook niet kan uitspreken over de juridische aard van die rechtspositie.

Bij analogie dient te worden verwezen naar de bepaling van de juridische kwalificatie van de relatie personeel – bestuur in het onderwijs. Ter zake heeft de rechtsleer reeds meermaals gesteld dat het aan de decreetgever toekomt uit te maken of de verhouding bestuur – personeelslid een arbeidsovereenkomst dan wel een publiekrechtelijk statuut betreft. [verwijzing in voetnoot naar R. VERSTEGEN, “De arbeidsverhoudingen in het vrij gesubsidieerd onderwijs zijn (nog altijd) contractueel van aard”, R.W. 1998-99, 78]

De contractuele kwalificatie impliceert de toepasselijkheid van het gemene civiel recht en het feit dat geschillen inzake deze rechtsverhouding voor de gewone rechter moeten worden gebracht.

Dit gegeven dient wel onmiddellijk in verband te worden gebracht met de bepaling van art. II.4, waarin gesteld wordt dat de verhouding student – examencommissie publiekrechtelijk van aard is.

Geschillen voortspruitend uit examenbeslissingen kunnen aldus (t.b.v. alle studenten in alle instellingen) voor een administratief rechtscollege worden gebracht, in casu het college omschreven in art. II.15 e.v.

De decreetgever wenst tot slot te benadrukken dat de kwalificatie van de verhouding bestuur – student geenszins mag leiden tot de idee dat studenten als louter “onderwijsconsumenten” worden beschouwd. De decreetgever besefte zeer goed dat onderwijs geen zaak is van producenten en consumenten, doch een voortdurende interactie uitmaakt tussen zender en ontvanger. De decreetgever kan evenwel niet voorbijgaan aan het feit dat de verhouding bestuur – student juridisch-technisch gezien

ófwel een reglementaire verhouding (een statuut in de administratiefrechtelijke zin), ófwel een contractuele verhouding uitmaakt, en acht het zijn plicht om in deze juridische klarheid te scheppen.”

Uit deze overwegingen, en in het bijzonder de passus “*De contractuele kwalificatie impliceert de toepasselijkheid van het gemene civiel recht en het feit dat geschillen inzake deze rechtsverhouding voor de gewone rechter moeten worden gebracht*” meent de Raad te moeten opmaken dat geschillen omtrent de totstandkoming van de toetredingsovereenkomst – in andere woorden: de inschrijving – te kaderen zijn in een (pre)contractuele relatie en dat de decreetgever de bevoegdheid daarover niet aan de Raad heeft toevertrouwd, maar integendeel heeft overgelaten aan de justitiële rechter.

Wat geschillen inzake inschrijvingen betreft, heeft de Raad in zijn rechtspraak overigens steeds aangenomen dat hij ter zake slechts bevoegd is voor zover de decreetgever die bevoegdheid uitdrukkelijk heeft toegekend.

Aldus heeft de Raad – onder toepassing van de toen geldende regelgeving en met name vóór de inwerkingtreding van Onderwijsdecreet XIX – geoordeeld dat er geen algemene bevoegdheidstoewijzing vorhanden is die hem bevoegd maakt ten aanzien van een weigering van een gecombineerde inschrijving (RvStvb. nr. 2008/070; RvStvb. nr. 2009/016).

Het “*weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven*”, dat in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs als een studievoortgangsbeslissing wordt aangemerkt, heeft – gelet op de passus “*in het contract*” enkel betrekking op opleidingsonderdelen die zich situeren binnen een opleiding waarvoor de student daadwerkelijk reeds is ingeschreven – een voorwaarde waaraan *in casu*, wat de masteropleiding betreft, niet is voldaan.

De Raad oordeelde eerder reeds (R.Stvb. 27 januari 2016, nr. 2.801) dat een geschil omtrent een weigering tot inschrijving in het algemeen, in het licht van artikel II.195 van de Codex, door de decreetgever niet aan de bevoegdheid van de Raad is toegewezen. De Raad ziet geen reden om er thans anders over te oordelen.

Het kan worden betreurd dat verzoekster door de beslissing van de decaan op het verkeerde been is gezet wat betreft de aard van zijn beslissing, en de beroeps mogelijkheden die ertegen open staan.

Zulks kan evenwel, ook in het licht van de beginselen van behoorlijk bestuur, geen afbreuk doen aan de juiste kwalificatie van de beslissing van de decaan die zich aan partijen, en aan de Raad, opdringt. Die kwalificatie is, zoals hierboven is vastgesteld, dat het niet gaat om een studievoortgangsbeslissing.

Het staat een hogeronderwijsinstelling vrij om een interne beroeps mogelijkheid te bieden tegen beslissingen die geen studievoortgangsbeslissing zijn. Of zulks hier het geval is, valt evenwel – om de hiervoor vermelde redenen – evenzeer buiten de beoordelingsbevoegdheid van de Raad.

De Raad is niet bevoegd.

V. Anonimisering

Verzoekster vraagt de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten. Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De beroepen met nr. 2022/0985 en 2022/1040 worden gevoegd.

2. De Raad verwert het beroep gekend onder het nr. 2022/0985.

3. De Raad verwert het beroep gekend onder het nr. 2022/1040.

4. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.238 van 23 januari 2023 in de zaak 2022/1016

In zake: xxx
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Myriam Nulens
kantoor houdend 3740 Eigenbilzen
Dorpsstraat 20
waar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 november 2022, strekt in hoofdorde tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 16 november 2022, waarbij het intern beroep van verzoekster wordt verworpen op grond van de onbevoegdheid van de beroepscommissie, en ondergeschikt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie van 4 oktober 2022 waarbij verzoekster de toelating wordt geweigerd om zich in te schrijven in de masteropleiding Geneeskunde.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, bijgestaan door advocaat Myriam Nulens, en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de geneeskunde’.

Op 29 september 2022 dient verzoekster een aanvraag in om, bij wege van uitzondering, haar inschrijving in de bacheloropleiding te mogen combineren met een inschrijving in de masteropleiding Geneeskunde, waarin zij beoogt zes opleidingsonderdelen in haar curriculum op te nemen. Zij motiveert deze aanvraag als volgt:

“In de brief die ik via mail naar de studietrajectbegeleider verzonden heb, vindt u mijn volledige motivatie voor mijn gecombineerde inschrijving, een verduidelijking waarom ik in de eerste plaats bindende voorwaarden opgelegd gekregen heb en de overmachtssituatie die ertoe geleid heeft dat ik deze voorwaarde het afgelopen academiejaar niet gehaald heb.

- Prof. dr. [H.], titularis voor het vak EBM, heeft in overleg met mijn promotor prof. dr. [B.], besloten dat ik het onderwerp van mijn bachelorproef voor dit academiejaar mag behouden. Mijn bachelorproef is op enkele aanpassingen [na] zo goed als afgewerkt waardoor ik enkel mijn presentatie nog moet doen.

- De leerstof voor het vak Farmacologie: Klinische toepassingen heb ik nu al voor de vierde keer verwerkt samen met het feit dat ik het vak Farmacologie, waarvan de leerstof grotendeels overeenkomt, ook al eerder behaalde aan de KULeuven én in de opleiding biomedische wetenschappen aan de UHasselt, ben ik ervan overtuigd dat ik de leerstof beheers. En het vak in juni 2023 zal halen.

- In het 1ste semester zal ik enkel een aantal lessen van het vak Evidence based medicine hebben, waardoor ik deze perfect kan combineren met mastervakken.

- Aan de hand van mijn resultaten van het 1ste semester hoop ik om dan samen met de studietrajectbegeleider de verdere mogelijkheden voor het tweede semester te overlopen vermits ik enkel nog de presentatie van mijn bachelorproef en het vak Farmacologie: Klinische toepassingen moeten afleggen.

- Ik zal beroep doen op de studiebegeleiding om mij bij te staan, op te volgen en indien nodig, op tijd kunnen te kunnen ingrijpen. Tevens ook ter ondersteuning om mijn bachelorproef af te ronden omdat ik door mijn dyslexie en ADD afgelopen academiejaar moeilijkheden heb ondervonden. Om zo er voor te zorgen dat ik de opleiding met succes kan afronden. Ondertussen heb ik ook hulp gezocht bij de studentenpsychologe waarbij ik in begeleiding ben om mijn huidige familiale situatie te verwerken.

- Ik wil benadrukken dat ik zeer gemotiveerd ben om aan mijn mastervakken te beginnen en nieuwe kennis te verwerven. Uit interesse heb ik me het afgelopen jaar al verdiept in verschillende vakken die in de master worden aangeboden. Ook heb ik zeer intensief de leerstof van de vakken uit de vorige bachelor jaren nog eens herhaald om zo terug over een goede basis te beschikken waarop deze vakken verder bouwen en om mij volledig klaar te stellen voor de masteropleiding.

- Indien ik enkel mijn bachelorvakken in totaal voor 13 studiepunten kan opnemen zal ik mijn statuut als voltijdse student verliezen, wat naast gevolgen voor mij als persoon nog vele andere grote implicaties met zich zal meebrengen. Ik zal mijn VUB-kot waar ik zo graag verblijf verliezen, waardoor ik genoodzaakt zal worden om te pendelen vanuit Limburg en hierdoor dagelijks minimum 6 uur zal verliezen. De financiële steun die ik momenteel ontvang zal wegvalLEN en ondanks dat ik momenteel al een groot deel zelf bekostig, lijkt het mij niet evident om de masteropleiding geneeskunde als werkstudent verder te zetten. Ik zal mij[n] [studentenjob] als kidney preservation specialist voor de Belgian Transplantation Society verliezen omdat een van de vereiste is dat men een voltijdse geneeskundeopleiding volgt. Ik heb hier eerder dit jaar een zware selectieprocedure en een intensieve opleiding voor moeten afleggen en kan met trots zeggen dat ik als VUB-student uit 500 andere Belgische geneeskunde studenten ben geselecteerd. Ik zou het verschrikkelijk jammer vinden om deze [studentenjob] die in lijn ligt met mijnopleiding, waar ik zo veel moeite voor heb moeten doen te verliezen.
- Ik zie het niet zitten en heb ook niet de mogelijkheid om mijn masteropleiding aan een andere universiteit verder te zetten zoals de studietraject begeleider mij adviseerde. Tevens omdat net de masteropleiding de reden is waarom ik gekozen heb voor de opleiding aan de VUB. (Zie het vervolg in de brief)."

Op 4 oktober 2022 beslist de decaan om deze aanvraag te weigeren. Overwogen wordt dat "de gestelde prerequisites inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk zijn", dat verzoeksters studierendement onvoldoende is en dat zij aan een bindende voorwaarde is onderworpen. Onderaan deze beslissing wordt vermeld dat tegen "deze studievoortgangsbeslissing" binnen zeven kalenderdagen een beroep kan worden ingesteld bij "de voorzitter van de betrokken beroepsinstantie".

Dat is "voor zoveel als nodig" de in ondergeschikte orde bestreden beslissing.

Op 10 oktober 2022 stelt verzoekster tegen deze beslissing een beroep in bij de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel. Zij stelt:

"[...]

Ik ben het niet eens met de bestreden beslissing om volgende redenen:

1. De bestreden beslissing (bijlage 1.a) die via e-mail ter kennis werd gebracht (bijlage 1.b) is niet afdoende gemotiveerd. Er wordt slechts in korte modelzinnen geantwoord op mijn aanvraag tot uitzondering, zonder dat geweten is met welke feitelijke elementen uit mijn dossier rekening werd gehouden. De onderwijsinstelling dient thans voldoende rekening te houden met de bijzondere omstandigheden waarin een student zich bevindt bij het nemen van de betreffende studievoortgangsbeslissing. De bijzondere omstandigheden, zowel onderwijs- als privé-gerelateerd, werden door mij voldoende uiteengezet in mijn aanvraag tot uitzondering zoals ingediend op 29

september 2022 met begeleidend schrijven opgesteld d.d. 28 september 2022 (verzonden via e-mail d.d. 30 september 2022): zie bijlage 2.a tot en met 2.c. Ik wens hier integraal te verwijzen naar de bijzondere omstandigheden zoals uiteengezet in bijlagen 2, die hier als hernomen kunnen worden beschouwd, doch waarmee mijn inziens geen of onvoldoende rekening werd gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing.

Er wordt ook op geen enkele manier in de bestreden beslissing verduidelijkt waarom “de gestelde prerequisites inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk zijn”, zodat ik mij hieromtrent ook niet afdoende kan verdedigen in huidig verzoekschrift. Op mijn verzoek tot persoonlijk gesprek van 5 oktober 2022, werd helaas niet ingegaan en ik werd doorverwezen naar huidige interne beroepsprocedure: zie bijlage 17.

2. Ik kreeg een bindende voorwaarde opgelegd in het academiejaar 2021-2022. Met het feit dat ik – buiten mijn wil om – nog geen enkele examenkans voor het vak ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’ heb kunnen benutten, werd geen enkele rekening gehouden: dit is onredelijk en onzorgvuldig. Meer bepaald:
 - Kon ik niet deelnemen aan de eerste examenkans in academiejaar 2020-2021 wegens overlap van het examen Farmacologie: Klinische toepassingen en het dissectie examen Anatomie van het bewegingsstelsel. Uit bijlage 3 blijkt dat ik op 7 juni 2021 aanwezig diende te zijn op het examen anatomie om 8u (bijlage 3.b) en diezelfde dag 7 juni 2021 om 8u30 op het examen Farmacologie: Klinische toepassingen (bijlage 3.c). Een combinatie-van-beiden was uitgesloten gezien de duurtijd van beide examens. Mijn vraag tot verplaatsing van het examen Anatomie dissectie (bijlage 3.d) aan docent mevr. [S.] op de andere voorziene examen[data] van 8 en 9 juni voor dit vak werd via mail genegeerd en niet beantwoord en later via mondeling negatief beantwoord. Ook via studiebegeleiding lukte een verplaatsing van het examen niet: zie bijlage 3.e en vermelding in het reflexstatuut in bijlage 11.a waar voor het vak anatomie van het bewegingsstelsel vermeld staat: *“niet goedgekeurd Het examen mogen afleggen op een ander moment, namelijk: * Reden: Het is logistiek onmogelijk om een andere examendatum te organiseren.”*. Ik diende thans voorrang te geven aan het vak anatomie, gezien dit eerst in mijn opleidingstraject voorkomt, en kon dus niet deelnemen aan Farmacologie: Klinische toepassingen.
 - Kon ik niet deelnemen aan de tweede examenkans van Farmacologie: klinische toepassingen in academiejaar 2020-2021 wegens gewettigde ziekte op 16 augustus 2021 (zie bijlage 4). Mijn daaropvolgende aanvraag tot verplaatsing van examen wegens gewettigde afwezigheid werd helaas afgewezen wegens logistieke onmogelijkheid (bijlagen 4.b en 4.e).
 - Kon ik niet deelnemen aan de derde examenkans in academiejaar 2021-2022 wegens overlap van het examen Anatomie van het bewegingsstelsel en het examen Farmacologie: klinische toepassingen. Uit bijlage 5 blijkt dat ik op 13 juni 2022 aanwezig diende te zijn op het dissectie examen anatomie om 10u (bijlage 5b) en diezelfde dag 13 juni 2022 om 9u op het examen Farmacologie: Klinische toepassingen (bijlage 5a). Een combinatie van beiden was uitgesloten gezien de duurtijd van beide examens. Mijn vraag tot verplaatsing van het examen anatomie (zie bijlage 6) op de andere voorziene examendatums van 14 en 15 juni voor dit vak werd negatief beantwoord en ik kreeg zelfs aanvankelijk bericht dat ik niet meer zou mogen deelnemen aan het examen anatomie. Uiteindelijk kon ik toch

deelnemen aan het dissectie examen anatomie na tussenkomst van de decaan (na aanvankelijk intern beroep te hebben ingesteld d.d. 17 mei 2022 wegens ontzeggen examenkans) en heb ik mijn examen anatomie onder toezicht van een externe observator kunnen afleggen, waarna ik ook slaagde in eerste zit.

- Kon ik niet deelnemen aan de vierde examenkans van Farmacologie: klinische toepassingen in academiejaar 2021-2022 op 22 augustus 2022, dit wegens gewettigde ziekte in de periode van 22 tot en met 26 augustus 2022 (zie ziekteattest in bijlage 7a).

Mijn vraag om verplaatsing van het examen wegens overmacht (zie bijlage 8) werd niet beantwoord.

Bijzondere omstandigheden moeten thans onderzocht worden en in rekening gebracht worden bij het nagaan of er een redelijke verantwoording bestaat voor het niet voldoen aan een bindende voorwaarde.

De bestreden beslissing schendt mijn[s] inziens het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel. Het is onzorgvuldig en kennelijk onredelijk om achteraf te oordelen dat ik niet voldaan heb aan de bindende voorwaarde, terwijl mij dit net onmogelijk werd gemaakt door geen examenkans te kunnen benutten van ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’. Moest mij een examenkans gegund zijn geweest voor Farmacologie: Klinische toepassingen, had ik een mogelijkheid gehad te slagen voor 8 studiepunten (ECTS-credits), waardoor ik ook de 75% norm had kunnen halen, want dan had ik immers 25 van de 30 opgenomen studiepunten in 2021-2022 kunnen halen (zie studiepunten op het puntenblad in bijlage 9). Dit is minstens een verloren kans door mij geen examenmoment te gunnen.

De specifieke situatie waarin ik mij bevond, die het gevolg is van overmacht (overlap resp. ziekte) en dus niet van persoonlijke keuzes, moet het niet voldoen aan de bindende voorwaarde verschonen. (Het verlies van de tweede examenkans op 16 augustus 2021 en de daaropvolgende logistieke onmogelijkheid tot verplaatsing van het examen, werd door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen overigens reeds officieel als overmacht beschouwd in mijnen hoofde in een arrest van 27 april 2022 (zaak met nr. 2021/566): zie bijlage 10).

Ik heb gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een aangepast examschema wegens overmacht aan te vragen, doch daarop werd tot viermaal toe simpelweg niet ingegaan. Dit is voor mij des te onbegrijpelijker nu ik met mijn reflexstatuut (wegens dyslexie en ADD) in principe zou moeten worden toegelaten mijn examens optimaal te spreiden binnen een examenperiode en mij in principe voldoende tijd verleend dient te worden per examen (zie o.a. bijlage 11: ik genoot het statuut zowel in academiejaar 2020-2021 als 2021-2022). Temeer onbegrijpelijker is het voor mij dat andere medestudenten wel na een overleg met docent mevr. [S.] – die verantwoordelijk was voor de examenplanning anatomie – erin geslaagd zijn de overlap tussen 2 examens weg te werken en al hun examenkansen te benutten (zie bijlage 12, hetwelk ik op verzoek van mijn medestudent anoniem diende te maken uit schrik voor represailles). Het gelijkheidsbeginsel is hiermee ook geschonden, terwijl binnen de onderwijsinstelling elke student gelijke kansen moet krijgen.

Ik zou bijkomend nog willen opmerken:

- dat het opleggen van de bindende voorwaarde eigenlijk het gevolg was van een overmachtssituatie in het academiejaar 2020-2021. Doordat ik dat academiejaar slechts kon inschrijven voor 45 studiepunten en geen examenkans kon benutten voor het vak Farmacologie: Klinische toepassingen zoals hoger uiteengezet (8 studiepunten), kon ik in combinatie met het niet slagen voor (één van de vier opleidingsonderdelen van) het vak anatomie (8 studiepunten) en het niet kunnen deelnemen aan de bachelorproef door late inschrijving eind oktober 2020 (5 studiepunten), sowieso geen studievoortgang van 60% meer behalen. Het geeft mij dan ook een wrang gevoel dat er in eerste instantie al een bindende voorwaarde werd opgelegd.
- dat ik mij niet in deze situatie zou bevonden hebben indien er (deel)vrijstelling gegeven zou zijn geweest voor het vak ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’. Ik volgde immers reeds het vak Farmacologie binnen mijn opleiding biomedische wetenschappen, en nadien nogmaals binnen de bachelor in de geneeskunde aan de KULeuven (zie puntenblad in bijlage 13 t.b.v. 8 studiepunten). Ik verkreeg evenwel enkel vrijstelling binnen de VUB op ‘Farmacologie: basisconcepten’ t.b.v. 4 studiepunten.
- dat ik mij niet in deze situatie zou hebben bevonden indien docent mevr. [S.] (nu niet langer werkzaam aan uw universiteit) normaal had gehandeld. Ik wens hiervoor te verwijzen naar bijlage 2 en bijlage 14: mijn melding ontoelaatbaar gedrag t.a.v. het meldpunt d.d. 18 februari 2022. Ook kan ik hiervoor verwijzen naar mijn aanvankelijk ingesteld intern beroep d.d. 17 mei 2022 wegens ontzeggen examenkans. Het handelen van docent mevr. [S.] (o.a. door examenplanning, achteraf aftrekken van punten op dagelijks werk en weigering examenfaciliteiten tijdens het afleggen van examens (o.a. weigering extra tijd te verlenen, waardoor ik geen volledig examen kon afleggen en dus ook niet kon slagen)) heeft een onafzienlijke invloed gehad op mijn studies, hetgeen niet correct is.
- dat ik wegens familiale omstandigheden en ziekte er helaas niet in geslaagd ben mijn bachelorproef af te ronden in het academiejaar 2021-2022 (zie ook mijn nadere uitleg in bijlage 2).

3. Het “onvoldoende” studierendement is tevens het gevolg van hetgeen hiervoor aangehaald is onder punt 2. Ik bevind mij in een overmachtssituatie die het onmogelijk maakte een hoger studierendement te behalen: dit is het gevolg van uitzonderlijke omstandigheden en kan niet automatisch verweten worden aan mijn capaciteiten. Als ik een examenkans voor het vak farmacologie had kunnen benutten, was er een redelijke kans dat mijn studierendement hoger was. Als ik daarnaast vorig academiejaar ook al mastervakken had kunnen opnemen, dan had ik meerdere ECTS-credits kunnen opnemen waarmee mijn studierendement vergeleken kon worden.

Bovendien heb ik reeds een dossier ingediend waarin ik de uitzonderlijke omstandigheden heb uiteengezet in het kader van het studierendement op 16 augustus 2022: zie bijlage 15a (dit volgens de modelbrief op de website van de VUB en uiterlijk op 16 augustus). Vervolgens kreeg ik enkel een ontvangstbevestiging (bijlage 15b), maar ik heb geen beslissing ingevolge deze aanvraag mogen ontvangen tot op heden (ook niet nadat ik aanvullende bewijsstukken heb overgemaakt per 9 en 14 september 2022: Zie bijlage 15c en 15d). Dit maakt de bestreden beslissing des te onzorgvuldiger,

gezien daarin wordt uitgegaan van een “onvoldoende” studierendement, terwijl de aanvraag tot uitzondering erop nog niet afgehandeld werd ...

4. De bestreden beslissing is bovendien niet proportioneel. De sanctie die mij nu wordt opgelegd door geen mastervakken op te kunnen nemen dit academiejaar, heeft niet enkel tot gevolg dat ik wederom een academiejaar langer zal moeten studeren, maar heeft tevens implicaties op mijn huisvesting en studentenjob. Het totaal aantal studiepunten dat ik binnen de bachelor nog dien te presteren komt slechts neer op 13 ECTS-credits (5 voor de bachelorproef en 8 voor farmacologie), hetgeen enerzijds niet voldoende zal zijn om mijn kot van de VUB te kunnen behouden en anderzijds niet voldoende zal zijn om als “volwaardig [geneeskundestudent]” beschouwd te worden in het kader van mijn studentenjob als kidney preservation specialist voor de Belgian Transplantation Society. Het gevolg is dat ik terug naar mijn ouders in Limburg moet verhuizen (die overigens ook al hun financiële steun terugtrekken) en sowieso te ver van de werkplaats verwijderd zal zijn om wachtdiensten te presteren. Ik haalde dit ook reeds aan in mijn aanvraag tot uitzondering zoals ingediend op 29 september 2022 (zie bijlage 2).
5. Doordat ik nog slechts 13 ECTS-credits voor amper 2 opleidingsonderdelen moet presteren in de bacheloropleiding, zou het mij overeenkomstig de artikelen 42 en 43 OER in principe toegelaten moeten zijn vakken uit de masteropleiding op te nemen, gezien er sprake is van minder dan 30 ECTS-credits die nog te voldoen zijn in de basisopleiding. Dit werd mij bovendien ook tot eind september voorgespiegeld, onder meer via een aangeboden workshop gecombineerde inschrijving (zie bijlage 16).
6. Ik meen hierbij voldoende uitzonderlijke omstandigheden te hebben aangetoond, die moeten toelaten de bestreden beslissing te herzien. De opgelegde sanctie in de bestreden beslissing is bijzonder onevenredig met de oorzaak ervan en schendt het evenredigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel. Beide beginselen nopen de onderwijsinstelling er ook toe om overmacht op een gepaste wijze in rekening te brengen.

Ik zou verder willen opmerken dat ik over voldoende vaardigheden beschik om de opleiding tot een goed einde te brengen. Ik ben uiterst gemotiveerd, om mijn diploma als master in de geneeskunde te behalen. Dit blijkt onder meer uit mijn punten die ik behaalde op andere vakken en uit mijn inzet binnen mijn studentenjob die aansluit bij mijn opleiding. Mijn motivatie voor de opleiding en begeleidende maatregelen (o.a. studiebegeleiding en studentenpsychologe) werden door mij ook uiteengezet in mijn aanvraag tot uitzondering zoals ingediend op 29 september 2022 met begeleidend schrijven d.d. 28 september 2022 (verzonden via e-mail d.d. 30 september 2022) (zie bijlagen 2).

Gelet op dit alles zou ik u willen vragen de bestreden beslissing te herzien, zodat mijn verdere studieloopbaan niet in het gedrang komt en bijgevolg:

- Indien de mogelijkheid nog bestaat, mij alsnog de vierde examenkans voor het vak ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’ te gunnen, dit examen te voldoen binnen redelijke termijn vanaf heden, en dit te laten gelden als afgelegd in het academiejaar 2021-2022, gezien ik nooit antwoord verkreeg op mijn vraag tot verplaatsing van

het examen (bijlage 8) en vervolgens mijn vraag tot gecombineerde inschrijving in huidig academiejaar ook toe te laten.

- Indien deze mogelijkheid niet meer bestaat, mij alleszins in het academiejaar 2022-2023 toe te laten om:
 - o Het vak ‘Evidence based medicine: Integratie van kliniek en wetenschap’ (bachelorproef) af te leggen in de eerste examenperiode van de eerste zittijd.
 - o Het vak ‘Farmacologie: Klinische toepassingen’ af te leggen in de tweede examenperiode van de eerste zittijd.
 - o Reeds vakken uit de masteropleiding op te nemen in het eerste semester en hiervan examen af te leggen in de eerste examenperiode van de eerste zittijd, meer bepaald de vakken: problemen van het bewegingsstelsel / problemen van organen: gastro-intestinaal / problemen van organen: cardiovasculair / problemen van organen: respiratoir / problemen van het zenuwstelsel/psychiatrie / klinische vaardigheden en stages IV. Hiervoor al een inschrijving toe te laten voor een totaal van 43 ECTS-credits.
 - o In afwachting van de resultaten in de eerste examenperiode van het eerste semester, mij toe te laten klinische stages I t.b.v. 4 ECTS-credits op te nemen in het tweede semester en hiervan examen af te leggen in de tweede examenperiode van de eerste zittijd.
 - o Alles met mogelijkheid van herkansing in tweede zittijd.

Graag zou ik ook gehoord willen worden in het kader van huidige interne beroepsprocedure [...].”

Met een beslissing van 16 november 2022 verwerpt de voorzitter van de interne beroepscommissie dit beroep, op grond van de onbevoegdheid van de beroepscommissie:

“[...]

IV. Bevoegdheid

De studente vecht de beslissing van de decaan tot weigering van een gecombineerde inschrijving aan, evenals de beslissing tot weigering tot het overrulen van inschrijvingsvereisten voor mastervakken.

De beroepscommissie wijst op artikel 151 van het OER, dat de studievoortgangsbeslissingen omschrijft waartegen overeenkomstig artikel 153 van dat reglement een intern beroep kan worden ingediend. Het intern beroep dat de studente heeft ingediend, is evenwel niet gericht tegen een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing. De weigering tot het combineren van opleidingen betreft geen aanvechtbare studievoortgangsbeslissing, terwijl het verzoek van de studente tot het overrulen van inschrijvingsvereisten betrekking heeft op opleidingsonderdelen van de masteropleiding, opleiding waarin de studente niet is ingeschreven en waarbij haar uitzonderingsaanvraag tot het mogen combineren van haar inschrijving in de bacheloropleiding met een inschrijving in de masteropleiding werd afgewezen.

In casu ligt dan ook geen beslissing voor die kan worden beschouwd als een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, minstens heeft het tweede

onderdeel van het beroep inzake het overrulen van de inschrijvingsvereisten van mastervakken geen voorwerp bij gemis aan een (toelating tot) inschrijving in de masteropleiding.

Artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs legt de hogeronderwijsinstelling ook niet op om tegen een beslissing die niet wordt gekwalificeerd als een studievoortgangsbeslissing conform artikel I.3, 69°, van die Codex, toegang tot een interne beroepsprocedure te verzekeren. Bij gebreke aan enige bepaling in het OER, die de bevoegdheid aan de beroepscommissie toekent om zich uit te spreken over het beroep moet de beroepscommissie vaststellen dat de studente geen beroep instelt tegen een studievoortgangsbeslissing *ex* artikel 151 van het OER, waardoor de beroepscommissie zonder bevoegdheid is om zich uit te spreken over het beroep. Dat artikel dringt zich namelijk op aan de beroepscommissie.

V. Besluit

Het beroep wordt verworpen.”

Dat is de in hoofdorde bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In haar wederantwoordnota vraagt verzoekster om stuk 6 van het administratief dossier uit de debatten te weren. Zij stelt dat dit stuk (“beslissing tot machtiging volgens delegatieplan”) niet samen met de overige stukken van het administratief dossier werd neergelegd, en ook na verzoek van verzoeksters raadsman d.d. 26 december 2022 niet werd overgemaakt.

Ter zitting bevestigt verwerende partij dat stuk 6 van het administratief dossier niet werd neergelegd.

Beoordeling

In de stukken die verwerende partij heeft neergelegd, bevindt zich geen stuk 6. Evenmin heeft verwerende partij dit stuk, dat inderdaad op de inventaris van het administratief dossier staat vermeld, op een later tijdstip nog overgemaakt.

Een stuk dat niet aan de Raad werd voorgelegd, kan niet uit de debatten worden geweerd.

De exceptie is zonder voorwerp.

V. Vormelijke regelmatigheid van de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie

Standpunt van partijen

Verzoekster merkt op dat de ‘handtekening’ van de voorzitter van de beroepscommissie geen garanties biedt inzake de identiteit van de ondertekenaar of de authenticiteit van de inhoud van de beslissing, aangezien het niet gaat om een werkelijke handtekening, maar enkel om de getypte naam van de voorzitter.

In de antwoordnota betwist verwerende partij dat de beslissing van de voorzitter van de interne beroepscommissie onregelmatig is.

Beoordeling

Hieronder zal komen vast te staan dat de bestreden beslissing geen studievoortgangsbeslissing tot voorwerp heeft, en dat de Raad derhalve niet bevoegd is om zich over de regelmatigheid van die beslissing uit te spreken. Die onbevoegdheid strekt zich ook uit tot de regelmatigheid van de samenstelling van de interne beroepsinstantie of de wijze van ondertekening.

Het middel behoeft derhalve geen antwoord.

VI. Ontvankelijkheid - bevoegdheid

In de hoofdorde bestreden beslissing wordt geoordeeld dat het voorwerp van het geschil geen studievoortgangsbeslissing is. Zo deze beoordeling stand houdt, is de Raad ook niet bevoegd om van het geschil kennis te nemen.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat de beslissing van de voorzitter van de beroepscommissie in strijd is met de artikelen I.3, 69°, *f*, *g*) en *j*) van de Codex Hoger Onderwijs en 151 van het onderwijs- en examenreglement.

Verzoekster stelt dat zij op 29 september 2022 uitdrukkelijk heeft gevraagd om de opname van opleidingsonderdelen, en dat de specifieke vraag om het opnemen van opleidingsonderdelen uit de masteropleiding enkel omwille van de standaarddocumenten van verwerende partij wordt beschouwd als een vraag tot een gecombineerde inschrijving en het overrulen van de volgtijdelijkheid. Voor verzoekster is de beslissing van 4 oktober 2022 bijgevolg wel degelijk een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing, zowel in de zin van artikel 151 van het onderwijs- en examenreglement als op grond van artikel 1.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs – met name een beslissing waarbij aan een student wordt geweigerd bepaalde opleidingsonderdelen (*in casu* de opleidingsonderdelen uit de masteropleiding waarvoor verzoekster zich nog niet eerder heeft ingeschreven) in haar studieprogramma op te nemen.

Verzoekster argumenteert dat de Raad eerder reeds een weigering tot inschrijving *c.q.* opnemen van opleidingsonderdelen als een studievoortgangsbeslissing heeft beschouwd; zij verwijst ter zake naar de arresten nr. 7.208 van 7 februari 2022 en nr. 7.126 van 15 december 2021. Zij wijst ook erop dat de voormelde beslissing haar studievoortgang belemmert.

Daarnaast is verzoekster van oordeel dat de voorzitter van de interne beroepscommissie een kringredenering ontwikkelt met betrekking tot het overrulen van de volgtijdelijkheid: hij stelt immers dat dit betrekking heeft op de inschrijvingsvereisten van de masteropleiding, terwijl verzoekster niet is ingeschreven voor een masteropleiding en die vraag dus niet kan stellen. Het was evenwel, zo benadrukt verzoekster, thans net in de eerste plaats haar vraag om in te schrijven voor opleidingsonderdelen uit de masteropleiding.

Verzoekster doet gelden dat de voorzitter van de interne beroepscommissie ook niet meedeelt wat voor soort beslissing de decaan volgens hem dan wél heeft genomen, waardoor zij de motiveringsplicht geschonden acht.

Tot slot is verzoekster van oordeel dat het rechtszekerheidsbeginsel is geschonden, doordat op de beslissing van de decaan uitdrukkelijk was vermeld dat het gaat om een studievoortgangsbeslissing, waartegen bij de interne beroepscommissie een beroep kan worden ingesteld.

Beoordeling

Verzoekster is thans ingeschreven als student in de bacheloropleiding, en niet in de masteropleiding.

Het spreekt voor zich dat verzoekster opleidingsonderdelen uit de masteropleiding slechts in haar curriculum kan opnemen wanneer zij ook in die opleiding is ingeschreven. De voorliggende vraag is derhalve, zo niet primair dan minstens tegelijk, of het werkelijke voorwerp van het debat – zijnde de inschrijving in de masteropleiding – een studievoortgangsbeslissing is.

De vergelijking met eerdere arresten van de Raad die verzoekster voorstaat – met name de arresten nr. 7.208 van 7 februari 2022 en nr. 7.126 van 15 december 2021 – is niet dienend, aangezien het in die gevallen verzoeken tot inschrijving betrof binnen een opleiding waarvoor de verzoekende partij reeds was ingeschreven, met name een professionele, respectievelijk academische bacheloropleiding.

Dat is precies het wezenlijke onderscheid met het hier voorliggende beroep.

In de parlementaire voorbereiding heeft de decreetgever ten aanzien van het inschrijvingsrecht, onder meer in repliek op het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, het volgende overwogen (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 2154/1, 17-18*):

“Deze bepaling verleent de student het recht zich in te schrijven aan de instelling van zijn keuze voor zover hij voldoet aan de decretale en reglementaire toelatingsvoorwaarden. Het weigeren van een inschrijving komt neer op een onrechtmatige en gerechtelijk sanctioneerbare weigering om een toetredingsovereenkomst aan te gaan.

Dit inschrijvingsrecht kan beleidsmatig vanuit volgende elementen worden verdedigd:

1° Het inschrijvingsrecht behoudt de bestaande situatie [verwijzing in voetnoot naar R. VERSTEGEN, “De regeling van het hoger onderwijs in Vlaanderen” in L. VAN HOESTENBERGHE (ed.), Studentenrecht, Leuven, Acco, 1999, 33- 34]. Er dient daarbij te worden gewezen op het feit dat het inperken van de bestaande rechten van de student, op gespannen voet zou staan met de standstill-verplichting die voortvloeit uit de samenlezing van artikel 13 (recht op onderwijs) en artikel 16 van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten.

2° (...)

3° De Raad van State, Afdeling Wetgeving heeft gewezen op het feit dat het inschrijvingsrecht in het hoger onderwijs in meer absolute zin gelibelleerd is dan het inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs (decreet betreffende gelijke onderwijskansen-I) (R.v.St., Afd. Wg., advies 36.359/1, p. 3-4). De Raad wijst daarbij op het feit dat het Arbitragehof in het arrest nr. 131/2003 van 8 oktober 2003 geoordeeld heeft dat het inschrijvingsrecht in het leerplichtonderwijs geen onevenredige beperking inhoudt van de vrijheid van onderwijs, daarbij rekening houdend met het feit dat het recht “onderworpen is aan de instemming van de ouders met het pedagogisch project, dat alle – eventueel ook levensbeschouwelijke of onderwijskundige – uitgangspunten omvat die de inrichtende macht als fundamenteel beschouwt”. De Raad stelt in het advies dat in het voorgelegde ontwerpdecreet een gelijkaardige beperking van het inschrijvingsrecht, voor wat het hoger onderwijs betreft, niet vorhanden is. Evenwel gaat de Raad voorbij aan de bepalingen van het “Aanvullingsdecreet”, waarin zeer explicet gesteld wordt dat door de inschrijving in het hoger onderwijs een toetredingsovereenkomst tot stand komt, waarvan de algemene voorwaarden (inzonderheid de onderwijs- en examenregeling, doch ook de rechtspositieregeling van de student) vastgelegd worden door het instellingsbestuur, dat “meester” blijft van deze bepalingen (artikel II.3). Uiteraard worden deze algemene voorwaarden voorafgaand aan de inschrijving bekendgemaakt. Ook in het hoger onderwijs is de inschrijving aldus onderworpen aan de instemming van de student met bedoelde “algemene voorwaarden”. Aangezien de verwijzing naar artikel II.3 van het Aanvullingsdecreet niet voorkwam in het aan de Raad van State, Afdeling Wetgeving voorgelegde ontwerp, is één en ander explicet opgenomen in huidige tekst.”

De Raad wijst er in dat licht vooreerst op dat de relatie tussen de student en examencommissie van publiekrechtelijke aard wordt beschouwd, ook ten aanzien van vrije onderwijsinstellingen, wanneer die examencommissie een derdenbindende beslissing neemt, maar dat die kwalificatie niet geldt voor de totstandkoming van de toetredingsovereenkomst. Aldus overwoog de decreetgever (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 4*):

“De gerealiseerde overeenkomst is een toetredingsovereenkomst, waarvan de algemene voorwaarden neergelegd worden in een aantal algemeen geldende documenten, waaronder de genoemde, duidelijk herkenbare rechtspositieregeling. Door de inschrijving aanvaardt de student dat deze documenten door het bestuur kunnen worden gewijzigd. Een behoorlijk bestuur vereist evenwel dat dergelijke wijzigingen op een discursive manier gebeuren, in samenspraak met de studentenafgevaardigden. De verhouding student – examencommissie is in tegenstelling tot het voorgaande publiekrechtelijk van aard (ook in vrije instellingen).”

Elders overweegt de decreetgever in dezelfde zin (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 71 en 76*):

“De inschrijving van een student heeft een dubbele rechtsnatuur. Enerzijds bestaat de inschrijving uit het toetsen van het feit of de kandidaat-student voldoet aan de bij of krachtens decreet vastgestelde toelatingsvoorwaarden. Dat aspect maakt voor de decreetgever een bestuurshandeling uit, daar deze toetsing een eenzijdige rechtshandeling betreft binnen een dwingend corpus van decretale regelen.

Een ander aspect betreft de inschrijving als constitutief element voor de rechtsrelatie die ontstaat tussen student en bestuur; dit betreft een contractuele relatie (artikel II.3).”

Met betrekking tot de gevolgen van dit onderscheid voor de aanduiding van de bevoegde rechter, stelt de decreetgever (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 10-11*):

“1. De contractuele kwalificatie van de rechtspositie

Er bestaat onduidelijkheid over de precieze rechtsaard tussen bestuur en student.

Gaat het om een reglementaire (administratiefrechtelijke) dan wel een contractuele (privaatrechtelijke) verhouding?

Moet rekening gehouden worden met de aard van de betrokken instelling? Het komt de decreetgever voor dat hier de gelijkheid tussen de studenten dient te prevaleren.

De decreetgever kiest aldus voor een uitdrukkelijke accentuering van het contractueel karakter van bovengenoemde verhouding.

Op die manier wordt aangesloten bij het uitermate privaatrechtelijk karakter van de vrije instellingen.

(...)

Bevoegdheidstechnisch stelt zich de vraag of de decreetgever op algemene wijze vermag over te gaan tot de gemaakte kwalificatie.

Het is de overtuiging van de decreetgever dat de grondwettelijke onderwijsbevoegdheid – uiteraard – toelaat de rechtspositie van de student te regelen, wat niet ten gronde kan worden gedaan zo de decreetgever zich ook niet kan uitspreken over de juridische aard van die rechtspositie.

Bij analogie dient te worden verwezen naar de bepaling van de juridische kwalificatie van de relatie personeel – bestuur in het onderwijs. Ter zake heeft de rechtsleer reeds meermalen gesteld dat het aan de decreetgever toekomt uit te maken of de verhouding bestuur – personeelslid een arbeidsovereenkomst dan wel een publiekrechtelijk statuut betreft. [verwijzing in voetnoot naar R. VERSTEGEN, “De arbeidsverhoudingen in het vrij gesubsidieerd onderwijs zijn (nog altijd) contractueel van aard”, R.W. 1998-99, 78]

De contractuele kwalificatie impliceert de toepasselijkheid van het gemene civiel recht en het feit dat geschillen inzake deze rechtsverhouding voor de gewone rechter moeten worden gebracht.

Dit gegeven dient wel onmiddellijk in verband te worden gebracht met de bepaling van art. II.4, waarin gesteld wordt dat de verhouding student – examencommissie publiekrechtelijk van aard is.

Geschillen voortspruitend uit examenbeslissingen kunnen aldus (t.b.v. alle studenten in alle instellingen) voor een administratief rechtscollege worden gebracht, in casu het college omschreven in art. II.15 e.v.

De decreetgever wenst tot slot te benadrukken dat de kwalificatie van de verhouding bestuur – student geenszins mag leiden tot de idee dat studenten als louter “onderwijsconsumenten” worden beschouwd. De decreetgever beseft zeer goed dat onderwijs geen zaak is van producenten en consumenten, doch een voortdurende interactie uitmaakt tussen zender en ontvanger. De decreetgever kan evenwel niet voorbijgaan aan het feit dat de verhouding bestuur – student juridisch-technisch gezien ófwel een reglementaire verhouding (een statuut in de administratiefrechtelijke zin), ófwel een contractuele verhouding uitmaakt, en acht het zijn plicht om in deze juridische klarheid te scheppen.”

Uit deze overwegingen, en in het bijzonder de passus *“De contractuele kwalificatie impliceert de toepasselijkheid van het gemene civiel recht en het feit dat geschillen inzake deze rechtsverhouding voor de gewone rechter moeten worden gebracht”* meant de Raad te moeten opmaken dat geschillen omtrent de totstandkoming van de toetredingsovereenkomst – in andere woorden: de inschrijving – te kaderen zijn in een (pre)contractuele relatie en dat de decreetgever de bevoegdheid daarover niet aan de Raad heeft toevertrouwd, maar integendeel heeft overgelaten aan de justitiële rechter.

Wat geschillen inzake inschrijvingen betreft, heeft de Raad in zijn rechtspraak overigens steeds aangenomen dat hij ter zake slechts bevoegd is voor zover de decreetgever die bevoegdheid uitdrukkelijk heeft toegekend.

Aldus heeft de Raad – onder toepassing van de toen geldende regelgeving en met name vóór de inwerkingtreding van Onderwijsdecreet XIX – geoordeeld dat er geen algemene bevoegdheidstoewijzing vorhanden is die hem bevoegd maakt ten aanzien van een weigering van een gecombineerde inschrijving (RvStvb. nr. 2008/070; RvStvb. nr. 2009/016).

Het *“weigeren van het opnemen van een bepaald opleidingsonderdeel in het contract waarvoor de student die een geïndividualiseerd traject volgt, zich nog niet eerder heeft ingeschreven”*, dat in artikel I.3, 69°, g) van de Codex Hoger Onderwijs als een studievoortgangsbeslissing wordt aangemerkt, heeft – gelet op de passus *“in het contract”* enkel betrekking op

opleidingsonderdelen die zich situeren binnen een opleiding waarvoor de student daadwerkelijk reeds is ingeschreven – een voorwaarde waaraan *in casu*, wat de masteropleiding betreft, niet is voldaan.

De Raad oordeelde eerder reeds (R.Stvb. 27 januari 2016, nr. 2.801) dat een geschil om trent een weigering tot inschrijving in het algemeen, in het licht van artikel II.195 van de Codex, door de decreetgever niet aan de bevoegdheid van de Raad is toegewezen. De Raad ziet geen reden om er thans anders over te oordelen.

Het kan worden betreurd dat verzoekster door de beslissing van de decaan op het verkeerde been is gezet wat betreft de aard van zijn beslissing, en de beroeps mogelijkheden die ertegen open staan.

Zulks kan evenwel, ook in het licht van het rechtszekerheidsbeginsel, geen afbreuk doen aan de juiste kwalificatie van de beslissing van de decaan die zich aan partijen, en aan de Raad, opdringt. Die kwalificatie is, zoals hierboven is vastgesteld, dat het niet gaat om een studievoortgangsbeslissing.

Het staat een hogeronderwijsinstelling vrij om een interne beroeps mogelijkheid te bieden tegen beslissingen die geen studievoortgangsbeslissing zijn. Of zulks hier het geval is, valt evenwel – om de hiervoor vermelde redenen – evenzeer buiten de beoordelingsbevoegdheid van de Raad.

De voorzitter van de interne beroepscommissie heeft de beslissing van de decaan terecht aangemerkt als een beslissing andere dan een studievoortgangsbeslissing.

De Raad is niet bevoegd.

VII. Anonimisering

In haar verzoekschrift vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.232 van 20 januari 2023 in de zaak 2022/1036

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie Rechten van de Universiteit Gent van 16 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en een afwijking op de regels inzake samenstelling van het curriculum wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’. Omdat hij binnen een curriculum van 60 studiepunten slechts ten belope van 15 studiepunten credits behaalt, wordt aan verzoeker voor de inschrijving in het volgend academiejaar een bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2017-2018 neemt verzoeker een curriculum op van 45 studiepunten. Met een studierendement van 26 credits komt hij niet aan deze bindende voorwaarde tegemoet, zodat hem de verdere inschrijving in de opleiding wordt geweigerd. Het intern beroep dat verzoeker tegen deze beslissing instelt, wordt gegrond verklaard, zodat verzoeker zich in het academiejaar 2018-2019 opnieuw kan inschrijven.

In de academiejaren 2018-2019 en 2019-2020 behaalt verzoeker een voldoende studierendement – respectievelijk 36 en 52 studiepunten binnen een curriculum van telkens 60 studiepunten.

In het academiejaar 2020-2021 is verzoeker ingeschreven in zowel de bacheloropleiding als de masteropleiding Rechten. In de bacheloropleiding behaalt verzoeker credits ten belope van 33 studiepunten binnen een curriculum van 44 studiepunten; in de masteropleiding is het studierendement beperkt tot 3 van de 18 opgenomen studiepunten. Omdat verzoekers globale studierendement dat academiejaar aldus 36/62 bedraagt, wordt hem voor een volgende inschrijving in de masteropleiding een bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2021-2022 schrijft verzoeker zich in de bacheloropleiding in voor 11 studiepunten, waarbij hij voor 6 studiepunten een credit behaalt. In de masteropleiding neemt verzoeker een curriculum op van 53 studiepunten, en verwerft hij credits ten belope van 43 studiepunten.

In het academiejaar 2022-2023 is verzoeker opnieuw ingeschreven voor het laatste resterende vak in de bacheloropleiding rechten (arbeidsrecht, 5 studiepunten, derde modeltrajectjaar). Verzoeker wenst die inschrijving te combineren met opleidingsonderdelen uit de masteropleiding, om aldus een curriculum op te nemen van 79 studiepunten, wat verzoeker in staat moet stellen om in dat academiejaar zowel het bachelordiploma als het masterdiploma te behalen.

De GIT-regels van verwerende partij laten evenwel een gecombineerde inschrijving met de masteropleiding slechts toe ten belope van maximaal 70 studiepunten.

Het verzoek tot uitzondering op die regels, dat verzoeker richt tot de curriculumcommissie, wordt bij beslissing van 27 oktober 2022 afgewezen.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 4 november 2022 beroep in bij de interne beroepscommissie Rechten van de Universiteit Gent.

Op 16 november 2022 verklaart de interne beroepscommissie dat beroep ongegrond. Zij overweegt het volgende:

“De interne beroepscommissie betreurt de familiale omstandigheden van de afgelopen jaren. Ook wanneer rekening wordt gehouden met deze familiale omstandigheden blijven de behaalde resultaten van [verzoeker] zwak en is er doorheen de jaren onvoldoende studievoortgang geboekt. Op basis van de antecedenten van [verzoeker] stelt de interne beroepscommissie vast dat het door hem voorgestelde pakket van 79 studiepunten, naast een vak uit derde bachelor ook nog enkele plichtvakken uit eerste master bevat waarvoor de student de voorbije jaren al bij herhaling heel lage scores behaalde. De interne beroepscommissie is dan ook van oordeel dat het thans opnemen van een pakket van 79 studiepunten voor hem te zwaar zou zijn. De interne beroepscommissie sluit zich dan ook aan bij de beoordeling van de curriculumcommissie, zodat Master-proef II niet kan worden opgenomen in het curriculum van het academiejaar 2022-23.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Standpunt van partijen

In zijn wederantwoordnota werpt verzoeker op dat de antwoordnota van verwerende partij buiten termijn werd ingediend, en derhalve uit de procedure moet worden geweerd.

Beoordeling

Artikel II.302 van de Codex Hoger Onderwijs luidt:

“§1. De procedurekalender, vermeld in artikel II.301, eerste lid, 1°, stelt de termijn vast waarbinnen:

1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota en het administratief dossier aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;

2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.

De termijn, vermeld in het eerste lid, bedraagt voor elke partij ten minste 96 uur.

§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gerende communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.”

De in §1 van voormelde bepaling bedoelde procedurekalender is op 9 december 2022 opgesteld en bepaalt, wat verwerende partij betreft:

“21 december 2022 – 12u00: de onderwijsinstelling bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de student(e) een antwoordnota evenals het administratief dossier.”

Verwerende partij heeft haar antwoordnota op 21 december 2022 om 21u12, en dus buiten de daartoe voorziene termijn, overgemaakt aan de Raad. Krachtens artikel II.302, §2, tweede lid is de Raad er, desnoods ambtshalve, gehouden een laattijdig neergelegde nota uit de debatten te weren.

Die sanctie strekt zich evenwel niet uit tot het administratief dossier. Uit artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs blijkt immers dat enkel een laattijdige antwoordnota of wederantwoordnota uit de debatten wordt geweerd.

V. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het bij hem ingestelde beroep.

In zijn beroepsschrift stelt verzoeker dat hij de bestreden beslissing op 29 november 2022 heeft ontvangen.

Uit stuk 2 van het administratief dossier blijkt dat de bestreden beslissing op 25 november 2022 voor aangetekende zending is aangeboden, en dat de postdiensten deze zending op 28 november 2022 aan de woonplaats van verzoeker hebben afgeleverd.

De termijn van zeven kalenderdagen ex artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs om bij de Raad een beroep in te stellen, is bijgevolg ingegaan op (dinsdag) 29 november 2022 om te eindigen op (maandag) 5 december 2022.

Het door verzoeker op 7 december 2022 ingestelde beroep is derhalve, op het eerste gezicht, laattijdig.

Zelfs indien zou worden uitgegaan van een kennisgeving op 29 november 2022 – zoals verzoeker in zijn verzoekschrift verklaart – dan nog liep de beroepstermijn af op (dinsdag) 6 december 2022 en lijkt het beroep buiten de vervaltermijn te zijn ingesteld.

In zijn wederantwoordnota stelt verzoeker:

“Eerst en vooral had ik graag een rechtzetting gedaan. In mijn verzoekschrift heb ik foutief gemeld dat de datum waarop ik de beslissing van de Curriculumcommissie [bedoeld wordt: de interne beroepscommissie Rechten] had ontvangen 29 december 2022 was. Dit is FOUTIEF. Ik heb deze beslissing op 30 december 2022 per post ontvangen. De vermelde datum in het verzoekschrift van 29 december 2022 was een louter materiële vergissing en ik heb de brief die de beslissing bevat dus pas ontvangen op 30 december 2022. Deze brief diende aangetekend verstuurd te worden door de Universiteit Gent. Op het eerste gezicht, kijkend naar de enveloppe, lijkt het trouwens alsof dit de bedoeling was. Ik ontving de brief echter gewoon in mijn brievenbus zonder meer. En dit dus op 30 december.”

Beoordeling

Uit stuk 2 van het administratief dossier blijkt dat de postdiensten de aangetekende zending op 28 november 2022 aan de woonplaats van verzoeker hebben betekend.

Verzoeker beticht dit stuk niet van valsheid, noch toont hij aan dat hij bij de postdiensten een klacht heeft ingediend omtrent de beweerde onregelmatige aflevering van de zending.

De louter eenzijdige verklaring van verzoeker dat hij de zending pas op 30 november 2022 zou hebben ontvangen kan in dat licht niet overtuigen, al zeker gelet op de ontvangstdatum van 29 november 2022 die verzoeker in zijn verzoekschrift vermeldt. Dat dit laatste een materiële misslag zou zijn, komt in het licht van de beoordeling van de ontvankelijkheid onvoldoende geloofwaardig over.

Het beroep, ingesteld op 7 december 2022, is laattijdig en derhalve niet ontvankelijk.

VI. Anonymisering

In zijn wederantwoordnota vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijss

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.233 van 20 januari 2023 in de zaak 2022/1039

In zake: Bram SCHREURS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Peeters
kantoor houdend te 3500 Hasselt
Luikersteenweg 232 bus 3

tegen:

UC LIMBURG
woonplaats kiezend te 3590 Diepenbeek
Agoralaan Gebouw B bus 1

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Limburg van 6 oktober 2022 [bedoeld wordt: 1 december 2022] waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een ‘conclusie’ ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Peeters, die verschijnt voor de verzoekende partij, en Stef Coomans, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Educatieve bachelor in het secundair onderwijs’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Bachelorproef’, waarvoor hem een examencijfer van 9/20 wordt toegekend.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 13 september 2022 een intern beroep in.

Met betrekking tot het tekort voor de onderzoekscompetentie ‘Analyseren en concluderen’ voert verzoeker aan dat het wellicht om een materiële vergissing gaat, en zo niet dat de onvoldoende op geen enkele wijze is onderbouwd, minstens dat de evaluatieschaal niet op een geijkte, uniforme en consistente wijze is toegepast.

Inzake de onderzoekscompetentie ‘Rapporteren’ wordt opgeworpen dat het merkwaardig is dat verzoeker werd toegestaan om in de tweede examenzittijd dezelfde tekst in te dienen, eventueel met kleine aanpassingen, en dat vervolgens de (quasi) ongewijzigde tekst een lagere beoordeling krijgt dan in de eerste examenzittijd.

Tot slot verwijt verzoeker een algemeen gebrek in de begeleiding. Wat dat betreft stelt verzoeker dat hij begrip heeft voor de persoonlijke omstandigheden van lector/coach [D.], maar dat dit niet mag afstralen op de kwaliteit van de begeleiding. Verzoeker is van oordeel dat uit de opname van een gesprek blijkt dat mevrouw [D.] heeft toegegeven dat zij in de begeleiding van verzoeker tekort is geschoten.

De interne beroepscommissie van UC Limburg beslist op 6 oktober 2022 om dat intern beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

Die beslissing wordt door de Raad vernietigd bij arrest nr. 8.091 van 18 november 2022.

Overwogen wordt dat de interne beroepscommissie ten onrechte de door verzoeker voorgelegde geluidsopnames heeft aangemerkt als ontoelaatbaar bewijsmateriaal, en dat zij de inhoud ervan evenzeer ten onrechte buiten beschouwing heeft gelaten bij haar beoordeling of verzoeker al dan niet voldoende begeleiding en feedback heeft gekregen tijdens het academiejaar.

De interne beroepscommissie herneemt daarop haar besluitvorming, en komt op 1 december 2022 tot de volgende, nieuwe beslissing:

“[...]

Beoordeling

De Interne Beroepscommissie zal hierna minstens die grieven behandelen dewelke van wezenlijke invloed kunnen zijn op de beoordeling (R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/450). De student legt verschillende argumenten voor aan de Interne Beroepscommissie. Om herhaling te vermijden worden sommige argumenten samengenomen.

A. Eerste middel

1. De student wijst de Interne Beroepscommissie op een mogelijks materiële vergissing inzake de beoordeling en een schending van de motiveringsplicht.
2. De Interne Beroepscommissie wil vooreerst inzicht krijgen inzake het voorliggende opleidingsonderdeel en heeft van de opleiding o.m. de volgende toelichting ontvangen:

“(...) De bachelorproef is een opleidingsonderdeel uit de derde opleidingsfase dat geldt als sluitstuk (...)”

“(...) Het opleidingsonderdeel (...) is vormgegeven als een groepswerk (...)”

“(...) de online leeromgeving Toledo (omvat) alle nodige documenten voor de studenten, die ten allen tijde beschikbaar zijn, en vanaf de start van het academiejaar raadpleegbaar. (...)”

De opleiding weet concreet te verwijzen naar o.m. een draaiboek incl. evaluatiecriteria, afspraken en richtlijnen en PPT-presentatie.

De opleiding stelt nog het volgende:

“(...) De evaluatie van de bachelorproef wordt toegelicht in de ECTS-fiche. Die wordt verder geconcretiseerd (...) op Toledo (...)”

“(...) Specifiek voor wat betreft de evaluatie bij de herkansing vermeldt de ECTS-fiche (o.m.):

(...) Tijdens de zomermaanden werkt een student individueel aan de herwerking van zijn oorspronkelijke groepsbachelorproef en focust daarbij in het bijzonder op het verbeteren van de individuele tekortkomingen/ aandachtspunten. (...)”

De opleiding stelt nog het volgende:

“(...) Doorheen het gehele jaartraject – later ook bij de herkansing – worden onderstaande competenties beoordeeld. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een rubric, die als leidraad wordt gebruikt voor het vaststellen van de eindscore.”

COMPETENTIES BACHELORPROEF	
OVERKOEPELENDE COMPETENTIES	Competenties (niveau waarop geëvalueerd wordt)
	VAKOVER-SCHRIJDEND SAMENWERKEN De student kan vakoverschrijdend samenwerken. BEROEPS-HOUING De student heeft – in de context van een bachelorproef – een correcte beroepshouding op gebied van inhoud, proces en taal.
ONDERZOEKSCOMPETENTIES	ORIENTEREN De student kan een thema ruim verkennen. RICHTEN De student kan een thema afbakenen. De student kan tot een beargumenteerde onderzoeksfrage komen. De student kan de beargumenteerde onderzoeksfrage verder ontwikkelen. PLANNEN De student kan een onderzoeksmethode kiezen. De student kan een haalbaar en logisch tijdslijn opstellen. VERZAMELEN De student kan verantwoord een instrument voor dataverzameling hanteren. ANALYSEREN EN CONCLUDEREN De student kan de verzamelde data op een correcte manier structureren. De student kan de data op een correcte manier analyseren. De student kan conclusies formuleren die een antwoord zijn op de onderzoeksfrage. RAPPORTEREN De student kan een onderzoeksverslag en een abstract schrijven.
	PRESENTEREN De student kan mogelijke effecten van het onderzoek op zijn leraarschap expliciteren. De student kan vragen over het onderzoeksproces en –product beargumenteerd beantwoorden. De student hanteert standaardtaal en articuleert duidelijk. De student kan op een lichamelijk- en stemtechnisch-expressieve wijze presenteren.

Bij het beoordelen van de individuele competenties worden volgende scores gehanteerd:

VO: volstrekt voldoende NV: niet voldoende G: goed
O: voldoende RV: ruim voldoende ZG: zeer goed

“(...) Bij het vastleggen van de eindscore wordt holistisch gekeken naar alle aspecten van het eindproduct en het proces dat tot het eindproduct heeft geleid (...)”

3. Vertrekkende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). In het licht van de aangeleverde stukken ziet de Interne Beroepscommissie ook geen redenen om dat wel te doen.
4. Zowel van de student als van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie de evaluatie ontvangen.
5. Van de opleiding ontvangt de Interne Beroepscommissie ter zake o.m. de volgende toelichting:

“(...) De ingediende bachelorproef van Bram voldeed niet (...) op verschillende essentiële punten (...)”

6. De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de student inzake de competenties ‘Analyseren en concluderen’ en ‘Rapporteren’ een onvoldoende heeft weten behalen.

De Interne Beroepscommissie begrijpt uit de ECTS-fiche van het voorliggende opleidingsonderdeel dat een of twee onvoldoendes aanleiding kan geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig.

De Interne Beroepscommissie heeft met betrekking tot de genoemde onvoldoendes van de opleiding o.m. de volgende toelichting mogen ontvangen:

“(...) Een student werkt tijdens de tweede zittijd individueel aan een herwerking van de (...) bachelorproef (...) en focust daarbij in het bijzonder op het verbeteren van de individuele tekortkomingen/ aandachtspunten. (...)"

“(...) Bram kreeg de opdracht één deelvraag van het oorspronkelijke werk te herwerken. Bovendien werd (...) de kans gegeven om enkel via deskresearch te werken (...) Op die manier werd de opdracht bewust en gericht haalbaar gehouden voor de student. (...)"

Inzake de competentie ANALYSEREN EN CONCLUDEREN heeft de Interne Beroepscommissie van de opleiding volgende toelichting ontvangen:

ONDERZOEKSCOMPETENTIES	ANALYSEREN EN CONCLUDEREN	De student kan de verzamelde data op een correcte manier structureren. De student kan de data op een correcte manier analyseren. De student kan conclusies formuleren die een antwoord zijn op de onderzoeksraag.	X	De conclusies bieden enigszins antwoord op de onderzoeksraag. De student slaagt er niet in om de data correct te analyseren. De student toont voldoende zelfstandigheid bij het doorlopen van de onderzoeksfase.

“(...) De student haalt aan dat het tekort onvoldoende gemotiveerd is. De commentaren bij de beoordeling van de onderzoekscompetentie analyseren en concluderen zijn gelijk, maar (...) In tweede zittijd staat er een score ‘Onvoldoende’ voor diezelfde competentie, omdat de context en de afweging op dat ogenblik anders is. Bij de evaluatie van de tweede zittijd wordt vertrokken van de individuele rubric uit de eerste zittijd. In de ECTS-fiche staat dat het om een herkansing gaat. Bijgevolg is het zo dat een niet-verbetering van een eerder vastgesteld tekort op een specifieke competentie binnen een onderzoeksfase anders kan beoordeeld worden (...) De vaststelling dat de student in tweede zittijd – bij een beperkte opdracht – er niet in slaagt de data correct te analyseren, weegt om die reden zwaarder door bij de beoordeling (...)"

Inzake de competentie RAPPORTEREN heeft de Interne Beroepscommissie van de opleiding volgende toelichting ontvangen:

RAPPORTEREN De student kan een onderzoeksverslag en een abstract schrijven.	X	De student hanteert min of meer een exact, correct en gepast taalgebruik qua spelling, interpunctie, woordkeuze, zinsbouw ... Het rapport geeft de verschillende fasen van het onderzoeksproces onvoldoende helder en grondig weer. De literatuurlijst is niet correct (APA-normering) en/of onvolledig. In de tekst (citeren en parafraseren) wordt er te weinig verwezen naar de gebruikte bronnen. Het abstract geeft de inhoud van het onderzoeksrapport onvoldoende weer.

“(...) In tweede zittijd werden (...) tekorten vastgesteld (...) bij deze competentie. Deze tekorten zijn “Het rapport geeft de verschillende fasen van het onderzoeksproces onvoldoende helder en grondig weer.”; “De literatuurlijst is niet correct (APA-normering) en/of onvolledig. In de tekst (citeren en parafraseren) wordt er te weinig verwezen naar de gebruikte bronnen.”; en “Het abstract geeft de inhoud van het onderzoeksrapport onvoldoende weer.” (...) De ‘onvoldoende’ op deze competentie werd (...) bovendien als dermate ernstig beschouwd dat ze op zich voldoende werd geacht om als eindscore voor het hele opleidingsonderdeel tot een score ‘onvoldoende’ te besluiten, in lijn met de ECTS-fiche die stelt: “Eén of twee onvoldoendes (O) kan leiden tot een onvoldoende”, nog los van de onvoldoende op de onderzoekscompetentie ‘analyseren en concluderen’.

7. Vertrekkende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan de ontvangen toelichtingen (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). In het licht van de aangeleverde stukken ziet de Interne Beroepscommissie ook geen redenen om dat wel te doen.
8. Een tweede examenkans is de facto een nieuwe examenkans.

De beoordeling in de tweede zittijd is bijgevolg een op zichzelf staand gegeven. Er volgt een nieuwe beoordeling waarin nieuwe tekortkomingen kunnen opduiken. Een student kan in tweede zittijd bijvoorbeeld perfect een lagere score behalen (R.Stvb. 4 september 2017, nr.2017/249).

Uit het opzet van een tweede examenkans volgt aldus dat de student nog steeds moet aantonen dat hij over de juiste vaardigheden, competenties en kennis beschikt (R.Stvb. 24 augustus 2016, nr. 2016/216). Bij de evaluatie van een opleidingsonderdeel is daarbij ruimte voor de persoonlijke appreciatie van de docent voor wat de toekenning van de punten betreft, aangezien deze docent vermoed wordt deskundig te zijn (R.Stvb. 7 juli 2015, nr. 2015/035; R.Stvb. 27 augustus 2015, nr. 2015/172; R.Stvb. 20 oktober 2015, nr. 2015/397; R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/493; R.Stvb. 17 december 2015, nr. 2015/ 609; R.Stvb. 22 april 2016, nr. 2016/078; R.Stvb. 5 april 2017, nr. 2017/082).

9. Maar zelfs het voorgaande doet geen afbreuk aan het gegeven dat evaluatoren bij een herwerking in tweede zittijd, nog steeds ondubbelzinnig moeten aangeven waarom de herwerking geen betere prestatie is dan die van de eerste zittijd (R.Stvb. 9 december 2010, nr. 2010/131, R.Stvb. 9 december 2010, nr. 2010/147). De Interne Beroepscommissie kan zulks in casu, wat betreft de competentie ‘Analyseren en concluderen’ althans, onvoldoende afleiden uit de voorliggende motivering, te meer daar deze motivering – zoals de student terecht aangeeft – ten overstaande van de

motieven achter de beoordeling van dezelfde competentie in eerste zittijd, ongewijzigd zijn gebleven.

10. Dat “(*... de context en de afweging ...*)” bij de herkansing anders zou zijn, ontslaat de evaluator er niet van om duidelijk aan te geven waarom de student in casu een onvoldoende heeft weten behalen inzake de voorliggende competentie.
11. De formele motiveringsplicht is, wat betreft de beoordeling inzake de competentie ‘Analyseren en concluderen’ geschonden.
12. De vraag stelt zich vervolgens of het voorgaande afbreuk doet aan de eindbeoordeling als zodanig.
13. De Interne Beroepscommissie begrijpt van de opleiding dat de onvoldoende inzake de competentie ‘rapporteren’ als dermate ernstig werd beschouwd dat ze op zich voldoende werd geacht om als eindscore tot een onvoldoende te besluiten. De opleiding steunt daarbij op de bepalingen van de ECTS-fiche, waaruit volgt dat dat een of twee onvoldoendes aanleiding kan geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig.

In beginsel beschikken docenten over een ruime autonomie wanneer zij hun eigen opleidingsonderdeel en ook de beoordeling ter zake inrichten. Op de docent rust namelijk het vermoeden deskundig te zijn. De evaluator beschikt bijgevolg over de nodige ruimte voor een persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197). Daarbij kunnen eigen onderwijskundige inzichten van de student geen impact hebben op de rechtmatigheid van het toegekende cijfer, daar deze zonder relevantie zijn (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027). Dat de inrichting van het opleidingsonderdeel eventueel als streng zou worden ervaren, maakt de beoordeling niet onredelijk (zie ook RvS 10 juli 2012, nr. 220.242, RvS 10 juli 2012, nr. 220.243). En wanneer een student aangeeft rekening gehouden te hebben met ontvangen feedback, hoeft dit bovendien niet noodzakelijk te betekenen dat er sprake is van een substantiële verbetering inzake het te beoordelen handelen bij de eindevaluatie, laat staan dat het een voldoende moet opleveren (R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479).

De toepasselijke regels inzake de beoordeling kunnen teruggevonden worden in o.m. de ECTS-fiche van het voorliggende opleidingsonderdeel. De student had bijgevolg duidelijk zicht op het gegeven dat een of twee onvoldoendes aanleiding kan geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig (R.Stvb. 31 maart 2016, nr. 2016/057; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2017, nr. 2017/203; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227).

Dat er in casu kennelijk sprake is van onvoldoendes van fundamentele aard valt onder de appreciatieruimte die de evaluator geniet bij de beoordeling, daar op deze het vermoeden rust deskundig te zijn (R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/481; R.Stvb. 14 november 2016, nr. 2016/486; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). De Interne Beroepscommissie stelt daarbij vast dat in casu sprake is van een gemotiveerd besluit waarbij de motivatie verder gaat dan een louter cijfer (R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/123; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). De motieven kennen bovendien

een schriftelijke neerslag (R.Stvb. 7 november 2013, nr.2014/347). De Interne Beroepscommissie stelt vast dat daarnaast rechtmatig uitvoering werd gegeven aan de toepasselijke bepalingen uit de ECTS-fiche (R.Stvb. 27 oktober 2005, nr. 2005/032; R.Stvb. 18 augustus 2006, nr. 2006/009; R.Stvb. 29 oktober 2008, nr. 2008/060; R.Stvb. 12 mei 2010, nr. 2010/013; R.Stvb. 5 augustus 2010, nr. 2010/044; R.Stvb. 29 april 2011, nr. 2011/032; R.Stvb. 16 augustus 2011, nr. 2011/095; R.Stvb. 21 oktober 2011, nr. 2011/131; R.Stvb. 2 maart 2012, nr. 2012/029; R.Stvb. 7 augustus 2012, nr. 2012/153; R.Stvb. 30 oktober 2012, nr. 2012/241; R.Stvb. 12 augustus 2014, nr. 2014/097; R.Stvb. 7 augustus 2014, nr. 2014/101; R.Stvb. 1 september 2014, nr. 2014/138; R.Stvb. 16 oktober 2014, nr. 2014/367; R.Stvb. 29 oktober 2015, nr. 2015/447; R.Stvb. 3 augustus 2016, nr. 2016/192; R.Stvb. 5 september 2016, nr. 2016/212; R.Stvb. 17 augustus 2016, nr. 2016/215; R.Stvb. 4 november 2016, nr. 2016/461; R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/525; R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558; R.Stvb. 1 maart 2017, nr. 2017/044; R.Stvb. 6 april 2017, nr. 2017/079; R.Stvb. 11 september 2017, nr. 2017/237).

14. In het licht van het voorgaande ziet de Interne Beroepscommissie geen redenen om de eindbeoordeling als zodanig naast zich neer te leggen.
15. Het middel kan finaal niet worden aangenomen.

B. Tweede middel

1. De student stelt dat in casu sprake is van een gebrekkige begeleiding.

De student wijst concreet op een laattijdige communicatie inzake het abstract van de bachelorproef alsook op een beperkte communicatie inzake het herexamen.

De student wijst daarenboven op door hem gemaakte opnames van gesprekken met de begeleider vanuit de hogeschool. De student weet ter zake bij diens verzoekschrift ten aanzien van de Interne Beroepscommissie een USB-stick toe te voegen dewelke de genoemde opnames zou bevatten. Concreet verzoekt de student dat de Interne Beroepscommissie akte wil nemen van de volgende, zo weet de student aan te voeren, relevante passages:

Gesprek bachelorproef na eerste zittijd.

Minuut 1:15 tot 3:30 = antwoorden waren te beperkt maar er waren geen bijkomende vragen gesteld.

Minuut 8:30 = Ze zegt dat mijn antwoorden niet altijd correct waren maar ze was het vergeten op te schrijven dus ze wist niet meer wat mijn foute antwoorden waren.

Gesprek bachelorproef na tweede zittijd.

Minuut 19:05 tot 19:25 = Geeft toe dat ze zelf is gefaald in de begeleiding en dat het haar niet is gelukt om ons te coachen.

Minuut 4:25 = zegt dat ik geen abstract heb ingediend
Minuut 8:08 = zegt aaaaa ik heb toch jouw abstract gekregen (is niet ernstig bezig met onze werken).

Gesprekopname van 30/06 tijdens resultaatbespreking bachelorproef 1ste zit (gesprek tussen Bram Schreurs en bachelorcoach mevrouw Dieryck).

Geluidsfragment van minuut 8.00 tot 8.30.

Bram : Zij (medeleerling) heeft ook niet kunnen antwoorden op alle vragen

Coach : neen, op 1 vraag niet maar op al de andere wel en op sommige zelfs nog geholpen ook.

Bram : ik ook

Coach : ja dat weet ik Bram, maar niet altijd even juist, soms zat je er ook naast.

Bram : ik heb op alle antwoorden

Coach : **en ik weet, ik had het moeten omschrijven had ik het geweten, ik kan het nu niet meer helemaal pakken natuurlijk.**

Gespreksopname van donderdag 8 september tijdens resultaatbespreking bachelorproef 2de zit (gesprek tussen Bram Schreurs en coach Dieryck).

- Geluidsfragment van minuut 4.25 tot 4.38

Coach : je hebt geen abstract ingediend

Bram : ik heb zeker een abstract ingediend mevrouw, ik heb zeker

Coach : neen, je heb het mij niet doorgestuurd

Bram : ik heb het je allebei doorgestuurd, in hetzelfde bericht, in bijlage vindt u mijn bachelorproef en mijn abstract

- Gespreksopname van minuut 8.05 tot 8.06

Coach : uw abstract heb ik wel gehad, het was iemand anders die het niet had doorgestuurd.

- Geluidsfragment van 19.05 tot 19.25

Coach : dat weet ik niet en ik zeg ik doe het niet meer, echt niet, ik doe niks bachelorproef niet meer **WANT IK HEB EVENVEEL GEFAALD HET IS MIJ NIET GELUKT OM U TE COACHEN.**

2. Van de betrokken medewerker van de hogeschool heeft de Interne Beroepscommissie begrepen dat deze geen toestemming heeft gegeven inzake het maken van de voorgedragen opnames.
3. Hoewel de Interne Beroepscommissie, in lijn met de rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, dergelijk handelen in hoofde van de student betrekenswaardig acht (zie o.m. R.Stvb. 31 januari 2013, nr. 2013/001), ziet zij zich, n.a.v. deze rechtspraak, genoodzaakt de door de student aangevoerde passages uit de gemaakte opnames in overweging te nemen bij het nemen van haar beslissing.

De Interne Beroepscommissie besluit daarbij als volgende:

Een evaluator is vooreerst niet verplicht om bijvragen te stellen (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/439, R.Stvb. 24 april 2017, nr. 2017/090).

Van een evaluator kan uiteraard niet verwacht worden om alles te kunnen reproduceren. De Interne Beroepscommissie begrijpt dat zulks in casu het geval is geweest, daar de betrokken medewerker duidelijk aangeeft “(...)*het nu niet meer helemaal* (*onderstreping door de Interne Beroepscommissie*) (*te kunnen*) *pakken* (...). Daarmee geeft de betrokken medewerker van de hogeschool dus geenszins aan in de onmogelijkheid te zijn geweest inzake het komen tot een eindbeoordeling.

Bovendien mag de student begeleiding inzake de bachelorproef op zich niet verwarren met de presentatie voor de jury, dewelke in overleg tot een oordeel komt.

Van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie daarenboven de volgende toelichting ontvangen:

“(...) De coach alsook de twee andere juryleden hebben vastgesteld dat de student nauwelijks kon antwoorden op de gestelde vragen. Dat de coach niet alle gestelde vragen en antwoorden letterlijk zou kunnen reproduceren, duidt geenszins op een minder kwalitatieve begeleiding. (...)”

Uit het voorgaande kan de Interne Beroepscommissie dan ook niet besluiten dat de betrokken medewerker verweten zou kunnen worden niet meer te weten wat de foute antwoorden van de student waren. Als een evaluator niet alle antwoorden weet te noteren, is zulks niet zonder meer een reden om de hele evaluatie onverantwoord te verklaren (R.Stvb. 23 januari 2017, nr. 2017/012). Bovendien kan het gegeven dat evaluatoren de evaluatie naar aanleiding van een beroepsprocedure verder mogen uitwerken in een toelichting die beter gestructureerd en leesbaar is, op aanvaarding rekenen (R.Stvb. 13 juli 2016, nr. 2016/152).

In ieder geval blijkt duidelijk uit de door de student aangevoerde passages uit de gemaakte opnames alsook de aangeleverde stukken dat de antwoorden van de student kennelijk te beperkt en bijgevolg onvoldoende waren.

Dat de betrokken medewerker zich even weet te vergissen inzake het al dan niet indienen van, in casu, een abstract door de student, toont volgens de Interne Beroepscommissie niet aan dat, zoals de student weet voor te houden, de betrokken medewerker verweten kan worden “(...) niet ernstig bezig (...)” te zijn met de werken van de student. Het voorgaande is louter een aanname van de student.

Dat de betrokken medewerker van de hogeschool, op wie het vermoeden rust deskundig te zijn (zie supra), aangeeft dat het haar niet gelukt zou zijn de student te coachen, mag ook niet zonder meer aangenomen worden als een bewijs van een gebrek inzake begeleiding. De Interne Beroepscommissie heeft ter zake vanuit de opleiding de volgende toelichting ontvangen:

“(...) Die uitspraak wordt uit de context getrokken en verkeerd geïnterpreteerd. De coach gaf hiermee tijdens dit persoonlijke gesprek (vanuit een empathische insteek) te kennen dat ze betreurde dat Bram – ondanks de coachings – er niet in geslaagd was een voldoende resultaat te behalen. (...)”

Gezien de bewoordingen van de betrokken medewerker, en specifiek dat zij “(...) evenveel (...)” gefaald zou hebben, lijkt het voorgaande de Interne Beroepscommissie niet onredelijk. In ieder geval staat zulks niet haaks op de beoordeling van de eindprestatie van de student.

Maar zelfs uit het gegeven dat een medewerker van de hogeschool tijdens een feedbackgesprek zijn of haar *sangfroid* zou verliezen, kan niet ipso facto worden

afgeleid dat de beoordeling zelf niet op een objectieve en deskundige wijze zou zijn verlopen (R.Stvb., arrest nr. 8.091 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0811).

En zelfs indien de Interne Beroepscommissie zou besluiten dat in casu sprake zou zijn van gebrekige begeleiding, moet de Interne Beroepscommissie toch onderstrepen dat gebreken in de begeleiding in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering (zie o.a. R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568; R.Stvb. 18 november 2016, nr. 3.333; R.Stvb. 18 april 2018, nr. 4.258. In dezelfde zin: RvS 19 maart 2013, nr. 222.898, Ristucca). Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen de facto onmogelijk heeft gemaakt (R.Stvb., arrest nr. 8.092 van 18 november 2022 in de zaak 2022/0818). Maar tot dusver heeft de Interne Beroepscommissie dergelijke omstandigheden nog niet weten ontwaren.

Van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie o.m. de volgende toelichting ontvangen inzake de concrete grieven van de student:

“(...) De student haalt aan dat er laat gecommuniceerd is. (...) De student weet (...) van bij het begin van het academiejaar dat er een abstract verwacht wordt in de tweede zittijd. Op vraag van een medestudent werd (dit) nog eens bevestigd (e-mail d.d. 24 augustus). Studenten mochten het abstract herwerken (...). Het is daarbij aan de student om te beoordelen (op basis van het eigen werk) welke aanpassingen noodzakelijk zijn (...)”

Vertrekende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeronderwijsinstelling bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze toelichting (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). In het licht van de aangeleverde stukken ziet de Interne Beroepscommissie ook geen redenen om dat wel te doen. Uit de stukken kan de Interne Beroepscommissie in ieder geval alvast wel afleiden dat de student van de begeleider tijdig de nodige informatie kreeg inzake het herwerken van het eindwerk (R.Stvb. 23 oktober 2012, nr. 2012/240, R.Stvb. 24 oktober 2016, nr. 2016/441). De Interne Beroepscommissie wil daarbij wijzen op het gegeven dat het opleidingsonderdeel in casu een belangrijke fase in de opleiding betreft, waardoor de terecht van de student verwacht mag worden ook de nodige zelfstandigheid aan de dag te leggen (zie ook R.Stvb. 21 augustus 2014, nr. 2014/119; R.Stvb. 27 november 2014, nr. 2014/302; R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2015/162; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2015/555; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2015/575; R.Stvb. 10 maart 2016, nr. 2016/012).

De student is daarbij niet ontslaan van de plicht om ook zelf op te treden wanneer hij zou vaststellen dat er problemen zijn met betrekking tot begeleiding (R.Stvb. 10 maart 2011, nr. 2011/013, R.Stvb. 13 juli 2017, nr. 2017/166). Uit de stukken kan de Interne Beroepscommissie niet afleiden dat de student in casu om (bijkomende) hulp gevraagd heeft, laat staan op enig nuttig moment een gebrek in begeleiding heeft weten aankaarten.

De Interne Beroepscommissie moet vaststellen dat de student het argument van de gebrekkige begeleiding voor het eerst formeel opwerpt na vaststelling van het resultaat waartegen hij beroep weet aan te tekenen.

4. Het middel kan niet worden aangenomen.

Beslissing

Het intern beroep is ontvankelijk maar niet gegrond.

De interne beroepscommissie bevestigt de bestreden beslissing.”

Dat is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat het – in het licht van het arrest nr. 8.091 van 18 november 2022 van de Raad – onbegrijpelijk is dat verwerende partij het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid van de begeleidster blijft aanhangen, aangezien dat vermoeden volgens

verzoeker is weerlegd in de audio-opname van het feedbackgesprek. Hij stelt dat in het intern beroep bovendien terecht is aangevoerd dat de formelemotiveringsplicht inzake de competentie ‘Analyseren en concluderen’ is geschonden.

Voorts is verzoeker van oordeel dat de uitvoerige verwijzingen in de bestreden beslissing naar ’s Raads rechtspraak betrekking hebben op niet-vergelijkbare geschillen, en dus niet dienend zijn.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat het vermoeden van objectiviteit en deskundigheid uiteraard een weerlegbaar vermoeden is, en dat de interne beroepscommissie dat ook nooit heeft ontkend, maar dat het wel aan verzoeker is om aan de hand van concrete bewijzen dat vermoeden te weerleggen. Ten onrechte, zo stelt verwerende partij, leest verzoeker in het arrest van 18 november 2022 dat dit vermoeden *in casu* als weerlegd moet worden beschouwd, aangezien de Raad enkel heeft geoordeeld dat de geluidsopname van het feedbackgesprek in de beoordeling moest worden betrokken. Bovendien brengt verzoeker het voormelde vermoeden niet door enig concreet element aan het wankelen.

Verwerende partij treedt verzoeker evenzeer principieel bij wat de schending van de formelemotiveringsplicht betreft omtrent de competentie ‘Analyseren en concluderen’, zij het dat verzoeker al te snel voorbijgaat aan de daaropvolgende overwegingen van de interne beroepscommissie, waar zij na de vaststelling van de mangelende motivering heeft geoordeeld dat de quatering als dusdanig wel in overeenstemming is met de bepalingen van de ECTS-fiche.

In zijn wederantwoordnota handhaaft verzoeker zijn grieven.

Beoordeling

Het is de Raad niet geheel duidelijk waar verzoeker met dit eerste middel naartoe wil.

Wat het vermoeden van deskundigheid betreft, moet vooreerst worden opgemerkt dat dit niet de essentie van de discussie tussen partijen uitmaakt, en evenmin – zoals verwerende partij terecht aанvoert – ook niet tot het arrest nr. 8.091 van 18 november 2022 heeft geleid. Daarin is immers enkel uitspraak gedaan over de vraag of de interne beroepscommissie, bij de beoordeling van verzoekers grief inzake een gebrekkige begeleiding, niet ten onrechte de geluidsopname buiten beschouwing heeft gelaten.

Nu de beroepscommissie op de inhoud van die geluidsopname acht heeft geslagen en ze bij haar beoordeling heeft betrokken, is aan het annulatiemotief van dat arrest tegemoetgekomen.

Wat verzoeker moet aantonen – maar alvast in dit eerste middel niet doet – is dat de overwegingen van de interne beroepscommissie inzake de begeleiding en feedback tijdens het academiejaar ook in de thans bestreden beslissing nog altijd niet kunnen overtuigen. Die vraag is een andere dan de vraag naar de deskundigheid van de betrokken coach.

De loutere stelling dat het vermoeden van deskundigheid zou zijn weerlegd, leidt niet tot de onregelmatigheid van de bestreden beslissing, te meer nu de interne beroepscommissie tot een eigen beoordeling is gekomen.

Daarnaast doet verwerende partij terecht gelden dat de formelemotiveringsplicht omtrent de competentie ‘Analyseren en concluderen’ werd geschonden *in de initiële beslissing*, en dat de interne beroepscommissie haar eigen beoordeling in de plaats heeft gesteld.

Tegen de motieven van die beoordeling ontwikkelt verzoeker in dit eerste middel geen enkele grief en wat de vormplicht van de motivering betreft, is de bestreden beslissing dus niet onregelmatig – onverminderd wat in het tweede middel aan bod komt.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroep verzoeker zich op een gebrekkige begeleiding tijdens het academiejaar en op een schending van de rechten van verdediging en van de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat uit de geluidsopname blijkt dat de coach zelf heeft aangegeven dat zij in haar begeleiding heeft gefaald, en dat de interne beroepscommissie ten onrechte daaraan voorbijgaat door *post factum* een eigen motivering te geven. Die motieven inzake de

quotering zijn voor verzoeker niet relevant, omdat zij ondergeschikt zijn aan de voorafgaande vraag of er wel in een afdoende begeleiding is voorzien. Nog wat die begeleiding betreft, kan verzoeker zich niet vinden in de overweging dat hij tijdig de nodige informatie kreeg inzake het verwerken van het eindwerk. Voor zover daarmee wordt gedoeld op de Teams-meeting van 19 augustus 2022, dan stipt verzoeker aan dat die zeer beknopt was en er geen schriftelijke weerslag van vorhanden is, zodat het niet duidelijk is waarop de beroepscommissie zich precies steunt.

Bovendien kan verzoeker aan de motieven bij de beoordeling weinig geloof hechten, nu de coach ook heeft verklaard: “*ik had het moeten oopschrijven had ik het geweten; ik kan het nu niet meer helemaal pakken natuurlijk*”. Dat er moet worden bijgestuurd, is volgens verzoeker pas in het gesprek na de tweede examenkans gecommuniceerd.

Verzoeker hekelt ook dat de beroepscommissie citeert uit een toelichting die zij heeft ontvangen, waarbij het onduidelijk is hoe deze toelichting in haar geheel luidt en in welke omstandigheden zij tot stand is gekomen. Naar oordeel van verzoeker schendt de beroepscommissie aldus ook de rechten van verdediging.

Verder doet verzoeker gelden dat uit een e-mail van 23 augustus 2022 tussen mevrouw [V.T.] en coach [D.] blijkt dat de coach zelf niet goed wist hoe een en ander moest worden ingeschat. Uit de toelichting over het abstract “*het oorspronkelijk ... kan nemen en daar een paar veranderingen in aanbrengen of misschien kan het originele ook gewoon opnieuw ingezonden worden. Het is maar een detail.*” leidt verzoeker af dat dit ‘detail’ later bezwaarlijk als een cruciaal element kan worden gehanteerd om een onvoldoende te geven.

Tot slot is het voor verzoeker merkwaardig dat een quasi ongewijzigde tekst in de tweede examenzittijd een slechtere beoordeling krijgt (voor ‘Rapporteren: onderzoeksverslag en een abstract schrijven’).

In haar antwoordnota betwist verwerende partij de standpunten van verzoeker.

Waar verzoeker valt over de passage in de opnames “*ik kan het nu niet meer helemaal pakken*” wijst verwerende partij erop dat een evaluator niet alles van een examen kan reproduceren, en dat *in casu* uit de aangehaalde verklaring moet worden begrepen dat de coach wel degelijk nog

tot een eindbeoordeling kon komen. Zij stelt bovenal dat deze verklaring geen betrekking heeft op de tweede examenzittijd, die het voorwerp van de huidige procedure uitmaakt.

Met betrekking tot de quatering voert verwerende partij aan dat de interne beroepscommissie op grond van de aangeleverde stukken tot het besluit kon komen dat verzoekers antwoorden te beperkt en bijgevolg onvoldoende waren. Die overwegingen worden volgens verwerende partij door verzoeker dan weer niet bekritiseerd.

Verwerende partij stelt verder dat de interne beroepscommissie het beroep behandelt op stukken, en dat zij iedereen van wie zij de aanwezigheid nuttig acht, kan uitnodigen om te worden gehoord. Aangezien verzoeker door het instellen van het intern beroep vraagt om de daarin aangevoerde grieven te onderzoeken, is het volgens verwerende partij de taak van de beroepscommissie om zulks te doen en is het in het licht daarvan niet onredelijk dat zij de opleiding bevraagt om standpunt in te nemen en desgevallend stukken voor te brengen. Zij ziet geen enkel bezwaar erin dat in de beslissing de ontvangen toelichting tussen aanhalingsstekens wordt vermeld. Verwerende partij geeft vervolgens de toelichting die zij heeft ontvangen, integraal weer. Dat de beroepscommissie bepaalde elementen uit die toelichting niet heeft opgenomen in haar beslissing, spruit naar oordeel van verwerende partij voort uit de beoordelingsbevoegdheid van die beroepscommissie, die maakt dat zij geen verlengstuk is van de opleiding en die haar toelaat die elementen te behandelen die zij van wezenlijk belang acht. Bovendien, zo merkt verwerende partij nog op, gaat het om informatie die verzoeker niet onbekend is en kon verzoeker van deze toelichting ook kennismeten in het raam van de openbaarheid van bestuur. Indien zou moeten worden aangenomen dat de beroepscommissie de opleiding niet mag bevragen, kan zij haar taak niet uitoefenen, zo besluit verwerende partij.

Daarnaast zet verwerende partij nog het volgende uiteen:

“D. Verzoekende Partij gaat vervolgens (verder) over tot een eigen interpretatie van de door hem gemaakte clandestiene opnames.

Verzoekende Partij gaat daarbij specifiek nader in op het abstract.

Verwerende Partij stelt zich vooreerst vragen bij de ontvankelijkheid van de grieven met betrekking tot het abstract, gezien zij een herhaling betreffen van de initieel opgeworpen grieven in het kader van het intern beroep (zie STUK 2). Het is Verwerende Partij thans niet duidelijk wat de kritiek is van Verzoekende Partij inzake de bestreden beslissing op dit punt. Indien Uw Raad zou besluiten tot de ontvankelijkheid van deze grieven, wil Verwerende Partij het volgende antwoord doen gelden:

Dat de betrokken medewerker van de hogeronderwijsinstelling zich even weet te vergissen inzake het al dan niet indienen van, in casu, een abstract, toont volgens de Verwerende Partij niet aan dat, zoals Verzoekende Partij weet voor te houden, de betrokken medewerker verweten kan worden niet ernstig bezig te zijn, laat staan dat het de geloofwaardigheid van de beoordeling zou aantasten.

Bovendien:

De toepasselijke regels inzake de beoordeling kunnen worden teruggevonden in o.m. de ECTS-fiche van het voorliggende opleidingsonderdeel. De student had bijgevolg duidelijk zicht op het gegeven dat een of twee onvoldoendes aanleiding kan geven tot een onvoldoende voor het opleidingsonderdeel als zodanig (R.Stvb. 31 maart 2016, nr. 2016/057; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2017, nr. 2017/203; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227). Dat er in casu kennelijk sprake is van onvoldoendes van fundamentele aard valt onder de appreciatieruimte die de evaluator geniet bij de beoordeling, (R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/481; R.Stvb. 14 november 2016, nr. 2016/486; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). In casu lagen verschillende tekortkomingen in hoofde van Verzoekende Partij inzake de competentie ‘Rapporteren’ ten grondslag aan de eindbeoordeling ter zake (zie ook STUK 3). Dat Verzoekende Partij de focus wil verschuiven naar een specifieke tekortkoming (in casu het abstract) in de hoop daarmee de eindbeoordeling als zodanig aan te tasten kan niet aangenomen worden in het licht van het voorgaande.

E. Het speerpunt van de argumentatie van Verzoekende Partij is gebrekkige begeleiding. Het is merkwaardig dat Verzoekende Partij, die kennelijk alles in het werk stelt om hier ‘bewijs’ van te leveren (zo blijkt uit het door hem opgevatte plan om clandestiene opnames te maken van gesprekken met de betrokken medewerker van de hogeronderwijsinstelling), nooit enige concrete stappen heeft ondernomen om op enig nuttig moment een gebrek inzake begeleiding formeel aan te kaarten (bv. via ombudsdiensten). Art. 80 van de toepasselijke onderwijs- en examenreglementering stelt ter zake ondubbelzinnig:

“Incidenten, problemen of conflicten tussen een student en een medewerker worden door een van beide partijen zo spoedig mogelijk aan de opleiding meegedeeld, eventueel via de examen- of onderwijsombuds.” – Zie STUK 4.

De verhouding tussen een student en de hogeschool is een contractuele verhouding. Studenten die zich inschrijven bij een hogeronderwijsinstelling sluiten een toetredingsovereenkomst af met het bestuur van deze instelling, waarbij zij de regels van het Onderwijs- en Examenreglement aanvaarden (zie ook art. II.273 CHO). De student kan zich dus niet verschuilen achter een gebrekkige kennis van de onderwijs- en examenreglementering (R.Stvb. 19 juni 2008, nr. 2008/011).

Een student is dan ook niet ontslaan van de plicht om op te treden wanneer hij of zij zou vaststellen dat er problemen zijn met betrekking tot begeleiding (R.Stvb. 10 maart 2011, nr. 2011/013, R.Stvb. 13 juli 2017, nr. 2017/166).

Verzoekende Partij had – indien werkelijk nodig – tijdig aan de alarmbel kunnen trekken teneinde zijn slaagkansen niet te hypothekeren. Uiteraard zou dan wel, na onderzoek, moeten worden vastgesteld dat in casu effectief sprake zou zijn van gebrekkige begeleiding. Een dergelijk onderzoek werd door Verzoekende Partij uitgesloten, daar de enige actie die hij heeft ondernomen, het maken is van clandestiene opnames en zulks na het ogenblik van de bestreden beoordeling, namelijk ten tijde van de resultaatbesprekingen (zie STUK 2).

F. Wat betreft de grief van Verzoekende Partij inzake het tijdig ontvangen van de nodige informatie met betrekking tot het voorliggende opleidingsonderdeel, verwijst Verwerende Partij vooreerst naar het gegeven dat Verzoekende Partij reeds van bij het begin van het academiejaar de nodige informatie heeft verkregen (zie ook STUK 9). Bovendien heeft Verzoekende Partij eveneens op 1 juli 2022 informatie verkregen met betrekking tot de herkansing (zie STUK 2, bijlage 5).

Verzoekende Partij verwijst daarenboven naar een gesprek dat heeft plaatsgevonden tussen hem en de betrokken begeleider d.d. 19 augustus 2022.

Met eventuele mondeling gemaakte opmerkingen kon de Interne Beroepscommissie uiteraard maar moeilijk rekening houden (R.Stvb. 31 augustus 2006, nr. 2006/010).

Het geven van feedback betekent evenwel geen beoordeling als zodanig: tussentijdse opmerkingen worden geformuleerd met het oog op het stimuleren van de student (R.Stvb. 5 september 2005, nr. 2005/024; R.Stvb. 5 september 2016, nr. 2016/212; R.Stvb. 24 augustus 2016, nr. 2016/216; R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479). Dat men daarbij kiest voor bijvoorbeeld bemoedigende opmerkingen hoeft niet te betekenen dat er geen wezenlijke tekortkomingen meer zijn (R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479). Dat de toon en draagwijdte van tussentijdse beoordeling zou verschillen van de eindbeoordeling, levert geen gebrekkige begeleiding op. Het heeft alleszins niet tot gevolg dat het de betrouwbaarheid van de evaluatie zelf in het gedrang brengt (R.Stvb. 5 september 2016, nr. 2016/212).

Indien Verzoekende Partij naar zijn aanvoelen te algemene dan wel onvoldoende informatie heeft verkregen op bv. 1 juli 2022 of 19 augustus 2022, ziet Verwerende Partij niet in wat hem heeft belet om op enig nuttig moment bijkomende informatie te vragen of aan een alarmbel te trekken (zie ook supra).

Daarenboven heeft de Interne Beroepscommissie begrepen (zie eveneens supra) dat de door Verzoekende Partij opgeworpen mailing van 24 augustus het resultaat is van een vraag van een medestudent van Verzoekende Partij. Verzoekende Partij heeft ter zake dus geen initiatief ondernomen om op enig nuttig moment bijkomende informatie te verkrijgen (en weet dit ook niet te ontkennen).

Verwerende Partij wil daarbij wijzen op het gegeven dat het opleidingsonderdeel in casu een belangrijke fase in de opleiding betreft, waardoor terecht van een student verwacht mag worden ook de nodige zelfstandigheid aan de dag te leggen (zie ook R.Stvb. 21 augustus 2014, nr. 2014/119; R.Stvb. 27 november 2014, nr. 2014/302; R.Stvb. 25 augustus 2015, nr. 2015/162; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2015/555; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2015/575; R.Stvb. 10 maart 2016, nr. 2016/012). Verzoekende Partij is dan ook niet ontslaan van de plicht om ook zelf op te treden wanneer hij zou vaststellen dat er problemen zijn met betrekking tot begeleiding of een gebrek aan nodige informatie (R.Stvb. 10 maart 2011, nr. 2011/013, R.Stvb. 13 juli 2017, nr. 2017/166). Uit de stukken blijkt niet dat Verzoekende Partij in casu om (bijkomende) hulp gevraagd heeft, laat staan op enig nuttig moment een gebrek in begeleiding heeft weten aankaarten. Verwerende Partij moet vaststellen dat Verzoekende Partij het argument van de gebrekkige begeleiding voor het eerst formeel opwerpt na vaststelling van het resultaat waar tegen hij beroep weet aan te tekenen.

G. Op pagina 6 en 7 (beginnende bij “Zeer merkwaardig is dan...” op pagina 6 alsook de toegevoerde screenshots en de eerstvolgende alinea op pagina 7) van zijn verzoekschrift t.a.v. Uw Raad, gaat Verzoekende Partij over tot een herhaling van initieel opgeworpen grieven in het kader van het intern beroep (zie STUK 2).

Het valt Verwerende Partij ook hier op dat er subtiele verschillen zijn inzake de screenshots van de beoordeling die Verzoekende Partij in diens initieel verzoekschrift in

het kader van het intern beroep heeft weten aandragen en de screenshots die thans worden voorgehouden aan Uw Raad.

Verwerende Partij stelt zich dan ook vragen bij de ontvankelijkheid van deze grieven. Het is Verwerende Partij thans niet duidelijk wat de kritiek is van Verzoekende Partij inzake de bestreden beslissing op dit punt. Indien Uw Raad zou besluiten tot de ontvankelijkheid van deze grieven, wil Verwerende Partij het volgende antwoord doen gelden:

Verwerende Partij verwijst vooreerst naar de bestreden beslissing, waarin de Interne Beroepscommissie uitvoerig is ingegaan op het voorgaande (zie STUK 3, pagina's 4 t.e.m. 7). Verzoekende Partij betwist in feite de inhoudelijke beoordeling van de door hem geleverde prestaties. De rechters van Uw Raad botsen bij de inhoudelijke beoordeling evenwel op de grenzen van hun marginale toetsing: zij kunnen studenten enkel beschermen tegen onredelijke beoordelingen (zie eventueel R.Stvb. 21 oktober 2009, nr. 2009/086). Bij de evaluatie van een opleidingsonderdeel is ruimte voor de persoonlijke appreciatie van de evaluator voor wat de toekenning van de punten betreft. In casu is sprake van een gemotiveerd besluit, waarbij de motivatie verder gaat dan een louter cijfer (R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/123; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). Daarenboven werd rechtmatig uitvoering werd gegeven aan de toepasselijke bepalingen uit de ECTS-fiche (zie supra)."

In zijn wederantwoordnota doet verzoeker zijn grieven gestand.

Beoordeling

Wat betreft de begeleiding in de loop van het academiejaar, moet worden aangestipt dat enkel de quotering van de bachelorproef in de tweede examenzittijd het voorwerp van het beroep uitmaakt. Wat de coach blijkens de geluidsopnames heeft gezegd in een gesprek van 30 juni 2022 is irrelevant voor zover het betrekking heeft op de eerste examenkans.

Ten aanzien van de erkenning door de coach in het gesprek van 8 september 2022 dat zij er niet in is geslaagd om verzoeker te coachen, is de Raad van oordeel dat deze erkentenis zwaarwichtig is en niet kan worden ‘weg-gecontextualiseerd’. De verklaring toont naar genoegen van recht aan dat de coach alvast bij het spontaan bieden van begeleiding in gebreke is gebleven.

Dat betekent evenwel niet dat voldaan is aan alle voorwaarden opdat de Raad, in het licht van zijn vaste rechtspraak die ook hier wordt aangehouden, het examencijfer op die grond als onregelmatig kan beschouwen.

Wat het principe betreft, herhaalt de Raad dat zelfs vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg hebben dat de toegekende beoordeling daardoor

onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering (zie o.a. R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568; R.Stvb. 18 november 2016, nr. 3.333; R.Stvb. 18 april 2018, nr. 4.258. In dezelfde zin: RvS 19 maart 2013, nr. 222.898, Ristucca). Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrek aan begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd. Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was.

In het voorliggend dossier moet daarbij in rekening worden gebracht dat de ECTS-fiche van de bachelorproef zelf reeds richtlijnen over de herkansing bevat, dat verzoeker op 1 juli 2022 een e-mail heeft ontvangen met instructies omtrent de herkansing van de bachelorproef (stuk 5 administratief dossier) en dat hij niet aantoont dat hij, hetzij in de voorbereiding van de eerste zittijd, hetzij naar aanleiding van de tweede examenkans, zelf vragen naar bijkomende toelichting, begeleiding of feedback heeft gesteld.

In die omstandigheden kan de Raad niet ertoe besluiten dat verzoeker door toedoen van verwerende partij niet in de mogelijkheid was om een credit te behalen. In die mate is het middel derhalve ongegrond.

Met betrekking tot de toelichting die de beroepscommissie van de opleiding heeft ontvangen, stelt de Raad vast dat verwerende partij deze toelichting in haar antwoordnota *in extenso* citeert en dat verzoeker in zijn wederantwoordnota de waarachtigheid daarvan niet betwist. Volhouden aan het argument dat het onduidelijk is wat er “voor het overige nog in zou kunnen staan”, kan in dat opzicht niet volstaan.

Bovendien is de beroepscommissie, wil zij haar taak onafhankelijk van de opleiding kunnen uitvoeren, uiteraard gerechtigd – en in het licht van een behoorlijke feitenvinding eigenlijk:

ertoe verplicht – om alle dienstige informatie op te vragen. Deze bevraging dient in het raam van de hoorplicht niet tegensprekelijk te gebeuren (R.Stvb. 28 november 2006, nr. 2006/030; R.Stvb. 31 oktober 2008, nr. 2008/059), en aangezien het hier geen tuchtbeslissing betreft, zijn de rechten van verdediging niet in het geding.

Daar de interne beroepscommissie van verwerende partij overeenkomstig artikel 86.4 van het onderwijs- en examenreglement beschikt over volheid van bevoegdheid, dient zij tot een eigen beoordeling te komen en kan zij dus, voor zover die afdoende steun vinden in de voorliggende stukken, eigen motieven ontwikkelen ter adstructie van haar beslissing.

Problematisch is wel de wijze waarop bepaalde aspecten van de bachelorproef van verzoeker zijn beoordeeld.

Er is vooreerst het aspect van de ‘abstract’ binnen de competentie ‘rapporteren’.

Uit stuk 8 van verzoeker blijkt dat er bij de studenten onduidelijkheid bestond of bij de bachelorproef die in tweede zittijd werd ingediend, ook opnieuw een abstract moest worden gevoegd. Daargelaten of die onduidelijkheid gerechtvaardigd was, kan de Raad er niet omheen dat binnen de opleiding – door mevrouw [V.T.] aan mevrouw [K.D.], de coach – op 23 augustus 2022 wordt gecommuniceerd:

“Ze moeten ook voor de herkansing een abstract (korte samenvatting) schrijven. Ze kunnen daarvoor het oorspronkelijke document nemen en daar een paar veranderingen in aanbrengen, of misschien kan het originele ook gewoon opnieuw ingezonden worden. Het is maar een detail, maar in de evaluatie staat dat abstract uitdrukkelijk bij het item rapporteren om te evalueren, het moet er dus wel degelijk zijn.”

Hieruit besluit de Raad dat de aanwezigheid van de abstract een formele vereiste is, maar de herwerking van de inhoud blijkbaar een detail. Die e-mail is op 24 augustus 2022 doorgestuurd naar verzoeker en minstens drie andere studenten, met de mededeling een en ander zo spoedig mogelijk in orde te brengen. Verzoeker mocht er dan ook vanuit gaan dat deze instructies zouden worden toegepast.

Verzoeker heeft in het intern beroep aangevoerd dat hij een “*(quasi) ongewijzigde tekst*” heeft ingediend bij de tweede examenkans, en dat niet kan worden ingezien hoe de beoordeling voor

de abstract wijzigt van ‘niet voldoende’ in de eerste zittijd naar ‘onvoldoende’ in de tweede zittijd.

De Raad kan uit de bestreden beslissing niet afleiden welke verschillen tussen de eerste en de tweede versie de beroepscommissie ertoe hebben gebracht om de beoordeling naar beneden bij te stellen. De Raad herinnert er hier aan dat de beroepscommissie – zoals reeds aangegeven – over volheid van bevoegdheid beschikt. In het licht daarvan volstaat het niet om te verwijzen naar het vermoeden van deskundigheid in hoofde van de beoordeelaren. Wanneer een student, zoals *in casu* verzoeker, de beoordeling concreet in vraag stelt, moet daarop een inhoudelijk antwoord worden gegeven. Gelet op de wijze waarop verzoeker zijn grief formuleert en onderbouwt, moet dat antwoord ook concreet inzichtelijk maken waarom de score in vergelijking met de eerste examenzittijd werd aangepast.

Dat is naar oordeel van de Raad niet het geval.

Daarnaast is er de data-analyse binnen de competentie ‘analyseren en concluderen’.

In de eerste examenzittijd behaalde verzoeker daarvoor de beoordeling ‘niet voldoende’, met als begeleidende commentaar:

- “De conclusies bieden enigsins antwoord op de onderzoeksvraag”
- “De student slaagt er niet in om de data correct te analyseren”
- “De student toont voldoende zelfstandigheden bij het doorlopen van de onderzoeksfase”

In de tweede examenzittijd wordt deze beoordeling herleid tot ‘onvoldoende’. De begeleidende commentaar blijft daarbij ongewijzigd.

De interne beroepscommissie motiveert die wijziging door te stellen dat “*de context en de afweging op dat ogenblik anders is*” en voorts:

“Bij de evaluatie van de tweede zittijd wordt vertrokken van de individuele rubric uit de eerste zittijd. In de ECTS-fiche staat dat het om een herkansing gaat. Bijgevolg is het zo dat een niet-verbetering van een eerder vastgesteld tekort op een specifieke competentie binnen een onderzoeksfase anders kan beoordeeld worden (...) De vaststelling dat de student in tweede zittijd – bij een beperkte opdracht – er niet in slaagt de data correct te analyseren, weegt om die reden zwaarder door bij de beoordeling (...)”

Die overweging kan op het eerste gezicht (zie *infra* wat de rechtsgevolgen van die vaststelling betreft) niet worden bijgevallen. Uit de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel (stuk 5 administratief dossier) blijkt niet dat de bachelorproef in de tweede zittijd wordt beoordeeld aan de hand van verbeteringen die de student heeft aangebracht. Bij gebreke aan andersluidende vermelding, moet worden aangenomen dat de bachelorproef wordt beoordeeld en gequoteerd zoals zij wordt ingediend. Dat betekent dat een student die in eerste zittijd een examencijfer van 9/20 heeft gekregen en zijn bachelorproef in ongewijzigde vorm indient, voor hetzelfde werk in beginsel eenzelfde cijfer dient te krijgen. Indien het de bedoeling is om niet (alleen) het eindresultaat, maar ook de inspanningen van de student te beoordelen – bijvoorbeeld de mate waarin tekorten werden weggewerkt of verbeteringen werden aangebracht – dan is dit een essentieel onderdeel van de wijze van quoteren en moet dit ook aldus in de ECTS-fiche worden opgenomen. Bij gebreke daaraan wordt een student, die voor een onderdeel een (al dan niet ruime) voldoende behaalde in eerste zittijd en het daarom (bijna of geheel) onaangeroerd laat bij de indiening in de tweede examenzittijd, verschalkt.

De Raad stelt evenwel vast dat verzoeker omtrent de beoordeling van de competentie ‘analyseren en concluderen’ in zijn verzoekschrift geen kritiek ontwikkelt, en dit aspect enkel vermeldt als “de initiële redenen voor het eerdere beroep”. Verzoeker bekritiseert de beoordeling van de bestreden beslissing (verwijzing naar alinea 5 t.e.m. 8) enkel vanuit het perspectief dat de beroepscommissie met de toelichting vanuit de opleiding geen rekening zou mogen houden. Hierboven is evenwel reeds geoordeeld dat die kritiek niet kan worden bijgevallen.

De Raad dient zich over de regelmatigheid van dat aspect van de bestreden beslissing derhalve niet uit te spreken.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Limburg van 1 december 2022.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 31 januari 2023.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Melissa Thijs **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.236 van 23 januari 2023 in de zaak 2022/1044

In zake: Gert-Jan VANHAELEWYN
 woonplaats kiezend te 8970 Poperinge
 Busseniershof 74

tegen:

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID
woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 10 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Katholieke Hogeschool Vives Zuid van 7 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Virtualisatie’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 20 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Graduaat Systeem- en Netwerkbeheer’. Verzoeker geniet bijzondere faciliteiten.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Virtualisatie’. Hij bekomt daarvoor een examencijfer van 9/20.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 20 november 2022 een beroep in bij de interne beroepscommissie van Vives Zuid. Daarin stelt verzoeker:

“geachte,
graag had ik beroep aangetekend tegen onderstaande vak.
• Virtualisatie
ik beroep mij graag op onderstaande feiten:
• de faciliteit:
○ De docent doet er goed aan bij een examen tussendoor eens te gaan kijken bij Gert-[J]an: interpreteert hij alles goed?
niet gebeurd
• de faciliteit:
○ Mondelinge toelichting bij schriftelijke examens. Dit is verplicht voor Gert-Jan. Gert-Jan kan een boek meebrengen terwijl hij moet wachten. Uiteraard moet hij dan eerst zijn examen inleveren.
een herhaaldelijk probleem bij Vives
• de faciliteit:
○ Aangepaste lay-out: belangrijk is dat het examen zéér overzichtelijk is: (a) graag niet te druk op een blad, (b) eenduidige vragen/geen onduidelijkheden en (c) deelvragen worden van elkaar gescheiden met voldoende witruimte per deelvraag om te antwoorden
niet gebeurd
bijkomend kunnen we nog 2 zaken in vraag stellen erbij:
1) van 1 hoofdstuk is niks op het examen gevraagd namelijk hoofdstuk 1. Is dit dan representatief? [D]it kan ook worden gestaafd in bijlage [aan]gezien het open boek is ik alle theorie heb in samenvatting. [O]ok de praktische codes heb ik. dus dit ging toch moeten lukken denk ik?
2) de auteur van een antwoorddocument is dhr. [J.D.] namelijk studiegebied directeur. [B]lijkbaar hebben docenten geen tijd [om] examens te maken. [W]e kunnen ons dan de vraag stellen of dhr. [J.D.] op de hoogte is van de faciliteiten. [U]it communicatie van [mevr. S.] betreft dit enkel docenten dus kan de conclusie zijn nee.
We kunnen natuurlijk altijd naar [B]russel gaan. [Ik] ken de weg ondertussen...”

De interne beroepscommissie van Katholieke Hogeschool Vives Zuid beslist, na verzoeker, docent [M.D.] en de ombud te hebben gehoord, op 7 december 2022 om dit beroep ongegrond te verklaren:

“[...]

Beschouwingen van de beroepscommissie

De beroepscommissie acht de bezwaren van de student niet (voldoende) bewezen en dit om de volgende redenen:

- De student betwist de studievoortgangbeslissing, daar zijn punten veroorzaakt zouden zijn door het niet voldoende in acht houden van de hem toegekende faciliteiten. Bijkomend haalt de student aan dat het examen niet representatief zou zijn aangezien er uit één hoofdstuk geen vragen werden gesteld en dat het antwoorddocument zou zijn opgesteld door dhr. [J.D.L.] (directeur Handelswetenschappen, Bedrijfskunde en Toegepaste Informatica).
- De beroepscommissie buigt zich over de vraag of een evaluatie al dan niet correct en objectief verlopen is. De student steunt zijn betwisting niet op een niet-correcte evaluatie, doch wel op het feit dat er geen rekening zou gehouden zijn met de hem toegekende faciliteiten. Op basis van de door de student aangeleverde elementen, stelt de beroepscommissie in ieder geval niet vast dat de evaluatie niet op een correcte manier zou verlopen zijn.
- De docent verduidelijkt dat de examenvragen voortbouwen op elkaar. Het is echter wel zo dat als één vraag niet lukt, er een bestand voorzien is door de docent waarop men alsnog kan voortbouwen. De docent geeft aan dat de antwoorden van de student niet voldoende nauwkeurig waren.
Alle examenstof wordt ook tijdens de lessen ingeoefend. Studenten mogen tijdens de les oefeningen maken in het bijzijn van de docent. De student in kwestie gaf vaak aan zich beter thuis te kunnen concentreren, waardoor hij thuis zijn oefeningen verder afmaakte. Hij stelde dan wel vragen per mail, waarop de docent antwoordde.
Het examen staat op 60%, de permanente evaluatie telt mee voor 40%. Op de permanente evaluatie scoorde de student wel voldoende.
- Slechts 4 studenten legden het desbetreffende examen af, er zaten geen andere studenten in het lokaal. De student stelde geen vragen, hoewel de docent tijdens het examen voortdurend aanwezig was. Ook tijdens het extra halfuur (cf. de faciliteit die de student werd toegekend) werden geen vragen gesteld door de student, nochtans waren toen geen medestudenten meer aanwezig in het lokaal. De aanwezigheid van andere studenten vormde dus geen belemmering – mocht dat al het geval geweest zijn. De beroepscommissie is tevens van oordeel dat de lay-out voldoende duidelijk is. Ook de vraagstelling is duidelijk, waarbij zelfs kernwoorden gemarkerd zijn. Tevens wordt ook zeer concreet aangegeven wat de studenten moeten indienen. De antwoorden worden bovendien online ingediend en niet schriftelijk, waardoor de noodzaak wegvalt om voldoende antwoordruimte te voorzien.
- De docent toont aan dat het examen voldoende representatief is. Het feit dat uit één hoofdstuk geen vragen kwamen, houdt niet noodzakelijk in dat een examen niet representatief is.
- De beroepscommissie wenst tevens de student te verduidelijken dat dhr. [J.D.L.] louter en alleen het sjabloon van het antwoorddocument ter beschikking stelde binnen de groep Handelswetenschappen, Bedrijfskunde en Toegepaste Informatica, doch geenszins het examen zelf opstelde.
- De student doet er goed aan op een examen duidelijk te maken dat hij van de faciliteiten gebruik wil maken. Gezien hij niet altijd van alle faciliteiten gebruik maakt kunnen hierdoor geen misverstanden ontstaan.

De commissie concludeert om bovenstaande redenen, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing, namelijk de u eerder toegekende scores te handhaven.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Regelmatigheid van de rechtspleging

Ter zitting legt verzoeker nog twee bundels met bijkomende stukken neer.

De Raad moet evenwel wijzen op artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs, waarvan de tekst luidt als volgt:

“§1. De verzoeker kan aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken toevoegen die hij nodig acht. De verzoeker kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoeker bekend waren. De verzoeker bezorgt in dat geval onverwijld een kopie van de bijkomende overtuigingsstukken aan het bestuur.”

Verzoeker toont vooreerst niet aan dat het hem niet mogelijk was de bijkomende stukken samen met zijn verzoekschrift neer te leggen. Die vaststelling volstaat om de Raad ertoe te verplichten deze stukken buiten het debat te houden.

Er is evenwel meer. Verzoeker toont ook niet aan dat hij deze stukken heeft overgemaakt aan verwerende partij – tweede voorwaarde van de hierboven aangehaalde bepaling. Samen met verzoeker kan de Raad weliswaar betreuren dat verwerende partij ter zitting niet aanwezig is, maar de rechten van verdediging van verwerende partij verzetten zich ertegen dat de Raad zijn beoordeling zou steunen op stukken die verwerende partij onbekend zijn, of waaromtrent zij alleszins in het raam van de procedure geen standpunt heeft kunnen innemen.

V. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet zijnerzijds geen aanleiding om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

VI. Strekking van de vordering

Verzoeker vraagt dat de Raad zou beslissen om (i) het examen te kunnen herdoen conform voorbeeld en faciliteiten contract, (ii) verwerende partij aan te manen zich aan de nationale en internationale regels te houden en (iii) verwerende partij aan te manen zich billijk te tonen voor de kosten die verzoeker heeft aangezien de procedure niet opweegt tegen de subsidies die verwerende partij ontvangt.

Zoals verzoeker zelf aangeeft, voerde hij eerder reeds een procedure voor de Raad. Daaruit had verzoeker kunnen leren dat de Raad slechts over een toegewezen bevoegdheid beschikt, die erin bestaat dat hij beslissingen over studievoortgangsbeslissingen (overeenkomstig artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs) kan toetsen aan de wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen en de beginselen van behoorlijk bestuur (artikel II.291 van die Codex) en in geval van een vastgestelde schending, de bestreden beslissing kan vernietigen (artikel II.292, §1 van die Codex).

Zoals in het arrest nr. 7.350 van 28 maart 2022 reeds aan verzoeker is uitgelegd, is de Raad daarentegen niet bevoegd om “opgesomde ‘aanbevelingen’ in overweging te nemen”, om “personeelsleden van verwerende partij ‘op hun verantwoordelijkheden te wijzen’”, om “na te gaan of een vertrouwelijk gesprek mogelijk is tussen verzoeker, zijn autismecoach en de algemeen directeur” of om uitspraak te doen over een regeling tot financiële ondersteuning.

De Raad herhaalt dat hij bijgevolg niet bevoegd is om uitspraak te doen over wat verzoeker thans vraagt. De Raad beschouwt het beschikkend gedeelte van het verzoekschrift als een verzoek tot nietigverklaring van de bestreden beslissing.

VII. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel lijkt verzoeker zich, voor zover de Raad kan achterhalen, te beroepen op het zorgvuldigheidsbeginsel en een miskenning van de toegekende faciliteiten.

Standpunt van partijen

Om te vermijden dat verzoekers betoog onjuist zou worden samengevat of geparafraseerd, geeft de Raad verzoekers middel letterlijk weer:

“In bijlage kunnen jullie de replieken vinden wederzijds. [V]oorbouwend wil ik alvast enkele zaken van hun verduidelijken;

- PER MAIL (met ontvangst- en leesbevestiging);
Gertjan.vanhaelewyn@student.vives.be
deze kan niet worden aangetoond [aan]gezien ik nergens een bevestiging heb moeten doen.
- De docent verduidelijkt dat de examenvragen voortbouwen op elkaar. Het is echter wel zo dat als één vraag niet lukt, er een bestand voorzien is door de docent waarop men alsnog kan voortbouwen.
[D]it was maar 1x in het hele examen het geval.
- Studenten mogen tijdens de les oefeningen maken in het bij zijn van de docent. De student in kwestie gaf vaak aan zich beter thuis te kunnen concentreren, waardoor hij thuis zijn oefeningen verder afgemaakt. Hij stelde dan wel vragen per mail, waarop de docent antwoordde.
[O]verbodige uitleg. [D]e oefeningen zijn gemaakt en vragen zijn gesteld.
- Het examen staat op 60%, de permanente evaluatie telt mee voor 40%. Op de permanente evaluatie scoorde de student wel voldoende.
[V]reemd dat een examen dan zo zou tegenvallen.
- Slechts 4 studenten legden het des betreffende examen af, er zaten geen andere studenten in het lokaal. De student stelde geen vragen, hoewel de docent tijdens het examen voortdurend aanwezig was. Ook tijdens het extra halfuur (cf. de faciliteit die de student werd toegekend) werden geen vragen gesteld door de student, nochtans waren toen geen medestudenten meer aanwezig in het lokaal. De aanwezigheid van andere studenten vormde dus geen belemmering – mocht dat al het geval geweest zijn.
[M]eermaals zijn faciliteiten geweest tijdens de opleiding zoals mondelinge toelichting. [M]en werd gepikeerd toen ik hun erop wees.
- De beroepscommissie is tevens van oordeel dat de lay-out voldoende duidelijk is. Ook de vraagstelling is duidelijk, waarbij zelfs kernwoorden gemarkeerd zijn. Tevens wordt ook zeer concreet aangegeven wat de studenten moeten indienen. De antwoorden worden bovendien online ingediend en niet schriftelijk, waardoor de noodzaak wegvalt om voldoende antwoordruimte te voorzien.
[K]ernwoorden werden niet gevraagd bij het faciliteitcontract, bij deze herhaal ik ze nog even voor de duidelijkheid:

Aangepaste lay-out:

- Belangrijk is dat het examen zéér overzichtelijk is:
- Graag niet te druk op een blad
- Eenduidige vragen/geen onduidelijkheden
- Deelvragen worden van elkaar gescheiden met voldoende witruimte per deelvraag om te antwoorden.

[V]oorbeeld van hoe het zou moeten zijn:

Als voorbeeld een Webserver opzetten en raadplegen op de browser
Maak onderstaande oefening voor een Webserver
Een punt per resultaat.

- 1) Configureer een nginx via docker compose
resultaat:
- 2) Zorg dat hij via poort 80 te bereiken is
resultaat:
- 3) Zorg voor een index file met boodschap “hello world”
resultaat:
- 4) Toon de werkende Webserver
resultaat:

[Z]oals je kunt zien zijn hier geen kernwoorden gebruikt.
dubbelcheck:

Aangepaste lay-out:

- Belangrijk is dat het examen zéér overzichtelijk is:
Ja alles staat chronologisch
- Graag niet te druk op een blad
Ja is duidelijk opgesplitst in deelvragen
- Eenduidige vragen/geen onduidelijkheden
Ja duidelijke deelvragen
- Deelvragen worden van elkaar gescheiden met voldoende witruimte per deelvraag om te antwoorden
Ja door de opstelling is er voldoende plaats en overzicht

- De student doet er goed aan op een examen duidelijk te maken dat hij van de faciliteiten gebruik wil maken. Gezien hij niet altijd van alle faciliteiten gebruik maakt kunnen hierdoor geen misverstanden ontstaan.

*Meermaals heb ik hun gewezen op mondelinge toelichting die ik niet kreeg.
[A]ntwoord was soms al verbeterd.*

- De docent toont aan dat het examen voldoende representatief is. Het feit dat uit één hoofdstuk geen vragen kwamen, houdt niet noodzakelijk in dat een examen niet representatief is.

Zijn alle andere hoofdstukken gevraagd. Alvast niet van de theorie. En zo ja kan aangetoond worden welke wel.

- De beroepscommissie wenst tevens de student te verduidelijken dat dhr. [J.D.L.] louter en alleen het sjabloon van het antwoorddocument ter beschikking stelde binnen de groep Handelswetenschappen, Bedrijfskunde en Toegepaste Informatica, doch geenszins het examen zelf opstelde.

Een sjabloon is een vormgeving van hoe dit moet worden opgesteld. Het feit dat er kernwoorden werden gebruikt, deze niet in de faciliteiten stonden kan twijfel zijn. Ook werd dhr. [J.D.L.] niet op de hoogte gebracht over de faciliteiten.

- De student doet er goed aan op een examen duidelijk te maken dat hij van de faciliteiten gebruik wil maken. [Aang]ezien hij niet altijd van alle faciliteiten gebruik maakt kunnen hierdoor geen misverstanden ontstaan.

Meermaals [ben] ik ervoor opgekomen. Telkens blijft men zaken negeren, als voorbeeld heb ik aangehaald dat er op mijn stagecontract redelijke aanpassingen moeten worden opgenomen conform bundel siho hoe pak je een stage aan voor mensen met een beperking. Bundel werd op heden niet gebruikt en laatst[e] contract na kennisname is nog altijd niet zo opgesteld. Uit veel zaken kunnen we concluderen dat Vives toch hun goesting doet.

- Resterende repliek kan door onderstaande faciliteiten worden ontkracht:
 - Mondelinge toelichting bij schriftelijke examens. Dit is verplicht voor Gert-Jan. Gert-Jan kan een boek meebrengen terwijl hij moet wachten. Uiteraard moet hij dan eerst zijn examen inleveren.
Werd niet gedaan. Een herhaaldelijk probleem.
 - De docent doet er goed aan bij een examen tussendoor eens te gaan kijken bij Gert-Jan: interpreteert hij alles goed?
Is niet gekomen tot bij mij het ganse examen.
- *Ook kunnen we niet spreken van een kwalitatieve cursus. Ik kan deze vergelijking maken met andere opleidingsmodules.*

Het feit dat er nergens een overeenkomst of handtekening van Vives kan worden aangetoond bij dit examen toont aan dat hun argumentatie niet kan worden gehard en ik niet akkoord gegaan ben over de te hebben ontvangen redelijke aanpassingen op dit examen.”

Daarnaast stelt verzoeker dat verwerende partij zich in het verleden reeds onwillig heeft getoond wat de faciliteiten betreft.

In haar antwoordnota betoogt verwerende partij vooreerst dat verzoeker geen kritiek uit op de motivering van de bestreden beslissing.

Inzake de grieven van verzoeker repliceert verwerende partij als volgt:

“2a. *De docent verduidelijkt dat de examenvragen voortbouwen op elkaar. Het is echter wel zo dat als een vraag niet lukt, er een bestand voorzien is door de docent waarop men alsnog kan voortbouwen. dit was maar lx in het hele examen het geval (pagina 2 van het verzoekschrift).*

Het is logisch dat er slechts 1 keer een bestand als “noodoplossing” voorzien wordt door de docent. Mochten er tot in het oneindige extra bestanden voorzien worden bij een verkeerd antwoord, zou dit immers inhouden dat studenten niet kunnen falen en hun kennis geenszins getest wordt.

2b. *Het examen staat op 60%, de permanente evaluatie telt mee voor 40%. Op de permanente evaluatie scoorde de student wel voldoende. vreemd dat een examen dan zo zou tegenvallen. (pagina 2 van het verzoekschrift)*

Weze opgemerkt dat verzoeker noch in zijn intern beroep, noch in zijn verzoekschrift aan Uw Raad aantoont dat hij wel over voldoende kennis beschikte om te slagen voor het examen. Verzoeker nam dit vak vorig academiejaar reeds op, doch de docent diende opnieuw vast te stellen dat hij de leerstof niet voldoende onder de knie heeft.

De permanente evaluatie, waarop de student wel voldoende scoorde, weegt minder door dan het examen. Dit heeft de student finaal toch nog een 9/20 opgeleverd.

2c. *Slechts 4 studenten legden het desbetreffende examen af, er zaten geen andere studenten in het lokaal. De student stelde geen vragen, hoewel de docent tijdens het*

examen voortdurend aanwezig was. Ook tijdens het extra half uur (cf. de faciliteit die de student werd toegekend) werden geen vragen gesteld door de student, nochtans waren toen geen medestudenten meer aanwezig in het lokaal. De aanwezigheid van andere studenten vormde dus geen belemmering - mocht dat al het geval geweest zijn.

Meermaals zijn faciliteiten geweigerd geweest tijdens de opleiding zoals mondelinge toelichting men werd gepikeerd toen ik hun erop wees. (pagina 2 van het verzoekschrift) VIVES kon in deze niet vaststellen dat de faciliteiten werden geweigerd. Reeds in een eerder beroep aan de interne beroepscommissie van VIVES wierp verzoeker het zogenaamd niet nakomen door de opleiding van de faciliteiten op, dit werd verworpen door de interne beroepscommissie in de beslissing dd. 21.01.2022. Het extern beroep werd door Uw Raad eveneens verworpen met arrest dd. 28.03.2022 (in de zaak 2022/0068):

(...) Wat als ‘studievoortgangsbeslissing’ kan worden beschouwd, is limitatief omschreven in artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs. Daaruit volgt, bijvoorbeeld, dat de Raad wel bevoegd is voor examentuchtbeslissingen, maar niet voor andere tuchtbeslissingen ten aanzien van studenten. Evenmin, en dit kan worden betrokken op verzoekers dossier, beschikt de Raad over enige bevoegdheid omtrent geschillen over redelijke aanpassingen voor studenten met functiebeperkingen.

(...)

Verzoekers betoog blijft evenwel beperkt tot het formuleren van opmerkingen inzake de organisatie van het onderwijs bij verwerende partij en de problemen die hij ervaart bij het zoeken, krijgen en gepast inzetten van de nodige hulp en begeleiding bij het studeren als student met een functiebeperking. Dit wordt op geen enkele manier verbonden aan, bijvoorbeeld, examencijfers die hij voor bepaalde opleidingsonderdelen heeft behaald en die hij wenste te bewijzen. Minstens toont verzoeker niet aan hoe de problemen die hij ervaarde concreet van invloed zouden zijn geweest op de evaluatie van de vier betrokken opleidingsonderdelen.

De opleiding gaf reeds herhaaldelijk aan dat verzoeker zelf nalaat de toepassing van zijn faciliteiten aan te vragen. Ook voor het opleidingsonderdeel ‘virtualisatie’ werd nooit te kennen gegeven aan de docent in kwestie dat verzoeker gebruik wenste te maken van zijn faciliteiten. Hij werkte het examen af tot het einde, maakte daarbij wel gebruik van zijn extra examentijd van 30 minuten. De docent in kwestie was de hele tijd aanwezig in het lokaal, er zaten slechts 4 studenten in het lokaal.

VIVES stelde vast dat de lay-out van het desbetreffende examen wel degelijk duidelijk was, met een duidelijke vraagstelling waarbij kernwoorden werden gemarkerd. Tevens werd onder de vraag nog eens concreet aangegeven wat de studenten exact moeten indienen. Hierdoor was het voor de studenten zeer duidelijk wat van hen werd verwacht. Verzoeker werd de faciliteit ‘aangepaste lay-out’ toegekend. Dit houdt in:

- belangrijk is dat het examen zeer overzichtelijk is;
- graag niet te druk op een blad
- eenduidige vragen/geen onduidelijkheden
- deelvragen worden van elkaar gescheiden met voldoende witruimte per deelvraag om te antwoorden.

Welnu, daar werd wel degelijk aan voldaan. De vraagstelling was zeer duidelijk, zowel inhoudelijk als wat de lay-out betreft. Het examen werd online afgelegd, waardoor de vereiste om voldoende witruimte te laten per deelvraag wegvalt.

Verzoeker toont niet aan dat een onduidelijke lay-out aan de grondslag van zijn onvoldoende zou liggen.

VIVES is van oordeel dat het feit dat er kernwoorden werden aangeduid niet heeft bijgedragen aan het niet slagen van verzoeker. Verzoeker toont dit in ieder geval niet aan. Verzoeker toont evenmin aan dat hij faalde wegens het verkeerd interpreteren van bepaalde vragen. Verzoeker heeft trouwens na het examen geen feedback gevraagd, waardoor hij ook niet weet waar zijn fouten zitten.

Tevens wenst VIVES nogmaals te benadrukken dat dhr. [J.D.L.] niet het examen opstelde. Het komt de directeur toe om een examensjabloon ter beschikking te stellen binnen de opleiding, het zijn echter de docenten die het sjabloon vervolledigen met de vragen.

2d. De docent toont aan dat het examen voldoende representatief is. Het feit dat uit één hoofdstuk geen vragen kwamen, houdt niet noodzakelijk in dat een examen niet representatief is. zijn alle andere hoofdstukken gevraagd. Alvast niet van de theorie en zo ja kan aangetoond worden welke wel.

Dat uit één hoofdstuk geen vragen kwamen, maakt een examen niet niet-representatief. Op een mondeling examen bijvoorbeeld worden doorgaans slechts een 3-tal vragen gesteld, waarbij bepaalde hoofdstukken evenmin aan bod komen, dit doet evenwel niet af aan de representativiteit van een examen. Het komt de docent toe zijn vragen op te stellen. Er mag van de student wel verwacht worden dat hij de volledige cursus studeerde. In het intern beroep haalde verzoeker bovendien zelf aan dat slechts uit één hoofdstuk geen vragen werden gesteld....:

van 1 hoofdstuk is niks op het examen gevraagd namelijk hoofdstuk 1. Is dit dan representatief? Dit kan ook worden gestaafd in bijlage. Gezien het open boek is ik alle theorie heb in samenvatting. Ook de praktische codes heb ik. Dus dit ging toch moeten lukken denk ik?

2e. ook kunnen we niet spreken van een kwalitatieve cursus. ik kan deze vergelijking maken met andere opleidingsmodules.

Dit argument werd door verzoeker niet aangehaald in zijn intern beroep. Dit wordt tevens geenszins aangetoond.

2f. het feit dat er nergens een overeenkomst of handtekening van Vives kan worden aangetoond bij dit examen toont aan dat hun argumentatie niet kan worden gehard en ik niet akkoord gegaan ben over de te hebben ontvangen redelijke aanpassingen op dit examen.

Het is niet duidelijk wat verzoeker hiermee bedoelt. In ieder geval is het nooit zo dat er een ondertekende overeenkomst zou worden afgeleverd na het maken van een examen... Studenten krijgen hun faciliteitencontract los van een examen.

3. Voor het overige haalt verzoeker zaken aan waarover de interne beroepscommissie van VIVES zich niet heeft uitgesproken en waarover Uw Raad zich evenmin kan uitspreken.
[...]

Het intern beroep handelde niet over de stage of over een algemeen faciliteitenbeleid, wel over het opleidingsonderdeel ‘virtualisatie’.

Uit de door verzoeker voorgelegde stukken blijkt trouwens duidelijk dat de opleiding (meermaals) en zelfs de algemeen directeur reeds in gesprek gingen met verzoeker omtrent de toepassing van zijn faciliteiten. Hoewel huidige procedure enkel kan handelen omtrent het oordelen of de beslissing waartegen beroep werd ingediend correct werd

genomen, wenst VIVES toch nogmaals te benadrukken dat er in haar hoofde geen nalatigheid kan worden vastgesteld wat betreft de toepassing van de faciliteiten.

Wat de “bijkomende zaken” betreft aangehaald in het verzoekschrift van verzoeker vanaf pagina 5, wenst VIVES louter aan te halen dat dit in deze irrelevant is. Weze nogmaals opgemerkt dat verzoeker niet aantoont dat de onvoldoende gelegen is in het zogenaamd niet naleven van zijn toegekende faciliteiten.

Verzoeker heeft tijdens het examen niet verzocht om gebruik te maken van zijn faciliteiten. Indien dat effectief zou geweigerd zijn tijdens het examen, had verzoeker de ombuds of de studie- en trajectbegeleider moeten inlichten, hetgeen evenwel niet gebeurde.

Verder wenst VIVES op te merken dat verzoeker ten aanzien van Uw Raad aanstuurt op het nemen van maatregelen die niet onder de bevoegdheid van de Raad vallen:

*“De Raad beoordeelt of studievoortgangsbeslissingen in overeenstemming zijn met:
1° de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement;
2° de algemene administratieve beginselen. De Raad stelt zijn appreciatie betreffende de waarde van een kandidaat niet in de plaats van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur.
(Art. II.291 Codex Hoger Onderwijs)”*

4. Samengevat dient te worden opgemerkt dat verzoeker niet aantoont dat de beslissing op een onregelmatige wijze tot stand is gekomen, dan wel kennelijk onredelijk is.”

In zijn wederantwoordnota gaat verzoeker nog uitvoerig op deze repliek in, en staat hij ook stil bij wat er op een stage is misgelopen.

Daarnaast voert verzoeker aan dat de Raad onder de bevoegdheid van de Vlaamse overheid “als werkgever” valt, waaruit verzoeker afleidt dat de verdragsrechtelijke bepalingen inzake de rechten van personen met een handicap moeten worden nageleefd, en dat de Raad ook gehouden is om de deontologische code van de Vlaamse ambtenaren – meer bepaald de voorschriften inzake objectiviteit, verbod op discriminatie en verbod op belangenvermenging – na te leven.

Beoordeling

De Raad acht het nuttig enkele beginselen onder de aandacht van verzoeker te brengen.

Ten eerste bepaalt artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Het mag als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd, die ook hier wordt gehandhaafd, dat *a fortiori* in een wederantwoordnota geen nieuwe middelen meer kunnen worden aangevoerd.

Wat verzoeker in zijn wederantwoordnota als nieuwe kritiek opwerpt, is derhalve niet ontvankelijk.

Ten tweede is de Raad krachtens artikel II.285 van de voormalde Codex een administratief rechtscollege – een rechter dus – en geen personeelslid van de Vlaamse overheid. De gevolgtrekkingen die verzoeker maakt, missen derhalve feitelijke en juridische grondslag.

Wat de beoordeling ten gronde betreft, wil de Raad benadrukken dat veel begrip en appreciatie kan worden opgebracht voor de inspanningen die verzoeker levert om, niettegenstaande de hindernissen die zijn aandoening opwerpt, goede studieresultaten te behalen en zich daarvoor ook ten volle in te zetten.

Daarbij moet worden aangestipt dat de Raad overeenkomstig artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet vermag zijn appreciatie betreffende de waarde van de student in de plaats te stellen van die van het bestuur of enig orgaan dat werkt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. Dit betekent niet enkel dat de Raad zich niet in de plaats van de verwerende partij en haar organen mag stellen om de inhoudelijke beoordeling over te doen – als ware hij zelf een beroepscommissie – maar ook dat de Raad geen bescherming kan bieden tegen strenge beslissingen, doch enkel tegen onwettige, met inbegrip van ‘onredelijk strenge’. Aan dit laatste criterium is niet voldaan wanneer slechts aannemelijk wordt gemaakt dat een andere beroepscommissie in dezelfde omstandigheden tot een andere – voor verzoeker gunstigere – beslissing zou kunnen komen, maar enkel wanneer wordt aangetoond dat geen enkele normaal en voorzichtig handelende beroepscommissie in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Voor een goed begrip en een heldere lectuur, bespreekt de Raad de grieven van verzoeker zoals ze in het verzoekschrift zijn uiteengezet.

Verzoeker heeft tijdig bij de Raad een beroep ingesteld.

Of hij al dan niet een lees- of ontvangstbevestiging heeft gegeven bij de mededeling van de bestreden beslissing is dus niet relevant voor de beoordeling die de Raad moet maken.

Wat de opbouw van het examen betreft, volgt de Raad de toelichting van verwerende partij – zoals hierboven aangehaald – dat er slechts in één bestand als noodoplossing moet worden voorzien.

De toelichting in de bestreden beslissing over het thuiswerk van verzoeker en het beantwoorden van vragen door de docent, wordt door verwerende partij aangemerkt als een overbodig motief.

Aangezien ook de Raad van oordeel is dat dit, in het licht van verzoekers grieven in het intern beroep, geen dragend motief van de bestreden beslissing is, is kritiek erop niet ontvankelijk.

Verzoeker stelt dat het “bevreemd” dat hij is geslaagd voor het deel permanente evaluatie, maar niet voor het examen.

In hoofdorde stipt de Raad aan dat het uiten van een verwondering niet kan worden beschouwd als een ontvankelijk middel.

Ondergeschikt: aangezien verwerende partij ervoor heeft gekozen om de permanente evaluatie en het examen van elkaar te scheiden, spreekt het voor zich dat de resultaten voor het ene onderdeel geen bindende voorspellende kracht hebben voor het andere. Verzoeker toont niet aan waarom de resultaten voor de permanente evaluatie niet anders zouden kunnen doen besluiten dan dat hij ook voor het examen zou moeten slagen.

Wat het verloop van het examen betreft, overweegt de Raad dat het, gelet op de toegekende faciliteiten, niet verkeerd zou zijn indien een examiner zich er spontaan, dus zonder dat verzoeker daarom vraagt, van zou vergewissen dat verzoeker de vragen juist heeft begrepen.

Los van die bedenking, is de Raad van oordeel dat uit het verloop van het examen zoals de interne beroepscommissie het schetst – daarin door verzoeker niet tegengesproken – niet kan worden afgeleid dat de toegekende faciliteiten werden miskend. Verzoeker heeft extra tijd gekregen, en heeft geen vragen om hulp of toelichting gesteld.

Het argument dat tijdens de opleiding meermaals faciliteiten zijn geweigerd heeft, daargelaten de vraag of verzoeker dit ook aantoont, kennelijk geen betrekking op het examen ‘Virtualisatie’ en is dus vreemd aan het huidig beroep. In dat opzicht is de grief niet ontvankelijk. Hetzelfde geldt voor de opmerking dat in het verleden vragen soms al verbeterd waren zonder dat verzoeker mondelinge toelichting had gekregen.

Met betrekking tot het vermelden van kernwoorden, beperkt verzoeker zich ertoe dat die geen deel uitmaken van zijn faciliteiten.

Zulks heeft niet tot gevolg dat het wél vermelden ervan voor studenten met faciliteiten, meer bepaald voor verzoeker, met die faciliteiten in strijd zou zijn. Dat verzoeker het door hem bij wijze van voorbeeld aangehaalde examen duidelijker vindt, betekent niet dat het examen ‘Virtualisatie’ onvoldoende duidelijk was opgesteld.

De representativiteit van een examen is niet afhankelijk van de vaststelling dat uit elk deel of hoofdstuk een vraag wordt gesteld.

Met de loutere vraag of alle andere hoofdstukken wel zijn gevraagd, ontwikkelt verzoeker geen middel. Bovendien geeft verzoeker met deze ‘vraag’ een ruimere draagwijdte aan zijn beroep bij de Raad dan zijn intern beroep, waarin hij enkel heeft gesteld dat uit hoofdstuk 1 geen vraag is gesteld.

Het ontgaat de Raad welk belang verzoeker heeft bij zijn argumentatie inzake het sjabloon dat de heer [J.D.L.] heeft opgesteld. Voor zover dat belang moet worden gezien in de kernwoorden kan – los van de vraag of het gebruik daarvan wel aan de heer [J.D.L.] moet worden toegeschreven – worden verwiesen naar de bovenstaande beoordeling dat het gebruik van die kernwoorden hoe dan ook geen onregelmatigheid uitmaakt.

Dat de cursus niet kwalitatief is, blijft vooralsnog een onbewezen en zelfs niet nader onderbouwde kritiek.

Daargelaten dat aan verzoeker als student niét het vermoeden van deskundigheid kleeft zoals dat bij de docenten en examinatoren het geval is, en verzoekers kritiek op zich dus hoe dan ook

niet kan volstaan, moet samen met verwerende partij worden vastgesteld dat verzoeker dit middel in zijn intern beroep niet heeft opgeworpen.

Aangezien deze kritiek niet raakt aan de openbare orde en verzoeker niet aanvoert – laat staan bewijst – dat hij in de onmogelijkheid was om deze kritiek aan de interne beroepscommissie voor te leggen, is deze grief niet ontvankelijk.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, in geen van zijn onderdelen gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 23 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.242 van 25 januari 2023 in de zaak 2022/1048

In zake: Buket ARPA
 woonplaats kiezend te 1030 Schaarbeek
 Rogierlaan 26 bus 1

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 7 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in het schakelprogramma voor de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’.

Zij behaalt geen enkele credit, ten gevolge waarvan haar de verdere inschrijving wordt geweigerd.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster een intern beroep in.

Op 7 december 2022 beslist de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel om dat beroep ontvankelijk, maar ongegrond te verklaren.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – intrekking

Met een e-mail van 13 januari 2023 deelt verwerende partij mee dat de interne beroepscommissie op 13 januari 2023 heeft besloten om de bestreden beslissing in te trekken – kopie van die beslissing wordt gevoegd – en dat verzoeksters intern beroep opnieuw zal worden behandeld op de zitting van de interne beroepscommissie van 19 januari 2023.

Aangezien de bestreden beslissing uit het rechtsverkeer is genomen, is huidig beroep zonder voorwerp.

Verzoekende partij betwist dit niet schriftelijk en evenmin op de zitting waar zij niet verschijnt.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 25 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad

Jan Geens bestuursrechter – bijzitter

Henri Verhaaren bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.243 van 25 januari 2023 in de zaak 2022/1057

In zake: Rania AMAZIANE
woonplaats kiezend te 2800 Mechelen
Paardenkerkhofstraat 25

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 15 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 9 december 2022 [bedoeld wordt: 8 december 2022] waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie’.

Op het einde van dat academiejaar behaalt verzoekster een credit voor 25 van de 61 opgenomen studiepunten. Er wordt haar een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd.

In het academiejaar 2021-2022 schrijft verzoekster zich in voor dezelfde opleiding. Zij neemt een curriculum op van 13 opleidingsonderdelen, ten belope van 72 studiepunten. Na de tweede examenzittijd heeft verzoekster voor vijf opleidingsonderdelen – 24 studiepunten – een credit behaald.

Op 9 september 2022 brengt verzoekster bijzondere omstandigheden onder de aandacht van de examencommissie.

Omdat verzoekster door haar studieresultaten niet tegemoetkomt aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt haar door de examencommissie op 15 september 2022 niettemin de eerstvolgende nieuwe inschrijving in dezelfde opleiding of in opleidingsonderdelen ervan, onder welk contracttype ook, geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Op 19 september 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in:

“Vijf dagen voor de deliberatie, heb ik een dossier uitzonderlijke omstandigheden ingediend, met een doktersverslag en psycholoogverslag. Inmiddels heb ik het gevoel dat er geen rekening is gehouden met mijn dossier. De uitzonderlijke omstandigheden vonden plaats tijdens de herexamenperiode, ik kampte met allerlei lichamelijke klachten die volgens mijn dokter te wijten waren aan mijn ernstige stress. De uitzonderlijke omstandigheden hebben de noodzakelijke studievoortgang die ik moet behalen duidelijk verhinderd.

Ik stond machteloos tegenover deze omstandigheden en heb hier duidelijk niet voor gekozen. Als vermeld in mijn dossier, kampte ik dagelijks met spanningshoofdpijn, vermoeidheid, buikpijn, koorts, duizeligheid, ... zodanig dat ik op bepaalde dagen niet uit mijn bed geraakte en die dus het studeren voor mij onmogelijk maakte. Als ik de hoofdpijn in detail moet omschrijven die ik had op een examen of tijdens het studeren, dan zag ik zwarte vlekken en vreemde vormen (aura) met een tintelend gevoel in mijn armen en benen, en me daardoor bijna nooit kon concentreren. Hetgeen erg frustrerend was voor mij. Tijdens de examens zelf voelde ik me benauwd en gespannen, ik had moeilijkheden met ademen en voelde me elke keer duizelig. Concreet heeft stress mijn studies gehinderd en dit moet dan ook serieus worden genomen, aangezien het lichamelijke en psychische klachten heeft veroorzaakt die niet alleen mijn studie maar ook mijn dagelijks functioneren hebben verstoord. Gedurende dit academiejaar merkte ik

namelijk dat ik enorm veel last had van stress en lichamelijke klachten, waardoor ook mijn examenperiodes van de eerste zittijd werden verhinderd.

Op dit moment voel ik me mentaal en fysiek uitgeput door de afgelopen examenperiode en de resultaten hiervan. Ook vind ik dat mijn rechten zijn geschonden met deze studievoortgangsbeslissing. We hebben het recht om een gemotiveerd dossier van uitzonderlijke omstandigheden in te dienen indien deze onze studietraject duidelijk hebben verhinderd, hetgeen nu mijn geval is.

Hierbij ben ik mij ervan bewust dat ik niet heb voldaan aan mijn bindende voorwaarden en dat mijn academische resultaten niet beantwoorden aan wat de VUB van mij verwacht.

Ook ben ik ervan overtuigd dat ik met de nodige medische en psychologische hulp in staat zal zijn mijn stressklachten onder controle te krijgen en betere academische resultaten zal kunnen behalen.

Ik ben mentaal al zeer uitgeput en de weigering tot herinschrijving zet me niet aan om opnieuw te beginnen met een ander opleiding. De opleiding psychologie interesseert me heel erg en ik voel me goed aan de Vrije Universiteit Brussel. Daarom zou ik het jammer vinden niet meer te kunnen studeren aan de Vrije Universiteit Brussel vanwege een overmachtssituatie waarvoor ik niet heb gekozen. Indien u mij de toestemming geeft mijn studie aan deze universiteit voort te zetten, zal ik zeker de nodige hulp inroepen en alles doen wat in mijn vermogen ligt om mezelf te verbeteren en betere schoolprestaties te vertonen. De vakken waarvoor ik nu een onvoldoende haalde zal ik als prioriteit stellen om deze te behalen, indien nodig zal ik geen nieuwe vakken meer opnemen. Daarom vraag ik u om uw beslissing te heroverwegen, Ik heb de voorkeur om opnieuw bindende voorwaarden opgelegd te krijgen dan dat mijn herinschrijving word geweigerd.”

De interne beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 10 oktober 2022 en komt op 8 december 2022 tot de volgende beslissing:

“[...]

IV. TEN GRONDE

De beroepscommissie stelt vast dat aan de studente een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van artikel 88, § 1, van het OER, nu zij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden die haar op het einde van het vorige academiejaar werden opgelegd en dewelke zij niet heeft aangevochten.

De studente heeft immers niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven. De weigering tot herinschrijving is dan ook het aangekondigde gevolg van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden.

De beroepscommissie onderzoekt vooreerst of de studente een overmachtssituatie aantoont, die rechtvaardigt waarom de studente niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarde.

De studente bearugmenteert dat zij in het voorbije academiejaar te kampen had met stress en uitputting. Ter staving brengt zij attesten bij van haar arts d.d. 6 september 2022 en van haar psychotherapeut d.d. 1 september 2022. Zij diende een dossier ‘uitzonderlijke omstandigheden’ in bij de examencommissie maar heeft het gevoel dat hiermee geen rekening werd gehouden.

Dat gedurende een academische opleiding een student wordt geconfronteerd met stress die mogelijks leidt tot fysieke klachten, maakt op zich geen overmacht uit die kan verantwoorden waarom een student onvoldoende studievoortgang verwezenlijkt, minstens maakt de studente niet aannemelijk waarom in haar concrete geval dat wel het geval zou zijn.

Studiegerelateerd stelt de interne beroepscommissie vast dat:

- Er voor de volgende opleidingsonderdelen, ondanks dat er al vier examenkansen werden benut, nog geen creditbewijs werd behaald: Algemene psychologie (05/20, 08/20, 01/20 en 07/20), Inleiding tot de orthopedagogiek (8/20, 9/20, 4/20 en 7/20), Menselijke biologie en genetica (3/20, 2/20, 4/20 en 5/20) en Sociologie I (7/20, 2/20, 7/20 en 9/20).
- Het studierendement van de studente een negatieve evolutie kent, maar ook in het voorgaande academiejaar (voor de studente zich met de stressklachten geconfronteerd zag) al zeer pover was:
 - o in academiejaar 2020-2021 behaalde zij 25 van de 61 opgenomen ECTS-credits (41%)
 - o in academiejaar 2021-2022 behaalde zij 24 van de 72 opgenomen ECTS-credits (33%)
- De studente na twee academiejaren in de opleiding slechts 49 ECTS-credits heeft behaald, en aldus nog een aanzienlijk traject moet afleggen alvorens het diploma te kunnen behalen.
- De studente, ondanks dat haar bindende voorwaarden waren opgelegd, er voor heeft gekozen om maar liefst 72 ECTS-credits op te nemen in academiejaar 2021-2022.

Dat de studente overigens meent dat zij met medische en psychologische ondersteuning wel tot voldoende studievoortgang zou kunnen komen, is onvoldoende onderbouwd en geconcretiseerd. Dit kan de commissie er dan ook niet van overtuigen dat het voldoende aannemelijk is dat zij tot een beter studierendement zal komen. Dat de studente zich al uitgeput voelt en het dan ook heel jammer zou vinden om met een andere opleiding of aan een andere instelling te moeten starten, overtuigen evenmin.

De omstandigheid dat de studente aanhaalt dat zij het gevoel heeft dat de examencommissie geen rekening heeft gehouden met haar ‘dossier uitzonderlijke omstandigheden’, kan geen afbreuk doen aan de vaststellingen zoals zij hierboven door de examencommissie zijn gebeurd. De interne beroepscommissie heeft immers een nieuwe beoordeling ten gronde gemaakt waarbij zij rekening heeft gehouden met alle elementen van het dossier.

Rekening houdend met het gelopen studie parcours, het aantal nog te verwerven credits en het ontbreken van elementen waaruit redelijkerwijs dient te worden afgeleid dat er sprake is van een voldoende aannemelijk perspectief op verbetering, oordeelt de interne beroepscommissie dat de beslissing van de examencommissie tot weigering tot herinschrijving redelijk is. Die beslissing verdient bevestiging.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota voert verwerende partij aan dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing. Zij wijst erop dat de interne beroepscommissie oordeelt met volheid van bevoegdheid en dat door haar beslissing de eerste bestreden beslissing uit het rechtsverkeer is verdwenen en dus niet meer het voorwerp van het beroep kan uitmaken.

In haar wederantwoordnota betoogt verzoekster dat het om een misverstand gaat en dat zij enkel wilde verduidelijken dat zij het met de beslissing van de examencommissie niet eens is. Verzoekster stelt dat haar beroep “is bedoeld [tegen] de beslissing van de intern[e] beroepscommissie”.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep, alleszins in haar verzoekschrift, uitdrukkelijk tegen zowel de beslissing van de interne beroepscommissie als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van de examencommissie.

Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het OER van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure leidt tot hetzij een beslissing waarbij de beroepscommissie, zo het beroep

ontvankelijk is, de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herziet. Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert vooreerst aan dat zij ook in het academiejaar 2020-2021 te kampen had met stress en andere gezondheidsproblemen, maar toen geen dossier ‘uitzonderlijke omstandigheden’ heeft ingediend omdat zij van de bestaande procedures niet op de hoogte was. Hoewel zij erg gemotiveerd was om in het academiejaar 2021-2022 aan de haar opgelegde bindende voorwaarde tegemoet te komen, had verzoekster opnieuw te lijden onder chronische stress, met mentale en fysieke klachten tot gevolg. Zij herhaalt, wat de symptomen betreft, wat zij in haar intern beroep heeft uiteengezet.

Verzoekster beklemtoont dat zij de opleiding ‘Psychologie’ erg interessant vindt en dat zij, hoewel ze ondertussen noodgedwongen een andere opleiding heeft gekozen, deze droom wil blijven nastreven. Zij is ervan overtuigd dat zij zonder de bijzondere omstandigheden en met de hulp van haar psychotherapeut in staat zal zijn om alsnog een positieve evolutie door te maken.

Met betrekking tot de overweging van de interne beroepscommissie dat wat verzoekster heeft aangevoerd onvoldoende is onderbouwd en geconcretiseerd, repliceert verzoekster dat zij met

medische en psychologische ondersteuning toch wel betere studieresultaten zal behalen. Zij ziet immers de aangehaalde bijzondere omstandigheden als de voornaamste oorzaak waarom zij niet kon studeren en dus voor de onvoldoendes die zij behaalde. Verzoekster kan zich er ook niet in vinden dat zij niet overtuigt inzake haar gevoel van uitputting.

In haar antwoordnota doet verwerende partij vooreerst gelden dat een verzoekende partij in een procedure voor de Raad geen nieuwe argumenten kan opwerpen, en dat dus de uitzonderlijke omstandigheden en medische klachten in het academiejaar 2020-2021 die verzoekster thans vermeldt, niet bij de beoordeling kunnen worden betrokken.

Daarnaast stelt verwerende partij dat de louter op aanvoelen gesteunde – en dus subjectieve – stelling dat verzoekster mits medische en psychologische begeleiding wél betere resultaten zal behalen, niet aantoont dat de bestreden beslissing onredelijk is.

Verwerende partij besluit dat verzoekster er niet in slaagt te bewijzen dat de bestreden beslissing onredelijk is of niet afdoende zou zijn gemotiveerd.

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar grieven. Zij stelt dat zij “met 80% zekerheid” kan zeggen dat zij met de juiste psychologische en medische hulp betere resultaten kan behalen, al erkent zij dat dit een subjectieve inschatting is. Zij wijst erop dat zij in haar nieuwe opleiding voor het opleidingsonderdeel “De grote stromingen uit de wijsbegeerte” via deelexamens in het eerste semester een credit behaalde, en dat zij een verandering aanvoelt in de manier van studeren.

Wat de door verwerende partij als ‘nieuw’ aangemerkte argumenten betreft, licht verzoekster toe dat zij dit wel in haar verzoek ‘uitzonderlijke omstandigheden’ heeft uiteengezet, maar inderdaad niet in het intern beroep.

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat het hem krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet toevalt om zijn beoordeling omtrent de kwaliteiten van een verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling.

De Raad heeft derhalve noch de taak, noch de bevoegdheid om het dossier ten gronde te behandelen en de beoordeling van de organen van de instelling over te doen, als ware hij zelf een beroepsorgaan binnen een georganiseerd administratief beroep.

In het licht daarvan kan slechts tot een schending van het redelijkheidsbeginsel worden besloten wanneer geen enkele andere normaal en voorzichtig handelende hogeronderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Wat de problemen betreft die verzoekster situeert in het academiejaar 2020-2021, zijn partijen het erover eens dat verzoekster deze niet aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd.

In die omstandigheden kan het gegeven dat verzoekster daarvan wel gewag heeft gemaakt in haar mededeling van ‘uitzonderlijke omstandigheden’ aan de examencommissie, geen afbreuk doen aan de vaststelling dat het in de huidige procedure om ‘nieuwe’ en dus onontvankelijke argumenten gaat. Artikel II.294, §2, *infine* van de Codex Hoger Onderwijs schrijft immers voor dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Het ijkpunt is dus de interne beroepsprocedure, en niet wat daaraan mogelijk procedureel vooraf is gegaan.

Ten gronde is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing mogelijk als streng kan worden ervaren, maar geenszins onredelijk is. De onvoldoende studievoortgang in de twee voorbije academiejaren kon terecht worden vastgesteld.

Zoals verzoekster zelf aangeeft, is haar visie inzake de betere slaakkansen mits de juiste medische en psychologische begeleiding vooral een subjectieve inschatting. De interne beroepscommissie is er niet toe verplicht die inschatting als een feitelijk vaststaand gegeven te beschouwen.

Het feit dat verzoekster voor één opleidingsonderdeel in haar nieuwe opleiding in het eerste semester een credit behaalde, is niet van aard om van de weeromstuit de bestreden beslissing alsnog onredelijk te maken.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 25 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.244 van 25 januari 2023 in de zaak 2022/1058

In zake: Francesca VAN LINT
 woonplaats kiezend te 3200 Aarschot
 Leuvensesteenweg 151

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 6 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 januari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in Social Sciences’. Op het einde van het academiejaar 2020-2021 wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Daar verzoekster op het einde van het academiejaar 2021-2022 aan deze voorwaarde niet tegemoetkomt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Op 23 september 2022 stelt verzoekster tegen die beslissing een intern beroep in.

Op 22 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel dat beroep onontvankelijk omdat het te laat werd ingesteld.

Op 25 oktober 2022 wordt die beslissing ingetrokken door de voorzitter van de interne beroepscommissie.

De interne beroepscommissie beoordeelt vervolgens verzoeksters intern beroep ten gronde. Na verzoekster op 2 december 2022 te hebben gehoord, beslist de beroepscommissie op 6 december 2022 als volgt:

“[...]

IV. TEN GRONDE

De beroepscommissie stelt vast dat aan de studente een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van artikel 88, §1 van het OER, nu zij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden die haar op het einde van het vorige academiejaar werden opgelegd en dewelke zij niet heeft aangevochten.

De studente heeft immers niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven. De weigering tot herinschrijving is dan ook het aangekondigde gevolg van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden.

De beroepscommissie onderzoekt vooreerst of de studente een overmachtssituatie aantoont, die rechtvaardigt waarom de studente niet voldaan aan de bindende voorwaarden.

De studente verwijst naar mentale problemen waarmee ze dagelijks te kampen heeft, waarbij de studielast en de bindende voorwaarden te zwaar bleken te zijn. Ze heeft hard gewerkt in moeilijke omstandigheden gezien haar situatie, en haalde de bindende voorwaarden niet met tweemaal 8/20 en eenmaal 9/20. Haar medestudenten werken niet graag met haar samen zodat ze schriftelijke taken liever alleen maakt, wat moeilijker is dan samen met andere studenten en waardoor ze er meer tijd dan gepland aan besteedt. Dankzijde hulp van psychiater en medicatie voelt ze zich veel beter, maar er zijn nog steeds periodes van stress en terugval waarin ze het moeilijk heeft. Ze heeft geen schuld aan de traumatische ervaringen die ze heeft doorstaan, en zou het oneerlijk vinden niet

langer te kunnen verder studeren. Ze is in staat de opleiding af te ronden en is zeer gemotiveerd. Tot slot haalt ze aan dat ze vorig jaar bindende voorwaarden kreeg omdat ze niet geslaagd was voor ‘Statistics’, maar dit jaar is ze geslaagd voor elk opleidingsonderdeel dat ze al had opgenomen.

Ook al zou de beroepscommissie de gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan in september 2020 en de mentale problemen waarmee de studente al eerder en tot op vandaag nog steeds te kampen heeft, hoewel zij niet in concreto aangeeft op welke examens van de verschillende examenperiodes van de eerste en van de tweede zittijd die een rechtstreekse invloed zouden hebben gehad, als een overmachtssituatie aanschouwen, dan nog moet zij bij de beoordeling van het beroep eveneens de volgende vaststaande gegevens in rekening nemen.

De bindende voorwaarde die op het einde van academiejaar 2020-2021 werd opgelegd, en dit reeds voor de derde maal, was een belangrijk signaal dat de studente tijdens academiejaar 2021-2022 de nodige inspanningen diende te leveren om voldoende studievoortgang te bekomen. Studiegerelateerd stelt de beroepscommissie evenwel vast dat:

- de studente een eerste maal ingeschreven was in de bacheloropleiding tijdens academiejaar 2018-2019, en slechts voor 12 van de 60 opgenomen ECTS-credits slaagde (oftewel een studierendement van 20%). Aan de studente werd dan ook een bindende voorwaarde opgelegd;
- de studente een tweede maal ingeschreven was in de bacheloropleiding tijdens academiejaar 2019-2020, en slaagde voor 30 ECTS-credits van de 48 opgenomen ECTS-credits, oftewel een studierendement van 63%. Hiermee had de studente niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde. Mede gelet op de ondersteuning en begeleiding die de studente gezocht had voor haar problemen, heeft de beroepscommissie de door de examencommissie opgelegde ‘weigering tot herinschrijving’ omgezet naar bindende voorwaarden;
- de studente een derde maal ingeschreven was in de bacheloropleiding tijdens academiejaar 2020-2021, en slaagde voor 24 ECTS-credits van de 42 opgenomen ECTS-credits, oftewel een studierendement van 57%. Hiermee had de studente wederom niet voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde. Mede gelet op de gebeurtenissen die zich in september 2020 hadden voorgedaan, heeft de beroepscommissie de door de examencommissie opgelegde ‘weigering tot herinschrijving’ andermaal omgezet naar bindende voorwaarden; naast de expliciete vermelding van de opgelegde bindende voorwaarden, benadrukte de beroepscommissie dat de studente de nodige inspanningen diende te leveren teneinde te slagen voor het opleidingsonderdeel ‘Statistics for the Social Sciences’ dat zij reeds gedurende 3 academiejaren had opgenomen, alsook dat zij bij Studiebegeleiding terecht kan voor informatie, advies, begeleiding en training (studiemethode en -planning, BA/MA-proef schrijven, vakinhoudelijke begeleiding, examenplanning en strategie), en dat de studente de psychologische begeleiding diende verder te zetten;
- de studente zich tijdens academiejaar 2021-2022 opnieuw en aldus voor de vierde maal heeft ingeschreven voor de bacheloropleiding, doch zij is slechts voor 18 van de 42 opgenomen ECTS-credits geslaagd, oftewel een studierendement van 43%, waarmee zij duidelijk niet heeft voldaan aan de opgelegde bindende voorwaarde. Ofschoon de studente voor 3 opleidingsonderdelen een creditbewijs heeft behaald, heeft zij voor 4 opleidingsonderdelen geen slaagcijfer behaald (met niet alleen

tweemaal 8/20 en eenmaal 9/20 maar ook eenmaal 5/20 voor een examen tijdens de tweede zittijd). Het was uiteraard de eigen keuze van de studente om, ook al was (reeds voor de derde maal) haar een bindende voorwaarde opgelegd, 7 opleidingsonderdelen op te nemen. Bovendien blijkt dat de studente tijdens de eerste zittijd niettegenstaande de opgelegde bindende voorwaarde, tweemaal ongewettigd afwezig is gebleven voor het examen.

De beroepscommissie stelt tevens vast dat het studierendement van de studente tijdens academiejaar 2021-2022 beduidend lager is dan de twee academiejaren voordien, meer bepaald slechts 43%, en dit ondanks de moeilijkheden die tijdens academiejaar 2019-2020 en 2020-2021 werden ingeroepen en terwijl de studente ondertussen toch al verschillende jaren begeleiding volgt.

Tot slot stelt de beroepscommissie vast dat de studente na 4 academiejaren nog maar 84 ECTS-credits heeft kunnen behalen, zodat zij nog een lange weg heeft af te leggen alvorens het bachelordiploma te kunnen behalen.

De studente overtuigt de beroepscommissie ook niet aan de hand van concrete elementen dat zij volgend academiejaar wel voldoende studievoortgang zal behalen. Dat de studente naar eigen zeggen heel gemotiveerd is en zelf meent dat zij in staat is om de opleiding af te ronden, betreffen subjectieve inschattingen die de voormelde vaststellingen niet ontkrachten en niet verhinderen dat er terecht toepassing wordt gemaakt van de bepalingen opgenomen in het OER nopens studievoortgangsbewaking. Het loutere gegeven dat de studente dit academiejaar wel geslaagd was voor het opleidingsonderdeel ‘Statistics for the Social Sciences’ dat zij reeds voor het vierde opeenvolgende academiejaar heeft opgenomen, volstaat niet om de verschillende studiegerelateerde vaststellingen die de beroepscommissie hierboven heeft gemaakt (in het bijzonder nopens het vierde jaar van inschrijving), te weerleggen.

Naar inzichten van de beroepscommissie is er niettegenstaande de ingeroepen omstandigheden, onvoldoende studievoortgang terug te vinden in het studietraject van de studente, die na 4 academiejaren nog maar 84 ECTS-credits heeft kunnen behalen. Uit het dossier blijken onvoldoende elementen die de beroepscommissie kunnen overtuigen dat de studente volgend academiejaar wel voldoende studievoortgang zal kunnen behalen.

Rekening houdend met het gelopen studieparcours, het aantal nog te verwerven credits en het ontbreken van elementen waaruit redelijkerwijs dient te worden afgeleid dat er sprake is van een voldoende aannemelijk perspectief op verbetering, oordeelt de interne beroepscommissie dat de beslissing van de examencommissie tot weigering tot herinschrijving redelijk is. Die beslissing verdient bevestiging.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Ratione temporis

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota merkt verwerende partij op dat de beslissing van de beroepscommissie werd meegeleid op 9 december 2022 en dat verzoekster haar beroep heeft ingesteld met een aangetekende zending van 19 december 2022.

Beoordeling

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het voor hem gebrachte beroep.

In haar verzoekschrift stelt verzoekster met betrekking tot de kennisgeving van de bestreden beslissing: “met kennisgeving op vrijdag 9 december 2022”.

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs bepaalt dat een beroep bij de Raad wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van de kennisgeving van de bestreden beslissing.

Aangezien verzoekster de datum van de kennisgeving plaatst op (vrijdag) 9 december 2022, liep de beroepstermijn van (zaterdag) 10 december 2022 tot en met (vrijdag) 16 december 2022.

Het op (maandag) 19 december 2022 verzonden beroep is derhalve laattijdig. Verzoekster voert niet aan, laat staan bewijst, dat zij door overmacht werd verhinderd om het beroep binnen de vervaltermijn in te stellen.

De ambtshalve exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk.

B. Vermelden van middelen

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota voert verwerende partij aan dat het beroep niet ontvankelijk is, omdat elke feitelijke omschrijving van grieven of motivering ontbreekt.

Zij voegt eraan toe dat verzoekster zich geen bijkomende termijn kan voorbehouden om, na het indienen van een beroep bij de Raad, nog bijkomende argumenten aan te voeren.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in.

Beoordeling

Het beroep dat verzoekster indient, luidt als volgt:

“Hierbij teken ik beroep aan tegen de beslissing van de interne beroepscommissie. Gezien de omvang van de beslissing en graad van complexiteit kan ik de argumenten niet onmiddellijk aanvoeren en vraag [ik] U om deze op latere datum toch te ontvangen. Gezien de intieme verbondenheid van mijn argumenten met een arrest van de Raad ([a]rrest van de Eerste Kamer [nr.] 8.169 d.d. 12 december 2022) en gezien dit waarschijnlijk ook nodig maakt om tegen het [a]rrest 8.169 een beroep aan te tekenen vraag ik of ik mijn argumenten voor het beroep tegen de beslissing van de interne beroepscommissie (VUB) binnen de termijn voor het geldig indienen van het beroep tegen [a]rrest 8.169 mag indienen.”

Verzoeksters argumentatie met betrekking tot het arrest nr. 8.169 laat zich moeilijk begrijpen. In dat arrest van 12 december 2022 immers, heeft de Raad vastgesteld dat de aldaar bestreden beslissing van 22 oktober 2022 zonder voorwerp was geworden, aangezien die beslissing werd ingetrokken.

Het stond verzoekster vrij tegen dat arrest een ‘beroep’ in te stellen, zij het dat dit enkel een cassatievoorziening bij de Raad van State kan zijn, die binnen dertig dagen na kennisgeving van het arrest moet worden ingesteld. De Raad heeft geen kennis van een dergelijk cassatieberoep, en aangezien verzoekster tijdens de procedure voor de Raad de rechtsgeldigheid van de intrekking niet heeft bekritiseerd, is het voor de Raad vooralsnog ook niet duidelijk welke grieven verzoekster in een dergelijk cassatieberoep zou kunnen ontwikkelen.

Het valt daarbij niet aan de Raad toe om verzoekster toelating te geven om in een ‘beroep’ tegen ’s Raads arrest van 12 december 2022 argumenten aan te voeren tegen de thans bestreden beslissing.

Voor het overige moet de Raad samen met verwerende partij vaststellen dat verzoekster in haar beroepsschrift geen enkel argument ontwikkelt tegen de bestreden beslissing, ofschoon artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs zulks voorschrijft.

Een beroep dat geen enkel middel bevat, is niet ontvankelijk.

De exceptie is gegrond; het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 25 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.245 van 25 januari 2023 in de zaak 2023/0001

In zake: Merly ATALIEDE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Hilde Minnen
Kantoor houdende te 2018 Antwerpen
Ballaarstraat 67-71 bus 5
waar woonplaats wordt gekozen

tegen:

UC LEUVEN
woonplaats kiezend te 3001 Heverlee
Geldenaaksebaan 335

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Leuven van 22 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk 3’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 25 januari 2022.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Lobke Roodhooft, die *loco* advocaat Hilde Minnen verschijnt voor verzoekende partij, en Bernadette Houdart, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de graduaatsopleiding ‘HR-support’. Zij heeft te kampen met dyslexie.

Tot verzoeksters curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk 3’. Dit opleidingsonderdeel vertegenwoordigt blijkens de ECTS-fiche achttien studiepunten, en wordt geëvalueerd aan de hand van permanente evaluatie. Het onderwijs wordt gegeven on-campus, online en middels zelfstudie, en de opdrachten omvatten werkplekleren (400 uur), contactmomenten en individuele opdrachten.

Verzoekster vangt op 22 september 2021 een stage aan bij het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (verder ook: UZA), die zou lopen tot 28 maart 2022. Deze stage wordt begin januari 2022 beëindigd – verzoekster wordt daarvan telefonisch in kennis gesteld.

Voor nog te presteren stage-uren zoekt verzoekster een andere stageplaats. Daarover is er tussen verzoekster en de opleiding overleg: een stageplaats wordt initieel gevonden in Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (verder: ZNA) en vervolgens (omwille van verzoeksters dyslexie) bij ACV, waar verzoekster op 14 maart 2022 een eerste gesprek vastlegt.

Op 11 maart 2022 heeft verzoekster een gesprek met I.V. en K.V.d.D. (coördinator van de graduaatsopleiding). Volgens verzoekster heeft I.V. daarbij aangegeven haar niet meer te willen begeleiden. Aansluitend daarop wordt nog een digitaal overleg met de ombud op 15 maart 2022 vastgelegd.

Op 15 maart 2022 zendt het hoofd van het graduaatsonderwijs een e-mail aan verzoekster, met de mededeling dat de opleiding in samenspraak met UZA beslist om verzoeksters stage voor Beroepspraktijk 3 stop te zetten. Bij gebreke aan een tweede examenkans, moet verzoekster zich in het academiejaar 2022-2023 opnieuw inschrijven. Aansluitend wordt meegedeeld dat de beslissing ook geldt voor het stagedeel dat verzoekster in ZNA zou presteren.

Op 22 maart 2022 stelt verzoekster tegen deze beslissing een intern beroep in, waarin zij het volgende doet gelden:

“[...]”

IV. MIDDELEN

Het beroep is gesteund op de volgende middelen:

Middel 1: schending van het algemene beginsel van behoorlijk bestuur: schending van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en het materiële motiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur

De beslissing d.d. 15 maart 2022 werd geenszins gemotiveerd. Er wordt louter verwezen naar de vermeende ‘uitgebreide toelichting bij de redenen van de stopzetting door de stagedocent en de coördinator’. Verzoekster betwist dat zij een uitgebreide mondelinge toelichting mocht ontvangen. Te meer, zij heeft het raden naar de reden van stopzetting van de stage.

Indien het gedrag of de prestaties van verzoekster van die aard zouden zijn, dat een uitsluiting uit een opleidingsonderdeel een gepast gevolg zou zijn, mag men toch verwachten dat dit uitdrukkelijk schriftelijk wordt meegedeeld aan de betrokken student. Zij kan zich in de gegeven omstandigheden niet optimaal verweren, aangezien zij in wezen geen kennis heeft van de feiten die haar ten laste worden gelegd.

De vraag rijst in die zin: maakt UCLL toepassing van artikel 26 van het OER 2021-2022, hetgeen luidt als volgt:

“Artikel 26 Ontzeggen van de (verdere) toegang tot een praktisch opleidingsonderdeel

1 Wanneer de deelname van de student aan een praktisch opleidingsonderdeel hemzelf of anderen in ernstig gevaar brengt omwille van bijzondere persoonlijke omstandigheden, kan de opleiding de student de toegang ontzeggen tot een praktisch opleidingsonderdeel. Dit is enkel mogelijk indien de [gevaarsituatie] niet vermeden kan worden door het gebruik van hulp- of beschermingsmiddelen.

2 Bij ernstig falend functioneren van de student tijdens het verloop van een praktisch opleidingsonderdeel kan de deelname van de student aan dit praktisch opleidingsonderdeel stopgezet worden door de opleiding.

3 In beide gevallen moet de opleiding nagaan of er een (veilig) alternatief aangeboden kan worden voor het opleidingsonderdeel, zoals het aanbieden van een vervangende opdracht die een volwaardig equivalent vormt van de (nog resterende) onderwijsactiviteit. Bij het stopzetten van de stage omwille van het ernstig falend functioneren mag de opleiding het falend functioneren meenemen in de beoordeling van de haalbaarheid van de alternatieve opdracht.”

In elk geval heeft verzoekster er het raden naar, gelet op het gebrek aan motivering: men zou durven vermoeden dat UCLL toepassing heeft gemaakt van hogervermeld artikel. Nochtans, in dat geval gaat UCLL voorbij aan paragraaf 3 van het betreffende artikel, hetwelk voorschrijft dat er een alternatief voor de uitvoering van het opleidingsonderdeel zou worden voorzien. UCLL heeft verzoekster niet eens de kans geboden om een alternatieve prestatie voor Beroepspraktijk 3 uit te voeren.

Tot slot, bij een toepassing van artikel 26 van het OER legt men de student ernstige feiten ten laste (het in gevaar brengen van zichzelf of anderen of een ernstig falend functioneren). Kan verzoekster één van deze twee elementen worden verweten? Geenszins.

In ieder geval, liggen hiervan geen stukken voor: werd verzoekster gewaarschuwd, werd [haar] de kans geboden om te remediëren, werden er nota's opgesteld omtrent het functioneren van verzoekster, werd zij inzake geëvalueerd? Verzoekster tast in het duister.

De beslissing d.d. 15 maart 2022 maakt een schending uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name: een schending van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en het materiële motiveringsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Middel 2: schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: het materiële motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel

UCLL handelde onzorgvuldig, door dermate te talmen bij het nemen van een formele beslissing. Immers, de stage van verzoekster werd – om onduidelijke redenen – stopgezet bij het UZA, maar de formele beslissing waarin duidelijk werd dat zij geheel werd uitgesloten van Beroepspraktijk 3 werd pas ter kennis gebracht op 15 maart 2022. Verzoekster bleef in tussentijd in de veronderstelling dat zij haar [stage-uren] eenvoudigweg elders zou kunnen presteren, reden waarom zij dadelijk op zoek ging naar een nieuwe stageplaats.

Door het talmen van UCLL, heeft verzoekster haar plannen meermaals moeten wijzigen. Haar overeengekomen stage bij het ACV moest plots gewijzigd worden naar ZNA. Wanneer bleek dat ZNA verzoekster niet adequaat zou kunnen ontvangen (zoals ook UZA niet kon overigens), diende zij het ACV opnieuw aan te spreken, die zich gelukkig soepel konden opstellen en verzoekster heel graag zouden ontvangen als stagiair. Door het wispelturige gedrag van UCLL werden verzoekster haar kansen bij potentiële werkgevers gehypothekeerd, aangezien zij mee diende te dansen op het ritme op de maat van UCLL.

Door de afwachtende houding van UCLL werd verzoekster telkens meer en meer de kans ontnomen om de stage-uren die zij nog voor de boeg had te kunnen uitvoeren in de loop van huidig academiejaar. Een zorgvuldige onderwijsinstelling zou passend en snel hebben gehandeld, om de impact op de student zo beperkt mogelijk te maken. Er werd maar liefst twee maanden gewacht met de kennisgeving van de uitsluiting uit Beroepspraktijk 3 aan verzoekster. Dit is niet ernstig en bovendien onzorgvuldig.

De beslissing d.d. 15 maart 2022 maakt een schending uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, met name het materiële motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Middel 3: schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: het materiële motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel

In een aanvullend bericht op datum van 15 maart 2022 werd aan verzoekster meegedeeld dat niet enkel de stage in het UZA werd stopgezet, maar dat verzoekster voor het gehele opleidingsonderdeel Beroepspraktijk 3 werd uitgesloten. Het opleidingsonderdeel zou ten vroegste kunnen worden hernomen in het academiejaar 2022-2023.

Zoals hoger reeds vermeld, werd de reden van deze uitsluiting niet formeel meegedeeld aan verzoekster. De grondslag voor [de] uitsluiting uit het opleidingsonderdeel Beroepspraktijk 3 is onbekend.

In elk geval veronderstelt een totale uitsluiting uit een opleidingsonderdeel minstens een ernstige inbreuk op het OER of de gedragsregels van UCLL, hetgeen in onderhavig dossier niet aan de orde is.

Welke reden is van die grootorde geweest om verzoekster uit te sluiten uit een volledig opleidingsonderdeel, hetgeen haar de kans op afstuderen heeft ontnomen, waarbij UCLL het nog niet eens nodig vond om deze schriftelijk ter kennis te brengen?

Evident heeft deze eenzijdige beslissing van UCLL een hypothekerend effect op de studieloopbaan van verzoekster, zowel als op de start van haar professionele carrière. Verzoekster kan hoe dan ook pas een jaar later dan voorzien afstuderen, hetgeen evident de nodige financiële gevolgen heeft: zij dient een jaar langer inschrijvingsgeld te betalen en zal een jaar langer geen beroepsinkomsten kunnen genereren.

Schijnbaar gaat UCLL hier echter bijzonder licht over en besliste men zonder meer om verzoekster uit te sluiten van het opleidingsonderdeel Beroepspraktijk 3 en heeft men haar bovendien ontzegd van enige tekst en uitleg.

De beslissing om verzoekster uit te sluiten van Beroepspraktijk 3 is disproportioneel en onverantwoord, waardoor deze een schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: het materiële motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel uitmaakt.

Middel 4: schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: het patere legem quam ipse fecisti-beginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel

UCLL gaat vervolgens opnieuw uit de bocht door verzoekster niet te voorzien in een alternatief om haar stage-uren voor Beroepspraktijk 3 te kunnen uitvoeren, zoals artikel 26 van het OER nochtans zeer uitdrukkelijk voorschrijft. Verzoekster slaagt er derhalve blijkbaar niet in om haar eigen voorschriften na te leven. UCLL liet verzoekster aan haar lot over en beperkte haar kansen om de resterende stage-uren te kunnen presteren.

Verzoekster lijdt bovendien – zoals reeds aangehaald – aan een leerhandicap, met name: dyslexie. UCLL is hiervan op de hoogte, reeds sinds haar opleiding sociaal-cultureel werk in 2014 (stuk 2a). Verzoekster geniet faciliteiten, aanpassingen in functie van haar dyslexie.

Artikel 70 van het OER verwijst naar de gelijke behandeling binnen UCLL. Zo luidt paragraaf 1 voor voormeld artikel:

“I De studenten van UC Leuven-Limburg hebben recht op een gelijke behandeling. Voor een ongelijke behandeling is een objectieve grondslag vereist en moet het verschil in behandeling in verhouding staan tot een rechtmatig na te streven doel. (...)"

De 4^e paragraaf bepaalt uitdrukkelijk dat de student recht heeft op redelijke aanpassingen bij een functiebeperking:

*“(…)
Studenten met een erkend statuut kunnen onderwijs- en examenfaciliteiten aanvragen bij de studentendienst.
Zij dienen deze aanvraag ten laatste 30 kalenderdagen voor de start van het examenmoment in. Studenten met een functiebeperking hebben recht op redelijke aanpassingen.”*

UCLL was op de hoogte van de functiebeperking van verzoekster. Toch heeft mevrouw [I.V.] verzoekster aangeraden om een stage aan te vatten bij ZNA. Een organisatie die niet de nodige aanpassingen kan bieden aan verzoekster. Bij het ACV daarentegen is men voorbereid om een stagiair te ontvangen met een functiebeperking. Zoals die van verzoekster. Deze stage werd echter door verzoekster zelf voorzien. UCLL handelt niet in het belang of in functie van de beperkingen van verzoekster, door haar richting een stageplaats te duwen die voor haar niet geschikt is.

De beslissing d.d. 15 maart 2022 om verzoekster uit te sluiten en de aanloop naar de beslissing vormt een schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: het *patere legem quam ipse fecisti*-beginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.”

De interne beroepscommissie van UC Leuven behandelt het beroep in zitting van 26 april 2022 en komt tot de volgende beslissing:

“[…]

Beoordeling van het intern beroep

Ontvankelijkheid van het intern beroep

De student dient beroep in conform art. 84 OER.

Concreet dient de student intern beroep in tegen een beslissing inzake beëindiging van een stage.

Conform art. 83, eerste lid OER kan een intern beroep ingediend worden tegen:

- een studievoortgangsbeslissing;
- een weigering tot het volgen van een opleiding of opleidingsonderdelen;
- een weigering om een geïndividualiseerd traject te volgen, om het type of de inhoud van (...) studiecontract te wijzigen;
- een weigering om een erkend statuut toe te kennen;

- een weigering om redelijke aanpassingen te verlenen op grond van een functiebeperking;
- een beslissing over een tuchtmaatregel.

De aangevochten beslissing ressorteert als zodanig niet onder het toepassingsgebied van deze bepaling.

De Interne Beroepscommissie kan bijgevolg geen uitspraak doen inzake de aangevochten beslissing.

Conform het genoemde art. 83 OER is een student in de mogelijkheid om een heroverweging te vragen bij de leidinggevende van degene die de beslissing nam.

Het intern beroep is niet ontvankelijk.”

Tegen die beslissing van de beroepscommissie stelt verzoekster op 3 mei 2022 een beroep in bij de Raad.

Dat beroep wordt bij arrest nr. 7.563 van 8 juni 2022 gegrond bevonden. Geoordeeld wordt dat een beslissing houdende stopzetting van een stage een studievoortgangsbeslissing is, waarvoor de hogeronderwijsinstelling krachtens artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs een interne beroepsmogelijkheid moet bieden.

De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van UC Leuven van 26 april 2022 en draagt verwerende partij op om uiterlijk 17 juni 2022 een nieuwe beslissing te nemen.

Op 17 juni 2022 neemt de interne beroepscommissie een nieuwe beslissing. Zij verklaart verzoeksters beroep ontvankelijk en gegrond en beveelt de opleiding om verzoekster in staat te stellen de resterende stage-uren te hernemen, of indien nodig een vervangende opdracht aan te bieden.

Op 24 juni 2022 schrijft verzoeksters raadsman verwerende partij aan, met de mededeling dat nog geen bericht werd ontvangen over de verderzetting van de stage dan wel een vervangopdracht.

Nadat de opleiding op 27 juni 2022 (13u37) aan verzoekster meedeelt:

“Met deze mailing geven we opvolging aan de recente beslissing van de Interne Beroepscommissie op 17 juni betreffende OPO MGH19J Beroepspraktijk 3. In opvolging

daarvan vind je onder en in bijlage de nodige instructies voor het voltooien van het betreffende opleidingsonderdeel.

In de bijlage is aangegeven welke opdrachten je nog dient te realiseren en welke stappen in het stageproces je dient te zetten. Raadpleeg de Toledoklas voor de verdere instructies bij de opdrachten.

Om je stage te voltooien dien je nog 263,5u effectief op een nieuwe stageplaats te presteren. Dit komt neer op 35,13 dagen aan 7,5u/dag. Bij het bepalen van het aantal nog te presteren uren zijn we uitgegaan van het voordeel voor de student. Bij de start van jouw stage in ZNA diende je nog 320 stage-uren voor de Beroepspraktijk 3 te presteren. We zijn er, in jouw voordeel, van uitgegaan dat er 56,5 uur werden gepresteerd in de periode van ZNA. De resterende te presteren uren op de nieuwe stageplaats zijn dus 263,5 uur (= totaal van 320u minus 56,5u).

Met deze informatie is het nu aan jou om de nodige stappen te zetten om conform de richtlijnen een nieuwe stageplaats te vinden en je Beroepspraktijk 3 verder aan te vatten. Houd er rekening mee dat je van zaterdag 9 juli tot en met maandag 15 augustus geen stage-uren kan presteren, gezien er in deze periode geen onderwijsactiviteiten doorgaan en de praktijklectoren die instaan voor de begeleiding van de Beroepspraktijk met vakantie zijn. Jouw stage dient ten laatste op 13 september te zijn beëindigd. Volgens onze berekeningen kan je de nodige stage-uren nog in de resterende periode presteren, en bieden we jou hiermee de kans om alsnog binnen dit academiejaar het OPO af te werken.”

replieert verzoeksters raadsman per kerende dat het aangegeven aantal stagedagen niet kan worden ingepast in de beschikbare periode. Aangegeven wordt:

“[...]

Cliënte ziet twee mogelijkheden:

Ofwel dient het cliënte te worden toegestaan de stage-uren tijdens de vakantie te presteren. Dit gegeven is al zeker niet fijn voor cliënte, die zo ook haar eigen vakantie in het water ziet vallen. Zij heeft (begrijpelijkerwijze) geen enkel begrip voor het opnemen van vakantie door de praktijklectoren, terwijl zij zelf door [hun] fout de hele zomer moet werken. Het weze herhaald dat het de fout van de opleiding is dat cliënte nu halsoverkop en tijdens de zomervakantie haar stage-uren moet afwerken.

Ofwel moet haar een vervangende taak worden gegeven, zoals ook in uw beslissing d.d. 17 juni ll. voorgesteld.

Ik zie per kerende nieuwe instructies tegemoet teneinde cliënte in de mogelijkheid te stellen huidig academiejaar te slagen voor het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3, bij gebreke waaraan ik opdracht heb om verdere stappen te ondernemen.

Cliënte herhaalt ook haar voorbehoud voor het vorderen van een schadevergoeding wegens het foutief en duidelijk schadegericht optreden van UCLL. Per maand dat cliënte niet aan de slag kan (te beginnen vanaf 1 juli e.k.) loopt deze schade op.”

Daarop antwoordt de opleiding op 27 juni 2022 (18u41) dan weer het volgende:

“[...]

In lijn met het voorgaande stelt de opleiding de student in staat om, conform het voorgaande, de stage af te ronden en zulks binnen het huidige academiejaar.

De opleiding wenst alle kansen te bieden aan de student om binnen het initieel voorziene kader/ISP/curriculum de nodige competenties te verwerven en dit aan te tonen. Dat betekent dat we het aangevatté OPO wensen af te werken. De Interne beroepscommissie verwacht dat we een redelijk voorstel doen binnen het kader van het lopende academiejaar. Dat academiejaar loopt af op 18 september en bijgevolg zien we gelet op het kunnen organiseren van de examencommissie, het voorstel niet als onhaalbaar. Het is momenteel dan ook aan de student om de volgende stappen zo snel mogelijk te ondernemen.

Bovendien heeft zowel de student maar ook het onderwijssteam recht op vakantie, dus daar proberen we maximaal aan tegemoet te komen, in elk geval stelt de vooropgestelde oplossing de student in staat om de stage af te ronden.

Vanuit de opleiding zijn we bereid om zo snel mogelijk met de student aan de slag te gaan.”

Dit ontlokt aan de raadsman van verzoekster op 28 juni 2022 de volgende repliek:

“Ik stel in uw onderstaande e-mail vast dat u bij uw standpunt blijft dat cliënte tussen nu en 9 juli en vervolgens tussen 15 augustus en 18 september de stage zou moeten kunnen voltooien.

Ik ga ervan uit dat u zelf nog niet de rekening heeft gemaakt dus sta mij toe dit samen met u te doen. Opdat cliënte nog 35,13 dagen stage kan afwerken, heeft zij nog 36 dagen nodig. Om deze week te starten, bent u helaas te laat gekomen met uw voorstel van gisteren (nadat de beslissing van de interne beroepscommissie u overigens al sedert 17 juni ll. bekend was). Wanneer cliënte redelijkerwijze volgende week maandag 4 juli zou kunnen starten op haar stageplaats, zou zij nog 5 stagedagen kunnen presteren vóór 9 juli. Wanneer zij vervolgens op 16 augustus terug zou starten, dan zou zij gedurende 31 dagen 7/7 moeten werken om op 15 september 2022 haar stage te kunnen voltooien. Dit geeft u niet meer de tijd om cliënte te evalueren, laat staan hierover te delibereren vóór het einde van het academiejaar.

In België geldt een 38-uren week, met afwijkingen, die eveneens geldt voor studenten/stagiaires. Uw voorstel is in strijd met dwingende arbeidsreglementering en derhalve absoluut verboden. Geen enkele stageplaats gaat dit toestaan. Naast het feit dat uw voorstel wettelijk verboden is, acht u het aanvaardbaar dat één van uw studenten 7/7 zou moeten gaan werken opdat u en uw collega's hun vakantie zouden kunnen opnemen, en dit in de wetenschap dat het u en uw collega's zijn die reeds in januari van dit academiejaar een zware fout maakten in dit dossier.

De eenvoudige bovenstaande berekening geeft aan dat het voor cliënte absoluut onmogelijk en kennelijk onredelijk is om binnen het tijdsbestek dat u opgeeft haar stageuren te volbrengen.

Ik herhaal dan ook de beide opties die ik in mijn e-mail van gisteren heb geschetst als enige mogelijke opties opdat cliënte dit academiejaar het OPO nog kan afronden.”

Hierop antwoordt de opleiding, eveneens op 28 juni 2022, dat artikel 17.4 van het onderwijs- en examenreglement wordt “geactiveerd”, waardoor verzoekster ook in de vakantieperiode stagedagen kan presteren. De stageperiode kan dan lopen van 28 juni tot 15 juli 2022, en van 8

augustus tot en met 13 september 2022. Verzoekster wordt gevraagd om zich in verbinding te stellen met praktijklector I.V..

Er ontwikkelt zich vervolgens nog e-mailverkeer omtrent de impact die de stage al dan niet heeft op het opleidingsonderdeel ‘Graduaatsproef’. Wat dat aspect betreft, kan ermee worden volstaan aan te stippen dat verzoekster daarvoor de beoordeling ‘NA’ (niet afgelegd) kreeg. Het beroep dat verzoekster daartegen op 6 juli 2022 instelde werd door de interne beroepscommissie op 18 juli 2022 als ongegrond afgewezen. Tegen die beslissing heeft verzoekster zich niet verder in rechte voorzien.

Verzoekster herneemt haar stage bij de vzw Tikvatenoe te Antwerpen. Zij bekomt voor het opleidingsonderdeel ‘Beroepspraktijk 3’ een examencijfer van 8/20.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 23 september 2022 een intern beroep in. Wat betreft de feitelijke omstandigheden van de stage, wordt onder meer het volgende uiteengezet:

“Door een covidbesmetting en daaropvolgende quarantaine, presteerde verzoekster tijdens de week van 8 augustus slechts 12 uren.

Wanneer de stageplaats op 18 augustus 2022 aan de opleiding bevestigde dat de stage goed gestart was (stuk 10a), volgde de reactie dat verzoekster nu niet meer alle stage-uren zou kunnen doen (stuk 10 b). Ook op dat ogenblik, kwam er van de opleiding geen enkele medewerking. Op dat ogenblik had men bijvoorbeeld kunnen beslissen om [in een] vervangingsopdracht te voorzien, zoals reeds gesuggereerd in de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 17 juni 2022 (stuk 5). Wanneer verzoekster aangaf dat dit kwam door het strakke tijdschema dat door de opleiding zelf werd voorzien, volgde de volgende reactie (stuk 10f):

“Jouw stageperiode kon aanvangen eind juni tem 15juli en van 8 augustus tem 13 september. Het is binnen deze periode dat jij je stagedagen dient te presteren.”

Dit bericht van de praktijklector strookt hoegenaamd niet met de werkelijkheid. Uit de correspondentie die verzoekster voorlegt (stuk 6 en stuk 8) blijkt immers dat verzoekster heeft aangedrongen op een spoedige start van de stage na de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 17 juni 2022 (stuk 5) maar dat de opleiding telkens redenen aanhaalde waarom de stage niet kon aangevat worden. Uiteraard gaat het niet op om dan bij de start op 8 augustus 2022 aan te geven dat het niet meer haalbaar zou zijn. Minstens had de opleiding dan een vervangende opdracht moeten voorzien zodat verzoekster nog kon slagen.

De evaluatie van de stage (werkplekleren) gebeurde aan de hand van een evolutiedocument, bijgehouden door verzoekster en de mentor (stuk 11).

Op 29 augustus 2022 vond de tussentijdse evaluatie plaats. De praktijklector bracht in het rood werkpunten aan, verzoekster voorzag zelf een actieplan in het blauw (stuk 11). Verzoekster presenteerde op dat ogenblik ook het grootste deel van de individuele opdrachten. Er werd haar op geen enkele manier gecommuniceerd dat dit niet goed zou zijn en/of dat zij niet zou slagen.

Verzoekster werkte aan de opgegeven werkpunten volgens het actieplan. In het groen werd de evolutie weergegeven (stuk 11).

In een e-mail van 5 september 2022 geeft de praktijklector aan dat ze nota neemt van de actiepunten (stuk 14). Hoewel de individuele opdrachten een week eerder door verzoekster werden voorgesteld, gaf zij niet aan dat deze niet goed zouden zijn. Moest dit zo geweest zijn, dan zou dit blijken uit de mail.

Op 13 september 2022 rondde verzoekster haar stage af. Dat was de laatste stagedag waarop ook de praktijklector langs kwam voor de eindevaluatie. Het evolutiedocument werd aangevuld, opnieuw zonder dat ergens uit bleek dat verzoekster niet geslaagd zou zijn (stuk 12). De werkpunten die de praktijk[er]uctor in het rood had genoteerd, werden door verzoekster weggewerkt, hetgeen blijkt uit de groene opmerkingen in het document. De praktijklector gaf mondeling wel aan dat zij niet geloofde dat verzoekster alle nog resterende stage-uren op zo'n korte termijn had kunnen realiseren.

De individuele opdrachten werden door verzoekster op de laatste stagedag ingeleverd. Van drie opdrachten werd enkel de voorbereiding ingeleverd maar viel de uitvoering net buiten de stageperiode. Deze opdrachten bestonden er in dat verzoekster een team bij elkaar moest krijgen voor een teambuildingactiviteit in plaats van teambuildingactiviteiten per subgroep te organiseren. Het was de bedoeling om elkaars kwaliteiten en talenten te beschrijven en van elkaar te leren.

De stageplaats kreeg pas op 15 september 2022 iedereen bij elkaar voor een team overleg (de teambuildingopdracht). In overleg met de stageplaats werd de tweede opdracht op 19 september 2022 uitgevoerd (opdracht om elkaars talenten te benoemen en de teamgeest te versterken – externe teambuilding met evenementenbureau). De derde opdracht kan, in samenspraak met de stageplaats, pas op 29 september 2022 worden uitgevoerd (opdracht in hetzelfde kader als opdracht 2).

De vzw biedt een 24-uurswerking zodat het moeilijk is om iedereen bij elkaar te krijgen voor een teambuildingactiviteit. Daarbij kwam nog dat het vakantieperiode was en er dus vele afwezigen waren. Bovendien zorgt het Joodse karakter van de organisatie ervoor dat vrijdagen en zaterdagen geen teambuildingactiviteiten konden georganiseerd worden.”

Er worden in het intern beroep ook twee middelen opgeworpen:

“MIDDEL 1: schending van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van het materiële motiveringsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur

(i) *Schending van de formele motiveringswet en het materiële motiveringsbeginsel*

Verzoekster weet tot op heden niet hoe het eindcijfer van 8/20 is samengesteld. Zo zou zij blijkens de ECTS-fiche (stuk 2) moeten beoordeeld worden op zowel het onderdeel werkplekleren (10/20) als de individuele opdrachten (10/20).

Tijdens het feedbackgesprek dat plaats vond op maandag 19 september ll. wees de praktijklector er op dat enkele individuele taken buiten de stagetijd zouden zijn afgegeven. Verzoekster lichtte supra reeds toe dat zij de individuele taken op 29 augustus 2022 presenteerde, tijdens de tussentijdse evaluatie en dat er in de mail d.d. 5 september 2022 van de praktijklector niet werd aangegeven dat deze niet zouden voldoen. Van drie taken werd de voorbereiding ingeleverd maar kon verzoekster de uitvoering nog niet laten zien aangezien de stageplaats dit niet meer tijdig georganiseerd kreeg. Verzoekster lichtte eveneens *supra* toe hoe dit kwam.

Moesten de opdrachten niet volstaan hebben, dan had de praktijklector dit na de tussentijdse evaluatie moeten aangeven. Nu werd geen mogelijkheid gegeven aan verzoekster om te remediëren.

Hoeveel verzoekster haalde op het onderdeel werkplekleren (stage), beoordeeld op 10 van de 20 punten, wordt niet toegelicht. Hoeveel verzoekster behaalde voor de individuele taken, eveneens beoordeeld op 10 van de 20 punten, wordt evenmin meegedeeld. Verzoekster stelde vast dat de praktijklector tijdens het feedbackverslag geen schriftelijke neerslag had van het eindcijfer en hierover geheimzinnig deed. Door het uitblijven van enige schriftelijke en duidelijke motivering voor het eindcijfer 8/20 kan dit niet standhouden. De bestreden studievoortgangsbeslissing is aangetast door zowel een formeel als een materieel motiveringsgebrek.

(ii) *schending van het redelijkheidsbeginsel*

De opleiding hield niet in het minst rekening met het feit dat verzoekster de stage en individuele opdrachten (waarvan er 5 tijdens de stage moesten uitgevoerd worden) op een zeer korte periode moest afwerken (tussen 8 augustus en 14 september 2022). Dit terwijl deze opdrachten voor de andere studenten een volledig semester in beslag nemen (stuk 15).

Zeker gelet op het feit dat het de schuld is van de opleiding, die de stage van verzoekster tijdens het academiejaar ontrecht afbrak, dat verzoekster BP3 op zo'n korte tijd moest afwerken. Bovendien lag het aan het dralen van de opleiding dat verzoekster niet onmiddellijk op 18 juni 2022 met haar stage kon starten. Uit de voorgelegde communicatie blijkt immers dat verzoekster, hierin bijgestaan door haar raadsman, op 24 juni 2022 contact opnam met de opleiding waarin zij aankaartte dat zij – ondanks herhaald mondeling aandringen – een week na de uitspraak van de interne beroepscommissie nog steeds geen bevestiging had gekregen dat zij haar stage kon aanvatten (stuk 6 a). Pas met een e-mail van maandag 27 juni 11.gaf opleidingshoofd, mevr. [H.], voor het eerst opvolging aan de beslissing van de interne beroepscommissie van 10 dagen eerder (stuk 6 b): “*met deze mailing geven we opvolging aan de recente beslissing van de Interne Beroepscommissie*”. Gelet dat er in deze mail werd aangegeven dat verzoekster tussen 9 juli en 15 augustus geen stage kon uitvoeren omwille van vakantie van de praktijklectoren, ontspon zich een discussie (stukken 6c-6i). Dat verzoekster intussen de

stage zou hebben kunnen aanvatten, is niet correct. Zij beschikte niet over het fiat van de opleiding.

Uiteindelijk kon het verplicht voorafgaand gesprek met de praktijklector ([K.B.] in plaats van [I.V.]) pas doorgaan op 8 juli 2022, waarna verzoekers raadsman hierover een mail stuurde (stuk 8i). Ook na dit gesprek werd nog steeds niet bevestigd dat verzoekster de stage mocht aanvatten, wat blijkt uit deze e-mail. Het officiële akkoord van het opleidingshoofd kwam er pas met een e-mail d.d. 15 juli 2022 waarbij de ondertekende overeenkomst werkplekleren werd overgemaakt (stuk 13).

Tussen 18 juli en 14 augustus 2022 was UCLL gesloten. De stage kon uiteindelijk pas aanvatten op 8 augustus 2022. Dit was niet de schuld van verzoekster, wel deze van de talmende opleiding.

Gelet dat UCLL een duidelijke fout had gemaakt door de stage tijdens het academiejaar ten onrechte af te breken, vervolgens het intern beroep te laten aanslepen en ontrecht als onontvankelijk af te wijzen, werd zij hiervoor terecht gewezen door de raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (stuk 4). Van een opleiding zou in die gegeven omstandigheden mogen verwacht worden dat zij alles in het werk stelt om de stage, die mocht herdaan worden na de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 17 juni 2022 (stuk 5) hetzij in die vorm hetzij door middel van een vervangende opdracht, zo snel mogelijk te laten starten en te laten doorgaan, ook in een vakantieperiode.

De beslissing tot toekenning van een 8/20, blijkens de praktijklector gesteund op het feit dat verzoekster niet binnen de zeer korte stageperiode al haar individuele opdrachten heeft kunnen uitvoeren, is dan ook kennelijk onredelijk in de wetenschap dat deze stageperiode al veel korter is dan deze van de andere studenten en dat deze door de talmende houding van de opleiding nog werd gereduceerd. Het redelijkheidsbeginsel is geschonden. Het eerste middel is gegrond.

MIDDEL 2 : schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: schending van het materiële motiveringsbeginsel, van het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel

Dat verzoekster geen beoordeling kreeg van de onderdelen werkplekleren enerzijds en de individuele opdrachten anderzijds, werd in het eerste middel reeds uiteengezet.

Hiernaast blijkt ook uit het evolutiedocument dat per competentie werd gescoord, dat dit geen onvoldoende kan verantwoorden. Het tussentijds evolutiedocument werd ingevuld door verzoekster en haar stagementor op de stageplaats en vervolgens met de praktijklector overlopen op 29 augustus 2022. Er werden werkpunten besproken en een actieplan opgesteld. Hieruit blijkt nergens dat verzoekster niet zou slagen (stuk 11). Ook over de individuele opdrachten die tijdens de tussentijdse evaluatie werden besproken, werd niet aangegeven dat deze niet goed zouden zijn, ook niet in de e-mail die de praktijklector stuurde op 5 september 2022 (stuk 14).

Ook voor de vaardigheden scoorde verzoekster goed (overal voldoende, zeer goed of uitstekend) (stuk 11).

In het eindevolutiedocument werd in het groen uitgebreid becommentarieerd door verzoekster hoe zij de werkpunten vanuit de tussentijdse evaluatie had aangepakt. Hierop volgde geen enkele repliek van de praktijklector, die het tussentijds evolutieverslag niet meer aanvulde (stuk 12). Evenmin werd er aldus weerlegd dat verzoekster de rode actiepunten wegwerkte.

In het eindevolutiedocument bevestigde verzoekster ook dat zij 263,5 stage-uren presteerde, zowel thuis, op locatie, zaterdagen en zondagen en dat de stageplaats dit kon bevestigen (stuk 12). De opleiding kan dit bijgevolg niet in twijfel trekken.

Verzoekster ziet niet in hoe zij op basis van het evolutiedocument een onvoldoende zou hebben behaald voor het [onderdeel] werkplekleren. De onvoldoende kan ook om die reden niet stand houden.

De praktijklector is bij de toekenning van het eindcijfer uiterst willekeurig en onzorgvuldig te werk gegaan. Er wordt geen enkele motivering gegeven noch een cijfermatige of geschreven verklaring voor de samenstelling van het eindcijfer. Het tweede middel is gegrond.”

De beroepscommissie van UC Leuven verklaart dit beroep in zitting van 20 oktober 2022 ongegrond.

Tegen die beslissing stelt verzoekster een beroep in bij de Raad. Bij arrest nr. 8.171 van 13 december 2022 verklaart de Raad dat beroep gegrond.

De interne beroepscommissie van verwerende partij herneemt hierop haar besluitvorming, en bij beslissing van 22 december 2022 verklaart zij het intern beroep andermaal ongegrond.

“[...]

Beoordeling

De Interne Beroepscommissie zal hierna minstens die grieven behandelen dewelke van wezenlijke invloed kunnen zijn op de beoordeling (R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/450). De student legt verschillende argumenten voor aan de Interne Beroepscommissie. Om herhaling te vermijden worden sommige argumenten samengenomen.

Conform art. 86 OER zal de Interne Beroepscommissie het intern beroep op stukken behandelen. Het valt daarbij binnen de onderwijsvrijheid van de hogeronderwijsinstelling om te bepalen of de student bij de beoordeling van het intern beroep kan of moet worden gehoord (R.Stvb. 10 augustus 2020, nr. 2020/198).

De student wijst de Interne Beroepscommissie op haar beslissing van 17 juni 2022 waarbij zij het toen door de student ingediende intern beroep ontvankelijk en gegrond verklaarde en tot het volgende besluit kwam:

“De Interne Beroepscommissie verwerpt de bestreden beslissing.”

“De opleiding stelt de student in staat de resterende uren stage in het kader van het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3 te hernemen, indien nodig door het aanbieden van een vervangende opdracht, waarbij een en ander uiteraard maar nuttig effect kan hebben wanneer de uitvoering zal gebeuren in de loop van het huidige academiejaar.”

“De opleiding en de student maken ter zake concrete afspraken, dewelke zij schriftelijk zullen bevestigen.”

De student weet vooreerst voor te houden dat geen uitvoering werd gegeven aan de door de Interne Beroepscommissie voorgehouden optie van een vervangende opdracht.

De Interne Beroepscommissie wil ter zake wijzen op de bewoordingen van haar beslissing, dewelke de opleiding wel degelijk de keuze laten om de student de resterende uren stage te laten hernemen dan wel, “indien nodig” te voorzien in een vervangende opdracht. Hieruit vloeit dan geen afdwingbaar recht uit voor de student om een vervangende opdracht te verkrijgen. De opleiding, op wie het vermoeden rust deskundig te zijn (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197) en die een volledig beeld heeft van de te leveren prestaties en te behalen competenties, is het best geplaatst om ter zake een afweging te maken (R.Stvb. 16 augustus 2005, nr. 2005/018; R.Stvb. 26 augustus 2010, nr. 2010/042; R.Stvb. 22 april 2014, nr. 2014/046; R.Stvb. 31 juli 2014, nr. 2014/092; R.Stvb. 6 oktober 2015, nr. 2015/251; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/234; R.Stvb. 10 april 2017, nr. 2017/084; R.Stvb. 16 augustus 2017, nr. 2017/223; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227). Met haar beslissing van 17 juni 2022 heeft de Interne Beroepscommissie de opleiding in die mogelijkheid gelaten. Zoals blijkt uit het dossier (zie ook infra) zag de opleiding bovendien voldoende mogelijkheden om de stage te laten doorgaan binnen een gegeven tijdsbestek, hetgeen voorzien in een vervangende opdracht dan geheel onnuttig maakte.

Het middel kan niet worden aangenomen.

De student voert aan dat de opleiding in uitvoering van de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022 zich allesbehalve constructief heeft weten opstellen.

De student stelt dat zij werd opgelegd de stage op zeer korte termijn te hernemen.

In het verlengde van het voorgaande legt de student de Interne Beroepscommissie mailverkeer voor tussen de student en de opleiding naar aanleiding van de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022.

Zoals de Interne Beroepscommissie in de voorgehouden beslissing van 17 juni 2022 heeft aangegeven, moest de uitvoering ervan gebeuren in het toen lopende academiejaar. De student heeft de genoemde beslissing niet aangevochten en dus weten berusten.

De Interne Beroepscommissie begrijpt uit het aangevoerde mailverkeer het volgende:

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 27 juni 2022 13:37
Aan: Merly jael silvania ATALIEDE <merly.ataliede@student.ucll.be>
Onderwerp: Beroepspraktijk 3

Met deze mailing geven we opvolging aan de recente beslissing van de Interne Beroepscommissie op 17 juni betreffende OPO MGH19J Beroepspraktijk 3. In opvolging daarvan vind je onder en in bijlage de nodige instructies voor het voltooien van het betreffende opleidingsonderdeel.

In de bijlage is aangegeven welke opdrachten je nog dient te realiseren en welke stappen in het stageproces je dient te zetten. Raadpleeg de Toledoklas voor de verdere instructies bij de opdrachten.

Om je stage te voltooien dien je nog 263,5u effectief op een nieuwe stageplaats te presteren. Dit komt neer op 35,13 dagen aan 7,5u/dag. Bij het bepalen van het aantal nog te presteren uren zijn we uitgegaan van het voordeel voor de student. Bij de start van jouw stage in ZNA diende je nog 320 stage-uren voor de Beroepspraktijk 3 te presteren. We zijn er, in jouw voordeel, van uitgegaan dat er 56,5 uur werden gepresteerd in de periode van ZNA. De resterende te presteren uren op de nieuwe stageplaats zijn dus 263,5 uur (= totaal van 320u minus 56,5u).

Met deze informatie is het nu aan jou om de nodige stappen te zetten om conform de richtlijnen een nieuwe stageplaats te vinden en je Beroepspraktijk 3 verder aan te vatten.

Houd er rekening mee dat je van zaterdag 9 juli tot en met maandag 15 augustus geen stage-uren kan presteren, gezien er in deze periode geen onderwijsactiviteiten doorgaan en de praktijklectoren die instaan voor de begeleiding van de Beroepspraktijk met vakantie zijn. Jouw stage dient ten laatste op 13 september te zijn beëindigd. Volgens onze berekeningen kan je de nodige stage-uren nog in de resterende periode presteren, en bieden we jou hiermee de kans om alsnog binnen dit academiejaar het OPO af te werken.

Vriendelijke groeten
[REDACTED]

In de bijlage bij deze mail, dewelke de Interne Beroepscommissie mocht ontvangen van de opleiding, leest de Interne Beroepscommissie o.m. het volgende:

Plan het **individuele stage-afstemmingsgesprek** in bij je praktijklector.
Na dit afstemmingsgesprek en inhoudelijk akkoord door de stagmentor over je voorstel van stageplaats en stagetaken

- mail je je werkpleklerenovereenkomst naar Bernadette Houdart (met praktijklector in kopie)
- post je stagefiche in Toledo

Voor de volledigheid plaatst de Interne Beroepscommissie hieronder de volledige bijlage:

			SOCIALE SCHOOL HEVERLEE GRADUANTENOPLEIDINGEN UCLL
BP-OPDRACHTEN HR-SUPPORT	Vul datum in tegen wanneer het gedaan moet worden	Afgewerkt? Gepost?	
Startopdracht: reflecties over je interesses en sterkttes, te posten in Toledo uiterlijk twee dagen voor je afstemmingsgesprek.			
CV en motivatiemail: update motivatiemail en cv posten in Toledo • op het moment dat je solliciteert voor een stageplek			
LinkedIn profiel opmaken (BP2) en verdiepen (BP3)			
Plan het individuele stage-afstemmingsgesprek in bij je praktijklector. Na dit afstemmingsgesprek en inhoudelijk akkoord door de stagementor over je voorstel van stageplaats en stagetaken • mail je je werkpleklerenovereenkomst naar Bernadette Houdart (met praktijklector in kopie) • post je je stagefiche in Toledo			
Barometerbericht: na 50 uren stage: kort verslagje in Toledo van hoe jouw eerste weken zijn verlopen op stage			
Evolutiedocument opstarten: stage-inhoud - concrete afspraken - vertaling competenties in taken - keuze leerdoelen. In de opeenvolgende OPO's Beroepspraktijk dienen alle 6 competentieclusters ook aan bod te zijn gekomen als uitdrukkelijk leerdoel. Na 50 uren stage dit ingevuld posten in Toledo.			
Tussentijds evolutiegesprek: maak op voorhand een afspraak met je praktijklector en je werkplek om je tussentijdse gesprek vast te leggen. Dit gesprek kan doorgaan op 18 augustus, 23 augustus of 24 augustus in de namiddag. Je stagementor en jij bereiden ieder het tussentijdse gesprek voor in het evolutiedocument en			
			SOCIALE SCHOOL HEVERLEE GRADUANTENOPLEIDINGEN UCLL
bezorgen de voorbereiding uiterlijk 2 dagen voor het tussentijds gesprek aan de praktijklector. Het tussentijds gesprek gaat door op de stageplaats in aanwezigheid van de student, praktijklector en stagementor.			
Actieplan binnen de 3 dagen na je tussentijds evolutiegesprek aanvullen in je evolutiedocument, bezorgen aan je stagementor en posten in Toledo.			
Eindgesprek: maak op voorhand een afspraak met je praktijklector en je werkplek om je eindgesprek vast te leggen. Dit gesprek kan doorgaan op 12 of 13 september. Je stagementor en jij bereiden ieder het eindgesprek voor in het evolutiedocument en bezorgen de voorbereiding uiterlijk 2 dagen voor het eindgesprek aan de praktijklector. Het eindgesprek gaat door op de stageplaats in aanwezigheid van de student, praktijklector en stagementor.			
Meet & Greet verslag indienen tegen 31/01/2022		Afgewerkt Gepost	
Voorstelling stageplek stel je stageplek voor aan de hand van een vijfvingerige reflectiebrief en post de brief in Toledo uiterlijk op de laatste dag van je stage.			
HR-actua prikbord: post doorheen het ganse jaar HR-actua op het digitale prikbord in onze HR-community. We bespreken de posts en reacties samen tijdens de BP-terugkomdag.		Afgewerkt Gepost	

Bovendien mag niet vergeten worden dat de student de mogelijkheid werd geboden om de stage te *hernemen*. De student beschikte bijgevolg reeds sinds september 2021 via het online leerplatform van de hogeschool (zie screenshot hieronder) over o.m. de nodige informatie wat betreft de te maken opdrachten waarvan sprake in de hierboven genoemde bijlage:

The screenshot shows a university management system interface. On the left, there's a sidebar with links like 'Evaluaties', 'Grade Center', 'Gebruikers en groepen', 'Aanpassen', 'Pakketten en functies', and 'Help'. The main area has a green header bar with icons for 'Mijn inhoud', 'Course Content', 'Organization Content', 'Instellingsinhoud', 'Bladwijzers', 'GA NAAR...', and 'Tools'. Below this is a light green sidebar with 'GA NAAR...' and 'Tools'. The main content area is titled 'BESTANDSINFORMATIE' and contains the following information:

- * Bestandsnaam: BP-traject HR-support opdrachten en timing_invuldoc.docx
Wijzigingen die u hier aanbrengt, zijn van invloed op de bestandsnaam in Cursusbestanden. Als u de tekst van de koppeling wilt wijzigen, bewerkt u het item.
- URL webmap: https://p.cygnus.cc.kuleuven.be/bbcswebdav/orgs/C-8024904-K/BP-traject%20HR-support_opdrachten%20en%20timing_invuldoc.docx
- Permanente URL: https://p.cygnus.cc.kuleuven.be/bbcswebdav/xid-312260486_3
- Bestandstype: application/vnd.openxml
- Bestandsgrootte: 49,3 kB
- Eigenaar: SYSTEEM:
- Gemaakt door: [REDACTED]
- Gemaakt op: maandag 20 september 2021 19:48:10
- Laatst gewijzigd door: [REDACTED]
- Laatste wijziging: maandag 20 september 2021 19:48:10

De opleiding doet in ieder geval kennelijk, naar aanleiding van de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022, een voorstel teneinde de student in staat te stellen de resterende uren stage in het kader van het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3 te hernemen. In dat opzicht kan de Interne Beroepscommissie alvast niet besluiten dat de opleiding geen uitvoering geeft aan de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022, laat staan zich “*allesbehalve constructief*” zou opstellen.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de opleiding vijf werkdagen neemt om een concreet en werkbaar plan op tafel te leggen in uitvoering van de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022, maar kan besluiten dat de opleiding zich ter zake zich zo grondig mogelijk heeft willen voorbereiden teneinde de student, zoals hierboven reeds aangegeven, in staat te stellen de resterende uren stage in het kader van het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3 te hernemen. De genomen termijn van vijf werkdagen lijkt de Interne Beroepscommissie daarbij niet onredelijk, laat staan dat het de student zou belemmeren om uitvoering te geven aan de resterende uren stage, zo blijkt duidelijk uit de hierna nog volgende mailing.

De Interne Beroepscommissie stelt ter zake vast dat de student, in antwoord op voorgaande mail, aangeeft per mail van dezelfde datum, zelf twee opties te zien. De eerste optie zou zijn om de stage tijdens de vakantie te laten doorgaan, de tweede optie om een vervangtaak te geven in het licht van de beslissing van de Interne Beroepscommissie.

De Interne Beroepscommissie begrijpt dan uit het aangevoerde mailverkeer het volgende:

De Interne Beroepscommissie moet vaststellen dat uit het initieel verzoekschrift van de student duidelijk volgt dat de student aangeeft de stage te willen zien hernemen. De Interne Beroepscommissie verwijst daarenboven naar hetgeen zij hierboven reeds uiteen heeft weten zetten inzake de vervangende opdracht.

De Interne Beroepscommissie begrijpt uit de mail van 27 juni 2022, tijdstip 18u41, nog het volgende:

"(...) De opleiding stelt de student in staat de resterende uren stage in het kader van het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3 te hernemen, indien nodig door het aanbieden van een vervangende opdracht, waarbij een en ander uiteraard maar nuttig effect kan hebben wanneer de uitvoering zal gebeuren in de loop van het huidige academiejaar. De opleiding en de student maken ter zake concrete afspraken, dewelke zij schriftelijk zullen bevestigen. (...)"

In lijn met het voorgaande stelt de opleiding de student in staat om, conform het voorgaande, de stage af te ronden en zulks binnen het huidige academiejaar.

De opleiding wenst alle kansen te bieden aan de student om binnen het initieel voorziene kader/ISP/curriculum de nodige competenties te verwerven en dit aan te tonen. Dat betekent dat we het aangevante OPO wensen af te werken. De Interne beroepscommissie verwacht dat we een redelijk voorstel doen binnen het kader van het lopende academiejaar. Dat academiejaar loopt af op 18 september en bijgevolg zien we gelet op het kunnen organiseren van de examencommissie, het voorstel niet als onhaalbaar. Het is momenteel dan ook aan de student om de volgende stappen zo snel mogelijk te ondernemen.

Bovendien heeft zowel de student maar ook het onderwisteam recht op vakantie, dus daar proberen we maximaal aan tegemoet te komen. In elk geval stelt de vooropgestelde oplossing de student in staat om de stage af te ronden.

Vanuit de opleiding zijn we bereid om zo snel mogelijk met de student aan de slag te gaan.

Met vriendelijke groet
[REDACTED]

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de opleiding uitvoering wil geven aan de beslissing van de Interne Beroepscommissie en zulks doet in de mate van het mogelijke en haalbare (zie ook R.Stvb. 3 augustus 2016, nr. 2016/192). Wederom kan de Interne Beroepscommissie niet besluiten dat de opleiding zich “allesbehalve constructief” zou opstellen.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de student, in antwoord op voorgaande mail, per mail van 28 juni 2022, aangeeft dat de vooropgestelde regeling onmogelijk is in uitvoering.

De Interne Beroepscommissie begrijpt dan uit het aangevoerde mailverkeer het volgende:

De Interne Beroepscommissie stelt vooreerst vast dat de opleiding uitvoering geeft aan de toepasselijke onderwijs- en examenreglementering:

“Tijdens vakantieperiodes kan een opleiding studenten laten deelnemen aan een stage of werkplekleren”

“Weigering door de student kan leiden tot studieduurverlenging.”

In het licht van haar beslissing van 17 juni 2022 acht de Interne Beroepscommissie deze toepassing van art. 17 OER niet onredelijk en zelfs constructief.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de opleiding uitvoering wil geven aan de beslissing van de Interne Beroepscommissie en zulks doet in de mate van het mogelijke en haalbare (zie ook R.Stvb. 3 augustus 2016, nr. 2016/192). Wederom kan de Interne Beroepscommissie niet besluiten dat de opleiding zich “allesbehalve constructief” zou opstellen (zie ook R.Stvb. 11 augustus 2015, nr. 2015/148). De Interne Beroepscommissie kan in ieder geval niet vaststellen dat het de student onmogelijk is gemaakt op dit punt om de resterende uren stage te hernemen.

De student werd uitdrukkelijk, een tweede maal (zie supra), gevraagd om zo snel mogelijk contact op te nemen met de betrokken begeleider, teneinde de stage zo spoedig mogelijk te kunnen aanvatten.

In ieder geval stelt de Interne Beroepscommissie vast dat de opleiding in de mate van het mogelijke en haalbare de student in de mogelijkheid heeft weten stellen om uitvoering te geven aan de stage. Van de student mag dan vervolgens ook een constructieve houding worden verwacht, wil zij werkelijk komen tot een correct afronden van de stage.

Het middel kan niet worden aangenomen.

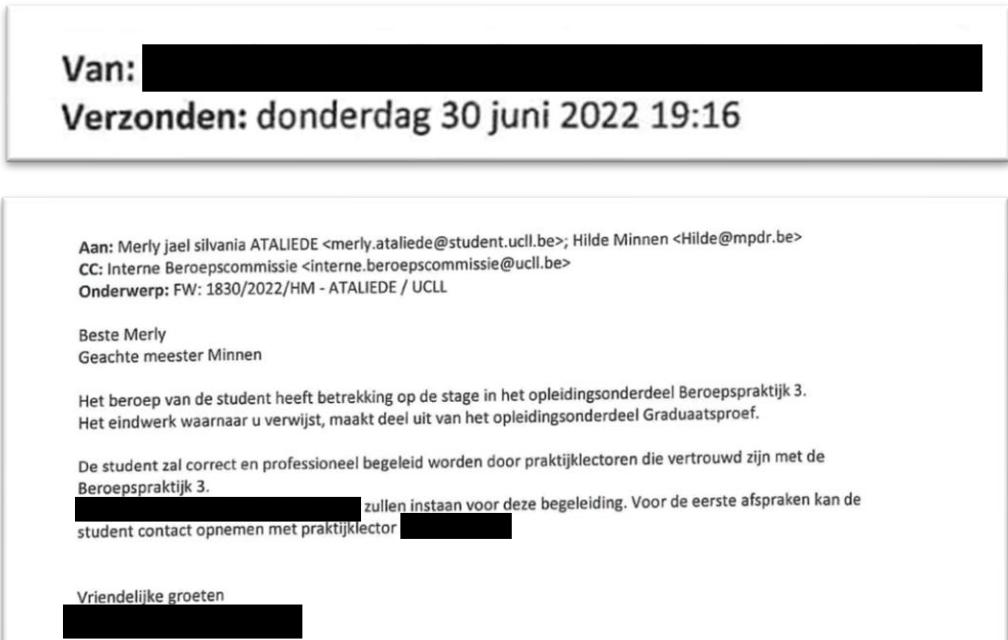
De student stelt dat inzake de te hernemen stage zij opnieuw dezelfde praktijklector kreeg toegewezen, met name degene die de stage in eerste instantie onrechtmatig heeft weten beëindigen en bovendien aangaf “bang te zijn” van de student.

De Interne Beroepscommissie begrijpt vooreerst dat de student op 30 juni 2022, in antwoord op de hierboven ingesloten mail van de opleiding van 28 juni 2022, het volgende weet te stellen:

De Interne Beroepscommissie stelt aldus vast dat de student ingaat op het voorstel van de opleiding maar daaraan voorwaarden wil koppelen.

De Interne Beroepscommissie begrijpt dan uit het aangevoerde mailverkeer dat de opleiding dezelfde dag nog het volgende heeft weten antwoorden:

De Interne Beroepscommissie wil vooreerst onderstrepen dat wat betreft een evaluator een vermoeden van onpartijdigheid en professionaliteit weet te gelden. Het is aan de student om concrete bewijzen voor te leggen die het tegendeel aantonen (RvS 7 oktober 2010, nr. 207.973; R.Stvb. 7 augustus 2007, nr. 2007/026; R.Stvb. 21 oktober 2011, nr.

2011/131; R.Stvb. 14 oktober 2013, nr. 2013/194; R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/439; R.Stvb. 20 augustus 2015, nr. 2015/150, R.Stvb. 20 april 2016, nr. 2016/067. Een beslissing tot beëindiging van een stage impliceert niet dat de docent partijdig zou zijn.

De student steunt in casu op de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022, waar de Interne Beroepscommissie de beslissing tot beëindiging van de stage heeft verworpen. Zoals de student dan weet heeft de Interne Beroepscommissie de toen bestreden beslissing verworpen op grond van de motiveringsplicht. Geenszins is de Interne Beroepscommissie tot het besluit gekomen dat de docent in casu partijdigheid kon worden verweten, laat staan dat zij thans wel tot zulk besluit zou komen. De student heeft geen concrete bewijzen weten voor te leggen die het vermoeden van onpartijdigheid en professionaliteit in hoofde van de docent onderuithalen (R.Stvb. 30 augustus 2016, nr.2016/225).

Met eventuele mondeling gemaakte opmerkingen kan de Interne Beroepscommissie uiteraard maar moeilijk rekening houden (R.Stvb. 31 augustus 2006, nr. 2006/010).

Het middel kan niet worden aangenomen.

Zowel uit het verzoekschrift van de student als uit het aangevoerde mailverkeer begrijpt de Interne Beroepscommissie dat zich in het verlengde van het voorgaande een discussie zou ontsponnen hebben met betrekking tot het opleidingsonderdeel MGH20J Graduaatsproef.

De student verwijst concreet naar een intern beroep dat zij heeft weten indienen met betrekking tot het genoemde opleidingsonderdeel MGH20J Graduaatsproef en legt in dat verband de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 18 juli 2022 voor.

De student stelt op 6 juli 2022 het genoemde intern beroep in, binnen de periode waarin zij haar stage kon verder zetten, zo blijkt uit de hierboven ingesloten mail vanuit de opleiding van 28 juni 2022.

De Interne Beroepscommissie heeft op 18 juli 2022, binnen de haar gegeven termijnen, besloten tot ontvankelijkheid maar ongegrondheid van het intern beroep van de student met betrekking tot het opleidingsonderdeel *MGH20J Graduaatsproef*. Met de beslissing heeft de Interne Beroepscommissie o.m. weten oordelen dat, zoals de opleiding in de hierboven ingesloten mail van 30 juni 2022 terecht aangeeft, het opleidingsonderdeel *MGH20J Graduaatsproef* en het opleidingsonderdeel *MGH19J Beroepspraktijk 3* afzonderlijke opleidingsonderdelen zijn en er dus geen sprake is van een door de student voorgehouden koppeling inzake de genoemde opleidingsonderdelen.

De student stelt nu dat hoewel de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 18 juli 2022 volgens haar “*niet correct*” was, zij hiertegen evenwel geen extern beroep heeft weten instellen.

De Interne Beroepscommissie is van oordeel dat de student dus heeft weten berusten in haar beslissing van 18 juli 2022 en bijgevolg nu niet kan voorhouden dat deze beslissing “*niet correct*” zou zijn.

Wat betreft grieven inzake haar beslissing van 18 juli 2022 verwijst de Interne Beroepscommissie dan ook naar het genoemde besluit en de berusting daarin in hoofde van de student.

In ieder geval moet de Interne Beroepscommissie vaststellen dat de student, hoewel zij – terecht (zie supra) – gewezen werd op het feit dat de genoemde opleidingsonderdelen afzonderlijke opleidingsonderdelen zijn, deze door haar ontsponnen discussie bezwaarlijk kan opwerpen als een vertragende factor in het uitvoeren van de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022.

Het middel kan niet worden aangenomen.

De student voert aan dat zij op 15 juli 2022 vanuit de opleiding de bevestiging haar stage te kunnen starten.

In het door de student ter zake aangevoerde mailverkeer leest de Interne Beroepscommissie het volgende:

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat tussen de hierboven ingesloten mail van de opleiding van 28 juni 2022 en de hierboven ingesloten mail van de opleiding van 15 juli 2022, naast een door de student ontsponnen vertragende discussie omtrent een ander opleidingsonderdeel (zie supra), op 8 juli 2022 een “afstemmingsgesprek” heeft plaatsgevonden waaruit is weten volgen dat de opleiding contact heeft opgenomen met de door de student voorgestelde stageplaats en zulks te meer daar de student kennelijk tijdens het afstemmingsgesprek niet afdoende kon aantonen welke de stagetaken zouden zijn in het licht van de te toetsen competenties binnen het opleidingsonderdeel MGH19J Beroepspraktijk 3. Van de opleiding begrijpt de Interne Beroepscommissie bijgevolg dat een inhoudelijk akkoord inzake de voorgestelde stageplaats op dat ogenblik, door een onvoldoende voorbereiding in hoofde van de student, niet gegeven kon worden.

Het is niet onredelijk dat de opleiding een screening wil uitvoeren, teneinde na te gaan of in casu effectief sprake is van een gepaste stageplaats (R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2015/135).

Bovendien begrijpt de Interne Beroepscommissie van de opleiding dat de student op 5 juli 2022, dus enige tijd na de hierboven ingesloten mailing vanuit de opleiding van 28 juni 2022, de gegevens van de nieuwe stageplaats alsook een ondertekende stageovereenkomst weet over te maken:

Van de opleiding heeft de Interne Beroepscommissie (die doordat de student intern beroep weet in te stellen een beoordeling moet doen van de voorliggende zaak en teneinde zich grondig van die opdracht te kwijten daartoe ook de opleiding heeft weten bevragen) naast de hierboven ingesloten mail van 5 juli 2022, bovendien ook nog de volgende toelichting (hieronder integraal opgenomen) ontvangen:

“Merly handelt hier niet conform de ontvangen instructies van op 27 juni. In deze instructies was aangegeven dat de stage-overeenkomst pas kan worden ondertekend door de school nadat het afstemmingsgesprek is doorgegaan en er een inhoudelijk akkoord is gegeven door de stagmentor over het voorstel van stageplaats en takenpakket.”

Gelet op de hierboven ingesloten mailing van 27 juni 2022 en de overwegingen van de Interne Beroepscommissie inzake het uitvoeren van een screening van een nieuwe stageplaats (zie supra) en in zoverre de Interne Beroepscommissie hier een middel heeft weten ontwaren, kan het niet worden aangenomen.

De student voert aan dat zij de stage op 8 augustus 2022 kon aanvatten.

De student werpt vervolgens op dat zij tijdens de week van 8 augustus 2022 slechts twaalf uren stage heeft weten presteren, “door een covidbesmetting en daaropvolgende quarantaine”.

De Interne Beroepscommissie, die het intern beroep op basis van stukken weet te behandelen (art. 86 OER) kan niet vaststellen dat de student ter zake enig bewijs van gewettigde afwezigheid weet voor te leggen. De Interne Beroepscommissie acht het in ieder geval niet onredelijk om van de student, die blijkens haar intern beroep het belang van het uitvoeren van de stage lijkt in te zien, te verwachten een afwezigheid tijdens een belangrijk moment in de opleiding (en in casu ook op de tijdslijn) te wettigen, **zodende haar slaagkansen niet te hypothekeren**.

De Interne Beroepscommissie wil in dat verband onderstrepen dat – zoals de student weet – om gewettigd afwezig te zijn bij een evaluatieactiviteit, hiervan officieel melding moet worden gemaakt met aflevering van een bewijsstuk. De student kan daartoe o.m. de noodzakelijke info terugvinden op de website van de hogeschool.

Indien er geen sprake is van een gewettigde afwezigheid, vormt het niet-deelnemen aan evaluatiemomenten een louter persoonlijke keuze van de student en maakt deze keuze als zodanig geen bijzondere omstandigheid uit (R.Stvb. 10 november 2011, nr.2011/184; R.Stvb. 9 december 2010, nr.2010/111). De gevolgen van deze keuze (bv. het inhalen van stage-uren) zijn dan voor rekening van de student.

In zoverre de Interne Beroepscommissie hier een middel heeft weten ontwaren, kan het niet worden aangenomen.

De student voert aan dat de stageplaats op 18 augustus 2022 heeft aangegeven t.a.v. de opleiding dat de stage goed gestart was.

In een door de student aangedragen mail leest de Interne Beroepscommissie o.m. het volgende:

Haar andere taak was het meehelpen opstellen van een rooster voor 1 individuele medewerker. Dit lukt aardig, maar ze is wat traag als het gaat om computervaardigheden. We doelen ernaar dat dit rooster volgende week door haar wordt aangepast en onze collega tijdig een update heeft.

1 september start er een nieuwe medewerker, we verwachten van Merly om haar bevindingen van haar eindwerk in te zetten om deze nieuwe medewerker rond te leiden en van de nodige informatie te voorzien. Uiteraard zal ik dit kort opvolgen.

Vandaag gaat ze met mij op rondleiding langs de verschillende teams, dit doen we iedere week om problemen op de werkvloer op te pikken. We gaan ervanuit dat ze actief meedenkt aan oplossingen en een proactieve houding neemt.

Graag willen we ook dat ze iets uit werkt om de tevredenheid bij onze werknemers te bevorderen. Ze kwam op het idee om na de uren iets te organiseren met een hapje en drankje. Ze gaat hier mee aan de slag

Verder heeft Merly nog opdrachten gekregen rond hoe het team beter feedback te geven, op zoek te gaan naar opleidingen rond onze tilliften, rond te horen bij de teams aan welke opleidingen er nog behoefte is en het aanwerven van vrijwilliger buiten onze vaste poel. We verwachten dat ze hierin prioriteiten kan maken en uitgeschreven verslagen presenteert.

Wij doen als personeelsdienst heel veel, Merly pikt heel snel op en stort zich op de diverse taken. Alleen zal ze misschien wat meer tempo bij computer skills moeten ontwikkelen (Een mail sturen duurt langer dan normaal) Ik heb gehoord, dat dit in het verleden een werk punt was en ze er de afgelopen tijd aan heeft gewerkt!

Merly vraagt veel feedback, dit is niet slecht, maar aangezien haar vaardigheden en professionaliteit soms overbodig.

Zij heeft een mobile telefoon, glijdende uren en mag soms in overleg van thuis uit werken, maar hierover zijn duidelijke afspraken.

U had 2 datums doorgestuurd voor een overlegje. Dinsdag 23 werk ik tot 14u , woensdag 24 tot 16u. Laat maar weten wat u past. Ik vertrek nu op verlengd weekend dus ben telefonisch even niet bereikbaar. Ik lees wel mijn mails na.

De Interne Beroepscommissie kan ter zake geen middel ontwaren maar neemt, teneinde niet te verdwalen in het verzoekschrift van de student, akte van het voorgaande.

De student stelt dat, in antwoord op de hierboven ingesloten mail, de opleiding heeft aangegeven dat de student niet meer alle uren stage zou kunnen doen.

De student weet ter zake o.m. de volgende mail aan te leveren:

From: [REDACTED]
Sent: Wednesday, August 24, 2022 1:59 PM
To: Merly Jaël Silvania ATALIEDE <merly.ataliede@student.ucll.be>
Cc: [REDACTED]
Subject: RE: stage Merly

Dag Merly

Wat de duurperiode van de stageperiode betreft, verwiss ik naar het akkoord van jou en je advocaat op 28 en 30 juni. Jouw stageperiode kon aanvangen van eind juni tem 15 juli en van 8 augustus tem 13 september. Het is binnen deze periode dat jij je stagedagen dient te presteren. In te halen ziektedagen dienen ook binnen deze periode gerealiseerd te worden.

Vriendelijke groet

De student stelt daarbij dat de opleiding had kunnen beslissen om een vervangopdracht op te leggen, in lijn met de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022.

De Interne Beroepscommissie heeft hierboven reeds standpunt ingenomen met betrekking tot de genoemde vervangopdracht. De opleiding werd de mogelijkheid gelaten om te opteren voor het laten hernemen van de resterende uren stage. Zoals hierboven reeds aangegeven rust op de opleiding het vermoeden van deskundigheid (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197) en heeft men vanuit de opleiding een volledig beeld van de te leveren prestaties en te behalen competenties. De opleiding is met andere woorden het best geplaatst om ter zake een afweging te maken (R.Stvb. 16 augustus 2005, nr. 2005/018; R.Stvb. 26 augustus 2010, nr. 2010/042; R.Stvb. 22 april 2014, nr. 2014/046; R.Stvb. 31 juli 2014, nr. 2014/092; R.Stvb. 6 oktober 2015, nr. 2015/251; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/234; R.Stvb. 10 april 2017, nr. 2017/084; R.Stvb. 16 augustus 2017, nr. 2017/223; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227). Dat de Interne Beroepscommissie de opleiding ter zake de nodige afwegingsruimte heeft gelaten, is bovendien niet onredelijk gezien het opleggen van een vervangende taak slechts op aanvaarding kan rekenen op voorwaarde dat deze als volwaardig equivalent beschouwd kan worden voor de nog resterende uren stage (R.Stvb. 1 oktober 2010, nr. 2010/071).

De concrete grief kan dan ook niet worden aangenomen.

De student stelt daarbij dat de opleiding verweten kan worden telkens redenen aan te halen waarom de stage niet aangevat kon worden.

De Interne Beroepscommissie kan niet vaststellen dat de student concreet aangeeft welke deze redenen dat dan zouden zijn.

Uit het aangevoerde en ook het hierboven ingesloten mailverkeer kan de Interne Beroepscommissie in ieder geval niet besluiten dat de opleiding eenvoudigweg verweten kan worden de aanvang van de stage te belemmeren.

De student kreeg op 28 juni 2022 de bevestiging de stage te kunnen starten en zulks tot en met 15 juli en vervolgens verder te zetten van 8 augustus tot en met 13 september 2022. De student, die in haar verzoekschrift thans explicet aangeeft aangedrongen te hebben op een spoedige start van de stage en aldus het belang om dan bij ontvangst van de genoemde mail van 28 juni 2022 de stage zo spoedig mogelijk aan te vatten, weet te onderschrijven, heeft dan vervolgens een afwachtende houding aangenomen om op 30 juni 2022 voorwaarden te stellen inzake de stage en de kwestie bovendien te doen verzanden in een (overigens niet-gegronde; zie supra) discussie en beroepsprocedure omtrent een ander opleidingsonderdeel. De Interne Beroepscommissie is van oordeel dat de student vanaf 28 juni 2022 in de mogelijkheid was om uitvoering te geven aan de resterende uren stage maar door zo te handelen als hierboven beschreven, zelfstandig besloten heeft om een en ander desalniettemin uit te stellen. De Interne Beroepscommissie is daarbij van oordeel dat een situatie waarbij de student eventueel te presteren uren stage zou mislopen, dan bezwaarlijk aan de opleiding, aan wie trouwens – zo blijkt uit de stukken – in casu een constructieve houding valt toe te schrijven, verweten kan worden.

De concrete grief kan dan ook niet worden aangenomen.

De Interne Beroepscommissie moet daarbij vaststellen dat de student het volgende aangeeft:

In het eindevolutedocument bevestigde verzoekster ook dat zij 263,5 stage-uren presteerde, zowel thuis, op locatie, zaterdagen - en zondagen en dat de stageplaats dit kan bevestigen (stuk 12). De opleiding kan dit bijgevolg niet in twijfel trekken.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat het door de student genoemde aantal gepresteerd stage-uren, te zijn 263,5 stage-uren, weet te corresponderen met het aantal resterende stage-uren (zie supra, mail vanwege de opleiding d.d. 27 juni 2022, 13:37).

In het door de student genoemde STUK 12, leest de Interne Beroepscommissie o.m. het volgende:

IK heb hiervoor
Ik kom met 13 september uit op 263,5 u , thuis werk, op
locatie, variatie, hoeveelheid van taken, voortdurende inzet,
zaterdagen en sommige zondagen hebben hiervoor gezorgd.
Het management en directie staan achter uren en tekenen voor
deze uren af.

De Interne Beroepscommissie begrijpt bijgevolg dat de student stelt de resterende uren stage te hebben weten presteren, zij het ook bv. "thuis".

De Interne Beroepscommissie heeft dan ook navraag gedaan bij de opleiding in het licht van de hiervoor door de student aangedragen argumentatie en stelt vast dat de opleiding de student weet te volgen waar deze aangeeft effectief de 263,5 stage-uren te hebben volbracht, waardoor de gehele stage dus uitvoering heeft kunnen krijgen.

De Interne Beroepscommissie moet dan, tot haar genoegen gelet op haar beslissing van 17 juni 2022, vaststellen dat noch de opleiding, noch de student kan aanvoeren dat de resterende uren stage geen uitvoering hebben gekregen binnen het op 28 juni 2022 (zie supra) afgesproken tijdskader.

In zoverre de Interne Beroepscommissie ter zake een middel heeft weten ontwaren, kan het niet worden aangenomen gezien het feitelijke grondslag mist.

De student stelt vervolgens de inhoudelijke beoordeling inzake het voorliggende opleidingsonderdeel in vraag.

De student wijst de Interne Beroepscommissie op de tussentijds[e] evolutie en dat haar op geen enkele manier gecommuniceerd werd dat zij niet zou slagen. De student stelt dat de praktijklector in de tussentijdse evolutie ook in het rood werkpunten heeft aangestipt.

De student stelt met andere woorden een gebrek inzake de begeleiding aan de kaak.

De Interne Beroepscommissie leest vooreerst het volgende in de ECTS-fiche met betrekking tot de eindbeoordeling inzake het voorliggende opleidingsonderdeel:

De eindbeoordeling op 20 is samengesteld uit:

- de prestaties en het groei proces op de leerwerkplek (10/20)
deze worden geëvalueerd aan de hand van het competentiegericht evaluatieschema in de Handleiding beroepspraktijk
- individuele opdrachten (10/20)
opdrachten gelieerd aan super- en intervisie

De student moet op beide onderdelen (prestaties op de leerwerkplek en individuele opdrachten) afzonderlijk slagen om te kunnen slagen op het geheel.

De Interne Beroepscommissie heeft van de opleiding inzage gekregen in de genoemde “Handleiding beroepspraktijk” alsook in de genoemde evolutiedocumenten, documenten waarop de student op duidelijke en volledige wijze zicht had, daar deze vrij raadpleegbaar waren via het permanent te raadplegen online leerplatform van de hogeschool (R.Stvb. 31 oktober 2006, nr. 2006/031; R.Stvb. 29 oktober 2008, nr. 2008/060; R.Stvb. 27 maart 2009, nr. 2009/014; R.Stvb. 22 juli 2010, nr. 2010/023; R.Stvb. 7 augustus 2012, nr. 2012/153; R.Stvb. 1 september 2014, nr. 2014/136; R.Stvb. 1 september 2014, nr. 2014/138; R.Stvb. 2 september 2014, nr. 2014/140; R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/525; R.Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/ 558; R.Stvb. 1 maart 2017, nr. 2017/044; R.Stvb. 5 december 2017, nr. 2017/542).

De Interne Beroepscommissie neemt vervolgens akte van de tussentijdse evolutie en leest hierin o.m. het volgende:

toekomst opzoek gaan naar leermaterialen hoe je vlotter een email schrijft. In overleg met [REDACTED] wil ook medewerker stimuleren om zelf oplossingen aantreden, en misschien daar een workshop over houden.	heeft plaats gevonden en dit ten goede is gekeerd. Merly is best veel bezig met haar dyslexie. Ze ervaart dit echt als een 'beperking'. Dit moet ze op bepaalde momenten kunnen loslaten. Het is de inhoud van een mail die telt, niet zozeer de schrijfwijze. Interne mails mogen wat meer casual zijn, externe mails vraagt ze wel eens te controleren.
Aanvulling praktijklector Merly probeert haar mailverkeer vlotter te laten verlopen door de mails korter en bondiger te formuleren. Ze worstelt soms met het tempo omdat ze perfectionistisch is en zoekt hierin naar een balans om vlotter te kunnen werken. Merly heeft de afspraak dat interne mails informeler kunnen, met begrip voor haar dyslexie-fouten. De VDAB-tool ter ondersteuning van mensen met een lees-/leerhandicap heeft Merly nog niet vastgekregen, maar ze blijft proberen.	

Feedback student Een goede planning is half het werk, maar ik merk het verschil met mijn vorige stage dat deze werkplek veel meer dynamisch is. Deze werkplek vraag een snel omschakkelkunstvermogen en professionaliteit. Op andere stageplaatsen waren er veel meer protocollen waaraan je vast kon houden. Ik geniet meer van deze stage want oplossingsgericht denken is een must. Maar ook mijn ervaringen en professionaliteit	Feedback mentor Ik merk dat Merly op [zelfde problemen] stuit waarop we al langer stuiten nl [communicatie met het team]. Daar we een continue werking zijn, hebben we zelden het team helemaal samen. Dit maakt dat communicatie via mail erg belangrijk is. Echter niet alle collega's zijn even vlot in het lezen en beantwoorden van mails. Dit maakt het vaak erg moeilijk om tot iets te komen.

maken dat ik veel sneller kan schakelen en connectie kan zetten. Ik wil nog wel wat zekerder worden als het gaat om feedback vragen, het kan soms overbodig en lastig zijn Ik wil blijven werken met de uitdagingen hoe IK het hele team meekrijg in de opdrachten en niet per subteam. Ik vind dit een spannende maar leuke uitdaging.	Daarom is het vooral belangrijk dat Merly zich op gevarieerde tijdstippen op de werkvloer begeeft, om zo al de collega's te bereiken. Vooral met 1 team zal ze haar werk hebben. Dit is een volledig nieuw team sinds eind vorig jaar en het teamgevoel is hier nog vaak ver te zoeken. Ook zijn zij over de maanden zo ondersteund, dat het nu tijd wordt dat zij voor een stuk zelfregulerend worden, maar dit verloopt moeizaam. Merly zal zich op verschillende vlakken moeten inzetten; polsen naar tevredenheid, waar zijn er problemen, aan wat heeft het team nog behoeft, hoe kunnen we van deze verschillende persoonlijkheden 1 team maken

Potentiële aan de student te opleggen:
tempo, computer en taalvaardigheden aanbod

Maar de Interne Beroepscommissie neemt ook akte van het “actieplan”, onderaan het tussentijdse evolutiedocument (dus ter kennis van de student), waarin de student o.m. concrete aandachtspunten en te ondernemen nodige acties weet te onderschrijven:

ACTIEPLAN

Op basis van de tussentijdse feedback maakt de student een actieplan op voor het tweede deel van de stage. Focus ligt op mogelijke evoluties door bij te werken competenties en vaardigheden op te nemen in concrete actiepunten/opdrachten. De student bezorgt het actieplan ten laatste één week na het tussentijdse evaluatiegesprek aan de mentor en de praktijklector (via Toledo). Dit document zal mee de basis vormen voor het eindgesprek op de leerwerkplek.

Zie **alle rood gevatte teksten** + het actieplan van Merly

Merly Ataliede Actieplan BP3

Het tussentijdse evaluatiegesprek is de basis voor mijn actieplan. In dit gesprek hebben we leerpunten besproken. Deze leerpunten zal ik via een prima principe formuleren. Hieronder een beschrijving:

- Positief geformuleerd: wat je wel wil, in plaats van wat je niet wil
- Realistisch: is het doel haalbaar, is de stap niet te groot?
- Ik: iets dat je zelf wil en waar je invloed op hebt, formuleer je doel in ik-termen (bv. ik ga..., ik kan...)
- Meetbaar: kan je meten of het doel bereikt is?
- Aanvaardbaar: is het doel aanvaardbaar voor jezelf en voor de leerwerkplek?

Leerpunten tussentijdse evaluatiegesprek.

Wat zijn de sterke punten van de student?

Student werkt zelfstandig en autonoom.

Student is zich bewust van zijn zwakke punten en zoekt constant acties om deze te verbeteren.

Student introduceert theorieën en modellen op de werkplek en koppelt deze aan de juiste acties.

De student plant acties, die duurzaam zijn voor de organisatie.

De student werkt vanuit het belang van de organisatie, en plant acties die deze sterker maken zoals een onboardingstraject.

De student heeft binnen een korte tijd het vertrouwen van het team weten te winnen, waardoor medewerkers naar haar toe komen met problemen of bezorgdheden, waarop de student correct reageert.

Wat zijn de aandachtspunten/werkpunten van de student?

De Student denkt na over uitvoering en feedback van haar gemaakte opdrachten.

De student blijft scherp toezien, op haar communicatie.

Concrete acties

De student rond haar opdracht af over supersoftware bij het VDAB voor werknemers met en taal of leerbeperking.

De student neem contact met de hr-medewerker die de opleidingen verzorgt, en gaat samen in tot actie, om de facturen en voordelen te vergelijken van de tillift opleidingen. Haar doel is om voor haar stage afloopt een keuze te hebben gemaakt voor welke opleiding Tikvatenoe kiest voor de tillift.

De student plant een teambulding die team overschrijdend is. Ook plant zei een terugkomende teambulding die langdurig kan worden ingezet.

De student neemt tevredenheid enquêtes af bij het team en doet dit op een vlotte innovatieve manier.

De student gaat aan het werk met talenten van het team, en hoe deze kunnen worden ingezet om de teamwerking te versterken.

De student presenteert haar aanbevelingen aan het management en directie.

De student, voert haar uitgewerkte onboarding verder uit. Geeft en vraagt hierop feedback, en past deze indien mogelijk aan.

De student voert zelf sollicitatiegesprekken uit via de STARR-methode, en evalueert deze later.

Uit de aangeleverde stukken stelt de Interne Beroepscommissie vast dat de student kennelijk werd gewezen op werkpunten, de nood aan bijsturing werd aldus aangegeven en hierin ligt bijgevolg een remediëringss kans voor de student besloten (R.Stvb. 8 augustus 2016, nr. 2016/195). Bovendien werd met de student afgesproken om concrete acties te ondernemen.

Het geven van feedback betekent in beginsel geen beoordeling als zodanig, maar is wel dienend inzake het stimuleren van de student (R.Stvb. 5 september 2005, nr. 2005/024; R.Stvb. 5 september 2016, nr. 2016/212; R.Stvb. 24 augustus 2016, nr. 2016/216; R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479). Dat men zou kiezen voor bijvoorbeeld bemoedigende feedback hoeft dan weer niet te betekenen dat er geen wezenlijke tekortkomingen meer zijn (R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479).

Het middel kan niet worden aangenomen.

De student stelt dat, op de laatste dag van de stage (d.d. 13 september 2022), de eindevolutie invulling kreeg zonder dat ergens uit bleek dat zij niet geslaagd zou zijn. De student stelt dat zij de werkpunten heeft weten wegwerken.

De Interne Beroepscommissie neemt akte van de eindevolutie en stelt vast dat zaken die door de praktijklector rood werden aangevinkt, nog steeds op dergelijke wijze aangevinkt worden als zijnde werkpunten. De Interne Beroepscommissie voegt ter illustratie het volgende bij:

gevonden en uit te goede is gekeerd .
Merly is best veel bezig met haar dyslexie.
Ze ervaart dit echt als een 'beperking'. Dit
moet ze op bepaalde momenten kunnen
loslaten . Het is de inhoud van een mail die
telt niet zozeer de schrijf fouten . Interna

Feedback mentor
Ik merk dat Merly op dezelfde problemen stuit waarop we al langer stuiten nl communicatie met het team. Daar we een continue werking zijn, hebben we zelden het team helemaal samen . Dit maakt dat communicatie via mail erg belangrijk is. Echter niet alle collega's zijn even vlot in het lezen en beantwoorden van mails. Dit maakt het vaak erg moeilijk om tot iets te komen.
Daarom is het vooral belangrijk dat Merly zich op gevanteerde tijdstippen op de werk vloer begeeft . Ik doe

verloopt moeizaam . Merly zal zich op verschillende vlakken moeten inzetten ; polsen naar tevredenheid, waar zijn er problemen, aan wat heeft het team nog behoeft, hoe kunnen we van deze verschillende persoonlijkheden 1 team maken

computer vaardigheden

De Interne Beroepscommissie is van oordeel dat wanneer tussentijds aangemerkte werkpunten (zie supra) terugkeren in de eindevolutie, de student alvast redelijkerwijze kon vermoeden dat in casu geen verbetering heeft plaatsgegrepen.

De Interne Beroepscommissie moet bovendien vaststellen dat in de door de student aangevoerde mail vanuit de stageplaats van 18 augustus 2022, de stageplaats zelf aangeeft dat de student tijdens de eerste week spel- en taalfouten maakte en traag was inzake

computervaardigheden, zijnde werkpunten die doorheen de gehele stage kennelijk blijven terugkeren.

Een stage wordt gekenmerkt door een groeipad. Bij stage mag men dus progressie verwachten (R.Stvb. 21 september 2017, nr. 2017/246). Het eventueel maken van vorderingen sluit niet uit dat bepaalde onderdelen een werkpoint kunnen blijven (R.Stvb. 6 maart 2007, nr. 2007/005). Een student kan met andere woorden – niettegenstaande zelfs een positieve evolutie – nog steeds onder de lat blijven.

Het aangevoerde gegeven dat men rekening zou hebben gehouden met alle richtlijnen (R.Stvb. 23 juli 2013, nr. 2013/117) of feedback, leidt niet automatisch tot een hogere score (R.Stvb. 2 mei 2016, nr. 2016/074; R.Stvb. 24 augustus 2016, nr. 2016/216).

De eindbeoordeling ressorteert in ieder geval niet bij de student. Op de evaluator rust het vermoeden van deskundig te zijn. (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197). De eigen onderwijskundige inzichten van de student zijn zonder relevantie (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027). Het is de hogeronderwijsinstelling die de eindverantwoordelijkheid inzake de eindbeoordeling weet te dragen. An sich is dit niet onlogisch: het is enkel de onderwijsinstelling die een volledig beeld heeft van de student en van de prestaties die deze moet leveren. Zij kennen ook de correcte interpretatie van het beheersingsniveau van de te behalen competenties. De mentor heeft geen volledig zicht op de prestaties van de student en de standaarden waaraan die moet voldoen (R.Stvb. 16 augustus 2005, nr. 2005/018; R.Stvb. 26 augustus 2010, nr. 2010/042; R.Stvb. 22 april 2014, nr. 2014/046; R.Stvb. 31 juli 2014, nr. 2014/092; R.Stvb. 6 oktober 2015, nr. 2015/251; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/234; R.Stvb. 10 april 2017, nr. 2017/084; R.Stvb. 16 augustus 2017, nr. 2017/223; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227). In die optiek kan een stagebegeleider in principe zelfs positieve beoordelingen van een mentor opzijsschuiven (R.Stvb. 26 augustus 2010, nr. 2010/042; R.Stvb. 28 augustus 2012, nr. 2012/160; R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/145; R.Stvb. 26 februari 2015, nr. 2015/022; R.Stvb. 6 oktober 2015, nr. 2015/251).

Met eventuele mondeling gemaakte opmerkingen kan de Interne Beroepscommissie uiteraard maar moeilijk rekening houden (R.Stvb. 31 augustus 2006, nr. 2006/010).

Daarenboven heeft de Interne Beroepscommissie de eindevaluatie mogen ontvangen en hierin leest zij o.m. het volgende:

Gebrek aan realisaties actieplan Merly (zie tussentijds evolutiedocument)

- Merly wist van een gratis super software van VDAB ter ondersteuning van mensen met een lees-/leerbeperking en Tikvatenoe wou dat Merly de inzet daarvan binnen hun organisatie zou bestuderen:
 - o Na heel wat vruchtelos rondbellen binnen VDAB, blijkt die software eigenlijk niet te bestaan

- Merly had de opdracht om passende opleidingen en trainingen voor het team te plannen en zoeken, waarbij Merly met de dringendste vraag voor een opleiding rond het gebruik van de tilliften en ergonomisch werken, aan de slag moet.
 - o Merly heeft offertes rond een opleiding over tilliften opgevraagd bij organisaties, maar uiteindelijk heeft de medewerker opleidingen aan de leverancier van de tilliften zelf gevraagd om de opleiding te verzorgen.

- De student plant een teambuilding die teamoverschrijdend is, ook plant ze een terugkomende teambuilding die langdurig kan worden ingezet:
 - o Merly zou een workshop uitwerken rond communicatie binnen een bepaald team; ze heeft offertes aangevraagd aan organisaties die de workshop inhoudelijk uitwerken en geven. Haar deadline voor het indienen van die offertes lag na de beëindiging van de stage waardoor ze die offertes niet kon analyseren/vergelijken, er geen besluit uit kon trekken en geen advies kon formuleren.
 - o Merly lanceerde het idee om elke 4^e donderdag van de maand na het werk samen met de collega's een borreltje te gaan drinken vanuit de theorie dat een teambuilding

buiten de werkvloer een sterker effect heeft, maar de eerste samenkomst viel buiten de stageperiode (29/09) waardoor de uitwerking van het idee en de toepassing en bijsturing ervan ontbreekt.

- Merly neemt tevredenheidsonquêtes af:
 - o Merly kreeg geen respons op haar enquête die ze via mail verstuurd had en daarom schreef ze de vragen neer op enkele pamfletten en hing die op in verschillende gezamenlijke ruimtes zodat medewerkers er hun antwoord op konden schrijven; de pamfletten hingen op de laatste stagedag nog overal op, waardoor de verwerking van de antwoorden niet meer kon gebeuren en Merly er ook geen conclusies uit kon trekken en geen adviezen rond kon formuleren.

De Interne Beroepscommissie neemt verderop in dit besluit de volledige inhoud van het bovenstaande document op.

In ieder geval is het voor de Interne Beroepscommissie duidelijk dat de student, ondanks tussentijdse feedback en concrete afspraken (zie supra), er naar het oordeel van de betrokken praktijklector, op wie – zoals hierboven reeds aangegeven – het vermoeden rust van deskundig te zijn, niet afdoende is weten te slagen uitvoering te geven aan hetgeen van haar verwacht werd.

Het middel kan niet worden aangenomen.

De student wijst de Interne Beroepscommissie op het gegeven dat zij inzake te maken opdrachten enkel de voorbereiding heeft weten indienen en dat de uitvoering van deze opdrachten buiten de stageperiode viel.

De Interne Beroepscommissie begrijpt dat deze grief betrekking heeft op de reeds benoemde realisaties van het actieplan (zie supra). De Interne Beroepscommissie heeft ter zake navraag gedaan bij de opleiding en heeft de eindbeoordeling van de student (waarvan zij de inhoud verderop integraal zal opnemen in dit besluit) ter zake ontvangen en stelt vast dat de student de uitvoering van zaken die zij moest ondernemen, buiten de stageperiode heeft doen vallen.

In zoverre de Interne Beroepscommissie een concrete grief heeft weten ontwaren en gelet op de aangeleverde stukken, kan de Interne Beroepscommissie ter zake niet besluiten dat de opleiding hier enig verwijt gemaakt kan worden. Het is nog steeds de verantwoordelijkheid van de student om inzake te ondernemen zaken in het kader van het voorliggende opleidingsonderdeel een ondernemende houding aan te nemen en ervoor te zorgen dat deze zaken tijdig uitvoering krijgen. Het is aan de student om een taak tijdig af te ronden (zie ook R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/031).

Het middel, in zoverre de Interne Beroepscommissie dat denkt te ontwaren, kan niet worden aangenomen.

De student stelt dat zij op 16 september 2022 het eindresultaat (8 op 20) inzake het opleidingsonderdeel MGH19J Beroepspraktijk 3 mocht ontvangen.

De student wijst de Interne Beroepscommissie op een schending van de motiveringsplicht, daar zij niet kan achterhalen op welke wijze het eindcijfer van 8 op 20 tot stand is gekomen.

De Interne Beroepscommissie heeft ter zake navraag gedaan bij de opleiding en heeft de eindbeoordeling van de student (ontvangen onder de benaming ‘Verslag toelichting evaluatie BP3’, waarvan zij de inhoud hierna integraal zal opnemen, ontvangen:

Beoordeling BP3 – totaalscore: 8/20

Merly behaalt de eindcompetenties voor BP3 niet:

- **DLR 02:** werkt in opdracht van de leidinggevendeprocedures en tools uit voor de verschillende HR-processen, rekening houdend met de belangen van de organisatie en van alle medewerkers
- **DLR 03:** staat in voor de operationele organisatie van verschillende HR-processen die vallen onder het instroom-, doorstroom- en uitstroombeleid
- **DLR 07:** stuurt de eigen professionalisering door zelfreflectie en deskundigheidsontwikkeling

Beoordeling stage BP3 – deelscore van 4/10

Gebrek aan realisaties actieplan Merly (zie tussentijds evolutiedocument)

- Merly wist van een gratis super software van VDAB ter ondersteuning van mensen met een lees-/leerbeperking en Tikkatensee wou dat Merly de inzet daarvan binnen hun organisatie zou bestuderen:
 - o Na heel wat vruchtelooch rondbellen binnen VDAB, blijkt die software eigenlijk niet te bestaan
- Merly had de opdracht om passende opleidingen en trainingen voor het team te plannen en zoeken, waarbij Merly met de dringendste vraag voor een opleiding rond het gebruik van de tilliften en ergonomisch werken, aan de slag moest.
 - o Merly heeft offertes rond een opleiding over tilliften opgevraagd bij organisaties, maar uiteindelijk heeft de medewerker opleidingen aan de leverancier van de tilliften zelf gevraagd om de opleiding te verzorgen.
- De student plant een teambuilding die teamoverschrijdend is, ook plant ze een terugkomende teambuilding die langdurig kan worden ingezet:
 - o Merly zou een workshop uitwerken rond communicatie binnen een bepaald team; ze heeft offertes aangevraagd aan organisaties die de workshop inhoudelijk uitwerken en geven. Haar deadline voor het indienen van die offertes lag na de beëindiging van de stage waardoor ze die offertes niet kon analyseren/vergelijken, er geen besluit uit kon trekken en geen advies kon formuleren.
 - o Merly lanceerde het idee om elke 4^e donderdag van de maand na het werk samen met de collega's een borreltje te gaan drinken vanuit de theorie dat een teambuilding

buiten de werkvoer een sterker effect heeft, maar de eerste samenkomst viel buiten de stageperiode (29/09) waardoor de uitwerking van het idee en de toepassing en bijsturing ervan ontbreekt.

- Merly neemt tevredenheidsenquêtes af:
 - o Merly kreeg geen respons op haar enquête die ze via mail verstuurd had en daarom schreef ze de vragen neer op enkele pamfletten en hing die op in verschillende gezamenlijke ruimtes zodat medewerkers er hun antwoord op konden schrijven; de pamfletten hingen op de laatste stagedag nog overal op, waardoor de verwerking van de antwoorden niet meer kon gebeuren en Merly er ook geen conclusies uit kon trekken en geen adviezen rond kon formuleren.
- De student gaat aan het werk met het versterken van talenten:
 - o Op 15/09 had het management van Tikkatensee een feestmoment voorzien voor al haar medewerkers en Merly had het idee om daar een teambuilding aan te koppelen door enkele spelen uit te werken rond de 7 rollen van Belbin. De uitwerking/toepassing van deze teambuilding viel echter niet meer tijdens haar stageperiode.
- De student voert haar uitgewerkte onboarding verder uit, geeft en vraagt hierop feedback en past deze indien mogelijk aan:
 - o De stagmentor van Tikkatensee geeft aan dat de uitgewerkte onboarding meer theoretisch vanuit de graduatsproef van Merly opgesteld werd en dat dit nog moet gekopieerd worden naar Tikkatensee
- De student voert zelf sollicitatiegesprekken uit via de STARR-methode en evalueert deze:
 - o Merly kon tijdens één sollicitatiegesprek een vraag met de STARR-methode stellen

Conclusie DLR's

- **DLR 02:** *Merly* formuleert ideeën en acties, maar de uitwerking ontbreekt of blijft eerder theoretisch waarbij de vertaalslag naar de organisatie toe/de toepassing en toetsing aan de praktijk ontbreekt.
- **DLR 02+03:** *Merly* stond in voor de operationele organisatie van delen/stukjes van HR-processen, maar niet voor het ganse proces.
- **DLR 07:** *Merly* ging niet constructief aan de slag met de feedback van haar stagementoren en teamleden uit UZA en ZNA, noch met de feedback van de begeleidende praktijklectoren en de opleidingscoördinator HR-support. *Merly* verkoos telkens verbaal agressief in de aanval te

gaan en de schuld van het foutlopen volledig buiten zichzelf te leggen, waardoor dezelfde foute gedragingen zich herhalen en er geen essentieel leerproces vanuit zelfreflectie op gang kan komen.

Vaststelling aantal gepresteerde stage-uren

Van de 400 u BP3 presteerde *Merly* er bij

- o UZA: 80 u
 - o ZNA: 56,5 u
 - o *Tikvatenog* vzw: 168 u (= 21 werkdagen aan 8u/dag gedurende de periode van 15/08/22 tot en met 13/09/2022 – op 31/08/2022 liep *Merly* geen stage omdat ze toen in de voormiddag haar afstudeerproject kwam presenteren op campus en in de namiddag vrij nam)
- ➔ TOTAAL: feitelijk maximum 304,5 u gepresteerd

Beoordeling opdrachten BP3 – deelscore van 4/10

Startopdracht: *Merly* formuleert geen concrete werkpunten, geeft geen reflectie over het interview dat ze afnam en formuleert geen competenties als leerdoel.

CV & motivatiemail: *Merly* verwijst voor beide documenten in haar mail van 6 juli naar haar opgeladen versie van 12/10/21 in het kader van BP2: een motivatiemail gericht aan ZNA en een CV zonder vermelding van HR-stage-ervaring.

LinkedIn-profiel: *Merly* heeft enkel een beperkt profiel opgemaakt (= opdracht BP2), maar heeft haar profiel niet verder verdiept (= opdracht BP3): organisaties volgen, netwerk uitbreiden, reageren op posts....

Afstemmingsgesprek: bij de uitnodiging meldt *Merly* zich eerst ziek, om dan last minute te beslissen om toch naar de campus te komen op het moment dat het afstemmingsgesprek zou plaatsgevonden hebben. *Merly* had dit gesprek niet voorbereid zoals gevraagd: ze kon enkel een zicht geven op de organisatie *Tikvatenog*, maar niet op de stageopdrachten waardoor de praktijklector nog geen inhoudelijk akkoord kon geven om de stage te kunnen opstarten (hetgeen de bedoeling van een afstemmingsgesprek is).

Voorstelling stageplek: op het overzicht 'BP-opdrachten HR-support' dat *Merly* bij aanvang van de school kreeg, staat dat je je stageplek moet voorstellen a.d.h.v. een vijfvingerige reflectiebrief (hetgeen de student uitdaagt om met een kritische blik naar de stage-organisatie te kijken). *Merly* verkoos deze opdracht helemaal anders aan te pakken, waardoor de kritische reflectie onvoldoende aan bod kwam.

Vertrekkende van het vermoeden van professionaliteit en onpartijdigheid in hoofde van de opleiding en haar medewerkers bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan de ontvangen beoordeling (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371).

Een beoordeling van de voorliggende stukken doet de Interne Beroepscommissie niet anders besluiten. De beoordeling is verlopen conform de door de student voorgehouden regeling in de ECTS-fiche. Bovendien strookt een en ander met de voorliggende

evolutiedocumenten en actieplanning. Wat betreft het aantal gepresteerde stage-uren heeft de Interne Beroepscommissie hierboven reeds standpunt ingenomen.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat in de motivering de vooropgestelde evaluatiecriteria effectief afgetoetst worden. De Interne Beroepscommissie is van oordeel dat de beoordeling afdoende gemotiveerd werd. Bovendien had de student op duidelijke en volledige wijze zicht op de evaluatiecriteria, daar deze vrij raadpleegbaar waren via het online en permanent te raadplegen leerplatform (R.Stvb. 31 maart 2016, nr. 2016/057; R.Stvb. 22 augustus 2016, nr. 2016/214; R.Stvb. 22 augustus 2017, nr. 2017/203; R.Stvb. 1 september 2017, nr. 2017/227).

De Interne Beroepscommissie is bovendien van oordeel dat in casu geen sprake is van een onredelijke beoordeling. De Interne Beroepscommissie ziet zich geconfronteerd met een beslissing die op deugdelijke grondslagen berust en inhoudelijk niet van het normale beslissingspatroon afwijkt.

De beoordeling maakt daarenboven inzichtelijk welk deelcijfer werd behaald.

De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de motivatie verder gaat dan een louter cijfer (R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/123; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). De motieven, die zorgvuldig, begrijpelijk en redelijk zijn (R.Stvb. 26 april 2012, nr. 2012/060) kennen bovendien een schriftelijke neerslag (R.Stvb. 7 november 2013, nr. 2014/347). De betrokken evaluatoren worden vermoed deskundig te zijn en genieten een persoonlijke appreciatieveruimte bij het maken van hun beoordeling (R.Stvb. 19 november 2015, nr. 2015/481; R.Stvb. 14 november 2016, nr. 2016/486; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492). Daarenboven kunnen eigen onderwijskundige inzichten van de student geen impact hebben op de rechtmatigheid van het toegekende examencijfer, daar zij zonder relevantie zijn (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027).

Bovendien heeft de student inzage verkregen in de motieven. Vanwege de betrokken praktijklector heeft de Interne Beroepscommissie ter zake de volgende verklaring op eer mogen ontvangen:

Hierbij verklaar ik dat ik op 19 september 2022 om 14u00 een inzagegesprek had met Merly Ataliede op de campus Sociale School Heverlee.

Tijdens dit gesprek heb ik aan de hand van volgende documenten:

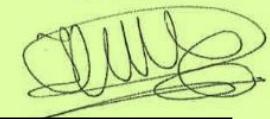
- de ECTS-fiche Beroepspraktijk 3
- het evolutiedocument van Merly Ataliede
- het verslag 'Toelichting evaluatie BP3'

de resultaten BP3 stapsgewijs toegelicht en gemotiveerd aan Merly Ataliede.

Ik verklaar op eer dat dit gesprek is doorgegaan en dat ik de resultaten BP3 effectief toegelicht en gemotiveerd heb.

Collega [REDACTED] coördinator van de graduatsopleiding Sociaal Cultureel Werk, kan bevestigen dat Merly Ataliede aanwezig was voor dit inzagemoment.

Verklaring op eer

[REDACTED]

Heverlee, 20/12/2022

Vertrekkende van het vermoeden van deskundigheid en onpartijdigheid dat rust op de betrokken medewerkers van de hogeschool, bestaat er voor de Interne Beroepscommissie geen reden om te twijfelen aan deze verklaring (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371).

De motiveringsplicht is niet geschonden.

De Interne Beroepscommissie wil daaraan toevoegen dat de student, conform artikel 71 OER, bovendien, indien dat nodig zou zijn, het recht heeft om inzage te krijgen in de documenten die ten grondslag lagen aan beslissingen ten aanzien van haar genomen. Deze bepaling betreft met andere woorden het recht op openbaarheid van bestuur. De verhouding tussen een student en de hogeschool is een contractuele verhouding. Studenten die zich inschrijven bij een hogeronderwijsinstelling sluiten een toetredingsovereenkomst af met het bestuur van deze instelling, waarbij zij de regels van het toepasselijke Onderwijs- en Examenreglement aanvaarden (zie ook art. II.273 CHO). De student kan zich dus niet verschuilen achter een gebrekige kennis van de toepasselijke onderwijs- en examenreglementering (R.Stvb. 19 juni 2008, nr. 2008/011).

Het middel kan niet worden aangenomen.

De student wijst de Interne Beroepscommissie op het feit dat zij gedreven is en positieve evaluaties kan voorleggen.

De Interne Beroepscommissie mag ter zake aangeven dat motivatie en gedrevenheid op zich geen voldoende indicatie vormen voor de kansen om te slagen in een opleiding (R.Stvb. 9 december 2010, nr.2010/111).

Dat een student goed zou scoren op andere vlakken, impliceert niet dat hij of zij een slaagcijfer moet behalen op het opleidingsonderdeel waarop hij of zij een tekort behaalde (R.Stvb. 21 oktober 2008, nr. 2008/057; R.Stvb. 7 augustus 2014, nr. 2014/104). Andere

opleidingsonderdelen toetsen andere competenties. Zelfs indien er een inhoudelijke band zou bestaan tussen de verschillende opleidingsonderdelen, kan de evaluatie voor deze verschillende opleidingsonderdelen sterk uiteen lopen (R.Stvb. 26 april 2012, nr.2012/060.). Het is dus niet zo dat een goed cijfer voor een opleidingsonderdeel of een goed afgelegd parcours afbreuk doet aan de negatieve beoordeling van een welbepaald opleidingsonderdeel.

In zoverre de Interne Beroepscommissie ter zake een middel kon ontwaren, kan het niet worden aangenomen.

Beslissing

Het intern beroep is ontvankelijk maar niet gegrond.

De Interne Beroepscommissie verwerpt het beroep.”

Dat is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

Er dringen zich geen ambtshalve excepties op.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op een schending van artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, de formelemotiveringsplicht, de materiëlemotiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat zij in haar beroep van 27 oktober 2022 in een eerste middel heeft opgeworpen dat de toen bestreden beslissing van de interne beroepscommissie van 20 oktober 2022 eraan voorbij ging dat de opleiding fouten had gemaakt waardoor verzoekster

werd belemmerd in de uitvoering van ‘BP3’. Verzoekster wijst erop dat die beslissing was gesteund op de overweging dat zij niet alle stage-uren had gepresteerd of enkele ‘individuele opdrachten’ laattijdig had werden, en dat de Raad zijn arrest nr. 8.171 van 13 december 2022 ter zake heeft vastgesteld dat aan verwerende partij onregelmatigheden kunnen worden verweten met betrekking tot het tijdsbestek waarbinnen de resterende stage-uren moesten worden gepresteerd.

Verzoekster is van oordeel dat de thans bestreden beslissing artikel II.285 van de van de Codex Hoger Onderwijs miskent omdat zij niet is genomen in overeenstemming met de dragende motieven van het voormalde arrest. Die schending bestaat volgens verzoekster erin dat de thans bestreden beslissing ten onrechte herhaalt dat de interne beroepscommissie aan de opleiding de keuze mocht laten tussen het hernemen van de stage en het vervullen van een vervangopdracht. Dat de beroepscommissie nu vaststelt dat de vereiste stage-uren wél allemaal binnen het geldende tijdskader werden afgewerkt, is voor verzoekster een tegenstrijdige overweging, aangezien blijkens de bestreden beslissing de opleiding in haar toelichting eraan vasthoudt dat niet alle stage-uren werden gepresteerd.

Waar de interne beroepscommissie harerzijds volhoudt dat de laattijdige inlevering van enkele individuele opdrachten aan verzoekster te wijten is, wijst verzoekster erop dat die opdrachten aan de stage zijn verbonden aangezien ze op de stageplaats moeten worden uitgevoerd. Ook hier is verzoekster van oordeel dat de beroepscommissie de dragende motieven van het voormalde arrest miskent, met name omdat daarin werd geoordeeld dat het verstoorde tijdschap toe te schrijven is aan het handelen van verwerende partij – met name eensdeels het onterechte stopzetten van de eerste stage en anderdeels het onontvankelijk verklaren van het tegen die beslissing ingestelde intern beroep. Het standpunt dat verzoekster sinds september 2021 aan de ‘individuele opdrachten’ kon werken, is naar oordeel van verzoekster dan ook niet in overeenstemming met het vernietigingsarrest. De overweging dat de opleiding inzake de ‘stage werkplekleren’ niet heeft getalmd, overtuigt verzoekster derhalve niet.

Verzoekster besluit dat aangezien de thans bestreden beslissing de overwegingen van ’s Raads arrest nr. 8.171 van 13 december 2022 miskent, de grieven die verzoekster in die procedure deed gelden overeind blijven. Zij herhaalt – samengevat – dat het voorstel tot hernemen van de stage in de zomer niet realistisch was, dat het afstemmingsgesprek op 8 juli 2022 plaatsvond met een andere praktijklector, en dat spijts aanmaningen door verzoeksters raadsman

uiteindelijk pas in de beslissing van 20 oktober 2022 wordt vernomen dat uit het afstemmingsgesprek zou zijn gebleken dat verzoekster “kennelijk niet afdoende kon aantonen welke de stagetaken zouden zijn in het licht van de te toetsen competenties binnen het opleidingsonderdeel” – een overweging die thans wordt hernomen. Bovendien, zo stipt verzoekster aan, nam het opleidingshoofd pas op 12 juli 2022 contact op met de stageplaats en werd uiteindelijk pas op 15 juli 2022 aan verzoekster een ondertekende stageovereenkomst bezorgd.

Wat haar covidbesmetting betreft, betoogt verzoekster dat zij daardoor tijdens de eerste stageweek slechts 12 uur kon presteren en dat de beroepscommissie ten onrechte overweegt dat die afwezigheid niet op juiste wijze aan de opleiding werd gemeld. Verzoekster wijst erop dat de instelling tussen 8 juli en 15 augustus was gesloten, zodat zij niet bij de hogeschool terechtkon, maar dat de stageplaats wél op de hoogte was en verzoekster vroeg om thuis te blijven. Bovendien, zo stelt verzoekster, konden de aldus gemiste stage-uren worden ingehaald.

Verzoekster besluit dat wanneer bleek dat de stage niet vóór het einde van het academiejaar kon worden afgewerkt, zij een vervangende opdracht had moeten krijgen.

In haar antwoordnota replaceert verwerende partij:

“A. Verzoekende Partij verwijt Verwerende Partij geen uitvoering te hebben gegeven aan Uw [arrest] nr. 8.171 van 13 december 2022 in de zaak 2022/0937.

Verwerende Partij verwijst vooreerst naar hetgeen zij hierboven ter zake reeds uiteen heeft weten zetten.

Uw Raad heeft de Interne Beroepscommissie Verwerende Partij opgedragen om, inzake het verzoekschrift van Verzoekende Partij van 23 september 2022, een nieuwe beslissing te nemen. De Interne Beroepscommissie heeft zulks gedaan.

Uiteraard is Verwerende Partij van oordeel dat haar Interne Beroepscommissie een beslissing heeft genomen die wel in overeenstemming is met “*de dragende redenen die hebben geleid tot de uitspraak van de Raad*”. Zo heeft de Interne Beroepscommissie bijvoorbeeld de gepresteerde uren stage in overweging genomen, de o.m. vanuit de opleiding ontvangen en voor de beoordeling relevante elementen integraal opgenomen in de beslissing en heeft zij de motiveringsplicht niet weten miskennen. Verwerende Partij verwijst voor de volledigheid naar de interne beroepsbeslissing (zie STUK 3), waarin gemotiveerd en grondig werd ingegaan op door Verzoekende Partij aangedragen grieven, rekening houdende met de opmerkingen van Uw Raad. Minstens bij Verwerende Partij heeft een en ander weten leiden tot een voortschrijdend inzicht.

Dat Verzoekende Partij het niet eens is met de uitkomst van het intern beroep, blijkt. Maar de uitkomst van het intern beroep berust op deugdelijke en redelijke grondslagen, de herhaalde pogingen van Verzoekende Partij om te zorgen voor verwarring bij iedereen die zich over dit dossier moet buigen, ten spijt. Verwerende Partij ziet zich dan ook genoodzaakt Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak. Verzoekende Partij tracht namelijk, net zoals zij deed voor 13 december 2022, zowel Verwerende Partij alsook Uw Raad op een dwaalspoor te zetten.

B. Met haar intern beroep verwees Verzoekende Partij naar een verkregen besluit van de Interne Beroepscommissie van Verwerende Partij van 17 juni 2022 waarbij de Interne Beroepscommissie het toen door Verzoekende Partij ingediende intern beroep ontvankelijk en gegrond verklaarde en tot het volgende besluit kwam:

“De Interne Beroepscommissie verwerpt de bestreden beslissing.”

“De opleiding stelt de student in staat de resterende uren stage in het kader van het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3 te hernemen, indien nodig door het aanbieden van een vervangende opdracht, waarbij een en ander uiteraard maar nuttig effect kan hebben wanneer de uitvoering zal gebeuren in de loop van het huidige academiejaar.”

“De opleiding en de student maken ter zake concrete afspraken, dewelke zij schriftelijk zullen bevestigen.”

Verzoekende Partij heeft de genoemde beslissing niet aangevochten en dus weten berusten.

Met haar intern beroep van 23 september 2022 wist Verzoekende Partij voor te houden dat geen uitvoering werd gegeven aan de door de Interne Beroepscommissie voorgehouden optie van een vervangende opdracht. Verwerende Partij wil ter zake wijzen op de bewoordingen van de genoemde beslissing van 17 juni 2022, dewelke de opleiding wel degelijk de keuze laten om Verzoekende Partij de resterende uren stage te laten hernemen dan wel, *“indien nodig”* te voorzien in een vervangende opdracht. Hieruit vloeit dan geen afdwingbaar recht uit voor Verzoekende Partij om een vervangende opdracht te verkrijgen. De opleiding, op wie het vermoeden rust deskundig te zijn (R.Stvb. 10 augustus 2016, nr. 2016/197) en die een volledig beeld heeft van de te leveren prestaties en te behalen competenties, is het best geplaatst om ter zake een afweging te maken (zie o.m. R.Stvb. 16 augustus 3 2005, nr. 2005/018; R.Stvb. 26 augustus 2010, nr. 2010/042; R.Stvb. 22 april 2014, nr. 2014/046). Met haar beslissing van 17 juni 2022 heeft de Interne Beroepscommissie de opleiding in die mogelijkheid gelaten. De Interne beroepscommissie heeft daarbij aangegeven dat, blijkens het dossier, de opleiding voldoende mogelijkheden zag om de stage te laten doorgaan binnen een gegeven tijdsbestek, hetgeen voorzien in een vervangende opdracht dan geheel onnuttig maakte.

Verwerende Partij ziet niet in hoe de Interne Beroepscommissie, door zo te besluiten, het vernietigingsarrest weet te miskennen. Verzoekende Partij gaat hier ook niet nader op in.

Verzoekende Partij verwijst vervolgens naar volgende passage uit de thans bestreden beslissing:

“De Interne Beroepscommissie moet dan, tot haar genoegen gelet op haar beslissing van 17 juni 2022, vaststellen dat noch de opleiding, noch de student kan aanvoeren dat de resterende uren stage geen uitvoering hebben gekregen binnen het op 28 juni 2022 (zie supra) afgesproken tijdskader.”

Het is uiteraard zaak om deze passage te lezen in het bredere geheel van de bestreden beslissing. Verzoekende Partij, die de Interne Beroepscommissie “*misleidend knip- en plakwerk*” verwijt, zal dit niet willen tegenspreken.

Zoals Uw Raad dan zal lezen in de thans bestreden beslissing (pagina 15 e.v.), heeft de Interne Beroepscommissie moeten vaststellen dat het door de student genoemde aantal gepresteerde stage-uren, te zijn 263, 5 stage-uren, wist te corresponderen met het aantal resterende stage-uren.

Uw Raad heeft in het verleden reeds aangegeven dat uit artikel 86, 4 van de in casu toepasselijke onderwijs- en examenreglementering weet te volgen dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt ([arrest] nr. 8.139 van 5 december 2022 in de zaak 2022/0854). De Interne Beroepscommissie, beschikkende over haar volheid van bevoegdheid, is dan ook gemotiveerd tot het besluit gekomen dat zij Verzoekende Partij, daar waar deze aangeeft het aantal resterende stage-uren te hebben weten presteren, op dit punt moet volgen. Verzoekende Partij heeft bepaalde stage-uren, zo heeft zij zelf aangegeven en dit heeft op aanvaarding kunnen rekenen, o.m. “*thuis*” weten volbrengen. De Interne Beroepscommissie zag ter zake geen redenen om het voorgaande naast zich neer te leggen.

Er is dus geen betwisting van het effectief aantal gepresteerde stage-uren. Bovendien kan ook niet vastgesteld worden dat de gepresteerde stage-uren als zodanig een impact hebben gehad op de eindbeoordeling. De eindbeoordeling van de student weet te steunen op de motieven zoals Uw Raad deze ook kan terugvinden in de bestreden beslissing (pagina 24 e.v.).

Met de bewoordingen “*De student beschikte bijgevolg reeds sinds september 2021 via het online leerplatform van de hogeschool (zie screenshot hieronder) over o.m. de nodige informatie wat betreft de te maken opdrachten*”, waarover Verzoekende Partij ook lijkt te vallen, heeft de Interne Beroepscommissie willen aangeven dat Verzoekende Partij tijdig over alle nuttige *informatie* inzake het voorliggende opleidingsonderdeel wist te beschikken. Verzoekende Partij lijkt zich hier dan zelf te laven aan misleidend knip- en plakwerk, daar waar zij de twee ingeroepen passages uit de bestreden beslissing weghaalt uit verschillende onderdelen van deze beslissing om ze dan voor Uw Raad als een zonder meer samenhangend geheel te presenteren. Wederom ziet Verwerende Partij zich genoodzaakt Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak.

Wat betreft te maken opdrachten in het kader van het voorliggende opleidingsonderdeel, heeft Verzoekende Partij zelf aangegeven dat zij inzake te maken opdrachten enkel de

voorbereiding heeft weten indienen en dat zij de uitvoering van deze opdrachten buiten de stageperiode heeft doen vallen.

Het voorgaande heeft betrekking op de realisaties van het actieplan (zie de bestreden beslissing, pagina 23). De Interne Beroepscommissie heeft ter zake moeten vaststellen dat Verzoekende Partij de uitvoering van zaken die zij moest ondernemen, buiten de stageperiode heeft doen vallen. Hier kan de opleiding geen verwijt worden gemaakt: het is nog steeds de verantwoordelijkheid van Verzoekende Partij om inzake te ondernemen zaken in het kader van het voorliggende opleidingsonderdeel een ondernemende houding aan te nemen en ervoor te zorgen dat deze zaken tijdig uitvoering krijgen. Het is namelijk aan een student om een taak tijdig af te ronden (zie ook R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/031). Een door Verzoekende Partij in het verzoekschrift ten aanzien van Uw Raad voorgehouden vergelijking met andere studenten gaat bijgevolg niet op. De student wist wat van haar verwacht werd en maakte ter zake concrete afspraken (zie o.m. pagina 19 en 20 van de bestreden beslissing).

Verzoekende Partij valt dan over volgende passage uit de bestreden beslissing:

“De Interne Beroepscommissie stelt vast dat de opleiding vijf werkdagen neemt om een concreet en werkbaar plan op tafel te leggen in uitvoering van de beslissing van de Interne Beroepscommissie van 17 juni 2022, maar kan besluiten dat de opleiding zich ter zake zich zo grondig mogelijk heeft willen voorbereiden teneinde de student, zoals hierboven reeds aangegeven, in staat te stellen de resterende uren stage in het kader van het OPO MGH19J Beroepspraktijk 3 te hernemen.”

Daarbij vergeet Verzoekende Partij de volgende passage op te nemen, hoewel die wel het vervolg uitmaakt van het vorige (zie STUK 3, pagina 6):

“De genomen termijn van vijf werkdagen lijkt de Interne Beroepscommissie daarbij niet onredelijk, laat staan dat het de student zou belemmeren om uitvoering te geven aan de resterende uren stage, zo blijkt duidelijk uit de hierna nog volgende mailing.”

Zoals Uw Raad zal lezen in de bestreden beslissing, was Verzoekende Partij in de mogelijkheid om de resterende uren stage te hernemen, en geeft zij bovendien zelf aan dat zij dit heeft gedaan (zie ook supra).

Verzoekende Partij valt niet alleen over de hierboven aangegeven passage uit de bestreden beslissing, maar betreft daarbij ook volgende passage uit de bestreden beslissing (pagina 8):

“In ieder geval stelt de Interne Beroepscommissie vast dat de opleiding in de mate van het mogelijke en haalbare de student in de mogelijkheid heeft weten stellen om uitvoering te geven aan de stage. Van de student mag dan vervolgens ook een constructieve houding worden verwacht, wil zij werkelijk komen tot een correct afronden van de stage.”

Ook hiermee slaat Verzoekende Partij weer aanzienlijke delen van de bestreden beslissing over. Wederom ziet Verwerende Partij zich genoodzaakt Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak.

Wat de Interne Beroepscommissie primair heeft gedaan is het benoemen van feiten op basis van de haar ontvankelijk aangedragen elementen of stukken om dan te komen tot een beoordeling. “*Allesbehalve constructief*” (de sterke bewoordingen van Verzoekende Partij in haar verzoekschrift van 23 september 2022) kon de Interne Beroepscommissie het handelen van de opleiding niet noemen. Meer kan de Interne Beroepscommissie ter zake niet verweten worden. Zoals de Interne Beroepscommissie ook heeft aangegeven, heeft de genomen termijn van vijf werkdagen het Verzoekende Partij niet weten belemmeren om uitvoering te geven aan de resterende uren stage (zie ook supra).

Verzoekende Partij kan dan ook niet worden bijgetreden waar zij eenvoudig de bestreden beslissing verwijt te zijn genomen in strijd met de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheid - en het redelijkheidsbeginsel. Evenmin kan zij overtuigen dat de bestreden beslissing zou zijn genomen in strijd met artikel II.285 CHO.

Verzoekende Partij geeft vervolgens wederom een subjectieve en onvoldoende dan wel niet-onderbouwde neerslag van feitelijke elementen (zie pagina 12, vanaf de voorlaatste alinea t.e.m. pagina 14, eerste alinea van het verzoekschrift van Verzoekende Partij ten aanzien van Uw Raad).

Verwerende Partij verwijst, wat betreft de feiten, vooreerst naar hetgeen zij hierboven reeds heeft uiteen weten zetten. Wederom ziet Verwerende Partij zich genoodzaakt Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak.

Zo blijkt uit de stukken bijvoorbeeld geenszins dat aan Verzoekende Partij gezegd zou zijn dat men “*het eens zou bekijken en zou zien of Merly al dan niet de stage mocht aanvatten*”. De betrokken medewerker weet dit bovendien te ontkennen. Ook andere door Verzoekende Partij aangedragen ‘feiten’, kan zij geen kracht bijzetten door enige staving en kunnen dus ook niet worden meegenomen in de beoordeling door Uw Raad. De feiten, zoals de Interne Beroepscommissie deze heeft weten uitklaren in de bestreden beslissing, vallen daarentegen wel in redelijkheid terug op nodige staving (zie STUK 3).

Verzoekende Partij was aanwezig op het afstemmingsgesprek en kan dus niet in redelijkheid voorhouden dat zij pas sinds 20 oktober 2022 zou weten dat op het afstemmingsgesprek duidelijk naar voren is gekomen dat zij op dat ogenblik niet afdoende kon aantonen welke de stagetaken zouden zijn in het licht van de te toetsen competenties binnen het opleidingsonderdeel MGH19J Beroepspraktijk 3. Dit blijkt overigens uit het feit dat een inhoudelijk akkoord inzake de voorgestelde stageplaats op het ogenblik van het afstemmingsgesprek, door een onvoldoende voorbereiding in hoofde van de student, niet gegeven kon worden.

Het is niet onredelijk dat de opleiding een screening wil uitvoeren, teneinde na te gaan of in casu effectief sprake was van een gepaste stageplaats (R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2015/135). Uw Raad heeft het voorgaande ook niet onredelijk geacht, zo moge toch blijken uit uw [arrest] nr. 8.171 van 13 december 2022 in de zaak 2022/0937 (pagina 46).

Het is ter zake Verzoekende Partij die verweten kan worden Uw rechtspraak veeleer te negeren, in plaats van deze te absorberen.

Verzoekende Partij slaagt er verder niet in om het door haar aangedragen verloop van het afstemmingsgesprek te staven. Zij gaat louter over tot een eenvoudige ontkenning van feiten. Zulke argumentatie kan geen stand houden in het licht van de bestreden beslissing, dewelke wel kan steunen op aanvaardbare motieven.

Verzoekende Partij valt over volgende passage uit de bestreden beslissing:

“De Interne Beroepscommissie, die het intern beroep op basis van stukken weet te behandelen (art. 86 OER) kan niet vaststellen dat de student ter zake enig bewijs van gewettigde afwezigheid weet voor te leggen. De Interne Beroepscommissie acht het in ieder geval niet onredelijk om van de student, die blijkens haar intern beroep het belang van het uitvoeren van de stage lijkt in te zien, te verwachten een afwezigheid tijdens een belangrijk moment in de opleiding (en in casu ook op de tijdslijn) te wettigen, zodoende haar slaagkansen niet te hypothekeren.”

Het voorgaande betreft het (begin van) beoordeling door de Interne Beroepscommissie inzake een door de student aangedragen “covidbesmetting”. Uiteraard verwijst Verwerende Partij ter zake naar de bestreden beslissing (pagina 12 e.v.), waarin Uw Raad de volledige beoordeling kan lezen, hetgeen in deze zaak aanbevolen is.

Verwerende Partij wil in dat verband nog onderstrepen dat – zoals Verzoekende Partij weet – om gewettigd afwezig te zijn bij een evaluatieactiviteit, hiervan officieel melding moet worden gemaakt met aflevering van een bewijsstuk. Verzoekende Partij kon daartoe o.m. de noodzakelijke info terugvinden op de website van de hogeschool. Ook de toepasselijke onderwijs- en examenreglementering maakt een verwijzing naar de website. Studenten van UC Leuven-Limburg wettigen afwezigheden namelijk online. Een vakantie of sluitingsperiode doet daarvan geen afbreuk, laat staan dat zulks een noodzakelijk tijdig indienen van stukken onmogelijk zou maken. Indien er geen sprake is van een gewettigde afwezigheid, vormt het niet-deelnemen aan evaluatiemomenten een louter persoonlijke keuze van Verzoekende Partij en maakt deze keuze als zodanig geen bijzondere omstandigheid uit (R.Stvb. 10 november 2011, nr.2011/184; R.Stvb. 9 december 2010, nr.2010/111). De gevolgen van deze keuze (bijvoorbeeld het moeten inhalen van stage-uren binnen de resterende stageperiode) zijn dan voor rekening van Verzoekende Partij.

Dat de bewoordingen “zodoende haar slaagkansen niet te hypothekeren” doorstreept zijn, betreft louter een misslag met betrekking tot documentopmaak. Verzoekende Partij, die zelf niet rein is inzake onzorgvuldigheden (zo stelt zij bijvoorbeeld op pagina 8 van haar verzoekschrift ten aanzien van uw Uw Raad: *“In zijn extern beroep d.d. 27 oktober 2022 haalde verzoekster in een eerste middel aan”* – eigen markering door Verwerende Partij; Of nog op pagina 7 van haar verzoekschrift van 23 september 2022 laat zij een bepaalde passage abrupt eindigen zonder meer of laat zij Verzoekster onder punt III. ONTVANKELIJKHEID opnieuw van geslacht veranderen) kan ter zake niet overtuigen. Er is geen enkele reden waarom de genoemde passage het finaal besluit van de Interne Beroepscommissie niet zou mogen halen, laat staan dat het afbreuk doet aan de bestreden beslissing. Wanneer dergelijke argumenten vanwege Verzoekende Partij het extern beroep moeten schrappen, acht Verwerende Partij het niet onredelijk dat enige twijfel weet te rijzen over de werkelijk relevante argumenten. Verzoekende Partij tracht kennelijk

systematisch alles uit de kast te halen teneinde de blik van Uw Raad te willen doen afdwalen van de grond van de zaak.

Verzoekende Partij gaat vervolgens verder met haar subjectieve en onvoldoende dan wel niet-onderbouwde neerslag van feitelijke elementen (zie pagina 14, vanaf de derde alinea, van het verzoekschrift van Verzoekende Partij ten aanzien van Uw Raad).

Verwerende Partij verwijst, wat betreft de feiten, vooreerst naar hetgeen zij hierboven reeds heeft uiteen weten zetten. Wederom ziet Verwerende Partij zich genoodzaakt Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak.

Verzoekende Partij heeft wel degelijk een afwachtende houding aangenomen en een en ander daarenboven doen verzanden in een (overigens niet-gegronde) discussie en beroepsprocedure omtrent een ander opleidingsonderdeel. Verzoekende partij was in principe vanaf 28 juni 2022 in de mogelijkheid om uitvoering te geven aan de resterende uren stage. In ieder geval, zoals hierboven reeds aangegeven: de Interne Beroepscommissie heeft, tot haar genoegen, gelet op haar beslissing van 17 juni 2022, kunnen besluiten dat noch de opleiding, noch Verzoekende Partij kan aanvoeren dat de resterende uren stage final geen uitvoering hebben gekregen binnen het op 28 juni 2022 (zie supra) afgesproken tijdskader.”

Verzoekster handhaaft haar grieven in haar wederantwoordnota, en gaat nog uitgebreid in op de repliek van verwerende partij.

Beoordeling

In zijn arrest nr. 8.171 van 13 december 2022 heeft de Raad een eerste middel gegrond bevonden op basis van de vaststelling dat het motief van de alsdan bestreden beslissing dat verzoekster niet alle stage-uren had volbracht, niet kon standhouden.

In de thans bestreden beslissing overweegt de interne beroepscommissie dat verzoekster alsnog moet worden bijgevallen in haar stelling dat zij wél de vereiste 263,5 stage-uren heeft gepresteerd.

In dat opzicht miskent de bestreden beslissing alvast niet het voormalde arrest.

Naar een oorzakelijk verband tussen de houding van de opleiding en haar verantwoordelijken eensdeels, en de onmogelijkheid van verzoekster om haar stageverplichtingen binnen de resterende tijdsperiode te vervullen anderdeels, moet dus niet

worden gezocht, aangezien van dit laatste naar oordeel van de interne beroepscommissie geen sprake (meer) is.

Anders dan verzoekster, ziet de Raad in de overwegingen van de bestreden beslissing wat dat betreft ook geen tegenspraak.

Het moge dan zo zijn dat de opleiding, blijkens haar geciteerde toelichting op pagina 25 van de bestreden beslissing, aangeeft *c.q.* aangegeven heeft dat verzoekster onvoldoende uren stage presteerde, dit is kennelijk niet de visie van de interne beroepscommissie zelf. Die stelt immers dat verzoekster wél tegemoet komt aan het aantal stage-uren, een conclusie die bovendien lijkt te steunen op een nieuwe bevraging van de opleiding naar aanleiding van de totstandkoming van de meest recente beslissing van de interne beroepscommissie. Op pagina 16 van de bestreden beslissing luidt het immers:

“De interne beroepscommissie heeft dan ook navraag gedaan bij de opleiding in het licht van de hiervoor door de student aangedragen argumentatie en stelt vast dat de opleiding de student weet te volgen waar deze aangeeft effectief de 263,5 uren stage te hebben volbracht, waardoor de gehele stage dus uitvoering heeft kunnen krijgen.”

Wat op pagina 25 wordt aangehaald, lijkt dus een achterhaald standpunt van de opleiding te zijn, minstens is het duidelijk dat de beroepscommissie zich bij verzoekster aansluit wat het volbrengen van de stage-uren betreft.

Wanneer verzoekster stelt dat zij wel degelijk alle stage-uren heeft gepresteerd, en de beroepscommissie die stelling bijvalt, dan volgt uit die aanspraak ook dat van verzoekster mag worden verwacht dat zij alle activiteiten die aan de stage zijn verbonden, binnen de stageperiode volbrengt.

In dat geval is het niet onredelijk dat de beroepscommissie aanstuwt dat de uitvoering van een opdracht buiten de stageperiode viel. Ook in dat opzicht mistent de beroepscommissie niet de overwegingen van ’s Raads arrest nr. 8.171.

In de mate dat het eerste middel steunt op een herneming van wat in de vorige procedure werd opgeworpen – onder de premissie dat verzoekster niet alle stage-uren had kunnen presteren – mist het thans dus feitelijke grondslag.

Het eerste middel is ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op een schending van artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs, de formelemotiveringsplicht en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster stipt aan dat de Raad in het voormelde arrest van 13 december 2022 heeft overwogen: “In de mate dat uit de bestreden beslissing niet blijkt in welke mate het aan verzoekster toegekende deelcijfer van 4/20 is beïnvloed door de laattijdige indiening van de individuele opdrachten, schendt de beroepscommissie de formelemotiveringsplicht”, en dat de beroepscommissie zich er in de thans bestreden beslissing opnieuw toe beperkt te verwijzen naar de toelichting van de opleiding, die niet wordt voorgelegd.

Hoewel in de bestreden beslissing wordt geponeerd dat de inhoud van de toelichting volledig wordt overgenomen, stelt verzoekster dat zij dit niet ziet, aangezien er in de bestreden beslissing sprake is van knip- en plakwerk zodat verzoekster geenszins weet of de weergave volledig is. Indien er een document, zogezegd genaamd ‘Verslag toelichting evaluatie ‘BP3’’ bestaat, dan had de beroepscommissie dit moeten toevoegen als bijlage bij de beslissing zodat verzoekster er in zijn geheel kennis van kon nemen. Bovendien is de (post factum) argumentatie van de praktijklector voor verzoekster bedenkelijk, doordat er in het evaluatiedocument zelf geen opmerkingen werden vermeld.

Verzoekster betwist ook de correctheid van het ‘verslag’ aan de beroepscommissie. Wat de totaalscore van 8/20 betreft, wordt een opsomming gegeven van de eindcompetenties die verzoekster niet zou hebben behaald (DLR 02 - DLR 02+03 DLR 07). Er wordt gesteld dat verzoekster de werkpunten uit het actieplan niet kon wegwerken. Verzoekster merkt op dat deze opmerkingen tegenstrijdig zijn aan wat blijkt uit het evolutiedocument.

De overwegingen omtrent het niet-behalen van DLR 02 zijn volgens verzoekster tegenovergesteld aan wat tijdens het actieplan als sterk punt van verzoekster werd aangegeven, en tussen de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie werden ter zake ook geen opmerkingen

gegeven. Verzoekster ziet met name tegenspraak tussen de overwegingen van het verslag aan de beroepscommissie (“Merly behaalt de eindcompetenties voor BP3 niet: DLR 02: werkt in opdracht van de leidinggevende procedures en tools uit voor de verschillende HR-processen, rekening houdend met de belangen van de organisatie en van alle medewerkers.”) en het evaluatiedocument (“Student introduceert theorieën en modellen op de werkplek en koppelt deze aan de juiste acties”, “De student plant acties die duurzaam zijn voor de organisatie”, “De student werkt vanuit het belang van de organisatie, en plant acties die deze sterker maken zoals een onboardingstraject”, “De student heeft binnen een korte tijd het vertrouwen van het team weten te winnen, waardoor medewerkers naar haar toe komen met problemen of bezorgdheden, waarop de student correct reageert”).

Met betrekking tot DLR 03 doet verzoekster gelden dat zij sollicitatiegesprekken in het kader van instroom en een onboardingstraject op de stageplaats organiseerde, en dat zij voor doorstroom inzette op talentontwikkeling. Uitstroom was er niet in deze korte periode aangezien er op de stageplaats geen medewerker ontslagen werd.

Ook met betrekking tot DLR 07 ziet verzoekster een tegenstrijdigheid met het actieplan. Met name stroken volgens verzoekster de sterke punten in het actieplan, die door de praktijklector niet werden weerlegd, niet met de beoordeling dat de eindcompetentie niet werd behaald. De verwijzing door de praktijklector naar verzoeksters ‘verbaal agressief’ gedrag heeft volgens verzoekster betrekking op de stages in UZA en ZNA, terwijl hier de stageplaats Tikvatenoë moet worden beoordeeld. Verzoekster vraagt zich af hoe de lector haar vanuit dat perspectief nog op onafhankelijke wijze kon beoordelen in de nieuwe stage, en zij stipt aan dat op de stageuren in UZA niet meer kan worden teruggekomen omdat die goed werden bevonden.

Daarnaast doet verzoekster nog gelden:

“Verder gaat de praktijklector uitsluitend in op de ‘individuele opdrachten’. Zo wordt onder meer gesteld dat verzoekster verwees naar "dyslectici software" van de VDAB die naderhand niet bleek te bestaan. Verzoekster heeft keurig contact gehad met de VDAB, zowel telefonisch als via mail. De conclusie was dat er wel degelijk software is voor vaste medewerkers met een medische noodzaak. De stappen die moesten worden genomen en een toelichting bij welke instellingen de werkgever hiervoor moest zijn, komen in het evolutiedocument voor en werden ook uitgebreid mondeling door verzoekster toegelicht. Indien de praktijklector daar bedenkingen bij had, had zij dat kunnen vermelden in de eindevaluatie. De praktijklector gaf echter in het evolutiedocument niet op dat het actiepunt, zoals verzoekster aangaf als 'weggewerkt', niet weggewerkt was.

Ook de opdrachten rond tilliften voerde verzoekster wel degelijk naar behoren uit. Zij vroeg diverse offertes aan, nam contact op met verschillende opleidingsinstituten, waaronder de huidige leverancier van de stageplaats. Na een vergelijkend onderzoek concludeerde verzoekster dat de betrokken leverancier de scherpste prijs en beste opties bood waarna de stageplaats besloot om met deze leverancier verder te gaan.

Met betrekking tot de opdrachten ‘teambuilding’, ‘tevredenheidsenquêtes’ en ‘het versterken van talenten’ stelt de praktijklector blijkens de bestreden beslissing dat deze buiten de stageperiode werden afgewerkt. Opnieuw motiveert de beroepscommissie de deelscore van 4/10 voor ‘individuele opdrachten’ dus minstens ten dele aan de hand van de laattijdige indiening ervan. Ook hier kan worden verwezen naar wat de Raad bij de beoordeling van het eerste middel vaststelde:

“In de mate dat de beroepscommissie het al dan niet beschikken over voldoende nuttige tijd om de stage-activiteiten tot de uitsluitende verantwoordelijkheid van verzoekster rekent, miskent zij de materiëlemotiveringsplicht en het redelijkheidsbeginsel. In de mate dat uit de bestreden beslissing niet blijkt in welke mate het aan verzoekster toegekende deelcijfer van 4/20 is beïnvloed door de laattijdige indiening van de individuele opdrachten, schendt de beroepscommissie de formelemotiveringsplicht.”

De beroepscommissie verwijst minstens impliciet via het citaat van het ‘verslag’ naar de laattijdige indiening van sommige ‘individuele opdrachten’ maar geeft niet aan in welke mate het deelcijfer 4/10 voor ‘individuele opdrachten’ is beïnvloed door de laattijdige indiening ervan. Dit is nochtans belangrijk in de wetenschap dat de Raad reeds oordeelde dat de laattijdigheid niet uitsluitend, zelfs slechts zeer beperkt, aan verzoekster te wijten is. Opnieuw laat de beroepscommissie na om haar beslissing in overeenstemming te brengen met de dragende redenen van het vernietigingsarrest zodat artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs geschonden is.

De kritiek met betrekking tot de opdrachten ‘onboarding’ en ‘sollicitatiegesprekken’ is evenmin correct. Verzoekster stelt vast dat de praktijklector hiervan niets heeft aangegeven in het evolutiedocument en van deze laattijdige commentaren ook geen enkel bewijs voorligt. Van loutere stellingen, post factum meegedeeld bij wijze van ‘toelichting’ aan de beroepscommissie, kan niet worden uitgegaan ter motivatie van een deelcijfer.

Met betrekking tot het aantal gepresteerde stage-uren stelt de praktijklector opnieuw dat verzoekster er slechts 304,5 uren heeft gepresteerd in plaats van de voorziene 400 uren. Dit standpunt is in strijd met de eerdere vaststelling van de beroepscommissie dat alle stage-uren wel degelijk werden gepresteerd (stuk 1, pagina 16) zodat de bestreden beslissing is behept met een interne tegenstrijdigheid, hetgeen opnieuw wijst op een onzorgvuldigheid. Het standpunt dat verzoekster op 31 augustus 2022 de namiddag vrij nam, is overigens ook niet correct. Dit blijkt nergens uit.

Wat betreft het door verzoekster uitgewerkte CV en motivatiebrief, doet zij het hierna volgende opmerken. Nergens blijkt dat het verplicht is om stage-ervaringen op de CV te vermelden. De uren die verzoekster in UZA en in ZNA presteerde, waren niet noemenswaardig en dus ook niet representatief voor haar CV waardoor zij besloot dit niet

op te nemen. Dit vormt geen fout en dus ook geen bewijs dat zij deze opdracht niet goed uitvoerde.

Wat betreft het LinkedIn- profiel haalt verzoekster aan dat zij geenszins verplicht is om haar [privégegevens] hierop te zetten. Zij besloot dit niet te doen. Dit vormt geen fout en dus ook geen bewijs dat zij deze opdracht niet goed uitvoerde.

Het afstemmingsgesprek duurde een uur. Ondanks dat dit voorzien was, ontving verzoekster hiervan tot op heden nog steeds geen verslag. Dat verzoekster geen toelichting kon geven over de stageplaats is totaal onjuist en werd nooit eerder aangehaald. Wanneer er geen toelichting kan worden gegeven, dan duurt een gesprek geen uur.

Met betrekking tot de opdracht ‘voorstelling stageplaats’, had UCLL verzoekster de toegang tot het platform ontzegd vóór haar laatste stagedag en dit nog vooraleer zij de opdracht moest inleveren. Verzoekster mailde hiervoor met de praktijklector maar kreeg geen antwoord. Online was de opdracht ook nergens terug te vinden. Daarom nam zij zelf het initiatief om toch iets te presteren. Zij vroeg per mail aan de praktijklector nogmaals of dit zo goed was en kreeg geen antwoord dus ook niet dat het niet goed was (stuk 17). Verzoekster mocht er bijgevolg van uitgaan dat het in orde was zodat de praktijklector dit post factum niet aannemelijk kan betwisten.

Tenslotte wordt een ‘verklaring op eer’ toegevoegd van mevr. [V.], die door verzoekster wordt tegengesproken. Verzoekster stelt formeel dat mevr. [V.] tijdens het feedbackgesprek op 19 september 2022 geen toelichting gaf bij het cijfer. Dat [W.G.] aanwezig was bij het gesprek, is opnieuw een leugen. Deze had immers op hetzelfde moment een gesprek met een andere student.

De gehele toelichting richt zich op de ‘individuele opdrachten’ waarvoor verzoekster (ontrecht) een 4/10 heeft gekregen. Dat verzoekster ook voor het onderdeel ‘stage’ 4/10 heeft gekregen, wordt verder niet toegelicht in het ‘verslag’. Voor zover deze onvoldoende gesteund is op het niet presteren van voldoende stage-uren, dan verwijst verzoekster naar de vaststelling van de beroepscommissie dat zij wel degelijk voldoende uren presteerde (stuk 1, pagina 16). De 4/10 voor het onderdeel ‘stage’ kan dan ook evenmin standhouden.”

Verzoekster beklemtoont voorts dat zij niet weet hoe het eindcijfer van 8/20 is samengesteld. Zij wijst erop dat zij overeenkomstig de ECTS-fiche moet worden beoordeeld op zowel ‘werkplekleren’ (10/20) als ‘individuele opdrachten’ (10/20), maar dat een correcte motivering voor de beide deelcijfers ontbreekt. Waar de praktijklector tijdens het feedbackgesprek erop wees dat enkele individuele taken buiten de stagetijd zouden zijn afgegeven, verwijst verzoekster naar de bovenstaande toelichting dat zij de ‘individuele opdrachten’ op 29 augustus 2022 tijdens de tussentijdse evaluatie presenteerde en dat er in de e-mail van de praktijklector van 5 september 2022 niet werd aangegeven dat deze niet zouden voldoen. Zij voert ook aan dat van drie taken de voorbereiding werd ingeleverd, maar dat zij de uitvoering nog niet heeft

laten zien aangezien de stageplaats dit niet meer tijdig georganiseerd kreeg. Mochten die opdrachten onvoldoende zijn geweest, dan had de praktijklector dit volgens verzoekster na de tussentijdse evaluatie moeten aangeven, minstens had zij moeten antwoorden op verzoeksters bericht ter zake. Bij gebreke daaraan, heeft verzoekster niet de mogelijkheid gekregen om te remediëren. Waar de beroepscommissie die kansen op remediëring wél ziet in de actiepunten in het evolutiedocument, werpt verzoekster tegen dat dit document misleidend wordt geciteerd. en verwijst naar het gehele document – zij stelt dat het gehele evolutiedocument enkele actiepunten bevat, maar zeer positief is en dat de actiepunten door verzoekster zelf werden opgesteld en ook aangepakt, hetgeen blijkt uit het aangevulde evolutiedocument. Uit het gegeven dat de praktijklector dit document niet meer aanvulde, leidt verzoekster af dat er geen werkpunten meer waren.

Het is voor verzoekster duidelijk dat de opleiding geen motivering kan geven en *post factum* een en ander tracht recht te trekken. Zij stelt:

“Verzoekster verwijst verder naar hetgeen zij hierover zelf heeft uiteengezet in haar nota met opmerkingen (stuk 20 - pagina 33-34). Uit het dossier blijkt niet dat de praktijklector ooit enige opmerking heeft gemaakt over de kwaliteit/onvolledigheid van de ‘individuele opdrachten’. Het enige wat uit het feedbackgesprek d.d. 19 september 2022 bleek, was dat verzoekster voor drie opdrachten wel de voorbereiding had aangeleverd maar de uitwerking buiten de stageperiode viel. Verzoekster heeft dit supra reeds toegelicht. Mevr. [V.] gaf niet aan dat dit een probleem zou vormen. De opmerking van de beroepscommissie dat het tot de taak van de student behoort om taken tijdig in te leveren (stuk 1, pagina 23), gaat geheel voorbij aan de feitelijkheden van het dossier en miskent de dragende motieven van het vernietigingsarrest waarin het verlies van veel tijd voornamelijk op het conto van UCLL wordt geschreven. Verzoekster had – anders dan haar medestudenten die hiervoor een volledig academiejaar hebben – immers hooguit enkele weken om een stage inclusief ‘individuele opdrachten’ af te werken/in te leveren. De boude bewering van de beroepscommissie dat verzoekster reeds in september 2021 kennis had van de individuele opdrachten, gaat hier niet op. Het afbreken van de stage en het onontvankelijk verklaren van het intern beroep worden explicet als fouten beoordeeld door de Raad en maakt dat verzoekster tijdens het academiejaar geen stage noch ‘individuele opdrachten’ kon uitvoeren. Ook over de laattijdige aanvang van de stage tijdens het zomerreces is hierover supra al veel geschreven. Dat de stageplaats niet voorzien is op een dergelijk kort tijdsbestek, is niet onlogisch. Dat de beroepscommissie hier geen oren naar heeft, is niet redelijk.

Door rekening te houden met opmerkingen en deelscores die door de opleiding pas werden aangeleverd in het kader van het intern beroep, zonder deze stukken dan nog voor te leggen zodat verzoekster niet weet of deze er überhaupt zijn en van wiens hand ze zijn, steunt de beroepscommissie zich niet op het dossier en is de bestreden beslissing niet afdoende gemotiveerd en uiterst onzorgvuldig.

Deze niet nader gespecificeerde ‘toelichting’ kan het gebrek aan motivering van de score niet verhelpen. De interne beroepscommissie zou hebben vastgesteld dat “in de motivering de vooropgestelde evaluatiecriteria effectief afgetoetst worden.” En nog: “De Interne Beroepscommissie ziet zich geconfronteerd met een beslissing die op deugdelijke grondslagen berust en inhoudelijk niet van het normale beslissingspatroon afwijkt.” (stuk 1 – pagina 26). Over welke motivering en deugdelijke grondslagen de interne beroepscommissie het heeft in de bestreden beslissing, blijkt niet. De aanvankelijk bestreden beslissing d.d. 16 september 2022 (stuk 2) bevat geen motivering, het evolutiedocument werd door de praktijklector na de tussentijdse evaluatie op 29 augustus 2022 niet ingevuld of aangevuld (stuk 15) en de toelichting waarnaar de beroepscommissie verwijst, wordt niet bijgebracht (stuk 1). Ook de verwijzing naar de Wet openbaarheid van bestuur, op basis waarvan verzoekster inzage mocht vragen in de documenten die ten grondslag lagen aan de aanvankelijke beslissing, is niet pertinent. Verwerende partij dient haar beslissing te onderbouwen aan de hand van het dossier, op basis van de evaluatiedocumenten die de opleiding voorziet. Uit deze evaluatiedocumenten blijkt geen onvoldoende. Verzoekster ging er niet van uit dat er andere documenten zijn die voor haar achtergehouden worden zodat er geen enkele noodzaak is om zich in het kader van een evaluatiebeslissing te steunen op de Wet openbaarheid van bestuur.”

Verzoekster verwijst verder naar de verklaring van haar stagementor B.S. die zij voorbrengt, waarin zij in “expliciete en harde bewoordingen” aangeeft verontwaardigd te zijn over de gang van zaken en bevestigt dat verzoekster net omwille van de goede stage een job heeft aangeboden gekregen. Ook dit is voor verzoekster niet te vereenzelvigen met de beoordeling door de praktijklector en vraagt om een verduidelijking, die de beroepscommissie niet geeft.

Tot slot stipt verzoekster aan dat de opleiding geen rekening hield met het feit dat zij zowel de ‘stage’ als de ‘individuele opdrachten’ op een zeer korte periode moest afwerken (tussen 8 augustus en 14 september 2022), terwijl deze opdrachten voor de andere studenten een volledig academiejaar in beslag nemen. De interne beroepscommissie ging hierop niet in, zodat de bestreden beslissing naar oordeel van verzoekster is aangetast door een schendig van zowel de formele- als de materiële motiveringsplicht.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota:

“A. Verzoekende Partij stelt het volgende:

“Hoewel in de bestreden beslissing wordt geponeerd dat de inhoud van de toelichting volledig wordt overgenomen, ziet verzoekster dit niet. De bestreden beslissing getuigt immers van knip - en plakwerk zodat verzoekster geenszins weet of de weergave volledig is. Indien er een document, zogezegd genaamd ‘Verslag toelichting evaluatie ‘BP3’’ bestaat, dan had de beroepscommissie dit moeten toevoegen als bijlage bij de beslissing

zodat verzoekster er in zijn geheel kennis van kan nemen. Gelet dat niet blijkt of dit document volledig is, kan hiermee geen rekening worden gehouden.”

De door de Interne Beroepscommissie ontvangen eindbeoordeling (ontvangen onder de benaming ‘Verslag toelichting evaluatie BP3’), waarbij de term ‘toelichting’ uiteraard slaat op het gegeven dat een student ook inzage krijgt in deze beoordeling en de motieven daarachter, werd in zijn geheel toegevoegd aan de bestreden beslissing. De Interne Beroepscommissie heeft ervoor gekozen, teneinde wat haar betreft te komen tot een logisch opgebouwde beslissing, de ontvangen eindbeoordeling op te nemen in haar besluit. Louter ter volledigheid wil Verwerende Partij ter zake STUK 6 aanbrengen.

In casu is er sprake van, zoals de Interne Beroepscommissie van Verwerende Partij heeft kunnen vaststellen en dus terecht heeft aangegeven, een gemotiveerde beslissing waarbij de motivatie verder gaat dan een louter cijfer (R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/123; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr.2017/492). De motieven kennen bovendien een schriftelijke neerslag (R.Stvb. 7 november 2013, nr.2014/347). Uw Raad, die de inhoudelijke beoordeling niet kan uitvoeren maar studenten slechts kan beschermen tegen onredelijke beoordelingen, moet op basis van de stukken in het dossier en de motivering kunnen nagaan of de score al dan niet op onredelijke wijze is tot stand gekomen.

Geenszins is er sprake van een “*post factum*” motiveren, zoals Verzoekende Partij weet voor te houden. De door Verzoekende Partij aangevoerde rechtspraak van Uw Raad is dan ook niet relevant in deze. Bovendien heeft Verzoekende Partij inzage verkregen in de motieven. Vanwege de betrokken praktijklector heeft de Interne Beroepscommissie ter zake een verklaring op eer mogen ontvangen, dewelke zij heeft weten toevoegen aan haar beslissing. Daarenboven rust op de betrokken medewerker van de hogeschool het door Uw Raad in Uw rechtspraak steeds bevestigde vermoeden van deskundigheid en onpartijdigheid (R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/371). Het is aan Verzoekende Partij om dit vermoeden onderuit te halen (RvS 7 oktober 2010, nr. 207.973; R.Stvb. 7 augustus 2007, nr. 2007/026; R.Stvb. 21 oktober 2011, nr. 2011/131; R.Stvb. 14 oktober 2013, nr. 2013/194; R.Stvb. 11 december 2014, nr. 2014/439; R.Stvb. 20 augustus 2015, nr. 2015/150, R.Stvb. 20 april 2016, nr. 2016/067). Verzoekende Partij weet hierin echter niet te slagen.

Verzoekende Partij lijkt vervolgens grieven inzake de motivering en gebrekige begeleiding door elkaar te halen, wat uiteraard een goed begrip van de voorliggende zaak aanzienlijk weet te bemoeilijken.

Niet alleen met het evolutiedocument maar ook met het actieplan (zie ook STUK 3, o.m. pagina 17 t.e.m. 20) werd de student gewezen op werkpunten en werden afspraken gemaakt. Verzoekende Partij weet dit bovendien ook niet te ontkennen, zo blijkt uit haar verzoekschrift van 23 september 2022, waar zij op pagina 10 zelf aangeeft dat werkpunten werden besproken en een actieplan opstelling kreeg. Het geven van feedback betekent bovendien in beginsel geen beoordeling als zodanig, maar is wel dienend inzake het stimuleren van de student (R.Stvb. 5 september 2005, nr. 2005/024; R.Stvb. 5 september 2016, nr. 2016/212; R.Stvb. 24 augustus 2016, nr. 2016/216; R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479). Dat men zou kiezen voor bijvoorbeeld bemoedigende feedback hoeft dan weer niet te betekenen dat er geen wezenlijke tekortkomingen meer zijn (R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/479).

B. Verzoekende Partij gaat vervolgens nader in op de beoordeling.

Het valt Verwerende Partij daarbij op dat Verzoekende Partij de argumentatie ter zake niet als zodanig heeft aangehaald in het kader van het intern beroep (art. II.294 § 2 Codex Hoger Onderwijs). Verwerende Partij kan echter niet vaststellen wat Verzoekende Partij heeft belet zulks te doen, te meer daar zij inzage heeft verkregen in de beoordeling (zie ook STUK 3, pagina 27). Verzoekende Partij tracht echter de aandacht te verschuiven naar het evolutiedocument, waar zij zelf, in het groen, eigen inzichten over haar prestaties aanstipt. Maar dat Verzoekende Partij eigen inzichten over haar prestaties aanstipt, doet geenszins afbreuk aan de eindbeoordeling, te meer daar de eigen onderwijskundige inzichten van Verzoekende Partij zonder relevantie zijn (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027).

Van de Interne Beroepscommissie kan in ieder geval niet verwacht worden uitspraak te doen over zaken dewelke Verzoekende Partij heeft nagelaten in te roepen in het kader van het intern beroep.

Op pagina 16 t.e.m. 20 (tot 4.2.4.) van het verzoekschrift ten aanzien van Uw Raad weet Verzoekende Partij bijgevolg nieuwe argumenten op te werpen, waarvan Verwerende Partij van oordeel is dat deze niet aangenomen kunnen worden door Uw Raad omwille van de hogervermelde redenen.

In de mate dat de grief betrekking heeft op de beoordeling wil Verwerende Partij dan ook verwijzen naar het thans bestreden besluit van de Interne Beroepscommissie, waarin gemotiveerd en grondig op een en ander werd ingegaan. De eindbeoordeling maakt voldoende inzichtelijk hoe zij tot stand is gekomen. Dat deze o.m. gesteund zou zijn op een “*niet presteren van voldoende stage-uren*” betreft daarbij een dwaling in hoofde van Verzoekende Partij (zie supra).

Verzoekende Partij betwist in feite de inhoudelijke beoordeling van haar prestaties. De rechters van Uw Raad botsen bij de inhoudelijke beoordeling evenwel op de grenzen van hun marginale toetsing: zij kunnen studenten enkel beschermen tegen onredelijke beoordelingen (zie eventueel R.Stvb. 21 oktober 2009, nr. 2009/086). Bij de evaluatie van een opleidingsonderdeel is ruimte voor de persoonlijke appreciatie van de evaluator voor wat de toekenning van de punten betreft. In casu is sprake van een gemotiveerd besluit, waarbij de motivatie verder gaat dan een louter cijfer (R.Stvb. 21 augustus 2013, nr. 2013/123; R.Stvb. 26 oktober 2017, nr. 2017/492).

Zoals hierboven reeds aangegeven kunnen daarenboven de eigen onderwijskundige inzichten van een student geen impact hebben op de rechtmatigheid van de beoordeling, daar zij zonder relevantie zijn (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027). Dat de Verzoekende Partij de eigen prestaties hoger inschat weet geen recht op een hogere score op te leveren (R.Stvb. 30 juli 2009, nr. 2009/056; R.Stvb. 21 oktober 2009, nr. 2009/090; R.Stvb. 25 mei 2012, nr. 2012/072; R.Stvb. 14 november 2016, nr. 2016/464; R.Stvb. 23 november 2016, nr. 2016/497; R.Stvb. 15 september 2017, nr. 2017/264). Het persoonlijk aanvoelen van een student dat hij of zij goed zou presteren, weet bijgevolg geen gegrond argument op te leveren (R.Stvb. 31 maart 2015, nr. 2015/028; R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2015/191; R.Stvb. 24 maart 2016, nr. 2016/056; R.Stvb. 12 augustus 2016, nr. 2016/205; R.Stvb. 30 augustus 2016, nr. 2016/225; R.Stvb. 30 november 2016, nr. 2016/524; R.Stvb. 22 augustus 2017, nr. 2017/203; R.Stvb. 30 augustus 2017, nr. 2017/243).

En passant tracht Verzoekende Partij de onpartijdigheid van de betrokken medewerker van de hogeschool onderuit te halen. Dit is werkelijk stuitend, te meer daar zij ter zake geen ernstige en concrete aanwijzingen weet voor te dragen. Een dergelijke aantijging, hoe impliciet ook, is zeer ernstig en het is niet gepast om een hogeronderwijsinstelling of haar organen daarvan lichthartig te beschuldigen zonder een minimale bewijsvoering (zie ook R.Stvb. 10 augustus 2020, nr. 2020/198). Een beslissing tot beëindiging van een stage impliceert niet dat er sprake is van partijdigheid. Verzoekende Partij steunt in haar verzoekschrift op een beslissing van de Interne Beroepscommissie van Verwerende Partij van 17 juni 2022, waar de Interne Beroepscommissie de beslissing tot beëindiging van de stage heeft verworpen op grond van de motiveringsplicht. Geenszins is de Interne Beroepscommissie van Verwerende Partij tot het besluit gekomen dat de evaluator in casu partijdigheid kon worden verweten. Verzoekende Partij heeft op geen enkel nuttig moment concrete bewijzen weten voor te leggen dewelke het vermoeden van onpartijdigheid en professionaliteit in hoofde van de evaluator onderuithalen (R.Stvb. 30 augustus 2016, nr.2016/225).

C. Verzoekende Partij stelt wederom dat zij niet kan achterhalen op welke wijze het eindcijfer van 8 op 20 tot stand is gekomen.

Verwerende Partij verwijst ter zake naar de interne beroepsbeslissing (zie STUK 3, pagina 23 - 27), waarin afdoende gemotiveerd en grondig werd ingegaan op deze verzuchting van Verzoekende Partij.

Wat betreft de feiten ter zake ziet Verwerende Partij zich wederom genoodzaakt Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak.

Verzoekende Partij valt eveneens in herhaling inzake te maken opdrachten in het kader van het voorliggende opleidingsonderdeel. Verwerende Partij verwijst ter zake naar hetgeen zij hierboven daaromtrent reeds uiteen heeft weten zetten. Een en ander sterkt Verwerende Partij in haar overtuiging dat Verzoekende Partij bewust een kluwen maakt van de relevante elementen in het dossier. Verwerende Partij verwijst ter zake dan ook nogmaals naar haar overwegingen hierboven inzake de feiten van deze zaak.

Ook inzake grieven met betrekking tot gebrekkige begeleiding valt Verzoekende Partij in herhaling. Verwerende Partij verwijst dan ook naar de bestreden beslissing, waarin gemotiveerd en grondig op een en ander werd ingegaan. De standpunten van de Interne Beroepscommissie, o.m. te vinden op pagina 17 t.e.m. 23 van de bestreden beslissing blijven overeind in het licht van de ontvankelijk aangeleverde stukken en berusten bijgevolg op deugdelijke grondslagen. Verzoekende Partij slaagt er niet in deze te weerleggen.

D. Wat betreft door Verzoekende Partij aangedragen externe verklaringen, verwijst Verwerende Partij naar hetgeen zij hierboven reeds uiteen heeft weten zetten inzake elementen dewelke niet als zodanig aangevoerd werden door Verzoekende Partij in het kader van het intern beroep. Daarenboven speelt het gegeven dat de eigen onderwijskundige inzichten van een student zonder relevantie zijn, maar dat zulks evenzeer zo is voor die van derden (J. [DERIDDER], ‘Raad voor Betwistingen inzake

‘Studievoortgangsbeslissingen – rechtspraak van de Raad van 2009’, TBP 2010, afl. 3, (158) 170.). Zoals eveneens aangegeven draagt de hogeronderwijsinstelling de eindverantwoordelijkheid inzake de finale beoordeling van de prestaties van de student.

Het is daarenboven vaststaande rechtspraak van uw hooggeachte Raad dat de gevolgen van een beslissing de rechtmatigheid van deze beslissing niet aantasten en deze gevolgen moeten dus ook niet mee in rekening genomen worden bij de beoordeling van de redelijkheid ervan (R.Stvb. 29 oktober 2015, nr. 2015/440; R.Stvb. 17 november 2015, nr. 2015/540; R.Stvb. 12 januari 2016, nr. 2015/612; R.Stvb. 9 november 2016, nr. 2016/472).

E. Verzoekende Partij gaat wederom in op de te maken opdrachten in het kader van het voorliggende opleidingsonderdeel. Verwerende Partij verwijst ter zake naar hetgeen zij hierboven daaromtrent reeds uiteen heeft weten zetten.

De Interne Beroepscommissie beschikt bovendien over een beoordelingsbevoegdheid waarbij zij minstens die argumenten zal behandelen dewelke van wezenlijke invloed kunnen zijn op de beoordeling (zie ook STUK 3). De Interne Beroepscommissie heeft daarenboven de grief van de student inzake de uitvoering van de door haar te vervullen opdrachten, wel degelijk weten beoordelen en zulks in het licht van wat van elke student verwacht werd (zie eveneens STUK 3, pagina 23).”

In haar wederantwoordnota doet verzoekster nog gelden dat het door verwerende partij voorgebrachte stuk 6 slechts een word-document is, waaruit niet kan worden afgeleid door wie of wanneer deze toelichting is gegeven. Zij stelt dat de beroepscommissie in haar beslissing van 20 oktober 2022 voor het eerst naar dit stuk verwijst, zodat het duidelijk na de beoordeling zelf en dus *post factum* tot stand is gekomen, en er om die reden geen rekening kan mee worden gehouden.

Inzake het ‘actieplan’ voert verweerster aan dat dit door haarzelf is opgesteld, zonder inbreng van verwerende partij, zodat verzoekster niet middels dit stuk kan zijn gewezen op werkpunten. Zij benadrukt ook dat zij enkel positieve feedback ontving en niets erop wees dat zij niet zou slagen. Het ‘verslag toelichting evaluatie BP3’ was verzoekster vóór de huidige procedure bij de Raad onbekend.

Verzoekster betwist ook dat zij in haar intern beroep van 23 september 2022 geen argumenten heeft ontwikkeld met betrekking tot de inhoudelijke beoordeling, en dat zij thans nieuwe middelen zou opwerpen.

Beoordeling

In zijn arrest nr. 8.171 van 13 december 2022 heeft de Raad inzake het tweede middel – dat verzoekster steunde op de materiële- en de formelemotiveringsplicht – geoordeeld eensdeels dat de ‘toelichting’ door de opleiding inzake de beoordeling geen deel uitmaakte van de beslissing van de beroepscommissie en zich evenmin in het administratief dossier bevond, en anderdeels dat de score van 4/10 voor ‘individuele opdrachten’ minstens ten dele was gesteund op de laattijdige indiening van opdrachten, wat op gespannen voet stond met de vaststelling dat het niet-presteren van alle stage-uren aan verzoekster werd aangerekend.

Wanneer de interne beroepscommissie vervolgens haar besluitvorming herneemt, passen daarbij twee opmerkingen.

Ten eerste is een vastgestelde schending van de formelemotiveringsplicht in beginsel een herstelbaar vormgebrek. De beroepscommissie vermocht dus in haar nieuwe beslissing haar motivering te wijzigen of uit te breiden, mits zij de draagwijdte van de stukken van het dossier niet mistent.

Ten tweede moet worden herhaald dat in het eerste middel is komen vast te staan dat aan verzoekster thans niet langer wordt verweten niet alle stage-uren te hebben gepresteerd, zodat het afwerken of indienen van opdrachten buiten de stageperiode thans niet meer kan worden benaderd vanuit de optiek dat verwerende partij schuld heeft of kon hebben aan het gegeven dat er onvoldoende tijd restte om de stage-uren te presteren.

Wat de begeleiding betreft, stelt de Raad vooreerst vast dat in de tussentijdse evolutie verschillende concrete werkpunten zijn aangeduid en dat verzoekster in haar actieplan bij een aantal van die werkpunten aansluiting zoekt.

In die omstandigheden kan niet worden gesteld dat verzoekster dermate van begeleiding en feedback verstoken is gebleven dat het slagen haar onmogelijk werd gemaakt. Bovendien kan verzoekster, gelet op de aangestipte werkpunten, niet worden bijgetreden in haar stelling dat zij enkel positieve feedback kreeg.

Zelfs wanneer zij met de meest aanmoedigende commentaar worden begeleid, moet het voor een student duidelijk zijn dat ‘werkpunten’ aspecten zijn waaromtrent de opleiding nog verbetering verwacht.

Inzake de formele motivering overweegt de Raad het volgende.

De formelemotiveringsplicht strekt ertoe dat de motieven van de beslissing in die beslissing zelf moeten zijn opgenomen. Dat betekent onder meer dat de loutere vermelding dat bijkomende informatie werd ingewonnen, niet volstaat (Arbh. Brussel 12 april 2005, *Soc.Kron.* 2007, 201). Wel kan aan de formelemotiveringsplicht zijn voldaan wanneer de beslissing verwijst naar een ander stuk: alsdan geldt de viervoudige voorwaarde dat (i) de inhoud van dat stuk aan de bestuurde bekend is, (ii) het stuk waarnaar wordt verwezen zelf afdoende is gemotiveerd, (iii) de voorstellen of adviezen worden bijgevallen in de uiteindelijke beslissing en (iv) er geen tegenstrijdige motieven zijn (zie I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, ‘Draagwijdte van de formele motiveringsplicht’, in I. OPDEBEEK en A. COOLSAET, *Formele motivering van bestuurshandelingen*, Brugge, die Keure, 2013, 133-134).

Wat de eerste voorwaarde betreft, kan de Raad de kritiek van verzoekster in zoverre bijvallen dat ofschoon de Raad er in zijn voorgaand arrest nr. 8.171 van 13 december 2022 reeds op had gewezen dat de ‘toelichting’ van de opleiding van het dossier geen deel uitmaakt, de interne beroepscommissie er – om onbegrijpelijke redenen – opnieuw in slaagt om in haar thans bestreden beslissing weliswaar herhaaldelijk aan te kondigen dat zij de tekst van die ‘toelichting’ “verderop in het besluit integraal” zal opnemen, maar in gebreke blijft om zulks te doen. Verwerende partij dient ter zake werkelijk orde op zaken te stellen.

Dit neemt evenwel niet weg dat de dragende motieven uit die ‘toelichting’ wel degelijk in de bestreden beslissing zelf zijn opgenomen, en aldus aan de vormplicht van de formele motivering tegemoet is gekomen.

In de bestreden beslissing wordt thans aldus overheen drie pagina’s uiteengezet waarom de opleiding tot de deelscores van 4/20 en de globale score van 8/20 is gekomen, daarin bijgetreden door de interne beroepscommissie.

Aanstippend dat het overeenkomstig artikel II.291, tweede lid, niet aan de Raad toevalt om zijn appreciatie betreffende de waarde van de verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van het bestuur of de organen van het bestuur, is de Raad van oordeel dat de aldus in de bestreden

beslissing opgegeven motieven voldoende duidelijk en overtuigend zijn om die beslissing te schrageren.

Verzoeksters kritiek overtuigt de Raad niet om het anders te zien. Wat de individuele opdrachten en de timing van het indienen ervan betreft, herhaalt de Raad vooreerst dat hierboven reeds is vastgesteld dat verzoekster alle stage-uren heeft kunnen presteren. Het viel derhalve aan verzoekster toe om binnen die stage-uren ook de opdrachten af te werken. Bovendien merkt de Raad op dat de deelscore van 4/20 voor ‘opdrachten’, zoals deze door de opleiding is aangereikt en door de beroepscommissie wordt bijgevallen (pagina 26 van de bestreden beslissing) vier motieven bevat; een laattijdige indiening maakt daar geen deel van uit.

Inzake de ondertekende verklaring op eer van mevrouw V. met betrekking tot het gesprek van 19 september 2022 die wordt bijgebracht, stelt verzoekster enkel dat zij die tegenspreekt.

Het stuk wordt evenwel niet van valsheid beticht.

Voor zover verzoekster tegenstrijdigheid van die motieven met het ‘actieplan’ verwijt, wijst de Raad erop dat verzoekster zelf aanvoert dat dit ‘actieplan’ enkel haar eigen inbreng is, zonder tussenkomst van de opleiding.

Het spreekt voor zich dat een student een dergelijk eigen werkinstrument niet kan verheffen tot de status van beoordelingsdocument van de opleiding. Wanneer de eindbeoordeling niet strookt met het ‘actieplan’, is er derhalve geen sprake van tegenstrijdigheid in de beoordeling in hoofde van verwerende partij, maar enkel van een indicatie dat de beoordeelaren in de acties of de concrete uitwerking geen aanleiding tot het toekennen van een hoger cijfer hebben gezien.

Aangezien de interne beroepscommissie en de opleiding hebben besloten dat verzoekster na de initiële stopzetting van de stage de mogelijkheid moest krijgen om de stage verder te zetten – en dus niet *ab initio* te hernemen – kunnen en mogen verzoeksters prestaties binnen die stopgezette stage in beginsel worden meegenomen in de beoordeling van het opleidingsonderdeel.

De Raad is van oordeel dat de verwijzing naar de stage bij UZA in dat opzicht niet onregelmatig is, en ziet ook niet in waarom mevrouw V. onvoldoende objectief zou zijn bij de beoordeling van de nieuwe (voortgezette) stage.

Het tweede middel is niet gegrond.

Derde middel

In een derde middel beroept verzoekster zich op de materiëlemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat het evolutiedocument dat per competentie werd gescoord, geen onvoldoende kan verantwoorden. Het evolutiedocument werd tussentijds ingevuld door verzoekster en haar stagementor op de stageplaats en vervolgens met de praktijklector overlopen op 29 augustus 2022. Er werden werkpunten besproken en een actieplan opgesteld. Hieruit blijkt volgens verzoekster niet dat zij niet zou slagen. In de bestreden beslissing, zo stelt verzoekster, bezondigt de beroepscommissie zich opnieuw aan misleidend knip- en plakwerk zodat de indruk wordt gewekt dat verzoekster tussentijds niet goed bezig was, terwijl de werkelijke feedback blijkt uit de volledige tussentijdse feedback en de beoordeling van de vaardigheden.

Ten aanzien van de individuele opdrachten die tijdens deze tussentijdse evaluatie op 29 augustus 2022 werden besproken, werd volgens verzoekster niet aangegeven dat deze niet goed zouden zijn, ook niet in de e-mail die de praktijklector stuurde op 5 september 2022 en evenmin in reactie op de mail van verzoekster die vroeg naar het voldoen van de ingeleverde opdrachten.

Verzoekster stipt nog aan dat zij in het eindevolutiedocument in het groen uitgebreid heeft becommentarieerd hoe zij de werkpunten vanuit de tussentijdse evaluatie had aangepakt, en dat daarop geen enkele repliek van de praktijklector volgde, die het evolutieverslag niet meer aanvulde. Bijgevolg kan volgens verzoekster niet worden weerlegd dat zij de rode actiepunten heeft aangepakt.

Verzoekster is verbolgen over de opmerking van de interne beroepscommissie met betrekking tot spel- en taalfouten en een opgemerkte traagheid inzake computervaardigheden: zij lijdt immers aan dyslexie en kan daarop niet worden afgerekend. Zij brengt onder de aandacht dat de stageplaats in het eindevolutiedocument integendeel erop wijst dat de dyslexie verzoekster een voordeel geeft waar zij betere verbanden legt en sneller contacten maakt.

Verzoekster besluit dat het evolutiedocument door haarzelf en door de stageplaats in het groen werden ingevuld en dat er van de stagebegeleider er geen andere opmerkingen kwamen, ook niet ter weerlegging van de positieve voormelde beoordelingen. De praktijklector is naar oordeel van verzoekster bij de toekenning van het eindcijfer uiterst willekeurig en onzorgvuldig te werk gegaan. Er wordt volgens verzoekster geen enkele motivering gegeven, noch een cijfermatige of geschreven verklaring, voor de samenstelling van het eindcijfer. De beroepscommissie gaat hierop in de bestreden beslissing niet in zodat de aangegeven beginselen van behoorlijk bestuur geschonden zijn.

In haar antwoordnota stelt verwerende partij het volgende:

“Met het derde middel gaat Verzoekende Partij wederom in op de beoordeling.

Verwerende Partij verwijst ter zake naar de bestreden beslissing (zie STUK 3, vanaf pagina 17), waaruit zal blijken dat afdoende gemotiveerd en grondig werd ingegaan op deze grief van Verzoekende Partij.

Verzoekende Partij lijkt ook hier weer grieven inzake de motivering en gebrekige begeleiding door elkaar te halen, wat uiteraard een goed begrip van de voorliggende zaak enigszins weet te bemoeilijken.

Uit de aangeleverde stukken kon de Interne Beroepscommissie vaststellen dat Verzoekende Partij werd gewezen op werkpunten, de nood aan bijsturing werd aldus aangegeven en hierin lag bijgevolg een remediëringsskans voor de student besloten (R.Stvb. 8 augustus 2016, nr. 2016/195). Bovendien werd met Verzoekende Partij afgesproken om concrete acties te ondernemen (zie ook de bestreden beslissing).

Wederom tracht Verzoekende Partij ten overvloede om de aandacht te verschuiven naar het evolutiedocument, waar zij zelf, in het groen, eigen inzichten over haar prestaties aanstuift. Maar dat Verzoekende Partij eigen inzichten over haar prestaties aanstuift, doet geenszins afbreuk aan de eindbeoordeling, te meer daar de eigen onderwijskundige inzichten van Verzoekende Partij zonder relevantie zijn (R.Stvb. 21 april 2015, nr. 2015/027). Uit pagina 17 e.v. van de bestreden beslissing blijkt onomstotelijk dat de beoordeling verdergaat dan louter het evolutiedocument. Met haar argumenten ter zake valt Verzoekende Partij enerzijds in herhaling, anderzijds negeren zij de werkelijkheid, te meer daar waar Verzoekende Partij stelt dat er in casu sprake zou zijn van “*geen enkele motivering*” inzake de eindbeoordeling. Bovendien heeft Verzoekende Partij inzage

verkregen in de motieven. Wederom ziet Verwerende Partij zich genoodzaakt om Uw Raad met eerbiedige aandrang te vragen om de bestreden beslissing te lezen zoals deze werd uitgewerkt door de Interne Beroepscommissie, hetgeen werkelijk dé sleutel is tot een goed begrip van deze zaak.”

In haar wederantwoordnota komt verzoekster op dit middel niet meer terug.

Beoordeling

Bij de beoordeling van het tweede middel heeft de Raad reeds aangegeven dat het evolutiedocument en de door de beroepscommissie bijgevallen toelichting door de opleiding in voldoende mate het examencijfer van 8/20, en de beide deelcijfers van 4/10, kunnen schrageren.

Eveneens is vastgesteld dat verzoekster zich niet met goed gevolg kan beroepen op een gebrek aan begeleiding.

In de mate dat deze argumenten in het derde middel worden hernomen, zij verwezen naar de beoordeling van het tweede middel.

De Raad kan verzoekster niet bijtreden waar zij stelt dat ten onrechte taalfouten in rekening zouden zijn gebracht.

Verzoekster heeft te kampen met dyslexie. Zij kreeg daaromtrent bijzondere faciliteiten toegekend. In het stuk 23 dat verzoekster ter zake voorbrengt, leest de Raad evenwel:

“Bij schriftelijke examens wordt de cursist niet afgestraft voor spellingfouten, met uitzondering van de module schriftelijke communicatie, papers en werkstukken.”

De dispensatie die aan verzoekster werd verleend, heeft bijgevolg geen betrekking op de schriftelijke rapportering buiten examens.

Het derde middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 25 januari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Jim Deridder**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.306 van 20 maart 2023 in de zaak 2022/0904

In zake: Rodolphe MOOS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Tom Peeters
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36, bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 oktober 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking 2023/008 van 21 februari 2023 zijn de debatten heropend.

Verwerende partij heeft haar administratief dossier aangevuld met het “Facultair reglement m.b.t. de studieloopbaan aan de Faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen”, van

toepassing vanaf het academiejaar 2022-2023, en heeft tevens een aanvullende nota ingediend. Verzoekende partij heeft een aanvullende nota ingediend.

De debatten zijn opnieuw gesloten op 28 februari 2023 om 12u00.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Verzoeker dient op 23 september 2022 een aanvraag in met het oog op het bekomen van een afwijking van de regels die gelden inzake de samenstelling van zijn studieprogramma.

Op 1 oktober 2022 wordt beslist dat aan verzoeker geen uitzondering kan worden toegestaan.

Verzoekende partij stelde op datum van 7 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 17 oktober 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie motiveerde haar beslissing als volgt:

“Overeenkomstig artikel 7.2.3.1 zijn er een aantal opleidingsonderdelen binnen het bachelorprogramma waarvoor een student zich pas kan inschrijven nadat eerst een creditbewijs werd behaald voor een ander opleidingsonderdeel of moet een student zich gelijktijdig inschrijven voor andere opleidingsonderdelen, tenzij de student daarvoor een vrijstelling heeft gekregen.

Overeenkomstig artikel 7.2.3 §1 voldoet u niet aan twee van deze volgtijdelijkheden, m.n. 3° een student kan ‘Schrijven van juridische teksten’ en ‘Juridisch practicum’ enkel in het studieprogramma opnemen op voorwaarde dat een creditbewijs behaald werd voor ‘Rechtsmethodiek’; 5° een student die geen creditbewijs voor ‘Staatsrecht’ heeft behaald, kan in principe ‘Bestuursrecht’ en ‘Fiscaal recht’ niet opnemen in het studieprogramma;

U heeft voor zowel het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ als het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ geen creditbewijs behaald, waardoor u volgende opleidingsonderdelen niet kan opnemen in uw studieprogramma: ‘Juridisch practicum’, ‘Bestuursrecht’ en ‘Fiscaal recht’. Het opleidingsonderdeel ‘Schrijven van juridische teksten’ behoort niet tot uw studietraject.

Overeenkomstig artikel 7.2.3 §2 van het Reglement Studieloopbaan kan een student een aanvraag indienen om de regels van volgtijdelijkheid, voor wat betreft punt 5°, 6° en 8° van art.

7.2.3.§1, te laten opheffen op voorwaarde dat de hierna vermelde voorwaarden cumulatief zijn voldaan:

- 1° de student is in de mogelijkheid om af te studeren in het academiejaar waarin de opleidingsonderdelen opgenomen worden, en
- 2° de student neemt in elk geval het verplichte voorgaande opleidingsonderdeel op in het studieprogramma, ook al heeft de student een delibereerbaar cijfer behaald, en
- 3° de student neemt de opleidingsonderdelen op binnen een studieprogramma van maximaal 72 studiepunten als de opleiding binnen een termijn van drie academiejaren afgewerkt kan worden
of
de student neemt de opleidingsonderdelen op binnen een studieprogramma van maximaal 66 studiepunten als de opleiding niet binnen een termijn van drie academiejaren afgewerkt kan worden
of
de student neemt de opleidingsonderdelen op binnen een studieprogramma van maximaal de studieomvang die opgelegd werd door de studieadviseur indien een maatregel van studievoortgangbewaking opgelegd werd, zoals bepaald in Artikel 10.2 van het Reglement Studieloopbaan.

In uw verzoek tot heroverweging vraagt u een uitzondering voor het opheffen van volgtijdelijkheid, hoewel u niet aan de voorwaarden voldoet. Overeenkomstig art. 7.2.3 §2 is er geen mogelijkheid om de regel van volgtijdelijkheid die rust op het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ te laten opheffen. In uw geval zou het enkel betrekking kunnen hebben op het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’.

Omwille van het feit dat u nog geen creditbewijs behaald heeft voor het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’, bent u niet in de mogelijkheid om het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ op te nemen. Dit heeft als gevolg dat u niet zal kunnen afstuderen in de bacheloropleiding.

Bovendien werd uw vrijstellingsaanvraag voor zowel het opleidingsonderdeel ‘Filosofie en rechtsfilosofie’ als voor het ‘korf verbredende vak’ geweigerd. Indien de betreffende opleidingsonderdelen zouden opgenomen worden in het studieprogramma, zou u meer dan 72 studiepunten opnemen. Overeenkomstig art. 7.2.3 §2 en art. 7.2.4 wordt dit niet toegelaten.

De studieadviseur handhaaft de beslissing die op zaterdag 1 oktober 2022 genomen werd. Bijgevolg wordt er geen uitzondering toegestaan op art. 7.2.3 §2 van het Reglement Studieloopbaan.

In uw verzoek tot heroverweging worden er geen elementen aangehaald die een uitzondering zouden rechtvaardigen. De informatie over het belang van de volgtijdelijkheid binnen de bacheloropleiding wordt via verschillende kanalen kenbaar gemaakt aan de studenten. U bent zelf verantwoordelijk voor het samenstellen van uw studieprogramma en u heeft daarbij alle informatie die u nodig heeft om een zinvol studieprogramma samen te stellen. Het was uw eigen beslissing om het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ uit te schrijven en om – tijdens de examenperiode – voorkeur te geven aan andere opleidingsonderdelen, anders dan het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’.

Tot slot heeft u in het verleden maximaal 39 studiepunten kunnen verwerven in één academiejaar. Niets wijst er op dat u nu in staat zou zijn om meer dan 66 studiepunten te behalen in één academiejaar.

Om alle voorgaande redenen staat de Faculteit geen uitzondering op art. 7.2.4 van het Reglement Studieloopbaan toe.”

De beslissing op intern beroep werd bij schrijven van 19 oktober 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 26 oktober 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar *antwoordnota* op dat de aanvulling op het beroep van verzoeker, met postdatum 22 november 2022, niet binnen de vervaltermijn van zeven kalenderdagen, en dus niet tijdig, werd ingediend. De beslissing van de interne beroepsinstantie van 17 oktober 2022 werd immers reeds op 19 oktober 2022 aan verzoeker ter kennis gegeven.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker dat de onderwijsinstelling niet kan bewijzen wanneer de vervaltermijn een aanvang heeft genomen, vermits zij niet kan bewijzen wanneer de e-mail in zijn inbox is toegekomen.

Beoordeling

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

Een verzoekende partij kan, binnen de beroepstermijn, een tijdig ingediend beroep verder aanvullen, of vervangen door een nieuw beroep. Dit dient evenwel eveneens binnen de oorspronkelijke decretale beroepstermijn te gebeuren.

In casu werd verzoeker blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mail van 19 oktober 2022. Uit het dossier blijkt echter niet dat deze e-mail van een lees- of ontvangstbevestiging werd voorzien. De loutere verzending van een e-mail levert op zich geen bewijs van de aflevering ervan, en dus ook niet van een kennisgeving in de zin van het voormeld artikel II.294, § 1 Codex Hoger Onderwijs. Aangezien de e-mail d.d. 19 oktober 2022 niet van een ontvangst- of leesbevestiging werd voorzien, heeft deze de beroepstermijn dan ook niet doen ingaan.

Vast staat evenwel dat verzoekers extern beroep dateert van 26 oktober 2022, zodat hij minstens op dat moment kennis had van de interne beroepsbeslissing. De aanvulling van verzoeker werd pas bij aangetekend schrijven van 22 november 2022 aan de Raad gericht, zodat dit – zelfs als hij zijn initiële extern beroep nog op dezelfde dag als de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing had ingediend – buiten de beroepstermijn is ingediend en dus niet ontvankelijk is. Deze aanvulling van verzoeker wordt aldus buiten de debatten gehouden.

De exceptie is gegrond.

Daarenboven wil de Raad tevens opmerken dat hij enkel rekening kan houden met elementen die vóór het sluiten van de debatten werden bijgebracht.

V. De middelen

Voorafgaande opmerking

De Raad stelt vast dat verzoekers raadsman op 19 december 2022 een wederantwoordnota heeft ingediend, waarna een nieuwe wederantwoordnota volgde die de eerdere integraal vervangt. Vervolgens heeft verzoeker zelf evenwel nog een document bezorgd ‘ter aanvulling van de wederantwoordnota’. Verzoeker vermeldt dat dit document een “korte samenvatting en bijkomende elementen van de tegenargumenten” bevat. Verderop blijken er echter “correcties van [zijn] eerdere mail met argumenten” te zijn vermeld.

Nog los van het feit dat verzoeker door deze wijze van procesvoering de Raad geenszins helpt, wel integendeel, kan de Raad *in casu* niet anders dan enkel de laatste – door verzoeker zelf bijgebrachte – versie van de wederantwoordnota in aanmerking nemen. Het is hem immers niet

duidelijk welke argumenten uit de tweede versie van de wederantwoordnota, ingediend door zijn raadsman, verzoeker al dan niet bijtreedt.

A. Enig middel

Verzoeker beroept zich in een enig middel op een schending van de motiveringsplicht, het redelijkheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker heeft in zijn intern beroepsschrift gevraagd om de beslissing inzake de volgtijdelijkheid uit te stellen tot er meer duidelijkheid was over de door hem aangevraagde vrijstellingen. In de bestreden beslissing wordt aangehaald dat hij nog teveel studiepunten moet opnemen om in aanmerking te komen voor de gevraagde opheffing van de volgtijdelijkheid aanzien de vrijstellingsaanvragen voor ‘Filosofie en rechtsfilosofie’ en het “korf verbredende vak” werden geweigerd. Verzoeker merkt op dat de interne beroepsinstantie met die beslissing voorbij is gegaan aan het feit dat daartegen nog een beroepsmogelijkheid openstaat, die hij ook zal benutten.

Daarnaast acht verzoeker de benadering van zijn aanvraag met betrekking tot het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ te strikt en onredelijk. Op basis van artikel 7.2.3, §1 van het facultair reglement kan een student die niet geslaagd is voor ‘Rechtsmethodiek’ de opleidingsonderdelen ‘Schrijven van juridische teksten’ en ‘Juridisch practicum’ niet in zijn studieprogramma opnemen. In paragraaf 2 van voormeld artikel staan de voorwaarden vermeld om de volgtijdelijkheid op te heffen.

Verzoeker stipt aan dat de erin opgenomen regeling vertrekt van het normale studietraject van drie jaar. Aangezien hij een verkort traject volgt, is zijn situatie daarmee niet te vergelijken. Zo is één van de voorwaarden dat een student maximaal 72 studiepunten mag opnemen - dit zal het geval zijn indien verzoekers beroep inzake de vrijstelling voor het “korf verbredend vak” wordt goedgekeurd – als hij zijn studie binnen een termijn van drie academiejaren kan afronden.

Hij stelt ook vast dat de opleidingsonderdelen waarvoor de opheffing van volgtijdelijkheid mogelijk is, allemaal opleidingsonderdelen van het tweede bachelorjaar betreffen. Dit

veronderstelt dat men voor opleidingsonderdelen van het eerste bachelorjaar geen opheffing van volgtijdelijkheid wil toekennen. Volgens verzoeker komt dit overeen met de geest van het artikel, gelet op een andere – cumulatieve – voorwaarde die inhoudt dat een student binnen het jaar zijn bachelor moet kunnen afronden. Verzoeker had echter geen “tweede bachelorjaar”, maar kwam direct terecht in het laatste jaar. Hij vindt het onredelijk dat hij wordt onderworpen aan deze regeling, die duidelijk enkel op de driejarige situatie is geënt.

Waar de interne beroepsinstantie ten slotte nog ingaat op verzoekers studievoortgang, merkt hij op dat er wordt voorbijgegaan aan het feit dat hij de opleiding heeft aangevat zonder de Nederlandse taal machtig te zijn. Ondertussen blijkt hij echter goede resultaten en een mooie studievoortgang te boeken.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat zij, hoewel een student over een beroepsmogelijkheid beschikt, er niet zomaar vanuit gaat dat de student hiervan *a fortiori* gebruik zal maken. Bovendien voorzien noch de Codex Hoger Onderwijs, noch het onderwijs- en examenreglement, noch de facultaire richtlijnen in een opschorrende werking van de ene aanvraag ten opzichte van een andere, en is het organisatorisch – in de beginperiode van het academiejaar en zeker ingeval van niet-gelijkijdige indiening – ook niet mogelijk om sommige aanvragen “on hold” te zetten en andere dan weer niet. Verwerende partij wijst erop dat verzoeker zijn aanvraag voor een uitzondering op de volgtijdelijkheid heeft ingediend op 23 september 2022. Deze werd op 1 oktober 2022 behandeld. De aanvraag tot vrijstelling werd ingediend op 7 oktober 2022, en op 19 oktober 2022 behandeld. Ingeval de vrijstelling na het doorlopen van de interne beroepsprocedure alsnog wordt goedgekeurd, dan kan het studieprogramma overigens alsnog worden aangepast wat de volgtijdelijkheid betreft.

Verwerende partij wenst in dit verband ook op te merken dat verzoeker zich reeds in het academiejaar 2020-2021 voor de opleiding rechten had ingeschreven. Door zijn instap in het tweede semester was het niet mogelijk om nog een vrijstellingsaanvraag in te dienen voor ‘Filosofie en rechtsfilosofie’ en/of voor het korfverbredend vak, maar hij kon dit wel reeds doen bij zijn inschrijving in het verkorte bachelortraject in het academiejaar 2021-2022. In dat geval had hij reeds vroeger uitsluitsel kunnen krijgen over de mogelijkheid tot vrijstelling.

Wat dit betreft, is het beroep volgens verwerende partij ook zonder voorwerp geworden. Ondertussen is immers duidelijk dat de vrijstellingsaanvragen van verzoeker na intern beroep

niet zijn goedgekeurd. Daardoor houdt hij nog teveel studiepunten in de verkorte bachelor over en voldoet hij niet aan de voorwaarden tot opheffing van volgtijdelijkheid.

Waar verzoeker wijst op de strikte en onredelijke benadering van zijn aanvraag tot opheffing van volgtijdelijkheid voor het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’, verwijst verwerende partij vooreerst naar wat is bepaald in artikel 7.2.3, § 2 van de facultaire richtlijnen. De derde voorwaarde die daarin is voorzien, maakt een onderscheid tussen (1) een student die maximaal 72 studiepunten mag overhouden om opheffing van volgtijdelijkheid te bekomen en de opleiding binnen een termijn van drie academiejaren zou kunnen afwerken, en (2) een student die maximaal 66 studiepunten mag overhouden en de opleiding niet binnen een termijn van drie academiejaren zou kunnen afwerken. Deze laatste bepaling is gericht op studenten van het verkorte bachelorprogramma (114 studiepunten) en het schakelprogramma (87 studiepunten). Zij zouden hun studie in principe op twee academiejaren moeten kunnen afronden. Omdat voor deze studenten sprake is van een studieduurverkorting bevinden zij zich in een verschillende situatie ten aanzien van de reguliere studenten. Er kan dan ook geen sprake zijn van discriminatie. De betrokken regel is overigens niet enkel van toepassing op studenten van de verkorte bacheloropleiding, maar ook op studenten die het schakelprogramma volgen.

Verwerende partij licht verder toe dat aan het behalen van een credit voor alle opleidingsonderdelen, maar zeker voor ‘Rechtsmethodiek’, een bijzonder belang wordt gehecht. Het vormt immers de basis voor de heuristische component van een rechtenopleiding. Volgens verwerende partij is het evenwel niet zo, zoals verzoeker beweert, dat de opleiding voor opleidingsonderdelen van het eerste jaar geen opheffing van volgtijdelijkheid “wil toekennen”. Verzoeker gaat voorbij aan het feit dat hij ervoor heeft gekozen zich tijdens het academiejaar 2021-2022 uit te schrijven voor het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’, waarop eveneens een volgtijdelijkheid rust ten aanzien van zowel ‘Bestuursrecht’ als ‘Fiscaal recht’. Hierdoor heeft hij zichzelf twee examenkansen onttrokken, waardoor hij het volgende academiejaar dreigde niet te kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de opheffing van volgtijdelijkheid, temeer aangezien verzoeker ook voor andere opleidingsonderdelen nog geen credit heeft behaald.

Verwerende partij moet ook vaststellen dat verzoeker ‘Rechtsmethodiek’ tijdens het academiejaar 2021-2022 in de eerste zittijd, noch in de tweede zittijd volledig heeft afgelegd. Daarnaast heeft verzoeker tijdens het academiejaar 2021-2022 een deeltijds studieprogramma van 45 studiepunten opgenomen. In die omstandigheden is het onmogelijk om op twee

academiejaren het vereiste aantal studiepunten te behalen om een eventuele opheffing van volgtijdelijkheid te bekomen en de verkorte bachelor te voltooien. De verkorte bachelor bestrijkt in principe immers twee academiejaren en door het opnemen van een deeltijds studieprogramma verlengt de student zelf zijn studieduur. Dat verzoeker hierdoor niet voldoet aan de voorwaarden om op de vereiste studieduur te kunnen afstuderen, met opheffing van volgtijdelijkheid, is zijn eigen keuze.

Ten slotte betwist verwerende partij dat werd voorbijgegaan aan het feit dat verzoeker de opleiding is gestart zonder de Nederlandse taal machtig te zijn. Zo heeft de interne beroepsinstantie erop gewezen dat de student zelf verantwoordelijk is voor het samenstellen van het studieprogramma en de informatie heeft om een zinvol studieprogramma samen te stellen. Volgens verwerende partij behelst dit, voor een anderstalige student, tevens de voorbereiding op academische taalvaardigheid. Ze ontwaart echter nergens dat verzoeker zich op voorhand zou hebben geïnformeerd over de aanbevelingen die aangaande het machtig zijn van de Nederlandse taal door de rechtenopleiding worden verstrekt. Zo heeft hij niet deelgenomen aan de voorbereidende workshop, noch aan de aangeboden onlinetesten. Verwerende partij bevestigt dat deelname hieraan niet verplicht is voor de studenten die een verkorte bachelor volgen, maar volgens haar zou het kunnen getuigen van voldoende interesse in de opleiding en/of van een positieve studiehouding.

In zijn *wederantwoordnota* stelt verzoeker vooreerst dat artikel 7.2.3, §1, 3° van het facultair reglement niet van toepassing is op studenten die een verkorte bachelor volgen. In dit artikel is een volgtijdelijkheid opgenomen in die zin dat een student de opleidingsonderdelen ‘Schrijven van juridische teksten’ en ‘Juridisch practicum’ pas in het studieprogramma kan opnemen nadat hij een credit heeft behaald voor ‘Rechtsmethodiek’. Een student die het verkort traject volgt, moet echter alleen nog het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ opnemen en niet ‘Schrijven van juridische teksten’. Wat dit betreft, staat hem er aldus niets aan in de weg om het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ in zijn studieprogramma op te nemen. Dit blijkt volgens verzoeker tevens uit artikel 7.2.3, §1, 8° van voormeld reglement. Verzoeker meent dat het nooit de bedoeling was om een volgtijdelijkheid te voorzien voor ‘Rechtsmethodiek’ voor studenten die een verkort traject volgen.

Verder vindt verzoeker de toelichting van verwerende partij over artikel 7.2.3, §1, 3° niet correct: verzoeker kan immers zijn bachelor wel degelijk binnen een termijn van drie jaar

afwerken. Bovendien is hieromtrent verkeerde informatie opgenomen op de website van verwerende partij. Verzoeker stipt aan dat als een student in het reguliere traject faalt voor ‘Rechtsmethodiek’, hij nog steeds zijn studies binnen de termijn voorzien voor het modeltraject (drie jaar) kan afronden. Een student die het verkort traject volgt, heeft echter maar één jaar de tijd om voor dat vak te slagen. Als de volgtijdelijkheid niet wordt opgeheven, betekent dit automatisch een verlenging van de studie met één jaar. Om de opheffing van de volgtijdelijkheid te bekomen zou volgens een studietrajectbegeleider ook een uitzondering mogelijk zijn op basis van bijzondere omstandigheden. Verzoeker meent hiervoor in aanmerking te komen.

Daarnaast merkt verzoeker op dat hij niet werd geïnformeerd over de gevolgen van zijn uitschrijving voor ‘Staatsrecht’, terwijl hij wel een bericht kreeg over mogelijke studievoortgangsbewaking. Deze uitschrijving was geen volledig eigen keuze, zoals verwerende partij beweert, maar wel een gevolg van de “code rood” en het falen voor de examens in de eerste zittijd. Het was geenszins verzoekers bedoeling om de studieduur al van bij aanvang te verlengen. Waar verwerende partij ten slotte vermeldt dat hij zijn vrijstellingsaanvraag al eerder had kunnen indienen, wijst verzoeker erop dat ‘Filosofie en rechtsfilosofie’ een opleidingsonderdeel betreft van het tweede modeltrajectjaar zodat het niet verwonderlijk is dat hij daarvoor pas nu een vrijstelling aanvraagt.

In haar *aanvullende nota* na beschikking 2023/008 wijst verwerende partij erop dat, hoewel het niet is geëxpliciteerd in het facultair reglement, de vereiste tot opname van ‘Schrijven van juridische teksten’ voor verzoeker *de facto* wegvalt, nu dit opleidingsonderdeel geen deel uitmaakt van het studieprogramma van de verkorte bachelor. Hierdoor wordt de vereiste om voor ‘Rechtsmethodiek’ een creditbewijs (of vrijstelling) te hebben behaald om ‘Juridisch practicum’ te kunnen opnemen evenwel niet van tafel geveegd. Volgens verwerende partij moet artikel 7.2.3, §1, 3° van de facultaire richtlijnen bovendien worden samengelezen met artikel 7.2.3, §1, 9°. Aangezien verzoeker in het academiejaar 2023-2024 nog meer dan 18 studiepunten zal moeten opnemen, kan hij ‘Juridisch practicum’ niet in zijn studieprogramma van het academiejaar 2022-2023 opnemen. Verwerende partij benadrukt dat deze informatie niet alleen in het facultair reglement is opgenomen, maar ook op de facultaire webpagina’s wordt weergegeven. Voor het overige herneemt zij haar argumentatie uit de antwoordnota.

In zijn *aanvullende nota* na beschikking 2023/008 verwijst verzoeker voor het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ naar de wijziging in het facultair reglement voor het academiejaar 2022-2023. Hij stelt dat niet blijkt dat de volgtijdelijkheid invloed heeft of kan hebben op hem in het kader van het verkort programma dat hij volgt. Zo niet zou verwerende partij nooit het opleidingsonderdeel ‘Schrijven van juridische teksten’ weglaten uit het verkort programma.

Bijkomend stelt verzoeker dat hij er, toen hij zich voor het eerst inschreef voor de bachelor rechten, mocht vanuit gaan dat de volgtijdelijkheid van het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ enkel betekende dat hij dit vak opnieuw moest opnemen in zoverre hij hiervoor niet geslaagd was. Hij kon niet weten dat hij het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ niet zou mogen opnemen als hij geen credit heeft behaald voor ‘Rechtsmethodiek’ aangezien het facultair reglement dit ook niet bepaalde. Dit gevolg gold toen enkel voor ‘Juridisch schrijven’, maar daarvoor werd verzoeker vrijgesteld. In huidig academiejaar is het facultair reglement in die mate gewijzigd dat het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ niet mag worden opgenomen als de student geen credit behaalde voor ‘Rechtsmethodiek’. Als verzoeker dit had geweten tijdens de vorige academiejaren had hij hierop kunnen anticiperen en nog meer kunnen inzetten op het behalen van een credit voor ‘Rechtsmethodiek’. De aanpassing van de voorwaarden om een opleidingsonderdeel te mogen opnemen, zonder te voorzien in enige overgangsmaatregelen is volgens verzoeker een aantasting van de rechtszekerheid. Verzoeker stipt ook aan dat een onderwijsinstelling op basis van artikel 225, §4 van de Codex Hoger Onderwijs een aanpassing aan het curriculum niet ten nadele van bestaande studenten kan doorvoeren, en in de nodige overgangsmaatregelen moet voorzien. Minstens moet dit worden aanzien als een bijzondere situatie die moet toelaten om een afwijking te verkrijgen.

In zoverre verwerende partij voorhoudt dat verzoeker op de hoogte was van dit nieuwe facultair reglement, merkt verzoeker op dat dit geen afbreuk doet aan het feit dat dit niet van toepassing hoort te zijn op verzoeker.

Wat daarnaast het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ betreft, begrijpt verzoeker niet waarom verwerende partij hierop opnieuw ingaat in haar aanvullende nota. Op dit punt is het facultair reglement voor het academiejaar 2022-2023 immers niet gewijzigd. Verzoeker blijft bij zijn standpunt geformuleerd in zijn verzoekschrift en wederantwoordnota. Hij wijst ook nogmaals

op de hangende beroepsprocedure tegen de weigering tot het verlenen van vrijstellingen voor twee opleidingsonderdelen.

Beoordeling

De Raad ziet vooreerst geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen omdat zij is genomen alvorens er duidelijkheid was over de aangevraagde vrijstelling. *In casu* verwijst verzoeker naar de beroepsmogelijkheden tegen een afwijzing van een vrijstellingaanvraag. Het bestaan van een beroepsmogelijkheid met betrekking tot de vrijstellingaanvraag, ongeacht de vraag of verzoeker deze beroepsmogelijkheid benut, belet de interne beroepsinstantie niet om uitspraak te doen over voorliggend beroep inzake de volgtijdelijkheid. Dat het resultaat van het onderzoek naar de gevraagde vrijstelling, vanuit het oogpunt van het aantal nog door verzoeker op te nemen studiepunten, een invloed kan hebben op het volgtijdelijkheidsdossier brengt de Raad niet tot een andere beslissing. De Raad ziet in de toepasselijke regelgeving geen verplichting om de behandeling van het beroep met betrekking tot de volgtijdelijkheid te schorsen in afwachting van een beslissing, desgevallend in het kader van een beroepsprocedure, met betrekking tot een vrijstellingsverzoek. De Raad begrijpt uit de toelichting van verwerende partij overigens dat bij een succesvolle vrijstellingaanvraag een aanpassing van het studieprogramma, in functie van wegvalende restricties inzake volgtijdelijkheid, mogelijk is. Ten overvloede merkt de Raad op dat de interne beroepsinstantie de vrijstellingenverzoeken inmiddels niet heeft ingewilligd. Het extern beroep van verzoeker hier tegen werd door de Raad verworpen bij arrest nr. 8.307 van 20 maart 2023.

Wat het vrijstellingenverzoek betreft, stipt de Raad ook nog aan dat verzoeker reeds eerder, namelijk in het academiejaar 2021-2022 bij zijn inschrijving in het verkorte bachelortraject, een vrijstellingenverzoek had kunnen indienen voor, onder meer, het opleidingsonderdeel ‘Filosofie en rechtsfilosofie’, hoewel het zijns inziens niet verwonderlijk is dat hij daarvoor pas nu een vrijstelling aanvraagt omdat het een opleidingsonderdeel van het tweede modeltrajectjaar betreft. Aldus zou hij ook sneller zicht hebben gekregen op de al dan niet verkrijging van een vrijstelling voor bepaalde opleidingsonderdelen en de impact ervan op zijn studieprogramma. Hiermee had hij vervolgens optimaal rekening kunnen houden bij de opmaak van zijn verdere studieprogramma.

Verzoeker is tevens van mening dat zijn verzoek inzake de opheffing van volgtijdelijkheid op een te strikte en onredelijke wijze is behandeld.

Hij heeft het hierbij over het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’.

De Raad leest in artikel 7.2.3 van het ‘Facultair reglement met betrekking tot de studieloopbaan aan de Faculteit Rechten van de Universiteit Antwerpen’ inzake volgtijdelijkheid in de bachelor Rechten het volgende:

“Artikel 7.2.3 Volgtijdelijkheid

§ 1. Voor sommige opleidingsonderdelen binnen het bachelorprogramma kan een student zich pas inschrijven nadat eerst een creditbewijs werd behaald of moet een student zich gelijktijdig inschrijven voor andere opleidingsonderdelen, tenzij de student daarvoor een vrijstelling heeft gekregen. Het gaat in het bijzonder om de volgende opleidingsonderdelen:

(...)

3° een student kan ‘Schrijven van juridische teksten’ en ‘Juridisch practicum’ enkel in het studieprogramma opnemen op voorwaarde dat een creditbewijs behaald werd voor ‘Rechtsmethodiek’;

(...)

5° een student die geen creditbewijs voor ‘Staatsrecht’ heeft behaald, kan in principe ‘Bestuursrecht’ en ‘Fiscaal recht’ niet opnemen in het studieprogramma; (...)"

De strikte toepassing die verzoeker aanvoert, houdt vooral verband met de voorwaarden, vermeld in § 2, om de volgtijdelijkheid op te heffen. Hij is van mening dat rekening moet worden gehouden met het feit dat hij een ‘verkort’ traject volgt. Bijgevolg kan zijn situatie niet worden vergeleken met de in de bepaling vervatte regeling die vertrekt van een studietraject van drie jaar.

De Raad leest artikel 7.2.3, § 2 van voormeld facultair reglement en brengt hierbij de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor verwerende partij om te kunnen afwijken van de volgtijdelijksregels in herinnering:

“§ 2. Een student kan een aanvraag indienen overeenkomstig artikel 7.10 van Reglement Studieloopbaan bij de studietrajectbegeleider om de regels van volgtijdelijkheid zoals vermeld in punt 5°, 6° en 8° te laten opheffen op voorwaarde dat aan de hierna vermelde voorwaarden cumulatief is voldaan:

1° de student is in de mogelijkheid om af te studeren in het academiejaar waarin de opleidingsonderdelen opgenomen worden, en

2° de student neemt in elk geval het verplichte voorgaande opleidingsonderdeel op in het studieprogramma, ook al heeft de student een delibereerbaar cijfer behaald, en

3° de student neemt de opleidingsonderdelen op binnen een studieprogramma van maximaal 72 studiepunten als de opleiding binnen een termijn van drie academiejaren afgewerkt kan worden
of

de student neemt de opleidingsonderdelen op binnen een studieprogramma van maximaal 66 studiepunten als de opleiding niet binnen een termijn van drie academiejaren afgewerkt kan worden
of

de student neemt de opleidingsonderdelen op binnen een studieprogramma van maximaal de studieomvang die opgelegd werd door de studieadviseur indien een maatregel van studievoortgangbewaking opgelegd werd, zoals bepaald in artikel 10.2 van het Reglement Studieloopbaan.”

Vooreerst wijst de Raad erop dat de vraag om opheffing van de volgtijdelijkheidsregels overeenkomstig voormeld § 2 slechts de volgtijdelijkheidsregels onder 5°, 6° en 8° kan betreffen.

Aldus voorziet de bepaling geen opheffingsmogelijkheid van de volgtijdelijkheidsregel die bepaalt dat ‘Juridisch practicum’ enkel in het studieprogramma kan worden opgenomen op voorwaarde dat er een creditbewijs behaald werd voor ‘Rechtsmethodiek’. De weigering om verzoeker geen opheffing van deze volgtijdelijkheid te verlenen vloeit aldus rechtstreeks voort uit artikel 7.2.3, § 1 van het facultair reglement.

Wat dit betreft, merkt de Raad op dat het facultair reglement werd opgesteld op grond van artikel 4.2 van het onderwijs- en examenreglement, zodat het tevens deel uitmaakt van de toetredingsovereenkomst die een student op basis van artikel II.273 van de Codex Hoger Onderwijs met de onderwijsinstelling sluit bij zijn inschrijving. Verzoeker had voorafgaand aan zijn inschrijving in het academiejaar 2022-2023 kennis kunnen nemen van het onderwijs- en examenreglement én van voormeld facultair reglement. Als hij bezwaar had tegen de toepassing van deze reglementen had verzoeker er op dat moment aldus voor kunnen kiezen om zich toch niet bij verwerende partij in te schrijven.

De Raad merkt nog op dat verzoeker bij het instellen van het verzoekschrift voor de Raad, en reeds bij het instellen van het intern beroep, kennis had van de versies 2021-2022 en 2022-2023 van het voormelde facultair reglement. De Raad ziet dan ook niet wat verzoeker heeft belet eerder dan naar aanleiding van een vraag betreffende de toepasselijkheid van dit facultair reglement in een beschikking van de Raad alvorens ten gronde uitspraak te doen over het voorliggende verzoek hieromtrent opmerkingen te formuleren. Verzoeker kan bijgevolg niet op

ontvankelijke wijze aanvoeren dat de aanpassing van de voorwaarden om een opleidingsonderdeel te mogen opnemen in het academiejaar 2022-2023 een aantasting van de rechtszekerheid is. Zelfs zo het feit dat geen overgangsmaatregelen zijn voorzien misschien voor de studenten niet de meest verkieksijke aanpak is, belet het beginsel van de rechtszekerheid overigens niet dat een hoger onderwijsinstelling de regels inzake volgtijdelijkheid wijzigt zoals *in casu*, zelfs zo deze wijziging impact heeft op het traject dat een student volgt in de opleiding die binnen het toepassingsgebied van de volgtijdelijkheidsregels valt. Dat de interne beroepsinstantie toepassing maakt van deze gewijzigde regels betekent niet *ipso facto* dat deze instantie de beginselen van behoorlijk bestuur schendt of onredelijk handelt.

Aangezien de tweede paragraaf van artikel 7.2.3 – verwijzend naar 5°, 6° en 8° van §1 – niet van toepassing is op de in de eerste paragraaf opgenomen volgtijdelijkheidsregel tussen de opleidingsonderdelen ‘Juridisch practicum’ en ‘Rechtsmethodiek’ is een opheffing geenszins mogelijk en ziet de Raad wat dit betreft alvast geen reden om de interne beroepsbeslissing te vernietigen.

De Raad kan verzoeker verder ook niet bijtreden waar hij stelt dat de voorwaarden voor een opheffing te strikt worden toegepast.

De Raad stelt vast dat ook de interne beroepsinstantie dit in de aangevochten beslissing tot uitdrukking heeft gebracht.

In de cumulatieve opheffingsvoorwaarden is vooreerst voorzien dat de student kan afstuderen in het academiejaar waarin hij de opleidingsonderdelen waarvoor opheffing van volgtijdelijkheid wordt gevraagd opneemt. Daarnaast dient hij in hetzelfde academiejaar ook de opleidingsonderdelen op te nemen die bepalend zijn om aan de volgtijdelijkheidsregels te kunnen voldoen, zelfs zo de student voor deze opleidingsonderdelen een delibereerbaar cijfer behaalde. De laatste voorwaarde betreft het ‘studiepakket’ waarbinnen het opleidingsonderdeel/de opleidingsonderdelen waarvoor een opheffing van ‘volgtijdelijkheid’ is toegestaan, dient/dienen te worden opgenomen. Ter zake maken de facultaire richtlijnen een onderscheid tussen opleidingen die binnen een termijn van drie academiejaren afgewerkt kunnen worden, dan wel opleidingen die niet binnen een termijn van drie academiejaren afgewerkt kunnen worden. De omvang van het programma waarbinnen de

opleidingsonderdelen worden opgenomen is groter in het ene geval dan in het andere geval (respectievelijk 72 en 66 studiepunten).

Verwerende partij verwijst wat het onderscheid betreft onder meer naar het verkort bachelorprogramma en het schakelprogramma. De Raad merkt hierbij op dat zowel het schakelprogramma als het verkort bachelorprogramma in principe binnen twee academiejaren kunnen worden afgewerkt, gelet op de omvang van het voorziene studieprogramma.

De Raad merkt op dat voor een student die een verkort bachelorprogramma volgt, zoals verzoeker, de globale studieduur beperkt is en de opleiding in twee academiejaren (die geen volle 60 studiepunten hoeven te beslaan) kan worden afgerond. Voor deze studenten kan blijkens artikel 7.2.3, § 2 van het facultair reglement aldus slechts van de volgtijdelijkheidsregels uit artikel 7.2.3, § 1, 5°, 6° en 8° worden afgeweken voor zover zij in het jaar dat ze afstuderen nog maximaal 66 studiepunten moeten opnemen. Naar het oordeel van de Raad kan verzoeker zich niet dienstig beroepen op de bepaling die is ingeschreven voor reguliere bachelorstudenten, waarvoor een opheffing van de volgtijdelijkheidsregels mogelijk is als het studieprogramma in het jaar van afstuderen beperkt is tot 72 studiepunten. Het globale studiepakket van een reguliere bachelorstudent bedraagt immers 180 studiepunten, dat deze in de regel gedurende drie modeltrajectjaren – telkens 60 studiepunten omvattend – volgt. Verzoekers situatie valt hiermee – zoals hij zelf ook aanstipt – niet te vergelijken. De Raad volgt verzoeker niet waar hij meent dat de beperking tot 72 studiepunten in het afstudeerjaar ook op hem van toepassing zou moeten zijn. Dit geldt immers niet voor een verkorte bachelorstudent, zoals verzoeker, niet voor een opheffing van de volgtijdelijkheid voorzien in artikel 7.2.3, § 1, 5° van het facultair reglement, maar ook niet voor die voorzien voor het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ waaraan verzoeker zijn argumentatie koppelt, maar waarvoor overigens – zoals hierboven ook vermeld – helemaal geen mogelijke uitzondering op basis van artikel 7.2.3, § 2 is voorzien.

Ten overvloede merkt de Raad op dat de beperking van het studieprogramma tot 66 studiepunten dan wel 72 studiepunten (voor zover zou kunnen worden aangenomen dat verzoeker toch maximaal 72 studiepunten zou mogen opnemen – *quod non*) *in casu* ook niet als onredelijk kan worden weggezet in het licht van het door de interne beroepsinstantie aangehaalde, in het verleden door verzoeker gerealiseerde aantal studiepunten per academiejaar. Het maximum ervan ligt immers beduidend onder de grens van 66 studiepunten, nog daargelaten 72. Verzoeker is van mening dat bij de beoordeling van zijn studievoortgang

niet voldoende is stilgestaan bij het feit dat hij de opleiding startte zonder de Nederlandse taal machtig te zijn. De Raad neemt aan dat het volgen van een Nederlandstalige rechtenopleiding een voldoende kennis van de Nederlandse taal vereist. De Raad neemt aan dat ook verzoeker zich daar in redelijkheid van bewust diende te zijn toen hij de studie aanvatte. De Raad ziet dan ook geen grond om de beslissing van de interne beroepsinstantie als onredelijk of onregelmatig te vernietigen nu deze bij de beoordeling van de studievoortgang, en met name of hij in redelijkheid laat aannemen dat verzoeker in het academiejaar 2022-2023 met succes een pakket van meer dan 66 studiepunten zou kunnen afleggen, de taalmoeilijkheden, die volgens verzoeker inmiddels zijn weggewerkt, niet in rekening zou hebben genomen. Verzoeker behaalde het hoogste aantal studiepunten, namelijk 39, in het academiejaar 2021-2022, nadat hij in het academiejaar 2020-2021, gedurende één semester, slechts 6 van de 27 opgenomen studiepunten behaalde. Aldus ziet de Raad, vanaf het tweede academiejaar van verzoeker in de opleiding, in het licht van wat verzoeker bijbrengt niet hoe een taalproblematiek de studievoortgang belemmert. Voor de Raad is het feit dat deze taalhorde niet *expressis verbis* is vermeld in de interne beroepsbeslissing geen grond om deze als niet voldoende gemotiveerd of onredelijk van de hand te doen. Van een (kandidaat-)student mag verwacht worden dat hij zich op de opleiding waarvoor hij wenst in te schrijven voorbereidt, onder meer door te kijken in hoeverre zijn kennis van de taal een (al dan niet bij te schaven) hinderpaal vormt. Door precies deze verantwoordelijkheid van verzoeker bij het samenstellen van zijn studieprogramma in het licht te stellen heeft de interne beroepsinstantie, die verzoeker dan ook wijst op de verantwoordelijkheid hierbij alle relevante overwegingen mee te nemen, een afdoende antwoord geboden. Zelfs zo zijn taalkennis, die volgens verzoeker steeds beter is geworden, op het studierendement kan hebben gewogen, maakt zij de beslissing inzake de ‘volgtijdelijkheid’ en met name de mogelijkheid om af te wijken van de maximale omvang van een jaarpakket, niet onregelmatig.

De Raad wil ook, verwijzend naar de aangevochten beslissing, in herinnering brengen dat verzoeker niet alleen de opleidingsonderdelen ‘Staatsrecht’, ‘Bestuursrecht’ en ‘Fiscaal recht’ nog dient op te nemen in zijn studieprogramma. Voor deze opleidingsonderdelen kon een uitzondering op de volgtijdelijkheidsregel worden gevraagd op basis van artikel 7.2.3, § 2 van het facultair reglement, waaromtrent reeds werd overwogen dat de beperking van een studieprogramma tot maximum 66 studiepunten dan wel 72 studiepunten (voor zover zou kunnen worden aangenomen dat verzoeker toch maximaal 72 studiepunten zou mogen opnemen – *quod non*) *in casu* alvast niet onredelijk wordt geacht. Daarnaast moet verzoeker

echter ook nog de opleidingsonderdelen ‘Juridisch practicum’ en ‘Rechtsmethodiek’ in zijn studieprogramma opnemen. Aangezien er – zoals hoger ook werd vastgesteld – een strenge volgtijdelijkheid geldt, waarvoor geen uitzondering kan worden gevraagd, kan verzoeker – bij gebrek aan creditbewijs voor ‘Rechtsmethodiek’ – het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ niet opnemen in zijn studieprogramma. Verzoeker voldoet bijgevolg evenmin aan een andere voorwaarde die is opgenomen in artikel 7.2.3, § 2 van het facultair reglement aangezien hij in het lopende academiejaar niet kan afstuderen. Evenmin blijkt – ten overvloede – overigens voldaan aan de voorwaarde opgenomen in artikel 7.2.3, § 1, 9° van het facultair reglement, dat de student het opleidingsonderdeel ‘Juridisch practicum’ enkel in het studieprogramma kan opnemen als hij in het academiejaar volgend op hetgeen waarin hij een afwijking op de volgtijdelijkheidsregels wenst – *in casu* het academiejaar 2023-2024 – nog maximaal 18 studiepunten moet opnemen om aan de afstudeervereisten te voldoen.

Ten overvloede merkt de Raad trouwens op dat verzoeker, blijkens het dossier, omwille van de weigeringsbeslissing met betrekking tot zijn vrijstellingsaanvraag voor ‘Filosofie en rechtsfilosofie’ en het ‘korf verbredende vak’, hij om afstudeerbaar te zijn hoe dan ook een pakket van meer dan 72 studiepunten zou moeten opnemen. Artikel 7.2.4 en artikel 7.2.3, § 2 van het in de beslissing van de interne beroepsinstantie aangehaalde facultair reglement laten dit niet toe.

De Raad merkt ook op dat de interne beroepsinstantie in de aangevochten beslissing erop wijst dat verzoeker zich heeft uitgeschreven voor het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ en om tijdens de examenperiode voorkeur te geven aan andere opleidingsonderdelen dan het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’. Voormeld facultair reglement bepaalt nochtans duidelijk wat de rol van beide opleidingsonderdelen is in het licht van de volgtijdelijkheidsvereisten in het programma waarvoor verzoeker is ingeschreven.

Daar komt nog bij dat verzoeker in het academiejaar 2021-2022 voor een studiepakket van 45 studiepunten koos. Dit had, rekening houdend met het aantal verworven studiepunten (6 tijdens het academiejaar 2020-2021 en 39 tijdens het academiejaar 2021-2022) tot gevolg dat het aantal nog op te nemen opleidingsonderdelen in het academiejaar 2022-2023 niet zou toelaten een programma samen te stellen, rekening houdend met de volgtijdelijkheidsvereisten, waardoor verzoeker in dit academiejaar (2022-2023) kan afstuderen.

Terzijde merkt de Raad het spanningsveld op tussen volgtijdelijkheidsvereisten en het belang van flexibiliteit in het studieprogramma. Deze bedenking heeft echter *in casu* niet tot gevolg dat het hanteren van de in het voormeld facultair reglement bedoelde volgtijdelijkheid die verband houdt met het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ en het opleidingsonderdeel ‘Rechtsmethodiek’ onredelijk zou zijn.

Wat de wederantwoordnota betreft, overweegt de Raad dat, anders dan verzoeker beweert, het feit dat artikel 7.2.3, §1, 3° van het reeds aangehaalde facultair reglement een volgtijdelijkheid bevat, in die zin dat een student de opleidingsonderdelen ‘Schrijven van juridische teksten’ en ‘Juridisch practicum’ pas in het studieprogramma kan opnemen nadat hij een credit heeft behaald voor ‘Rechtsmethodiek’, terwijl studenten in de verkorte bachelor enkel ‘Juridisch practicum’ moeten opnemen, niet betekent dat deze bepaling van het reglement, weze het dat het in de redenering van verzoeker voor ‘Schrijven van juridische teksten’ irrelevant is voor de studenten in de verkorte bachelor, niet van toepassing zou zijn op de studenten die het verkorte bachelorprogramma volgen. De Raad is dan ook van oordeel dat het niet onregelmatig is te beslissen dat het ontbreken van een credit voor ‘Rechtsmethodiek’ verzoeker belet om ‘Juridisch practicum’ op te nemen in zijn studiepakket. Hetzelfde geldt voor de Raad ten aanzien van artikel 7.2.3, § 1, 8° van het voormeld reglement, dat een volgtijdelijkheid voorziet tussen ‘Schrijven van juridische teksten’ en ‘Juridisch practicum’. De Raad volgt verzoeker niet waar hij stelt dat, daar ‘Schrijven van juridische teksten’ niet tot het verkort bachelorprogramma behoort, de volgtijdelijkheidsregels – in zoverre relevant – niet voor het verkort bachelorprogramma gelden.

Ten aanzien van de voorwaarden waaronder een opheffing van de volgtijdelijkheidsvoorwaarden kan plaatsvinden wil de Raad tot slot, aansluitend bij de wederantwoordnota, nog opmerken dat het feit dat verzoeker van mening is zijn bachelor binnen drie jaar te kunnen afwerken niet belet dat de verkorte bachelor dermate is geconciepeerd dat dit – bij een modeltraject – niet in drie jaar, maar in minder dan drie jaar, kan worden afgerond. De Raad ontkent, eveneens in het licht van de wederantwoordnota, niet dat het niet behalen van een credit voor een opleidingsonderdeel als ‘Rechtsmethodiek’, omwille van het kortere, meer compacte studieprogramma van een ‘verkorte bachelor’ grotere impact kan hebben op de kans om de studie af te ronden binnen de ‘modeltermijn’ dan bij een gewone, meer omvangrijke, bacheloropleiding, met een langere ‘modelduur’. Dit belet echter niet dat de volgtijdelijkheidsregels niet geldig zouden zijn bij een ‘verkorte bachelor’ en evenmin dat de

toepassing ervan *in casu*, in het licht van de impact ervan op de potentiële studieduur van verzoeker, onredelijk zou zijn.

Dat verzoeker niet geïnformeerd zou zijn over de gevolgen van de uitschrijving voor ‘Staatsrecht’ is een opmerking die pas in de wederantwoordnota aan bod is gekomen, terwijl niets verzoeker belette dit eerder op te merken. De Raad kan deze opmerking bijgevolg niet als een ontvankelijke grief behandelen. Ten overvloede wijst de Raad op het facultair reglement dat reeds is aangehaald en waar verzoeker kennis kon van nemen. Uit dit reglement blijkt het belang van het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ voor de toepassing van de volgtijdelijksregels. Tevens stipt de Raad aan dat de uitschrijving voor het opleidingsonderdeel, beweerdelijk in het licht van een waarschuwing over mogelijke gevolgen inzake studievoortgangsbewaking, niet belet dat de uitschrijvingsbeslissing autonoom door de student is genomen. Daarbij komt dat de dreigende studievoortgangsbewakingsproblematiek niet enkel verband hield met het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’. Uit het studievoortgangsdossier van verzoeker blijkt immers dat hij bij de eerste examenkans voor meerdere opleidingsonderdelen geen credit heeft behaald.

Rekening met al het voorgaande is er geen grond om de aangevochten beslissing te vernietigen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.307 van 20 maart 2023 in de zaak 2022/0997

In zake: Rodolphe MOOS
Woonplaats kiezend te 2018 Antwerpen
Belgiëlei 138

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Bij aanvang van dat academiejaar vroeg verzoeker een vrijstelling aan voor het opleidingsonderdeel ‘Filosofie en rechtsfilosofie’.

Op 19 oktober 2022 werd deze aanvraag geweigerd.

Verzoeker stelde op datum van 25 oktober 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 november 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. De beslissing om geen vrijstelling toe te kennen voor het opleidingsonderdeel ‘Filosofie en rechtsfilosofie’ blijft gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 14 november 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 november 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid:

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* werpt verwerende partij op dat op het beroepsschrift enkel de gedrukte naam van verzoeker staat, zonder vermelding van woon- of verblijfplaats, zonder vermelding van enige verdere contactgegevens en zonder eigenhandig geschreven naam, zodat het niet is ondertekend. Artikel II.294, §2, al. 2 van de Codex Hoger Onderwijs beschouwt dit evenwel als vormvereiste, zodat het beroep niet ontvankelijk is.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de indiening van een beroep bij de Raad het volgende voor:

§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.

De ondertekening van een bij de Raad ingesteld beroep is door de decreetgever uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijkheid voorgeschreven.

De Raad stelt vast dat verzoekers verzoekschrift niet is ondertekend. Deze vaststelling volstaat om het beroep onontvankelijk te verklaren.

De ondertekening is een vormvoorschrift dat moet worden nageleefd op het ogenblik van het neerleggen van het verzoekschrift, en dat achteraf slechts kan worden geregulariseerd door binnen de beroepstermijn een nieuw, wél ondertekend verzoekschrift neer te leggen.

Na het verstrijken van de beroepstermijn kunnen vormgebreken met betrekking tot de ondertekening van het beroepsschrift niet meer worden hersteld, dus ook niet – zoals verzoeker voorstelde – door het nog ter zitting ondertekenen ervan.

De exceptie is gegrond. Het beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.300 van 17 maart 2023 in de zaak 2022/1050

In zake: Malgorzata KŁONICA
Woonplaats kiezend te 05-250 Slupno (Polen)
Zeromskiego 45g

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 30 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Business Administration’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Business Project’ bekomt verzoekster een examencijfer van 9/20.

Verzoekster stelde op datum van 16 september 2022 een bewarend intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Op 22 september 2022 heeft zij dit beroep aangevuld.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 30 november 2022 werd het intern beroep ontvankelijk doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie haalt, na de grieven van verzoekster te hebben samengevat, de input aan die ze van professor [G.] heeft ontvangen met betrekking tot het groepswerk voor het opleidingsonderdeel ‘Business Project’. Na deze elementen in overweging te hebben genomen, besluit de interne beroepsinstantie het volgende:

- De resultaten die verzoekster behaalde voor andere opleidingsonderdelen zijn niet relevant in het kader van een beroep met betrekking tot dit opleidingsonderdeel;
- De grief met betrekking tot de gebrekkige begeleiding is ongegrond aangezien op basis van de informatie waarover de interne beroepsinstantie beschikt, blijkt dat de promotor op verschillende tijdstippen opmerkingen heeft gemaakt;
- De rol van een promotor bestaat er bovendien in om feedback te geven over de tussentijdse versies en niet zozeer om die feedback zelf uit te werken;
- Niettemin heeft de promotor verschillende suggesties gemaakt die niet werden meegenomen in de eindversie;
- Uit de input van de promotor leidt de interne beroepsinstantie af dat de studenten in het groepswerk niet de juiste toon hebben gevonden noch de juiste manier om te rapporteren over een wetenschappelijke studie. Dit resulteerde bijgevolg in een slecht gestructureerd, onvolledig en incoherent werkstuk. In plaats van de tijdens het academiejaar ontvangen feedback te integreren, heeft de groep geprobeerd om de kritische maar constructieve commentaren te herzien door in elke versie van het werkstuk elementen toe te voegen en te schrappen. Achteraf verdedigde de groep deze keuzes tijdens de feedbacksessies door te argumenteren dat het werkstuk als volledig en adequaat moet worden beschouwd door de promotor omdat de groepsleden volgens hen tegemoet gekomen zijn aan de feedback;
- Bijgevolg komt de eindversie niet tegemoet aan de formele en inhoudelijke standaarden van een academisch werkstuk. Hierop werd nochtans gewezen, zowel in de schriftelijke als de mondelinge feedback;

- De opleiding verwacht nochtans dat de studenten bepaalde kennis, vaardigheden en attitudes verwerven, wat ook is doorvertaald in de leerdoelen;
- Aangezien via het bachelorproject wordt verwacht dat een student analytische en synthetische vaardigheden aantoont alsook een probleemoplossend vermogen op academisch niveau, kan er worden verwacht dat de student grotendeels onafhankelijk opmerkingen en suggesties kan verwerken;
- De kwaliteit van verzoeksters bachelorproject is haar eigen verantwoordelijkheid en een teleurstellend resultaat kan niet worden toegeschreven aan de, volgens de studente, teleurstellende communicatie of een gebrekige begeleiding.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 30 november 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 7 december 2022 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroeft op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat de promotor de eindversie van het werkstuk niet heeft beoordeeld. Op het laatste feedbackmoment (op 20 september 2022) gaf de promotor feedback waar volgens verzoekster al rekening mee werd gehouden. Pas na een tijdje gaf de promotor nieuwe feedback maar deze was te vaag. Volgens verzoekster kwam dit doordat de promotor initieel feedback gaf op een oude versie van het werkstuk en pas later op de definitieve versie is ingegaan. Het feedbackmoment verliep volgens daardoor ook heel stroef.

Volgens verzoekster heeft de promotor na het instellen van het intern beroep ook commentaar toegevoegd bij de definitieve versie van het werkstuk. De studenten hadden deze feedback evenwel nooit eerder gekregen. Er werden ook nieuwe opmerkingen toegevoegd bij paragrafen die ongewijzigd zijn gebleven en waaromtrent er nooit eerder opmerkingen werden geformuleerd.

Verzoekster verwijst tot slot naar de toelichting die zij bij haar extern beroep heeft gevoegd en waarin zij verduidelijkt op welke wijze de feedback van de promotor in de definitieve versie van het werkstuk werd verwerkt.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat de definitieve versie van het werkstuk op 31 augustus 2022 werd ingediend. Op 26 augustus 2022 was reeds een voorlopige versie ingediend waaromtrent verzoekster op 29 augustus 2022 feedback heeft gekregen. Het is deze eindversie tot de score van 9/20 heeft geleid.

Het feit dat de promotor zich tijdens de feedbacksessie per vergissing initieel baseerde op de voorlopige versie van 26 augustus 2022 betekent niet dat de definitieve versie van 31 augustus 2022 niet zou zijn beoordeeld. Deze vergissing werd bovendien rechtgezet door vervolgens de opmerkingen en suggesties met betrekking tot de eindversie te overlopen. Volgens verwerende partij erkent verzoekster bovendien ook in haar verzoekschrift voor de Raad dat in het tweede deel van de feedbacksessie van 20 september 2022 wel degelijk de feedback omtrent de eindversie werd overlopen.

De bewering van verzoekster dat de input van de promotor in het kader van het intern beroep meer commentaar zou bevatten dan mondeling werd toegelicht wordt volgens verwerende partij op geen enkele wijze aannemelijk gemaakt door verzoekster. Bovendien maakt dit de beoordeling van de definitieve versie niet onwettig of onregelmatig. Hetzelfde geldt voor de bewering dat deze input nieuwe opmerkingen zou bevatten bij bepaalde passages. Tijdens de feedbacksessie van 20 september 2022 werden volgens verwerende partij minstens de belangrijkste opmerkingen, die op doorslaggevende wijze hebben geleid tot de score van 9/20, besproken. Uit de input van de promotor, gericht aan de interne beroepsinstantie, blijkt bovendien dat deze opmerkingen erop neerkomen dat ook de definitieve versie die verzoekster indiende op 31 augustus 2022 nog altijd op fundamentele punten tekortschoot, zoals ook blijkt

uit de overwegingen van de interne beroepsinstantie. Dit brengt met zich mee dat verzoekster de leerdoelen van de opleiding niet behaalde.

Verwerende partij wijst er verder op dat zij bij de uitoefening van haar bevoegdheden een discretionaire beoordelingsbevoegdheid heeft op het vlak van de feitenvinding en de bewezenverklaring van de feiten. Zij dient hierbij rekening te houden met het vermoeden van objectiviteit en het vermoeden van specialisatie in hoofde van de promotor. Aan het onderzoek en de beoordeling van de feiten kleeft daarenboven het vermoeden van wettigheid. Om de onwettigheid van de motieven van de beslissing aan te tonen kan verzoekster zich dan ook niet beperken tot het louter ontkennen of in vraag stellen van de feitelijke elementen waarop de beoordeling berust. Verzoekster dient hieromtrent concrete elementen aan te brengen. In de mate waarin verzoekster, zonder dit verder te onderbouwen, de partijdigheid van verwerende partij in vraag stelt of stelt dat er “vragen” te stellen zijn bij het onderzoek en de beoordeling van de feiten, beperkt zij zich tot loutere hypotheses. Verzoekster toont volgens verwerende partij geenszins aan dat de interne beroepsinstantie op basis van het voorliggende dossier niet in redelijkheid tot haar voorstelling van de feiten mocht komen. Evenmin blijkt uit deze stukken dat de beoordeling van de eindversie door de promotor op een onredelijke of onzorgvuldige wijze werd uitgevoerd, iets wat verzoekster evenmin kan aantonen.

Beoordeling

In een eerste middel voert verzoekster aan dat de eindversie van het eindwerk, de scriptie, niet is beoordeeld door de promotor (prof. [G.]). Verzoekster verwijst hierbij naar de eindfeedback die op 20 september 2022 is gegeven door de promotor. In essentie komt de argumentatie erop neer dat op de eindfeedback commentaar is gegeven waar al rekening mee was gehouden in de thesis, namelijk bij de redactie van de eindversie, en dat pas na een technische pauze van twee uur nieuwe feedback is gegeven die voornamelijk vaag en weinig specifiek was. De Raad leest hieromtrent nog het volgende:

“Teneur van de feedbackbijeenkomst: Het eerste deel van de feedbackbijeenkomst eindigde net nadat de studenten erin slaagden om prof. [G.] duidelijk te maken dat ze commentaar gaf op de oude versie van het proefschrift. De studenten probeerden het vanaf het begin aan te geven, maar prof. [G.] zei dat het geen tijd voor hen was om te spreken en beschuldigde hen ervan agressief te zijn. Op een gegeven moment gaf prof. [G.] aan dat het literatuuroverzicht vijf pagina’s lang was, terwijl het er minder dan drie waren. Meteen na het openen van de definitieve versie van het proefschrift kreeg prof. [G.] technische problemen met de computer (de vergadering was online) en werd de vergadering onderbroken. Na de pauze werd het voortgezet in kleinere groep

(zonder vertegenwoordiger van het bedrijf) en pas toen kregen de studenten meer accurate feedback.”

De Raad heeft er begrip voor dat het verloop van de feedback bij de studenten enkele opmerkingen ontlokt. Eveneens kan de Raad aannemen dat het verloop van de feedback tot enige onzekerheid kan leiden omtrent de beoordeelde versie van het eindwerk.

Evenwel wijst de Raad erop dat het verloop van de feedback, die onderscheiden moet worden van de evaluatie van het eindwerk zelf, niet automatisch toelaat te besluiten dat niet de juiste versie – de eindversie, ingediend op 31 augustus 2022 – van het werk zou zijn geëvalueerd.

Behalve het verloop van de feedback, brengt verzoekster geen argumenten bij die de Raad er redelijkerwijs toe brengen te twijfelen aan het feit dat het juiste document zou zijn geëvalueerd. Uit de stukken van het dossier blijkt dat de juiste versie is geëvalueerd en dat dit tot de score 9 op 20 heeft geleid. De misschien ietwat rommelige feedback doet hier geen afbreuk aan en leidt dan ook niet tot de onregelmatigheid van de evaluatie.

De Raad stipt aan dat een en ander ook in overeenstemming is met de chronologie die door verwerende partij in de antwoordnota is toegelicht. De Raad leest hier het volgende:

“Zoals eerder reeds in deze antwoordnota uiteengezet behaalde studente [verzoekende partij] voor de versie die ze indiende in examenperiode 2 een resultaat van 6/20. Vervolgens diende de studente in examenperiode 3 een voorlopige versie in op 26-08-2022. Deze voorlopige versie werd door promotor [G.] tijdens het weekend van 27 en 28-08-2022 volledig doorgenomen en van opmerkingen voorzien. Deze opmerkingen en suggesties werden op maandag 29-08-2022 aan de studente bezorgd. Vervolgens diende de studente een definitieve versie in op woensdag 31-08-2022. Deze definitieve versie heeft geleid tot de toekenning door promotor [G.] van de score van 9/20.”

De Raad herinnert er ten slotte ook nog aan dat verzoekster in het verzoekschrift voor de Raad zelf aanstipt dat op de definitieve versie feedback is gegevens, weliswaar tijdens het tweede deel van de feedbacksessie. Zo vermeldt verzoekster dat na een pauze – technische problemen hadden zich voorgedaan nadat de promotor de definitieve versie had geopend – in een kleinere groep meer accurate feedback is gegeven.

Daarnaast voert verzoekster het volgende aan:

“Nadat de studenten in beroep waren gegaan, legde prof. [G.] haar zienswijze voor aan de interne beroepscommissie en voegde vervolgens commentaar toe aan de definitieve versie van de scriptie, die de studenten nooit eerder hadden gekregen. Er zijn ook nieuwe opmerkingen bij de paragrafen die ongewijzigd zijn gebleven en voorheen geen twijfel oproepen.”

Verzoekster verwijst ook naar een bijlage waarin wordt uitgelegd hoe met de gegeven feedback is omgegaan en hoe deze is opgenomen in de definitieve versie van de paper.

Dat de schriftelijke input van de promotor in het kader van de beroepsprocedure meer opmerkingen zou bevatten dan mondeling toegelicht tijdens de feedback laat de Raad niet toe hieruit de onregelmatigheid van de evaluatie af te leiden. Verzoekster maakt de loutere bewering dat in het kader van de interne beroepsprocedure commentaar zou zijn toegevoegd die niet teruggaat op opmerkingen bij de initiële beoordeling van de eindversie van het eindwerk niet door stavende elementen in redelijkheid aannemelijk.

De Raad moet hetzelfde opmerken ten aanzien van de bewering dat opmerkingen zouden zijn opgenomen in de input van de promotor met betrekking tot paragrafen die voorheen nooit twijfel opriepen.

Zelfs zo de feedback niet alle elementen zou hebben bestreken die wezenlijk waren om tot de score 9 op 20 te komen, zou deze lacune in de feedback nog niet betekenen dat de evaluatie niet regelmatig zou hebben plaatsgevonden.

Daarnaast wil de Raad nog eens in herinnering brengen dat het feit dat naar het oordeel van verzoekster rekening is gehouden met opmerkingen op een eerdere versie van een eindwerk nog niet automatisch betekent dat bij de evaluatie van de eindversie, naar het oordeel van de evaluator, niet zou kunnen worden vastgesteld dat de aangestipte tekortkoming nog niet (volkommen) is weggewerkt. Bovendien staat de deskundigheid en onpartijdigheid van de evaluator *in casu* niet overtuigend ter discussie. Daarbij komt dat het feit dat een tekortkoming niet is gesignaliseerd bij de lezing van een voorlopige versie van de eindversie, niet betekent dat dit de beoordelaar niet meer zou toelaten deze tekortkoming op te merken bij de evaluatie van de eindversie van het werk en er bij de puntentoekenning rekening mee te houden.

In deze context wijst de Raad graag op de vrije vertaling van een aantal passages uit de aangevochten beslissing, zoals weergegeven in de passage bij de twee bulletpoints op pagina 7 van de antwoordnota van verwerende partij.

Te dezen herhaalt de Raad dat de interne beroepsinstantie, die over volheid van bevoegdheid beschikt, bij het nemen van een beslissing over de competenties die verzoekster illustreerde in

het raam van het beoordeelde eindwerk, rekening kan houden met input van de promotor. Deze is bekleed met een vermoeden van deskundigheid en wordt daarnaast geacht objectief te zijn bij de evaluatie.

De Raad stelt in het extern beroepsschrift vast dat verzoekster slechts beweringen uit, zonder elementen bij te brengen die de wettigheid en redelijkheid van de evaluatie, alsook de objectiviteit en de deskundigheid waarmee de promotor – wiens input de interne beroepsinstantie in de aangevochten beslissing heeft geïntegreerd – bij de beoordeling te werk is gegaan, in ernst laten wankelen. Evenmin maakt verzoekster hard dat het eindwerk onzorgvuldig zou zijn beoordeeld of dat de beoordeling ervan door de promotor in het kader van de interne beroepsprocedure, bij het geven van input aan de interne beroepsinstantie, zou zijn aangescherpt.

In het licht van wat verzoekster bijbracht, kan de Raad niet beslissen dat de evaluatiebeslissing vernietigd dient te worden omdat zij onregelmatig zou zijn tot stand gekomen, tot een onredelijke beoordeling zou hebben geleid of niet met de nodige zorgvuldigheid zou zijn doorgevoerd.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van de hoorplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat de interne beroepsinstantie tijdens de zitting van 6 oktober 2022 de studenten niet goed heeft gehoord. Volgens verzoekster zou de interne beroepsinstantie ook hebben toegegeven dat er een fout zou zijn gemaakt bij het overlopen van de feedback. De interne beroepsinstantie heeft evenwel nagelaten om te verifiëren welke feedback er juist werd gegeven tijdens het feedbackmoment, iets waar er volgens verzoekster nochtans eerder op werd gewezen. De interne beroepsinstantie heeft zich ook enkel gebaseerd op de versie van de promotor en is voorbijgegaan aan de verklaringen van de studenten. In die omstandigheden is

er volgens verzoekster geen sprake van een “eerlijk” intern beroep. Verzoekster brengt enkele feitelijke elementen – waaronder de vermeende telefonische contacten van 19 september 2022 en een verkeerde voorstelling van de feiten door de promotor – bij, die volgens haar illustreren dat de interne beroepsinstantie heeft nagelaten om een aantal door verzoekster aangehaalde elementen grondig te verifiëren en in rekening te brengen bij de overwegingen.

Verzoekster stelt verder dat de hoorzitting van de interne beroepsinstantie stroef is verlopen waarbij er werd geprobeerd om de studenten de mond te snoeren. De interne beroepsinstantie heeft volgens verzoekster niet de tijd genomen om naar de studenten te luisteren en er werd na de hoorzitting ook geen uitspraak gedaan. Volgens haar was deze hoorzitting er dan ook niet zozeer op gericht om te luisteren naar de grieven van de studenten maar wel om hen te overtuigen van de, volgens verzoekster, reeds genomen beslissing en niet naar een officiële verklaring van de beslissing te vragen.

Verzoekster stelt tot slot dat in de bestreden beslissing de grieven van de studenten te beknopt worden weergegeven en dat er in de motivering niet wordt ingegaan op de getuigenissen die zij hebben aangelegd. Dit brengt verzoekster tot het besluit dat de interne beroepsinstantie bevoordeeld is en enkel rekening heeft gehouden met de versie van de promotor. Bijgevolg is volgens verzoekster de interne beroepsinstantie bij de besluitvorming ten onrechte voorbijgegaan aan de elementen die de studenten hadden aangedragen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat de promotor tijdens het eerste deel van de feedbacksessie op 20 september 2022 inderdaad bij vergissing de voorlopige versie heeft besproken met de studenten. Dit werd evenwel rechtgezet in het tweede deel van de feedbacksessie en zij verwijst hiervoor naar haar uiteenzetting bij het eerste middel. Dit betekent evenwel niet dat de beoordeling van de definitieve versie op een onwettige of onzorgvuldige manier zou zijn gedaan. Aangezien dit geen relevantie had voor het nemen van beslissing op intern beroep, was het volgens verwerende partij niet nodig om hierop verder in te gaan.

Verwerende partij geeft verder aan dat de door verzoekster bijgebrachte feitelijke elementen eveneens zonder relevantie zijn voor de regelmatigheid van de beslissing en om die reden evenmin werden beantwoord in de bestreden beslissing. Verzoekster toont evenmin de relevantie van deze elementen aan voor de regelmatigheid van de beoordeling.

Zij betwist ook het standpunt van verzoekster omtrent het verloop van de hoorzitting van de interne beroepsinstantie: deze hoorzitting is verlopen volgens hetzelfde stramien dat gehanteerd wordt voor de andere interne beroepen: de student krijgt de kans om gehoord te worden over de bij de promotor opgevraagde input. Deze hoorzitting is er evenwel niet op gericht om de argumenten van het intern beroepsschrift integraal te overlopen. Om die reden werd verzoekster onderbroken en werd zij eraan herinnerd dat de hoorzitting erop gericht was om te repliceren op de input van de docent. Volgens verwerende partij is het daarbij evident dat voor deze antwoordmogelijkheid wordt vertrokken van de input die wordt bijgebracht door de promotor en dat er door de interne beroepsinstantie gerichte vragen worden gesteld over zaken die volgens haar verdere toelichting door de student vereisen met als doel een volledig beeld te krijgen over alle relevante omstandigheden die eigen zijn aan het specifieke intern beroep.

Verwerende partij wijst erop dat er na een hoorzitting van de interne beroepsinstantie nooit meteen uitspraak wordt gedaan. Na de hoorzitting worden intern alle relevante feiten en omstandigheden besproken die voor de beoordeling van de regelmatigheid en de zorgvuldigheid van de bestreden beslissing (de score van 9/20) doorslaggevend zijn.

Tot slot stelt verwerende partij dat de essentiële argumenten van verzoekster correct werden aangehaald in de bestreden beslissing en ook werden betrokken in het onderzoek van de interne beroepsinstantie. Uit de overwegingen van de interne beroepsinstantie blijkt eveneens dat deze argumenten ook werden betrokken in de uiteindelijke beoordeling. Het feit dat de interne beroepsinstantie zich bepaalde overwegingen van de promotor eigen maakt, is volgens verwerende partij niet onwettig en heeft evenmin tot gevolg dat de besluitvorming van de interne beroepsinstantie onredelijk of onzorgvuldig zou zijn. Verzoekster brengt geen argumenten bij die overtuigen van het tegendeel.

Beoordeling

In een tweede middel voert verzoekster aan dat de interne beroepsinstantie de studenten niet heeft gehoord en haar beslissing uitsluitend heeft gebaseerd op de verklaring van de hoogleraar in kwestie, voordat de hoorzitting was afgelopen.

De studenten zouden volgens verzoekster ook de mond zijn gesnoerd en er zouden opmerkingen zijn gemaakt waaruit blijkt dat de studenten geen reële kans hadden om te slagen. Verzoekster voert aan dat de studenten tijdens de hoorzitting al kennis namen van het definitieve besluit van de beroepsinstantie. Verzoekster geeft verder aan dat de interne beroepsinstantie geen tijd nam om de uitleg van de studenten in overweging te nemen en dat na de hoorzitting ook geen uitspraak werd gedaan. De hoorzitting zou de studenten er vooral toe hebben willen aanzetten om de beslissing te accepteren en niet om een officiële verklaring ervan te vragen.

De Raad merkt op dat verwerende partij deze bewering tegenspreekt. Verwerende partij geeft hierbij een overzicht van het verloop van de behandeling van een intern beroep. Op basis daarvan en vaststellend dat verzoekster geen elementen bijbrengt om haar beweringen enigszins te stofferen, kan de Raad niet vaststellen dat de interne beroepsinstantie verzoekster niet ernstig zou hebben gehoord. Evenmin kan de Raad in het dossier elementen terugvinden die erop wijzen dat de interne beroepsinstantie reeds een beslissing zou hebben genomen Alvorens de interne hoorzitting te laten plaatsvinden. Het feit dat verwerende partij na de hoorzitting geen uitspraak deed past precies in haar toelichting waaruit blijkt dat na de hoorzitting, rekening houdend met alle relevante elementen, een definitieve beoordeling tot stand komt. Met betrekking tot de bewering van verzoekster dat de beslissing van de interne beroepsinstantie nog vóór de hoorzitting is genomen, kan de Raad nog aanstippen dat verwerende partij verduidelijkt dat na ontvangst van het intern beroepsschrift de docent om input is verzocht en dat deze input, samen met de uitnodiging voor de hoorzitting, aan verzoekster is bezorgd (stuk 5 van het administratief dossier). Aldus kon verzoekster zich voorbereiden op de hoorzitting. Deze input van de docent dient onderscheiden te worden van de beslissing van de interne beroepsinstantie.

De Raad leest vervolgens de volgende grief van verzoekster:

“In de motivering worden de aantijgingen van de studenten alleen met bullets weergegeven, terwijl de motivering grotendeels een veroordeling is van prof. [G.], waarnaar studenten tijdens de hoorzitting hadden getracht te verwijzen. De Commissie vermeldde in haar motivering geen van de getuigenissen van de studenten.”

Dat de grieven en standpunten op een bepaalde wijze werden weergegeven in de bestreden beslissing, betekent volgens de Raad evenwel niet dat de essentie van de argumenten van verzoekster niet zou betrokken zijn in de uiteindelijke beoordeling. Verzoekster laat ook voor de Raad na aan te geven welke precieze elementen niet door de interne beroepsinstantie bij de

beoordeling zouden zijn betrokken. Zij beperkt zich ter zake veeleer tot algemeenheden, die de Raad er niet kunnen toe brengen dat de interne beroepsinstantie vooringenomen is geweest bij het behandelen van het beroep van verzoekster of de argumenten van verzoekster niet ernstig zou hebben genomen. Tevens stipt de Raad aan dat de interne beroepsinstantie bij het beoordelen van het beroep van verzoekster niet onregelmatig handelt indien zij elementen uit de input die de docent heeft aangereikt tot de hare maakt. De Raad besluit in deze context niet dat het intern beroep van verzoekster onzorgvuldig zou zijn behandeld of dat de interne beroepsinstantie kennelijk onredelijk zou hebben beslist.

De Raad verwijst met betrekking tot de opmerking van verzoekster omtrent de feedback die zij ontvangen heeft en de versie van het werk waar deze betrekking op had, naar wat hierboven reeds is overwogen. De Raad wijst erop dat een onzorgvuldigheid bij een deel van de feedback niet automatisch tot de beslissing voert dat de evaluatie op zich onwettig zou hebben plaatsgevonden of niet met voldoende zorgvuldigheid zou zijn omgeven. Dat de opmerking niet is weerhouden bij de redactie van de beslissing van de interne beroepsinstantie, maakt de beslissing van het beroepsorgaan niet onwettig. Het argument van verzoekster betreft de feedback en niet de beoordeling als dusdanig en het feit dat tijdens het eerste deel van de feedback niet de eindversie van het te beoordelen werk is besproken, is niet relevant en betekent niet dat de beoordeling als dusdanig niet correct heeft plaatsgevonden. Nu verzoekster het argument niet op de evaluatie als dusdanig betrokken heeft, is de beslissing van de interne beroepsinstantie, waarin niet meer uitvoerig bij deze opmerking wordt stilgestaan, niet onregelmatig.

Voormalde opmerking betreffende de relevantie van een door verzoekster in de interne beroepsprocedure bijgebracht argument geldt voor de Raad ook ten aanzien van de opmerking over het al dan niet “last minute” indienen van een voorlopige versie van het werk, aangezien de promotor volgens verzoekster gevraagd zou hebben om pas op 25 augustus 2022 contact op te nemen.

Tevens leest de Raad bij de opmerkingen van verzoekster over het hoorrecht ook een opmerking over al dan niet telefonische contacten of pogingen hiertoe tussen verzoekster en de promotor van het werk waarvan de evaluatie is betwist. De argumentatie betreft onder meer een lijst van telefoonoproepen van 19 september 2022. Dat de interne beroepsinstantie niet dieper op dit argument, dat niet relevant is voor de beoordeling en zich ook in de tijd duidelijk na het

beoordelingstijdstip situeert, focust in de aangevochten beslissing maakt deze beslissing niet onwettig. De Raad bekijkt dit meer bepaald in het licht van het hoorrecht dat verzoekster geschonden acht onder meer omwille van het gebrek aan aandacht voor de discussie over de telefoonlijst en de bewering van verzoekster dat de promotor hierbij de feiten niet alle recht zou hebben aangedaan.

Het middel is ongegrond.

C. Derde middel

Verzoekster stelt in een derde middel dat verwerende partij zich schuldig heeft gemaakt aan machtsmisbruik en verzoekster oneerlijk heeft behandeld, door de kennisgeving van de bestreden beslissing uit te stellen

Standpunt van partijen

Verzoekster betoogt dat vlak na de hoorzitting werd gevraagd om de beslissing te vernemen. Na een maand werd nogmaals geïnformeerd naar de stand van zaken. Hierop werd volgens verzoekster meegedeeld dat er binnenkort een beslissing zou worden genomen. De uiteindelijke beslissing kwam er evenwel pas op 30 november 2022, zijnde 55 dagen na de hoorzitting en 76 dagen nadat het intern beroep was ingesteld.

Verwerende partij betoogt in haar *antwoordnota* dat uit de relevante bepalingen van de Codex Hoger Onderwijs en het onderwijs- en examenreglement blijkt dat de termijn van zeven kalenderdagen om een extern beroep bij de Raad in te stellen een vervaltermijn is. De beslissingstermijn van 20 kalenderdagen waarbinnen de interne beroepsinstantie een beslissing op intern beroep moet nemen is evenwel een termijn van orde en geen vervaltermijn. Deze termijn van orde kan bovendien ook worden verlengd door binnen de initiële termijn van 20 kalenderdagen aan de student mee te delen dat er op een later datum uitspraak zal worden gedaan. Op 5 oktober 2022 werd daarom aan verzoekster meegedeeld dat de interne beroepsinstantie op een latere datum uitspraak zal doen. Op de overschrijding van deze termijn van orde is er evenmin een sanctie bepaald. Ook de redelijke termijn werd niet overschreden, gelet op de specifieke omstandigheden die eigen zijn aan het concrete dossier.

Beoordeling

Verzoekster is van oordeel dat de interne beroepscommissie zich aan machtsmisbruik schuldig maakte en verzoekster, als een van de betrokken partijen, oneerlijk heeft behandeld. Verzoekster verbindt dit verwijt aan het feit dat de interne beroepscommissie de afgifte van de officiële verklaring van de beslissing heeft uitgesteld. In het beroepsschrift voor de Raad ontwikkelt verzoekster dit argument verder door een tijdslijn bij te voegen.

Verzoekster voert aan dat de definitieve beslissing op 30 november 2022 is genomen, wat 55 dagen na de hoorzitting is en 76 dagen na de indiening van het beroep. Verzoekster geeft ook aan dat meteen na de hoorzitting om een officiële verklaring van het besluit is gevraagd en op 7 november 2022 naar het besluit is gevraagd, waarop is meegedeeld dat het zeer binnenkort kon worden verwacht.

De Raad moet vaststellen dat de termijn, bepaald in artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, waarover de interne beroepsinstantie beschikt om een uitspraak te doen geen vervaltermijn is, maar wel een termijn van orde. Tevens moet de Raad vaststellen dat het langer uitblijven van de beslissing misschien vervelend kan zijn geweest voor verzoekster omdat van de duur van de onzekerheid over het lot van het intern beroep dat zij had ingediend, doch dat dit niet betekent dat het uitblijven van de beslissing een uiting zou zijn van machtsmisbruik.

Verzoekster brengt ook geen argumenten aan die erop zouden wijzen dat het langer op zich laten wachten van de beslissing van de interne beroepsinstantie als machtsmisbruik kan worden gekwalificeerd. Evenmin tast het tijdsverloop de redelijkheid van de regelmatige beslissing aan. Ten overvloede wijst de Raad hierbij op de elementen die verwerende partij in de antwoordnota aanhaalt als elementen die niet toelaten te oordelen dat de termijn voor het nemen van de beslissing zonder meer onredelijk is. Verwerende partij wijst op de omvang van het te beoordelen werk, de omvang van de motivering van verzoekster, het uitgebreide karakter van de input van de promotor, de stukken die zijn neergelegd in de samenhangende zaken van medestudenten (in hun omvang), alsook de administratieve organisatie van verwerende partij als instelling van hoger onderwijs.

Ten slotte brengt de Raad in herinnering dat verzoekster op 5 oktober 2022 is geïnformeerd over het feit dat de behandeling van het verzoek langer op zich zou laten wachten (stuk 4 van het administratief dossier). Dergelijke informatie ondersteunt de bewering dat de handelwijze van de interne beroepsinstantie als machtsmisbruik moet worden aangemerkt, niet.

Het middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 17 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris **De voorzitter**

Gilles Fourneau **Bertel De Groote**

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.283 van 24 februari 2023 in de zaak 2022/1052

In zake: Finley REDANT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Tom Peeters en Sophie Groetaers
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36 bus 9
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 9 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 8/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, advocaat Tom Peeters die verschijnt voor verzoekende partij, en Toon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Electrical Engineering’.

Tot verzoekers curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’. Hij behaalt daarvoor een examencijfer van 8/20. De proclaimatie vindt plaats op 16 september 2022.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 23 september 2022 een intern beroep in.

Op 21 oktober 2022 beslist de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven als interne beroepsinstantie om dat beroep ongegrond te verklaren.

Tegen die beslissing diende verzoeker met een aangetekend schrijven van 28 oktober 2022 een verzoekschrift in bij de Raad.

Op 27 november 2022 deelt de onderwijsinstelling mee dat de bestreden beslissing is ingetrokken en dat ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing zal worden genomen.

De interne beroepsinstantie neemt op 9 december 2022 een nieuwe beslissing die luidt als volgt (voetnoten zijn weggelaten):

“Op 23 september ontving ik het beroep dat u instelde tegen het examenresultaat dat u behaalde (8/20) voor ‘Master’s Thesis’ (H05U4A). Tijdens een persoonlijk gesprek op 5 oktober kon u uw argumenten verder verduidelijken. Op 21 oktober ontving u mijn beslissing. Hierop tekende u extern beroep aan bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. In uw verzoekschrift aan de Raad werden bijkomende argumenten aangehaald op basis van het evaluatieformulier van de masterproef dat u ontving nadat de beslissing was verstuurd. Hierop besliste ik om de initiële beslissing van 21 oktober 2022 in te trekken en een nieuwe beslissing te nemen, rekening houdend met de argumenten voortvloeiend uit het eerste middel van uw verzoekschrift aan de Raad.

Uw argumentatie

Onmiddellijk na de presentatie van uw masterproef kreeg u te horen dat u niet geslaagd was omdat u de materie onvoldoende beheerde. Uw basiskennis van elektronica zou niet goed genoeg geweest zijn. Dit was gebaseerd op 1 vraag waar u niet goed genoeg op kon antwoorden omdat u er de tijd niet voor kreeg.

U vond wel dat u voldoende basiskennis had. Voor het vak ‘Design and implementation of Analog Circuits’ behaalde u 18/20. Daarnaast werd uw kennis van circuit design getest tijdens sollicitaties. Van verschillende bedrijven waar u solliciteerde kreeg u een werkaanbieding.

Achteraf kreeg u van uw mentors te horen dat uw presentatie goed was verlopen en dat u alles goed had uitgelegd. Uw schriftelijk werk was ook in orde, op wat schoonheidfoutjes na. U kreeg wel te horen dat u niet zelfstandig genoeg werkte. Tijdens het jaar werd u hier nooit op aangesproken.

U kreeg feedback van uw promotor, prof [R.]. Hij vertelde u dat de tekst grotendeels uit literatuur bestond. Dit betwistte u. Enkel in hoofdstuk 1 1 werd er naar de historiek in de literatuur verwezen.

Over het proces wist prof [R.] u te vertellen dat uw begeleiders regelmatig opmerkingen hadden over uw beperkt begrip van wat ze u duidelijk probeerden te maken. U vond dat indien u verbeterpunten te horen kreeg, u die de volgende keer steeds had voorgelegd en dat er verder geen commentaar op kwam. U kreeg tijdens het proces ook nooit te horen dat er een probleem was met uw begrip van het onderwerp.

Tijdens de presentatie kon u volgens de promotor met correct antwoorden op de vragen. U vond zelf dat u slechts op 2 vragen gedeeltelijk een antwoord kon formuleren. Op de andere 7 vragen had u wel correct geantwoord. U had het gevoel dat uw masterproef volledig geëvalueerd werd op basis van de vragen tijdens de presentatie.

Het niet slagen op de masterproef en het niet behalen van het diploma betekende dat u uw werkovereenkomst met een bedrijf verloor.

De ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel 'Master's Thesis' (H05U4A) geeft aan dat de evaluatie gebaseerd wordt op 3 aspecten: het proces, het product, de presentatie en een mondelinge ondervraging. Aangezien u geen beoordeling op papier hebt gezien was u onder de indruk dat de evaluatie enkel op basis van de mondelinge ondervraging was gebaseerd.

Volgens het Onderwijs- en examenreglement, met aanvullingen en afwijkingen van Faculteit ingenieurswetenschappen, wordt de beoordeling van een masterproef gebaseerd op de werkzaamheden van de student gedurende het jaar, de geschreven tekst en de mondelinge uiteenzetting.

U was steeds aanwezig bij de geplande momenten met uw begeleiders. Uw promotor zag u maar zelden.

Volgens u werd er bij de evaluatie geen rekening gehouden met uw geschreven werk en ook niet met de presentatie en de kwaliteit van de mondelinge uiteenzetting.

Op de website van de faculteit staat omschreven hoe de evaluatie van een masterproef binnen elektrotechniek tot stand komt. Volgens u gebeurde de evaluatie met volgens deze richtlijnen. Elk lid van de jury zou een quoteringsformulier moeten krijgen. Dit was volgens u niet het geval. De weging van de punten zou als volgt moeten zijn: 40% promotor, 40% assessoren en 20% dagelijkse begeleiders. U hebt nooit een verdeling van punten gezien. Ook vond u het gewicht dat aan de promotor en de assessoren wordt gegeven disproportioneel aangezien ze het proces niet hebben kunnen volgen.

In uw verzoekschrift aan de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen haalt u aan dat u het evaluatieformulier van uw masterproef pas na mijn initiële beslissing had ontvangen. In het verzoekschrift ontwikkelt u extra argumenten gebaseerd op dit formulier.

Het formulier was gedateerd op 2 september 2022 en dus reeds beschikbaar. U vroeg zich af waarom de beslissing dan twee keer werd uitgesteld. Daarnaast wordt nergens vermeld dat het eindresultaat van de masterproef tot stand is gekomen door een collegiaal besluit. Het document werd ook enkel door de promotor ondertekend.

Daarnaast stelde de ingetrokken beslissing van 21 oktober dat de webpagina met richtlijnen voor de evaluatie van masterproeven niet gelezen kon worden als regel. In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel staat evenwel een verwijzing naar deze webpagina en dus gelden deze richtlijnen volgens u wel als reglement. De webpagina geeft aan dat er een weging van punten moet gebeuren (40% promotor, 40% assessoren en 20% begeleiders), maar in het evaluatieformulier valt er niets te lezen over deze weging.

U vroeg zich ook af waarom er op p 2 van het evaluatieformulier met kruisjes wordt gewerkt in plaats van punten. Het eindresultaat zou namelijk een gewogen gemiddelde moeten zijn van deze

aspecten. En u merkt op dat enkel de promotor het formulier heeft ondertekend. Volgens de webpagina waar u naar verwees zou elk jurylid een eigen formulier moeten hebben. Verder werd “Overall evaluation” op het formulier niet ingevuld en stonden er bij “Concluding judgement” enkel opmerkingen over de presentatie.

Tot slot verwees u naar het histogram dat is opgenomen in het evaluatieformulier. Volgens u bewees dit dat andere studenten scores krijgen terwijl u beoordeeld werd met kruisjes.

Motivering door uw faculteit

In opvolging van uw beroep heb ik informatie opgevraagd bij uw faculteit.

Gedurende het academiejaar verliep de opvolging van het eindwerk voornamelijk via de dagelijkse begeleiders, in dit geval [C.D.] en [A.D.V.]

De evaluatie van een masterproef gebeurt door (1) de promotor, (2) de dagelijkse begeleiders en (3) 2 of meer toegevoegde juryleden (in dit geval Prof [F.T.] en Prof [D.S.]). Ook de optie-coördinator is aanwezig op de presentatie om ervoor te zorgen dat de evaluaties uniform gebeuren over alle studenten heen.

Tijdens de presentatie kon u op geen enkele vraag correct of voldoende antwoorden. Na uw presentatie en rekening houdend met de kwaliteit van de tekst en het gepresteerde werk gedurende het academiejaar, was het duidelijk dat het geleverde werk ondermaats was. Er was dan ook een uitvoerig overleg met alle betrokkenen om tot een consensus te komen. Alle evaluatoren waren akkoord dat dit onvoldoende was. Voortgaande op het verbeterrooster van de faculteit kwam de jury op een score van 8/20.

Achteraf gaven uw dagelijkse begeleiders aan dat u degelijk had uitgelegd wat er op uw slides stond. Ze zeiden met dat uw schriftelijk werk in orde was, maar ze probeerden wel duidelijk te maken dat het onvoldoende was en ook waarom het onvoldoende was. Al uw elektrische schakelingen en technieken kwamen uit de literatuur of werden door de begeleiders meegedeeld.

Tijdens het proces hebben de begeleiders getracht u technische zaken bij te brengen, maar met weinig resultaat. Uit de communicatie tussen u en de begeleiders blijkt dat u uitvoerig geholpen werd om alle noodzakelijke stappen, die u eigenlijk zelfstandig zou moeten kunnen, uit te voeren. Daarnaast verwerkte u veel feedback die u kreeg met in uw werk. Zo kreeg u op 11 juli feedback op uw inleiding van uw begeleider. De begeleider merkte hierbij op dat een groot deel van de opmerkingen eerder gegeven werden. U kreeg o.a. ook het advies om u te beperken tot 1 cijfer na de komma en uw grafieken beter te plotten of duidelijker te maken. In de finale versie werden deze vormelijke adviezen met gevuld.

Einde mei waren er uitvoerige Teams-conversaties met uw begeleiders. De conclusie van de dialoog was dat u eerst uw basiskennis over noise figure moest opkrikken omdat u met begrip wat er gebeurde met uw werk en wat de begeleider u probeerde duidelijk te maken.

Toen u in mei duidelijk werd gemaakt dat het werk met klaar was om in juni te verdedigen, werd u zeer sterk aangeraden uw design af te werken tegen eind juni. Op die manier zou u hopelijk voldoende tijd over hebben om een kwalitatieve tekst te schrijven tegen de deadline midden augustus. Toch vroeg u 4 dagen voor de uiteindelijke deadline nog om hulp bij zeer belangrijke simulaties. Over deze simulaties had u al herhaaldelijk advies gekregen. Het correct simuleren van de noise figure (NF) van de mixers was een essentieel deel van uw onderzoek. Op die manier was er geen tijd over om tot betrouwbare resultaten of een degelijke thesistekst te komen. Verder bleek het u ook te ontbreken aan basale debugging skills waardoor de begeleiders uw screenshots nauwgezet moesten uitpluizen om een probleem te vinden dat u met opgelost kreeg.

Naar aanleiding van uw verzoekschrift aan de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heb ik bijkomende informatie opgevraagd om na te gaan hoe het punt precies tot stand is gekomen en wat de individuele beoordelingen waren van de verschillende evaluatoren, naast de promotor.

Zoals reeds vermeld kwam de jury collegiaal tot een beslissing. De jury besliste om geen afzonderlijke formulieren in te vullen aangezien er tijdens de besprekking meteen na de presentatie een duidelijke eensgezindheid bleek over de kwaliteit van het geleverde werk.

Assessor prof [F.T.]

De thesis van [verzoekende partij] was voor mij onvoldoende om te kunnen slagen. Hieronder enkele argumenten om mijn beslissing te ondersteunen

Het voorgestelde werk geeft een overzicht van voornamelijk bestaande circuits. Er is bijzonder weinig eigen bijdrage. Bovendien ben ik ervan overtuigd dat de gepresenteerde resultaten vaak niet correct zijn. De student gaf geen blijk van enige kritische zin hierover.

De vorm van de tekst is voldoende, maar bevat veel schoonheidsfoutjes.

De vorm van de presentatie was voldoende. Echter was de discussie met de juryleden achteraf ondermaats en een ingenieur van KU Leuven onwaardig. De student was niet in staat om een inhoudelijk correcte discussie te voeren.

De student was niet in staat om verschillende basisconcepten van de discipline uit te leggen of toe te passen. Deze basisconcepten zijn aan bod gekomen in voorbereidende vakken die de student blijkbaar succesvol afgelegd heeft. Ik heb in mijn beoordeling van deze thesis uiteraard enkel rekening gehouden met het voorgestelde werk, en niet met een eventueel succesvol afgelegd vak in het verleden. De student wordt verwacht de basisconcepten te kunnen blijven toepassen.

De student had twee excellente dagelijkse begeleiders ([C.] en [A.]) ter beschikking gedurende de looptijd van zijn thesis. Ik ken [C.] en [A.] goed en ik kan garanderen dat zij het opvolgen van studenten bijzonder ter harte dragen. Ik heb dat reeds ervaren bij andere thesissen en bij ander onderwijskundig werk dat ze geleverd hebben.

Na de presentatie en na het aanhoren van ieders opmerkingen, heeft de jury (promotor, assessoren en dagelijkse begeleiders) in consensus beslist dat de thesis van [verzoekende partij] niet aan de kwaliteitseisen van KU Leuven voldoet en dat hij dus niet geslaagd is. Ik heb een 8/20 gegeven.

Assessor prof [D.S.]

Als assessor kan ik enkel de masterproeftekst en de presentatie beoordelen.

Tekst: deze gaf me de indruk, en nadien bevestigd door de presentatie, dat het volume en diepgang van het werk beduidend minder is dan hetgeen we typisch zien in het departement. Ik bedoel met in termen van het aantal uren dat de student gepresteerd heeft, want daar heb ik geen zicht op, maar in hoe ver hij geraakt is met zijn ontwerp en de kritische evaluatie van zijn resultaten. Bij dergelijke masterproeven is het standaard dat men eerst bestaande architecturen in de literatuur bestudeert en die dan vervolgens evaluateert met het oog op de target specs, zoals frequentiegebied en ruis in dit geval, en dat men dan vervolgens een eigen ontwerp maakt voortbouwend op hetgeen geleerd werd tijdens die eerste fase. Die eerste fase wordt typisch afgesloten op het einde van

het 1ste semester en dan het eigenlijke ontwerp, waar ook eigen ideeën verwacht worden, gebeurt dan tijdens het tweede semester. Deze student besteedt 4 hoofdstukken aan het deel 1, en dan de eigenlijke ‘kern’ van de masterproef is beperkt tot een snel geschreven (alleszins, dat is mijn indruk) hoofdstuk 5. Doorheen de tekst maakt hij meerdere grotere en kleine fouten, zoals Fig 5.4 dat niet representatief is voor de technologie waarin hij ontwerpt, een positieve conversieversterking voor een passieve mixer, 5 beduidende cijfers na de komma, hetgeen blijk geeft dat de student geen zicht heeft op wat realistisch is in termen van fabricatiemogelijkheden en meetfouten, etc. Hij deponeert ook vele simulatieresultaten in zijn tekst zonder kritische evaluatie. Het simuleren van niet-lineaire schakelingen, zoals mixers, vraagt namelijk de nodige aandacht, en vandaar is het essentieel om telkens na te gaan of simulatieresultaten al dan niet in de lijn van de verwachtingen liggen, maar een dergelijke reflectie ontbrak bij deze student.

Zijn samenvattende paper was duidelijk te snel geschreven.

Een masterproef kan nooit perfect zijn, maar gezien de hoeveelheid aan fouten/foutjes, zou ik de tekst, in zijn huidige vorm, niet in een bibliotheek willen zien als zijnde een geslaagde masterproef aan de KU Leuven.

Presentatie: de presentatie op zich was in orde, de student gaf een overzicht van zijn werk en resultaten. Het zwakke punt was achter de Q&A, waarbij mijn negatieve indruk bij het lezen van de tekst bevestigd en nog versterkt werd. Hij kon niet afdoende antwoorden op de meeste vragen, en dit betrof zowel mijn vragen als de Q&A van de andere juryleden. Gelijkaardige observaties als bij de tekst belangrijke aspecten voor een ingenieur deed hij af als ‘kleine foutjes’, zoals het aantal beduidende cijfers, en zijn niet realistische resultaten had hij gewoon gepresenteerd, zoals ze ook in zijn tekst staan, en hij viel duidelijk door de mand bij het doorvragen daarop door de juryleden. Of maw onvoldoende diepgang en reflectie voor een KU Leuven ingenieursstudent in Electrical Engineering.

Conclusie 8/20

Begeleider [A.D.V.]

- Doorheen het jaar toonde [verzoekende partij] bijzonder weinig kennis van en inzicht in de materie uit de bachelor en master. De student leek ook geen moeite te doen om zijn begrip van de basisconcepten bij te schaven. Nochtans hebben we ([C.] en ik) dit doorheen het jaar meermaals uitdrukkelijk aanbevolen.
- De student toonde naast weinig inzicht ook weinig inzet. Belangrijke simulaties – die overigens pas in een veel te laat stadium werden uitgevoerd - gaven zeer onrealistische resultaten. [verzoekende partij] leek dit niet zo erg te vinden en toonde geen motivatie om te begrijpen waarom de simulator niet gewoon deed wat hij vernachtte. Een gemotiveerde student zou spontaan naar zijn of haar begeleiders stappen om de gebruikte instellingen te overlopen en uit te zoeken waar het misloopt. Bij deze masterproef verloor het eerder omgekeerd. [verzoekende partij] toonde ons zijn vreemde resultaten en daar stopte zijn initiatief. Het verdere verloop van de probleemoplossing werd geleid door [C.] en mezelf: we spoorden de student wekenlang aan om zijn instellingen met ons te delen en bepaalde dingen uit te proberen, zodat wij konden uitzoeken waar het probleem zat. [verzoekende partij] toonde voor mij niet het probleemoplossend vermogen dat van een burgerlijk ingenieur mag verwacht worden.
- De thesistekst was van beperkte kwaliteit. De figuren waren vaak onduidelijk, ondanks onze herhaalde tips om deze te verbeteren. Ook onze opmerkingen over de tekst werden vaak met toegepast, de tekst kwam terug met identiek dezelfde fouten. Naast vormelijk

was de tekst ook inhoudelijk ondermaats, de wetenschappelijke bijdrage en diepgang die werd gedemonstreerd was beperkt.

- De kwaliteit van de presentatie zelf was net aanvaardbaar, in de zin dat de student – redelijk oppervlakkig - uitlegde wat op zijn slides stond. Bij de vragen van de jury viel [verzoekende partij] echter volledig door de mand en werd zeer duidelijk dat hij de materie met beheerde.

Al deze criteria in acht nemend, besloot ik een score van 8/20 te geven.

Begeleider [C.D.]

Het uitgevoerde werk was ondermaats, zelfs met zeer intensieve dagelijkse begeleiding.

De student heeft weinig inzicht getoond in de materie, zowel op de finale presentatie als doorheen het jaar, ondanks de herhaalde stimulatie van zijn begeleiders.

Daarnaast heeft de student zeer weinig initiatief getoond doorheen het jaar en zelfs de gegeven feedback voor een groot deel niet willen toepassen.

Vormelijk waren zijn masterproef en finale presentatie hoogstens voldoende, inhoudelijk was echter enorm onvoldoende. Die ondermaatse technische beheersing volgt duidelijk uit de beperkte kwaliteit en diepgang van zijn masterproef alsook de teleurstellende mondeline verantwoording gedurende zijn finale presentatie.

Op basis van bovenstaande elementen heb ik geoordeeld dat [verzoekende partij], over beperkte technisch kennis beschikte en het geleverde werk onvoldoende was. Ik bevestig bij deze dat ik 8/20 een eerlijke en representatieve score vind voor het geleverde werk.

Over het evaluatieformulier zelf geeft de faculteit aan dat het gebruik ervan vrij te bepalen is door de jury. Er zijn dan ook geen bijhorende instructies die door juryleden gevuld moeten worden. Het staat hen vrij om kruisjes te zetten in de beoordelingstabel op p. 2 om een beeld te vormen van de kwaliteit van het geleverde werk. De tabel op p. 1 helpt een jurylid om het geleverde werk te situeren ten opzichte van resultaten van andere studenten en ten opzichte van kwaliteitsverwachtingen voor een bepaalde score.

Mijn beslissing

U gaf aan voldoende basiskennis te hebben omdat u 18/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel ‘Design and implementation of Analog Circuits’ en omdat u binnen het domein werkaanbiedingen kreeg. Het credit geeft aan dat u voldeed aan de leerdoelstellingen van dat specifiek vak. De kennis en competenties die nodig zijn voor een masterproef gaan verder dan dat. Met werkaanbiedingen kunnen we ook geen rekening houden aangezien de bedrijven zich hiervoor op heel wat andere aspecten

baseren en zeker niet alle leerdoelstellingen van een opleidingsonderdeel of opleiding toetsen. Dat u door deze onvoldoende een werkovereenkomst misloopt is jammer. Maar als onderwijsinstelling kunnen we ons met laten leiden door de arbeidsmarkt bij het uitreiken van diploma’s. We dienen de kennis en de competenties van elk van onze studenten te toetsen aan de leerdoelstellingen.

Het beoordelingsproces was u onduidelijk omdat u geen schriftelijke documenten van de evaluatie had kunnen inkijken. Er werd slechts 1 evaluatieformulier ingevuld, door de promotor. U verwees hierbij naar de webpagina van de opleiding waar staat dat elk jurylid een formulier moet krijgen en de eindscore via een vooraf bepaalde wegging tot stand komt. U verwees naar de pagina van de Nederlandstalige opleiding Elektrotechniek. U bent ingeschreven in de Master

Electrical Engineering en dus geldt voor u een andere pagina. Op deze pagina staat dat het formulier gebruikt wordt, maar niet dat elk lid een eigen formulier moet hebben. Voor uw evaluatie werd er één formulier gebruikt. Alle juryleden waren fysiek dan wel virtueel aanwezig en dus kon uw werk meteen na de presentatie door de jury besproken worden. Hun bedenkingen bij de verschillende aspecten van de evaluatie werden mondeling doorgegeven aan de andere juryleden.

Om alle twijfel rond uw evaluatie weg te nemen werden de verschillende evaluatoren, in het kader van uw beroep, gevraagd om hun individuele score te bevestigen en te motiveren. Hieruit blijkt dat elk jurylid een 8/20 als eindbeoordeling gaf en dat ze hiervoor gegronde redenen voor hadden. U vreesde dat u enkel op de mondelinge ondervraging beoordeeld bent. De informatie die ik uit de faculteit kreeg geeft het tegendeel aan.

De beoordelingen van de verschillende criteria kunnen ook duidelijk gemotiveerd worden. Wat betreft het schriftelijk werk kwamen alle elektrische schakelingen uit de literatuur of werden ze aangedragen door uw begeleider. Bij de presentatie was de jury unaniem in het beoordelen van uw antwoorden: ze waren onvoldoende. De basis voor de beoordeling van het proces wordt duidelijk wanneer ik de communicatie tussen u en uw begeleiders bekijk. De feedback die u kreeg op uw werk en de conversaties met uw begeleider geven aan dat de begeleiding die u nodig had te gedetailleerd was om te kunnen spreken van een voldoende mate van zelfstandigheid zoals dat verwacht wordt van een masterstudent. Veel feedback die u kreeg, verwerkte u niet en tijdens uw onderzoek bleek ook dat u vaak op obstakels botste die wezen op onvoldoende basiskennis. Daarenboven miste uw werk kritische reflecties van uw resultaten, een zeer belangrijk aspect voor elk academisch werk.

Aangezien de scores van de verschillende juryleden overeenkwamen zou een weging op precies dezelfde score uitkomen: 8/20. Aangezien in dit geval elke weging steeds op dezelfde score zal uitkomen, is het dus ook niet relevant dat de resultaten van een promotor en assessor zwaarder doorwegen dan die van de dagelijkse begeleiders.

Zoals op de website aangegeven staat wordt er enkel een globale score gegeven. Het is dus niet noodzakelijk voor de jury om deelscores per onderdeel in te vullen op het evaluatieformulier. Er is ook geen sprake van ongelijkheid tussen studenten op basis van het histogram op p. 1. Het percentage in de kolom histogram heeft betrekking op de eindscore in de eerste kolom. Dat wil zeggen dat een bepaald percentage van studenten een eindscore haalt uit de overeenkomstige cel in de eerste kolom. Er is verder ook geen noodzakelijke relatie tussen de gegevens van p. 1 en p. 2 van het formulier. Zoals het formulier zelf aangeeft is de tabel op p. 1 geen grading matrix, maar is het een hulpmiddel voor de evaluatoren om de masterproef te situeren.

Nadat u mijn initiële beslissing had gekregen, ontving u ook uw evaluatieformulier zoals opgesteld door uw promotor, prof [R.J]. Hierdoor had u niet de mogelijkheid om argumentatie te geven op basis van het formulier. Dit formulier werd opgesteld tijdens en meteen na uw verdediging. Zoals eerder aangegeven is dit het enige formulier dat bij de bespreking door de jury ingevuld werd. Ik stip nog aan dat het tot twee keer toe uitstellen van de initiële beslissing niet werd veroorzaakt door het achterblijven van het evaluatieformulier. Het aantal dossiers dat afgehandeld diende te worden was de enige oorzaak voor het uitstel.

Concluderend stel ik vast dat de beoordeling van uw masterproef niet enkel gebeurd is op basis van de vragen die u kreeg tijdens de presentatie, zoals u vreesde. Elke evaluator heeft meerdere aspecten aangegeven als reden voor de onvoldoende. Deze aspecten gaan over het proces, over uw onderzoek en uw presentatie (incl. vragen van de jury). De gebreken die ze aanhalen zijn dermate belangrijk voor een masterproef dat een onvoldoende de enige conclusie kan zijn. U miste zelfstandigheid, kritische reflectie, noodzakelijke basisinzichten en een gedegen eigen bijdrage in het werk. Op basis van bovenstaande elementen beslis ik dat het punt voor ‘Master’s thesis’ (H05U4A) op correcte wijze tot stand is gekomen en ongewijzigd blijft 8/20.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 december 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 16 december 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroeft zich in een eerste middel op een schending van de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat hij niet in staat was om zijn argumenten in het kader van het intern beroep te doen gelden. Hij werd namelijk niet gehoord alvorens de nieuwe beslissing op intern beroep werd genomen wat een schending van de hoorplicht betekent. Dit is niet alleen beperkt tot het beoordelingsformulier dat verzoeker pas ter kennis is gebracht nadat het intern beroep al was uitgeput maar is ook uitgebreid tot de vermeende aanvullende informatie die tot de nieuwe beslissing van 9 december 2022 heeft geleid. Indien de Raad dit niet zou bijtreden, zou de Raad volgens verzoeker niet anders kunnen dan het dossier ten gronde te behandelen en te antwoorden op de argumenten van verzoeker die hij in het kader van het intern beroep niet kon laten gelden, bij gebrek aan dossier en bij gebrek aan tegensprekelijkheid die wel werden opgeworpen maar door de interne beroepsinstantie niet werden behandeld.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat verzoeker op 5 oktober 2022 de kans heeft gekregen om in een persoonlijk gesprek met de vicerector Studentenbeleid zijn argumenten verder toe te lichten. Dit gesprek, naast het schriftelijk beroep van de student en de motivering die de faculteit doorstuurde, vormden de basis voor de eerste interne beroepsbeslissing. De aankondiging dat er een nieuwe beslissing zou worden genomen

vermeldde enkel dat de argumenten die voortvloeiden uit het eerste middel in verzoekers eerder beroep bij de Raad betreffende de mogelijke schending van de openbaarheid van bestuur verder zouden worden onderzocht en meegenomen in de nieuwe beslissing. Verzoeker is hierop op dat moment niet verder ingegaan.

In zijn *wederantwoordnota* handhaaft verzoeker zijn standpunt dat hij niet regelmatig werd gehoord. Verzoeker had op het moment van het instellen van zijn intern beroep op 23 september 2023 en de (enige) hoorzitting op 5 oktober 2022 geen kennis van enig dossier of van een beoordeling. Pas na de beroepsbeslissing heeft verzoeker op 24 oktober 2022 kennis gekregen van het beoordelingsdocument. Hoewel er een nieuwe beslissing werd genomen, heeft dat er niet toe geleid dat verzoeker werd gehoord.

Verzoeker ziet ook niet goed in hoe hij had moeten reageren na de mededeling van 27 november 2022 dat er een nieuwe beslissing zou worden genomen aangezien hij daartoe de kans niet heeft gekregen. Verzoeker merkt op dat verwerende partij ook niet verder ingaat op zijn argument omtrent het gebrek aan dossier en gebrek aan tegensprekelijkheid op intern beroep maar integendeel de discussie over de inhoudelijke beoordeling ten gronde opnieuw begint te voeren.

B. Tweede middel

Verzoekende partij beroeft zich in een tweede middel op een schending van de openbaarheid van bestuur en het *patere legem*-beginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker laakt vooreerst het gebrek aan transparantie: hij heeft meermaals om inzage in de examenresultaten gevraagd maar heeft tijdens het feedbackgesprek op 16 september 2022 met zijn promotor geen enkel beoordelings- of evaluatiedocument gezien waarop het behaalde resultaat stond vermeld of waardoor het resultaat kon worden verklaard. Verzoeker kreeg evenmin inzage in zijn deelresultaten. Volgens verzoeker ligt er van alle beweringen van zijn promotor met betrekking tot zijn evaluatie dus geen enkel schriftelijk bewijs voor.

Het is pas op 24 oktober 2022, na afronding van de interne beroepsprocedure, dat verzoeker per e-mail een beoordelingsformulier heeft ontvangen. Dit document bleek evenwel reeds op 2 september 2022 te zijn opgesteld. Hierdoor rijzen bij verzoeker enkele vragen omtrent de

verdere chronologie van de besluitvorming op intern beroep. Daarnaast blijkt nergens uit dit document dat dit op basis van een collegiaal besluit tot stand is gekomen doordat het ook enkel ondertekend is door de promotor. Ook de namen van de andere juryleden worden niet vermeld. Doordat verzoeker zijn evaluatieformulier pas heeft gekregen na de interne beroepsprocedure, heeft hij zijn verweer niet op een correcte manier kunnen opbouwen zodat er sprake is van een schending van de rechten van verdediging van verzoeker.

Verder betwist verzoeker het motief omtrent de richtlijnen die gelden voor de beoordeling van de masterproef. Dit motief is volgens verzoeker manifest in strijd met de ECTS-fiche. Waar er wordt overwogen dat verzoekers eindresultaat op een collegiale manier tot stand is genomen, stelt verzoeker dat dit eigenlijk op basis van de gewogen individuele cijfers tot stand had moeten komen. Uit het evaluatieformulier blijkt volgens verzoeker ook nergens hoe deze gewogen individuele cijfers tot stand zijn gekomen. Dit motief wordt niet alleen hernomen in de beslissing van 9 december 2022, daarenboven wordt er ook nieuwe informatie ingewonnen bij de assessoren en begeleiders en geciteerd in de nieuwe beslissing waaruit zou moeten blijken dat alle betrokkenen akkoord zijn met de score. Verzoeker heeft hierbij de volgende bedenkingen (voetnoten zijn weggelaten):

- “De nieuwe informatie die toegeschreven wordt aan de betrokken assessoren en begeleiders is beperkt tot een citaat, maar zonder datering en zonder handtekening.
- De beweringen zouden zogezegd tegemoet moeten komen aan het eerste middel in het verzoekschrift tot extern beroep van verzoeker in de procedure met ref. 2022/0940, m.n. dat de beslissing niet op correcte wijze is tot stand gekomen. Doch in feite wordt de foutieve werkwijze bekraftigd: het staat nu immers vast dat het eerdere beoordelingsformulier (dat eerder op zich al laattijdig werd meegedeeld), dus niet werd opgemaakt met schriftelijke input van assessoren en begeleiders.
- In de nieuwe en thans bestreden beslissing wordt nu zelfs voorgehouden dat het niet nodig zou zijn dat de assessoren en begeleiders zelf ook een formulier zouden invullen, aangezien dat niet vermeld staat op de Engelstalige website (i.t.t. de Nederlandse website). Er bestaan echter geen twee verschillende opleidingen. In de praktijk is het immers enkel mogelijk om hoorcolleges te volgen in het Engels voor de desbetreffende opleiding. Dat is ook de reden waarom verzoeker zich heeft ingeschreven in de Engelstalige master En voor zover de in het Nederlands beschreven beoordelingsmethode niet zou gelden, geeft de interne beroepsinstantie niet aan hoe het dan wel zou moeten.

Bovendien vraagt verzoeker zich af waarom hij vier evaluatiedocumenten heeft meegekregen van de secretariaatsmedewerker toen hij de camera ging halen op het secretariaat om zijn presentatie te kunnen ‘livestreamen’ voor Prof. [S.] (die afwezig was en de presentatie online heeft gevolgd) indien er slechts één evaluatiedocument zou moeten worden ingevuld voor de Engelstalige Masterstudent. Verzoeker heeft de vier beoordelingsdocumenten op de tafel van

de begeleiders gelegd waarbij de begeleiders toen geantwoord hebben: "Ah ja, deze documenten zijn voor ons om in te vullen". Met andere woorden, minstens de begeleiders wisten dat zij elks zo'n beoordelingsformulier moesten invullen.

- Erger nog, door er ook nog eens aan toe te voegen dat er enkel een globale eindscore geldt en geen deelscores, en dat het beoordelingsformulier geen "grading matrix" is, maar slechts een hulpmiddel, geeft de bestreden beslissing eigenlijk aan dat er dan gewoon helemaal geen regels bestaan. Maar zelfs indien dat zou kunnen aanvaard worden, dan nog mag men van een beoordeling verwachten dat daarin een motivering is opgenomen, die verantwoordt waarom van beoordelingsformulier afgeweken wordt. Die verantwoording ontbreekt.
- Het is ook tegenstrijdig, wanneer in de eerdere beslissing van de interne beroepsinstantie van 21 oktober 2022 wordt beweerd dat de richtlijnen voor de beoordeling van de masterproef geen deel uitmaken van het reglement, daar waar nu uit de nieuwe en thans bestreden beslissing moet blijken dat dat wel zo is, maar dan enkel voor de (onbestaande) Nederlandstalige opleiding.
- Alle beoordelaars komen volgens de nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie tot hetzelfde besluit, nl. een globale beoordeling 8/20. Dat is wel heel toevallig, want enkel dan kan verwerende partij voorhouden dat de individuele weging van de (deel)resultaten en van de verschillende beoordelaars geen belang heeft.
- Artikel 95 OER bepaalt dat het eindcijfer voor een masterproef hetzij collegiaal wordt genomen, hetzij nadat men de eventueel individuele cijfers heeft samengebracht. In dat geval wordt de examencommissie in kennis gesteld van de deelcijfers.

In de initiële beslissing van 21 oktober 2022 oordeelde de interne beroepsinstantie op p. 3 dat de jury tot een collegiale beslissing gekomen was. (stuk 31 Dit is echter in strijd met de webpagina die verwijst naar de evaluatielijst (meervoud!) en de 40%, 40% en 20% regel, waarbij dus sprake moet zijn van gewogen individuele cijfers?

In de thans bestreden beslissing zou er nu plots niet alleen sprake zijn van een collegiale beslissing, maar ook van een beslissing op basis van een gewogen gemiddelde aangezien de interne beroepsinstantie aan de juryleden heeft gevraagd om de individuele scores te bevestigen en te motiveren. Men beslist met andere woorden op basis van de twee methodes tezamen. Dit betekent bovendien dat de individuele scores en de motivering ervan niet ter beschikking waren van de interne beroepsinstantie. Nochtans moesten deze gewogen individuele cijfers immers na de presentatie op 2 september 2022 al opgesteld zijn en overgemaakt zijn aan de examencommissie.

- Het is hoe dan ook duidelijk dat het oordeel niet tot stand is gekomen door een heroverweging, maar wel door de vraag van de interne beroepsinstantie aan de beoordelaars "om hun individuele score te bevestigen en te motiveren" (eigen onderstreping). De interne beroepsinstantie heeft het einddoel dus bij voorbaat opgelegd, om dan vervolgens te beweren dat het op basis van de informatie van de assessoren en begeleiders zou zijn dat de nieuwe beslissing is genomen. Dat is geen ernstige manier van werken.
- Ten slotte is er ook sprake van een opmerkelijke tegenstrijdigheid. Zo meldt de interne beroepsinstantie per e-mail van 19 oktober 2022 aan verzoeker dat de beslissing moet worden uitgesteld omdat er nog details verzameld worden (stuk 2). terwijl nu in de bestreden beslissing wordt voorgehouden dat het tot twee keer toe uitstellen van de initiële beslissing niet werd veroorzaakt door het achterblijven van het evaluatielijst, maar enkel dat het aantal af te handelen dossiers er de oorzaak van was. (stuk 8) In dat laatste geval zou dan moeten blijken

dat alle interne beroepen bij verwerende partij vertraging moeten hebben opgelopen en niet enkel en alleen het intern beroep van verzoeker.”

Volgens verzoeker wijst dit alles erop dat er achteraf werd geprobeerd om tot een verantwoording te komen van een beslissing die op onterechte wijze tot stand is gekomen, wat des de meer het ontorecht karakter van de beslissing onderstreept. Bijgevolg is er sprake van een schending van het *patere legem*-beginsel doordat de richtlijnen van de ECTS-fiche niet werden nageleefd alsook een schending van de openbaarheid van bestuur omdat verzoeker verstoken bleef van een inhoudelijke motivering voor zijn score doordat hij geen evaluatieformulieren heeft gekregen na de bekendmaking van zijn eindresultaat.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij erop dat de beslissing van 9 december 2022 werd genomen nadat verzoeker op 24 oktober 2022 het formulier dat de promotor na de beoordeling door alle assessoren en als samenvattend document had opgemaakt, kreeg doorgestuurd en nadat hij ook de kans kreeg om hierop te reageren via het extern beroep dat hij op 28 oktober 2022 indiende. Dit betekent volgens verwerende partij ook dat de rechten van verdediging gewaarborgd zijn en er geen sprake kan zijn van een gebrek aan transparantie.

Op basis van bijkomende motivering die werd gegeven door alle beoordelaars werd in de beslissing van 9 december 2022 de eerdere vaststelling verduidelijkt over de collegiale manier waarop de masterproef werd beoordeeld. Die beslissing vermeldde, op basis van de inhoudelijke motivering van elk van de assessoren, dat alle beoordelaars deze masterproef unaniem met een resultaat van 8/20 hadden beoordeeld. Aangezien op die manier elke weging op dezelfde score uitkomt, is het feit of bepaalde van deze scores zwaarder doorwegen volgens verwerende partij niet langer relevant.

Vervolgens betwist verwerende partij ook dat zij haar eigen reglementen niet zou hebben nageleefd voor wat betreft de beoordeling. Verzoeker verwijst naar de informatie met betrekking tot de Nederlandstalige masteropleiding terwijl hij zelf ingeschreven is in de Engelstalige masteropleiding waarvoor de informatie met betrekking tot de beoordeling op een andere website staat. Hoewel de voorkeur van studenten vaak uitgaat naar de Engelstalige opleiding, betekent dit niet dat het voor verzoeker onmogelijk zou zijn geweest om zich in te schrijven voor de Nederlandstalige masteropleiding. Bij de informatie over de Engelstalige masteropleiding wordt evenwel niet vermeld dat elke beoordelaar afzonderlijk een formulier

invult. Dat de student tijdens de voorbereiding van zijn presentatie toch vier beoordelingsformulieren meekreeg, doet daaraan volgens verwerende partij geen afbreuk. Aangezien er in hoofde van de jury een duidelijke consensus bestond omtrent de beoordeling, besliste de jury om geen afzonderlijke formulieren in te vullen.

De nieuwe beslissing erkent volgens verwerende partij ook dat bij de beoordeling van de masterproef in principe een gewichtsverdeling (40% promotoren, 40% assessoren en 20% dagelijkse begeleiders) had moeten worden gehanteerd. Naar aanleiding van de nieuwe besluitvorming werd daarom ook aan de andere beoordelaars (naast de promotor) gevraagd om de door hen toegekende deelscore te bevestigen en hiervoor ook een inhoudelijke motivering aan te reiken. Uit de ontvangen informatie blijkt volgens verwerende partij dat alle beoordelaars unaniem een score van 8/20 hebben toegekend, wat betekent dat in het concrete geval van verzoeker deze gewichtsverdeling geen consequenties had voor de verdere berekening van het finale punt. Volgens verwerende partij zijn ook de data duidelijk waarop deze reacties werden verstuurd en er zijn haar ook geen voorschriften van positief recht bekend op basis waarvan deze ook zouden moeten zijn gehandtekend.

Tot slot stipt verwerende partij aan dat de tijdens de besluitvorming opgelopen vertraging niet te wijten was aan het achterblijven van het evaluatieformulier maar enkel aan het globaal aantal beroepsdossiers dat in de betrokken examenperiode moest worden beoordeeld.

In zijn *wederantwoordnota* wijst verzoeker vooreerst op het verschil tussen de aanleiding van de intrekking van de eerdere beroepsbeslissing en de wijze waarop de nieuwe werd genomen en verwijst hiervoor naar zijn uiteenzetting bij het eerste middel.

Verder wordt het door verzoeker aangekaarte gebrek aan transparantie volgens hem ook bevestigd door verwerende partij aangezien zij in haar antwoordnota, voor het eerst, verduidelijkt hoe de bijkomende informatie bij de andere beoordelaars werd ingewonnen. Verzoeker benadrukt dat er ook niet goed in te zien valt waarom er verschillen tussen de Engelse en de Nederlandse tekst van toepassing zouden kunnen zijn aangezien ook in de ECTS-fiche wordt bevestigd dat het Engelstalige opleidingsonderdeel identiek is aan het Nederlandstalige opleidingsonderdeel. Volgens verzoeker moeten op basis van zowel de Nederlandse als de Engelse tekst alle juryleden het evaluatieformulier invullen. Deze formulieren worden dan vervolgens samengebracht waarna de globale score tot stand komt volgens de aangegeven

weging. Volgens verzoeker betwist verwerende partij ook niet dat die procedure niet werd gevolgd.

Om dit (alsnog) te remediëren schuift verwerende partij volgens verzoeker naar voor dat de jury unaniem tot een resultaat van 8/20 is gekomen zodat er ook geen noodzaak zou zijn geweest om een afzonderlijk beoordelingsformulier in te vullen en de voorgeschreven weging helemaal geen invloed heeft op het resultaat. Verzoeker meent echter dat ook bij het nemen van de nieuwe beslissing de omgekeerde logica werd gehanteerd doordat de score reeds was vastgesteld en er in functie hiervan motieven werden aangedragen.

Verzoeker handhaaft daarom zijn tweede middel.

C. Derde middel

Verzoekende partij beroep t zich in een derde middel op een schending van de materiële en formele motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker betrekt in zijn derde middel zijn kritiek op het evaluatieformulier enerzijds en op de motivering van de faculteit in de bestreden beslissing anderzijds.

Vooreerst doet verzoeker met betrekking tot het evaluatieformulier het volgende gelden (voetnoten zijn weggelaten):

“Zo is de globale evaluatie bovenaan op pagina 2 ('overall evaluation') niet ingevuld.

Verzoeker vraagt zich af of het wel de bedoeling is dat er op het invulblad op pagina 2 kruisjes worden gezet. De eerste pagina is een waarderingsschaal voor de te evalueren aspecten op pagina 2. Op pagina 2 moeten de verschillende criteria beoordeeld worden in punten a.d.h.v. de waarderingsschaal op pagina 1. Het formulier vermeldt immers dat de uiteindelijke behaalde score een gewogen gemiddelde is van de verschillende aspecten.

Het is voorts enkel de promotor van verzoeker die het document heeft ingevuld. Volgens de richtlijnen op de studentenwebsite dient elk lid van de evaluatiecommissie zo'n evaluatiereport in te vullen, te dateren en te ondertekenen. (stuk 1 - bijlage 41 Wie niet aanwezig kan zijn tijdens de presentatie dient dit document ingevuld over te maken aan de optie-coördinator (in casu is dat tevens de promotor van verzoeker) voorafgaandelijk aan de presentatie. Prof. [S.] was niet live aanwezig tijdens de presentatie maar volgde deze online via haar computer.

De promotor heeft ook geen enkele schriftelijke motivering op papier gezet.

Voor wat betreft 'Final Report' staat er op het beoordelingsformulier op pagina 2 een kruisje bij 'poor', maar men op de waarderingsschaal op pagina 1 kijkt bij 'Quality of tekst' in de 5^e kolom, dan blijkt dat bij 'Text is poor' toch nog een puntenscore van 10 tot 11.9 wordt toegekend. Hetzelfde geldt voor de paper van verzoeker dat ook een kruisje krijgt in het vakje 'poor'.

Voor wat betreft 'Presentation' staat er commentaar ingevuld in het vakje 'satisfactory'. Enerzijds staat er 'vorm ok->' verwijzend naar het vakje 'good', anderzijds staat er '<- inhoud slecht' verwijzend naar het vakje 'poor'. In de waarderingsschaal op pagina 1 in de 5e kolom bij 'Quality of presentation' staat te lezen dat de beoordeling 'good' overeenkomt met een puntenscore van 14-15.9 en de beoordeling 'poor' met de puntenscore van 10 tot 11.9. Het gemiddelde van deze beide scores geeft een score van 12-13.9.

Voor wat betreft 'content' en 'work method' is niet duidelijk welke puntenscore de kruisjes vertegenwoordigen.

In de waarderingsschaal {'assessment scale') staat bij de score 10-11.9 voor 'Research quality, personal contribution an originality': 'The quality of the master's thesis only just meets the expectations. Np personal contribution has been made and the work Is characterized by a very low degree of originality from the student.' Alleen al het feit dat verzoeker 12 van de 13 schakelingen volledig zelfstandig tekende en de 13e schakeling zelf opzocht en wetenschappelijk correct verwerkte in zijn thesistekst met een correcte referentie bewijst dat verzoeker weldegelijk een eigen bijdrage leverde. Maar ook de literatuurstudie, de keuze van de mixer, de grafieken, de lay-out van het circuit, de simulaties, de discussie en conclusie zijn van zijn hand. Zijn persoonlijke keuze voor de harmonie receiver werd oa. bepaald door het feit dat dit een originele soort van receiver was dan de standaard direct conversion receiver. In zijn discussie en conclusie deinst hij er ook niet voor terug om zijn werk kritisch te bekijken. Met andere woorden een score lager dan een 10 is niet te motiveren.

Daarnaast moet een samenvattend oordeel ('concluding judgement') worden ingevuld. Een samenvattend oordeel dat betrekking heeft op alle te beoordelen aspecten. Op het formulier van verzoeker wordt in dit samenvattend oordeel enkel verwezen naar 3 slides waarover de promotor vragen stelde na de presentatie en 1 extra vraag. Er wordt ook niet aangeduid of de vraag correct of foutief beantwoord werd. Hoe dan ook, het feit dat hier enkel verwezen wordt naar de vragen bij de slides / presentatie en niet naar de andere te beoordelen aspecten, bewijst dat het samenvattend oordeel geveld is op basis van vragen die gesteld werden op de presentatie, zoals verzoeker van bij aanvang vermoedde.

Voorts blijkt uit het beoordelingsformulier dat pagina 1 een kolom histogram bevat. Dit histogram is een frequentieverdeling van de behaalde puntenscores in de periode 2012-2015. Dit wil zeggen dat er in 2012-2015 0,5% van de studenten een score van 8-8.9 [heeft] behaald. Dat betekent dat andere studenten puntenscores hebben behaald en toegelicht gekregen hebben, maar dat er voor verzoeker een uitzondering is gemaakt. Dit houdt een schending in van het gelijkheidsbeginsel. Zijn evaluatiedocument werd immers ingevuld met kruisjes en niet met punten. Er is m.a.w. geen sprake van een kwantitatieve bepaling van zijn resultaat. Nochtans wordt dit wel voorgescreven op de studentenwebsite." (stuk 1 – bijlage 4) Het bestaat van dergelijk histogram wijst er hoe dan ook op dat het beoordelingsformulier niet zomaar een document of inspiratiebron is, maar wel degelijk de basis vormt voor de beoordeling (zie ook tweede middel).

Ten slotte zijn verschillende balpennen gebruikt om het formulier in te vullen (zwarte en blauwe kleur). Verzoeker kan zich niet van de indruk ontdoen dat sommige zaken later zijn aangevuld."

Vervolgens gaat verzoeker in op de motivering van de faculteit. Hij stipt aan dat in de initiële beslissing van de interne beroepsinstantie wordt gesteld dat de opvolging voornamelijk via de dagelijks begeleiders verliep. Er wordt verwezen naar de toelichting en stukken van deze begeleiders, gegeven nadat het intern beroep werd ingesteld. Verzoeker merkt op dat hij nooit de kans heeft gekregen om hierop te reageren zodat zijn rechten van verdediging worden geschaad. Over de presentatie zelf wordt niets gezegd in de argumentatie van de faculteit. Er wordt enkel aangegeven dat geen enkele vraag – de vragen worden niet nader gespecificeerd – volledig of voldoende kon worden beantwoord. Volgens verzoeker staat dit evenwel niet vermeld op het beoordelingsformulier. Dit formulier is volgens hem ook onvolledig aangezien hij tien vragen heeft gekregen waarvan hij er zeven goed kon beantwoorden, twee iets minder goed en slechts één vraag niet goed.

In de nieuwe beslissing op intern beroep wordt wel bijkomende informatie opgevraagd om na te gaan hoe het punt precies tot stand is gekomen en wat de individuele beoordelingen waren van de verschillende evaluatoren, naast de promotor. Verzoeker betwist de inhoud van deze verklaringen. Er wordt volgens verzoeker evenmin gemotiveerd, ook niet op het beoordelingsformulier, op basis van welke elementen van de tekst en van het tijdens het jaar geleverde werk er zou kunnen worden geconcludeerd dat het geleverde werk ondermaats was.

Verzoeker gaat verder in detail in op de motieven van de bestreden beslissing en geeft hierbij zijn inhoudelijke kritiek aan. Met betrekking tot de bijkomende verklaringen van vier van de vijf leden van de evaluatiecommissie die worden toegevoegd in de bestreden beslissing merkt verzoeker nog op dat de nieuwe informatie wordt beperkt tot een citaat, zonder datering en zonder handtekening. Dit bevestigt volgens verzoeker dat het beoordelingsformulier niet werd opgemaakt op basis van een schriftelijke insteek van de assessoren en begeleiders. Volgens verzoeker ligt er dan ook geen enkel bewijs voor van de toekenning en de totstandkoming van telkens een cijfer van 8/20. De persoonlijk ingevulde evaluatiedocumenten worden niet voorgelegd en er worden geen deelcijfers meegedeeld.

Verzoeker betreurt ook dat de verklaringen die professor [T.] en professor [S.] hebben gegeven niet eerder werden bezorgd, niettegenstaande verzoeker eerder om feedback had gevraagd. In het licht van de e-mail van 14 september 2022 die verzoeker van professor [S.] heeft gekregen klemt volgens verzoeker ook de motivering van de bestreden beslissing. In die e-mail wordt aangegeven dat professor [S.] enkel de masterproeftekst en de presentatie kon beoordelen zodat

zij de andere aspecten niet kon beoordelen. Volgens verzoeker wordt in de bestreden beslissing toch gealludeerd dat deze andere aspecten ook zouden zijn beoordeeld door professor [S.]. De deelscores van de andere juryleden werden, niettegenstaande verzoeker ook hierom uitdrukkelijk had gevraagd, evenmin meegedeeld. Verzoeker heeft hiervoor ook contact opgenomen met de ombudspersoon en uit zijn reactie blijkt volgens verzoeker dat de deelpunten van alle juryleden samen voor de verschillende onderdelen beschikbaar zouden moeten zijn. Verzoeker benadrukt dat er tijdens de werkzaamheden gedurende het academiejaar geen opvolging is geweest van de assessoren en promotor. Dit blijkt uit de verklaringen van professor [T.] en professor [S.]. Van de promotor is er geen motivering nog enig ander element waaruit het tegendeel zou blijken. Over de werkwijze en het proces van verzoeker kunnen deze juryleden volgens hem dan ook geen uitspraak doen.

Verzoeker stelt tot slot samenvattend dat de elementen die worden vermeld in de bestreden beslissing niet aan hem ter kennis werden gebracht zodat hij hiervan ook voor het eerst pas in de bestreden beslissing kennis kon nemen. Deze werkwijze ondermijnt volgens hem zijn verweer. Er is nergens in de correspondentie enige aanwijzing dat verzoeker een tekort aan basiskennis Elektronica zou hebben of dat er op een tekort aan zelfstandigheid zou zijn gewezen. Verzoeker had bovendien onvoldoende adequate instrumenten ter beschikking voor zijn onderzoek. Op geen enkel moment tijdens de werkzaamheden hebben de promotor of de assessoren iets opgemerkt en ingegrepen wat verzoeker meent dat had moeten gebeuren indien men van oordeel was de werkzaamheden problematisch verliepen. Er wordt hieromtrent in de bestreden beslissing nergens naar enige motivering van de promotor of de faculteit verwezen. Verzoeker heeft per e-mail feedback gevraagd aan de assessoren maar die nooit gekregen. In de motivering van de faculteit wordt er volgens verzoeker ook nergens op inhoudelijke fouten in de eindtekst gewezen. Ook op de slides en de uitleg tijdens de presentatie worden er geen opmerkingen gemaakt. Het is voor verzoeker dan ook volstrekt onduidelijk op welke wijze de eindscore tot stand is gekomen: de motivering is onbestaand. Er wordt in de bestreden beslissing ook niet, minstens niet afdoende, geantwoord op de argumenten van verzoeker. Verzoeker heeft tijdens het academiejaar noch van de begeleiders (aan wie hij de eindproducten ter goedkeuring heeft voorgelegd), noch van de promotor of de assessoren enig signaal gekregen dat er ernstige tekortkomingen in zijn werk zaten.

Dit brengt verzoeker tot de conclusie dat zowel de materiële motiveringsplicht als de formele motiveringsplicht zijn geschonden. Aangezien er vastgesteld kan worden dat de

eindbeoordeling niet strookt met het onderliggende dossier waarin nergens negatieve feedback wordt gegeven aan verzoeker is er volgens hem niet alleen sprake van de materiële motiveringsplicht maar ook van het zorgvuldigheidsbeginsel. De ongemotiveerde toekenning van een 8/20 impliceert volgens verzoeker dat de onderwijsinstelling onzorgvuldig heeft gehandeld. Een zorgvuldige instelling zou namelijk zorgen voor tijdige feedback zodat de betrokken student kan slagen. Om dezelfde reden zou een zorgvuldig onderzoek door de interne beroepsinstantie volgens verzoeker hebben moeten leiden tot deze vaststelling en bijgevolg tot een vernietiging van de beslissing. Aan de bestreden beslissing is geen deugdelijk onderzoek voorafgegaan zodat het zorgvuldigheidsbeginsel is geschonden. De beslissing is tot slot eveneens in strijd met het redelijkheidsbeginsel: een andere onderwijsinstelling zou in dezelfde omstandigheden namelijk niet tot hetzelfde resultaat zijn gekomen. Het feit dat verzoeker pas na de uitputting van de interne beroepsprocedure voor het eerst zijn beoordelingsformulier te zien krijgt, is volgens hem allerminst redelijk.

In haar *antwoordnota* gaat verwerende partij vooreerst in op de opmerkingen van verzoeker met betrekking tot het evaluatieformulier. Zij benadrukt hierbij dat niet de beslissing van 21 oktober 2022 het voorwerp vormt van het huidige beroep bij de Raad maar wel de beslissing van 9 december 2022. Zij wijst erop dat in deze laatste beslissing de motivering van elk van de beoordelaars werd opgenomen. Het is dus niet zo dat deze beslissing enkel zou gebaseerd zijn op de beoordeling door de promotor. Ook het gebruik van het histogram wordt genuanceerd in deze beslissing. In tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt, bewijst dit histogram niet dat andere studenten wel numerieke deelpunten zouden gekregen hebben voor deze beoordelingscriteria. Het cijfer dat in dit histogram staat vermeld komt namelijk overeen met het toegekende totaalpunt voor de masterproef, iets waar verzoeker volledig aan voorbijgaat.

Vervolgens repliceert verwerende partij op de inhoudelijke kritiek van verzoeker met betrekking tot de motieven van de bestreden beslissing. Wat de beoordeling door de verschillende beoordelaars betreft, wijst verwerende partij erop dat in de bestreden beslissing niet wordt vermeld dat elk jurylid zowel het proces, het onderzoek als de presentatie zou hebben beoordeeld. Het proces kan volgens haar uiteraard enkel worden beoordeeld door de dagelijkse begeleiders terwijl de beoordeling van de externe beoordelaars gebaseerd is op het uiteindelijke resultaat. In de bestreden beslissing wordt wel vermeld dat alle argumenten samengenomen elk van deze drie aspecten werd meegenomen in de beoordeling. Dit betekent volgens verwerende

partij dat verzoekers grief op intern beroep dat hij alleen zou zijn beoordeeld op het discussiegedeelte van de presentatie, niet correct is.

Met betrekking tot verzoekers verwijzing naar het contact met de ombudspersoon stipt verwerende partij aan dat verzoeker contact opneemt met de ombudspersoon van het departement Werktuigkunde en niet met deze van het eigen departement (Elektrotechniek). In dat opzicht strookt de inhoud van de e-mail niet met de beoordelingsprocedure zoals die voorzien was voor de masterproeven in de opleiding ‘Master of Electrical Engineering’. Verzoeker verduidelijkt ook niet waarom hij niet met de ombudspersoon van het eigen departement contact heeft opgenomen. Deze ombudspersoon had verzoeker namelijk de juiste informatie kunnen bezorgen. Bij de beoordeling in verzoekers departement zijn er namelijk geen numerieke deelscores per beoordelingscriterium beschikbaar. Dat er op een globale manier rekening wordt gehouden met de relevante factoren en hierbij een weging wordt doorgevoerd impliceert volgens verwerende partij evenmin dat er ook aparte numerieke deelscores zouden worden toegekend. Er kan wel inhoudelijke feedback worden gevraagd over de onderdelen en die heeft verzoeker, zowel via zijn dagelijkse begeleiders als via de finale interne beroepsbeslissing van 9 december 2022, ook gekregen.

Verwerende partij stipt ook aan dat van beide externe beoordelaars (professor [T.] en professor [S.]) er tijdens het academiejaar geen opvolging kan worden verwacht. Verwerende partij ziet dan ook niet goed in op basis waarvan verzoeker lijkt te kunnen concluderen dat beide professoren in hun inhoudelijke beoordeling toch uitspraken doen over het proces van totstandkoming van de masterproef. Hun motivering heeft namelijk enkel betrekking op de tekst en de presentatie. Ook waar verzoeker de inhoudelijke motivering van de assessoren betwist, vertrekt hij volgens verwerende partij van de verkeerde veronderstelling dat voor elk van de beoordelingsaspecten aparte numerieke deelscores hadden moeten worden toegekend – wat niet het geval is. Verwerende partij benadrukt hier ook dat niet het Nederlandstalige beoordelingsformulier en website van toepassing zijn maar het Engelstalige.

Verwerende partij stelt tot slot samenvattend dat bij de beoordeling van de masterproef er een zekere zelfstandigheid van de student wordt verwacht. Het duidelijke begeleidingsschema en de nauwgezette opvolging via Teams wijst volgens verwerende partij erop dat er bij deze masterproef geen sprake was van een onmogelijkheid tot slagen. De door verzoeker geschatste obstakels zijn volgens verwerende partij ontrecht en op basis van de wijze waarop verzoeker

deze beschrijft zijn er evenmin indicaties dat het zou gaan om fundamentele tekorten in de begeleiding die rechtstreeks verantwoordelijk zouden zijn voor het niet slagen van verzoeker.

Volgens verwerende partij is de essentiële vraag in welke mate het resultaat van verzoeker in voldoende mate kan worden gemotiveerd. Om hieraan tegemoet te komen heeft de interne beroepsinstantie beslist om haar eerdere beslissing in te trekken en op 9 december 2022 een nieuwe beslissing te nemen waarbij ook aan de andere beoordelaars dan de promotor werd gevraagd om hun individuele score te bevestigen en te motiveren. Uit deze beoordeling bleek volgens verwerende partij dat het examenpunt op een correcte manier werd berekend. Uit de verdere inhoudelijke motivering bleek volgens haar bovendien dat de beoordelaars de masterproef weliswaar elk vanuit hun rol hebben beoordeeld maar dat de beoordeling van de jury als geheel betrekking had op het totale masterproefproject, dus zowel het proces, onderzoek en presentatie met inbegrip van het discussiegedeelte met de jury. Dit weerlegt ook het standpunt van verzoeker dat de beoordeling enkel gebaseerd zou zijn op die van de promotor en/of input van de dagelijkse begeleiders en uitsluitend gebaseerd zou zijn op het discussiegedeelte van de verdediging. De fundamentele conclusie van de jury was hierbij dat verzoeker onvoldoende zelfstandig en onvoldoende kritisch te werk was gegaan, dat hij noodzakelijke basisinzichten miste en dat hij onvoldoende gedegen eigen bijdrage in het werk had gehad. Verwerende partij is daarom van oordeel dat de beslissing op correcte motieven steunt en evenmin onredelijk is gelet op de vastgestelde fundamentele tekorten.

In zijn *wederantwoordnota* stipt verzoeker vooreerst met betrekking tot het evaluatieformulier aan dat de vaststelling overeind blijft dat enkel de promotor het formulier heeft ingevuld. Verzoeker ziet daarom ook niet goed in waarom dat niet meer relevant zou zijn ten aanzien van de tweede beslissing op intern beroep. Verzoeker wijst er ook op dat het globale resultaat uit het histogram wel verwijst naar de vorige kolommen waarin de verschillende deelaspecten aan bod zijn gekomen en op basis waarvan die globale scores tot stand zijn gekomen. Verzoeker ziet niet goed in hoe die globale scores kunnen worden onderverdeeld in functie van die deelaspecten.

Vervolgens handhaaft verzoeker zijn inhoudelijke kritiek ten aanzien van de motivering van de faculteit in de bestreden beslissing en weerlegt de standpunten van verwerende partij.

Verder begrijpt verzoeker de kritiek niet dat hij contact heeft opgenomen met de examenombuds van het departement Werktuigkunde. Nochtans wordt in artikel 59 van het onderwijs- en examenreglement bepaald dat de examenombuds van het departement Werktuigkunde gecontacteerd moet worden als de persoon waarmee er zich een probleem stelt zelf examenombuds is. Beide begeleiders van verzoeker waren examenombuds voor het departement Elektrotechniek. Dit element werd volgens verzoeker ook besproken met de gecontacteerde examenombuds, zoals ook blijkt uit het e-mailverkeer.

Verzoeker benadrukt dat niet alle elementen die worden vermeld in de bestreden beslissing aan hem ter kennis werden gebracht. In de antwoordnota gaat verwerende partij evenwel nog verder: er worden bijkomende e-mails en communicatie geciteerd maar er wordt in het administratief dossier niet verduidelijkt hoe verwerende partij die (selectieve) citaten heeft bekomen. Tot slot wordt nergens in de motivering gewezen op concrete inhoudelijke fouten in de eindtekst.

D. Beoordeling van de drie middelen samen

De Raad slaat vooreerst acht op de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Master’s Thesis’. Bij het luik over de evaluatie leest de Raad dat het *in casu* gaat om “continuous assessment without exam during the examination period”. De evaluatie wordt omschreven als gebaseerd op een “report”, “presentation” en “process evaluation” (stuk 2 van het administratief dossier).

De Raad leest in de ECTS-fiche ook een toelichting bij de evaluatie. De Raad leest dat de masterproef geëvalueerd wordt door een jury die op zijn minst uit vier personen bestaat: de promotor, de dagelijkse “supervisor” en twee of meer assessoren.

De evaluatie is op drie aspecten gesteund: het proces, het product en de presentatie en het mondeling examen. Bij elk van deze aspecten worden in de ECTS-fiche tevens criteria vermeld die bij de beoordeling relevant zijn. De Raad leest hieromtrent het volgende:

- “1. The process: the work performed during the year (independence, critical sense, inventivity, creativity, difficulty)
- 2. The product: the final result and/or the text (scientific content, style, language, readability, structure)
- 3. The presentation and the oral examination (style ,language, structure, completeness, timing)”

De Raad leest ook in de ECTS-fiche dat meer informatie gevonden kan worden op de studentenwebsite van het masterprogramma onder de hoofding “master thesis”.

De Raad neemt vervolgens in de bestreden beslissing ook kennis van de informatie die de interne beroepsinstantie heeft gekregen van de faculteit bij dewelke informatie is opgevraagd in opvolging van het intern beroep. De Raad leest er onder meer het volgende:

“(...)

Tijdens de presentatie kon u op geen enkele vraag correct of voldoende antwoorden. Na uw presentatie en rekening houdend met de kwaliteit van de tekst en het gepresteerde werk gedurende het academiejaar, was het duidelijk dat het geleverde werk ondermaats was. Er was dan ook een uitvoerig overleg met alle betrokkenen om tot een consensus te komen. Alle evaluatoren waren akkoord dat dit onvoldoende was. Voortgaande op het verbeterrooster van de faculteit kwam de jury op een score van 8/20”.

(...)

Naar aanleiding van uw verzoekschrift aan de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heb ik bijkomende informatie opgevraagd om na het gaan hoe het punt precies tot stand is gekomen en wat de individuele beoordelingen waren van de verschillende evaluatoren, naast de promotor.

Zoals reeds vermeld kwam de jury collegiaal tot een beslissing. De jury besliste om geen afzonderlijke formulieren in te vullen aangezien er tijdens de bespreking meteen na de presentatie een duidelijke eensgezindheid bleek over de kwaliteit van het geleverde werk.”.

Vervolgens bevat de bestreden beslissing ook de door de jury bijgebrachte input (stuk 9A, 9B, 9C en 9D van het administratief dossier).

Zo leest de Raad bij één van de assessoren dat de vorm van de presentatie voldoende was, doch de discussie met de juryleden achteraf ondermaats en een ingenieur van de onderwijsinstelling onwaardig. De student was volgens de betrokkenen niet in staat om een inhoudelijk correcte discussie te voeren.

Ook schrijft de betrokkenen dat de student niet in staat was om verschillende basisconcepten van de discipline uit te leggen of toe te passen. De assessor voegt eraan toe dat de basisconcepten aan bod zijn gekomen in voorbereidende vakken die de student blijkbaar succesvol afgelegd heeft. Evenwel duidt de assessor erop enkel rekening te hebben gehouden bij de beoordeling met het voorgestelde werk en niet met een eventueel succesvol afgelegd vak in het verleden. De student wordt immers geacht de basisconcepten te kunnen blijven toepassen.

Na een toelichting over de begeleiders besluit de assessor dat de jury, na de presentatie en na het aanhoren van de opmerkingen van elkeen, in consensus heeft beslist dat de thesis niet aan

de kwaliteitseisen van verwerende partij voldoet. De assessor in kwestie verklaart een 8/20 te hebben gegeven.

Een tweede assessor wijst erop enkel de masterproeftekst en de presentatie te kunnen beoordelen en besluit eveneens tot de score 8 op 20.

Tot slot slaat de Raad acht op de informatie die is bijgebracht door de dagelijkse begeleiders.

Eén begeleider van de student maakt gewag van weinig kennis en inzicht in de materie en het ontberen van inzet (bijvoorbeeld om de basisconcepten bij te schaven, niettegenstaande dit aan de student zou zijn aanbevolen).

Ook dit jurylid geeft aan besloten te hebben 8 op 20 te geven als score, rekening houdend met al de bovenvermelde criteria.

De tweede begeleider verduidelijkt in zijn e-mail van 21 november 2022, geadresseerd aan [P.R.] en in antwoord op diens e-mail van 19 november 2022 waarin gevraagd wordt zijn score voor het eindwerk van verzoeker te bevestigen en een korte toelichting te geven bij de redenen voor de score, tevens ombudspersoon te zijn en in de Permanente Onderwijscommissie van het departement elektrotechniek te zetelen. Tevens geeft hij aan als doctoraatsonderzoeker daarnaast drie masterstudenten te hebben begeleid naar het succesvol afleggen van hun masterproef en een groot projectvak te leiden in de masteropleiding. Dit leidt er volgens hem toe dat hij een goed beeld heeft van het niveau van de gemiddelde student en ook van het niveau dat elke student moet halen om als ingenieur aan het departement waaraan hij verbonden is te kunnen afstuderen. Dit heeft volgens de betrokkenen als gevolg dat zijn evaluatie dan ook heel objectief gebeurt, steunend op een breed referentiekader en een grote waaier aan ervaringen.

De Raad leest er dat, zelfs met zeer intensieve dagelijkse begeleiding, het uitgevoerde werk ondermaats was. De student heeft volgens het jurylid weinig inzicht getoond in de materie, zowel op de finale presentatie als doorheen het jaar, ondanks de herhaalde stimulatie van zijn begeleiders.

Ook zou de student zeer weinig initiatief getoond hebben doorheen het jaar. Het jurylid is, wat meer is, van oordeel dat de student de gegeven feedback voor een groot deel niet heeft willen toepassen.

De betrokken beoordelaar geeft aan op basis van de bijgebrachte elementen te hebben geoordeeld dat de student over beperkte technische kennis beschikte en dat het geleverde werk onvoldoende was. Het jurylid schrijft dat hij kan bevestigen dat hij 8 op 20 een eerlijke en representatieve score voor het geleverde werk vindt.

In haar eigen overwegingen geeft de interne beroepsinstantie met betrekking tot het beoordelingsproces het volgende aan:

“Het beoordelingsproces was u onduidelijk omdat u geen schriftelijke documenten van de evaluatie had kunnen inkijken. Er werd slechts 1 evaluatieformulier ingevuld, door de promotor. U verwees hierbij naar de webpagina van de opleiding waar staat dat elk jurylid een formulier moet krijgen en de eindscore via een vooraf bepaalde weging tot stand komt. U verwees naar de pagina van de Nederlandstalige opleiding Elektrotechniek. U bent ingeschreven in de Master Electrical Engineering en dus geldt voor u een andere pagina. Op deze pagina staat dat het formulier gebruikt wordt, maar niet dat elk lid een eigen formulier moet hebben. Voor uw evaluatie werd er één formulier gebruikt. Alle juryleden waren fysiek dan wel virtueel aanwezig en dus kon uw werk meteen na de presentatie door de jury besproken worden. Hun bedenkingen bij de verschillende aspecten van de evaluatie werden mondeling doorgegeven aan de andere juryleden.

Om alle twijfel rond uw evaluatie weg te nemen werden de verschillende evaluatoren, in het kader van uw beroep, gevraagd om hun individuele score te bevestigen en te motiveren. Hieruit blijkt dat elk jurylid een 8/20 als eindbeoordeling gaf en dat ze hiervoor gegronde redenen voor hadden. U vreesde dat u enkel op de mondelinge ondervraging beoordeeld bent. De informatie die ik uit de faculteit kreeg geeft het tegendeel aan.”

Met betrekking tot de beoordeling van de verschillende criteria overweegt de interne beroepsinstantie het volgende:

“De beoordelingen van de verschillende criteria kunnen ook duidelijk gemotiveerd worden. Wat betreft het schriftelijk werk kwamen alle elektrische schakelingen uit de literatuur of werden ze aangedragen door uw begeleider. Bij de presentatie was de jury unaniem in het beoordelen van uw antwoorden: ze waren onvoldoende. De basis voor de beoordeling van het proces wordt duidelijk wanneer ik de communicatie tussen u en uw begeleiders bekijk. De feedback die u kreeg op uw werk en de conversaties met uw begeleider geven aan dat de begeleiding die u nodig had te gedetailleerd was om te kunnen spreken van een voldoende mate van zelfstandigheid zoals dat verwacht wordt van een masterstudent. Veel feedback die u kreeg, verwerkte u niet en tijdens uw onderzoek bleek ook dat u vaak op obstakels botste die wezen op onvoldoende basiskennis. Daarenboven miste uw werk kritische reflecties van uw resultaten, een zeer belangrijk aspect voor elk academisch werk.”

De Raad herinnert eraan dat het hem niet toekomt om de betwiste evaluatie over te doen. De Raad kan enkel de regelmatigheid en de redelijkheid ervan beoordelen en hierbij de

toepasselijke regelgeving als raamwerk hanteren. De Raad stelt hierbij vast dat op basis van artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement de interne beroepsprocedure leidt tot ofwel een gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid of ongegrondheid ofwel een nieuwe beslissing door de interne beroepsinstantie. Op basis hiervan beschikt de interne beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid.

Bijgevolg kan de interne beroepsinstantie de masterproef in al haar aspecten beoordelen. De beslissing van de interne beroepsinstantie komt dan in de plaats van de initiële beslissing. De over volheid van bevoegdheid beschikkende interne beroepscommissie komt dus zelf tot een nieuwe inhoudelijke beoordeling, *in casu* van de volledige masterproef.

Dit betekent dat de interne beroepsinstantie van een eigen gemotiveerde beoordeling blijk moet geven, minstens moet aangeven op welke wijze zij de onderliggende beoordeling van de jury – onder verwijzing naar de stukken waarop deze beoordeling gebaseerd is – bij haar eigen besluitvorming heeft betrokken als zij deze zou wensen bij te vallen. De masterproef is bovendien ook geen kennisexamen. Er dringt zich bijgevolg ook een beoordeling op die verbaal vorm is gegeven zodat een louter cijfer niet volstaat.

De interne beroepsinstantie vroeg *in casu* de beoordelaars om toelichting bij de score in het kader van de initiële masterproefbeoordeling en de motieven die tot de score leidden.

Vervolgens kwam de interne beroepsinstantie tot de vaststelling dat de beoordeling van de masterproef niet enkel is gebeurd op basis van de vragen tijdens de presentatie. De interne beroepsinstantie overweegt dat elke evaluator meerdere aspecten heeft aangegeven als reden voor de onvoldoende. Deze aspecten gaan volgens de beroepsinstantie over het onderzoek en de presentatie, met inbegrip van de beantwoording van de vragen van de jury. De interne beroepsinstantie overweegt dat de gebreken die de evaluatoren aanhalen dermate belangrijk zijn voor een masterproef dat een onvoldoende de enige conclusie kan zijn. De interne beroepsinstantie overweegt dat de student zelfstandigheid, kritische reflectie, noodzakelijke basisinzichten en een gedegen eigen bijdrage in het werk miste. De interne beroepsinstantie beslist op basis van de aangehaalde elementen dat het punt voor de masterproef op correcte wijze tot stand is gekomen en ongewijzigd blijft (8 op 20).

Aldus heeft de interne beroepsinstantie haar beslissing gebaseerd op een met bijkomende elementen aangevulde oorspronkelijke beoordeling. De Raad stipt hierbij aan dat de bijkomende input van de evaluatoren niet terug te voeren is tot de initiële beoordelingsdocumenten of er, sterker nog, deel van uitmaakt. De interne beroepsinstantie bevestigt aldus de initiële beoordeling, zoals ‘versterkt’ door later bijgebrachte elementen, waarvan niet kan worden vastgesteld dat zij voortvloeien uit de initiële beoordelingsdocumenten.

De Raad kan daarnaast niet vaststellen dat de interne beroepsinstantie, mocht zij zich willen aansluiten bij de input van de beoordelaars, de bijgebrachte informatie – in zoverre zij niet terug te voeren is op stukken die tot stand kwamen in het kader van de initiële evaluatie – verbindt met eigen vaststellingen betreffende de masterproef, de presentatie of het masterproefproces.

In het kader daarvan komt het de Raad voor dat als neerslag van de elementen die hebben gespeeld op het ogenblik van de evaluatie enkel het ingevulde beoordelingsformulier vorhanden is dat op 2 september 2022 is ondertekend door [P.R.] (stuk 8 van het administratief dossier). De Raad ziet er voornamelijk kruisjes in een beoordelingssjabloon. De student krijgt er de volgende evaluatie:

	Very poor	Poor	Satisfactory	Good	Very good	Excellent
Overall evaluation						
1 Research component						
1.1 Content , i.e. <i>Research question; Literature search; Approach and methodology; Interpretation of own results; Conclusions</i>	X					
1.2 Final report¹ , i.e. <i>Correctness; Clarity; Depth; Style; Language; Layout and structure; Tables and figures; Quotation of sources</i>		X				
1.3 Presentation¹ , i.e. <i>Situating presentation (media); Explanation (verbal comm.); Language; Use of time Defense i.e. Answering questions; Resilience; Explanation of the presentation</i>			X	voorn ok → ← inhoud slecht		
2 Where applicable: paper, poster		X				
3 Work method , i.e. <i>Dedication; Planning; Independence; Intermediate reporting; Teamwork²</i>	X	X				

Het valt de Raad te dezen op dat het niet zo duidelijk is waar de beoordeling voor “2 Where applicable: paper, poster” precies betrekking op heeft, nu een afzonderlijke evaluatie plaats heeft gevonden voor “presentation” en “final report” (onder 1. Research component).

De toelichting, weergegeven onder “concluding judgement” beperkt zich tot het volgende:

- sl 27: waarom zo slecht? (Wat)
- sl 28: geen matching tussen de stappen?
- sl 31: te goed? waarom?
- Voltage n- Power gain?

Daarnaast treft de Raad een aantal omcirkelingen en aangebrachte ‘kantlijnen’ aan in de beoordelingsschaal. Zij wijzen op onvoldoende scores voor “Quality of text and presentation”, “Methodology”, “Insight into the subject matter” en “Research quality, personal contribution and originality”. De Raad leest dat de beoordelingsschaal geen evaluatiematrix is, maar criteria bevat die de beoordelaars toelaten de masterproef te ‘situieren’. De eindscore vormt een gewogen gemiddelde van de in de schaal vervatte aspecten. De wijze waarop de weging plaatsvindt, valt onder de bevoegdheid van de jury en de opleiding.

De Raad is van oordeel dat deze uiterst summiere neerslag van de beoordeling van de masterproef(verdediging) onvoldoende blijkt geeft van vaststellingen/inschattingen op het ogenblik van de verdediging, die een voldoende tastbare basis kunnen vormen voor de evaluatie. Een evaluatie die, zoals in het kader van de interne beroepsprocedure wordt omschreven, plaats heeft gevonden bij de initiële beoordeling van de masterproef, de beoordeling van het masterproefproces en de beoordeling van de presentatie.

Evenmin biedt het beoordelingsformulier, samen met de informatie die is ingewonnen in het kader van de beroepsprocedure een goede kijk op de mate waarin tijdens de initiële beoordeling, waaromtrent de interne beroepsinstantie informatie inwint om haar oordeel over de grond van de zaak op te kunnen bouwen, rekening is gehouden met de elementen die in de ECTS-fiche zijn omschreven als relevant voor de beoordeling van de (presentatie van de) masterproef. Het summier karakter van het beoordelingsformulier valt vooral op tegen de achtergrond van de

negatieve evaluatie die erin is opgenomen en de omstandigheid waarmee de evaluatoren de evaluatiebeslissing die zij hebben genomen naderhand, in het kader van de interne beroepsprocedure, toelichten. Deze toelichtingen dateren van november 2022.

Ten overvloede merkt de Raad op dat deze toelichtingen zijn gegeven in antwoord op een vraag van de interne beroepsinstantie, zoals blijkt uit een e-mail van 18 november 2022 van [R.S.] aan [P.R], die als volgt luidt (stuk 9A, 9B, 9C en 9D van het administratief dossier):

“Zoals zonet besproken. In bijlage de beslissing van de interne beroepsinstantie. Hierin zijn de argumenten opgenomen die op dit moment relevant zijn voor de procedure. Wij zullen deze ook hernemen in de nieuwe beslissing en zullen de extra motivatie die van de evaluatoren komt daaraan toevoegen”.

Deze vraag wordt vervolgens doorgeleid naar de evaluatoren met de vraag hun score voor de masterproef te bevestigen en een korte toelichting te willen geven waarom deze score is toegekend. Er wordt aangegeven dat de geadresseerde van de e-mail hierbij gebruik kan maken van de bijgevoegde brief – hetgeen volgens de Raad verwijst naar de meegestuurde “beslissing van de interne beroepsinstantie” – maar dat de geadresseerde natuurlijk nog andere elementen mag aanvullen. Aldus stelt de Raad vast dat de evaluatoren, ter voorbereiding van de beslissing van de interne beroepsinstantie, worden verzocht om hun score te bevestigen en een korte toelichting bij de score te willen geven, waarbij zij gebruik kunnen maken van een meegestuurd document “beslissing van de interne beroepsinstantie”. Een en ander brengt de Raad tot de vraag in hoeverre de toelichting die aan de evaluatoren is gevraagd dient tot het inspireren tot een beslissing, nu aan de evaluatoren wordt gesuggereerd zich op het ontwerp van de beslissing te inspireren.

Hoewel de Raad, althans in de in het kader van de interne beroepsprocedure door de evaluatoren bijgebrachte informatie, leest dat de beoordeling van de student niet enkel is gebaseerd op basis van het mondelinge evaluatiegedeelte, laat de aangevochten beslissing niet toe vast te stellen hoe de verschillende in de ECTS-fiche vermelde componenten van de beoordeling zich tot elkaar verhouden.

Het komt de Raad voor dat hen geen mathematisch gewicht is gegeven, maar dat de beoordeling van het proces, de presentatie en het product in een holistische benadering tot een globale score

hebben geleid. Ook de webpagina¹ met informatie over de masterproefbeoordeling in de opleiding ‘Master of Electrical Engineering’ heeft het over een “globale score”. Evenwel laten de documenten die de beoordeling ondersteunen en in het bijzonder niet degene die de initiële puntentoekeping documenteren – en niet na deze puntentoekeping, met name in het kader van de interne beroepsprocedure, tot stand kwamen – niet toe inzicht te verschaffen hoe deze diverse componenten in de totstandkoming van het eindoordeel van de evaluatie, in het bijzonder door elk van de evaluatoren, die elk tot dezelfde eindscore verklaren te zijn gekomen, hebben doorgewogen.

Slechts ten overvloede merkt de Raad op dat uit de bij de initiële beoordeling vorhanden zijnde documenten evenmin duidelijk blijkt hoe de score van elk van de evaluatoren precies heeft bijgedragen tot de eindscore. Pas voor het eerst uit de verklaringen in antwoord op de vraag van de interne beroepsinstantie om bijkomende informatie blijkt dat dat alle beoordelaars unaniem een score van 8/20 hebben toegekend. Verwerende partij oordeelt dan ook dat in het concrete geval van verzoeker de gewichtsverdeling van de diverse scores geen gevolgen had voor de verdere berekening van het finale punt. Ten overvloede blijft voor de Raad niettemin onduidelijk of een gemiddelde van de individuele scores is gehanteerd, dan wel de individuele scores – niettegenstaande de toelichtingen – in consensus tot een globale eindscore zijn herleid.

De Raad leest immers in de interne beroepsbeslissing het volgende:

“Na uw presentatie en rekening houdend met de kwaliteit van de tekst en het gepresteerde werk gedurende het academiejaar, was het duidelijk dat het geleverde werk ondermaats was. Er was dan ook een uitvoerig overleg met alle betrokkenen om tot een consensus te komen. Alle evaluatoren waren akkoord dat dit onvoldoende was. Voortgaande op het verbeterrooster van de faculteit kwam de jury op een score van 8/20.”

Eveneens ten overvloede stipt de Raad aan dus tegelijk in het dossier te lezen dat de score in consensus tot stand is gekomen.

De Raad ziet, eveneens ten overvloede, ook niet goed in waarom de masterproefbeoordeling in de ‘Master of Electrical Engineering’, anders dan in de Nederlandstalige opleiding Elektrotechniek, niet zou plaatsvinden aan de hand van beoordelingsformulieren die elk van de juryleden zouden invullen, maar slechts één beoordelingsformulier zou worden ingevuld en dit door de promotor. De Raad leest immers op de betrokken webpagina² een duidelijke indicatie

¹ <https://www.esat.kuleuven.be/english/education/master/electrical-engineering/programme/thesis/assessment>.

² <https://www.esat.kuleuven.be/english/education/master/electrical-engineering/programme/thesis/assessment>.

voor een keuze voor een evaluatie door elk van de evaluatoren, die tot een globale score komen en die hierbij het beoordelingsformulier gebruiken:

“For the evaluation of the Master’s thesis the evaluation sheet of the Faculty is used. Only a global score is given. The document explains the scale of evaluation used in the faculty.

Immediately after the final presentation the scores of all jury members are collected by the option coordinator. Jury members who can’t attend the final presentation have to send their evaluation sheet to the option coordinator before the final presentation. The different scores are combined as follows:

- 40% determined by the promoter(s)
- 40% determined by the assessors
- 20% determined by the daily supervisor(s)

No scores are given after an intermediate presentation. The intermediate presentations serve only as a checkpoint to monitor the progress of the thesis.”

De Raad leest verder met betrekking tot de inhoudelijke beoordeling – niet in het minst betreffende de presentatie en de erbij horende vragenronde – belangrijke kritiekpunten ten aanzien van de masterproef, zowel wat het doorlopen proces, het product als de voorstelling en verdediging van het product betreft.

De Raad vindt het opmerkelijk dat de punten van kritiek bij elk van de juryleden tot exact dezelfde score hebben geleid.

Tegelijk leest de Raad ook dat er een uitvoerig overleg heeft plaatsgevonden met alle betrokkenen om tot een consensus te komen. Alle evaluatoren waren akkoord dat het werk en de presentatie ervan onvoldoende waren. Voortgaande op het facultaire verbeterrooster kwam de jury volgens de motivering die de faculteit gaf in het kader van het intern beroep, en zoals toegelicht in de beslissing van de interne beroepsinstantie, tot een score van 8 op 20.

Voor de Raad is het uit het samenlezen van de diverse passages uit de beslissing van de interne beroepsinstantie aldus niet zo duidelijk of de juryleden pas na het uitvoerig overleg tot een consensus-score zijn gekomen van 8 op 20, dan wel het ‘uitvoerig overleg’ zijn gestart op basis van de score die elk van hen verklaart te hebben gegeven en die voor elk van hen 8 op 20 bedroeg.

Daar komt, weliswaar ten overvloede, nog bij dat de Raad, naast de reeds opgeworpen onduidelijkheid met betrekking tot het tostandkomingsproces van de eindscore, niet kan vaststellen, in hoeverre de, bovendien ongedateerde, toelichting, aangereikt tijdens de

beroepsprocedure die tot de aangevochten beslissing leidde, bij de totstandkoming van de in consensus gegeven score zijn oorsprong vindt in vaststellingen door de evaluatoren tijdens de initiële evaluatie. Het kan immers bezwaarlijk de bedoeling zijn dat evaluatoren die worden gevraagd toelichting te geven bij hun evaluatie, elementen ter ondersteuning of toelichting bij deze evaluatie aanbrengen die zij op het ogenblik van de initiële evaluatie niet hebben opgemerkt of minstens niet geuit. Zoniet zouden de evaluatoren die om een toelichting worden verzocht bij de score die zij hebben toegekend bij deze toelichting nieuwe elementen betrekken die tijdens de initiële evaluatie – op het daartoe voorziene evaluatiemoment – niet ter sprake zijn gebracht of opgemerkt.

Daarnaast stelt de Raad vast dat bij de beoordeling van de masterproef elk van de beoordelaars ook heeft gewezen op ernstige tekortkomingen bij het beantwoorden van de vragen gedurende de vragensessie in het kader van de mondelinge toelichting van de masterproef.

In essentie komt het er volgens de Raad op neer dat elk van de beoordelaars, in het kader van de toelichting die wordt gegeven op vraag van de interne beroepsinstantie ter voorbereiding van de voor de Raad aangevochten beslissing, aangeeft dat de student absoluut ontoereikend heeft geantwoord op de vragen die hem zijn voorgelegd. De Raad leest dat uit de beantwoording van de vragen een gebrek aan basiskennis van de materie waarover de student is ondervraagd – en die het domein betreft waarin de masterproef is gemaakt – blijkt. Hierbij geven sommige beoordelaars ook te kennen dat bij de beantwoording van de vragen ook de twijfels blijken die zijn gerezen in het kader van de beoordeling van het product.

De Raad moet hierbij vaststellen de redelijkheid en regelmatigheid van de beoordeling moeilijk te kunnen beordelen aangezien de beweringen van de juryleden in hun verklaringen die zijn ingewonnen in het kader van de interne beroepsprocedure zelfs niet op een minimale indicatie van de aan de student gestelde vragen en door hem gegeven antwoorden terugvallen. In het dossier treft de Raad geen enkel document aan dat zelfs maar in beperkte mate de presentatie van de masterproef en het vraaggesprek dat hierbij plaatsvond reconstrueert en, in hoe geringe mate ook, aangeeft welke vragen aan de student zijn gesteld en welke antwoorden door hem zijn gegeven.

Bij gebrek hieraan is het volgens de Raad ook voor de student niet mogelijk zich een goed beeld te vormen over de elementen die, meer in het bijzonder wat het door de juryleden als

‘onvoldoende’ omschreven vragengedeelte betreft, tot de evaluatie van de vragenronde tijdens de presentatie van de masterproef, en vervolgens de onvoldoende score voor de masterproef, hebben geleid.

De Raad moet dus vaststellen dat in de beoordeling door de interne beroepsinstantie – bevestiging door de interne beroepsinstantie van de waardering van het werk door de evaluatoren – ernstige kritiek is te lezen bij de presentatie. Tegelijk overweegt de Raad dat hij, ter ondersteuning van de door de evaluatoren aangereikte bijkomende informatie, nergens een zelfs maar summier neerslag van deze presentatie en de bijhorende vragensessie kan terugvinden.

Het gebrek aan neerslag van de mondelinge toelichting – zelfs met inachtname van de summiere, hierboven vermelde, aantekeningen op het beoordelingsformulier van 2 september 2022 – laat niet toe voldoende ondersteuning te bieden, die de student in redelijkheid inzicht geeft over de elementen die tot de beoordeling van de mondelinge toelichting bij de masterproef hebben geleid. Daarnaast is het, nu enige neerslag van de ondervraging van de student ontbreekt, niet mogelijk zelfs maar in grote lijnen vast te stellen op welke vragen en antwoorden de onderbouwing die de assessoren voor hun score geven terug te voeren is. Evenmin is het als gevolg van een gebrek aan neerslag van de ondervraging/presentatie mogelijk vast te stellen in welke mate de criteria die, bijvoorbeeld in de ECTS-fiche zijn vermeld, bij de beoordeling – met name van het mondeling evaluatiegedeelte – in acht zijn genomen.

Het is bijgevolg niet mogelijk de in het kader van de interne beroepsprocedure aangereikte informatie over de evaluatie van het mondelinge luik van de masterproefbeoordeling en de tot deze motivering leidende motieven, te toetsen aan voldoende concrete elementen uit bijvoorbeeld het vraaggesprek met de student om te kunnen vaststellen dat de evaluatie van het mondelinge gedeelte, dat is meegenomen in de globale score, op voldoende en correcte wijze is gemotiveerd alsook niet kennelijk onredelijk is.

Dit brengt de Raad tot het algemeen besluit dat het niet duidelijk is in hoeverre de interne beroepsinstantie, die besliste om de score te handhaven omdat zij volgens haar correct tot stand is gekomen, bij de behandeling van de zaak ten gronde kon terugvallen op door de evaluatoren aangereikte informatie die terug te brengen is op voor de evaluatie relevante vaststellingen die

op het ogenblik van de initiële masterproefevalueatie zijn gedaan, zelfs zo zij slechts summier gedocumenteerd mochten zijn, en niet naderhand in het kader van de interne beroepsprocedure.

Het komt de Raad voor dat het niet de bedoeling is dat de ‘initiële’ evaluatoren in het raam van de interne beroepsprocedure de masterproef herbeoordelen, dan wel hun beoordeling herformuleren/opnieuw motiveren. De ingewonnen informatie dient veeleer terug te voeren te zijn op minstens minimaal verifieerbare en bij de initiële beoordeling gedane vaststellingen. Het inwinnen van informatie bij de initiële evaluatoren in het kader van de interne beroepsprocedure door het intern beroepsorgaan heeft immers niet tot doel de evaluatoren te vragen hun beoordeling en de motivering opnieuw te doen.

Rekening houdend met de voorgaande elementen kan de aangevochten beslissing niet standhouden. De Raad beslist dat een nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie zich opdringt, waarbij rekening wordt gehouden met bovenvermelde overwegingen en waarbij de interne beroepsinstantie voor de verschillende aspecten van de masterproef acht slaat op informatie die op zijn minst kan worden beschouwd als in essentie terug te voeren op elementen waarvan minimale sporen aangeven dat zij bij de het nemen van de initiële examenbeslissing en haar motivering een rol hebben gespeeld.

De Raad onderzoekt de overige middelen die zijn bijgebracht niet. Zij kunnen niet tot een ruimere vernietiging leiden.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 december 2022.

2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij neemt uiterlijk op 15 maart 2023 een nieuwe beslissing, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 24 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote

kamervoorzitter

Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.291 van 6 maart 2023 in de zaak 2022/1054

In zake: xxx

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 13 september 2022 waarbij verzoekster niet geslaagd werd verklaard voor de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’ en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 30 januari 2023.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, Thijs Coolen, die verschijnt voor verzoekende partij, en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’.

Zij krijgt een score van 9/20 toegekend voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’, waartegen zij een intern beroep instelt. De interne beroepscommissie verklaart dat beroep ongegrond bij beslissing van 29 maart 2022.

Tegen deze beslissing tekent verzoekster beroep aan bij de Raad.

Bij arrest nr. 7.617 van 16 juni 2022 vernietigt de Raad de interne beroepsbeslissing van 29 maart 2022 en wordt het bevoegd orgaan van verwerende partij bevolen een nieuwe beslissing te nemen, kort nadat voor verzoekster een nieuw examen voor het tweede onderdeel van de “korte casussen” (“casus C” en “casus D” (“Jury 2”)) werd georganiseerd.

Verwerende partij organiseert een nieuw examen, maar hieraan neemt verzoekster niet deel. De interne beroepscommissie neemt geen nieuwe beslissing na het voormeld arrest van de Raad.

Verzoekster bekomt voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’ het resultaat ‘gewettigd afwezig’ en richt een verzoek aan de examencommissie tot uitzonderlijke deliberatie.

Op 13 september 2022 wordt verzoekster niet geslaagd verklaard voor de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’. Deze beslissing werd verzoekster op 14 september 2022 ter kennis gebracht.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 21 september 2022 een intern beroep in.

Bij beslissing van 19 oktober 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het laattijdig is ingesteld. Deze beslissing werd op 24 november 2022 terug ingetrokken.

De interne beroepsinstantie beoordeelt vervolgens verzoeksters intern beroep ten gronde. Na verzoekster op 2 december 2022 te hebben gehoord, beslist de interne beroepsinstantie op 6 december 2022 als volgt:

“[...]

IV. TEN GRONDE

De studente stelt beroep in tegen de beslissing van de examencommissie van 13.09.2022 om haar niet geslaagd te verklaren voor het geheel van de masteropleiding.

Ter ondersteuning schetst de studente de geschiedenis en context [van] haar dossier, die zij als 'een lange en stresserende procedure sedert maart' omschrijft, waarbij haar uitzonderlijke situatie rigide en administratief behandeld wordt door de faculteit hetgeen traumatisch is voor de studente:

- het KGE afgelegd op 22.02.2022;
- de beroepsprocedure tegen deze examenbeslissing;
- de herkansing van de korte casus II;
- het verzoek gericht aan de examencommissie 13.09.2022;
- het besluit en de motivering van de examencommissie.

De beroepscommissie laat gelden dat overeenkomstig artikel 143 van het OER de studente op het einde van de (master)opleiding automatisch geslaagd verklaard wordt:

- indien zij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma, heeft afgelegd en als alle examens geleid hebben tot een creditbewijs (§ 2),
- dan wel als zij alle examens die horen bij het opleidingsprogramma heeft afgelegd en er voldaan is aan de cumulatieve voorwaarden zoals bepaald in § 3 van dit artikel, waaronder de vereiste dat de studente geen examenresultaat lager dan 8/20 behaalt.

In casu bleef de studente tijdens de tweede zittijd gewettigd afwezig voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen'. Met deze gewettigde afwezigheid voldoet de studente niet aan de deliberatieregels. Derhalve heeft de studente geen creditbewijs noch een tolerantiecijfer voor alle opleidingsonderdelen behaald, zodat zij terecht niet automatisch geslaagd werd verklaard voor het geheel van de opleiding. De studente betwist zulks ook niet in haar verzoekschrift.

Evenwel meent de studente dat zij in aanmerking komt om uitzonderlijk globaal geslaagd te worden verklaard; haar verzoek hiertoe aan de examencommissie werd volgens de studente ten onrechte niet ingewilligd.

De beroepscommissie wijst de studente op artikel 132, § 2, van het OER dat bepaalt dat "in uitzonderlijke omstandigheden [...] de examencommissie in afwijking van Artikel 143 [kan] verklaren dat een student geslaagd is voor het geheel van de opleiding. Uit de motivatie blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Ze dient voor elk geval afzonderlijk en concreet te worden gemotiveerd."

Indien een student zich in het kader van een intern beroep wenst te beroepen op een uitzonderingssituatie zoals bedoeld in artikel 132, § 2, van het OER, komt het aan de student toe om het verzoek tot uitzonderlijke deliberatie te onderbouwen en de cumulatieve voorwaarden aan te tonen. Om die redenen stelt artikel 133, § 1, vierde lid, van het OER: "(...) In zoverre de student meent zich te kunnen beroepen op uitzonderlijke omstandigheden zoals bedoeld in Artikel 132, § 2, moet hij in het verzoekschrift aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft".

De studente slaagt hier evenwel niet in.

Wat vooreerst de uitzonderlijke omstandigheden betreft die de studente moet aantonen, haalt de studente aan dat zij door uitzonderlijke omstandigheden niet meer in staat is dit examen opnieuw af te leggen voor dit deel-onderdeel, wat geattesteerd werd via een psychologisch en medisch

verslag, hetgeen geleid heeft tot het verzoek aan de examencommissie. De studente bespreekt de voorwaarde inzake het aantonen van uitzonderlijke omstandigheden niet explicet en afzonderlijk in haar verzoekschrift op intern beroep, doch zij verwijst wel naar de toelichting van de uitzonderlijke omstandigheden in de brief aan de examencommissie. In dit schrijven aan de examencommissie haalt de studente aan dat zij een onvoldoende heeft behaald op het subonderdeel 'Korte Casus II', alsook dat de psychologische impact die het verloop van het eindexamen teweeg heeft gebracht al meer dan een halfjaar aansleept en haar verhindert opnieuw aan dit examen deel te nemen.

De beroepscommissie laat gelden dat de studente verkeerdelijk aanhaalt dat zij een onvoldoende heeft behaald op een subonderdeel van het examen, terwijl de studente tijdens de tweede zittijd niet heeft deelgenomen aan de evaluatie voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen' doch gewettigd afwezig was. Nadat de studente in eerste zittijd eerst een 9/20 als eindcijfer had behaald voor dit opleidingsonderdeel, heeft zij het examenresultaat aangevochten bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (hierna: R.Stvb.). De R.Stvb heeft de beslissing van 29 maart 2022 van de beroepscommissie bij arrest nr. 7.617 van 16 juni 2022 vernietigd. In tegenstelling tot wat de studente beweert, heeft de R Stvb. niet geoordeeld dat er een foutieve vraag werd gesteld op het examen. De motivering die onlosmakelijk met het dictum is verbonden, is: "Alles samengenomen oordeelt de Raad dat de aangevochten evaluatiebeslissing bij gebrek aan afdoende motivering niet kan standhouden". Dienvolgens is de beslissing van de beroepscommissie vernietigd wegens een motiveringsgebrek. Er is uitdrukkelijk in het arrest te lezen dat de overige argumenten van de studente niet werden onderzocht "aangezien ze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden". De R.Stvb. besloot dat een nieuwe examenkans voor het tweede onderdeel van de korte casussen te worden georganiseerd, waarna een nieuwe beslissing kon worden genomen door het bevoegde orgaan, rekening houdende met de overwegingen van het arrest.

De studente was evenwel gewettigd afwezig op de nieuwe examenkans in eerste zittijd, die zoals ook wordt aangegeven in het verzoekschrift op intern beroep in samenspraak op maandag 29.08.2022 werd ingepland. Gezien de afwezigheid op een subonderdeel, was het eindresultaat in eerste zittijd eveneens een gewettigde afwezigheid. Dit eindcijfer voor de eerste zittijd kwam bovendien automatisch en onherroepelijk te vervallen ingevolge de doorverwijzing naar de tweede zittijd (zie ook art. 110 van het OER).

Bovendien voegde de studente na een eerder ongeschiktheidsattest voor de periode van 26.08 - 02.09.2022, een volgend ongeschiktheidsattest voor de periode van 05.09 - 30.09.2022 toe, en gaf zij op 30.08.2022 uitdrukkelijk aan: "de omstandigheden en het bijhorend opgelopen trauma van het eindexamen zorgen er voor dat ik, met alle wil van de wereld, dit examen niet meer opnieuw kan ondergaan". Zodoende was de studente ook voor het examen in tweede zittijd gewettigd afwezig, examenresultaat dat op zich ook niet werd aangevochten.

Volledigheidshalve, aan voormeld parcours is sowieso een zeker tijdsverloop verbonden; dit tijdsverloop maakt op zich geen uitzonderlijke omstandigheid uit.

De combinatie van de gewettigde afwezigheid (ingevolge de ongeschiktheidsattesten voor de periode t.e.m. 30.09.2022) en het gegeven dat de studente zowel naar de opleiding/faculteit als in het schrijven gericht aan de examencommissie en in het intern beroep aangeeft dat het voor haar onmogelijk is om nog deel te nemen aan het examen (in tweede zittijd), laat vooreerst niet toe om te besluiten tot een onvoldoende op een subonderdeel (tijdens de tweede zittijd), doch verhindert de beroepscommissie evenzeer om een uitzonderlijke omstandigheid te weerhouden zoals bedoeld in artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs. Het opleidingsonderdeel in kwestie, 'Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen', maakt deel uit van het opleidingsonderdeel Masterproef, zijnde het sluitstuk van de masteropleiding overeenkomstig de decretale definitie voor masterproef zoals opgenomen in art. 1.3 van de Codex Hoger Onderwijs.

Ten overvloede, waar de studente aanklaagt dat zij na de vernietiging door de R.Stvb. ook geen nieuwe beslissing van de beroepscommissie mocht ontvangen, gaat zij eraan voorbij dat na de gewettigde afwezigheid op de onderdelen waarvoor de R.Stvb. in het arrest van 16.06.2022 een nieuwe examenkans had bevolen, wel degelijk een nieuwe examenbeslissing door het bevoegde orgaan werd genomen, te weten 'gewettigd afwezig' als examenresultaat voor de eerste zittijd. Aan de studente werd om die reden, in het kader van de bevestiging van de datum van 29.08.2022 voor de nieuwe

examenkans, ook meegegeven dat "slechts uitvoering kan worden gegeven aan het arrest van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen dat bepaalt dat een nieuwe beslissing pas kan worden genomen nadat de nieuwe examenkans georganiseerd is." In zoverre de studente het niet eens was met deze examenbeslissing, stond het haar vrij deze aan te vechten voor de beroepscommissie, wat niet het geval was.

Evenzeer ten overvloede merkt de beroepscommissie op dat in het verslag van de psycholoog van 29.08.2022, het volgende wordt gesteld: "Op dit ogenblik ervaart mijn cliënte ernstige stress- en angstklachten. De ervaren distress is geassocieerd met een traumatisch incident en een Post Traumatische Stress Stoornis (PTSS) kon diagnostisch ingeschat worden in augustus 2022. Blootstelling aan taggers die verband houden met dit trauma worden afgeraden om de weg naar herstel te bevorderen. Mijn cliënte bevindt zich nl. nog in een kwetsbare fase van het herstel van PTSS." Dit attest van eind augustus 2022 laat niet toe om te besluiten dat de studente ook in de toekomst (in het huidige of een volgend academiejaar) in de onmogelijkheid zou zijn om aan het examen deel te nemen.

In de gegeven omstandigheden kan de beroepscommissie dan ook geen bijzondere omstandigheden weerhouden.

De beroepscommissie laat verder gelden dat de studente die gebruik wil maken van de uitzonderingssituatie zoals voorzien in artikel 132, § 2, van het OER, daarenboven ook dient aan te tonen dat de opleidingsdoelstellingen globaal verwezenlijkt werden; hiertoe dient de studente in principe de opleidingsonderdelen aan te dragen, dewelke dezelfde opleidingsdoelstellingen nastreven als het opleidingsonderdeel waarvoor het tekort werd behaald.

In haar beroepschrift voert de studente aan dat de opleidingsdoelstellingen bereikt zijn, nu zij deze globale opleidingsdoelstelling verbindt aan de CanMEDS-rollen die volgens haar op een sterke en consistente wijze blijken uit haar parcours. Vooreerst verwijst zij naar de deelresultaten op de andere korte casus en op de lange casus binnen het eindexamen, doch zij verliest hierbij uit het oog dat deze deelresultaten zich met meer in het rechtsverkeer bevinden nu:

- de studente door de gewettigde afwezigheid op de korte casus II, ook een gewettigde afwezigheid als eindresultaat in eerste zittijd heeft bekomen, resultaat dat niet werd aangevochten;
- de studente bij gebreke aan slaagcijfer tijdens de eerste zittijd, automatisch werd doorverwezen naar de tweede zittijd en het examencijfer van de eerste zittijd zodoende automatisch en onherroepelijk is komen te vervallen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 110 van het OER.

In casu is er dan ook geen sprake van deelresultaten die de studente voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen' zou hebben behaald.

Evenmin kan de studente dienstig naar de resultaten voor de stages verwijzen. Het succesvol afleggen van de stages binnen de masteropleiding zonder dat de studente geslaagd is voor de masterproef, laat immers niet toe te besluiten dat alle opleidingsdoelstellingen behaald zijn. Integendeel maakt het opleidingsonderdeel 'Masterproef klinisch geïntegreerd eindexamen' een duidelijk van de stages te onderscheiden opleidingsonderdeel uit.

Waar de klinische stages van het derde masterjaar blijkens de opleidingsonderdeelfiche de ontwikkeling beogen van zowel 'algemene disciplineoverkoepelende competenties op het vlak van beroepskennis (patiëntenzorg, communicatie rond patiëntenzorg en technische vaardigheden) en beroepsattitude' als 'specifieke disciplinegebonden competenties waarbij wordt uitgegaan van een progressieve groeicurve bij de student in het tweede masterjaar moet hij/zij in staat zijn de elementaire aspecten van anamnese en lichamelijk onderzoek te ontwikkelen om tot een differentieel diagnose te komen. De "Regeling van de klinische stages artsopleiding" beschrijft de beroepskennis en -attitude die van de student verwacht wordt', beoordeelt het Klinisch Geïntegreerd Eindexamen blijkens de opleidingsonderdeelfiche "een deel van de competenties van de student om als basisarts te kunnen functioneren en te kunnen starten met een vervolgopleiding. In dit eindexamen wordt voornamelijk geëvalueerd of de student in staat is om adequaat klinisch te kunnen redeneren en handelen. Dit omvat het proces van zowel 1 'Anamnese en fysiek onderzoek met een correcte omgang met de patiënt, Opstellen van een gerangschikte differentiële diagnose en een diagnostisch plan, Evenals de aanzet tot een behandelplan'; als 2 'Het onderscheiden van courante en zeldzame pathologie, maar ook herkennen van red flags met correct inschatten van urgentiegraad, is hierbij belangrijk. Bij de differentieel diagnostiek dient rekening gehouden te worden met epidemiologische kenmerken van de casus en met pre- en post-test probabiliteit'.

Het spreekt voor zich dat de CanMeds-rollen zowel voor de stages als het voor eindexamen binnen de masterproef relevant zijn, doch dit maakt uiteraard niet dat het behalen van een credit voor de stages ook ipso facto impliceert dat de opleidingsdoelstellingen enkel via de stages bereikt zouden zijn, en een student niet meer hoeft te slagen op de masterproef. Integendeel vormen de stages een manier voor de studenten om de algemene disciplineoverkoepelende competenties op het vlak van beroepskennis en beroepsattitude als de specifieke disciplinegebonden competenties stap voor stap aan te leren (vandaar ook de verwijzing naar de progressieve groeicurve), en dit aan de hand van een flexibele invulling door de student zelf (hetgeen op een totaal van 62 weken klinische stage, niet alleen blijkt uit het binnen het verplichte pakket van 30 uren, voor de disciplines heelkunde, inwendige geneeskunde en pediatrie, zeer breed palet aan subdisciplines waarbij studenten een voorkeur kunnen aangeven, maar ook uit de 12 weken stage die binnen een palet van (kleinere) specialiteiten en stages met een maatschappelijk karakter moeten worden gekozen, alsook uit de 30 weken stage die de studenten volledig naar eigen keuze kunnen invullen). Het klinisch geïntegreerd eindexamen test daarentegen of de student op het einde van de opleiding de eindcompetenties ook behaald heeft om als basisarts te kunnen functioneren en te kunnen starten met een vervolgopleiding.

De studente gaat in haar verzoekschrift ook niet in concreto in op de verschillende opleidingsdoelstellingen verbonden aan de masteropleiding, en licht niet toe op welke wijze deze allemaal zouden behaald zijn via de stages doch zonder de masterproef. Aldus blijft de studente in gebreke om in het kader van een onderbouwd verzoek tot uitzonderlijke deliberatie aan te tonen dat zij de opleidingsdoelstellingen globaal behaald heeft.

Tot slot merkt de beroepscommissie nog op dat, in zoverre de studente kritiek heeft op de motivering van de examencommissie, de beroepscommissie overeenkomstig artikel 153, § 2, van het OER, over volheid van bevoegdheid beschikt. Derhalve komt haar beslissing in de plaats van die van de examencommissie.

V. BESLUIT

Het beroep wordt verworpen. De bestreden beslissing wordt bevestigd.

Aldus beslist conform het beraad van de commissie in de hierboven vermelde samenstelling.

De voorzitter en secretaris ondertekenen mede in naam van de overige stemgerechtigde leden.

[...]"

Dit is de tweede bestreden beslissing.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 december 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 16 december 2022 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt in haar *antwoordnota* op dat het beroep niet ontvankelijk is in zoverre het gericht is tegen de eerste bestreden beslissing omdat deze beslissing zich niet meer in het rechtsverkeer bevindt. Zij wijst op artikel 153, §2 van haar onderwijs- en examenreglement waarin wordt bepaald dat de interne beroepsinstantie over een volheid van bevoegdheid beschikt wat betekent dat de beslissing van de interne beroepsinstantie in de plaats treedt van de beslissing van de examencommissie en deze laatste bijgevolg uit de rechtsorde verdwijnt.

In haar *wederantwoordnota* gaat verzoekster hier niet op in.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 december 2022 (tweede bestreden beslissing) als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing van 13 september 2022 (eerste bestreden beslissing). Of een initiële studievoortgangsbeslissing in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: ‘OER’) van de verwerende partij dat de interne beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het op gemotiveerde wijze herzien ervan.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbeslissing, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing, de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 december 2022 (verder: de bestreden beslissing).

V. De middelen

Enig middel

Verzoekende partij beroeft zich in een enig middel op een schending van de formele en materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en artikel 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoekster schetst vooreerst de voorgeschiedenis van het dossier en betreurt dat dit al zo lang aansleept. Verzoekster is er, in tegenstelling tot wat de interne beroepsinstantie voorhoudt, wel van overtuigd dat er uitzonderlijke omstandigheden zijn die verzoeksters vraag om globaal geslaagd te worden geslaagd rechtvaardigen alsook dat zij de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal heeft bereikt. De interne beroepsinstantie heeft volgens verzoekster om foutieve dan wel minstens onredelijke motieven het intern beroep verworpen.

Verzoekster wijst er verder op dat zij in haar intern beroep verschillende elementen heeft aangehaald om te argumenteren dat er sprake is van bijzondere omstandigheden:

- Het geheel aan stresserende examenomstandigheden door een fout in de vraagstelling bij een van de vier casussen tijdens het klinisch geïntegreerd eindexamen;

- De hieruit voortvloeiende stresserende gebeurtenissen door de daaropvolgende beroepsprocedure(s);
- De door de Raad toegekende nieuwe eerste examenkans waaraan verzoekster omwille van (mentale) gezondheidsredenen niet kon deelnemen. Door de samenloop van de gebeurtenissen lijdt verzoekster aan een posttraumatische stressstoornis. Deze werd vastgesteld en geattesteerd door een arts. Verzoekster was en is hierdoor niet in staat om deel te nemen aan de eerste examenkans alsook de daaropvolgende tweede examenkans (waarvoor zij evenwel ook nooit een uitnodiging heeft ontvangen);
- Deze stoornis verhinderde verzoekster, die een voor de rest vlekkeloos parcours heeft afgelegd, af te studeren. Dit klemt des te meer aangezien het gewogen gemiddelde van verzoekster ver boven een voldoende ligt en er sprake is van een opvallende strengheid in de puntenweging, iets wat volgens verzoekster de Raad ook niet was ontgaan;
- Het arrest van de Raad dat de evaluatie voor het subonderdeel vernietigde. Dit element werd verder ook niet in aanmerking genomen door de examencommissie en ook niet door de interne beroepsinstantie.

Verzoekster formuleert vervolgens kritiek bij de motieven van de interne beroepsinstantie:

- Waar de interne beroepsinstantie overweegt dat de Raad zich niet heeft uitgesproken over de fout in de vraagstelling op het examen stelt verzoekster dat dit naast de kwestie is. De interne beroepsinstantie diende namelijk te beoordelen of deze omstandigheid, tezamen met de andere aangehaalde omstandigheden, kan worden beschouwd als een bijzondere omstandigheid in de zin van het onderwijs- en examenreglement. Volgens verzoekster heeft de interne beroepsinstantie nagelaten om dit te doen;
- De bespreking van de onvoldoende die verzoekster behaalde op het subonderdeel van het examen is volgens haar ook niet relevant aangezien zij dit niet heeft aangehaald als uitzonderlijke omstandigheid, wel het geheel van omstandigheden te wijten aan het ontbrekende gegeven op het examen. Verzoekster heeft de onvoldoende wel aangehaald om erop te wijzen dat zij de opleidingsdoelstellingen globaal genomen heeft behaald;

- Ook het tijdsverloop werd volgens verzoekster niet aangehaald als bijzondere omstandigheid. Wel het geheel aan stresserende omstandigheden dat uit de geschatste examenperiodes voortvloeide;
- De argumentatie van de interne beroepsinstantie over de gewettigde afwezigheden van verzoekster die zouden verhinderen om een uitzonderlijke omstandigheid te weerhouden omdat het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’ deel zou uitmaken van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ is volgens verzoekster zowel juridisch als feitelijk onjuist. Het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’ is een volledig op zichzelf staand opleidingsonderdeel dat geen deel uitmaakt, noch onderdeel is van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef’. Dit laatste opleidingsonderdeel heeft verzoekster overigens met groot succes afgelegd;
- Het feit dat er geen nieuwe beslissing door de interne beroepsinstantie werd genomen na de uitspraak van de Raad. Ook dit betreft volgens verzoekster geen op zichzelf staand argument dat zij als bijzondere omstandigheid heeft aangehaald.

Verzoekster stelt hierbij vast dat de door haar geschatste omstandigheden, die zij tezamen aanhaalde om te worden weerhouden als bijzondere omstandigheid in de zin van het onderwijs- en examenreglement, niet (tezamen) of slechts gedeeltelijk werden besproken, zij het dan op een voor verzoekster irrelevante wijze. Daarnaast werden ook enkele grieven niet besproken: het vlekkeloos parcours, de goede resultaten van verzoekster, de opvallende gestrengheid in de puntenweging en de combinatie met de posttraumatische stresstoornis. Hoewel verzoekster dit nochtans duidelijk beoogde, werden al deze elementen tezamen evenmin in overweging genomen.

Volgens verzoekster is het vaste rechtspraak van de Raad dat een onderwijsinstelling een grondig onderzoek moet uitvoeren wanneer zij geconfronteerd wordt met een deliberatieverzoek. Een gedegen onderzoek is zeker aan de orde wanneer de student een goed inhoudelijk beargumenteerd dossier heeft ingediend met de nodige stavingsstukken en dus van zijn kant het nodige heeft gedaan, iets wat verzoekster *in casu* ook heeft gedaan.

Verzoekster besluit met betrekking tot de bijzondere omstandigheden dat verwerende partij volstrekt heeft nagelaten om de door verzoekster aangevoerde elementen aan een grondig onderzoek te onderwerpen. De motivering van de interne beroepsinstantie is op bepaalde punten

juridisch en feitelijk onjuist. In elk geval is deze volgens verzoekster kennelijk onzorgvuldig en onvoldoende.

Vervolgens betoogt verzoekster dat zij de globale opleidingsdoelstellingen wel degelijk heeft behaald. Volgens haar komt zij tegemoet aan de voorwaarde om alle opleidingsonderdelen aan te dragen die dezelfde opleidingsdoelstellingen nastreven als het opleidingsonderdeel waarvoor het tekort werd behaald. Verzoekster stelt dat zij uitvoerig heeft beargumenteerd dat het toetsen van de vereiste competenties en opleidingsdoelstellingen via dezelfde beoordelingsmethodiek (CanMeds) aan bod is gekomen en op zeer sterke wijze aangetoond werd doorheen het hele mastertraject, met name op het eindexamen zelf, bij de andere deelonderdelen die niet aangetast waren en die dezelfde competenties toetsen, op elk van de stages en examens alsook op de masterproef. In dat opzicht zijn volgens verzoekster verschillende motieven van de interne beroepsinstantie voor kritiek vatbaar.

Het is vooreerst onjuist dat de deelresultaten van de korte en lange casus van het eindexamen zich niet meer in het rechtsverkeer zouden bevinden. Volgens verzoekster is het niet omdat de Raad de interne beroepsbeslissing van 29 maart 2022 vernietigde dat daarmee de deelscores onderliggend aan de op intern beroep bevestigde eindscore eveneens vernietigd zouden zijn aangezien de Raad net uitdrukkelijk besliste dat deze deelscores overeind dienden te blijven en conform de ECTS-fiche overgedragen dienden te worden. Dit blijven bovendien relevante feitelijke gegevens waarop verzoekster zich meent te kunnen beroepen, wat volgens verzoekster ook steun vindt in de rechtspraak van de Raad.

Verder is het eveneens onjuist dat verzoekster zich niet zou kunnen beroepen op de resultaten van de stages omdat ze niet geslaagd is voor de masterproef. Verzoekster is namelijk wel degelijk geslaagd voor de masterproef, met een resultaat van 16/20. De verwijzing naar de stages komt volgens verzoekster ook tegemoet aan de voorwaarde omtrent het aanhalen van de opleidingsonderdelen die dezelfde opleidingsdoelstellingen nastreven als het opleidingsonderdeel waarvoor het tekort werd behaald.

Ook de vergelijking die de interne beroepsinstantie maakte tussen de leerinhoud van de klinische stages van het derde masterjaar met de leerinhoud van het klinisch geïntegreerd eindexamen is volgens verzoekster niet aan de orde. Het is niet zozeer de leerinhoud, zoals vermeld op de ETCS-fiches, die moet worden vergeleken maar wel de leerresultaten of

competenties van de desbetreffende opleidingsonderdelen. De motieven hieromtrent van de interne beroepsinstantie zijn volgens verzoekster dan ook volledig naast de kwestie. Het is net op die vergelijking van de leerresultaten of competenties dat verzoekster zich toegespitst had maar waarop door de interne beroepsinstantie niet inhoudelijk wordt geantwoord. Verzoekster heeft hiervoor in het kader van haar intern beroep analyses gemaakt en gestaafd maar daarop is de interne beroepsinstantie volgens verzoekster niet ingegaan.

Verzoekster besluit dat de motivering van de onderwijsinstelling onvoldoende draagkrachtig is, op sommige punten feitelijk en juridisch incorrect en op andere naast de kwestie. Er wordt ook niet, minstens niet inhoudelijk, geantwoord op de analyses die zij maakte. Verzoekster preciseert hierbij ook verder op welke wijze en via welke opleidingsonderdelen zij de einddoelstellingen van de opleiding heeft behaald.

Tot slot stelt verzoekster samenvattend dat er sprake is van een duidelijke samenloop aan uitzonderlijke omstandigheden om haar vraag te rechtvaardigen enerzijds en dat zij duidelijk heeft aangetoond dat de CanMeds-competenties beoordeeld werden en bewezen werden door goede resultaten op welbepaalde opleidingsonderdelen anderzijds. Verzoekster betreurt dat, niettegenstaande zij een goede studente is, zij doorheen het hele traject geconfronteerd wordt met een verwonderlijke houding van de onderwijsinstelling. Verzoekster benadrukt dat zij door een fout van de faculteit al gedurende bijna een jaar nefaste gevolgen ondervindt op verschillende vlakken, wat haar hard heeft geraakt. Zij betreurt dat zij op geen enkel begrip of tegemoetkoming in hoofde van de instelling kan rekening maar integendeel gehinderd wordt om af te studeren met onredelijke en oppervlakkige argumenten. Verzoekster wenst louter een objectieve, inhoudelijke toetsing te bekomen om haar een rechtvaardig toekomstperspectief te bieden, gelet op de door haar bewezen competenties.

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat de interne beroepsinstantie de bijzondere omstandigheden wel degelijk heeft onderzocht. Zij heeft de verschillende elementen die verzoekster in het kader van haar intern beroep heeft aangebracht bij haar overwegingen betrokken. Dit geldt meer bepaald voor de psychologische moeilijkheden (PTSS) die verzoekster ondervindt ten gevolge van de beroepsprocedure en voor haar studiegerelateerde situatie. Dat de commissie uit de aangehaalde omstandigheden niet de door verzoekster beoogde conclusie heeft getrokken, maakt de beoordeling op zich niet onrechtmatig. Verwerende partij merkt hierbij ook op dat verzoekster in essentie een feitelijk heronderzoek

van de zaak beoogt, wat in strijd zou zijn met de bevoegdheid van de Raad die het enkel toekomt om de wettigheid van de bestreden beslissing te toetsen.

Verder stipt verwerende partij aan dat de interne beroepsinstantie ook is ingegaan op verzoeksters argumenten met betrekking tot het bereiken van de globale opleidingsdoelstellingen. Uit de overwegingen van de interne beroepsinstantie blijkt volgens verwerende partij dat de interne beroepsinstantie is nagegaan of verzoekster aantoonde dat de opleidingsdoelstellingen zijn behaald – waarvoor de bewijslast bij de student ligt. Als antwoord op verzoeksters argumenten heeft de interne beroepsinstantie geverifieerd of in het kader van de stage aan de beoogde opleidingsdoelstellingen werd voldaan. Verwerende partij kan verzoekster dan ook niet bittreden waar verzoekster stelt dat de analyse op dit punt niet relevant zou zijn.

In tegenstelling tot wat verzoekster voorhoudt, is in het kader van de voorliggende procedure enkel het resultaat van de tweede zittijd relevant aangezien het examencijfer van de eerste zittijd overeenkomstig artikel 110 van het onderwijs- en examenreglement definitief en onherroepelijk vervallen is en de examenbeslissing van de tweede examenkans in de plaats is getreden. De rechtspraak van de Raad waarnaar verzoekster verwijst, is volgens verwerende partij *in casu* ook niet relevant omdat in de voorliggende procedure – in tegenstelling tot het arrest waarnaar verzoekster verwijst – het examenresultaat van de eerste zittijd niet het voorwerp van de procedure uitmaakt. Verwerende partij kan verzoekster evenmin bittreden in haar kritiek op de verwijzing van de interne beroepsinstantie dat zij niet zou geslaagd zijn voor de ‘masterproef’. Volgens verwerende partij blijkt uit het geheel van de beslissing ondubbelzinnig dat met ‘masterproef’ het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’ wordt bedoeld en niet het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: thesisverdediging’.

Verwerende partij wijst er verder ook op dat de interne beroepsinstantie, als orgaan van actief bestuur, niet hoeft te antwoorden op alle middelen die door verzoekster in het kader van het intern beroep zijn opgeworpen. De interne beroepsinstantie heeft afdoende verduidelijkt waarom zij tot de welbepaalde beslissing is gekomen. De grieven van verzoekster die een wezenlijke invloed konden hebben op de beslissing werden bij de besluitvorming betrokken. De beschouwingen van verzoekster hieromtrent falen volgens verwerende partij dan ook in feite en in rechte en kunnen geen afbreuk doen aan de beslissing van de interne beroepsinstantie die

geheel terecht en gelet op de stukken van het dossier werd genomen en die afdoende werd gemotiveerd met draagkrachtige motieven.

Verwerende partij besluit dat verzoekster er in het extern beroep niet in slaagt om aan te tonen dat de motieven van de beslissing van de interne beroepsinstantie kennelijk onredelijk zouden zijn.

In haar *wederantwoordnota* handhaaft verzoekster haar standpunt dat haar argumenten omtrent de uitzonderlijke omstandigheden niet werden geëvalueerd en beoordeeld door de interne beroepsinstantie: zij heeft de door verzoekster aangebrachte elementen niet op redelijke wijze onderzocht, in overweging genomen en beantwoord. Verzoekster stelt verder dat zij de uitzonderlijke omstandigheden uitgebreid heeft opgenomen in haar extern beroep maar dat hierop in de antwoordnota, behalve het aanhalen van de PTSS, niet wordt gereageerd. Verzoekster verwijst hierbij nog naar rechtspraak van de Raad waaruit volgens haar blijkt dat de Raad zich in het verleden ook heeft uitgesproken over dossiers waarin een interne beroepsinstantie op onredelijke wijze bepaalde uitzonderlijke omstandigheden niet in overweging had genomen.

Met betrekking tot het bereiken van de globale opleidingsdoelstellingen benadrukt verzoekster dat het juridisch en feitelijk onjuist is om het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: Klinisch Geïntegreerd Eindexamen’ als de “masterproef” en als “sluitstuk van de opleiding” te omschrijven. Het argument dat verzoekster niet geslaagd zou zijn voor het “sluitstuk van de opleiding” kan dus niet standhouden. Bovendien is verzoekster wel degelijk geslaagd voor de eigenlijke masterproef en behaalde ze hiervoor een mooi resultaat. Door hieraan voorbij te gaan wordt dit volgens verzoekster op onredelijke wijze buiten beschouwing gelaten.

Verzoekster handhaaft ook haar standpunt dat haar uitvoerige analyse omtrent het behalen van de opleidingsdoelstellingen buiten beschouwing is gelaten door de interne beroepsinstantie en op onredelijke wijze niet in overweging werd genomen en geenszins overeenkomstig de vereisten van de motiveringsplicht werd beantwoord.

Verzoekster is, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, van oordeel dat de (deel)scores die zijn behaald wel degelijk relevant zijn. Het is niet omdat die juridisch niet meer zouden bestaan, dat die feitelijk niet zouden hebben bestaan. De deelcijfers 15/20 voor het derde

onderdeel en 14/20 voor het eerste deel van de “korte casussen” waren namelijk uitdrukkelijk niet het voorwerp van het eerdere vernietigingsarrest van de Raad. De Raad heeft volgens verzoekster in dat arrest ook uitdrukkelijk aangegeven dat deze scores moeten behouden blijven zodat verzoekster er ook beroep kan op doen bij haar argumentatie omtrent het behalen van de globale opleidingsdoelstellingen. Dit wordt door verwerende partij ontrect niet in rekening gebracht als uitzonderlijke omstandigheid en evenmin bij de globale toetsing van de competenties. Volgens verzoekster klemt dit des te meer met de redelijkheid doordat deze nieuwe “overschrijdende” examenkans was veroorzaakt door een fout van de instelling zelf.

Tot slot wijst verzoekster erop dat niet wordt ingegaan op de andere elementen die zij bijbracht (en die ze integraal handhaaft) in het kader van haar extern beroep.

Beoordeling

De Raad leest in het extern beroepsschrift dat verzoekster de beslissing van de interne beroepsinstantie om haar niet geslaagd te verklaren aanvecht. De essentie van de betwisting betreft artikel 132, §2 van het onderwijs- en examenreglement. Deze bepaling luidt als volgt:

“In uitzonderlijke omstandigheden kan de examencommissie in afwijking van Artikel 143 verklaren dat een student geslaagd is voor het geheel van de opleiding. Uit de motivatie blijkt dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Ze dient voor elk geval afzonderlijk en concreet te worden gemotiveerd.

Het feit dat een student globaal geslaagd wordt verklaard, betekent niet dat hij in aanmerking komt voor een creditbewijs voor die opleidingsonderdelen waarvoor hij niet is geslaagd. Wanneer de student niet geslaagd wordt verklaard dient hij alle vastgestelde onvoldoendes te hernemen.”

Deze bepaling voorziet in de mogelijkheid voor de examencommissie een student die niet automatisch geslaagd is, *in casu* op grond van artikel 143 van het onderwijs- en examenreglement, geslaagd te verklaren in uitzonderlijke omstandigheden. Artikel 143 van het onderwijs- en examenreglement heeft het namelijk over het automatisch geslaagd verklaren van een student, waarbij toegestane onvoldoendes worden getolereerd, hetgeen evenwel niet betekent dat de student voor de betrokken opleidingsonderdelen een credit verwerft.

Om de student geslaagd te verklaren moeten ook de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. Beide voorwaarden, de globale

verwezenlijking van opleidingsdoelstellingen en de aanwezigheid van uitzonderlijke omstandigheden, dienen cumulatief te zijn vervuld om de student geslaagd te kunnen verklaren.

Deze bepaling is gebaseerd op artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, dat als volgt luidt:

“De student wordt door de examencommissie voor het geheel van de opleiding geslaagd verklaard als die op gemotiveerde wijze van oordeel is dat de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal verwezenlijkt zijn. De toepassing van dit artikel verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft.”(eigen onderlijning van de Raad)

De interne beroepsinstantie heeft in haar beslissing motieven ontwikkeld omtrent de beide voorwaarden. Verzoekster is van oordeel dat het verzoek om geslaagd te worden verklaard niet correct en onredelijk is afgewezen door de interne beroepsinstantie. Zij wijst op een schending van het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en de voormelde bepaling uit het onderwijs- en examenreglement waarmee de beslissing van de interne beroepsinstantie behept zou zijn.

De Raad gaat vooreerst in op verzoeksters grieven met betrekking tot de door haar aangehaalde uitzonderlijke omstandigheden. Wat dit betreft, wijst verzoekster op het geheel aan stresserende examenomstandigheden die zich hebben voorgedaan. Daaruit zijn volgens verzoekster een geheel aan stresserende gebeurtenissen gevloeid, waarbij zij met name wijst op de procedurele gevolgen van de initiële betwisting van een examenresultaat. Deze omstandigheden hebben er vervolgens toe geleid dat verzoekster lijdt aan een posttraumatische stressstoornis, die door een arts is geattesteerd. Daarbij is verzoekster, zoals zij aanvoert, niet in staat om de haar nieuw aangeboden examenkans te benutten. Aldus kon verzoekster, die nochtans tijdens de studieloopbaan bewees modelstudente te zijn, niet afstuderen zoals normaal voorzien. Verzoekster wijst ook op de opvallend strenge puntenweging die volgens haar mede tot het betwiste examenresultaat, aan de basis van de betwisting, leidde. Ten slotte wijst verzoekster in die context op de eerdere rechtspraak van de Raad in het kader van de betwisting van de initiële examenbetwisting.

De Raad slaat verder acht op het intern beroepsschrift van verzoekster en de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie. De Raad merkt op dat de interne beroepsinstantie de argumentatie van verzoekster in haar intern beroepsschrift als volgt begrijpt:

“Wat vooreerst de uitzonderlijke omstandigheden betreft die de student moet aantonen, haalt de studente aan dat zij door uitzonderlijke omstandigheden niet meer in staat is dit examen opnieuw

af te leggen voor dit deel-onderdeel, wat geattesteerd werd via een psychologisch en medisch verslag, hetgeen geleid heeft tot het verzoek aan de examencommissie. De studente bespreekt de voorwaarde inzake het aantonen van uitzonderlijke omstandigheden niet explicet en afzonderlijk in haar verzoekschrift op intern beroep, doch zij verwijst wel naar de toelichting van de uitzonderlijke omstandigheden in de brief aan de examencommissie. In dit schrijven aan de examencommissie haalt de studente aan dat zij een onvoldoende heeft behaald op het subonderdeel ‘Korte Casus II’, alsook dat de psychologische impact die het verloop van het eindexamen teweeg heeft gebracht al meer dan een half jaar aansleept en haar verhindert opnieuw aan dit examen deel te nemen.”

De beroepscommissie, in haar oordeel over de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden (in het licht van artikel 132 van het onderwijs- en examenreglement), overweegt dat verkeerdelijk wordt aangehaald dat verzoekster een onvoldoende behaalde op een subonderdeel van het examen, terwijl verzoekster tijdens de tweede zittijd niet heeft deelgenomen aan de evaluatie van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’. Verzoekster was immers gewettigd afwezig.

De interne beroepsinstantie brengt in herinnering dat verzoekster op het opleidingsonderdeel initieel een 9 op 20 behaalde, doch dat deze score, bevestigd door de interne beroepsinstantie, ingevolge een arrest van de Raad is vernietigd. Als gevolg hiervan is een nieuwe examenkans georganiseerd voor het tweede onderdeel van de korte casussen. De Raad oordeelde hierbij, naar de interne beroepsinstantie aangeeft, dat vervolgens door het bevoegde orgaan een nieuwe beslissing kon worden genomen, rekening houdende met de overwegingen van het arrest.

De student was, zo geeft de interne beroepsinstantie aan, gewettigd afwezig op de nieuwe examenkans in de eerste zittijd die in samenspraak was gepland op 29 augustus 2022. De interne beroepsinstantie geeft ook aan dat het eindresultaat in de eerste zittijd een gewettigde afwezigheid was omwille van de afwezigheid op de ingeplande proef voor het subonderdeel.

Wat de tweede examenkans betreft, overweegt de interne beroepsinstantie dat de student gewettigd afwezig was voor het examen in de tweede zittijd en dat dit examenresultaat als dusdanig niet is aangevochten. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie aanhaalt dat aan het doorlopen parcours een tijdsverloop verbonden is. De interne beroepsinstantie ziet hierin geen uitzonderlijke omstandigheid.

De Raad dient de vaststelling dat aan de procedure een tijdsverloop verbonden is, bij te treden. Dit betekent volgens de Raad echter niet als dusdanig dat het tijdsverloop geen bijzondere

omstandigheid kan uitmaken. Uit het loutere feit dat aan een procedure een tijdsverloop is verbonden, kan niet worden afgeleid dat dit tijdsverloop – eventueel in combinatie met andere omstandigheden – geen uitzonderlijke omstandigheid kan uitmaken die de resultaten op een (deel)evaluatie kan beïnvloeden. Het is evenmin uit te sluiten dat het tijdsverloop, desgevallend samen met andere omstandigheden, die op hun beurt (mede) gevolg kunnen zijn van deze omstandigheden, de deelname aan een (deel)evaluatie kan beïnvloeden en eventueel in redelijkheid onmogelijk maken.

De Raad leest vervolgens het volgende in de beslissing van de interne beroepsinstantie:

“De combinatie van de gewettigde afwezigheid (ingevolge de ongeschiktheidsattesten voor de periode tot en met 30.09.2022) en het gegeven dat de student zowel naar de opleiding/faculteit als in het schrijven gericht aan de examencommissie en in het intern beroep aangeeft dat het voor haar onmogelijk is om nog deel te nemen aan het examen (in tweede zittijd), laat vooreerst niet toe om te besluiten tot een onvoldoende op een subonderdeel (tijdens de tweede zittijd), doch verhindert de beroepscommissie evenzeer om een uitzonderlijke omstandigheid te weerhouden zoals bedoeld in art. II.229 van de Codex Hoger Onderwijs. Het opleidingsonderdeel in kwestie, ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’, maakt deel uit van het opleidingsonderdeel Masterproef, zijnde het sluitstuk van de masteropleiding overeenkomstig de decretale definitie voor masterproef zoals opgenomen in art. I.3 van de Codex Hoger Onderwijs.”

De Raad stelt vast dat als gevolg van de niet-deelname aan de “geherorganiseerde” proef, die een deel van de evaluatie vormde van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’, verzoekster voor dit opleidingsonderdeel de score ‘gewettigd afwezig’ heeft gekregen. Als gevolg van deze score diende verzoekster in de tweede examenkans de volledige evaluatie af te leggen voor het opleidingsonderdeel. Ook tijdens de tweede examenkans bleef verzoekster afwezig. Dit betekent dat in de tweede examenkans de competenties die verzoekster heeft bereikt en die door het betrokken opleidingsonderdeel zijn beoogd, niet gemeten konden worden.

De interne beroepsinstantie overweegt dan ook dat het niet mogelijk is tijdens de tweede examenkans te besluiten tot een onvoldoende op een subonderdeel. Er is niet vastgesteld dat verzoekster de met het opleidingsonderdeel beoogde competenties in voldoende mate heeft bereikt. Wat meer is, verzoekster heeft zich niet aangeboden voor de tweede examenkans, die naar het oordeel van de interne beroepsinstantie alle evaluatieonderdelen omvatte daar verzoekster de eindscore ‘gewettigd afwezig’ behaalde bij de eerste examenkans. In één adem

voegt de interne beroepsinstantie eraan toe dat dit evenzeer verhindert om een uitzonderlijke omstandigheid te weerhouden, zoals bedoeld in artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs.

De Raad ziet de reden voor het automatisme, in het licht van de diverse omstandigheden die eigen zijn aan de bijzonderheden van de specifieke betwisting waarin het verzoek kadert, niet. De Raad stelt vast dat deze omstandigheden blijken uit het intern beroepsschrift, waarin zij duidelijk zijn toegelicht. Zoals al aangehaald, betekent een score ‘gewettigd afwezig’ op een opleidingsonderdeel dat de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel niet – of zo er sprake is van deevaluatie waaraan de deelname vereist is om een cijfer voor het opleidingsonderdeel in zijn geheel te krijgen – of in onvoldoende mate zijn gemeten tijdens de betrokken examenkans. De afwezigheid impliceert dan ook dat het niet vast te stellen is in welke mate de student de eindcompetenties van het opleidingsonderdeel heeft bereikt, minstens is het niet vast te stellen dat de student deze in voldoende mate heeft bereikt. Deze vaststelling maakt de vraag of de student desondanks de met de opleiding beoogde doelstellingen globaal heeft bereikt, op zijn minst theoretisch, niet irrelevant. Evenmin kan niet zonder meer worden gesteld dat deze afwezigheid – en de gevolgen ervan voor de meting van de competenties die de student bereikte voor het te evalueren opleidingsonderdeel – een uitzonderlijke omstandigheid uitsluit. Deze automatische gevolgtrekking overtuigt met name niet indien sprake is van heel specifieke omstandigheden, die bijvoorbeeld verband houden met diverse aspecten die niet los te zien zijn van de betwisting die tot het verzoek om geslaagd te worden verklaard hebben geleid, waarmee het afwezig zijn op examenkansen verband houdt.

Evenmin is voor de Raad op basis van de motivering van de interne beroepsinstantie duidelijk waarom, in de heel specifieke context van het voorliggende geschil, de vaststelling dat de laatst behaalde scores – namelijk deze als gevolg van het afwezig blijven op de ingevolge de beslissing van de Raad opnieuw georganiseerde eerste examenkans voor een betwist subonderdeel en deze als gevolg van de tweede examenkans – voor het gehele opleidingsonderdeel ‘gewettigd afwezig’ luiden en niet beperkt zijn tot een onvoldoende op een subonderdeel belet om tot de aanwezigheid van uitzonderlijke omstandigheden, zoals bedoeld in artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs, te besluiten.

De Raad is zich bewust van het belang van het opleidingsonderdeel, waarover de interne beroepsinstantie het volgende overweegt:

“Het opleidingsonderdeel in kwestie, ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’, maakt deel uit van het opleidingsonderdeel Masterproef, zijnde het sluitstuk van de masteropleiding overeenkomstig de decretale definitie voor masterproef zoals opgenomen in art. I.3 van de Codex Hoger Onderwijs”.

Opnieuw ziet de Raad niet goed in hoe deze vaststelling het bestaan van bijzondere omstandigheden in de weg staat.

Ten slotte moet de Raad, eveneens in de specifieke context van het voorliggende dossier, vaststellen niet precies te zien waarom de vaststelling in het psychologisch verslag, gevoegd als bijlage bij het intern beroepsschrift, dat verzoekster eind augustus 2022 ernstige stress- en angstklachten ervaart niet toelaat te besluiten dat de studente ook in de toekomst in de onmogelijkheid zou zijn om aan het examen deel te nemen, een beletsel hoeft te zijn om op het ogenblik van de beslissing over de vraag verzoekster globaal geslaagd te verklaren, buitengewone omstandigheden in het dossier aanwezig te achten, die toelaten te onderzoeken of de student globaal de opleidingsdoelstellingen heeft bereikt.

De Raad kan, rekening houdend met de motivering in de beslissing van de interne beroepsinstantie, niet vaststellen dat de interne beroepsinstantie in redelijkheid tot de beslissing is gekomen dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden die ertoe kunnen leiden de student globaal geslaagd te verklaren.

De Raad overweegt dat de vaststelling door de interne beroepsinstantie dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden die ertoe kunnen brengen de student alsnog globaal geslaagd te verklaren niet overeind blijft. Tegelijk merkt de Raad op dat om een student geslaagd te verklaren deze ook globaal de opleidingsdoelstellingen moet hebben bereikt. De interne beroepsinstantie behandelt deze vraag. De Raad onderzoekt hierbij of de beroepsinstantie op regelmatige en niet kennelijk onredelijke wijze oordeelde dat aan deze tweede voorwaarde – het bereikt zijn van de globale opleidingsdoelstellingen – niet is voldaan. Omwille van het cumulatieve karakter van beide voorwaarden kan dit luik van de beslissing om verzoekster niet geslaagd te verklaren standhouden en noopt het feit dat er in hoofde van verzoekster wel sprake zou zijn van bijzondere omstandigheden niet noodzakelijk tot een beslissing met een globaal andere strekking.

Bij de beoordeling van de wijze waarop de interne beroepsinstantie uitspraak heeft gedaan over het al dan niet bereikt hebben van de opleidingsdoelstelling kijkt de Raad in eerste instantie naar het intern beroepsschrift.

In essentie oordeelt verzoekster vooreerst dat het feit dat het eindexamen waarvoor zij niet slaagde geen reden hoeft te zijn om haar niet geslaagd te verklaren en dat dit element net bijdraagt tot de conclusie dat sprake is van een uitzonderlijke situatie die tot de toepassing van artikel 132 van het onderwijs- en examenreglement voert. De Raad gaat op dit punt niet dieper in. De Raad overwoog reeds dat de conclusie van verwerende partij dat er geen sprake is van een uitzonderlijke situatie niet kan standhouden. Het antwoord van verwerende partij op voormelde elementen of het ontbreken ervan brengt de Raad niet tot een beslissing met een andere draagwijdte. Ten overvloede overweegt de Raad dat inderdaad de omstandigheid dat een tekort niet automatisch tolereerbaar is niet *ipso facto* betekent dat het niet mogelijk is een student geslaagd te verklaren omdat er niet automatisch kan worden uit afgeleid dat het tekort betekent dat de student de opleidingsdoelstellingen niet globaal bereikte. Daarnaast kan het gegeven een element zijn dat deel uitmaakt van de afweging of er sprake is van in de Codex Hoger Onderwijs en het onderwijs- en examenreglement bedoelde uitzonderlijke omstandigheden. Het kan er in geen geval toe leiden dat zonder meer overwogen wordt dat er geen sprake is van een uitzonderlijke situatie waarin onderzocht wordt of de opleidingsdoelstellingen globaal zijn bereikt.

Daarnaast deelt verzoekster de mening niet dat stages niet kunnen onderbouwen dat de met de opleiding beoogde competenties globaal zijn bereikt. Zij stelt dat stages een flexibele invulling en een eigen parcours hebben. Verzoekster verwoordt het intern beroepsschrift als volgt:

“Het is een merkwaardige insteek dat de competenties van basisarts/opleidingsdoelstellingen niet zouden kunnen aangetoond worden binnen de opleiding Geneeskunde via het afgelegde stageparcours. Zeker in aanvulling van de sterke resultaten op de andere deelonderdelen van het bewuste eindexamen. Door de continue toetsing van de CanMEDS-competenties via stages, is de master één van de richtingen waarbij deze toetsing van competenties net wél mogelijk is.”

Hierbij geeft verzoekster aan dat de stages geëvalueerd worden op uniforme wijze volgens dezelfde CanMeds-methodiek die gehanteerd wordt tijdens het eindexamen. Tevens wijst verzoekster op het gewicht van de stagebeoordelingen op de studievoortgang. Om dit te beklemtonen meldt verzoekster ook dat de faculteit, strevend naar een ‘praktijkgerichte opleiding’, stages sterker in de opleiding integreert dan andere Vlaams universiteiten.

Verzoekster wijst er tevens op dat de meerderheid van de stages volgens een verplicht af te leggen modeltraject verlopen en dat bij elk van de stages telkens is geoordeeld dat verzoekster de CanMeds-rollen uitdrukkelijk sterk aantoonde.

Ten slotte wijst verzoekster op de overige deelonderdelen van het eindexamen. Daar is met concrete evaluaties aangetoond dat de CanMeds-competenties werden verworven. Waar naar één casus wordt verwezen waarin de competenties niet zijn aangetoond, herinnert verzoekster aan het “aangetaste” karakter ervan.

De Raad moet vaststellen dat de interne beroepsinstantie de argumenten van verzoekster als volgt heeft beantwoord door wat betreft de verwijzing naar deelresultaten, behaald op andere casussen van het eindexamen, te verduidelijken dat deze zich niet meer in het rechtsverkeer bevinden door de afwezigheid van verzoekster op de nieuwe eerste examenkans die haar als gevolg van een arrest van de Raad is geboden. Het resultaat uit de eerste examenkans is daarenboven vervallen bij de doorverwijzing van de student naar de tweede examenzittijd. Ongeacht de vraag van wie de beslissing met betrekking tot de opnieuw georganiseerde examenkans is uitgegaan, hetgeen verzoekende partij niet aanhaalt in haar intern beroepsschrift en evenmin in het verzoekschrift op extern beroep, kan de Raad slechts vaststellen dat de interne beroepsinstantie op dit punt een gemotiveerd antwoord heeft gegeven op de argumentatie van verzoekster op intern beroep.

Tevens is de interne beroepsinstantie ingegaan op de door verzoekster bijgebrachte stages, waarin volgens verzoekster duidelijk is geworden dat zij zich de CanMeds-rollen toe-eigende. De Raad leest in de interne beroepsbeslissing dat de student niet dienstig kan verwijzen naar de resultaten van de stages. Het succesvol afleggen van de stages binnen de masteropleiding zonder dat de student geslaagd is voor de masterproef, laat volgens de interne beroepsinstantie niet toe te besluiten dat alle opleidingsdoelstellingen behaald zijn. Integendeel, volgens de interne beroepsinstantie maakt het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’ een duidelijk van de stages te onderscheiden opleidingsonderdeel uit.

De Raad leest tevens dat de interne beroepsinstantie wijst op de onderscheiden oogmerken van de klinische stages enerzijds en het klinisch geïntegreerd eindexamen anderzijds. De interne beroepsinstantie stipt aan dat zowel voor de stages als voor het eindexamen binnen de masterproef de CanMeds-rollen relevant zijn. Evenwel betekent dit volgens de interne

beroepsinstantie niet dat het behalen van een credit voor de stages ook betekent dat de opleidingsdoelstellingen enkel via de stages bereikt zouden zijn en de student bijgevolg niet meer hoeft te slagen voor de masterproef. De Raad leest dat de interne beroepsinstantie het genoemde onderscheid ook toelicht:

“Het spreekt voor zich dat de CanMeds-rollen zowel voor de stages als het voor eindexamen binnen de masterproef relevant zijn, doch dit maakt uiteraard niet dat het behalen van een credit voor de stages ook ipso facto impliceert dat de opleidingsdoelstellingen enkel via de stages bereikt zouden zijn, en een student niet meer hoeft te slagen op de masterproef. Integendeel vormen de stages een manier voor de studenten om de algemene disciplineoverkoepelende competenties op het vlak van beroepskennis en beroepsattitude als de specifieke disciplinegebonden competenties stap voor stap aan te leren (vandaar ook de verwijzing naar de progressieve groeicurve), en dit aan de hand van een flexibele invulling door de student zelf (hetgeen op een totaal van 62 weken klinische stage, niet alleen blijkt uit het binnen het verplichte pakket van 30 uren, voor de disciplines heelkunde, inwendige geneeskunde en pediatrie, zeer breed palet aan subdisciplines waarbij studenten een voorkeur kunnen aangeven, maar ook uit de 12 weken stage die binnen een palet van (kleinere) specialiteiten en stages met een maatschappelijk karakter moeten worden gekozen, alsook uit de 30 weken stage die de studenten volledig naar eigen keuze kunnen invullen). Het klinisch geïntegreerd eindexamen test daarentegen of de student op het einde van de opleiding de eindcompetenties ook behaald heeft om als basisarts te kunnen functioneren en te kunnen starten met een vervolgopleiding.”

Tot slot wijst de interne beroepsinstantie er ook op dat de verzoekster niet *in concreto* ingaat op de verschillende opleidingsdoelstellingen van de masteropleiding en niet aantoont hoe deze via de stages zouden zijn behaald. Aldus oordeelt de interne beroepsinstantie dat verzoekster in gebreke blijft om in het kader van een onderbouwd verzoek tot uitzonderlijke deliberatie aan te tonen dat zij de opleidingsdoelstellingen heeft behaald.

Bij de beoordeling van de opmerkingen van verzoekster in het kader van het extern beroep wijst de Raad in de eerste plaats op het kader van zijn bevoegdheid. Het komt de Raad niet toe om zich uit te spreken over de merites van verzoekster en hierover een oordeel ten gronde uit te spreken. Aldus kan de Raad ook niet beslissen dat verzoekster, op basis van een onderzoek door de Raad naar de verdiensten van de student, de opleidingsdoelstellingen globaal heeft bereikt, bijvoorbeeld op basis van de stages. Het komt de Raad slechts toe te oordelen of de interne beroepsinstantie met inachtneming van de toepasselijke regelgeving, met inbegrip van de beginselen van behoorlijk bestuur, en niet kennelijk onredelijk besliste over het verzoek om de student globaal geslaagd te verklaren.

Weliswaar heeft de Raad in zijn arrest nr. 7.617 van 16 juni 2022 in de betwisting tussen partijen waarin ook deze procedure kadert, gewezen op het belang van de deelscores en de overdracht ervan in overeenstemming met de deelscores, doch dit betekent niet dat de ‘deelresultaten’

behouden blijven na de afwezigheid van verzoekster op de, als gevolg van voornoemd arrest van de Raad, georganiseerde nieuwe eerste examenkans en haar niet-deelname aan de tweede examenkans.

De Raad is zich ervan bewust dat verzoekster tijdens de initiële beoordeling van de betrokken casussen tijdens het geïntegreerd eindexamen aantoonde dat zij de in deze casussen getoetste competenties, in de specifieke context van de betrokken casussen, voldoende beheerste. Tegelijk echter heeft zij de score die deze beheersing tot uitdrukking bracht niet ‘meegenomen’ naar het ogenblik waarop uitspraak is gedaan over het verzoek om globaal geslaagd te worden verklaard en zijn op dat ogenblik, precies door de werking van de ECTS-fiche en het onderwijs- en examenreglement inzake overdracht van examencijfers, geen cijfers voor de betrokken casussen als deelscore vorhanden op basis waarvan geïllustreerd kan worden dat zij de opleidingsdoelstellingen globaal bereikte.

Waar de interne beroepsbeslissing aanhaalde dat verzoekster niet slaagde voor de “masterproef”, is het voor de Raad bovendien duidelijk dat de draagwijdte van deze overweging niet zozeer het geschreven eindwerk betrof, maar wel de geïntegreerde proef.

De Raad stelt ook vast dat verzoekster van oordeel is dat de interne beroepsinstantie ingaat op het verschil in leerinhoud van de klinische stages en het klinisch geïntegreerd eindexamen. Volgens verzoekster is een vergelijking van de leerinhoud niet aan de orde, maar wel een vergelijking van de leerresultaten of competenties.

De Raad leest in de door verzoekster bijgebrachte ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’ inderdaad onder “Leerresultaten” een verwijzing naar de CanMeds-rollen. Tegelijk geeft de ECTS-fiche ook informatie over de context waarin deze opleidingsonderdeelcompetenties moeten worden bijgebracht en beoordeeld. Zo leest de Raad bijvoorbeeld onder “Inhoud” dat het eindexamen een deel van de competenties van de student om als basisarts te kunnen functioneren en te kunnen starten met een vervolgopleiding beoordeelt. In het eindexamen wordt voornamelijk geëvalueerd of de student in staat is om adequaat klinisch te kunnen redeneren en handelen. Hierbij wordt verwezen naar anamnese en fysiek onderzoek met een correcte omgang met de patiënt, het opstellen van een gerangschikte differentiële diagnose en een diagnostisch plan en de aanzet tot een behandelplan. Tevens wordt verwezen naar het onderscheiden van zeldzame en courante

pathologie, maar ook het herkennen van “red flags” met correct inschatten van urgentiegraad. Bovendien wordt bij de differentieel diagnostiek geacht rekening te houden met epidemiologische kenmerken van de casus en post- en pre-test probabiliteit.

Aldus treedt de Raad de kritiek niet bij dat de overwegingen van de interne beroepsinstantie niet ter zake zouden doen en een beslissing niet zouden kunnen schrageren. De Raad merkt trouwens op dat de interne beroepsinstantie niet voorbij gaat aan de CanMeds-rollen en bijvoorbeeld overweegt dat de rollen zowel voor de stages als het eindexamen relevant zijn, doch dat dit niet maakt dat het behalen van een credit voor de stage onder meer impliceert dat de opleidingsdoelstellingen enkel via de stages bereikt zouden zijn.

De Raad stipt aan dat bij de vraag of verzoekster geslaagd kan worden verklaard niet zozeer en evenmin uitsluitend de met de opleidingsonderdelen beoogde doelstellingen, en de vergelijking ervan, rekening moet gehouden worden. Deze doelstellingen worden in de diverse opleidingsonderdelen bijgebracht in een specifieke context en met eigen objectieven.

De Raad leidt uit artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs af dat niet zozeer een vergelijking plaatsvindt van de leerresultaten van de opleidingsonderdelen met het oog op de vraag of een student globaal geslaagd verklaard wordt tegen de achtergrond van de betekenis van de opleidingsonderdelen, hun leerresultaten en de benadering ervan voor de met het opleidingsprogramma als dusdanig beoogde doelstellingen.

Meer in het bijzonder betreft het onderzoek met het oog op het formuleren van een antwoord op de vraag of een student, ondanks tekorten die niet getolereerd zijn overeenkomstig het hoger aangehaalde artikel 143 van het onderwijs- en examenreglement, de vraag of de opleidingsdoelstellingen bereikt zijn. Hierbij dringt de vraag zich *in casu* op of het klinisch geïntegreerd examen, waarvoor verzoekster niet slaagde, hoewel de ermee beoogde leerresultaten op de CanMeds-rollen geënt kunnen zijn die ook in andere opleidingsonderdelen worden aangesproken, een door andere opleidingsonderdelen niet voldoende ondervangen bijdrage vormt tot de doelstellingen van de opleiding. Hierbij merkt de Raad op dat de argumentatie van verzoekster in wezen op een vergelijking van de leerresultaten die de opleidingsonderdelen beogen gebaseerd is. Verzoekster komt hierbij tot de conclusie dat bijvoorbeeld de stages dezelfde CanMeds-rollen betreffen en de competenties erin versterken. De Raad ziet evenwel niet hoe verzoekster aan de hand van deze leerresultaten van de

individuele opleidingsonderdelen de brug maakt naar de doelstellingen van de opleiding als geheel en aantoon hoe, ook indien een student niet slaagt voor het klinisch geïntegreerd examen – dat met het opleidingsonderdeel waaraan het verbonden is beoogde leerresultaten in een specifieke context of vanuit een specifieke invalshoek toetst – is aangetoond dat de opleidingsdoelstellingen bereikt zijn. Dit laatste is niet hetzelfde als een loutere vergelijking van de leerresultaten van de opleidingsonderdelen.

Zelfs zo verwerende partij hier in haar argumentatie uitvoeriger kon bij stilstaan, komt het de Raad voor dat verzoekster in de middelen, opgeworpen in het intern beroep, noch in haar middelen tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie specifiek op de doelstellingen van het opleidingsprogramma is ingegaan. Dit kon volgens de Raad nochtans van verzoekster verwacht worden, nu artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs voor zijn toepassing verwacht dat de student kan aantonen dat hij de doelstellingen van het opleidingsprogramma globaal genomen behaald heeft.

Tegen deze achtergrond staat de Raad ook stil bij de volgende overweging van de verzoekster in haar extern beroep:

“Een vergelijking van de leerresultaten of competenties is net de oefening die we ons vooropgesteld hebben en waarop de interne beroepscommissie gewoonweg geen inhoudelijk antwoord biedt. Daartoe verwezen we in ons verzoekschrift met bijhorende stukken (zie Addendum 1) dat gevoegd werd bij ons intern beroepschrift. Een motivering via verwijzing is toegestaan. De interne beroepscommissie gaat eenvoudigweg niet in op de aldaar gemaakte en gestaafde analyses”.

Zelfs als de verwijzing wordt aangenomen, kan de Raad niet ontwaren hoe verzoekster deze bij het intern beroepsschrift gevoegde stukken in het beroepsschrift heeft geïntegreerd en op die manier betekenis gegeven voor haar argumentatie. De Raad beklemtoont deze overweging nu artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs precies aanstipt dat de student die globaal geslaagd wenst verklaard te worden kan aantonen dat hij de doelstelling van het opleidingsprogramma globaal genomen behaald heeft. In het bijzonder in het licht van deze bepaling kan de Raad verzoekster niet bijtreden in haar visie dat verwerende partij in de interne beroepsbeslissing niet voldoende (draagkrachtig) argumenteerde ten aanzien van het intern beroepsschrift, waarbij addenda zijn gevoegd die er niet in zijn geïncorporeerd door, al was het op minimale wijze, de betekenis ervan voor de argumentatie van de student te verduidelijken.

Dat verzoekster in het verzoekschrift voor de Raad een argumentatie uitbouwt aan de hand van een “demonstratie” van de einddoelstellingen van de masteropleiding geneeskunde en het CanMeds-raamwerk als hoeksteen, naar het oordeel van verzoekster, van de eindtermen van de masteropleiding, brengt de Raad niet tot de beslissing dat de interne beroepsinstantie onvoldoende antwoordde op het intern beroepsschrift, met inbegrip van de erbij gevoegde documenten.

De Raad overweegt hierbij ook dat het beweerde feit dat in geen enkel document van verwerende partij is aangetoond dat verzoekster een van de CanMeds-competenties niet heeft aangetoond, geen afbreuk doet aan de hierboven aangehaalde argumentatie van de interne beroepsinstantie waarbij de CanMeds-rollen weliswaar relevant zijn voor de opleidingsdoelstellingen maar deze niet exclusief bepalen.

Ten aanzien van het argument omtrent de beoordeling van de CanMeds-competenties op de stages overweegt de Raad op analoge wijze dat de interne beroepsinstantie verduidelijkte dat het invullen van de CanMeds-rollen in de stage niet zonder meer betekent dat aan artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs is voldaan. De bewering van verzoekster dat de interne beroepscommissie incorrecte gegevens gebruikte om de flexibiliteit van het stagetractaat aan te tonen, raakt volgens de Raad de grond van deze argumentatie van de interne beroepsinstantie niet. Het voorgaande doet volgens de Raad geen afbreuk aan de zeer goede stageresultaten van verzoekster in het licht van elk van de in de stage beoogde CanMeds-rollen. De Raad leest in de argumentatie van de interne beroepsinstantie, anders dan verzoekster, ook geen minimalisatie van het belang van de stage in de volgens verzoekster als sterk praktijkgeoriënteerd geprofileerde opleiding.

Wat het argument betreft met betrekking tot de beoordeling van de CanMed-competenties tijdens het opleidingsonderdeel ‘Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen’, heeft de Raad oog voor het feit dat het initiële tekort te wijten is aan de score op één van de examenonderdelen. Dit belet niet dat de Raad, in het licht van wat verzoekster op basis van artikel II.229 van de Codex Hoger Onderwijs heeft bijgebracht voor de interne beroepsinstantie, niet kan oordelen dat de interne beroepsinstantie bij het beantwoorden van de vraag of op basis van deze bepaling verzoekster het diploma kan worden toegekend, het geïntegreerd examen en de daar gedemonstreerde competenties heeft veronachtzaamd. Door niet deel te nemen aan het examen dat de Raad aan verwerende partij opdroeg opnieuw te organiseren – noch aan de ‘nieuwe’

eerste examenkans noch aan de tweede examenkans – is immers geen maatstaf voor de mate waarin verzoekster de test van de competenties beoogd met dit opleidingsonderdeel in het kader van het examen voor dit opleidingsonderdeel heeft bewezen. Voor het geïntegreerd examen vorhanden heeft verzoekster de score ‘gewettigd afwezig’ en is deze meegenomen in de beoordeling van de bereikte opleidingscompetenties. Deze aanpak van de interne beroepsinstantie is volgens de Raad niet onregelmatig en het erop gebaseerde oordeel vanuit dit perspectief niet onredelijk.

De Raad heeft ten slotte waardering voor de door verzoekster behaalde score op het, in naar verzoekster aanhaalt niet-vanzelfsprekende omstandigheden afgewerkte, opleidingsonderdeel ‘Masterproef: thesisverdediging’. De score kan noch op zich noch in samenhang met de andere argumenten, zoals hierboven door de Raad beoordeeld, de Raad ertoe brengen te oordelen dat de interne beroepsinstantie op onregelmatige wijze en/of, rekening houdende met de aan de beslissing gegeven motivering, onredelijk oordeelde dat verzoekster niet aantoonde de opleidingsdoelstellingen globaal te hebben bereikt, zoals artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs voor de toepassing vergt.

De Raad merkt tot slot geheel ten overvloede nog op dat hij in het dossier niet heeft teruggevonden in hoeverre de interne beroepsinstantie na de opnieuw ingeplande proef, waarop verzoekster afwezig was tot een nieuwe beslissing is gekomen na het arrest van de Raad nr. 7.617 van 16 juni 2022 waarbij de initiële beoordeling werd vernietigd. De Raad moet ten overvloede opmerken dat de overweging van de interne beroepsinstantie dat een nieuwe examenbeslissing is genomen door het bevoegde orgaan, te weten ‘gewettigd afwezig’ als examenresultaat voor de eerste zittijd, op zich niet overtuigt, temeer daar het geen indicatie biedt van het orgaan dat de beslissing heeft genomen. Nu de interne beroepsinstantie aangeeft dat het verzoekster vrij stond de examenbeslissing aan te vechten voor de beroepscommissie komt het de Raad, ten overvloede, voor dat de interne beroepsinstantie aangeeft niet de ‘nieuwe’ beslissing te hebben genomen.

De interne beroepsinstantie geeft daarnaast aan dat het eindcijfer voor de eerste zittijd automatisch en onherroepelijk is vervallen als gevolg van de doorverwijzing naar de tweede zittijd. Hieromtrent heeft de Raad reeds ten overvloede aangegeven niet goed te zien hoe dit eindcijfer zijn weg heeft gevonden naar een nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie die zich in het kader van de devolutieve werking van het intern beroep diende te buigen over

de beoordeling van het opleidingsonderdeel waarvan de score werd betwist. De initiële bepaling van het eindcijfer vormde de aanleiding tot de betwisting waarbinnen ook onderhavige procedure kadert.

Wat de tweede examenkans betreft, merkt de Raad, weliswaar eveneens ten overvloede, op dat, analoog aan de onduidelijkheid die de Raad ten overvloede ervaart met betrekking tot de nieuwe beslissing van de interne beroepsinstantie na de eerdere beslissing van de Raad, het niet duidelijk is of en hoe verzoekster in kennis gesteld is van het resultaat in de eerste examenkans voor het opleidingsonderdeel waarvan de score betwist is. Ten overvloede stipt de Raad aan dat, bij lectuur van de dossierstukken, evenmin vaststaat of verzoekster vervolgens een reële tweede examenkans is aangeboden. In ontkennend geval kan verwerende partij zonder meer de score ‘gewettigd afwezig’ van de eerste naar de tweede examenkans hebben overgenomen. Blijkens het administratief dossier, en met name het e-mailverkeer met betrekking tot de gewettigde afwezigheid van verzoekster (stuk 4a van het administratief dossier), zou op 30 augustus 2022 aan de docent en de facultair medewerker het medisch attest, aangevuld met het verslag van de psycholoog, zijn bezorgd. De Raad treft evenwel geen bijlage(n) bij voormeld e-mailverkeer aan. De geschatste onduidelijkheid buiten beschouwing gelaten, kan de Raad in het e-mailverkeer lezen dat verzoekster aangeeft dat de omstandigheden en het bijhorend opgelopen trauma van het eindexamen ervoor zorgen dat verzoekster, met alle wil van de wereld, het geïntegreerd eindexamen niet meer kan ondergaan. De Raad overweegt ten overvloede dat dit de onderwijsinstelling er wellicht toe bracht te besluiten dat verzoekster niet enkel de nieuwe eerste examenkans, maar ook de tweede examenkans, niet zou gebruiken. In de beslissing op intern beroep wordt hieromtrent het volgende overwogen:

De studente was evenwel gewettigd afwezig op de nieuwe examenkans in eerste zittijd, die zoals ook wordt aangegeven in het verzoekschrift op intern beroep in samenspraak op maandag 29.08.2022 werd ingepland. Gezien de afwezigheid op een subonderdeel, was het eindresultaat in eerste zittijd eveneens een gewettigde afwezigheid. Dit eindcijfer voor de eerste zittijd kwam bovendien automatisch en onherroepelijk te vervallen ingevolge de doorverwijzing naar de tweede zittijd (zie ook art. 110 van het OER).

Bovendien voegde de studente na een eerder ongeschiktheidsattest voor de periode van 26.08 - 02.09.2022, een volgend ongeschiktheidsattest voor de periode van 05.09 - 30.09.2022 toe, en gaf zij op 30.08.2022 uitdrukkelijk aan: "de omstandigheden en het bijhorend opgelopen trauma van het eindexamen zorgen er voor dat ik, met alle wil van de wereld, dit examen niet meer opnieuw kan ondergaan". Zodoende was de studente ook voor het examen in tweede zittijd gewettigd afwezig, examenresultaat dat op zich ook niet werd aangevochten.

Aangezien de beslissing van de interne beroepsinstantie is vernietigd door de eerdere beslissing van de Raad komt het dan, weliswaar ten overvloede, ook voor dat de interne beroepsinstantie,

bevoegd voor de grond van de zaak als gevolg van het intern beroep, een nieuwe evaluatiebeslissing diende te nemen. Dit staat nog los van de vraag welk gevolg dat in voorkomend geval (al dan niet) zou kunnen hebben voor (de overdracht van) het (deel)resultaat en de deliberatie van verzoekster.

VI. Anonimisering

Met een bericht van 23 januari 2023 vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 6 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.281 van 23 februari 2023 in de zaak 2022/1025

In zake: xxx

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Van Caeneghem
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Vrijheidstraat 32, bus 16
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 november 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 8 november 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 februari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster en advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Toegepaste Psychologie’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Exploratiestage’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 6/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 5 juli 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 12 juli 2022 werd het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard.

Tegen deze beslissing tekent verzoekster beroep aan bij de Raad.

Bij arrest nr. 7.991 van 3 oktober 2022 vernietigt de Raad de interne beroepsbeslissing van 12 juli 2022 en werd verzoekster een bijkomende termijn tot 20 oktober 2022 verleend om een aanvullende nota in te dienen omtrent alle stukken die voor het eerst zijn meegedeeld met het administratief dossier aan de interne beroepsinstantie waarna de interne beroepsinstantie uiterlijk tegen 3 november 2022 een beslissing diende te nemen.

Verzoekster diende op 18 oktober 2022 een aanvullende nota in bij de interne beroepsinstantie.

De interne beroepsinstantie herneemt hierop haar besluitvorming en beslist om het intern beroep van verzoekster alsnog als ongegrond af te wijzen:

“gezien:

- het ingesteld beroep de examenbeslissing over het opleidingsonderdeel ‘Exploratiestage’ betreft;
- de student 6/20 behaalde voor het opleidingsonderdeel, dat 12 studiepunten telt;
- de student intern beroep heeft aangetekend om de volgende redenen:
 - ✓ de student stelt geen inzage te hebben gekregen in de beoordeling, in het bijzonder weet ze niet waar deze punten vandaan komen, hoe de onderverdeling is gebeurd en waarom er 5 punten werden afgetrokken; tijdens het inzagemoment zou mede gedeeld zijn dat zij hier geen toegang toe heeft;
 - ✓ bij gebrek aan inzage kan zij niet met kennis van zaken beroep instellen, reden waarom ze gehoord wil worden en de kans wil krijgen om wederwoord te geven;
 - ✓ tijdens het inzagemoment zou niet zijn toegelicht hoe attitudes juist werden beoordeeld, en welke attitudes onvoldoende zouden zijn geweest;
 - ✓ de student geeft aan dat ze geen of onvoldoende ondersteuning zou hebben gekregen bij het verbreden van haar takenpakket voor de stage;
 - ✓ de student voelde zich oncomfortabel bij de manier waarop feedback werd gegeven, en de wijze waarop een medestudent werd besproken; ook op de activiteiten die voor en na het werk op de stageplaats werden georganiseerd, voelde zij zich als moslim oncomfortabel;
 - ✓ de student vond de ontvangen feedback steeds eerder beknopt en weinig constructief/gericht op het specifiek kunnen verbeteren van zaken waar ze nog minder ervaring en minder goed in was, ook op beoordelingen; er werd geen tweede beoordeling ingevuld, de eerste is niet meer aangepast;

- bij beslissing van 12 juli 2022 heeft de interne beroepscommissie het intern beroep ontvankelijk maar ongegrond verklaard; tegen deze beslissing heeft de student extern beroep aangetekend bij de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen;

- bij arrest van 3 oktober 2022 heeft de Raad voor Betwistingen inzake Studievoortgangsbeslissingen dit beroep ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond verklaard, de oorspronkelijke beslissing vernietigd en aan de interne beroepscommissie verzocht om uiterlijk op 3 november 2022 een nieuwe beslissing te nemen, rekening houdend met de grieven zoals ontwikkeld in een bijkomende nota van de student;

- in deze nota herneemt de raadsman van de student integraal de grieven van het oorspronkelijk verzoekschrift intern beroep, en voegt de volgende middelen toe:

1) er zou een eindevaluatiedocument ontbreken, dat wil zeggen volgens de student is het eindevaluatiedocument behoudens een minieme wijziging identiek aan het tussentijds evaluatiedocument, en vertoont het ondanks de positieve evolutie van de student ten onrechte geen hogere score; de student werpt hier ook op dat zij geen kennis zou hebben gekregen van het attitudeprofiel;

2) de student betwist het tekort voor het leerdoel ‘professioneel handelen’; uit de evaluatiedocumenten zou niet blijken voor welke attitudes de student geen voldoende zou bereiken;

3) de feedback en tussentijdse evaluaties zouden niet gericht zijn op het bereiken van progressie zodat aan de student groeikansen inzake studievoortgang werden ontzegd;

4) het stagereglement en het Onderwijs- en Examenreglement zouden zijn miskend doordat tijdens de stage het takenpakket van de student zou zijn gewijzigd waardoor haar enkel administratieve taken zouden zijn toegewezen;

5) het stagereglement en het Onderwijs- en Examenreglement zouden zijn miskend doordat de evaluatiebevoegdheid zou zijn gedelegeerd aan de mentor;

- de interne beroepscommissie het dossier daarom opnieuw heeft onderzocht, en rekening houdend met deze nota, tot het volgende besluit komt:

- De exploratiestage is de eerste stage die de studenten lopen, in hun tweede studiejaar van een klassiek traject; zowel de inhoudelijke als administratieve verwachtingen, worden ruim op voorhand aan studenten toegelicht via infomomenten, die ook via opnames beschikbaar zijn voor studenten die niet deelnamen. Documenten zoals de stagebrochure, beoordelingsdocumenten en het stagevoorstel zijn al bij aanvang van het academiejaar op Digitap te raadplegen. Het wordt verwacht dat studenten deze informatie grondig bekijken.

- Na de toelichting omrent de stages volgt het toegewezen krijgen of zelf zoeken van een stageplek, het langsgaan voor een kennismakingsgesprek. Na aanvaarding van de student door de stageplek dient de student een stagevoorstel te uploaden dat moet goedgekeurd worden door stagecoördinatie, om in te schatten of de stagetaken de leerdoelen dekken en of de planning toestaat de 280u stage te lopen. Pas na goedkeuring van het stagevoorstel kan de student overgaan tot het handtekenen van de stageovereenkomst. Dit document beëindigt dan dit administratieve luik voor aanvang van de stage.

- Het beoordelingsformulier wordt aan studenten bezorgd via Digitap bij de start van het academiejaar, vervolgens toegelicht via infomomenten en ook aan stagementoren toegelicht via een infomoment in december, waarvan de opname beschikbaar blijft; daarnaast wordt in de eerste weken van de stage telefonisch contact genomen vanuit de hogeschool, door de stagebegeleider, met de stagementor, om te polsen hoe de eerste stagedagen verlopen en om belangrijke documenten waaronder het formulier nogmaals toe te lichten. Er wordt ook zowel aan studenten als stagementoren heel duidelijk aangegeven dat de stagebegeleider en stagecoördinatoren altijd beschikbaar zijn om tussentijds vragen, onduidelijkheden of zorgen te bespreken.

- Zoals vermeld in het beoordelingsformulier, wordt de puntenverdeling gebaseerd op de verschillende eindcompetenties en de daarvan gekoppelde leerdoelen en beoordelingscriteria.

- De student krijgt op verschillende momenten feedback om zo alle leerkansen te kunnen benutten. De toekenning van de eindscore op de exploratiestage is gebaseerd op drie stappen:

Stap 1: In een eerste stap wordt een score bepaald op basis van de beoordeling van de opleidingsspecifieke leerresultaten (verder afgekort als OLR's) Psychodiagnostiek, Plan van Aanpak en Interventies. Hierbij wordt de score per leerdoel automatisch bepaald op basis van de beoordeling

gegeven in het digitaal beoordelingsformulier. Op deze wijze behoudt de opleiding de eindverantwoordelijkheid van de scoring. Hierbij telt:

- de score op de leerdoelen gekoppeld aan de OLR Psychodiagnostiek mee voor 35%;
- de score op de leerdoelen gekoppeld aan de OLR Plan van Aanpak mee voor 35%;
- de score op de leerdoelen gekoppeld aan de OLR Interventies mee 30%.

Stap 2: In de exploratiestage wordt nadruk gelegd op de professionele basishouding, gezien het belang hiervan in de professionele praktijk en voor de verdere ontwikkeling van de student. In een tweede stap wordt daarom de score behaald na stap 1, aangepast op basis van de beoordeling van de OLR Professioneel handelen (zie beoordelingsdocument). Specifiek: indien de stagementor en de stagebegeleider oordelen dat de student:

- Voldoet aan de professionele basishouding (zie beoordelingsdocument), worden 2 punten bij de score zoals bepaald in stap 1 geteld, met een maximale score van 20/20 (twintig op twintig).
- Niet voldoet aan de professionele basishouding (zie beoordelingsdocument), worden 5 punten van de score zoals bepaald in stap 1 afgetrokken, met een minimale score van 0/20 (nul op twintig).

Stap 3: In een derde stap, wordt het eventuele puntenverlies ten gevolge van het niet naleven van de bepalingen zoals opgenomen in deze brochure afgetrokken van de score zoals behaald na stap 2. Indien de student aan alle bepalingen voldeed, vormt de score zoals behaald na stap 2 de eindscore.

- Twee gesprekken, evaluatiemomenten, worden gepland op de termijn van de 280u stage over hoe ver de student staat op vlak van het behalen van de leerdoelen. Het eerste hiervan is expliciet informatief, bepaalt niet mee de eindscore, en dient om de studenten alle kansen te geven om met de gekregen feedback aan de slag te gaan en zo de leerdoelen alsnog te behalen. Het tweede moment, op einde van de stageperiode, bepaalt dan wel de score en er wordt in aanwezigheid van student besproken in hoeverre de leerdoelen werden behaald en er groei was ten opzichte van het eerste evaluatiemoment; ter voorbereiding van de stagebezoeken vullen de student en de stagementor het beoordelingsformulier in en gaan hierover in gesprek. De student bezorgt voor beide stagebezoeken zijn beoordelingsformulier ten laatste 5 werkdagen voor het stagebezoek via Digitap aan de stagebegeleider. De stagementor bezorgt zijn beoordelingsformulier(en) ten laatste 5 werkdagen voor het stagebezoek per e-mail aan de stagebegeleider.

- de student bij monde van haar raadsman stelt “dat het administratief dossier en de verscheidene evaluatiereportages verwarring veroorzaken nu niet afdoende blijkt wanneer ze werden opgesteld en door wie ze werden ingevuld.”

- de interne beroepscommissie kan dit moeilijk aanvaarden vermits al deze evaluatiereportages werden opgesteld in ‘trialoog’ met de student:

- Zie Exploratiestage [verzoekende partij], Voor start van stage, alinea 3: In haar eerste stagevoorstel van 10/02/2022 vermeldde de student dat ze van 7 maart tot 20 mei stage zou lopen bij [S.C.], hierin vermeldde ze duidelijk dat ze geen stage zou lopen tijdens de schoolvakanties. Op basis van deze informatie zijn de momenten voor de tussentijdse en eindevaluatie geprikt. Na het vastleggen van de evaluatiereportages kreeg de stagebegeleider op 09/03/2022 (na de start van de stage op 07/03/2022) een mail van de student waarin ze meldde dat haar stage mogelijk vroeger zou stoppen.

- Zie Tijdens stage: Zoals eerder besproken nam de medementor gedurende de eerste twee weken van de stageperiode (07/03/2022 tot 21/03/2022) de begeleiding van de student over, dit wegens onvoorzienige afwezigheid van de oorspronkelijke stagementor. Het vastleggen van de evaluatiemomenten is dan ook bekeken met de medementor, hiervoor werd telefonisch contact gelegd wat eveneens het eerste contact was tussen de stagebegeleider en stageplaats.

- Rond 21/03/2022 keerde de stagementor terug, in de week van 28/03/2022 ontvingen zowel de stagementor als de student een herinnering via mail dat na de Paasvakantie de tussentijdse evaluatie zou volgen. Wegens enkele onduidelijkheden hierond contacteerde de stagementor de stagebegeleider telefonisch in de week van 28/03/2022, omdat vanuit de student de vraag kwam om de tussentijdse evaluatie vroeger te laten doorgaan (zie onderdeel stageuren en planning). De stagementor vroeg eveneens om de leerdoelen te verduidelijken/concretiseren door deze meer in het licht van de arbeids- en organisatiecontext te plaatsen. De stagebegeleider concretiseerde het evaluatiereportage door

arbeids- en organisatiegerichte voorbeelden aan de leerdoelen te koppelen en bezorgde dit aan de stagementor en aan de student via mail op 30/03/2022.

- Zie Evaluatiemomenten: Tijdens de tussentijdse evaluatie (20/04/2022) waren aanwezig: stagebegeleider, de stagementor, de medementor en de student. Tijdens de eindevaluatie (19/05/2022) waren aanwezig: de stagebegeleider, de stagementor en de student.

Beide evaluatiemomenten gebeurden in trialoog. Naast input van de stagementor(en) werd er voldoende ruimte gelaten voor de student om haar perspectief en ervaringen aan te leveren.

Bepalingen met betrekking tot het punt zijn ter plaatste besproken, al was het evaluatiedocument reeds voldoende accuraat ingevuld waardoor de nood aan veranderingen in het punt beperkt was.

- De tussentijdse evaluatie focuste vooral op het toekennen van een kwalitatieve beoordeling. Het toekennen van een kwantitatieve beoordeling gebeurde louter met indicatieve doeleinden en zijn dus niet meegenomen in de eindbeoordeling.

- Tijdens de tussentijdse evaluatie werden de verschillende leerdoelen overlopen en de voorbeelden/ervaringen/perspectieven die de stagementor en de student zelf invulden in hun evaluatiedocumenten geconcretiseerd (ze zijn op voorhand onderzocht en vergeleken door de stagebegeleider, op basis hiervan formuleerde hij concretiserende vragen). Het doel hiervan was verhelderen waar discrepanties liggen, wat er vlot loopt en waar de student haar werkpunten liggen zodat zij concreet wist waaraan te werken tijdens het tweede deel van haar stage.

- Het gesprek gebeurde in trialoog, de student kreeg voldoende ruimte om haar eigen ervaringen/perspectief aan te leveren. Tijdens de tussentijdse evaluatie kwam er vanuit de student evenwel weinig openheid om bij te leren. Bedoeld als een uitnodiging tot zelfreflectie schoot de student in een defensieve houding resulterend in het counteren van de feedback met tegenargumenten. Wanneer zij wel tot reflectie kwam zag men dezelfde houding terugkomen als tijdens de supervisierolmomenten. Ze moest lang nadenken voor ze antwoord kon geven, de uiteindelijke reflecties waren vrij oppervlakkig/basaal. Een kritische blik op het eigen handelen, nadenken hoe ze haar houding/handelen kan aanpassen, nadenken wat zij nodig heeft om te verbeteren, ... ontbrak.

- In haar aanvullende nota stelt de student bij monde van haar raadsman verder: "Na kennissename van het administratief dossier dient appellante vast te stellen dat de vermeende 'eindevaluatie' woord voor woord een overname vormt van de tussentijdse evaluatie."

- Zie Tijdens stage: Stageuren en planning, alinea 2, 3 en 4: Het voorzetten van de stage tijdens de Paasvakantie zou betekenen dat de student op 29/04/2022 voldoende stage uren zou hebben en haar stage in principe zou eindigen, terwijl dat wanneer zij tijdens de Paasvakantie geen stage zou lopen, haar stage pas op 13/05/2022 zou eindigen. Ervan uitgaand dat de student op dat moment nog stage kon lopen tot 20/05/2022, heeft de stagebegeleider haar er herhaaldelijk op attent gemaakt dat de stage verderzetten tijdens de Paasvakantie er mogelijk toe zou leiden dat zij onvoldoende leer/groei/evolutiekansen zou krijgen tussen de tussentijdse en eindevaluatie. Betreffende informatie werd door de stagebegeleider nog eens mondeling toegelicht tijdens een Teamsoverleg op 30/03/2022.

- De verantwoordelijkheid voor de keuze werd uiteindelijk bij de student gelegd, en na verschillende waarschuwingen over de consequenties voor haar leerproces koos ze er uiteindelijk toch voor om haar stage verder te zetten tijdens de Paasvakantie: hierdoor kon haar stage op 29/04/2022 eindigen maar dit ging ten koste van leer/groei/evolutiekansen.

- Zie Evaluatiemomenten, Eindevaluatie, alinea 5: De stagementor diende noodzakelijkerwijze een eindevaluatiedocument in dat grotendeels gelijkaardig is aan dat van de tussentijdse evaluatie omdat de student er zelf voor koos om tijdens de Paasvakantie haar stage voort te zetten en hierdoor haar stage vroeger kon beëindigen (29/04/2022). Dit had als gevolg dat tussen de tussentijdse evaluatie (20/04/2022) en het einde van de stage (29/04/2022) slechts 7-8 dagen over bleven om te leren/groeien/evolueren. Het vervolgen van de stage tijdens de Paasvakantie is een keuze die de student zelf maakte (zonder goedkeuring van de stagecoördinatie en/of stagebegeleider) ook na herhaaldelijke waarschuwingen over de consequenties voor haar leer- en groeiproces (zie rubriek: tijdens stage – staguren en planning). Dit is dan ook de reden waarom de stagementor ervoor koos om geen nieuw document voor de eindevaluatie in te vullen, het invullen van het document werd wel aangespoord door de stagebegeleider. De evolutie die de student maakte op deze beperkte tijd is dan ook voornamelijk mondeling besproken, de stagementor en de student kregen ruimte om aan te vullen met argumenten en ervaringen vanuit hun perspectief. Deze argumenten en ervaringen zijn betrokken om een meer genuanceerd beeld te vormen binnen de eindbeoordeling van de student.

- De rode schuifbalkjes die per onderdeel de score bepalen werden op het eindevaluatieformulier hier en daar verschoven aan de hand van de besprekking, maar progressie die de student na de tussentijdse evaluatie heeft gemaakt (progressie die overigens door de opleiding wordt erkend) was onvoldoende om tot een globale hogere eindscore te leiden.
- Zie tussentijdse evaluatie (20/04/2022): De tussentijdse evaluatie focuste vooral op het toekennen van een kwalitatieve beoordeling. Het toekennen van een kwantitatieve beoordeling gebeurde louter met indicatieve doeleinden en zijn dus niet meegenomen in de eindbeoordeling.
- Zie eindevaluatie (19/05/2022): Tijdens de eindevaluatie lag de focus meer op het toekennen van een kwantitatieve beoordeling, aangevuld met een verdere kwalitatieve concretisering van ervaringen/perspectieven door beide partijen. De definitieve eindscore van de exploratiestage is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling toegekend tijdens de eindevaluatie.
- Zie OLR Plan van aanpak en OLR interventies: de student erkende deze werkpunten, maar kon op basis van haar aangeleverde ervaringen/perspectieven aantonen dat ze hierin gegroeid is. Dit vertaalt zich dan ook in een gemiddeld punt tussen de 5/10 en 6/10 op de leerdoelen gesitueerd binnen de rubrieken OLR Plan van aanpak en OLR Interventies.
- Samengevat, kijkend naar de prestaties op gebied van hard (voornamelijk OLR Psychodiagnostiek) en soft (voornamelijk OLR Plan van aanpak en OLR Interventies) skills zou de student een voldoende behalen (zie bijlage: eindevaluatielijst document mentor), wel met de kanttekening dat er nog groei mogelijk is op gebied van soft skills. De definitieve eindbeoordeling is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling die de stagementor toekende onderbouwd met eventuele kwalitatieve nuances aangebracht tijdens het eindevaluatiemoment.
- Het finale punt dat de student kreeg is uiteindelijk gebaseerd op de evolutie die zij maakte tussen de tussentijdse en eindevaluatie: er trad positieve evolutie in de hard en soft skills maar in de korte tijd beperkt/onvoldoende op gebied van attitudes (bv. op gebied van zelfreflectie) waardoor de oorspronkelijke punten toch zijn aangehouden.
- de student besluit hieruit dat “met 7 dagen stage (na de tussentijdse evaluatie) geen rekening gehouden niettegenstaande appellante stevast een positieve evolutie heeft voortgezet”;
- De evolutie die de student doormaakte tijdens de korte periode tussen de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie, was te beperkt om te slagen voor de exploratiestage;
- de student stelt bij monde van haar raadsman verder: “Uit het administratief dossier blijkt geenszins dat verzoekster na voormelde 7 dagen stage een tekort in het attitudeprofiel van het ‘professioneel handelen’ zou hebben behaald, eens te meer nu voormeld vermeend tekort niet in de tussentijdse evaluatie werd vermeld.”
- het administratief dossier bevestigt dit wel: zie attitudeprofiel: de terughoudende houding van de student werd opgemerkt tijdens de stageperiode door de stagementor, maar ook tijdens de tussentijdse evaluatie door de stagebegeleider. De stagementor gaf aan dat de student met een defensieve/afgeschermd houding aanwezig was (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega’s), er was weinig openheid. Naast het te laat komen voor het tussentijds evaluatiemoment bleek dat het te laat komen ook al herhaaldelijk was voorgevalen tijdens het eerste deel van de stageperiode, zonder verwittiging van de stageplaats. De bovenstaande attitude elementen werden benoemd tijdens het tussentijds evaluatiemoment, resulterend in een defensieve houding van de student zonder verdere verklaring over de reden waarom zij deze attitude stelde:
- ✓ Zie factoren in het attitudeprofiel waar de student niet aan voldoet: de student kwam herhaaldelijk te laat op de stageplaats zonder dit consequent te laten weten aan de stagementor. Tijdens de tussentijdse evaluatie (met stagementoren en stagebegeleider (20/04/2022)) kwam ze ook een kwartier te laat zonder de betrokkenen te verwittigen of zich achteraf te excuseren. De student beschrijft dat medische redenen, fietsproblemen, ... ertoe leidden dat zij geregeld te laat kwam. Deze elementen zijn niet benoemd tijdens de evaluatiemomenten, noch door de stagementor noch door de student. De student heeft herhaaldelijk de kans gekregen om dit bespreekbaar te maken tijdens de evaluatiemomenten maar ging hier niet op in;
- ✓ Het aspect van verantwoordelijkheid nemen, te laat komen, ... weegt zwaar door omdat collega’s op je moeten kunnen rekenen aangaande werken in een teamverband;

- ✓ Zie ook hoger, aspecten met betrekking tot niet tijdig indienen van supervisieverslagen en eindevaluatiedocument.
- ✓ Integriteit & empathie: de student kan nog groeien in de uitvoering van soft skills. Het connecteren/aangaan van werkrelatie met cliënten verliep weinig vlot, komt afgevlakt/weinig sensitief naar de cliënt over. De student is vooral gericht op uitvoering van het functionele aspect, dit komt duidelijk terug in de kwaliteitsvolle resultaten die zij aflevert;
- ✓ Cultuursensitief: aansluitend bij argumenten soft skills.
- ✓ Team & organisatie:
 - o Initiatief nemen, zelfstandigheid & assertiviteit: de student nam haar leerproces voldoende in handen, stelde zich flexibel op en was bereid mee te ondersteunen waar nodig;
 - o Constructief samenwerken & organisatiebetrokkenheid: weinig connectie/aansluiting bij het team. Vertaalde zich vooral in een defensieve/afgeschermd houding (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega's), er was weinig openheid. Deze houding is aangehaald tijdens de evaluatiemomenten (in het bijzonder tijdens de tussentijdse evaluatie) en kwam ook daar terug. De student kreeg herhaaldelijk de kans om mogelijke strubbelingen/spanningen bespreekbaar te maken maar ging hier niet op in.
 - o Veranderingsbereidheid: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam er vanuit de student weinig openheid om feedback vast te houden. Bedoeld als een uitnodiging tot zelfreflectie schoot de student in een defensieve houding resulterend in het counteren van de feedback met tegenargumenten. Tijdens de eindevaluatie trad er verbetering op in deze houding, maar onvoldoende.
- ✓ Zelfreflectie & leren: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam de student moeilijk tot zelfreflectie. Bij het krijgen van feedback reflecteert ze niet. Ze neemt eerder een defensieve houding aan.
- de student stelt verder : “Verzoekster heeft steeds aangenomen voldoende te scoren op het onderdeel ‘professioneel handelen’ nu zij niet werd geïnformeerd over een mogelijke onvoldoende op basis van ‘attitudes’.
- Zie Evaluatiemomenten, Tussentijdse evaluatie, Attitudaprofiel: De terughoudende houding van de student werd opgemerkt tijdens de stageperiode door de stagmentor, maar ook tijdens de tussentijdse evaluatie door de stagebegeleider. De stagmentor gaf aan dat de student met een defensieve/afgeschermd houding aanwezig was (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega's), er was weinig openheid. Naast het te laat komen voor het tussentijds evaluatiemoment bleek dat het te laat komen al herhaaldelijk was voorgevallen tijdens het eerste deel van de stageperiode. De bovenstaande attitude elementen werden benoemd tijdens het tussentijds evaluatiemoment, resulterend in dat de student in een defensieve houding schoot zonder verdere verklaring te geven waarom zij deze attitude stelde. Met het vermoeden dat er op persoonlijk gebied iets speelde is de student herhaaldelijk aangespoord te delen wat de mogelijke aanleiding was dat zij deze houding stelde. Op deze manier kon hiermee rekening gehouden worden binnen de evaluatie om een genuanceerdeerder beeld te vormen, de student koos er echter voor om de informatie die zij beschrijft in haar e-mail niet te delen met de stagmentor en stagebegeleider. De opleiding gaat er dan ook van uit dat de student na alle verkregen feedback voldoende geïnformeerd was over het tekort op de OLR Professioneel Handelen.
- Zie Attitudes, Factoren in het attitudaprofiel waar de student niet aan voldoet: Zelfreflectie & leren: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam de student moeilijk tot zelfreflectie. Bij het krijgen van feedback reflecteert ze niet. Ze neemt eerder een defensieve houding aan.
- de student stelt via haar raadsman verder het volgende: “Noch in de tussentijdse beoordeling noch in de eindbeoordeling wordt gespecificeerd dat voormelde 7/10 enkel betrekking zou hebben op ‘klantgerichtheid’.”
- In tegenstelling tot wat door de student wordt gesuggereerd betrof de beoordeling niet enkel de attitude ‘klantgerichtheid’, te meer het attitudaprofiel als holistisch wordt beschouwd en gehanteerd wordt in de beoordeling van de exploratiestage. Zoals hierboven reeds aangetoond werd het gebruik van het attitudaprofiel op meerdere momenten doorheen de opleiding toegelicht aan de student, en door de student ook zelf gebruikt.
- Zie Evaluatiemomenten, Tussentijdse evaluatie: De tussentijdse evaluatie focuste vooral op het toekennen van een kwalitatieve beoordeling. Het toekennen van een kwantitatieve beoordeling gebeurde louter met indicatieve doeleinden en werd dus niet meegenomen in de eindbeoordeling.

- Zie Evaluatiemomenten, Eindevaluatie: Tijdens de eindevaluatie lag de focus meer op het toekennen van een kwantitatieve beoordeling, aangevuld met een verdere kwalitatieve concretisering van ervaringen/perspectieven door beide partijen. De definitieve eindscore van de student haar exploratiestage is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling toegekend tijdens de eindevaluatie.
- Zie Attitudes, Factoren in het attitudeprofiel waar de student niet aan voldoet:
 - Professionele grondhouding:
 - o Verantwoordelijkheid:
 - De student kwam herhaaldelijk te laat op de stageplaats zonder dit consequent te laten weten aan de stagementor. Tijdens de tussentijdse evaluatie (met stagementoren en stagebegeleider (20/04/2022)) kwam ze ook een kwartier te laat zonder de betrokkenen te verwittigen of zich achteraf te excuseren. De student beschrijft dat medische redenen, fietsproblemen, ... ertoe leidden dat zij geregeld te laat kwam. Deze elementen zijn niet benoemd tijdens de evaluatiemomenten, noch door de stagementor noch door de student. De student heeft herhaaldelijk de kans gekregen om dit bespreekbaar te maken tijdens de evaluatiemomenten maar ging hier niet op in;
 - Het aspect van verantwoordelijkheid nemen, te laat komen, ... weegt zwaar door omdat collega's op je moeten kunnen rekenen aangaande werken in een teamverband;
 - Zie ook hoger, aspecten met betrekking tot niet tijdig indienen van supervisieverslagen en eindevaluatiedocument.
 - o Integriteit & empathie: de student kan nog groeien in de uitvoering van soft skills. Het connecteren/aangaan van werkrelatie met cliënten verliep weinig vlot, komt afgevlakt/weinig sensitief naar de cliënt over. De student is vooral gericht op uitvoering van het functionele aspect, dit komt duidelijk terug in de kwaliteitsvolle resultaten die zij aflevert.
 - o Cultuursensitief: aansluitend bij argumenten soft skills.
 - Team & organisatie:
 - o Constructief samenwerken & organisatiebetrokkenheid: weinig connectie/aansluiting bij het team. Vertaalde zich vooral in een defensieve/afgeschermde houding (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega's), er was weinig openheid. Deze houding is aangehaald tijdens de evaluatiemomenten (in het bijzonder tijdens de tussentijdse evaluatie) en kwam ook daar terug. De student kreeg herhaaldelijk de kans om strubbelingen/spanningen bespreekbaar te maken maar ging hier niet op in.
 - De student stelt vervolgens bij monde van haar raadsman : “Verzoekster heeft geen kennis kunnen nemen van het vermeend ‘attitudeprofiel’ die aan de evaluatie zou zijn gevoegd en waaruit de onvoldoende zou blijken, waaromtrent voorbehoud.”
 - Het attitudeprofiel wordt breed gebruikt in de opleiding. In de eerste trajectschijf wordt dit toegelicht in het opleidingsonderdeel ‘professioneel handelen 1’, waarbij studenten een toelichting krijgen over de verschillende attitudes en het gebruik van het attitudeprofiel in de opleiding. Verder wordt in de context van dit opleidingsonderdeel gevraagd om op 2 momenten tijdens het academiejaar (start-eind) zichzelf te beoordelen en laten beoordelen door derden op de attitudes. Hierover worden reflectieverslagen gevraagd, teneinde de evolutie van de student op te volgen. Hetzelfde principe wordt gehanteerd in het opleidingsonderdeel ‘professioneel handelen 2’. Beide opleidingsonderdelen worden aangeboden voor de start van de exploratiestage. Ook binnen de context van de exploratiestage wordt het attitudeprofiel uitgebreid toegelicht (zie verder). De interne beroepscommissie gaat er dus van uit dat de student voldoende op de hoogte is van het (gebruik van) het attitudeprofiel.
 - Zie Exploratiestage Algemeen: De exploratiestage, zowel de inhoudelijke als administratieve verwachtingen, worden ruim op voorhand aan studenten toegelicht via infomomenten, die ook via opnames beschikbaar zijn voor studenten die niet deelnamen. Documenten zoals de stagebrochure, beoordelingsdocumenten en het stagevoorstel zijn al bij aanvang van het academiejaar op Digitap te raadplegen. We verwachten dat studenten deze informatie grondig bekijken.
 - zie hierboven Stap 2: In de exploratiestage wordt nadruk gelegd op de professionele basishouding, gezien het belang hiervan in de professionele praktijk en voor de verdere ontwikkeling van de student. In een tweede stap wordt daarom de score, behaald na stap 1, aangepast op basis van de beoordeling van de OLR Professioneel handelen (zie beoordelingsdocument). Specifiek: indien de stagementor en de stagebegeleider oordelen dat de student:
 - o Voldoet aan de professionele basishouding (zie beoordelingsdocument), worden 2 punten bij de score zoals bepaald in stap 1 geteld, met een maximale score van 20/20 (twintig op twintig)

o Niet voldoet aan de professionele basishouding (zie beoordelingsdocument), worden 5 punten van de score zoals bepaald in stap 1 afgetrokken, met een minimale score van 0/20 (nul op twintig).

- zie hierboven Stap 3: In een derde stap, wordt het eventuele puntenverlies als gevolg van het niet naleven van de bepalingen zoals opgenomen in deze brochure afgetrokken van de score zoals behaald na stap 2. Indien de student aan alle bepalingen voldeed, vormt de score zoals behaald na stap 2 de eindscore

- Het attitudeprofiel, dat het fundament vormt voor de competenties van de psychologisch consulent, staat steeds centraal in de opleiding, en dus ook in het opleidingsonderdeel exploratiestage. De centrale positie die deze basishouding krijgt in de opleiding -en het werkveld- bepalen het gewicht dat eraan gegeven wordt bij de beoordeling van de stage. Tijdens de verschillende infomomenten die voorafgaan aan de stage en in het beoordelingsformulier worden duidelijk vermeld dat de beoordeling (doch niet de evaluatie) van de attitudes een taak is voor de stagementor. Indien niet voldaan wordt aan één van de of meerdere attitudes uit het attitudeprofiel, worden 5 punten afgetrokken van de totaalscore van de stage. Er wordt vertrouwd op het professionele inzicht van de stagementor om dit correct te beoordelen, en zowel de stagbegeleiding als de stagecoördinatie zijn steeds bereid toelichting te geven bij de concrete invulling van de verschillende attitudes. Het beoordelingsformulier wordt in een eerste overleg tussen stagbegeleider en stagementor uitgebreid toegelicht. De attitudes worden ook uitgebreid overlopen op de beoordelingsmomenten.

- de student stelt bij monde van haar raadsman verder : “Uit de ter hand gestelde evaluatiedocumenten blijkt niet voor welke attitudes binnen het leerdoel ‘professioneel handelen’ geen voldoende zou zijn bereikt.”

- de interne beroepscommissie verwijst naar hetgeen hierboven werd uiteengezet Onder Attitudes, Factoren in het attitudeprofiel waar de student niet aan voldoet;

- de student stelt verder in haar nota: “m.b.t. professionele grondhouding: Verzoekster heeft zowel de stageplaats als de stagementoren steeds tijdig bericht ingeval van ziekte.”

- Zie Evaluatiemomenten, Tussentijdse evaluatie: de student kwam een kwartier te laat tijdens de tussentijdse evaluatie, ze heeft op voorhand niets laten weten.

- Zie Evaluatiemomenten, Tussentijdse evaluatie, Attitudeprofiel: Naast het te laat komen voor het tussentijds evaluatiemoment bleek dat het te laat komen al herhaaldelijk was voorgevallen tijdens het eerste deel van de stageperiode.

- Over de periode voorafgaand aan deze stage moet worden vermeld dat uit het dossier ook blijkt dat de student tijdens de zoektocht naar een stageplaats al aangesproken geweest is door de stagecoördinatoren. Ze was vaak te laat of niet in orde met het indienen van haar documenten. Zoals aangegeven in de stagebrochure en ook vermeld per e-mail diende ze alle documenten in orde te brengen ten laatste op 14/02/22. De student diende op 10/02/2022 haar eerste stagevoorstel in. Dit stagevoorstel was niet in orde, ze kreeg de volgende feedback van de stagecoördinatie: “Beste [verzoekende partij], Bedankt voor je stagevoorstel. Vooraleer we dit finaliseren, vragen we je een tweede voorstel in te dienen, rekening houdend met volgende feedback:

- Stageopdrachten: probeer, het profiel van de psychologisch consulent indachtig, het takenpakket meer eigen te maken en specifieker te zijn.

- Stagespreiding: verwerk ook zeker je pauzes in je planning.

Verder ziet je voorstel er prima uit.

Groeten,

Het stageteam.”

- In haar eerste stagevoorstel van 10/02/2022 vermeldde de student dat ze van 7 maart tot 20 mei stage zou lopen bij [S.C.], hierin vermeldde ze duidelijk dat ze geen stage zou lopen tijdens de schoolvakanties. Op basis van deze informatie zijn er momenten voor de tussentijdse en eindevaluatie geplaatst. Na het vastleggen van de evaluatiedata kreeg de stagbegeleider – zoals hierboven reeds vermeld - op 09/03/2022 (na de start van de stage op 07/03/2022) een mail van de student waarin ze meldde dat haar stage mogelijk vroeger zou stoppen.

- Door deze mail kwam aan de oppervlakte dat het stagevoorstel van de student nog steeds niet in orde was, aangezien zij de feedback van het stageteam nog niet toepaste voor de start van de stage. De student kreeg vervolgens de opdracht om de feedback alsnog toe te passen, ze meldde op 14/03/2022 aan de stagbegeleider dat ze het verslag uploadde in de betreffende uploadzone op Digitap. Omdat de student haar aangepaste stagevoorstel niet/te laat indiende, is er geen rekening gehouden met eventuele

aanpassingen/wijzigingen met betrekking tot de stageperiode. Er werd van de student verwacht dat zij tot maximum 20 mei stage zou lopen en de Paasvakantie zou opnemen zoals aangegeven in haar eerste stagevoorstel. Het verwerken van feedback rond pauzes en takenpakket was de verantwoordelijkheid van de student.

- Zoals eerder besproken, nam de medementor gedurende eerste twee weken van de stageperiode (07/03/2022 tot 21/03/2022) de begeleiding van de student over, dit wegens onvoorzien afwezigheid van de oorspronkelijke stagementor. Het vastleggen van de evaluatiemomenten is dan ook bekeken met de medementor, hiervoor werd telefonisch contact gelegd wat eveneens het eerste contact was tussen de stagebegeleider en stageplaats.

- Rond 21/03/2022 keerde de stagementor terug, in de week van 28/03/2022 ontvingen zowel de stagementor als de student een herinnering via mail dat na de Paasvakantie de tussentijdse evaluatie zou volgen. Wegens enkele onduidelijkheden hierond contacteerde de stagementor de stagebegeleider telefonisch in de week van 28/03/2022 omdat vanuit de student zelf de vraag kwam om de tussentijdse evaluatie vroeger te laten doorgaan. De stagementor vroeg eveneens om de leerdoelen te verduidelijken/concretiseren door deze meer in het licht van de arbeids- en organisatiecontext te plaatsen. De stagebegeleider concretiseerde het evaluatiedocument door arbeids- en organisatiegerichte voorbeelden aan de leerdoelen te koppelen en bezorgde dit aan de stagementor alsmede aan de student via mail op 30/03/2022.

- Zoals hierboven reeds uiteengezet kreeg de stagebegeleiding op 29/03/2022 vervolgens een mail van de student waarin ze vroeg om de tussentijdse evaluatie gepland op 20/04/2022 (na de Paasvakantie) te verschuiven maar dit was praktisch niet haalbaar. Plots bleek toen dat de student tijdens de Paasvakantie verder stage zou lopen en dit zonder te overleggen met de stagecoördinatie of stagebegeleider. Omdat dit in haar eerste stagevoorstel niet vermeld stond was hier geen rekening mee gehouden in de planning.

- Het voorzettende van de stage tijdens de Paasvakantie zou betekenen dat de student op 29/04/2022 voldoende stage-uren zou hebben en haar stage in principe zou eindigen, terwijl zij in de oorspronkelijke planning nog tot 13/05/2022 stage moest lopen.

Ervan uitgaand dat de student op dat moment nog stage kon lopen tot 20/05/2022, moet herhaald worden dat de stagebegeleider haar er herhaaldelijk op attent heeft gemaakt dat de stage verderzettende tijdens de Paasvakantie er mogelijks toe zou leiden dat zij onvoldoende leer/groei/evolutiekansen zou krijgen tussen de tussentijdse en eindevaluatie. Dat werd nog eens mondeling benadrukt tijdens een Teamsoverleg op 30/03/2022 met de stagebegeleider.

- De verantwoordelijkheid voor de keuze werd uiteindelijk bij de student gelegd en na verschillende waarschuwingen over de consequenties voor haar leerproces koos ze uiteindelijk alsnog om haar stage verder te zetten tijdens de Paasvakantie ten koste van leer/groei/evolutiekansen. De interne beroepscommissie kan dan ook enkel besluiten dat dit verlies van leer/groei/evolutiekansen niet ten laste van de opleiding kan gelegd worden, maar een gevolg is van de eigen beslissingen van de student;

- De student verwijst in haar verzoekschrift naar een besprekking tijdens supervisie: "De stagebegeleider was via onder andere de supervisie momenten aan het begin van de stage op de hoogte dat ik veel meer op administratie werd ingezet, en is hier niet op ingegaan."

- De student kaartte deze kwestie aan tijdens het eerste supervisiemoment op 25/03/2022 (haar verslag ging hierover). Tijdens de besprekking hiervan met haar medestudenten werd de student gestimuleerd om haar eigen leerproces in handen te nemen. De student liet uitschijnen dat ze de situatie onder controle had, uit haar e-mail is af te leiden dat zij frequent haar eigen leerproces in handen heeft proberen nemen. Tijdens het eerste supervisiemoment (waar deze kwestie voor het eerst aan bod kwam) stelde de student geen vraag aan de stagebegeleider om dit verder op te nemen met haar en de stageplaats, hoewel deze mogelijkheid er uiteraard wel was.

- De stagebrochure bepaalt over supervisiemomenten het volgende: "De student bereidt elke supervisie voor. In deze voorbereiding beschrijft de student een werkervaring, en bespreekt waar hij op botste en waarom. De werkervaring sluit aan bij het thema dat door de supervisor werd doorgegeven als centraal thema voor de supervisie. De supervisor geeft het thema door ten laatste 10 werkdagen voor het supervisiegesprek. Voor deze voorbereiding gebruikt de student het sjabloon op Digitap. Deze voorbereiding wordt ingediend ten laatste 5 werkdagen voor de supervisie. De voorbereiding wordt tevens via e-mail doorgestuurd naar de andere supervisanten van de supervisiegroep. De studenten van eenzelfde supervisiegroep lezen de werkverslagen van alle supervisanten ter voorbereiding op de supervisie grondig. De werkverslagen vormen het vertrekpunt van de supervisiemomenten."

- De student diende haar tweede (deadline: 24/04/2022) en derde (deadline: 13/05/2022) supervisieverslag te laat in (06/05/2022 supervisieverslag 2 en 17/05/2022 supervisieverslag 3). Voor het te laat indienen van het tweede supervisieverslag werd zij tijdens het tweede supervisiemoment (29/04/2022) aangesproken door de stagebegeleider, op 03/05/2022 ontving zij eveneens een herinneringsmail aangezien het nog steeds niet in orde was. Op het te laat indienen van het derde supervisieverslag werd zij aangesproken tijdens het derde supervisiemoment (18/05/2022).
- De reflecties die de student formuleerde, zijn vrij oppervlakkig/basaal, ze spelen weinig in op het kritisch bekijken van het eigen handelen, aandeel zien in eigen situaties en nagaan wat ze kan doen om met uitdagingen om te gaan. Naar het einde van de stageperiode is hier evolutie in opgetreden en kwamen deze aspecten meer aan bod in de vorm van diepgaandere reflecties, er blijft echter nog veel groei mogelijk.
- De student toonde een weinig proactieve houding tijdens de supervisiemomenten. De stagebegeleiders merkten dat ze frequent actief betrokken moest worden door de supervisor om input/haar perspectief te geven.
- In bovenstaande elementen betreffende deelname aan de supervisiemomenten is naar het derde supervisiemoment groei opgetreden, echter onvoldoende.
- [Het] moet herhaald worden dat tijdens de tussentijdse evaluatie (20/04/2022) zowel stagebegeleider, de stagementor, de medementor en de student aanwezig waren. Tijdens de eindevaluatie (19/05/2022) waren eveneens aanwezig: de stagebegeleider, de stagementor en de student. Beide evaluatiemomenten gebeurden in trialoog. Er is dus geen sprake van een delegatie van de beslissing aan de mentor. Naast input van de stagementor(en) werd er voldoende ruimte gelaten voor de student om haar perspectief en ervaringen aan te leveren. Bepalingen met betrekking tot de score zijn ter [plaats] besproken, al was het evaluatiedocument reeds voldoende accuraat ingevuld waardoor de nood aan veranderingen in het punt beperkt was.
- De interne beroepscommissie wil nogmaals herhalen dat de student een kwartier te laat was voor de tussentijdse evaluatie, ze had op voorhand niets laten weten. De tussentijdse evaluatie focuste vooral op het toekennen van een kwalitatieve beoordeling. Het toekennen van een kwantitatieve beoordeling gebeurde louter met indicatieve doeleinden en zijn dus niet meegenomen in de eindbeoordeling.
- Tijdens de tussentijdse evaluatie werden de verschillende leerdoelen overlopen en de voorbeelden/ervaringen/perspectieven die de stagementor en de student op voorhand invulden in hun evaluatiedocumenten geconcretiseerd (ze zijn op voorhand onderzocht en vergeleken door de stagebegeleider, op basis hiervan formuleerde hij concretiserende vragen). Het doel hiervan was verhelderen waar discrepanties lagen, wat er vlot liep en waar de student haar werkpunten lagen zodat zij concreet wist waaraan te werken tijdens het tweede deel van haar stage.
- Het gesprek gebeurde in trialoog, de student kreeg voldoende ruimte om haar eigen ervaringen/perspectief aan te leveren. Tijdens de tussentijdse evaluatie toonde de student weinig bereidheid om bij te leren. Bedoeld als een uitnodiging tot zelfreflectie nam de student in een defensieve houding aan en beperkte ze zich tot het counteren van de feedback met tegenargumenten. Wanneer zij wel tot reflectie kwam, zag men dezelfde houding terugkomen als tijdens de supervisiemomenten. Ze moest lang nadenken voor ze antwoord kon geven, de uiteindelijke reflecties waren vrij oppervlakkig/basaal. Een kritische blik op het eigen handelen, nadenken hoe ze haar houding/handelen kan aanpassen, nadenken over wat zij nodig heeft om te kunnen verbeteren, ... ontbraken.
- OLR Plan van aanpak en OLR Interventies
Wat betreft de invulling van het takenpakket, kreeg de student geregeld de kans om contacten met kandidaten te leggen (bv. Interviews, telefonische screenings, ...). De stagementor gaf tijdens de tussentijdse evaluatie al aan dat de student moeite heeft met soft skills, meer concreet het verbinden met de kandidaten (= werkrelatie), ze legt de focus te veel op het functionele. Dit is dan ook een werkpoint dat is meegenomen naar het vervolg van de stage. De stagementor oordeelde op basis van deze waarnemingen dat de student nog niet klaar was voor uitbreiding van het takenpakket op dit gebied, verdere inzet op deze vaardigheden is wel gestimuleerd tijdens het tussentijdse evaluatiemoment door de stagebegeleider. Afgaand op bovenstaand argument is gedurende het tweede deel van de stageperiode dit onderdeel van het takenpakket niet verder uitgebreid, het kreeg dezelfde invulling zoals tijdens het eerste deel van de stage.
- OLR Psychodiagnostiek

In de plaats werd de uitbreiding van het takenpakket meer gericht naar het organisatorische/screenend werk (hard skills) op basis van profielen, er werd opgemerkt dat de student hierin floreerde. De stagementor gaf tijdens de tussentijdse evaluatie herhaaldelijk aan dat de student sterk is op schriftelijk vlak (informatie verzamelen en rapporteringen).

- Attitudeprofiel

De terughoudende houding van de student werd opgemerkt tijdens de stageperiode door de stagementor, maar ook tijdens de tussentijdse evaluatie door de stagebegeleider. De stagementor gaf aan dat de student met een defensieve/afgeschermd houding aanwezig was (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega's), er was weinig openheid. Naast het te laat komen voor het tussentijds evaluatiemoment bleek dat het te laat komen al herhaaldelijk was voorgevallen tijdens het eerste deel van de stageperiode. De bovenstaande attitude-elementen werden benoemd tijdens het tussentijds evaluatiemoment, resulterend in een defensieve houding van de student zonder verdere verklaring te geven waarom zij deze attitude stelde. Met het vermoeden dat er op persoonlijk gebied iets speelde, is de student herhaaldelijk aangespoord te delen wat de mogelijke aanleiding was voor het feit dat zij deze houding stelde. Op deze manier kon hiermee rekening gehouden worden binnen de evaluatie om een genuanceerdeer beeld te vormen. De student verkoos echter om de informatie die zij beschrijft in haar e-mail, niet te delen met de stagementor en stagebegeleider.

- Aan het einde van de tussentijdse evaluatie werd overwogen om de stage alsnog verder te zetten tot 13/05/2022 met het oog op het groeiproces. Er werd besloten dat de stagementor en de student de mogelijkheden zouden bespreken en achteraf iets zouden laten weten. Later die dag kreeg de stagebegeleider telefoon van de stagementor met de mededeling dat het omwille van het stroeve stageproces voor beide partijen het beste was om de stage op 29/04/2022 te beëindigen.

- Tijdens de eindevaluatie lag de focus meer op het toekennen van een kwantitatieve beoordeling, aangevuld met een verdere kwalitatieve concretisering van ervaringen/perspectieven door beide partijen. De definitieve eindscore van de student haar exploratiestage is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling toegekend tijdens de eindevaluatie.

- Tijdens de eindevaluatie werden de verschillende leerdoelen opnieuw overlopen en de voorbeelden/ervaringen/perspectieven die de stagementor en de student invulden in hun evaluatiedocumenten geconcretiseerd (ze zijn op voorhand onderzocht en vergeleken door de stagebegeleider, op basis hiervan formuleerde hij concretiserende vragen). Het eindevaluatiedocument ingevuld door de student kon slechts beperkt op voorhand bekijken worden door de stagebegeleider aangezien de student (na herinnering en instructies) het document slechts 2,5u (6:30u) voor de eindevaluatie (9:00u) aan de stagebegeleider bezorgde. In de stagebrochure staat het volgende aangegeven: "Ter voorbereiding van de stagebezoeken vullen de student en de stagementor het beoordelingsformulier in en gaan hierover in gesprek. De student bezorgt voor het stagebezoek zijn beoordelingsformulier ten laatste 5 werkdagen voor het stagebezoek via de Digitap aan de stagebegeleider. De stagementor bezorgt zijn beoordelingsformulier(en) ten laatste 5 werkdagen voor het stagebezoek per e-mail aan de stagebegeleider."

- De student verkoos (ook na herhaalde waarschuwingen over de consequenties voor haar leer- en groeiproces) zoals hierboven reeds toegelicht om tijdens de Paasvakantie haar stage voort te zetten waardoor ze haar stage vroeger kon beëindigen (29/04/2022). Bijgevolg had de student tussen de tussentijdse evaluatie (20/04/2022) en het einde van de stage (29/04/2022) slechts 7-8 dagen om te leren/groeien/evolueren. Dit is dan ook de reden waarom de stagementor verkoos om geen nieuw document voor de eindevaluatie in te vullen, het invullen van het document werd wel aangespoord door de stagebegeleider. De evolutie die de student maakte op deze beperkte tijd is dan ook vooral mondeling besproken, de stagementor en de student kregen ruimte om aan te vullen met argumenten en ervaringen vanuit hun perspectief. Deze argumenten en ervaringen zijn betrokken om een meer genuanceerd beeld te vormen binnen de student haar eindbeoordeling.

- Ook het eindevaluatiemoment had als doel verhelderen waar discrepancies lagen, wat er vlot liep en waar de student haar werkpunten lagen zodat zij concreet wist waaraan te werken naar de toekomst. Tijdens het gesprek was er in vergelijking met de tussentijdse evaluatie meer openheid vanuit de student om bij te leren, er werd groei opgemerkt. Naast het delen van ervaringen/perspectieven kwam ze vlotter tot reflectie over haar eigen houding en handelen tijdens de stage.

- OLR Psychodiagnostiek

Tijdens het eindevaluatiemoment is er ruimte voorzien om de kwantitatieve beoordeling te nuanceren op basis van kwalitatieve aanleveringen in de vorm van ervaringen/perspectieven, dit zowel door de stagementor als de student. Tijdens het gesprek bleek dat de kwantitatieve beoordeling al redelijk accuraat was ingevuld door de stagementor. Waar de stagementor op bepaalde onderdelen (bv. binnen OLR Psychodiagnostiek – behalen van targets (contacteren van kandidaten)) sterk focuste op de behaalde kwantiteit (bv. Op basis van een kwantitatief prestatieprofiel uit de competitieweek), bracht de stagebegeleider nuance aan door te bevragen hoe de student inhoudelijk presteerde op deze gebieden. Hieruit bleek dat de student haar tempo/kwantiteit laag ligt, maar ze wel kwaliteit aflevert (= inhoudelijke uitvoering van taken is de essentie van de exploratiestage). Op basis van deze nuances werd waar nodig het punt bijgesteld voor leerdoelen die voornamelijk betrekking hebben op hard skills (binnen OLR Psychodiagnostiek – voornamelijk leerdoelen met betrekking tot informatie verzamelen en informatie weergeven. Dit vertaalt zich in een gemiddelde van 6-7/10 op de betreffende leerdoelen). Leerdoelen met betrekking tot het samenbrengen en analyseren van informatie zijn onderdelen waar de student nog werk aan heeft, dit vertaalt zich in een gemiddelde van 5/10 voor de betreffende leerdoelen.

- OLR Plan van aanpak en OLR Interventies

Er werd minder nuance aangebracht binnen de soft skills (OLR Plan van aanpak en OLR Interventies). De student ervaarde moeilijkheden in het connecteren met kandidaten, ze had hier moeite om haar voorbereidingen los te laten en focuste vooral op het functionele wat ten koste ging van de werkrelatie met/wederkerigheid ten opzichte van de kandidaten. De student erkende deze werkpunten, maar kon op basis van haar aangeleverde ervaringen/perspectieven aantonen dat ze hierin gegroeid is. Dit vertaalt zich dan ook in een gemiddeld punt tussen de 5/10 en 6/10 op de leerdoelen gesitueerd binnen de rubrieken OLR Plan van aanpak en OLR Interventies.

- Attitudeprofiel

Het naleven en hanteren van het attitudeprofiel van een Psychologisch Consulent vormt een belangrijk deel in de opleiding, hier waren enkele tekortkomingen die uiteindelijk de doorslag gaven voor de student haar definitieve eindpunt.

- Samengevat, kijkend naar de student haar prestaties op gebied van hard (voornamelijk OLR Psychodiagnostiek) en soft (voornamelijk OLR Plan van aanpak en OLR Interventies) skills zou de student een voldoende behalen, wel met de kanttekening dat er nog groei mogelijk is op gebied van soft skills. De definitieve eindbeoordeling is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling die de stagementor toekende onderbouwd met eventuele kwalitatieve nuances aangebracht tijdens het eindevaluatiemoment.

- Het finale punt dat de student kreeg, is uiteindelijk gebaseerd op de evolutie die zij maakte tussen de tussentijdse en eindevaluatie: er trad positieve evolutie in de hard en soft skills maar in de korte tijd beperkt/onvoldoende op het gebied van attitudes (bv. op gebied van zelfreflectie) waardoor deze punten zijn afgehouden;

- De interne beroepscommissie wijst op het belang dat gehecht wordt aan de basishouding van de psychologisch consulent, vervat in het attitudeprofiel;

- De basishouding van de student werd door haar stagementor als onvoldoende beoordeeld. Doorslaggevende factoren hiervoor situeren zich overkoepelend over de diverse attitudes. Door deze onvoldoende werden 5 punten van de totaalscore afgetrokken, conform het stagereglement/brochure;

- Het attitudeprofiel dat gehanteerd wordt binnen de opleiding is opgedeeld uit volgende aspecten: professionele grondhouding, team & organisatie, zelfreflectie & leren, generieke attitudes.

- De interne beroepscommissie besluit dat de actoren in het attitudeprofiel waar de student aan voldoet de volgende zijn:

o Generieke attitudes:

▪ Flexibiliteit: zoals de student beschrijft stelde ze zich zeer flexibel op. Dit is ook aan bod gekomen tijdens de evaluatiemomenten (bv. overwerken, extra taken opnemen, ...);

▪ Zorgvuldigheid: kwam vooral terug in het werk dat de student verrichtte op gebied van hard en soft skills (bv. rapporten vormen, screenings uitvoeren, kwaliteitsvolle output van gesprekken);

▪ Stressbestendigheid: hoge werkdruk waar de student adequaat mee om ging;

▪ Cliënt-klantgerichtheid: groei mogelijk op dit aspect (bv. connecteren met kandidaten, aandacht hebben voor werkrelatie, ...);

▪ Resultaatgericht: sluit aan bij zorgvuldigheid. De student streeft naar kwaliteitsvolle uitvoering van haar taken (zowel binnen hard als soft skills), neemt ook het eigen leerproces in handen na stimulering.

- De interne beroepscommissie besluit dat de factoren in het attitudeprofiel waar de student niet aan voldoet de volgende zijn:
 - o Professionele grondhouding:
 - Verantwoordelijkheid:
 - De student kwam herhaaldelijk te laat op de stageplaats zonder dit consequent te laten weten aan de stagementor. Tijdens de tussentijdse evaluatie (met stagementoren en stagebegeleider (20/04/2022)) kwam ze ook een kwartier te laat zonder de betrokkenen te verwittigen of zich achteraf te excuseren. De student beschrijft dat medische redenen, fietsproblemen, ... ertoe leidden dat zij geregeld te laat kwam. Deze elementen zijn niet benoemd tijdens de evaluatiemomenten, noch door de stagementor noch door de student. De student heeft herhaaldelijk de kans gekregen om dit bespreekbaar te maken tijdens de evaluatiemomenten maar ging hier niet op in;
 - Het aspect van verantwoordelijkheid nemen, te laat komen, ... weegt zwaar door omdat collega's op je moeten kunnen rekenen aangaande werken in een teamverband;
 - Zie ook hoger, aspecten met betrekking tot niet tijdig indienen van supervisieverslagen en eindevaluatiedocument.
 - Integriteit & empathie: de student kan nog groeien in de uitvoering van soft skills. Het connecteren/aangaan van werkrelatie met cliënten verliep weinig vlot, komt afgevlakt/weinig sensitief naar de cliënt over. De student is vooral gericht op uitvoering van het functionele aspect, dit komt duidelijk terug in de kwaliteitsvolle resultaten die zij aflevert;
 - Cultuursensitief: aansluitend bij argumenten soft skills.
 - o Team & organisatie:
 - Initiatief nemen, zelfstandigheid & assertiviteit: de student nam haar leerproces voldoende in handen, stelde zich flexibel op en was bereid mee te ondersteunen waar nodig;
 - Constructief samenwerken & organisatiebetrokkenheid: weinig connectie/aansluiting bij het team. Vertaalde zich vooral in een defensieve/afgeschermd houding (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega's), er was weinig openheid. Deze houding is aangehaald tijdens de evaluatiemomenten (in het bijzonder tijdens de tussentijdse evaluatie) en kwam ook daar terug. De student kreeg herhaaldelijk de kans om strubbelingen/spanningen bespreekbaar te maken maar ging hier niet op in.
 - Veranderingsbereidheid: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam er vanuit de student weinig openheid om feedback vast te houden. Bedoeld als een uitnodiging tot zelfreflectie schoot de student in een defensieve houding resulterend in het counteren van de feedback met tegenargumenten. Tijdens de eindevaluatie trad er verbetering op in deze houding, maar onvoldoende.
 - o Zelfreflectie & leren: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam de student moeilijk tot zelfreflectie. Bij het krijgen van feedback reflecteert ze niet. Ze neemt eerder een defensieve houding aan.
 - o Onderstaande uitleg heeft geen invloed op de evaluatie en punten op de stage maar illustreert wel de attitude zelfreflectie & leren: De student haar moeilijkheden met reflectie merken we ook tijdens de supervisiemomenten. De reflecties die de student formuleerde zijn vrij oppervlakkig/basaal, ze spelen weinig in op het kritisch bekijken van het eigen handelen, aandeel zien in eigen situaties en nagaan wat ze kan om uitdagingen om te gaan. Naar het einde van de stageperiode is hier evolutie in opgetreden en kwamen deze aspecten meer aan bod in de vorm van diepgaandere reflecties, er is echter nog heel wat groei mogelijk.
 - De student maakte een afspraak voor het inzagmoment Exploratiestage via de voorziene planner. Men heeft ruim tijd gemaakt om haar bekommernissen n.a.v. haar stageresultaat te bespreken (45 minuten in plaats van de geplande 15 minuten), omdat men begrijpt dat dit erg belangrijk is voor een student.
 - Tijdens dit inzagmoment heeft men het document, zoals gebruikt bij de eindevaluatie van de stage en dus niet onbekend voor de student, grondig overlopen. Per leerdoel haalde men de feedback van de stageplek aan en deelden men ook met haar het concrete resultaat dat dit per leerdoel gaf, omdat ze aangaf dat dit zeer belangrijk voor haar was en men inderdaad zeker ook wil dat ze de leerkansen die hieruit voortkomen kan benutten.
 - Men besprak ook nogmaals grondig hoe de scoring op attitudeprofiel in zijn werk gaat en wat de aangehaalde elementen zijn vanuit de stageplek om dit onvoldoende te scoren.
 - Men merkte ook toen wel al dat dit voor de student lastig was om te horen.

Eén voorbeeld betreft het te laat komen. Ze gaf wel zelf ook aan dat ze regelmatig te laat kwam, maar dat zij vond dat dit acceptabel was als je hierover achteraf verwittigt. Dit behelst attitudes op vlak van de professionele grondhouding, team & organisatie, en zelfreflectie & leren.

- De persoonlijke elementen die de student aangeeft in haar verzoekschrift als hinderlijke factoren tijdens de stageperiode, zijn uiteraard elementen die de opleiding niet onverschillig laten, maar tijdens het inzagemoment kon ze concreet niet benoemen welke dingen haar stage moeilijk deden verlopen. Ze sprak hierover ook nooit met stagecoördinatoren of begeleider gedurende de stageperiode.

- Op het einde van de inzage werden ook opties bekeken met betrekking tot het opnieuw doen van een exploratiestage (bv. In een ander werkveld), de leerkansen die dit kan bieden en werd ondersteuning aangeboden rond het zoeken naar een stageplek voor de tweede exploratiestage.

- De student lijkt spijtig genoeg de scoring op leerdoelen en die op het attitudeprofiel, zoals hierboven beschreven, te verwarren, terwijl al deze zaken tijdens 3 infomomenten en in ECTS-fiche en stagebrochure en het stagereglement werden toegelicht/vermeld. Ook het attitudeprofiel, waarvan ze regelmatig spreekt, wordt toegelicht in slides van infomomenten en wordt daarnaast in vele andere opleidingsonderdelen van de opleiding, voornamelijk professioneel handelen, grondig en gedetailleerd behandeld en word geacht gekend te zijn door de studenten. Daarnaast werd aan de start van de stage het attitudeprofiel bezorgd aan de stagementoren en stagestudent. Tijdens de evaluatiemomenten werd bij de besprekking van de attitudes telkens verwezen naar het attitudeprofiel en getoond ter visuele ondersteuning. De student spreekt van een puntenverdeling op 10 of 20, dit is echter niet zo voor attitudes, attitude wordt voldoende of onvoldoende gescoord (zie stagebrochure of beoordelingsformulier). De andere leerdoelen worden allen evenwaardig gescoord op een gedifferentieerde manier via het beoordelingsformulier, dit geeft punten op 40, die vervolgens worden herleid tot een punt op 20 waarbij dan attitude een meer- of minpunt kan opleveren. Al deze informatie werd nogmaals extra toegelicht tijdens het inzagemoment.

- Verder merkt de interne beroepscommissie[] onduidelijkheden bij de student in de mail om beroep aan te vragen. Zo stelt ze doorheen de stageperiode vaak vragen waar ze al een antwoord op gekregen heeft tijdens een infomoment of vragen waarop ze het antwoord al kan vinden in de stagebrochure. Daarnaast merkten de stagebegeleiders dat ze vaak beslissingen neemt zonder te overleggen met de stagecoördinatie en/of stagebegeleider (bv. beslist om de toegekende stageplaats niet te contacteren, stagevoorstel aanpassen zonder toestemming van de stagebegeleider,...). In een van haar e-mails die ze gebruikt heeft om het bezwaar [toe] te lichten, stelt ze voor om haar uren in te halen tijden de middagpauze. Dat is iets wat nooit wordt toegelaten. Dit wist de student al lang, zo blijkt uit het dossier. Daarnaast heeft ze dit op geen enkel moment besproken met haar stagebegeleider.

- De student verwijst ook een aantal keer naar het takenpakket. De verantwoordelijkheid van het opstellen van het takenpakket en de afstemming ervan met de leerdoelen zijn de verantwoordelijkheid van student. Voor de stage dient elke student afzonderlijk een stagevoorstel in met daarin het takenpakket uitgeschreven. De stagecoördinatie formuleert feedback op dit voorstel om de student waar nodig bij te sturen. Als het takenpakket finaal goedgekeurd wordt door de stagecoördinatie, ligt het takenpakket voldoende in lijn met de leerdoelen en kan dit takenpakket een antwoord bieden op de verschillende beoordelingscriteria. In geen geval vergelijkt de stagecoördinatie takenpakketten tussen studenten onderling. Het stagevoorstel en het takenpakket worden met andere woorden steeds individueel beoordeeld en voorzien van feedback.

- Het takenpakket van de student, zoals vermeld in het finale stagevoorstel, werd (na aanmaning omdat ze de deadline gemist had) goedgekeurd door de stagecoördinatie. De student vermeldde de disbalans in het takenpakket in de loop van de stageperiode, maar liet bij de eerste melding uitschijnen dat ze het onder controle had door haar eigen leertraject in handen te nemen (zie Supervisies - aankaarten takenpakket). Tijdens de evaluatiemomenten werd dit verder besproken (zie Evaluatiemomenten - Tussentijdse evaluatie).

- De student maakt een aantal opmerkingen met betrekking tot vergelijkingen met medestagiairs/collega's en connecteren met het team:

Tijdens evaluatiemomenten op de stageplek werd de student besproken in vergelijkend perspectief met een medestagiair. De stagementor bezorgde, eigen aan de geplogenheid van de stageplek, aan het einde van de stageperiode onder meer een outputprofiel van verschillende collega's (verzameld tijdens de competitieweek – vooral focussend op kwantiteit). Tijdens de evaluatiemomenten is echter geregeld aangekaart dat naast output de nadruk van de exploratiestage op het leer- en groeiproces ligt. De

vergelijkingen met medestagiairs/collega's en het outputprofiel hebben dan ook niet bijgedragen tot haar definitieve eindbeoordeling.

- De student heeft tijdens de stage niet aangekaart dat eventueel alcoholgebruik tijdens activiteiten buiten de werkuren een impact heeft gehad op de samenwerking in het team.

- Samengevat besluit de interne beroepscommissie dat de eindscore als volgt tot stand is gekomen: De mentor heeft het document voor de eindevaluatie voorbereid. Tijdens het gesprek werd dit document en de versie die de student zelf invulde in trialoog besproken. Hierop heeft de stagebegeleider dan nog enkele aantekeningen / aanpassingen aan de beoordeling (de schuifbalkjes, waardoor een punt verschijnt op tabblad scoring) gemaakt met het definitieve beoordelingsdocument tot gevolg. De beoordeling verliep in verschillende stappen overeenkomstig de details in de stagebrochure, op basis van de score op de OLR's psychodiagnostiek, het plan van aanpak en de interventies heeft de student een score op 20 bekomen. De tussentijdse en eindevaluatie volgden, door toedoen van de student zelf, zeer kort op elkaar. De student groeide beperkt op de eerste drie OLRs, maar niet (of amper) op de OLR professioneel handelen. Na afronding kan zo hetzelfde punt bekomen worden : de groei was te beperkt om tot een wezenlijke stijging van de eindscore te komen.

- De interne beroepscommissie ziet op basis van het nieuwe onderzoek van het volledige dossier geen argumenten om de toegekende score te herzien;

de klacht ontvankelijk en ongegrond te verklaren.”

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 18 november 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 28 november 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

Voorafgaande opmerkingen

1) Slordigheden

In zijn vorig arrest met nr. 7.991 merkte de Raad al op dat het administratief dossier, minstens de evaluatiedocumenten en de benaming ervan, aanleiding gaven tot verwarring, hetgeen een snelle doorlooptijd van het dossier en goede procesbedeling bij de Raad niet ten goede komt.

Wat betreft de benaming van deze evaluatiedocumenten heeft verwerende partij ditmaal de stukken schijnbaar juist benoemd, maar helaas trekken de slordigheden zich ook in deze huidige externe procedure voort. Zo diende de Raad wederom twee stukken van het administratief dossier opnieuw op te vragen, omdat deze oorspronkelijk slechts gedeeltelijk werden toegevoegd (stuk 5 en 6 administratief dossier). Ook de bestreden beslissing zelf blinkt niet uit in structuur, met grote stukken tekst die meermaals worden herhaald zonder verdere indeling. (stuk 31 administratief dossier)

Ook verzoekende partij handelt onzorgvuldig. Het stukkenbundel dat zij voor het eerst indient bij haar wederantwoordnota is niet genummerd, zodat de Raad zelf de weg dient te zoeken in deze omvangrijke bundel. In haar verzoekschrift, dat geen paginanummering draagt, verwijst verzoekster daarnaast meermaals naar citaten uit “de bestreden beslissing”, zonder enige aanduiding waar deze citaten zich bevinden in de bestreden beslissing die nochtans 20 bladzijden telt, en die dan bij nader onderzoek niet uit die beslissing blijken te komen maar wel uit de antwoordnota van verwerende partij in de eerste externe procedure met rolnummer 2022/0285. Het verzoekschrift en de wederantwoordnota van verzoekster, eveneens zonder paginanummering, lijken kriskras te verwijzen naar evaluatiedocumenten, de bestreden beslissing en de antwoordnota van verwerende partij, en bevat een bij momenten onduidelijke argumentatie waarbij het meermaals aan de verwerende partij en de Raad gelaten wordt om hierin de weg te zoeken.

Nogmaals herhaalt de Raad dat dergelijke onzorgvuldigheden allerminst ten goede komen aan een snelle doorlooptijd en een vlotte afhandeling van het dossier in de externe procedure.

Desalniettemin heeft de Raad de procedurestukken en het administratief dossier nauwkeurig bestudeerd en zal hij hierna uitspraak doen over de inhoud ervan, zoals hij en de respectieve wederpartijen deze redelijkerwijze hebben kunnen begrijpen.

2) Stukkenbundel gevoegd bij de wederantwoordnota

Verzoekster voegt voor het eerst een stukkenbundel toe samen met haar antwoordnota. Deze stukken konden al worden toegevoegd aan het verzoekschrift, minstens blijkt niet dat deze stukken pas nadien voor het eerst toegankelijk waren voor verzoekster. In de mate dat deze stukken niet eveneens deel uitmaken van het administratief dossier, zijn ze bijgevolg nieuw en onontvankelijk. De Raad weert ze uit de debatten.

3) Over de termijnen bij de Raad

In haar wederantwoordnota laat verzoekster gelden:

“Door de lange tijd die de Interne Beroepscommissie die AP Hogeschool heeft genomen, zijn de data gevallen voor mij tijdens een examenperiode en was ik genoodzaakt deze te verschuiven. Hierdoor had de IBC meer tijd voor een antwoordnota en heb ik meer nadelen hierondervaren. De procedure zou veel eerder kunnen geëindigd zijn woorde [sic] ik ook niet de wederantwoordnota tijdens de examenperiode dien op te stellen.

Hierdoor doe ik verzoek om de beslissing van de Interne Beroepscommissie onontvankelijk en ongegrond te verklaren.”

De bestreden beslissing moet worden beoordeeld op basis van de elementen die op dat moment voorlagen. Gebeurtenissen daarna kunnen in principe geen impact hebben op de wettigheid van die beslissing.

De procedurekalender van de Raad is aangepast op vraag van verzoekster zelf, gelet op haar examenperiode. Dat verzoekster zich dan nadien beklaagt over deze wijziging, is merkwaardig.

Verzoekster heeft tijd gehad om na het arrest van de Raad nr. 7.991 een aanvullende nota van 14 bladzijden in te dienen voor de interne beroepsinstantie, en om na de bestreden beslissing een verzoekschrift van 16 bladzijden in te dienen bij de Raad. Zij heeft 14 dagen de tijd gekregen om een wederantwoordnota van 10 bladzijden in te dienen. Verzoekster maakt niet duidelijk op welk vlak zij zou zijn benadeeld of welke argumentatie zij door tijdsgebrek niet meer zou hebben kunnen ontwikkelen in de antwoordnota.

Enig middel

In een enig middel lijkt verzoekster de schending aan te voeren van het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het stagereglement. Daarnaast voert zij een gebrekkige begeleiding aan van zowel de stagementor [N.P.] als de stagebegeleider (hierna: “stagelector”) [L.L.].

Standpunt van partijen

Aansluitend bij de voorafgaande opmerking omtrent de redactie van het extern beroepsschrift geeft de Raad, om te vermijden dat verzoeksters betoogt onjuist zou worden samengevat of geparafraseerd, het enig middel letterlijk weer:

“De tegenpartij geeft aan dat de evaluatiereportages in trialoog met de student gebeurden. Echter werd het attitudeprofiel nooit besproken tijdens de evaluatiemomenten. Desondanks attitudeprofiel wel naar de stagementor per mail werd verzonden, werd dit niet gebruikt door zowel de stagementor als stagebegeleider.

- De tegenpartij geeft in haar beslissing aan dat tijdens de evaluatiemomenten er 'voldoende ruimte gelaten werd voor de student om haar perspectief en ervaringen aan te leveren'. Dit is niet volledig correct, omdat ik telkens 'defensief' werd genoemd als ik mijn menig of visie aankaartte. Zo gaf mijn stagementor tijdens de tussentijdse evaluatie aan dat hij de kandidaten waarmee ik contact had, had gebeld om te peilen naar hun ervaringen met mij. Volgens hem gaven deze kandidaten aan dat hun ervaringen neutraal/minder/monotoon waren, maar dit was gebaseerd op het begin van mijn stage. Ik kaartte dit dus aan en vroeg mijn stagementor om opnieuw naar de ervaringen van mijn kandidaten te vragen. Echter weigerde hij dit en bleef hij deze beoordeling gebruiken als argument om mij een negatieve beoordeling te geven.
- Verder staat er op het stagevoorstel dat de stageperiode zal lopen tot 7 maart tot 20 mei. Aangezien dit een lange periode is, ging ik ervan uit dat ik elke week een dag vrij zou krijgen. Toen ik er na mijn eerste stagedag achter kwam dat dit niet het geval is, heb ik mijn stagementor gemaild met de mededeling dat mijn stage vroegtijdig zou stoppen. Dit deed ik omdat ik mijn stageperiode opnieuw had berekend en er achter kwam dat mijn stage maar tot 13 mei zal lopen. Ik wilde dus de fout op het stagevoorstel rechtzetten, aangezien de stageperiode niet correct werd gecommuniceerd naar mij door de stagementor.

Daarnaast geeft de tegenpartij aan dat ik de school heb gecontacteerd om de stage vroeger te laten eindigen doordat ik ook tijdens de paasvakantie mijn stage zou lopen. Dit was in samenspraak met de stageplek aangezien mijn stagementor het beter vond. Dit zodat ik mijn werk ongestoord kon verderzetten en om geen kandidaten te verliezen. Hierdoor zou mijn stage dus eindigen op 29 april in plaats van 13 mei.

Ondanks het feit dat mijn stage op 29 april zou stoppen, gaf mijn stagementor aan dat ik deze verder zou moeten zetten tot 20 mei, aangezien dit op het stagevoorstel staat en dit volgens hem dus afgesproken was.. Deze periode is langer dan verplichte stage-uren die ik als student zou moeten lopen. Ik stemde hiermee in omdat ik een positieve attitude en inzet wilde tonen en omdat ik dit zag als een leerrijke ervaring. Echter heb ik na mijn tussentijdse evaluatie op 25 april van mijn

stagementor vernomen dat hij de stage toch wel wil laten stoppen op 29 april. Dit was kort nadat ik had aangegeven dat ik niet akkoord was met mijn takenpakket en de manier waarop alles werd gecommuniceerd.

- Op de beslissing geeft de tegenpartij aan dat 'een kritische blik op het eigen handelen, nadenken hoe dat ze haar houding/ handelen kan aanpassen, nadenken wat zij nodig heeft om te [verbeteren],... ontbrak.' Deze uitspraak doet mijn attitude geen recht, aangezien ik meerdere malen aangaf dat ik mij alleen kon verbeteren als ik minder administratief werk kreeg en meer taken die passen bij mijn studierichting. Verder kwam ik meerdere malen met oplossingen om bepaalde werkpunten te verbeteren door frequent om feedback te vragen aan mijn stagementor. Dit deed ik door mijn afgewerkte documenten of taken eerst te laten verifiëren door hem en op basis van zijn feedback deze aan te passen.
- De tegenpartij geeft aan dat ik ondanks alle waarschuwingen vanuit de school, er toch voor koos om mijn stage tijdens de paasvakantie voort te zetten. Hierdoor zou ik minder leer-/groei-/evolutiekansen krijgen tussen de tussentijdse- en eindevaluaties. Dit argument is niet correct aangezien er op dat moment was afgesproken dat ik, ondanks dat mijn stage op 29 april zou eindigen, ik deze zou verder zetten tot 20 mei. Deze afspraak was dus gebaseerd op de periode die op het stagevoorstel vermeld staat. Dit was geen factor in mijn keuze om de stage nog verder te zetten in de paasvakantie, dit was om enerzijds inzet te tonen en anderzijds wou ik niet evolutie verliezen door deze periode afwezig te zijn. Gezien in een uitzendbureau tijd belangrijke factor is in het contacteren en spreken met kandidaten en ik hierdoor kandidaten zou verliezen.
- Bijhorend bij het vorige punt, werd er bij de beslissing van de tegenpartij vermeld dat door de voortzetting van mijn stage tijdens de paasvakantie, er maar 7-8 dagen over bleven tussen de tussentijdse evaluatie en het einde van de stage. Dit had dus als gevolg dat ik minder leer-/groei-/evolutiekansen had en dat hierdoor het document van de tussentijdse evaluatie werd behouden en gebruikt voor de eindevaluatie. Ook dit is niet correct aangezien het document van de tussentijdse evaluatie een week voor het tussentijdse evaluatiemoment werd opgesteld. Dit maakt dus dat dit document 2 weken voor het eindevaluatiemoment werd opgesteld en aan de mentor (zoals besproken en aangegeven) wordt bezorgd opdat hij zich voldoende kan voorbereiden. In deze twee weken heb ik veel vooruitgang geboekt doordat ik meer kandidaten begon te spreken en meer met collega's samenzat om zaken te bespreken.
- De tegenpartij geeft aan dat mijn attitude de voornaamste reden is van mijn onvoldoende. Dit door mijn terugkerende houding en het regelmatig te laat komen.
 - o Zo geeft de tegenpartij aan dat ik regelmatig te laat kom en ze pas later hebben vernomen dat dit door persoonlijke redenen komt en dat ik dit nooit tijdens mijn stage heb vermeld. Echter heb ik al vermeld dat er iets persoonlijk gaande was en dat ik me door een bepaalde zaak niet goed voelde. Ik wilde geen verdere uitleg vragen hierom, omdat ik me niet comfortabel voelde in het soort omgeving waarin ik me bevond. Dit doordat mijn persoonlijke ervaringen of meningen vaak werden [ontkend] en ik het gevoel had dat ik niet de nodige kansen kreeg en om te groeien als stagiaire. Ondanks ik geen verdere uitleg wou geven over mijn persoonlijke problemen, verwachtte ik wel begrip hierom, wat dus niet werd gegeven.
 - o Ik nam altijd verantwoordelijkheid voor mijn te laat komen door dit te compenseren door langer te werken. Ook mailde ik mijn collega's bij ziekte om te vragen of ik iets van thuiswerk kon doen, om zo toch verantwoordelijk om te gaan met mijn taken en ze niet door te geven aan een collega.

- De supervisieverslagen zag ik als een moment waar je opinies en ideeën op een laagdrempelige manier zou kunnen delen. Dit was voor mij de enige plaats om zonder stress en op een rustige manier te spreken. Het was voor iedereen een moment om over dingen met elkaar te spreken. Op de stageplaats kreeg ik enorm veel stress door taken die ik thuis vaak moest afwerken. Hierdoor heb ik het verslag te laat ingediend. Ook werd het tweede verslag te laat ingediend doordat ik dit document helemaal opnieuw moest opstellen. Aangezien mijn laptop defect was, werkte ik die periode op mijn telefoon waardoor ik het document verloren had. Hier heb ik mijn mentor van op de hoogte gesteld en liet hij mij weten dat dit niet zo erg is, de vroege indiening een indicatie is en dan het wel belangrijk is dat hij het document nog krijgt na het supervisiemoment.
- De tegenpartij vermeld[t] in haar beslissing "het connecteren/aangaan van werkrelatie met cliënten verliep weinig vlot, komt afgevlakt/weinig sensitief naar de dient over. De student is vooral gericht op uitvoering van het functionele aspect, dit komt duidelijk terug in de kwaliteitsvolle resultaten die ze af levert." Deze uitspraak is gebaseerd op de observatie van de kandidaten die ik in het begin van mij stageperiode had gesproken. Mijn stagementor contacteerde ze om te vragen naar hun ervaring met mij. Dit heeft hij maar 1 keer gedaan en doorgetrokken naar heel mijn stageperiode. Ik had hem meerdere malen gevraagd om dit aan het einde van mijn stage nog eens te doen, door ofwel bij me te zitten als ik contact opneem met een kandidaat, ofwel door mijn gesproken kandidaten te contacteren en weer te vragen naar hun ervaring met mij. Echter bleef hij dit maar weigeren.
- Team & organisatie:
 - De tegenpartij geeft aan dat ik mijn leerproces voldoende in handen neem. Dit spreekt echter het feit tegen dat ik een onvoldoende scoor op mijn attitudeprofiel. Als ik mijn leerproces in handen neem, dan zal mijn attitude hier ook bij zitten.
 - Constructief samenwerken & organisatiebetrokkenheid: naar het einde van mij stage toe begon ik meer met collega's samen te werken. Zo ging ik na werk met mijn collega's naar after-work parties om zo meer op een informele manier te connecteren met hun. Het feit dat mijn houding als afgeschermd werd gezien komt door de omgeving waarin ik me bevond. Zoals eerder aangegeven kreeg ik niet de kansen van mijn mentor om te groeien als stagiaire Toegepaste Psychologie. Mijn takenpakket was vooral gericht op administratieve taken en als ik dit aankaartte, werd ik vaak afgewimpeld door mijn mentor.
 - Veranderingsbereidheid: bij mijn tussentijdse evaluatiemoment heb ik vooral geluisterd naar mij stagebegeleider en -mentor(en). Ik ben op niets ingegaan, buiten het feit dat ik niet connecteer met cliënten. Dit heb ik afgeweerd door te zeggen dat dit gebaseerd was op een observatie die in het begin van mijn stageperiode gebeurde. Verder zat ik vaak samen met collega's en volgde ik hun gesprekken met cliënten om mezelf te verbeteren op vlak van communicatie met cliënten. Ik vroeg ook of ze konden luisteren naar hoe ik mijn gesprekken voerden met cliënten om feedback van hun te krijgen. Zo realiseerde ik me dat gesprekken met cliënten af en toe ook wat informeel mochten zijn. Dit toont dus aan dat ik effectief openstond voor feedback en dat ik hier actief naar zocht.
- Zelfreflectie & leren: zoals hierboven vermeld, stond ik altijd open tot feedback en nam ik zelf het initiatief om mezelf op alle mogelijke vlakken te verbeteren.
- De tegenpartij geeft tevens ook aan dat het beoordelingsformulier samen met het attitudeprofiel uitgebreid worden toegelicht. Dit werd namelijk niet gedaan tijdens de

- evaluatiemomenten. Het beoordelingsformulier werd gedetailleerd overlopen, maar het attitudeprofiel werd nooit besproken of vermeld.
- De paasvakantie wel of niet opnemen had voor mij geen invloed op de stageduur.
 - De stagementor heeft de stage zelf stopgezet op 29 april.

Zowel mijn mentor als de mentor van mijn medestudente hebben de [stagevoorstellen] zelf opgesteld. Gezien ik geen ervaring heb in het werkveld en zo veel mogelijk volgens de wensen van de stageplaats en mijn mentor wou werken, heeft mijn mentor het voorstel ingevuld. Bij aanvang van de stage en bij vergelijking met de andere stagiaires [stopte] hun stage op 29 april en waren mijn medestagiaire haar uren al op op die datum. Ik had eerst vernomen dat ik eventueel afwisselend een dag vrij zou krijgen van de stage en op die manier correct aan mijn uren zou komen. Dit bleek niet het geval te zijn en verwacht[te] mijn mentor dat ik overwerkte tot 20 mei. Met hem persoonlijk heb ik dan afgesproken dat ik tot 20 mei de stage zou verderzetten (gratis) en enkel om inzet en verantwoordelijkheid te tonen zoals het opnemen van de paasvakantie. Met school en voor mijn stage wou ik administratief in orde zijn en probeerde de fout in [de] kalender recht te zetten door te vragen of de evaluatiemomenten eerder en dus correct gezet konden worden. Ik herhaal dat ik voor mijn vraag voor het verzetten van de momenten of niet opnemen van de paasvakantie reeds met mijn mentor had afgesproken dat ik de stage tot 20 mei zou verderzetten.

Al vanaf de aanvang van de stage heeft mijn mentor moeilijkheden bij het aannemen van zaken die ik probeerde te melden. Zoals de stageperiode, stagetaken maar ook de werking van de stage van de Hogeschool. Hierdoor heeft hij telkens gemeld aan mij dat het beoordelingsformulier slecht is, [L.] (mijn begeleider) hem niet veel kan melden, etc. Hierdoor heeft hij ook wel kennisgenomen van het attitudeprofiel maar dit volledig aan de kant geschoven doordat hij geen tijd had om het door te nemen of er de moeite niet in wou steken. Hij heeft ook herhaaldelijk in verwarring contact opgenomen met de school en mijn begeleider L.L.

Doordat de feedback op het stagevoorstel niet voor een lange periode beschikbaar was en de definitieve stageovereenkomst ingediend moest worden, heb ik een mail gestuurd voor confirmatie voor het aanvangen van de stage.

Het hebben van een andere mentor aan het begin en de afwisseling in het midden werd mij niet aangekondigd. Hierdoor heb ik ook geen vertrouwensrelatie kunnen opbouwen met mijn mentor en werd ik door hem ingezet als secretaresse voor zijn en de medewerkers hun administratie. Dit heeft negatieve gevolgen gehad voor mijn mentale en fysieke gezondheid op de stageplaats.

Het werd door mij doorheen heel de stageperiode en deze procedure aangehaald. AP Hogeschool en de lector L.L. zijn hier ook niet op ingegaan tijdens mijn stage. Het weigeren en in het begin-midden van mijn stage mijn takenpakket verkleinen en focussen op administratie heeft negatieve effecten gehad.

Mijn mentale gezondheid was op het moment van de stage op een zeer laag punt. Dit had ook fysieke stress gerelateerde gevolgen zoals misselijkheid, flauwvallen en paniekaanvallen. Deze had ik ook vaak voor aanvang van een werkdag. Ik heb dit enkel op jongere leeftijden ervaren bij traumatische gebeurtenissen en had hier na een tijd geen last meer van en dit overkomen. Over deze zaken spreken is zelfs na afloop van de stage en na de procedure zeer moeilijk. De stagebegeleider keek enkel toe bij het zien van misbruik van mij als stagiaire. Wanneer ik [dat] aan de interne beroepsomissie meld [...] kan er mij enkel gemeld worden dat ik het heft in eigen handen maar diende te nemen. Dit heb ik ook voortdurend gedaan maar wanneer jouw opinie niet serieus genoeg wordt genomen en zaken die je zegt verkeerd geïnterpreteerd worden, is dit niet evident. De stagementor was ook op de hoogte van mijn toestand doordat ik vaak vroeg om even buiten te mogen zitten. Ondanks dit heb ik mijn stage verdergezet.

'Tijdens evaluatiemomenten op de stageplek werd de student besproken in vergelijkend perspectief met een medestagiaire'

De IBC van AP geeft aan dat de vergelijking met medestagiaires niet is meegenomen in de beslissing en insinueert daarbij dat deze dus niet het verschil heeft gemaakt. Ook wordt deze vergelijking aangehaald als 'een besprekking in vergelijkend perspectief'.

Ik wil ook [be]nadrukken bij de interne [beroepscommissie] dat de vergelijking van stagiaires zeker niet zo licht verlopen is. Het is op een neerbuigende manier aangehaald en kan niet gezien worden als iets dat niet heeft uitgemaakt. Ook al werd dit niet meegenomen in de beoordeling, heeft dit zoals veel andere factoren een invloed gehad op mijn mentale gezondheid op de stage. LL liet enkel weten dat het vergelijken niet als beoordeling meegenomen kan worden zonder aandacht voor de effecten ervan op mij als stagiaire en persoon.

Er wordt door de interne beroepscommissie meermaals aangegeven dat ik het samenzitten voor de evaluaties in Trialoog gebeurde. Alle leerdoelen behalve het [attitudiprofiel], attitudes werden aangehaald. Ik herhaal, dat ik gedurende heel de stageperiode absoluut niets in verband met het attitudiprofiel of attitudes die dienen te verbeteren ben ingelicht. In de beslissing wordt er naar mij verwezen als neemt groeiproces voldoende in handen. Dit heb ik inderdaad gedurende mijn gehele stageperiode proberen doen, zonder enig effect. Indien dit zelf aangehaald wordt ook door de interne beroepscommissie, zou het dan niet correct zijn om ervan uit te gaan dat ik dit ook bij mijn attitudes zou doen moest ik hiervan kennisgenomen kunnen hebben? Als ik kennis had van de tekorten in verband met attitude, zou ik dit absoluut niet aan de kant hebben laten liggen.

Ik wil ook aanhalen dat de interne beroepscommissie steeds naar mijn poging tot het uitdrukken van ongemak of een mening verwees naar mij als defensief. Mijn stagementor verwees ook naar mij als defensief wanneer ik 1 aspect aanhaalde om te betrekken bij de evaluatie. Wanneer ik vervolgens meer teruggetrokken ben en 'lang nadenk om tot reflectie te komen' doordat mijn mening ofwel door de mentor ingedrukt wordt doordat hij aan mijn mening bijna altijd meteen een tegenargument vermeld[t], wordt er naar mij verwezen als niet reflectief. Zoals ik reeds gemeld heb ben ik met alle leerdoelen akkoord gegaan (ook te zien in mijn ingevulde beoordeling) en heb eigen werkpunten steeds voorgesteld[,] opgesteld en aan gewerkt. Ik ben enkel met 1 leerdoel niet akkoord gegaan en heb op een formele manier proberen vragen voor het vernieuwen van zijn beoordeling gezien er 2 weken voorbij waren. Dit werd mij geweigerd doordat de mentor mijn mening niet wou betrekken.

'Bovendien is het niet correct dat de student naar aanleiding van het inzagemoment in het ongewisse zou zijn gelaten over de evaluatie, de evaluatiekritiek en meer concreet de samenstelling van de punten'

'De lector besprak ook nogmaals grondig hoe de storing op attitudiprofiel in zijn werk gaat en wat de aangehaalde elementen zijn vanuit de stageplek om hierop een onvoldoende te behalen.'

'men heeft ruim tijd gemaakt om haar bekommernissen n.a.v. haar stageresultaat te bespreken (45 minuten in plaats van de geplande 15 minuten), omdat men weet dat dit belangrijk is voor een student.'

Bij het inzagemoment werd er gefocust op hoe ik naar mijn toekomst keek en hoe ik mij bij de situatie voelde. Het inzagemoment werd gestuurd naar en de focus proberen te leggen op de stage van volgend jaar [i.p.v.] de exploratiestage van dit jaar. Na aandringen langs mijn kant om de exacte verdeling van mijn punten te ontvangen kreeg ik te horen 'ja op psychodiagnostisch werken heb je hier gemiddeld, hier net te helft, hier wat over de helft'. Hiermee kreeg ik nog steeds geen exacte informatie mee zoals ik gevraagd had dus bleef ik hier herhaaldelijk [maar] vragen waar mijn tekort dan van komt. Uiteindelijk werd mij meegedeeld dat ze 'ervan uitgaan' dat het aan het attitudiprofiel ligt. Hierna vraag ik steeds om specifieker te zijn en minder [vage] zaken te vermelden. Hierbij kreeg ik dan te horen 'ik zie hier staan te laat, connecteren met het team, dus ik neem aan dat het dan om de attitudes verantwoordelijkheid ging? En samenwerken misschien ook?'. Toen ik de onzekerheid van de lectoren hierover aankaartte bij hen kreeg ik te horen dat zij het ook niet weten en enkel afgaan op het document. De lectoren konden mij niet met zekerheid toelichten op basis van welke attitudes ik uiteindelijk de totaalscore heb ontvangen. Om verwarring te vermijden en om mijn recht op kennisgeving te kunnen krijgen vroeg ik om het officiële en [eindpuntenoverzicht] te ontvangen. Hierop kreeg ik meteen het antwoord 'neen, dit mag jij niet meekrijgen[,] dit geven wij niet'[.] [I]k vroeg of ik hier dan geen recht op had en zij

antwoordden dat dat klopt. De eindverdeling was onbekend voor mij totdat de school deze in deze procedure heeft overgemaakt.

Ook hebben verschillende studenten moeten [wachten] voor de inzage en zat ik niet alleen te wachten op mijn beurt. Dit was voor mij geen probleem gezien ik het belang van inzage erken.

'Men heeft ruim de tijd gemaakt om de bekommernissen van de student n.a.v. Haar stageresultaten te bespreken (45 minuten in plaats van de geplande 15 minuten).'

Ik had via de scheduler op het geplande moment een inzagemoment gereserveerd om 14:15-14:30. Ik heb vervolgens 10-20 minuten zelf moeten wachten in de gang op de lectoren. Er werd[en] absoluut geen 45 minuten aan mij besteed. Het gesprek was maximum 1-4 minuten uitgelopen, wat een totaal maakt van 15-18 minuten.

'De IBC overloopt in de bestreden beslissing de diverse OLR's zoals beoordeeld in het tussentijds evaluatieverslag en vergelijkt deze met de beoordeling in het eindevaluatieverslag.'

'Ze worden punt per punt besproken, net zoals de attitudes uit de ORL Professioneel handelen. De IBC geeft concreet weer aan welke leerdoelen de student voldaan heeft en aan welke niet.'

'Het finale punt dat de student kreeg is uiteindelijk gebaseerd op de evolutie die zij maakte tussen de tussentijdse en eindevaluatie. Er trad positieve evolutie in de hard (voornamelijk OLR Psychodiagnostiek) en soft skills (voornamelijk OLR Plan van aanpak en OLR Interventies) maar in de korte tijd beperkt/onvoldoende op het gebied van attitudes (bv. op gebied van zelfreflectie) waardoor deze punten zijn afgehouden.'

'De definitieve eindbeoordeling door de stagebegeleider is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling die de stagementor toekende, onderbouwd met kwalitatieve nuances aangebracht tijdens het eindevaluatiemoment, zo onder meer door de student'

- De attitudes werden niet specifiek besproken tijdens de tussentijdse of eindevaluatie of gedurende de hele [stageperiode]. Naar mijn weten heb ik steeds voldoende gescoord op het onderdeel Professioneel handelen en zijn de attitudes nooit aan bod gekomen. Dit is enkel en voor de eerste keer met inbreng die ik nooit voorheen heb gehoord aan bod gekomen tijdens deze procedure en de IBC van AP Hogeschool. Tijdens de tussentijdse evaluatie werd er mij door de mentor meegedeeld dat voor mij het onderdeel 'professioneel handelen' voldoende was. Ook werd er de laatste 5 minuten van de eindbeoordeling met mentor en begeleider, alweer meegedeeld door mijn mentor en te zien in de eindbeoordeling (/tussentijdse) die de mentor had ingediend, dat ik een voldoende had voor het onderdeel professioneel handelen (7/10). Dan werd door de begeleider de beknopte feedback van de mentor voorgelezen en zei de mentor 'oké dat is dan onvoldoende, ja [verzoekende partij] je mag de ruimte verlaten we gaan nog even bespreken'. Ik heb geen kans gekregen om het attitudeprofiel te bespreken en hier mijn mening over te vermelden. Ik had hierbij de vraag wat er nog besproken zou worden en kreeg als antwoord niet veel en dat er enkel nog overlopen ging worden. Hierna had ik de ruimte van de eindbeoordeling verlaten, collega's succes gewenst[,] enige groeten gedaan en de locatie verlaten.
- Ik heb geen nuances kunnen brengen op vlak van het onderdeel professioneel handelen en absoluut niet op basis van de attitudes. Deze werden naar mijn weten niet eens specifiek besproken met mijn mentor.

'De student toont niet aan dat ze in realiteit wel beschikt over bepaalde competenties die door de stagebegeleider (en de stagementor) niet weerhouden werden.'

- Ik beschik wel over bepaalde competenties in de realiteit omdat (zoals ik aanhaalde in mijn eerdere documenten + zie punt 5):
 - o Samenwerken: niet goed verlopen doordat ik geen groeikansen kreeg door mijn mentor. Er werd meer geïnvesteerd in andere stagiaire(s) en ik kreeg taken die niet van belang zijn als psychologisch consultant (admin.), ik voelde me meer een assistent. Ik werkte samen met verschillende collega's. Zo werkte ik samen met iemand om studenten te scouter op Linkedin, etc. Ik heb dan ook uit eigen initiatief met deze collega een nieuwe manier gedeeld om studenten te [scouter] via een platform dat zij zelf [niet] benutte. Dit was namelijk Instagram, hier had ik gebruik gemaakt van het opzoeken van hashtags en via [een schoolaccount] en afbeeldingen net afgestudeerde studenten te [scouter] en via Linkedin te benaderen. Hieruit zijn er een aantal succesvolle interviews door mij ingepland en reageerde de collega ook verbaasd en blij met mijn inbreng. Enkele weken later werd er ook door de baas een toespraak gehouden over dat ze meer op Instagram gaan beginnen inzetten. Ik stelde me ook heel collegiaal op door taken op te nemen van collega's die afwezig waren, etc.
 - o Verantwoordelijkheid en zelfreflectie (zie verzoekschrift en intern beroep:) + Alle personen die beïnvloed zouden kunnen worden door het mogelijks laat arriveren of afwezig zijn wegens ziekte, heb ik steeds gecontacteerd via mail om te verwittigen en mijn excuses aan te bieden. Ook nam ik altijd verantwoordelijkheid bij zaken die ik [verkeerd] deed door dit zo snel mogelijk aan te passen en beter te maken. Bijvoorbeeld[,] ik kreeg als opmerking dat ik de locatie bij enkele vacatures al een tijd verkeerd zet. Hier was ik niet van op de hoogte tot die opmerking, hierna heb ik alle vacatures die ik had aangemaakt doorlopen en de locaties nagekeken. In de toekomst heb ik deze fout dan niet meer gemaakt. Ik hecht veel waarde aan feedback zeker als die specifiek is. Natuurlijk is het makkelijker om aan de slag te gaan met meer constructieve feedback in plaats van feedback zoals 'Je bent nu eenmaal geen [commercieel] talent', 'je bent een eerder ondersteunend profiel' 'wij willen u inzetten op [uw] sterke en voor ons is dat administratie'. Dit is de soort feedback [die] ik kreeg wanneer ik aanhaalde dat ik me meer op andere aspecten wou focussen voor mijn ontwikkeling als psychologisch consultant. Ik haalde ook aan dat ik begreep dat ik hier dan slecht [in] ben en ik hier meer wou op focussen om hierin te verbeteren. Ik kreeg geen specifieke [verbeterpunten] of werkpunten of inzet vanuit de mentor zijn kant om mij hierin te zien verbeteren. Ik sprak hierover zelf collega's aan voor tips en verbeterpunten op vlak van bijvoorbeeld telefonische gesprekken omdat ik iets specifiek wou om aan te werken. Ik observeerde en vroeg om telefonische gesprekken van collega's te observeren. Ook vroeg ik of ze mee wouden luisteren naar mijn gesprekken en mij te zeggen waar ik specifiek beter in kon worden. Tijdens telefonische gesprekken krijg je een bepaalde lijst met informatie dat je moet vergaren van de kandidaat. In het begin van mijn stage had ik hier veel op gefocust en [had ik] enkel daar aandacht voor. Uit feedback die ik had gevraagd had ik kunnen halen dat ik bij telefonische gesprekken ook andere onderwerpen aan bod mochten komen en je ook persoonlijke vragen mocht stellen, maar niet te persoonlijk. Dit ervarde ik als positief omdat ik eindelijk aan iets specifiek kon werken. Dit had ik dan voor 1 week waar ik minder administratie kreeg veel op gefocust en zag bij mezelf een positieve evolutie. Op vlak van administratie werd mijn werk wel opgevolgd en wanneer ik ernaar vroeg telkens wel verbeterpunt meegegeven. Ik ben ook steeds zeer respectvol omgegaan met zowel kandidaten als medestagiaires, collega's en mentor ondanks alle opmerkingen, denigrerende

houding, [racistische] conversaties onderling (tegenover zowel Marokkanen als andere culturen).

Begeleiding vanuit school en stageplaats

'Verwijt hogeschool van gebrekige begeleiding'

'De student stelt haar groeikansen werden ontnomen'

Zoals ik eerder heb aangehaald in mijn document 'Betwisting Exploratiestage', was enerzijds mijn takenpakket nooit voldoende voor de competenties te behalen, maar werd dit na extra vragen van mij goedgekeurd door de school. Anderzijds werden hierdoor en door het gebrek aan ondersteuning vanuit zowel de stagebegeleider als de stagmentor om andere competenties te behalen, mijn groeikansen ontnomen. Zie hieronder + punt 5.

Voor aanvang van de stage werd er akkoord gegaan met het takenpakket dat opgesteld werd door mijn mentor en stageplaats. Dit voldeed niet aan de competenties die een psychologisch consulent dient te verwerven. Dit heb ik doorheen de stage meermaals aangekaart in zowel evaluatie gesprekken, andere gesprekken die ik zelf aanvroeg met de mentor, supervisiemomenten, etc. De stagebegeleider en school [waren] [...] ervan op de hoogte dat ik voornamelijk werd ingezet als assistent voor administratieve aspecten [van] de functie. Alle 'minder belangrijke zaken' werden naar mij doorgestuurd zodat collega's en de mentor kunnen focussen op 'belangrijkere zaken' (mentor zei tegen een collega deze quote "maar stuur dat maar door naar [verzoekende partij] dan kan jij je bezig houden met belangrijkere zaken". Telkens wanneer ik het aanhaalde tegen de mentor leidt dit naar niets en krijg ik enkel opmerkingen zoals 'Je bent nu eenmaal geen [commercieel] talent', 'je bent een eerder ondersteunend profiel' 'wij willen u inzetten op [uw] sterke en voor ons is dat administratie'. Ik voelde mij zeer onbegrepen na gesprekken en zonder specifiek een sturing of ondersteuning bij het ontwikkelen van al mijn competenties die nodig zijn als psychologisch consulent. Ook werd mij steeds gemeld (om mij positief te houden over administratie [...] doen) dat ik zeer goed administratief werk oplever ook in vergelijking met collega's en eerdere stagiaires en dat de mentor hier heel tevreden mee is en dat dit zeer goed is. Dit begrijp ik en zag ik ook als positief, maar het nam [niets] weg van het feit dat ik nog steeds [...] mezelf wou ontwikkelen op andere competenties van een psychologisch consulent. En als dit zo goed was dan zou ik naar mijn mening ook de kans gekregen moeten hebben om meer of heel mijn aandacht te leggen op andere aspecten. Ook kreeg ik steeds [...] te horen dat het zeer goed was en uiteindelijk kreeg ik bij de eindbeoordeling van de mentor te horen da mijn werk 'oké' was [en] 'niets uitzonderlijk'. Wat op zich tegenstrijdig is met wat er mij heel de stageperiode gemeld was om mij ook meer te motiveren voor administratie.

De begeleider van AP heeft ook explicet [van] de mentor gehoord dat ik word ingezet op administratie en ik vooral een ondersteunende rol uitvoer voor de organisatie. Ik dacht dat ik eindelijk enig bewijs had voor de focus van mijn stage op administratie nu dat de begeleider het ook gehoord heeft en had enige bijstand willen ontvangen voor mijn mening hierover, maar hier werd totaal niet op ingegaan door de begeleider. Terwijl deze ook vanuit supervisiemomenten wist dat dit voor mij een groot aspect was [...] waarom het ook wat stroever verliep. De begeleider vermeld[t] niet dat ik als psychologisch consulent ook op andere aspecten moet focussen en heeft mij niet in deze mening ondersteund[,] enkel meegegaan in de mening van de mentor dat ik slecht ben in alles behalve administratie en dat ik hier goed in ben en [op] moet blijven focussen.

'De score van 7/10 heeft betrekking op de attitude klantgerichtheid, waarop de student inderdaad een voldoende behaalde volgens de mentor (zie stuk 20). Evenwel blijkt uit de kolom links: "De student behaalt op dit leerdoel (gelieve de NIET van toepassing zijnde optie te verwijderen): - onvoldoende"

'De toelichting waarom de student volgens de mentor een onvoldoende behaalde, blijkt uit de laatste kolom (de meest rechtse kolom): "Te laat komen, reflectie dat moeilijk loopt, moeilijk connecteren met team,... Ervaringen op doen in de praktijk om blik te verruimen. [Verzoekende partij]: te laat komen,

interconnecteren met mensen moeilijker. Gemiddelde score omwille van zorgvuldigheid, professionele houding. Niels: geen professionele fouten gemaakt, te laat komen (tekort 5 aan respect, meerdere keren voorgevalLEN). Naar externe wereld heel professioneel, intern enkele tekortkomingen." Het te laat komen, wat wijst op een gebrek aan respect, kon trouwens door de stagebegeleider ook herhaaldelijk worden vastgesteld: het weigeren van een stageplek, zonder de hogeschool en de stageplaats hierover in te lichten (zie stuk 8) het aangepast stagevoorstel werd niet tijdig ingediend (slechts op 14/3 waarbij de termijnen omschreven in de stagebrochure ruimschoots overschreden werden - zie stuk 10) werkverslagen in het kader van de supervisie werden te laat ingediend (zie stuk 2); de student was te laat op de evaluatiemomenten (zie stuk 2); Zoals eerder reeds weergegeven werd de beoordeling van de student uitgebreid met haar besproken tijdens de evaluatiemomenten en ook tijdens het inzagmoment'

- Zowel op het tussentijdse document als op het einddocument kreeg ik een 7/10 zonder de bijgeschreven verklaring van 'klantgerichtheid'. Het document waar ik van op de hoogte was en [dat] naar de mentor werd verstuurd als bijlage bij de mail heb ik hierbij in bijlage gezet. (Eindbeoordeling mentor). De begeleider heeft in deze procedure met AP meerdere zaken bij attitudes [geschreven] waar ik nooit eerder van gehoord heb.
- De tussentijdse beoordeling werd een week voor het tussentijds evaluatiemoment ingevuld en verzonden. Deze excel werd de dag [voor] de tussentijdse evaluatie met mij en de mentor van de eerste weken en de uiteindelijke mentor besproken. Er is dan ook nog een week van evolutie nog niet opgenomen in het evaluatie document. Voor het [merendeel] van de feedback ging ik akkoord en had ik in verband met administratie ook zelf werkpunten meegeleid waar ik nog aan zou kunnen werken. Op vlak van gesprekken had ik voor mezelf vanuit collega's werkpunten gehaald en was er die week hard aan[,] aan het werken gezien ik wat minder administratie had en deze kans had ik dan gegrepen.
- Hieruit had ik verschillende kwalitatieve kandidaten van 0 gescout, gescreend, geïnterviewd, meermalen gesproken en een rapport opgemaakt. Ik had een positieve evolutie gemerkt in de gesprekken gezien ik echt de focus had gelegd op het bespreken van andere zaken. In het begin wist ik niet zo goed hoe gesprekken moesten lopen, ik kreeg een lijst met info die verzameld moest worden en door zenuwen en gebrek aan kennis heb ik dan vaak enkel op de lijst gefocust. Wat op zich niet slecht is maar na steeds om feedback te vragen en collega's op eigen initiatief en op eigen initiatief te observeren heb ik kunnen concluderen dat ik ook over andere zaken mocht spreken/proberen connecteren op zaken die persoonlijker zijn maar niet te persoonlijk. In plaats van steeds te horen te krijgen dat ik gewoon het niet in mij heb. Hier heb ik dan ook voortaan op gefocust. Bij de besprekking wou ik aanhalen en vragen om ook feedback van deze kandidaten te betrekken gezien ik met hen wel meer op de band had gefocust en verschillende zaken met hen besprak zoals bij een moslim kandidaat hoe het ging met het vasten en hoe hij het moeilijk vond om over ijsjes te spreken (lachend/[bijgepraat]), hoe het ging met de ziekte van een vrouw en hier had ik orecht compassie voor [...] getoond, de culturele achtergrond van een andere vrouw en zaken die ze in vergelijking met Nederland grappig vond [in] België, etc. Ik heb me na een [werkpunt] te vinden helemaal ingezet om me meer open op te stellen en vond dat dit ook een positieve invloed had op kandidaten. Deze voorbeelden probeerde ik ook aan te kaarten aan mijn mentor en als reden waarom hun mening ook belangrijk zou zijn. Deze bleef bij zijn mening dat ik hier slecht in ben en heeft zelfs vermeld dat ik over deze zaken loog gezien de gesprekken 'enkel goed gingen als ik apart zat' en dat hij 'al jaren in de job zit', 'een master psychologie heeft' en 'wij zijn een miljoenen bedrijf'. Ik probeerde dan te zeggen dat hij absoluut niet enkel van mijn mening moet uitgaan en dat ik juist heel graag zou hebben dat er ook feedback wordt opgehaald vanuit de kandidaten. Hier werd enkel negatief op ingegaan en herhaaldelijk genegeerd en gehamerd op het feit dat ik slecht ben in allesbehalve administratie (/administratief profiel ben). Dit heeft allemaal een slechte

invloed gehad op mijn mentale toestand en mij ook meer een terughoudende houding doen aannemen. Niets wat ik zei maakte voor de mentor uit, mijn mening was onbelangrijk en dus feiten die ik had werden ook niet verder op ingegaan.

'De reden hiervoor was gelegen in het feit dat de student er eenzijdig voor gekozen had om de stage verder te zetten tijdens de paasvakantie om op die manier haar stage eerder te kunnen eindigen. In het initieel stagevoorstel dat de student indiende bleek dat ze stage zou lopen tot en met 20 mei 2022. Het is dan ook op die datum dat de stagebegeleider zich gebaseerd heeft bij het inplannen van de evaluatiemomenten, met name: Tussentijdse evaluatie op 20/4/2022 Eindevaluatie op 19/5/2022 Op 29/3/2022 gaf de student aan dat ze de stage wilde laten doorlopen in de paasvakantie en verzocht ze om de data van de evaluaties te verzetten (zie stuk 11). In het navolgend emailverkeer met de stagebegeleider werd vooreerst gezegd dat het praktisch niet mogelijk was om de evaluatiemomenten te verplaatsen. Belangrijker evenwel is dat er herhaaldelijk op gewezen werd dat het opschuiven van de stageperiode mogelijks tot gevolg zou hebben dat er onvoldoende tijd zit tussen de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie, waardoor er onvoldoende tijd is om leer- en groeikansen te benutten (zie stuk 11). Een en ander is nadien nog eens uitgebreid toegelicht door de stagebegeleider tijdens een online meeting met de student op 30/3/2022 (zie stuk 11). Niettegenstaande deze informatie besliste de studente om haar stage te laten eindigen op 29/4/2022 waardoor er amper 7 stagedagen zaten tussen de tussentijdse evaluatie en het einde van de stage. 6 Juist omdat er onvoldoende leer- en groeikansen benut werden, besloot de stagementor om een eindverslag in te vullen dat quasi gelijkaardig is aan het tussentijds verslag. De evolutie die de student maakte op deze beperkte tijd is gelet op het voorgaande voornamelijk mondeling besproken. Tijdens de eindevaluatie kregen de stagementor en de student de ruimte om aan te vullen met argumenten en ervaringen vanuit hun perspectief. Deze argumenten en ervaringen zijn betrokken om een meer genuanceerd beeld te vormen rond de student haar eindbeoordeling'

- De keuze was niet eenzijdig en is [...] meermaals besproken met alle partijen. De reden voor paasvakantie op te nemen was om voor mezelf geen tijd te missen en kandidaten niet te verliezen gezien een job als in een uitzendbureau enorm afhangt van tijd en een constante inzet tegenover kandidaten. 2 weken [uit] zijn zou niet voordelig zijn voor mij, wat ik ook heb aangehaald. Ik kreeg niet de ruimte om aanvullingen te doen op basis van de attitudes en deze werden nooit explicet besproken.
- Na het zien van het stagevoorstel van een medestagiaire die in dezelfde opleiding zit, had ik gezien dat mijn mentor mijn stageperiode te lang had gemaakt. Het voorstel van de medestagiaire werd opgesteld door een collega van mij en mijn stagevoorstel werd opgesteld door mijn mentor. Ik heb hem gemeld dat ik graag zou stage lopen volgens het werkregime dat ze op de stageplaats hanteren en [...] als een 'bijna echte collega' aan de slag wou gaan. Voor de rest was de stageplaats vrij om de uren zelf te verdelen. Ik was onder de indruk dat mijn mentor dan bedoelde dat ik eventueel een dag in de week niet zou werken om dan tot 20 mei [...] te komen. Dit bleek dan niet zijn bedoeling en zou ik [zeer] ver boven mijn uren nog werken. Dit heb ik dan eerst aangehaald en proberen op te lossen om in orde te zijn met de opleiding en de hogeschool door dan eventueel voor de zekerheid als het mogelijk was de evaluatiemomenten te verzetten zodat het wel uitkwam en correct was voor de opleiding. Dit was niet mogelijk dus probeerde ik dit op een andere manier op te lossen. Om geen negatieve indruk te geven aan de stageplaats en ook inzet te tonen heb ik dan ook nog voorgesteld om de paasvakantie op te nemen met de intentie om dan ver boven mijn uren nog verder te werken. Ik heb de mogelijkheid eerst [besproken] met mijn begeleider, die meldde dat dit mogelijk is[,] de keuze aan mij lag[,] dan besproken met mijn mentor en uiteindelijk besloten om meer te werken. Dit zag mijn mentor als zeer positief en hierbij bleef het dan. Ik zou nog mogelijks 1 tot 3 weken extra gewerkt hebben na mijn geplande einddatum (29 april), (dit zou dan buiten de stage vallen en tussen mij en de mentor). Na de tussentijdse beoordeling zag ik niet hoe de mentor mij nog de kans zou geven om iets buiten administratie/ondersteuning/assistentie te doen en werd ik de laatste week

belaagd met administratieve taken. Een daarvan was een database van 500 + pagina's doorgaan. Ook werd mijn mening herhaaldelijk aan de kant geschoven en verkleind. Enkele dagen na de tussentijdse beoordeling heeft mijn mentor mijn begeleider gecontacteerd en afgesproken om mijn stage toch op 29 april te beëindigen. Dit was zonder mijn inspraak aangezien ik ondanks de behandeling nog mijn stage zou verderzetten.

'Uit de stukken van het dossier blijkt dat de mentor wel een eindevaluatie invulde, maar dat deze in grote lijnen gelijk is aan de tussentijdse evaluatie'

- Het [eindbeoordelingsformulier] dat hij opstelde werd niet meer gewijzigd. Ook heeft hij vermeld dat mijn capaciteiten beter werden aangetoond door een ander document [...] in zijn mail[,] namelijk een schermafbeelding van een wedstrijd [...] die in het bedrijf georganiseerd werd. (Zie bijlage mailverkeer eindbeoordeling). Die week had ik nog meerdere administratieve taken af te werken, alsnog werd ik nog voor mijn laatste dagen belaagd met administratieve taken van niet alleen mijn mentor maar ook collega's die mij vroegen om hun vacatures allemaal na te kijken/'op te ruimen'. Ik behaalde de laagste score voor het aantal gemaakte gesprekken ondanks [dat ik] mijn absolute best [...] gedaan had om ondanks mijn onafgewerkte administratie ook telefonische screenings erbij te nemen en kandidaten te zoeken.
- Ik had meermaals ook gesprekken met andere stagiaires en zag ook hoe hun mentor met hen omging en wat voor taken [zij] kregen. Zij kwamen zelden in contact met mijn mentor gezien hij ook de baas is van het bedrijf. Zij hebben mij zelf ook gemeld dat ze alles of bijna alles mochten doen en enkel relevante administratie deden en weinig zoals het normale (rapport aanmaken van een kandidaat die je zelf gesproken hebt, 1 of 2 nieuwe vacatures aanmaken om de paar dagen of weken). Voor de rest lag hun focus absoluut niet bij administratie, wat ook te zien was bij het stagevoorstel van mijn medestagiaire. De stagementor spoorde de stagiaires ook aan om alles te proberen en te kunnen doen door zaken te zeggen zoals 'bel eens deze klant op en zie maar hoe je het vind' 'kom mee naar de meeting van *klant*. Hierdoor heb ik altijd de indruk gehad dat er meer geïnvesteerd werd in andere stagiaires dan in mij en dat ik enkel een waarde had als assistent. Ik zag dat het wel mogelijk was om een stagiaire op zo een manier aan te sturen, te ondersteunen en specifiek vermelden wat ze nog beter kunnen doen. Wat ik ook deed om mijzelf te proberen bewijzen en zaken aan te halen om ook enkel dezelfde kans te krijgen, werd niet op ingegaan of aangestuurd. Ook al wou ik dan zelf meer focussen op het menselijke aspect van de functie, had ik hier ook niet de vrijheid en extra tijd voor zoals de andere stagiaires. Het was zeer moeilijk om een mening die de mentor niet deelt te kunnen bespreken, vaak stelt de mentor zich hier [niet voor] open [...] en wilt enkel dat er wordt akkoord gegaan met zijn mening. Ik ben 1 keer niet akkoord geweest en vroeg meermaals om eventueel nieuwe meningen te betrekken. Dit werd als negatief opgevat en geklassificeerd als 'niet [zelfreflectief] te zijn'. Terwijl ik doorheen heel de periode ondanks mij steeds gekleineerd on begrepen te voelen, wel akkoord ging met het merendeel van de feedback en echte acties koppelde aan verbeterpunten. Hiernaast kreeg ik ook te horen van medestagiaires dat ze na korte gesprekken met mijn mentor ook de indruk kregen dat hij zeer moeilijk andere meningen begrijpt en soms eerder bizarre antwoord/zaken [verdraait] wanneer ze iets bespreken. Dit heeft natuurlijk niet zo een grote invloed gehad op hun stage en ervaring gezien hij zich voor de rest niet bezighield met hen en het aan de collega's overliet. Hiernaast werd herhaaldelijk mijn stagebegeleider belachelijk gemaakt op de stageplaats door mentor en medewerkers. Ook werd de werking van AP in vraag gesteld en de beoordeling documenten niet begrepen. Ze vergeleken de werking van AP met de werking van KDG en Thomas More [en zeiden] dat zij een veel duidelijker systeem hebben. Hierop ben ik niet

ingegean enkel vermeld dat we het eerste jaar zijn van Toegepaste Psychologie [in] de dagopleiding en dat ik onduidelijkheden in verband met het 'foute' beoordelingsformulier zou bespreken met mijn begeleider en de school. Ik heb dit zelf ook steeds proberen uitleggen maar dit namen ze niet van mij aan en hebben [...] [zelfs] hier hun bedenkingen over gedeeld met de stagebegeleider.

'het weigeren van een stageplek, zonder de hogeschool en de stageplaats hierover in te lichten'

- Vanuit AP kreeg ik een stageplaats aangeboden waarvoor ik veel inzet had en een motivatiebrief voor had opgesteld. Hiervoor kreeg ik dan via AP een negatief antwoord zonder duidelijke verklaring behalve de afstand. Na een negatief antwoord was ik onder de indruk dat AP het voor de rest aan de student over liet en heb ik de andere stageplaats over het hoofd gezien. Na het negatieve antwoord ben ik zelf op zoek gegaan naar een stageplaats en heb enorm veel moeite gedaan om in contact te kunnen komen met enkele grote bedrijven. Toen ik door AP op de hoogte werd gesteld van de andere stageplaats, voelde ik mij slecht tegenover het bedrijf en wou hiervoor mijn excuses aanbieden indien mogelijk. Om dan ook inzet te tonen aan de hogeschool en ook doordat ik vertrouwen had in AP zijn capaciteiten om mij een goede stageplaats te geven, heb ik mijn zoektocht[,] ondanks ook veel positieve antwoorden, [gestopt] en [ben ik] ingegaan op de plaats waar ik [uiteindelijk] stage heb gelopen. Dit had ik enerzijds gedaan uit een vertrouwen dat ik had in AP en anderzijds ook uit schuldgevoel.
- Ik heb zelf enorm veel moeite gedaan om stageplaatsen te zoeken, en ook veel gevonden. Toen AP de moeite had gedaan om een stageplaats te zoeken en uit vertrouwen in de mening van de instelling, had ik mijn potentiële stageplaatsen niet meer of minder resoluut nagestreefd. (Zie bijlage voorbeelden eigen contact). De kansen heb ik laten schieten uit het vertrouwen dat een student heeft in [...] een instelling zoals AP. Het was altijd mijn droom om bij een groot bedrijf waar diversiteit een heel belangrijk element is en er [...] grote groeikansen zijn een stage te kunnen lopen. Ik ben absoluut geen persoon die zaken als vanzelfsprekend ziet of inzet als vanzelfsprekend ziet. Ik ben hier steeds enorm dankbaar voor en wil nog verder gaan om dankbaarheid te laten zien zoals goed presteren, extra werken etc."

In haar *antwoordnota* wijst verwerende partij er vooreerst op dat verzoekster op 18 oktober 2022 een bijhorende nota (met stukken) aan haar heeft overgemaakt. Deze nota en het eerdere intern beroepsschrift bepalen de kijktlijnen van het debat. Het is immers op deze grieven dat de interne beroepsinstantie een antwoord heeft gegeven. Verwerende partij merkt op dat verzoekster zich beperkt tot het standpunt dat de vaststellingen van de interne beroepsinstantie niet correct zijn waarbij ook (nieuwe) feitelijkheden naar voren worden geschoven. Aangezien het in het kader van een extern beroep bij de Raad niet mogelijk is om nieuwe grieven aan te brengen, stelt verwerende partij dat zij zich zal beperken tot de grieven van verzoekster op de antwoorden die de interne beroepsinstantie heeft gegeven op het intern beroep, daarin begrepen de aanvullende nota van 18 oktober 2022.

Over de grief van verzoekster omtrent het beweerdelijk ontbreken van het eindevaluatiedocument en het vermeend tekort met betrekking tot “Professioneel handelen” wijst verwerende partij erop dat dit uitgebreid werd beantwoord in de bestreden beslissing waarbij de interne beroepsinstantie de evaluatiedocumenten overloopt en *in concreto* (attitude per attitude) aangeeft waarom verzoekster al dan niet voldeed aan een bepaalde attitude alsook waarom (niet). Dit wordt op het einde van de bestreden beslissing ook nog eens final samengevat. Volgens verwerende partij beperkt verzoekster zich ertoe te stellen dat de beoordeling van de mentor van de diverse attitudes niet correct is geweest. Dit strookt volgens verwerende partij niet met de vaste rechtspraak van de Raad die stelt dat aan de evaluator een vermoeden van deskundigheid kleeft. Bijgevolg komt het aan verzoekster toe om aan te tonen dat de evaluatie van de mentor en de stagebegeleider niet correct is. De feitelijkheden die verzoekster poneert overtuigen, bij gebrek aan bewijs, verwerende partij niet. Deze feitelijkheden worden volgens haar ook betwist en tegengesproken door de mentor, de stagebegeleider en de interne beroepsinstantie.

Met betrekking tot de grief over verzoeksters takenpakket, dat in strijd met het onderwijs- en examenreglement en stagereglement zou zijn gewijzigd, verwijst verwerende partij naar de motieven van de bestreden beslissing en merkt op dat verzoekster wederom tal van feitelijkheden *post factum* opwerpt. Verzoekster heeft volgens verwerende partij na de eerste melding omtrent het onevenwicht in het takenpakket aangegeven dat ze dit onder controle had en heeft hierover nadien ook geen opmerkingen meer gemaakt. Dit blijkt volgens verwerende partij ook uit verzoeksters werkverslagen. Hieruit blijkt volgens verwerende partij dat de stageplaats wel degelijk tegemoet is gekomen aan verzoeksters vraag om minder administratieve taken te verrichten. Uit de reflectieverslagen blijkt ook dat verzoekster wel degelijk de ruimte kreeg bij de stageplaats om meer in te zetten op andere dan administratieve taken en dat zij ook vanuit de stageplaats minder administratieve taken toegewezen kreeg om meer te kunnen focussen op andere leerdoelen. Volgens verwerende partij werden noch het onderwijs- en examenreglement, noch het stagereglement geschonden.

Vervolgens betwist verwerende partij verzoeksters grief omtrent de vermeende delegatie van de evaluatiebevoegdheid van de stagebegeleider naar de stagementor. Zij stelt, verwijzende naar de motieven van de bestreden beslissing, dat het tegendeel ook blijkt uit een vergelijking van het evaluatiedocument van de mentor, de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie. De tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie zijn wel degelijk gebaseerd op de evaluatie van de

stagementor maar aangevuld met vaststellingen van de stagebegeleider en mededelingen van de student, na overleg tussen deze drie actoren. Dit blijkt volgens verwerende partij ook uit het arrest van de Raad met nr. 7.991 van 3 oktober 2022. De eindbeoordeling gebeurde volgens verwerende partij wel degelijk door de stagebegeleider, overeenkomstig het onderwijs- en examenreglement en het stagereglement. Het is de stagementor die beoordeelt waarna de stagebegeleider vervolgens evalueert. De definitieve eindbeoordeling door de stagebegeleider is gebaseerd op de kwantitatieve beoordeling die de stagementor toekende, onderbouwd met kwalitatieve nuances aangebracht tijdens het eindevaluatiemoment, zo onder meer door de student. Verwerende partij stelt dat verzoekster ook niet op extern beroep betwist dat zowel de eindevaluatie als de tussentijdse evaluatie gebeurde in samenspraak met de stagebegeleider, de stagementor en verzoekster zelf. Er werd dan ook wel degelijk rekening gehouden met de groei van verzoekster op de korte periode tussen de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie op het vlak van OLR Plan van aanpak en OLR Interventies. De stagebegeleider stelde evenwel vast dat er onvoldoende positieve evolutie was op het gebied van attitudes – professioneel handelen. Verwerende partij benadrukt dat de attitudes punt per punt werden overlopen en besproken door de interne beroepsinstantie.

Tot slot geeft verwerende partij aan dat de Raad in het eerder arrest heeft gesteld dat de devolutieve werking van het intern beroep impliceert dat de interne beroepsinstantie bij het nieuw onderzoek de argumenten van de student dient te betrekken in de besluitvorming en zich hierover een eigen mening dient te vormen. Aangezien de interne beroepsinstantie het dossier aan een nieuw en eigen onderzoek onderwerpt, dient zij zich daarbij te buigen over alle argumenten van de student, ook argumenten die de student nooit eerder heeft aangevoerd; de interne beroepsinstantie doet de initiële beoordeling van de zaak over. Dit heeft volgens verwerende partij specifiek betrekking op de overweging van de interne beroepsinstantie met betrekking tot het te laat komen en het te laat indienen van de supervisieverslagen en het evaluatiedocument. De interne beroepsinstantie heeft zich wel degelijk een eigen mening gevormd en heeft niet louter gesteld dat met het argument van de student geen rekening kon worden gehouden omdat zij dit nooit eerder zou hebben opgeworpen. Met deze overweging bedoelt de interne beroepsinstantie dat zij vaststelt dat de student zich *post factum* gaat verantwoorden voor het te laat komen maar dat zij deze redenen nooit eerder heeft aangekaart, noch ten aanzien van de mentor, noch ten aanzien van de stagebegeleider en ook niet tijdens de evaluatiemomenten. Het gaat om argumenten/feitelijkheden die voort het eerst werden

aangehaald op intern beroep, zonder dat enig bewijs van deze feitelijkheden naar voren werd geschoven.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster vooreerst op dat de doorlooptijd van de procedure ongunstig is en interfereerde met haar examenplanning.

Verder betwist verzoekster dat de tussentijdse evaluatie en eindevaluatie correct zouden zijn verlopen. Verzoekster meent dat het eindevaluatieformulier niet werd ingevuld en enkel het tussentijdse formulier werd behouden. Volgens verzoekster toont de motivering van de mentor een gebrek aan moeite en bereidheid aan om de evolutie tussen de tussentijdse beoordeling en eindbeoordeling te appreciëren. Dit strookt volgens haar niet met de bevoegdheid van de mentor. Verzoekster stipt ook aan dat het gebrek aan inzicht en verantwoordelijkheid van de mentor ervoor heeft gezorgd dat er bij haar enige terughoudendheid was om op een positieve manier te reageren op de uitspraken en standpunten van de stagementor. Ook de begeleider heeft volgens verzoekster zijn rol onvoldoende opgenomen en de regie te veel overgelaten aan de stagementor.

Verzoekster wijst er verder op dat er bij de tussentijdse beoordeling en de eindbeoordeling geen gebruik werd gemaakt van het attitudeprofiel. Hoewel de interne beroepsinstantie haar beoordeling baseert op het attitudeprofiel werd verzoekster nooit geïnformeerd over eventuele tekorten in haar attitude. Hierdoor kon verzoekster haar leerproces ook niet in handen nemen.

Vervolgens voert verzoekster aan dat uit de motivering van de interne beroepsinstantie onvoldoende gedetailleerd blijkt waar verzoekster bij de verschillende attitudes tekort zou zijn gekomen. Volgens haar wordt hetzelfde argument bij de verschillende attitudes doorgetrokken zonder rekening te houden met haar argumentatie. De interne beroepsinstantie baseert zich hierbij voornamelijk ook op de tussentijdse evaluatie om een beoordeling van haar attitudes doorheen de volledige stage op te stellen. Verzoekster benadrukt dat eventuele tekorten bij de attitudes nooit tijdens de stage of evaluatiemomenten werden besproken zodat er een onjuist beeld over verzoeksters competenties werd gevormd. Verzoekster verduidelijkt hierbij haar standpunt omtrent de verschillende attitudes en besluit dat de interne beroepsinstantie haar visie voornamelijk baseerde op gedrag van verzoekster buiten de stagecontext.

Er is volgens verzoekster ook een discrepantie tussen de documenten van de eindevaluatie en de tussentijdse evaluatie die door de interne beroepsinstantie worden aangehaald. Waar de

interne beroepsinstantie verwijst naar de “eindevaluatie mentor” klopt dit volgens verzoekster niet. Dit stuk was verzoekster voor de procedure niet bekend en werd naderhand aangevuld en aangepast. Het document dat door de mentor werd ingevuld bevatte volgens verzoekster ook een aantal verschillen. Het klopt volgens verzoekster evenmin dat het resultaat van 7/10 enkel betrekking zou hebben op de attitude klantgerichtheid en geen weerslag zou hebben op het gehele onderdeel professioneel handelen. Dit kan volgens verzoekster ook nergens op worden gebaseerd. Na het eerder arrest van de Raad heeft de interne beroepsinstantie ook haar argumentatie omtrent de attitudes niet meer aangepast niettegenstaande verzoekster hieromtrent enkele grieven had opgeworpen in de procedure voor de Raad.

Verzoekster betwist ook het standpunt van verwerende partij omtrent het stageverloop en het takenpakket dat verzoekster tijdens de stage kon opnemen. Volgens haar heeft zij wel degelijk aangekaart dat zij te veel administratieve taken moest opnemen waardoor zij niet de nodige groeikansen heeft gekregen om de beoogde competenties te bereiken.

Verzoekster betwist eveneens dat er ruimte zou zijn geweest voor haar input alsook dat er slechts beperkte aanpassingen aan het eindevaluatiedocument noodzakelijk waren. Wat dit laatste betreft, stelt verzoekster dat haar stagementor het evaluatiedocument van de tussentijdse evaluatie heeft gebruikt voor de eindevaluatie en hieraan geen aanpassingen heeft gedaan. Volgens verzoekster werd hierdoor de groei, die er volgens haar wel degelijk was, niet correct meegenomen in de beoordeling. Verzoekster benadrukt dat het attitudeprofiel van “professioneel handelen” niet werd besproken bij de tussentijdse evaluatie of de eindevaluatie.

Tot slot betwist verzoekster ook dat zij effectief de kans heeft gekregen om de problemen die ze ervoer met stiptheid bespreekbaar te maken tijdens de evaluatiemomenten. Verzoekster geeft aan dat ze een aantal problemen had tijdens de stage waardoor deze stroef verliep en ze heeft verschillende malen geprobeerd om dit met haar stagementor te bespreken, zonder succes. Verzoekster kreeg evenmin gehoor bij de onderwijsinstelling. Verzoekster stelt met betrekking tot haar afwezigheden dat zij niettemin haar verantwoordelijkheid heeft opgenomen door zich vooraf – en dus niet *post factum* zoals verwerende partij voorhoudt – te verontschuldigen en achteraf langer te werken. Ook wat betreft het niet tijdig indienen van de supervisieverslagen en het eindevaluatiedocument is verzoekster van oordeel dat dit geen enkele invloed heeft gehad op de beoordeling van haar stage en de uiteindelijke resultaten. Verzoekster had aan haar stagementor meegedeeld dat ze haar supervisieverslag niet tijdig zou kunnen indienen omwille

van computerproblemen en de werkdruk op de stageplaats. Volgens verzoekster zou de stagementor hebben aangegeven dat het geen probleem was om dit verslag later in te dienen aangezien het geen invloed had op haar resultaten.

Beoordeling

1) Omtrent verzoeksters kennis van (de rol van) het attitudeprofiel in de Exploratiestage

Verzoekster stelt dat zij pas na afloop van de definitieve evaluatie kennis kreeg van het feit dat de beoordeling van het opleidingsonderdeel “Exploratiestage” deels is gebaseerd op het “attitudeprofiel” en dat hiervan tijdens de stage op geen enkel ogenblik melding is gemaakt. Het attitudeprofiel *an sich* en de inhoud daarvan zou haar ook onbekend zijn.

Verzoekster werd op verschillende manieren tijdig ingelicht over de rol van het attitudeprofiel in de beoordeling van de Exploratiestage, zo blijkt uit het administratief dossier:

- De ECTS-fiche van het betrokken opleidingsonderdeel maakt uitdrukkelijk melding van de beoordelingswijze, en stelt duidelijk dat de competentie “professioneel handelen” beoordeeld wordt aan de hand van het attitudeprofiel. (stuk 17 administratief dossier)
- De stagebrochure vermeldt op p. 14-15 : (stuk 5 administratief dossier);

“De student wordt geëvalueerd op basis van het handelen op de stage. Tijdens het tweede stagebezoek (zie hoger) vindt de eindbeoordeling plaats. In het eerste deel van dit gesprek gaan de stagementor, de student en de stagebegeleider in gesprek rond het beoordelingsformulier dat werd ingevuld door de student en de stagementor. In het tweede deel gaan de stagementor en de stagebegeleider, zonder de student, verder in gesprek rond de beoordeling die werd gegeven door de stagementor.

De eindscore op de exploratiestage wordt bepaald in drie stappen:

Stap 1: In een eerste stap wordt een score bepaald op basis van de beoordeling van de OLR’s Psychodiagnostiek, Plan van Aanpak en Interventies. Hierbij wordt de score per leerdoel automatisch bepaald op basis van de beoordeling gegeven in het digitaal beoordelingsformulier. Op deze wijze behoudt de opleiding de eindverantwoordelijkheid van de scoring. Hierbij telt:

- de score op de leerdoelen gekoppeld aan de OLR Psychodiagnostiek mee voor 35%;
- de score op de leerdoelen gekoppeld aan de OLR Plan van Aanpak mee voor 35%;
- de score op de leerdoelen gekoppeld aan de OLR Interventies mee 30%.

Stap 2: In de exploratiestage wordt nadruk gelegd op de professionele basishouding, gezien het belang hiervan in de professionele praktijk en voor de verdere ontwikkeling van de student. In een tweede stap wordt daarom de score behaald na stap 1 aangepast op basis van de beoordeling van de OLR

Professioneel handelen (zie beoordelingsdocument). Specifiek: indien de stagementor en de stagebegeleider oordelen dat de student:

- voldoet aan de professionele basishouding (zie beoordelingsdocument), worden 2 punten bij de score zoals bepaald in stap 1 geteld, met een maximale score van 20/20 (twintig op twintig)
- niet voldoet aan de professionele basishouding (zie beoordelingsdocument), worden 5 punten van de score zoals bepaald in stap 1 afgetrokken, met een minimale score van 0/20 (nul op twintig).

Stap 3: In een derde stap, wordt het eventuele puntenverlies n.a.v. het niet naleven van de bepalingen zoals opgenomen in deze brochure afgetrokken van de score zoals behaald na stap 2. Indien de student aan alle bepalingen voldeed, vormt de score zoals behaald na stap 2 de eindscore.”

- Wanneer men vervolgens het tussentijds beoordelingsdocument en eindbeoordelingsdocument bekijkt (zowel de versies voorbereid door verzoekster als de definitieve versies na het evaluatiegesprek – stukken 18-21 van het administratief dossier) leest men in de instructies voor de student:

“De beoordeling van je professioneel handelen gebeurt op basis van het attitudeprofiel dat de opleiding opstelde. dit vind je als bijlage bij het document. We vragen je om je professionele basishouding globaal te beoordelen, gestuurd vanuit dit attitudeprofiel. We vragen je daarnaast om deze beoordeling te motiveren, gestuurd vanuit het attitudeprofiel.”

In het beoordelingsdocument zelf staat telkens in het vak E onder “Professioneel Handelen”: “zie attitudeprofiel”.

Verzoekster wist dus, minstens behoorde zij te weten, dat de competentie “Professioneel Handelen” zou worden beoordeeld aan de hand van het attitudeprofiel.

Verzoekster merkt terecht op dat het attitudeprofiel niet is bijgevoegd bij de evaluatiedocumenten, hoewel dit zo aangegeven staat in de instructies.

Toch had verzoekster minstens bij het instellen van haar intern beroep kennis van het attitudeprofiel. Op p. 1 van haar intern beroepsschrift schrijft zij namelijk:

“Het attitudeprofiel op zich bevat per attitude tussen de 10 en 20 puntjes over wat de attitude inhoudt.” (stuk 3 administratief dossier)

Deze omschrijving strookt volledig met het document “attitudeprofiel” zoals het voorkomt in het administratief dossier (stuk 6 van het administratief dossier).

Rest dan de vraag of verzoekster kennis had van de inhoud van het attitudeprofiel bij aanvang van de stage. In dat kader geeft de bestreden beslissing aan dat het attitudeprofiel centraal staat in de opleiding, en dat het onder andere uitgebreid gebruikt wordt tijdens de opleidingsonderdelen “professioneel handelen 1” en “professioneel handelen 2”, dat de student moet doorlopen alvorens de Exploratiestage aan te vatten. Verzoekster betwist dit niet in haar wederantwoordnota. Zelfs indien het bij aanvang van de Exploratiestage verzoekster nog steeds onduidelijk zou zijn geweest wat de inhoud van het attitudeprofiel juist was, dan nog had zij

zelf het initiatief kunnen en moeten nemen om de stagebegeleider daarover verder te bevragen, aangezien zij op basis van de ECTS-fiche, de stagebrochure en de blanco evaluatiedocumenten diende te weten dat de competentie “professioneel handelen” op basis van dat attitudeprofiel zou gebeuren.

Verzoekster kan zich niet verschuilen achter enige onwetendheid omtrent de inhoud en rol van het attitudeprofiel in de beoordeling van de competentie “professioneel handelen” tijdens de Exploratiestage, zoals de interne beroepsinstantie ook oordeelt in de bestreden beslissing.

Een andere vraag is of de tussentijdse evaluatie en eindevaluatie ook daadwerkelijk gebeurde aan de hand van het attitudeprofiel. Deze vraag komt hieronder aan bod onder punt 2) en 3).

2) Omtrent de begeleiding

Zoals de Raad reeds herhaaldelijk heeft overwogen, hebben vastgestelde gebreken in de begeleiding van de student in principe niet tot gevolg dat de toegekende beoordeling daardoor onregelmatig wordt of dat de student recht zou hebben op een gunstiger quotering.

Het is, in beginsel, één zaak of de student bewezen heeft de van hem verlangde kennis en vaardigheden te bezitten en een andere, wanneer hij die kennis en vaardigheden niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die de student op een examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven. Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekige begeleiding of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd.

Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan begeleiding het slagen *de facto* onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de begeleiding nagenoeg onbestaande was. Het valt aan verzoekster toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de begeleiding die zij aanvoert.

2.1.) Tussentijdse feedback

Verzoekster stelt dat er tijdens de tussentijdse evaluatie niet is verwezen naar het attitudeprofiel, noch zouden haar attitudes besproken zijn geweest. *A fortiori* zou zij nooit de boodschap hebben gekregen dat zij een onvoldoende zou behalen op de competentie “professioneel handelen”, temeer omdat haar mentor haar 7/10 en een “voldoende” toekende voor deze competentie tijdens de tussentijdse evaluatie. Bij gebrek aan feedback hieromtrent, zouden haar remediëringssansen zijn ontnomen.

Op p. 2 van haar verzoekschrift stelt verzoekster dat haar stagementor [N.L.] via e-mail op de hoogte werd gebracht van het attitudeprofiel.

Zoals de Raad overwoog in zijn arrest met nr. 7.991, is stuk 18 van het administratief dossier de definitieve versie van het tussentijds evaluatiedocument, opgesteld na het tussentijds evaluatiegesprek tussen verzoekster, de stagementor en de stagelector. Het bevat de voorbereiding van verzoekster en de stagementor, en is aangevuld met aantekeningen van de stagelector.

Het tussentijds evaluatiedocument vermeldt, zoals hoger al gesteld, onder “professioneel handelen”, in vak E “zie attitudeprofiel”. Daarnaast noteerde de lector in het vak F onder “vragen”:

“Peilen naar aspecten: 1. professionele grondhouding (vertrouwelijkheid, verantwoordelijkheid, integriteit, empathie, cultuursensitiviteit); 2. team & organisatie (initiatief, zelfstandigheid, assertiviteit, samenwerken, organisatiebetrokkenheid, veranderingsbereidheid); 3. zelfreflectie & leren (ontwikkelingsgerichtheid, zelfreflectie); 4. generieke attitudes (flexibiliteit, zorgvuldigheid, stressbestendigheid, cliënt-klantgerichtheid, resultaatgerichtheid).”

Dit is een eerste indicatie dat de stagelector, degene aan wie de uiteindelijke evaluatie toevalt, tijdens de tussentijdse evaluatie aandacht had voor de verschillende componenten van het attitudeprofiel. De aspecten die hij vermeldt in vak F zijn namelijk de componenten van het attitudeprofiel.

Misschien is het attitudeprofiel tijdens de tussentijdse evaluatie inderdaad niet expliciet overlopen of is er niet expliciet, met die naam, naar verwezen. Daarop heeft de Raad geen zicht. Evenwel blijkt uit stuk 18 wel dat er aandacht is geschonken aan de aspecten van het attitudeprofiel. Zo vermeldt de stagementor volgende zaken die duidelijk betrekking hebben op het attitudeprofiel (eigen onderlijning van de Raad):

“...en dit komt vooral door het gebrek aan initiatief of bepaalde dynamiek langs haar kant. Langs de andere kant toont ze wel de norm te kunnen halen en de basisvaardigheden voldoende te hebben, enkel moeten haar volumes omhoog. Haar prestatiemotivatie is eerder aan de lage kant. Ze geeft wel aan het te willen maar in de praktijk blijft het echter uit”

“[verzoekende partij] toont van nature weinig initiatief, en blijft vrij gesloten in de groep. Ze schiet wel in gang als ik haar feedback geef, maar doet dit niet op een versnelling hoger. Ze geeft aan dat ze mee wil op het ritme als de andere stagiaires, maar ze toont over niet voldoende soft vaardigheden te beschikken als een andere collega of stagiaire. Ze toont wel voldoende kwaliteit af te kunnen leveren, maar ze komt bijvoorbeeld heel weinig spontaan rapporteren. Dit gaat over het doorsturen van een KPI-sheet of dergelijke. Langs de andere kant merk ik dan wel dat ze heel veel structuur heeft, en zich ook een structuur kan aanmeten, al mag haar werktempo vaak hoger liggen.”

“Als het effectief gaat over benaderen van kandidaten of inplannen/screenen van mensen mag ze zich dynamischer gedragen. Stiller of introverte zijn is geen probleem, maar output moet ook gegeneerd worden”

“De houding van [verzoekende partij] is vrij monotoon en vaak emotieloos, ze kan soms in het verre staren. Het opmerkelijke is wel dat ze luistert, maar ze reageert vaak zonder enthousiasme of intonatie. Om te connecteren met mensen vandaag in onze setting en werklijn moet intonatie, vreugde en enthousiasme 'key' zijn. Ze is ook regelmatig niet op tijd gekomen in de ochtend, dit is ze dan wel bereid om te compenseren, zoals 2 weken doorwerken in de paasvakantie, waar ze dan ook op staat om nog te leren. Dit trekt ze ook wat extern door naar kandidaten qua houding. Onze setting is heel open en direct, en je merkt dat [verzoekende partij] zich daar vaak wat verloren in voelt. ...”

“[verzoekende partij] toont over een aantal sterkes te bezitten: Echter is connecteren met mensen intern en extern voor haar nog een moeilijkheid, en dat heeft vooral met haar persoonlijkheid te maken, en het feit dat ze geen commercieel en heel open persoon is, wat ook niet erg is natuurlijk, maar dit moet ze ook durven te erkennen. ... Maar ze kan nog groeien door haar eigen sterke(s) te erkennen en dit ook kritisch te reflecteren...”

Dit sluit aan bij de bewering van verzoekster dat het attitudeprofiel niet is overlopen maar het beoordelingsformulier wel, op gedetailleerde wijze. De Raad wijst erop dat de stagementor in het beoordelingsformulier feedback heeft verwerkt omtrent de componenten van het attitudeprofiel.

De stagelector vermeldt op zijn beurt dat volgende aspecten zijn besproken tijdens het tussentijds evaluatiemoment (eigen onderlijning door de Raad):

“De werkpunten die [verzoekende partij] en de mentor aankaarten liggen in dezelfde lijn. Ze hebben ook al goed nagedacht over mogelijke manieren waarop er aan gewerkt kan worden, komende stageweeken zijn belangrijk om dit verder bij te schaven.”

“Houding van [verzoekende partij] is redelijk monotoon/afgevlakt”

“Hard skills zitten goed, rapporteren/schriftelijk kan ze zeer kwaliteitsvol. Soft skills zoals connecten, samenwerken loopt wat minder vlot.”

“Ingezet op talenten zoals hard skills, [verzoekende partij] geeft aan dat ze soft skills wilt aanleren en recruiting wilt doen. Mentor geeft aan het gevoel te hebben dat [verzoekende partij] hier nog niet helemaal klaar voor is.”

“Basis lijkt gelegd, verder op inzetten door verder te oefenen. Zoeken naar good practice voorbeelden van collega's door [verzoekende partij] bv. te laten observeren of onder begeleiding een gesprek te laten doen? Idem voor meer inwerking op gevoelsmatige/werkrelatie.”

“Een initiatiefnemende houding op gebied van contact met mensen lijkt een uitdaging voor [verzoekende partij]. Hoe [verzoekende partij] ondersteunen om zich hierin veiliger te laten voelen, wat heeft [verzoekende partij] nodig? Waar mag volgens [verzoekende partij] nog aan gewerkt worden?”

“Emotie/intonatie/gevoelsmatige/… is een werkpunt. Wat heeft [verzoekende partij] nodig om hier verder in te groeien, welke ondersteuning hierin aanbieden?”

“[verzoekende partij] is op papier sterk, structuur aanbrengen en de essentie uit informatie halen zijn haar talenten, ze doet al veel zelfstandig maar het tempo mag soms nog wat hoger liggen. De basis voor begrip over de werkcontext lijkt gelegd, wel lopen aspecten zoals connecteren met mensen zowel intern als extern lastiger, reflecties hierover verlopen ook moeizamer. [verzoekende partij] heeft binnen zulke aspecten een meer teruggetrokken houding. Het lijkt me belangrijk dat [verzoekende partij] haar stage nog wat langer doorloopt zodat ze voldoende leerkansen krijgt, 29 april afronden lijkt me te vroeg. Vooral verder inzetten op het aansterken van connecteren met mensen, reflectieve houding hierin en tempo ophogen waar mogelijk (vooral binnen aspecten waar ze sterk in is). Nagaan wat [verzoekende partij] nodig heeft om dit te bereiken.”

Deze problematische vaststellingen inzake professioneel handelen, zijn dus direct te linken aan het attitudeprofiel, en komen ook terug als de pijnpunten tijdens de eindevaluatie. (stuk 20 administratief dossier)

Verzoekster kan dus niet stellen dat zij tijdens de tussentijdse evaluatie niet op de hoogte werd gebracht van haar werkpunten inzake de competentie “professioneel handelen”, gebaseerd op het attitudeprofiel.

Het is zo dat de mentor in zijn voorbereiding een 7/10 en “voldoende onvoldoende” neerschreef voor professioneel handelen, maar daarbij moet rekening gehouden worden met:

- de context van deze uitspraak: de stagementor heeft het hier duidelijk over “extern professioneel handelen” en dus niet over het professioneel handelen in zijn geheel;
- het gegeven dat de stagementor duidelijke werkpunten inzake professioneel handelen aanhaalt in de rest van zijn voorbereiding;
- dat volgens de notities van de stagelector er tijdens het tussentijds evaluatiegesprek, dus nadat de stagementor zijn voorbereiding had gemaakt, duidelijke werkpunten inzake professioneel handelen zijn besproken tussen verzoekster, de stagementor en de stagebegeleider. Dit sluit aan bij de eigen beweringen van verzoekster op p. 8 van haar verzoekschrift (zonder paginanummering):

“...alweer meegedeeld door mijn mentor en te zien in de eindbeoordeling (/tussentijdse) die de mentor had ingediend (7/10). Dan werd door de begeleider de beknopte feedback van de mentor voorgelezen en zei de mentor ‘oké dat is dan onvoldoende, ja [verzoekende partij] je mag de ruimte verlaten we gaan nog even bespreken’.” (eigen onderlijning van de Raad)

Tijdens het tussentijds gesprek heeft de stagementor dus blijkbaar wel aangegeven dat er nog onvoldoendes waren in het functioneren van verzoekster.

Bovendien wijst het definitief evaluatiedocument (stuk 20 administratief dossier) op bepaalde vlakken inzake professioneel handelen wel op een groei, die evenwel te beperkt bleef om te

kunnen leiden tot een voldoende. Het feit dat er groei is vastgesteld, doet op zich al vermoeden dat er tussentijds wel degelijk feedback is gegeven omtrent de werkpunten.

Het is niet vereist dat een tussentijdse feedback uitdrukkelijk aangeeft dat er een onvoldoende voor bepaalde of alle vooropgestelde competenties of voor het gehele opleidingsonderdeel zal volgen. Dat kan ook niet, aangezien de eindbeoordeling pas aan het einde van de stage plaatsvindt. Wel moet de student tussentijds gewezen worden op zijn of haar werkpunten, zodat de student de kans krijgt deze te remediëren. Dat is *in casu* gebeurd, zoals blijkt uit het voorgaande.

Verzoekster stelt in haar verzoekschrift en wederantwoordnota meermaals dat bepaalde van haar opmerkingen tijdens de tussentijdse evaluatie en eindevaluatie niet zijn opgenomen in de evaluatiedocumenten. Voor zover de Raad hieruit zou moeten afleiden dat verzoekster de valsheid van deze stukken in het administratief dossier opwerpt, stelt hij vast dat verzoekster geen enkel stuk bijbrengt waaruit blijkt dat zij de nodige stappen heeft ondernomen om hieromtrent een klacht in te dienen. Er is evenmin enige aankondiging in die zin te lezen, waarbij zij aangeeft zinnens te zijn dit te doen. De Raad ziet bijgevolg geen reden om op basis hiervan stukken uit het debat te weren.

In haar verzoekschrift stelt verzoekster op p. 8 dat zij tijdens het evaluatiegesprek niet de kans heeft gekregen het attitudeprofiel te bespreken en hierover haar mening te geven. Zoals de Raad hoger al aangaf, heeft verzoekster tijdens het tussentijdse evaluatiegesprek duidelijke feedback gekregen over haar werkpunten in het kader van het attitudeprofiel (of daarbij nu de term “attitudeprofiel” werd gebruikt of niet), waarmee zij aan de slag kon. Het definitief tussentijdse evaluatiedocument vermeldt bovendien uitdrukkelijk:

“De werkpunten die [verzoekende partij] en de mentor aankaarten liggen in dezelfde lijn. Ze hebben ook al goed nagedacht over mogelijke manieren waarop er aan gewerkt kan worden, komende stageweeken zijn belangrijk om dit verder bij te schaven.” (stuk 18 administratief dossier, eigen onderlijning van de Raad)

Nu verzoekster niet aantoont dat zij de nodige stappen heeft ondernomen om een klacht in te dienen wegens valsheid in geschrifte, gaat de Raad ervan uit dat verzoekster tijdens het evaluatiegesprek wel degelijk heeft kunnen spreken over de werkpunten die de stagementor heeft aangehaald, zoals stuk 18 vermeldt.

2.2.) Stagementor

Verzoekster voert aan dat stagementor [N.P.] haar ten onrechte bestempelt als “defensief”, dat hij demotiverende opmerkingen en feedback gaf en dat dit bij haar een negatieve mentale impact veroorzaakte. Dit zou ook haar terughoudende houding verklaren. Zij zou geen vertrouwensrelatie hebben kunnen opbouwen met hem en de stagementor zou moeilijkheden gehad hebben bij het aannemen van zaken die zij probeerde te melden.

In hoofde van een stagementor (en een stagelector) geldt het vermoeden van deskundigheid en professionaliteit. Het is aan verzoekster om, reeds in het kader van het intern beroep, duidelijke en overtuigende elementen aan te voeren om dit vermoeden aan het wankelen te brengen.

Indien de stagementor zich mondeling demotiverend en denigrerend heeft uitgelaten ten aanzien van verzoekster, dan valt dit te betreuren. Evenwel bevat het administratief dossier (dat ook de stukken bevat die verzoekster op intern beroep bijbracht) geen enkel document waaruit zulks zou blijken. De evaluatiedocumenten bevatten inderdaad ook feedback van de stagementor die negatief is, maar niets geeft aan dat de stagementor daarbij vooringenomen was, dan wel ondeskundig, dan wel dat hij zich onbehoorlijk zou hebben opgesteld ten aanzien van verzoekster.

Wat betreft de rol van de stagementor met betrekking tot het takenpakket van verzoekster, verwijst de Raad naar punt 2.3.) hierna.

Op p. 14-15 van haar verzoekschrift stelt verzoekster ten slotte dat haar stagementor haar anders behandelde dan andere stagiaires en dat zij voor hem enkel een waarde had als assistent, dat andere stagiaires ook vonden dat de stagementor soms een bizarre antwoord gaf, dat hij herhaaldelijk de stagebegeleider belachelijk maakte etc. Dit argument heeft verzoekster niet aangevoerd in haar intern beroepsschrift hoewel zij daartoe in de mogelijkheid was, zodat het onontvankelijk is in de externe procedure.

2.3.) Stagelector

Verzoekster stelt dat zij van haar stagementor te weinig inhoudelijke taken kreeg, maar enkel administratieve taken. Daardoor kon zij niet groeien in haar soft skills. Zij zou dit gemeld hebben aan haar stagelector, die daar vervolgens geen actie in heeft ondernomen.

De interne beroepsinstantie heeft deze grief als volgt beantwoord op p. 12, 13, 14 en 19 van de bestreden beslissing:

“De student verwijst in haar verzoekschrift naar een bespreking tijdens supervisie: “*De stagebegeleider was via onder andere de supervisie momenten aan het begin van de stage op de hoogte dat ik veel meer op administratie werd ingezet, en is hier niet op ingegaan.*”

- De student kaartte deze kwestie aan tijdens het eerste supervisiemoment op 25/03/2022 (haar verslag ging hierover). Tijdens de besprekking hiervan met haar medestudenten werd de student gestimuleerd om haar eigen leerproces in handen te nemen. De student liet uitschijnen dat ze de situatie onder controle had, uit haar e-mail is af te leiden dat zij frequent haar eigen leerproces in handen heeft proberen nemen. Tijdens het eerste supervisiemoment (waar deze kwestie voor het eerst aan bod kwam) stelde de student geen vraag aan de stagebegeleider om dit verder op te nemen met haar en de stageplaats, hoewel deze mogelijkheid er uiteraard wel was.

- De stagebrochure bepaalt over supervisiemomenten het volgende: “*De student bereidt elke supervisie voor. In deze voorbereiding beschrijft de student een werkervaring, en bespreekt waar hij op botste en waarom. De werkervaring sluit aan bij het thema dat door de supervisor werd doorgegeven als centraal thema voor de supervisie. De supervisor geeft het thema door ten laatste 10 werkdagen voor het supervisiegesprek. Voor deze voorbereiding gebruikt de student het sjabloon op Digitap. Deze voorbereiding wordt ingediend ten laatste 5 werkdagen voor de supervisie. De voorbereiding wordt tevens via e-mail doorgestuurd naar de andere supervisanten van de supervisiegroep. De studenten van eenzelfde supervisiegroep lezen de werkverslagen van alle supervisanten ter voorbereiding op de supervisie grondig. De werkverslagen vormen het vertrekpunt van de supervisiemomenten.*”

- De student diende haar tweede (deadline: 24/04/2022) en derde (deadline: 13/05/2022) supervisieverslag te laat in (06/05/2022 supervisieverslag 2 en 17/05/2022 supervisieverslag 3). Voor het te laat indienen van het tweede supervisieverslag werd zij tijdens het tweede supervisiemoment (29/04/2022) aangesproken door de stagebegeleider, op 03/05/2022 ontving zij eveneens een herinneringsmail aangezien het nog steeds niet in orde was. Op het te laat indienen van het derde supervisieverslag werd zij aangesproken tijdens het derde supervisiemoment (18/05/2022).

...

Wat betreft de invulling van het takenpakket, kreeg de student geregeld de kans om contacten met kandidaten te leggen (bv. Interviews, telefonische screenings, ...). De stagementor gaf tijdens de tussentijdse evaluatie al aan dat de student moeite heeft met soft skills, meer concreet het verbinden met de kandidaten (= werkrelatie), ze legt de focus te veel op het functionele. Dit is dan ook een werkpunt dat is meegenomen naar het vervolg van de stage. De stagementor oordeelde op basis van deze waarnemingen dat de student nog niet klaar was voor uitbreiding van het takenpakket op dit gebied, verdere inzet op deze vaardigheden is wel gestimuleerd tijdens het tussentijdse evaluatiemoment door de stagebegeleider. Afgaand op bovenstaand argument is gedurende het tweede deel van de stageperiode dit onderdeel van het takenpakket niet verder uitgebreid, het kreeg dezelfde invulling zoals tijdens het eerste deel van de stage.

...

De student verwijst ook een aantal keer naar het takenpakket. De verantwoordelijkheid van het opstellen van het takenpakket en de afstemming ervan met de leerdoelen zijn de verantwoordelijkheid van student. Voor de stage dient elke student afzonderlijk een stagevoorstel in met daarin het takenpakket uitgeschreven. De stagecoördinatie formuleert feedback op dit voorstel om de student waar nodig bij te sturen. Als het takenpakket finaal goedgekeurd wordt door de stagecoördinatie, ligt het takenpakket voldoende in lijn met de leerdoelen en kan dit takenpakket een antwoord bieden op de verschillende beoordelingscriteria. In geen geval vergelijkt de stagecoördinatie takenpakketten tussen studenten

onderling. Het stagevoorstel en het takenpakket worden met andere woorden steeds individueel beoordeeld en voorzien van feedback.

- Het takenpakket van de student, zoals vermeld in het finale stagevoorstel, werd (na aanmaning omdat ze de deadline gemist had) goedgekeurd door de stagecoördinatie. De student vermeldde de disbalans in het takenpakket in de loop van de stageperiode, maar liet bij de eerste melding uitschijnen dat ze het onder controle had door haar eigen leertraject in handen te nemen (zie Supervisies - aankaarten takenpakket). Tijdens de evaluatiemomenten werd dit verder besproken (zie Evaluatiemomenten - Tussentijdse evaluatie)."

Verzoekster toont niet aan waarom deze beoordeling onjuist of onwettig zou zijn, maar beperkt zich er in haar verzoekschrift eerder toe haar standpunt op intern beroep te herhalen. Voor zover zij in haar wederantwoordnota verder ingaat op deze motieven, is haar argumentatie laattijdig en onontvankelijk.

Verzoekster blijft erop hameren dat zij geen inhoudelijke taken kreeg, maar gaat voorbij aan de vaststelling in de bestreden beslissing dat de stagementor na enige tijd vaststelde dat de inhoudelijke taken niet vlot verliepen omwille van stroeve soft skills, zodat hij besloot deze taken niet verder uit te breiden. Dat is geen onredelijke beoordeling.

Samen met verwerende partij stelt de Raad bovendien vast – in weerwil van wat verzoekster daarover betoogt in haar wederantwoordnota – dat verzoekster in haar derde reflectieverslag (stuk 28 administratief dossier) wel degelijk zelf gewag maakt van kansen die zij kreeg om niet-administratieve taken te verrichten, maar dat zij daarin schrijft dat zij zich alleen gefocust heeft op het administratieve luik van de functie. In dit reflectieverslag legt verzoekster de verantwoordelijkheid voor het prioriteren van administratieve taken bij zichzelf. Het is dan ook eigenaardig dat zij deze verantwoordelijkheid in het kader van de interne en externe procedure ineens volledig bij de stagementor en stagelector legt.

Op p. 6 van haar verzoekschrift stelt verzoekster dat hoewel dit niet werd meegenomen in de beoordeling, de stagementor haar tijdens de evaluatiemomenten in vergelijkend perspectief heeft geplaatst met een medestagiaire en dat zij op dat moment neerbuigend is behandeld, hetgeen een impact heeft gehad op haar mentale gezondheid. Daarvoor zou de stagelector dan geen aandacht hebben gehad. De Raad herhaalt dat indien verzoekster op een onheuse manier zou zijn bejegend, dit dan te betreuren valt, maar kan er niet omheen dat het dossier daarvan geen bewijzen bevat. De Raad ziet evenmin in wat de stagelector nog meer had kunnen doen, dan de vergelijking met mede-stagiaires explicet buiten zijn beoordeling te laten.

Het dossier bevat geen enkel bewijs van gebrekkige begeleiding in hoofde van de stagelector of de stagementor.

3) Omrent de gegevens waarop de eindvaluatie werd gebaseerd

Verzoekster voert aan dat de stagementor ten onrechte geen voorbereiding voor de eindevaluatie heeft ingediend.

De tussentijdse evaluatie vond plaats op 20 april 2022. De Exploratiestage nam een einde op 29 april 2022, en de eindevaluatie gebeurde op 19 mei 2022.

Partijen zijn het erover eens dat de stagementor geen voorbereiding indiende voor de eindevaluatie, maar dat er wel een mondeling eindevaluatiegesprek plaatsvond. Stuk 20 van het administratief dossier vormt daar de neerslag van.

De Raad verwijst ten eerste naar p. 5-6, 10-12 en 14-15 van de bestreden beslissing:

“Zie Evaluatiemomenten, Eindevaluatie, alinea 5: De stagementor diende noodzakelijkerwijze een eindevaluatiedocument in dat grotendeels gelijkaardig is aan dat van de tussentijdse evaluatie omdat de student er zelf voor koos om tijdens de Paasvakantie haar stage voort te zetten en hierdoor haar stage vroeger kon beëindigen (29/04/2022). Dit had als gevolg dat tussen de tussentijdse evaluatie (20/04/2022) en het einde van de stage (29/04/2022) slechts 7-8 dagen over bleven om te leren/groeien/evolueren. Het vervolgen van de stage tijdens de Paasvakantie is een keuze die de student zelf maakte (zonder goedkeuring van de stagecoördinatie en/of stagebegeleider) ook na herhaaldelijke waarschuwingen over de consequenties voor haar leer- en groeiproces (zie rubriek: tijdens stage – staguren en planning). Dit is dan ook de reden waarom de stagementor ervoor koos om geen nieuw document voor de eindevaluatie in te vullen, het invullen van het document werd wel aangespoord door de stagebegeleider. De evolutie die de student maakte op deze beperkte tijd is dan ook voornamelijk mondeling besproken, de stagementor en de student kregen ruimte om aan te vullen met argumenten en ervaringen vanuit hun perspectief. Deze argumenten en ervaringen zijn betrokken om een meer genuanceerd beeld te vormen binnen de eindbeoordeling van de student.

...

Over de periode voorafgaand aan deze stage moet worden vermeld dat uit het dossier ook blijkt dat de student tijdens de zoektocht naar een stageplaats al aangesproken geweest is door de stagecoördinatoren. Ze was vaak te laat of niet in orde met het indienen van haar documenten. Zoals aangegeven in de stagebrochure en ook vermeld per e-mail diende ze alle documenten in orde te brengen ten laatste op 14/02/22. De student diende op 10/02/2022 haar eerste stagevoorstel in. Dit stagevoorstel was niet in orde, ze kreeg de volgende feedback van de stagecoördinatie: “*Beste [verzoekende partij], Bedankt voor je stagevoorstel. Vooraleer we dit finaliseren, vragen we je een tweede voorstel in te dienen, rekening houdend met volgende feedback:*

- *Stageopdrachten: probeer, het profiel van de psychologisch consulent indachtig, het takenpakket meer eigen te maken en specifieker te zijn.*
- *Stagespreiding: verwerk ook zeker je pauzes in je planning.*

Verder ziet je voorstel er prima uit.

Groeten,

Het stageteam.”

- In haar eerste stagevoorstel van 10/02/2022 vermeldde de student dat ze van 7 maart tot 20 mei stage zou lopen bij [S.C.], hierin vermeldde ze duidelijk dat ze geen stage zou lopen tijdens de schoolvakanties. Op basis van deze informatie zijn er momenten voor de tussentijdse en eindevaluatie geprikt. Na het vastleggen van de evaluatiedata kreeg de stagebegeleider – zoals hierboven reeds

vermeld - op 09/03/2022 (na de start van de stage op 07/03/2022) een mail van de student waarin ze meldde dat haar stage mogelijk vroeger zou stoppen.

- Door deze mail kwam aan de oppervlakte dat het stagevoorstel van de student nog steeds niet in orde was, aangezien zij de feedback van het stageteam nog niet toepaste voor de start van de stage. De student kreeg vervolgens de opdracht om de feedback alsnog toe te passen, ze meldde op 14/03/2022 aan de stagebegeleider dat ze het verslag uploadde in de betreffende uploadzone op Digitap. Omdat de student haar aangepaste stagevoorstel niet/te laat indiende, is er geen rekening gehouden met eventuele aanpassingen/wijzigingen met betrekking tot de stageperiode. Er werd van de student verwacht dat zij tot maximum 20 mei stage zou lopen en de Paasvakantie zou opnemen zoals aangegeven in haar eerste stagevoorstel. Het verwerken van feedback rond pauzes en takenpakket was de verantwoordelijkheid van de student.

- Zoals eerder besproken, nam de medementor gedurende eerste twee weken van de stageperiode (07/03/2022 tot 21/03/2022) de begeleiding van de student over, dit wegens onvoorzien afwezigheid van de oorspronkelijke stagementor. Het vastleggen van de evaluatiemomenten is dan ook bekeken met de medementor, hiervoor werd telefonisch contact gelegd wat eveneens het eerste contact was tussen de stagebegeleider en stageplaats.

- Rond 21/03/2022 keerde de stagementor terug, in de week van 28/03/2022 ontvingen zowel de stagementor als de student een herinnering via mail dat na de Paasvakantie de tussentijdse evaluatie zou volgen. Wegens enkele onduidelijkheden hierom contacteerde de stagementor de stagebegeleider telefonisch in de week van 28/03/2022 omdat vanuit de student zelf de vraag kwam om de tussentijdse evaluatie vroeger te laten doorgaan. De stagementor vroeg eveneens om de leerdoelen te verduidelijken/concretiseren door deze meer in het licht van de arbeids- en organisatiecontext te plaatsen. De stagebegeleider concretiseerde het evaluatiedocument door arbeids- en organisatiegerichte voorbeelden aan de leerdoelen te koppelen en bezorgde dit aan de stagementor alsmede aan de student via mail op 30/03/2022.

...

Zoals hierboven reeds uiteengezet kreeg de stagebegeleiding op 29/03/2022 vervolgens een mail van de student waarin ze vroeg om de tussentijdse evaluatie gepland op 20/04/2022 (na de Paasvakantie) te verschuiven maar dit was praktisch niet haalbaar. Plots bleek toen dat de student tijdens de Paasvakantie verder stage zou lopen en dit zonder te overleggen met de stagecoördinatie of stagebegeleider. Omdat dit in haar eerste stagevoorstel niet vermeld stond was hier geen rekening mee gehouden in de planning.

- Het voorzetten van de stage tijdens de Paasvakantie zou betekenen dat de student op 29/04/2022 voldoende stage-uren zou hebben en haar stage in principe zou eindigen, terwijl zij in de oorspronkelijke planning nog tot 13/05/2022 stage moest lopen.

Ervan uitgaand dat de student op dat moment nog stage kon lopen tot 20/05/2022, moet herhaald worden dat de stagebegeleider haar er herhaaldelijk op attent heeft gemaakt dat de stage verderzetten tijdens de Paasvakantie er mogelijks toe zou leiden dat zij onvoldoende leer/groei/evolutiekansen zou krijgen tussen de tussentijdse en eindevaluatie. Dat werd nog eens mondeling benadrukt tijdens een Teamsoverleg op 30/03/2022 met de stagebegeleider.

- De verantwoordelijkheid voor de keuze werd uiteindelijk bij de student gelegd en na verschillende waarschuwingen over de consequenties voor haar leerproces koos ze uiteindelijk alsnog om haar stage verder te zetten tijdens de Paasvakantie ten koste van leer/groei/evolutiekansen. De interne beroepscommissie kan dan ook enkel besluiten dat dit verlies van leer/groei/evolutiekansen niet ten laste van de opleiding kan gelegd worden, maar een gevolg is van de eigen beslissingen van de student

...

Aan het einde van de tussentijdse evaluatie werd overwogen om de stage alsnog verder te zetten tot 13/05/2022 met het oog op het groeiproces. Er werd besloten dat de stagementor en de student de mogelijkheden zouden bespreken en achteraf iets zouden laten weten. Later die dag kreeg de stagebegeleider telefoon van de stagementor met de mededeling dat het omwille van het stroeve stageproces voor beide partijen het beste was om de stage op 29/04/2022 te beëindigen.

...

De student verkoos (ook na herhaalde waarschuwingen over de consequenties voor haar leer- en groeiproces) zoals hierboven reeds toegelicht om tijdens de Paasvakantie haar stage voort te zetten waardoor ze haar stage vroeger kon beëindigen (29/04/2022). Bijgevolg had de student tussen de tussentijdse evaluatie (20/04/2022) en het einde van de stage (29/04/2022) slechts 7-8 dagen om te leren/groeien/evolueren. Dit is dan ook de reden waarom de stagementor verkoos om geen nieuw document voor de eindevaluatie in te vullen, het invullen van het document werd wel aangespoord door de stagebegeleider. De evolutie die de student maakte op deze beperkte tijd is dan ook vooral mondeling besproken, de stagementor en de student kregen ruimte om aan te vullen met argumenten en ervaringen vanuit hun perspectief. Deze argumenten en ervaringen zijn betrokken om een meer genuanceerd beeld te vormen binnen de student haar eindbeoordeling.”

Daar waar verzoekster stelt 1) dat zij op aanraden van haar stagementor de stage heeft voortgezet in de Paasvakantie, 2) dat haar stagementor haar oorspronkelijk gezegd heeft dat de stage sowieso zou moeten lopen tot 20 mei en 3) dat hij de stage dan toch afbrak op 29 april, gaat verzoekster geheel voorbij aan stuk 11 van het administratief dossier. Uit dit e-mailverkeer blijkt zeer duidelijk dat de stagelector verzoekster meermalen op het hart heeft gedrukt om geen stageprestaties tijdens de Paasvakantie te verrichten, omdat dit ervoor zou zorgen dat de tussentijdse en definitieve evaluatiemomenten kort bij elkaar kwamen te liggen. Evenzeer werd meegedeeld dat de eindevaluatie gebaseerd zou worden op de prestaties die zij tot en met 29 april zou verrichten, zodat verzoekster daaruit kon afleiden dat het voor de eindevaluatie van geen belang was of verzoekster na 29 april nog verder stage zou lopen. Verzoekster was met andere woorden duidelijk op de hoogte van de risico's om tijdens de Paasvakantie toch stageprestaties te verrichten, maar heeft dit gegeven blijkbaar naast zich neergelegd. Daarbij is het van geen belang wat zij verder met de stagementor had afgesproken, nu de boodschap van de stagelector zeer duidelijk was.

Zij kan zich met andere woorden niet verschuilen achter enige beweringen van de stagementor, waarvan trouwens geen bewijsstukken voorliggen.

Verzoekster heeft er willens en wetens voor gekozen om de eindevaluatie slechts 7 à 8 dagen na de tussentijdse evaluatie te laten plaatsvinden. In dat kader is het dan ook niet onbegrijpelijk dat de stagementor aanvankelijk van oordeel was dat het niet nuttig was om een nieuwe voorbereiding in te dienen, aangezien er volgens hem niet veel was gewijzigd. Verzoekster heeft deze situatie zelf in de hand gewerkt. Bovendien gaat verzoekster eraan voorbij dat er wel degelijk een eindevaluatiegesprek heeft plaatsgevonden, waarin haar prestaties na de tussentijdse evaluatie wel aan bod zijn gekomen, zo blijkt uit stuk 20 van het administratief dossier. De stagementor heeft hier zijn input gegeven. Blijktens de bewoordingen van het definitief eindevaluatiedocument zijn ook de aspecten van het attitudeprofiel daarbij aan bod gekomen, zoals het connecteren met anderen, contacten leggen, reflectievermogen, etc. Dit

document maakt wel degelijk melding van een groei van verzoekster op bepaalde vlakken, maar die groei is te beperkt geweest.

Verzoekster heeft geen stappen ondernomen om dit document van valsheid te betwisten, zodat de Raad dan ook geen reden ziet om aan de echtheid ervan te twijfelen.

De eindevaluatie vond plaats op basis van mondelinge input van de stagementor, en de schriftelijke voorbereiding van verzoekster (stuk 21 van het administratief dossier). Tijdens het gesprek kwamen de werkpunten van verzoekster aan bod en werd er ook aandacht geschonken aan de componenten van het attitudeprofiel. Dat de stagementor geen (nieuwe) schriftelijke voorbereiding indiende voorafgaand aan het eindevaluatiegesprek, kan hem in de specifieke omstandigheden van de zaak, niet ten kwade worden geduid en heeft niet in het nadeel van verzoekster gespeeld.

4) Omtrent de inhoudelijke beoordeling van de competentie “Professioneel handelen” aan de hand van het attitudeprofiel

Verzoekster betwist de inhoudelijke beoordeling van enkele componenten van het attitudeprofiel (stuk 6 administratief dossier) door de interne beroepsinstantie op p.16-17 van de bestreden beslissing.

Voor zover verzoekster wenst dat de Raad de inhoudelijke beoordeling van de stagecompetenties door de interne beroepsinstantie zou overdoen, herinnert de Raad eraan dat het hem niet toevalt om zijn beoordeling in de plaats te stellen van deze van de opleiding. Zulks valt krachtens artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs buiten 's Raads bevoegdheid. De Raad vermag enkel na te gaan of de bestreden beslissing in overeenstemming is met enerzijds de formele voorschriften die erop van toepassing zijn en anderzijds de beginselen van behoorlijk bestuur. In dat licht kan de Raad een verzoekende partij niet beschermen tegen strenge beslissingen, enkel tegen onwettige.

De Raad onderzoekt de grieven van verzoekster hierna, binnen de grenzen van zijn hoger omschreven bevoegdheid.

Daarbij stelt de Raad vast dat het attitudeprofiel is opgebouwd uit vier luiken: 1) generieke attitudes, 2) Professionele grondhouding, 3) Team & organisatie, 4) Zelfreflectie & Leren. Elk luik is nog verder opgedeeld in subcompetenties. Verzoekster scoorde volgens de interne beroepsinstantie onvoldoende op verschillende subcompetenties binnen de luiken 2), 3) en 4).

4.1) Luik “Professionele grondhouding”

4.1.1) Subcompetentie “Verantwoordelijkheid”

Verzoekster scoort volgens de bestreden beslissing om drie redenen een onvoldoende op “verantwoordelijkheid”: te laat komen op de stageplaats zonder dit consequent te laten weten aan de stagementor; te laat komen tijdens de tussentijdse evaluatie zonder verwittiging of excuses en het niet tijdig indienen van supervisieverslagen en eindevaluatiedocument.

Zelfs indien de interne beroepsinstantie het aspect inzake te laat komen op de stageplaats uit de beoordeling zou hebben gelaten, dan nog zou verzoekster een onvoldoende scoren op “professionele grondhouding”. Verzoekster scoorde immers blijkens de bestreden beslissing om drie redenen onvoldoende op “verantwoordelijkheid”, waarvan het te laat komen op de stageplaats er maar één uitmaakt. Bovendien scoorde verzoekster ook onvoldoende op de luiken “Team & Organisatie” en “Zelfreflectie & Leren”. Zoals hierna zal blijken, is deze beoordeling niet in strijd met de stukken van het dossier, noch met de redelijkheid.

Wat betreft het te laat indienen van supervisieverslagen en het eindevaluatiedocument, ontkent verzoekster dit niet maar wijst dit aan stress op de werkplaats, een defecte laptop, de boodschap van haar stagementor dat het “niet erg” was dat zij documenten te laat indiende, etc.

Stress op de stageplaats kan een verklaring, maar geen excusus vormen voor het niet-respecteren van duidelijk gecommuniceerde deadlines. Hoger overwoog de Raad al dat er geen gebrek aan begeleiding of een vooringenomenheid in hoofde van de stagementor is vast te stellen. De Raad ziet voor het overige geen bewijsstukken die de beweringen van verzoekster zouden kunnen hardmaken.

Ten slotte betwist verzoekster niet dat zij te laat kwam op de tussentijdse evaluatie, zonder voorafgaande verwittiging of excuses achteraf.

De beoordeling van de interne beroepsinstantie is niet onredelijk.

4.1.2) Subcompetentie “Integriteit en empathie”

Volgens de bestreden beslissing kan verzoekster nog groeien in de uitvoering van soft skills. Het connecteren/aangaan van werkrelaties met cliënten verliep weinig vlot, komt afgevlakt/weinig sensitief naar de cliënt over. Verzoekster zou vooral gericht zijn op de

uitvoering van het functionele aspect, dit komt duidelijk terug in de kwaliteitsvolle resultaten die zij aflevert. (p. 17 bestreden beslissing)

Volgens verzoekster zou de stelling i.v.m. het connecteren met cliënteel gebaseerd zijn op één observatie door de mentor aan het begin van de stageperiode.

Verzoekster voerde dit argument niet aan in haar intern beroepsschrift of in de aanvullende nota, hoewel zij daartoe in de mogelijkheid was. Op het ogenblik dat zij haar aanvullende nota indiende, was zij nochtans op de hoogte van de definitieve versie van het eindevaluatiedocument, waarin de opmerking inzake het gebrekkig connecteren met cliënteel aan bod komt.

Bijgevolg kan verzoekster dit argument niet voor het eerst in haar verzoekschrift aanvoeren. Het argument is laattijdig en onontvankelijk.

4.2) Luik “Team & Organisatie”

4.2.1.) Subcompetentie “Constructief samenwerken”

De Raad verwijst naar p. 17 van de bestreden beslissing:

“Constructief samenwerken & organisatiebetrokkenheid: weinig connectie/aansluiting bij het team. Vertaalde zich vooral in een defensieve/afgeschermde houding (bv. weinig wederkerigheid, teruggetrokken, geen/weinig informele verbintenis met collega’s), er was weinig openheid. Deze houding is aangehaald tijdens de evaluatiemomenten (in het bijzonder tijdens de tussentijdse evaluatie) en kwam ook daar terug. De student kreeg herhaaldelijk de kans om strubbelingen/spanningen bespreekbaar te maken maar ging hier niet op in.”

Voor zover verzoekster aanhaalt dat ze aan het einde van de stage wel meer met collega’s begon samen te werken door onder meer met hen naar “after-work parties” te gaan, is dit een argument dat zij niet in de interne beroepsprocedure heeft ontwikkeld, hoewel zij hiertoe in de mogelijkheid was gelet op de inhoud van het definitief evaluatiedocument. Bijgevolg kan verzoekster dit argument niet voor het eerst in haar verzoekschrift aanvoeren. Het argument is laattijdig en onontvankelijk.

Daar waar verzoekster stelt dat zij binnen deze subcompetentie geen groeikansen kreeg omdat van het te beperkte takenpakket, verwijst de Raad naar hetgeen hij hoger al daarover uiteengezet heeft in punt 2.3). Bovendien gaat dit argument voorbij aan het motief in de bestreden beslissing, dat handelt over de interne samenwerking, niet over het connecteren met cliënteel.

4.2.3) Subcompetentie “Veranderingsbereidheid”

De bestreden beslissing vermeldt hieromtrent op p. 17:

“Veranderingsbereidheid: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam er vanuit de student weinig openheid om feedback vast te houden. Bedoeld als een uitnodiging tot zelfreflectie schoot de student in een defensieve houding resulterend in het counteren van de feedback met tegenargumenten. Tijdens de eindevaluatie trad er verbetering op in deze houding, maar onvoldoende.”

De kritiek van verzoekster lijkt niet in te gaan op dit motief, maar stelt louter dat zij feedback van andere collega's doorheen de stage wel heeft opgezocht en gevolgd. Wat betreft de betwisting van het feit dat zij defensief gedrag stelde, verwijst de Raad naar zijn eerdere vaststelling dat er geen bewijzen voorliggen van vooringenomenheid of onbekwaamheid van de stagementor of stagelector.

4.3) Luik “zelfreflectie en leren”

De bestreden beslissing stelt op p. 13 en 17:

“Het gesprek gebeurde in trialoog, de student kreeg voldoende ruimte om haar eigen ervaringen/perspectief aan te leveren. Tijdens de tussentijdse evaluatie toonde de student weinig bereidheid om bij te leren. Bedoeld als een uitnodiging tot zelfreflectie nam de student in een defensieve houding aan en beperkte ze zich tot het counteren van de feedback met tegenargumenten. Wanneer zij wel tot reflectie kwam, zag men dezelfde houding terugkomen als tijdens de supervisiemomenten. Ze moest lang nadenken voor ze antwoord kon geven, de uiteindelijke reflecties waren vrij oppervlakkig/basaal. Een kritische blik op het eigen handelen, nadenken hoe ze haar houding/handelen kan aanpassen, nadenken over wat zij nodig heeft om te kunnen verbeteren, ... ontbraken.

...

Zelfreflectie & leren: tijdens de tussentijdse evaluatie kwam de student moeilijk tot zelfreflectie. Bij het krijgen van feedback reflecteert ze niet. Ze neemt eerder een defensieve houding aan.”

Hierop gaat verzoekster niet in met haar kritiek, ze beperkt zich tot de stelling dat zij altijd openstond voor feedback en het initiatief genomen heeft om zichzelf op alle vlakken te verbeteren.

Voor zover verzoekster op p. 3 van haar wederantwoordnota stelt dat de interne beroepsinstantie zich enkel gebaseerd heeft op de tussentijdse evaluatie om haar attitudes te beoordelen, is dit een argument dat zij nooit eerder heeft aangevoerd zodat het onontvankelijk is. Los daarvan verwijst de Raad naar de veelvuldige verwijzingen in de bestreden beslissing naar de eindevaluatie, die het standpunt van verzoekster dus ontkrachten.

De Raad komt bijgevolg tot de conclusie dat de interne beroepsinstantie de competentie “professioneel handelen” aan de hand van het attitudeprofiel heeft beoordeeld op een gemotiveerde wijze die niet onredelijk is.

5) Overige argumenten van verzoekster

Op p. 7 – 8 van haar verzoekschrift gaat verzoekster in op het verloop van het inzagemoment.

Naar aanleiding van ’s Raads arrest nr. 7.991 heeft verzoekster, na inzage van alle stukken die haar voorheen nog onbekend waren, een aanvullende nota neergelegd bij de interne beroepsinstantie. De Raad ziet bijgevolg niet in op welke manier het verloop van het oorspronkelijk inzagemoment nog een impact zou kunnen hebben gehad op de (wettigheid van de) bestreden beslissing.

Op p. 15-16 van haar verzoekschrift gaat verzoekster nog in op de zogenaamde bewering in de bestreden beslissing dat zij een stageplek zou hebben geweigerd, zonder de hogeschool en de stageplaats hierover in te lichten. Dit motief komt evenwel niet voor in de bestreden beslissing.

Op p. 4 van haar wederantwoordnota betoogt verzoekster:

“Het is niet helder op wat de interne beroepscommissie zich tracht te baseren om de vermeende tekorten aan te tonen. Het blijkt uit commentaren dat zich vooral gebaseerd werd op toestand en argumenten die ze gevormd hebben in verband met vermeend gedrag buiten de evaluatiemomenten, buiten de stage en buiten de context van de leerdoelen. Er worden enkel voorbeelden aangehaald die vermeende tekorten trachten te bewijzen met gedrag buiten de stage. Dit zou het gevolg zijn van een tekort aan kennis van de werkelijke attitudes tijdens het loop van de stage. Dit is begrijpelijk gezien deze nooit besproken waren en nooit een aandacht punt waren noch bij de evaluaties noch hierbuiten tijdens en na de stage op het eindevaluatiemoment.”

Het is de Raad geheel onduidelijk wat verzoekster hiermee concreet bedoelt. In ieder geval heeft zij deze grief niet eerder in de procedure ontwikkeld, hoewel zij daartoe in de mogelijkheid was. Deze grief is bijgevolg onontvankelijk.

Op p. 5 van haar wederantwoordnota beweert verzoekster dat het eindevaluatiedocument dat de interne beroepscommissie heeft bestempeld als “eindevaluatie mentor” fout is en dat dit na de procedure bijgevuld en aangepast is ofwel door de school of de begeleider, maar niet de mentor. Verzoekster hanteert een verkeerd uitgangspunt. Naar aanleiding van de bemerkingen van de Raad in zijn arrest nr. 7.991 heeft verwerende partij dit document (stuk 20 administratief dossier) de juiste benaming gegeven, namelijk “eindevaluatie”. Het is, blijkens de bewoordingen ervan, de neerslag van het eindevaluatiegesprek dat heeft plaatsgevonden tussen

verzoekster, de stagementor en de stagelector. Verzoekster heeft kennis gekregen van dit document uiterlijk met het administratief dossier in de eerste externe procedure voor de Raad.

Het middel is ongegrond.

VI. Anonimisering

In haar verzoekschrift vraagt verzoekster om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.292 van 7 maart 2023 in de zaak 2022/1045

In zake: Gaël DEBACKER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Thierry Vanwincen
kantoor houdend te 1050 Brussel
F. Rooseveltlaan 186/4
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 5 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 februari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker, bijgestaan door advocaat Thierry Vanwincen, en vrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij beschikking 2023/006 van 13 februari 2023 zijn de debatten heropend.

Beide partijen hebben een aanvullende nota en bijkomende stukken ingediend.

De debatten zijn opnieuw gesloten op 26 februari 2023.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2021-2022 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’.

Verzoeker behaalde na de tweede zittijd geen credits voor volgende opleidingsonderdelen:

- Buitenlandse stage III: ‘NB’
- Klinische stage IV: ‘NB’
- Klinische stages VI: ‘UGS’
- Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen: 4/20
- Prespecialisatiestage: ‘UGS’

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2022 volgend intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling:

“Ik – Gaël De Backer – student 3de Master Geneeskunde wens via het volgende motivatiedossier in beroep te gaan tegen de gezamenlijke beslissing van de examencommissie 2021-2022 Master Geneeskunde VUB.

Ter informatie: Ik ben niet geslaagd op het eindexamen van de 3de master geneeskunde in 1ste en 2de zit. Ik ben waarschijnlijk *de enige* in heel Vlaanderen die zijn laatste jaar geneeskunde niet heeft gehaald. Ik heb steeds goede resultaten gehad gedurende mijn studietraject aan de VUB. Daarom trek ik de eerlijkheid en objectiviteit van de examencommissie ten zeerste in twijfel.

In augustus 2022 ben ik het slachtoffer geweest van een opmerkelijke incompatibiliteit van karakter met de professor genaamd mevrouw [P.N.].

Ik heb mijn eindexamen afgelegd in 2de zit met in de jury zittende mevrouw [P.]. Nochtans werd er duidelijk via schriftelijke weg gevraagd dat haar aanwezigheid als jurylid niet opportuun zou zijn gezien haar overduidelijke subjectiviteit. Hier werd ik zodanig onderworpen aan een aanklacht van haar kant die het proces van Franz Kafka waard is (Der Process).

Na de 2de zit is men er in geslaagd om mijn dossier artificieel te verzwaren (weigering erkennen klinische stage, slechtere punten, tuchtsanctie enz.).

Men kan speculeren over het feit dat de eindbeslissing van de examencommissie op gezamenlijke basis is gemaakt. Als antwoord hierop haal ik Montesquieu aan:

« *Er is geen wredere tirannie dan die wordt uitgeoefend in de schaduw van de wetten en de kleuren van gerechtigheid.* »

Herhaaldelijk werd ik bestookt met de [weigering] om meerder klinische stages te erkennen onder een vals voorwendsel ondanks zeer goede quotaties gegeven door meerdere stagemeesters. De zogenaamde reden achter deze weigering lijkt als het ware op een echte bureaucratie van de schrijver Courteline.

Ik ben steeds bereid om mijn eindexamen opnieuw af te leggen, maar dan wel zonder Prof. Dr. [N.P.].”

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 5 december 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering:

“De student betwist zijn examencijfer van 4/20 voor het opleidingsonderdeel 'Masterproef-klinisch geïntegreerd eindexamen'. Het beroep is hiertoe beperkt; het komt de commissie toe om de perken van de rechtsstrijd die de student zelf heeft bepaald, te respecteren.

De grieven van de student bestaan eruit dat hij meent het slachtoffer te zijn geweest van '*een opmerkelijke incompatibiliteit van karakter*' van de titularis van het opleidingsonderdeel (dewelke dan ook in de examenjury zetelt). Hij trekt de objectiviteit en eerlijkheid van de examencommissie bij de beoordeling van het examen in twijfel, en of de beslissing wel door de examencommissie gezamenlijk is gemaakt. De student zou voorafgaandelijk aan het examen schriftelijk hebben aangegeven dat hij niet wenste dat de betrokken professor in de examenjury zou zetelen. De student haalt ook aan dat hij bereid is om het eindexamen opnieuw af te leggen, op voorwaarde dat de betrokken professor niet in de commissie zou zetelen.

De interne beroepscommissie stelt vast dat de student, noch in diens verzoekschrift, noch op de hoorzitting concrete elementen of aanwijzingen aandraagt op basis waarvan zij kan vaststellen dat er inderdaad sprake zou kunnen zijn van enige vooringenomenheid in hoofde van de betrokken professor. De student beperkt zich tot beweringen. Om de onwettigheid van (de motieven van) de examenbeslissing aan te tonen, mag een student evenwel niet volstaan met het louter ontkennen of in vraag stellen van de (feitelijke elementen waarop de) beoordeling door de docent(en). Het is zaak van de student om aanwijzingen te verschaffen, die het vermoeden wettigen of aantonen dat de door de docent(en) gemaakte beoordeling niet juist is.

Teneinde zich naar behoren van haar taak te kwijten, heeft de interne beroepscommissie ook navraag gedaan over de motivering van het cijfer bij de beoordelaars. Hieruit blijkt het volgende:

- **Enerzijds met betrekking tot het examen in algemene zin:** met het klinisch geïntegreerd eindexamen wordt beoogd om te toetsen of een student de competenties heeft om als basisarts af te studeren. In dit eindexamen wordt voornamelijk geëvalueerd of de student in staat is om adequaat klinisch te redeneren en handelen. Het examen bestaat uit drie componenten:

- Een onderdeel genaamd: 'Patiënt aan bed', waarin wordt beoordeeld of de student op een gestructureerde manier een anamnese en fysiek onderzoeken kan verrichten bij een willekeurige (opgenomen) patiënt en hiervan op adequate manier verslag kan geven aan de evaluator, met differentieel diagnostische conclusie.

- Twee onderdelen genaamd 'casusexamen', in deze onderdelen worden door twee multidisciplinair samengestelde jury's telkens twee casussen geëvalueerd. Hier wordt getoetst of de student zijn basiskennis op geïntegreerde manier kan toepassen om een schriftelijk weergegeven probleem van een patiënt te analyseren en een plan van aanpak voor te stellen. De student krijgt een uur de tijd om het mondeling examen schriftelijk voor te bereiden. Bij de casusbesprekingen wordt globaal gezien rekening gehouden met 5 criteria die in een sequentiële logica opgebouwd worden, te weten: de student (1) identificeert pertinente elementen uit de casus (verhaal/anamnese, fysiek onderzoek en eventueel gegevens van eenvoudige bijkomende onderzoeken die al worden beschreven); (2) kan differentieel diagnose (DD) op onderbouwde, gemotiveerde wijze opstellen en rangschikken; (3) toont aan principes van pre- en posttestprobabiliteit goed te begrijpen (dit criterium wordt

niet apart geëvalueerd indien dit bij de analyse van een casus niet explicet aan bod komt); (4) kan de keuze voor bijkomende onderzoeken verantwoorden en de resultaten adequaat interpreteren; (5) kan een aanzet tot behandelplan voorstellen, zeker voor de “kritische” problemen. Daarnaast stelt elke jury tijdens het mondeling examen korte bijvragen die kunnen peilen naar deellementen van de CanMedsrollen (medische kennis, gezondheidspromotor, communicator, ...).

Er wordt een gewogen gemiddelde gemaakt van de verschillende onderdelen op voorwaarde dat de student voor elk van de onderdelen minstens 50% haalt. Indien de student voor één van de onderdelen een cijfer lager dan 50% haalt, is het eindcijfer voor het gehele opleidingsonderdeel gelijk aan het laagste cijfer.

- **Anderzijds met betrekking tot de evaluatie van de student in het bijzonder:** er wordt toegelicht dat de problemen zich voordeden bij het tweede casusexamen waarop de student slechts 4/20 behaalde (hetwelk dan ook als eindcijfer werd weerhouden). Hierover wordt door de betrokken jury het volgende gemotiveerd “*Zowel bij de casus met icterus als bij deze met hoge koorts en productieve hoest gaf hij bij de mondeling uiteenzetting blijk van tunnelvisie bij de diagnose waardoor hij qua bijkomende onderzoeken en aanzet tot behandeling ook tekort schoot. Voor de casus rond icterus bln op een intrahepatische oorzaak waarbij hij labowaarden ook niet kon interpreteren. Extrahepatische oorzaken kwamen niet bij hem op, pas na zeer veel hulp kon hij aan obstructieve oorzaken denken. In zijn discours liet hij de afwijkende waarden passen bij zijn overtuiging door alternatieve mechanismen uit te vinden. Omdat hij van verkeerde/beperkte differentiaal diagnosen vertrok kon hij geen adequate bijkomende onderzoeken [voorstellen] en ook geen correcte aanzet tot behandeling geven. Voor de casus pneumonie herkende hij de typische tekens van een bacteriële pneumonie niet als dusdanig maar bleef hij denken aan een primair viraal probleem met secundair surinfectie. daarom zou hij dan ook pas in een latere fase antibiotica opstarten.*”

De beroepscommissie ziet geen reden om te twijfelen aan de motieven van de examinator, stelt vast dat op afdoende wijze wordt toegelicht om welke reden tot het eindcijfer werd gekomen waarbij de motivering overeenstemt met het gegeven cijfer, en maakt die motivering tot de hare. De ongestaafde beweringen van de student laten niet [] toe te kunnen besluiten dat de gemaakte beoordeling de perken van de wettigheid te buiten gaat; het vermoeden van wettigheid van de bestreden beslissing wordt door hem, in het licht van wat werd uiteengezet in het beroepschrift en toegelicht ter zitting, niet weerlegd.

Dat de student overigens nog veronderstelt *de enige* te zijn in heel Vlaanderen die niet is geslaagd in het laatste jaar geneeskunde, dat de student steeds goede resultaten behaalde en dat hij beweert dat zijn dossier artificieel is verzwaard, kunnen geen afbreuk doen aan de vaststellingen zoals hierboven door de interne beroepscommissie gebeurde. Het examenresultaat houdt dan ook stand.”

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 7 december 2022 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 december 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoeker (op ontvankelijke wijze) het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vast dat in de motivering van de interne beroepsbeslissing enkel wordt verwezen naar het resultaat van het examen in de tweede zittijd (4/20), behaald bij prof. [P.]. Tijdens de

hoorzitting heeft hij echter ook gewezen op het probleem dat in de proclamatiecode was opgenomen dat hij uitgesloten was van de zittijd. Navraag bij de studietrajectbegeleider leerde dat deze code “*uitgesloten van de zittijd*” het gevolg zou zijn geweest van een uitsluiting voor de klinische stages en dat de stagecommissie deze beslissing had genomen omwille van onwettige afwezigheden tijdens de wachten. Verzoeker stelt dat hij tijdens de hoorzitting heeft aangehaald dat een uitsluiting een tuchtmaatregel is. Die kan slechts worden genomen mits het respecteren van verschillende stappen, wat *in casu* niet is gebeurd, zodat de door de examencommissie weerhouden code geenszins gerechtvaardigd is.

In haar *antwoordnota* doet verwerende partij gelden dat een verzoekende partij geen nieuwe middelen kan aanvoeren in het kader van de procedure voor de Raad die niet in het kader van het intern beroep werden aangevoerd, tenzij deze middelen betrekking zouden hebben op de wijze waarop de interne beroepsprocedure is verlopen of wanneer een middel raakt aan de openbare orde.

Volgens verwerende partij voert verzoeker *in casu* voor het eerst in het kader van het extern beroep een betwisting aan tegen de uitsluiting voor de klinische stages die zijn opgelegd ten gevolge van afwezigheid voor wachtdiensten. Dit werd, zoals blijkt uit het intern beroepsschrift en uit de toelichting tijdens de hoorzitting, niet betwist in het kader van de interne beroepsprocedure. Verwerende partij is dan ook van mening dat het extern beroep onontvankelijk is in de mate dat het zou zijn gericht tegen de uitsluiting voor de klinische stages.

Verzoeker benadrukt in zijn *wederantwoordnota* dat hij de problematiek van de uitsluiting van de zittijd onmiddellijk heeft aangehaald wanneer hij ermee werd geconfronteerd, meer bepaald na het ontvangen van zijn puntenblad. Zo heeft hij op 13 september 2022 reeds contact opgenomen met de studietrajectbegeleider, die hem de dag nadien een antwoord bezorgde. Vervolgens verwees hij in zijn intern beroepsschrift tevens naar deze, zijns inziens, tuchtsanctie, alsook in e-mails gericht aan verwerende partij d.d. 27 september 2022 en 3 oktober 2022. Verzoeker heeft de problematiek van de uitsluiting daarna ook nog opgeworpen tijdens de hoorzitting van de interne beroepscommissie. Zo heeft hij gewezen op het feit dat deze uitsluiting werd uitgesproken zonder de normale procedure te volgen en dat het bijzonder onlogisch is om een student uit te sluiten van een zittijd, maar hem toch toe te laten examens te laten afleggen in die zittijd. Het is aldus niet correct dat het probleem van de uitsluiting nooit werd aangehaald in de interne beroepsprocedure, zoals verwerende partij aanhaalt.

In haar *aanvullende nota* na beschikking 2023/006 licht verwerende partij toe dat de stagecoördinator en stagedocent verzoeker in april 2022 hebben gewezen op zijn problematische houding. Er werd afgesproken dat hij in mei en juni wachtdiensten zou overnemen van medestudenten (minstens twee per maand) zodat hij in totaal het gemiddelde van zijn medestudenten zou benaderen. Voor mei zou verzoeker dit effectief hebben gedaan. Voor juni heeft hij dit geweigerd. Overeenkomstig artikel 6.3.2 van het stagereglement werd daarom aan verzoeker als sanctie voor de onwettige afwezigheid op de wachten de uitsluiting voor de stages opgelegd.

Volgens verwerende partij betreft dit een aanvechtbare studievoortgangsbeslissing, die aan verzoeker werd gecommuniceerd door middel van het puntenblad in de tweede zittijd. Deze beslissing werd vervolgens, in antwoord op een vraag van verzoeker, nogmaals bevestigd en verduidelijkt in een e-mail van de studietrajectbegeleider d.d. 14 september 2022. Daarin staan ook de beroepsmodaliteiten vermeld.

Ten slotte licht verwerende partij toe dat de voorzitter van de beroepscommissie geen e-mail van de raadsman van verzoeker van 3 oktober 2022 kon terugvinden, zoals wordt aangehaald. Zij voert verder ook aan dat een beroep tegen de uitsluitingsbeslissing enkel kan geschieden binnen de beroepstermijn. Verzoeker maakt niet aannemelijk dat er specifieke omstandigheden zijn die de interne beroepsinstantie zouden hebben toegelaten om het voorwerp van het beroep uit te breiden tot een andere beslissing. Volgens verwerende partij is de uitsluitingsbeslissing definitief geworden doordat verzoeker die niet heeft aangevochten, terwijl hij met het puntenblad erop was gewezen dat hij hiertegen beroep kon instellen.

In zijn *aanvullende nota* stelt verzoeker dat tijdens het gesprek in april 2022, waarnaar verwerende partij verwijst en waarvan geen schriftelijke neerslag is bijgebracht, werd afgesproken dat hij nog twee extra wachten moest lopen. Dit heeft hij gedaan in mei.

Verder merkt verzoeker op dat verwerende partij de in artikel 6.3.3 van het stagereglement voorgeschreven procedure niet heeft gevolgd. Volgens hem werd de beslissing om hem uit te sluiten van de tweede zittijd dan ook onwettig genomen.

Ten slotte voegt verzoeker de e-mail van 3 oktober 2022 toe aan het dossier, waaruit volgens hem voldoende blijkt dat hij het probleem van de uitsluiting van de zittijd heeft aangehaald vóór de hoorzitting plaatsvond. Dit heeft hij vervolgens ook vermeld tijdens de hoorzitting zelf.

Beoordeling

Partijen zijn het erover eens dat verzoeker op ontvankelijke wijze intern beroep heeft ingesteld tegen de examenbeslissing om hem een score van 4/20 toe te kennen voor het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen”.

Er bestaat discussie over de vraag of verzoeker ook (op ontvankelijke wijze) beroep heeft ingesteld tegen een andere beslissing, die verzoeker afwisselend bestempelt als de beslissing om hem “de proclamatiecode ‘uitgesloten van de tweede zittijd’ toe te kennen”, dan wel de beslissing om hem “uit te sluiten van de klinische stages”. Op het puntenblad van de tweede zittijd staat inderdaad bovenaan in vetjes “Uitgesloten van de zittijd” vermeld (stuk 1 administratief dossier), maar dit lijkt rechtstreeks terug te voeren te zijn op het feit dat verzoeker voor de opleidingsonderdelen “Klinische stages VI” en ”Prespecialisatiestage” een “Uitgesloten” heeft behaald. Onder andere uit de e-mail van prof. [N.P.] van 4 juli 2022, die verwerende partij bijbrengt samen met haar aanvullende nota, leidt de Raad meer bepaald af dat er is besloten verzoeker uit te sluiten voor alle opleidingsonderdelen klinische stages voor het volledige academiejaar (1ste en 2de zittijd) en dat verzoeker alle gelopen stages opnieuw moet doen.

De Raad interpreert het standpunt van verzoeker dan ook zo, dat hij stelt dat hij ook intern beroep heeft aangetekend tegen de beslissing om hem uit te sluiten van deze stages.

Vervolgens rijst de vraag of de Raad bevoegdheid *ratione materiae* heeft om kennis te nemen van een beroep omtrent deze uitsluiting van de klinische stages. Overeenkomstig artikel II.285 Codex Hoger Onderwijs is de Raad namelijk enkel bevoegd om kennis te nemen van beroepen ingesteld tegen “studievoortgangsbeslissingen”, een begrip dat dan weer gedefinieerd wordt in artikel I.3, 69° Codex Hoger Onderwijs.

Een examentuchtbeslissing, zijnde een sanctie opgelegd naar aanleiding van examenfeiten is een studievoortgangsbeslissing (art. I.3, 69°, b) Codex Hoger Onderwijs). Andere tuchtbeslissingen opgelegd door een orgaan van een hogeschool of universiteit zijn dat niet.

Verwerende partij stelt dat de uitsluiting van de klinische stages is opgelegd door de stagecommissie krachtens artikel 6.3.2 van het stagereglement van de klinische stages, omdat verzoeker onwettig afwezig zou zijn geweest tijdens zijn wachtdiensten.

Artikel 6.3 van het stagereglement is getiteld “Maatregelen bij ernstig professioneel gedrag” (stuk 10 administratief dossier). Artikel 6.3.2 is getiteld “Bijzondere maatregelen en sancties bij onwettige afwezigheid” en luidt als volgt:

“CODE VAN MEDISCHE DEONTOLOGIE opgesteld door de NATIONALE RAAD VAN DE ORDE DER ARTSEN van 13/11/2019

Art. 8 De arts organiseert zijn praktijk zodanig dat hij zijn beroep kwalitatief hoogstaand en veilig uitoefent, de continuïteit van de zorg verzekert en de waardigheid en de intimiteit van de patiënt eerbiedigt.

Art. 13 De arts verzekert de continuïteit van de zorg. De arts vervangt, in de mate van het mogelijke, een verhinderde collega, in het bijzonder in zijn dienst of zorginstelling. De vervangende arts heeft in principe dezelfde deskundigheid als de arts die hij vervangt. De vervangende arts draagt bij aan een kwaliteitsvol patiëntendossier door na de vervanging aan deze collega alle nuttige inlichtingen over zijn tussenkomst over te dragen.

De arts neemt volgens zijn deskundigheid deel aan de medische permanentie of aan de wachtdienst, behalve in geval van een eventuele vrijstelling door de bevoegde overheid.

Een student is onwettig afwezig op stage als hij/zij de stagedienst en/of wachtdienst niet tijdig (dus vooraf bij te voorziene omstandigheden) op de hoogte brengt van zijn/haar afwezigheid omwille van medische redenen, aangevraagd verlof of andere bijzondere persoonlijke motieven (omstandigheidsverlof, examens, ...).

Voor een wachtdienst moet de student zelf, behoudens overmacht, alle mogelijke maatregelen nemen om vervanging te voorzien.

Indien de student onwettig afwezig is, moet de stagementor het stagesecretariaat hiervan schriftelijk (per mail) op de hoogte brengen. Indien het een wachtdienst betreft, wordt een kopij van dit schrijven gericht aan de stagementor van de specialiteit waarin de student zijn huidige stage loopt.

Het stagesecretariaat bewaart deze melding in de stagemap van de student. Bij de deliberatievergadering van de stagecommissie zal hiermee rekening gehouden worden; onverminderd de mogelijke toepassing van 6.3.3 gelden minstens volgende sancties:

• **1 afwezigheid:** het algemeen totaal van de stagebeoordeling voor de lopende zittijd voor alle opleidingsonderdelen klinische stages van het lopende stagejaar wordt teruggebracht tot 0/20 of fail

• **2 afwezigheden:** de student wordt uitgesloten voor alle opleidingsonderdelen klinische stages voor het volledige academiejaar (1ste en 2de zittijd). De student moet alle gelopen stages opnieuw doen

• **3 afwezigheden:** de student wordt uitgesloten voor alle opleidingsonderdelen klinische stages voor het volledige academiejaar (1ste en 2de zittijd). Herinschrijving voor alle opleidingsonderdelen klinische stage wordt geweigerd in de volgende academiejaren.”

Het staat buiten kijf dat de beslissing om verzoeker uit te sluiten van de klinische stages, een **tuchtbeslissing** is. Artikel 6.3.2 van het stagereglement wijst immers op de deontologische verplichtingen rond de communicatie van afwezigheden en kwalificeert de uitsluiting zelf als een “sanctie”. Het is de bedoeling om verzoeker met de uitsluiting te straffen voor een schuldige gedraging of tekortkoming, te weten onwettige afwezigheden tijdens de wachtdienst.

Deze beslissing is meer bepaald een **examentuchtbeslissing**, nu de tuchsancie betrekking heeft op te beoordelen handelingen van een student en ingrijpt op de quotering zelf van het opleidingsonderdeel waarin deze handelingen kaderen.

Bijgevolg is de Raad bevoegd *ratione materiae* om kennis te nemen van het voorliggend beroep met betrekking tot deze examentuchtbeslissing.

Een andere vraag is of dit extern beroep ontvankelijk is. Het antwoord op die vraag hangt onder meer af van het gegeven of verzoeker (op ontvankelijke wijze) intern beroep heeft ingesteld tegen de examentuchtbeslissing, zoals de Raad hoger al heeft vermeld.

Een georganiseerd administratief beroep moet (op ontvankelijke wijze) worden uitgeput opdat een beroep bij de Raad kan worden toegelaten. Wie dan ook niet – of op niet ontvankelijke wijze – dit administratief beroep instelt, kan vervolgens ook niet op ontvankelijke wijze een annulatieberoep indienen.

De Raad gaat hierna bijgevolg dieper in op de vraag of verzoeker enkel intern beroep heeft ingesteld tegen zijn examenresultaat voor het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen”, dan wel of hij eveneens intern beroep heeft ingesteld tegen de examentuchtbeslissing van uitsluiting van de klinische stages.

Het voorwerp van het intern beroep is volgens de bewoordingen van het intern beroepsschrift “de gezamenlijke beslissing van de examencommissie 2021-2022 Master Geneeskunde VUB” (stuk 3 administratief dossier).

Op het eerste gezicht is het niet duidelijk wat verzoeker daarmee juist bedoelde. Het is vervolgens niet onredelijk van de interne beroepscommissie om bij dergelijke onduidelijkheid het voorwerp van het intern beroep verder te interpreteren in het licht van de aangevoerde

middelen. Uit het summiere intern beroepsschrift kan worden afgeleid dat verzoeker middelen aanvoert inzake de beoordeling van het “eindexamen”, hetgeen overeenstemt met het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen” zoals aangeduid op het puntenblad (stuk 1 administratief dossier). Prof. dr. [N.P.], die zetelde in de examenjury, zou volgens verzoeker vooringenomen zijn.

In zijn extern verzoekschrift stelt verzoeker dat hij met zijn intern beroep ook de beslissing om hem uit te sluiten voor de klinische stages omwille van zijn afwezigheden tijdens de wachten, wenste aan te vechten.

Zulks kan evenwel in alle redelijkheid niet afgeleid worden uit het intern beroepsschrift, nu hierin naast de argumenten inzake het “eindexamen” louter nog het volgende wordt vermeld:

“Na de 2de zit is men er in geslaagd om mijn dossier artificeel te verzwaren (weigering erkennen klinisch stage, slechtere punten, tuchtsanctie enz.)”

en

“Herhaaldelijk werd ik bestookt met de weigerig [sic] om meerdere klinische stages te erkennen onder een vals voorwendsel ondanks zeer goede quotaties gegeven door meerdere stagemeesters. De zogenaamde reden achter deze weigering lijkt als het ware op een echte bureaucratie van de schrijver Courteline.”

De stelling van verzoeker in de wederantwoordnota dat men uit het enkele woord “tuchtsanctie” moest afleiden dat verzoeker ook beroep wenste in te stellen tegen de uitsluiting voor bepaalde stages, volgt de Raad niet.

De verwijzing naar klinische stages – waarvoor volgens verzoeker een ‘weigering om ze te erkennen’ gold, een zinsnede die op basis van louter het intern beroepsschrift geheel onduidelijk is – lijkt men hoogstens te kunnen interpreteren als een manier van verzoeker om aan te tonen dat prof. dr. [N.P.], die zetelde in de jury van het “eindexamen”, vooringenomen was op dat examen aangezien zij ook betrokken was bij de klinische stages waarbij er volgens verzoeker schijnbaar zaken ten onrechte verkeerd zijn gelopen.

Verzoeker sluit zijn intern beroepsschrift ook af met de vermelding: *“Ik ben steeds bereid om mijn eindexamen opnieuw af te leggen, maar dan wel zonder Prof. Dr. [N.P.]”*. Dit versterkt nog eens de indruk dat verzoeker zich in zijn intern beroep enkel richtte tot de examenbeslissing

om hem voor het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen” een score van 4/20 toe te kennen.

Verzoeker voegde ten slotte geen enkel stuk toe, ter staving van zijn intern beroep en waaruit de interne beroepsinstantie verdere informatie omtrent het voorwerp van het intern beroep had kunnen/moeten afleiden.

Het intern beroep, ingesteld op 17 september 2022, was bijgevolg enkel gericht tegen de examenbeslissing om verzoeker een score van 4/20 toe te kennen voor het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen”.

Verzoeker huldigt het standpunt dat zijn raadsman in e-mails van 27 september 2022 en 3 oktober 2022, en nadien ter hoorzitting van 4 oktober 2022, “de uitsluiting van de zittijd en uitsluiting van de stages” expliciet onder de aandacht van de interne beroepsinstantie heeft gebracht.

De Raad wijst erop dat het aanvullen van argumenten door een student in de interne beroepsprocedure mogelijk is zolang de debatten niet gesloten zijn. Een student die een welbepaalde studievoortgangsbeslissing bestrijdt met een intern beroep, kan tegen deze beslissing bijgevolg bijkomende middelen aanvoeren *ná* het neerleggen van zijn intern beroepsschrift, tot aan de sluiting van de debatten.

Wenst een student evenwel om het voorwerp van zijn intern beroep uit te breiden tot een andere studievoortgangsbeslissing, dan dient hij tegen *die* beslissing een (nieuw) intern beroep in te stellen dat beantwoordt aan de ontvankelijkheidsvereisten van het intern beroep zoals omschreven in de Codex Hoger Onderwijs en het onderwijs- en examenreglement van de betrokken onderwijsinstelling.

Artikel 153, § 1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij bepaalt dat het intern beroep op straffe van onontvankelijkheid van het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en Studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2 (stuk 8 administratief dossier).

De elektronische versie van het verzoekschrift, die de student overeenkomstig § 5 van datzelfde artikel gelijktijdig via e-mail aan interneberoepen_OS@vub.be moet bezorgen, geldt enkel ten titel van inlichting.

Voor zover uit de tekst van de e-mails van 27 september 2022 en 3 oktober 2022 al kan worden afgeleid dat verzoeker daarmee inderdaad een nieuw intern beroep tegen de examentuchtbeslissing van uitsluiting van de klinische stages wilde instellen, moet de Raad vaststellen dat deze e-mails geen aangetekend schrijven vormen. Deze e-mails zijn ook niet gericht aan de voorzitter van de interne beroepsinstantie, dhr. [F.E.], maar wel aan andere bestemmingen binnen de VUB, en aan de dienst studentenbegeleiding en het decanaat van de betrokken faculteit. Daarbij merkt de Raad op dat de e-mails zelfs niet gericht zijn aan het e-mailadres “interneberoepen_OS@vub.be”.

Verzoeker stelde enkel intern beroep in tegen de examenbeslissing om hem de score van 4/20 toe te kennen voor het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen”. Bijgevolg is het extern beroep enkel ontvankelijk in de mate dat het gericht is tegen de ongegrondverklaring van dát intern beroep.

Hoewel er dus geen sprake is van een ontvankelijk intern beroep tegen de examentuchtbeslissing van de uitsluiting van de klinische stages, wenst de Raad geheel ten overvloede en zonder dat dit afbreuk doet aan deze onontvankelijkheid, de grootste bezorgdheid te uiten over de manier waarop het stagereglement van de klinische stages lijkt om te gaan met het hoorrecht en de rechten van verdediging van studenten die dergelijke examentuchtbeslissing krijgen opgelegd. Dat hoorrecht en die rechten van verdediging lijken volgens artikel 6.3.2 van dat reglement onbestaande, hetgeen lijnrecht tegenover de algemene principes van het tuchtrecht staat. Voor zover artikel 118, § 4 van het onderwijs- en examenreglement wel degelijk voorziet in het horen van de betrokken student vooraleer hem een examentuchsancie wordt opgelegd, rijst de vraag waarom er blijkens de stukken van het dossier geen toepassing is gemaakt van deze regeling.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker is van mening dat de interne beroepsbeslissing van 5 december 2022 te laat werd genomen. Hij werd immers gehoord door de interne beroepsinstantie op 4 oktober 2022 en heeft toen aangedrongen op een snelle kennisgeving van de beslissing. Verzoeker maakte op dat moment immers nog kans om een stage te mogen aanvangen in Maastricht. Er werden rappels gestuurd naar de bevoegde dienst op 28 oktober 2022, op 7 november 2022 en op 29 november 2022. De beroepsbeslissing heeft echter meer dan twee maanden op zich laten wachten, waardoor verzoeker aan zijn plaats als assistent-arts in Nederland heeft moeten verzaken.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij het te betreuren dat de beslissing niet tijdig werd meegedeeld. Dit maakt de beslissing op zich evenwel niet ongeldig en opent voor de verzoekende partij geen automatisch recht om te bekomen wat zij nastreeft.

In zijn *wederantwoordnota* gaat verzoeker hierop niet verder in.

Beoordeling

Overeenkomstig artikel II.284, tweede lid Codex Hoger Onderwijs en artikel 153, § 3 van het onderwijs- en examenreglement leidt de interne beroepsprocedure tot een beslissing die aan de student ter kennis wordt gebracht binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld (stuk 8 administratief dossier).

Verzoeker diende zijn intern beroep in op 17 september 2022. De interne beroepscommissie heeft vervolgens 79 dagen nodig gehad vooraleer zij op 5 december 2022 tot de ongegrondheid van dat beroep heeft besloten. Deze beslissing is via e-mail aan verzoeker ter kennis gebracht op 7 december 2022 (stuk 4b administratief dossier). Dat is meer dan het driedubbele van de ordetijd van twintig kalenderdagen die de decreetgever in artikel II.284, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs heeft vooropgesteld. Verwerende partij verklaart dit tijdsverloop op geen enkele manier.

Dergelijke vertraging is niet van de minste en is uitermate betreurenswaardig. Bovendien gaat deze handelwijze lijnrecht in tegen de doelstelling van de decreetgever om studievoortgangsbeslissingen binnen de kortst mogelijke termijn te behandelen teneinde de studieloopbaan van de student zo min mogelijk te impacteren. Het is overigens niet voor het eerst dat de Raad moet wijzen op een gebrek aan diligentie bij de afwikkeling van interne beroepen bij verwerende partij (zie bv. R.Stvb. 23 januari 2022, nr. 8.239; R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.524; R.Stvb. 16 december 2019, nr. 5.521).

Evenwel kan de Raad er niet omheen dat de termijn van twintig kalenderdagen, zoals voorgeschreven door de Codex Hoger Onderwijs, een ordetijd is en dat er op het overschrijden van deze termijn geen sanctie staat. Dit betekent dat het niet-naleven van de termijn niet met zich brengt dat de beslissing, genomen na het verstrijken van de ordetijd, onrechtmatig is. De Raad kan met andere woorden niet oordelen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie omwille van deze laattijdigheid onregelmatig zou zijn.

Het middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een tweede middel beroept op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker meent het slachtoffer te zijn geweest van stalking en grensoverschrijdend gedrag in de vorm van machtsmisbruik door professor [P.]. Hij had tijdens de eerste zittijd een score van 7/20 behaald voor het eindexamen, waarna hij had gevraagd dat professor [P.] geen deel zou uitmaken van de examenjury tijdens de tweede zittijd. Volgens verzoeker werd haar houding jegens hem naar het einde van het academiejaar toe hoe langer hoe meer vijandig, meer bepaald door het niet erkennen van stages en zelfs stageaanvragen, het toevoegen van extra wachtdiensten van andere jaren via een niet-officieel kanaal en het niet in ontvangst willen nemen van zijn portfolio. Verzoeker verwijst wat dit betreft naar een schrijven d.d. 15 juni 2022, waarmee de interne beroepsinstantie volgens hem geen rekening heeft gehouden.

Verwerende partij stelt in haar *antwoordnota* vast dat verzoeker ook tijdens het extern beroep beweringen uit ten aanzien van de persoon van de titularis van het opleidingsonderdeel. Zo voert hij onder meer aan dat er sprake zou zijn van ‘stalking en grensoverschrijdend gedrag’, maar hij onderbouwt dit niet.

In zijn *wederantwoordnota* schetst verzoeker zijn school- en studieverleden en stelt hij dat de problemen zijn ontstaan tijdens het laatste jaar van zijn studies, dat volledig wordt gedomineerd en beheerd door prof. [P.]. Zo is prof. [P.] onder meer verantwoordelijk voor de wachten die de studenten moeten lopen, waaromtrent zich een incident heeft voorgedaan tussen verzoeker en prof. [P.]. Daarnaast is zij ook eindverantwoordelijke voor al wat de stages betreft van de studenten geneeskunde aan de VUB. Ook wat dit betreft zijn er verscheidene geschillen en conflicten geweest tussen verzoeker en prof. [P.], waardoor prof. [P.] een bijzondere rancune jegens verzoeker heeft ontwikkeld. Ten slotte is prof. [P.] ook titularis van verschillende vakken, zowel tijdens de bachelor- als tijdens de masteropleiding. Volgens verzoeker had zij tijdens het eindexamen in de eerste zittijd al een bijzonder onredelijke houding aangenomen, wat resulteerde in een examencijfer van 7/20. Gelet op de incidenten die zich reeds hadden voorgedaan heeft verzoeker gevraagd om het eindexamen in de tweede zittijd te kunnen afleggen zonder dat prof. [P.] aanwezig zou zijn. Middels een schrijven van de decaan d.d. 23 juni 2022 werden deze aantijgingen lastens prof. [P.] weerlegd.

Tijdens het examen in de tweede zittijd moest verzoeker een eerste casus behandelen voor een commissie van drie examinatoren onder leiding van prof. [A.]. Verzoeker behaalde hierop een score van 12/20. Daarna moest hij een tweede casus behandelen voor een commissie voorgezeten door prof. [P.]. Hierop behaalde hij een score van 4/20. Aangezien hij een onvoldoende heeft behaald op één van beide casussen en er in het intern reglement is voorzien dat in dat geval het slechtste resultaat wordt weerhouden, is het eindresultaat vastgesteld op 4/20. Volgens verzoeker kan hieruit niet anders worden afgeleid dan dat de tweede commissie een schijnvertoning was.

Beoordeling

Verzoeker beticht professor [N.P.] van stalking en grensoverschrijdend gedrag. Het mag duidelijk wezen dat de Raad geen strafrechter is en dat zijn bevoegdheid niet verder strekt dan de bevoegdheid die hem wordt toegekend door de Codex Hoger Onderwijs. Het beoordelen van strafrechtelijke betichtingen valt daar in ieder geval niet onder. De Raad interpreert het tweede

middel dan ook in die zin dat verzoeker een schending van het onpartijdigheidsbeginsel aanvoert, in die zin dat professor [N.P.], lid van de examenjury, voorgenomen zou zijn geweest en dat de interne beroepsinstantie ten onrechte voorbijgaat aan dit gegeven in de bestreden beslissing.

Verzoeker stelde in zijn intern beroepsschrift:

“Ik heb mijn eindexamen afgelegd in 2de zit met in de jury zittende mevrouw [P.]. Nochtans werd er duidelijk via schriftelijke weg gevraagd dat haar aanwezigheid als jurylid niet opportuun zou zijn gezien haar overduidelijke subjectiviteit. Hier werd ik zodanig onderworpen aan een aanklacht van haar kant die het proces van Franz Kafka waard is (Der Process).” (stuk 3 administratief dossier)

Verzoeker voegde geen enkel stuk toe om zijn bewering te staven. Het kan de interne beroepsinstantie dan ook niet ten kwade worden geduid dat deze overweegt:

“De interne beroepscommissie stelt vast dat de student, noch in diens verzoekschrift, noch op de hoorzitting concrete elementen of aanwijzingen aandraagt op basis waarvan zij kan vaststellen dat er inderdaad sprake zou kunnen zijn van enige voorgenomenheid in hoofde van de betrokken professor. De student beperkt zich tot beweringen. Om de onwettigheid van (de motieven van) de examenbeslissing aan te tonen, mag een student evenwel niet volstaan met het louter ontkennen of in vraag stellen van de (feitelijke elementen waarop de) beoordeling door de docent(en). Het is zaak van de student om aanwijzingen te verschaffen, die het vermoeden wettigen of aantonen dat de door de docent(en) gemaakt beoordeling niet juist is.”

Vervolgens bespreekt de interne beroepscommissie de toelichting zoals verschaft door de beoordelaars en sluit zich daarbij aan. Verzoeker maakt in zijn verzoekschrift niet duidelijk waarom deze beoordeling zou falen.

Verzoeker voegt voor het eerst bij zijn wederantwoordnota een schrijven toe van zijn voormalig raadsman aan de decaan van de Faculteit Geneeskunde & Farmacie d.d. 15 juni 2022, waarnaar hij leek te verwijzen in zijn intern beroep (stuk 8 verzoeker). Hij voegt ook het antwoord van de betrokken decaan d.d. 23 juni 2022 toe als stuk 9.

Nochtans had verzoeker deze stukken al kunnen toevoegen aan zijn intern beroep, dan wel zijn extern verzoekschrift. Conform artikel II.295, § 1 Codex Hoger Onderwijs kan een student na het indienen van het verzoekschrift slechts bijkomende stukken indienen wanneer deze hem onbekend waren op het ogenblik van de opmaak van zijn verzoekschrift, *quod non*. Wanneer het duidelijk is dat een student bepaalde stukken in zijn bezit heeft die zijn intern dan wel extern beroep kunnen staven, staat het aan de student om ze dan ook effectief en tijdig bij te brengen.

Zelfs indien men deze stukken 8 en 9 van verzoeker zou beschouwen als stukken die onderdeel hadden moeten uitmaken van het administratief dossier omdat de opleiding ze zelf had moeten bijbrengen naar aanleiding van het intern beroep en de Raad ze dus niet zou weren uit de debatten, dan nog ziet de Raad niet in op welke manier de inhoud ervan zou leiden tot de onwettigheid van de bestreden beslissing. In die hypothese stelt de Raad immers vast dat verzoeker voorbijgaat aan de inhoud van de brief van de decaan d.d. 23 juni 2022 (stuk 9 verzoeker), waarbij deze duidelijk en nauwkeurig verzoekers verzuchtingen bestudeert, maar besluit dat hij geen kennis heeft van de vermeende aantijgingen in hoofde van prof. [N.P.].

De bestreden beslissing van de interne beroepsinstantie ligt in lijn met de boodschap van de betrokken decaan, met name dat er geen enkel bewijs voorligt van vooringenomenheid in hoofde van professor [N.P.]. Verzoeker maakt niet duidelijk waarom deze overwegingen onwettig zouden zijn, althans niet in zijn intern beroep en ook niet in zijn extern verzoekschrift. Voor zover hij dit pas zou doen in zijn wederantwoordnota, is zijn argumentatie laattijdig en dus onontvankelijk.

Het middel is, voor zover ontvankelijk, ongegrond.

C. Derde middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een derde middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker benadrukt dat hij tijdens de voorgaande jaren steeds goede resultaten heeft behaald, en dat hij zijn bachelordiploma met onderscheiding heeft behaald. Zijn klinische stages werden unaniem als uitstekend beoordeeld en hij werd door een jury gekozen voor een plaats als assistent-arts in Nederland. Verzoeker heeft tijdens zijn studies bovendien veel tijd en energie geïnvesteerd in o.a. Belgium Medical Students Association (BeMSA).

Volgens verzoeker is er sprake van een zware discrepantie tussen de opgelegde sanctie en de resultaten behaald bij het eindexamen enerzijds, en zijn volledige studieloopbaan en de

stageverslagen van gelopen stages anderzijds. Zijn toekomst is nu onzeker, wat een onmenselijke situatie creëert voor verzoeker, die gediagnosticeerd is met ADHD en ASS. Hij kan immers niet afstuderen, noch beginnen werken.

In haar *antwoordnota* licht verwerende partij toe dat verzoeker in het kader van het intern beroep grieven heeft geformuleerd ten aanzien van de examenbeslissing van 4/20 voor het opleidingsonderdeel “Masterproef: klinisch geïntegreerd eindexamen”. Zij citeert de interne beroepsbeslissing en stipt aan dat de interne beroepsinstantie voldoende duidelijk heeft gemaakt waarom zij tot de welbepaalde beslissing is gekomen. Zo worden de grieven van verzoeker die een wezenlijke invloed konden hebben op de beslissing erin betrokken. Verzoeker toont niet aan dat de interne beroepsinstantie op kennelijk onredelijke wijze tot haar beslissing is gekomen, of met miskenning van de stukken van het dossier waarover zij beschikte bij het nemen van haar beslissing.

Dat verzoeker aanvoert voor het overige goede cijfers te hebben behaald en verwijst naar zijn engagement bij BeMSA en diagnose van ASS en ADHD tonen volgens verwerende partij ook niet aan dat de examenbeslissing op onrechtmatige wijze werd genomen. Deze elementen werden bovendien niet aangevoerd in het intern beroepsschrift. Waar verzoeker kennelijk een nieuwe beoordeling door de Raad beoogt, wil verwerende partij er nog op wijzen dat de Raad niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak mag overgaan.

In de *wederantwoordnota* handhaaft verzoeker zijn grieven.

Beoordeling

Verzoeker voert in zijn verzoekschrift voor het eerst bepaalde elementen aan, zoals bijvoorbeeld het verloop van zijn studieloopbaan en het opnemen van extracurriculaire activiteiten.

Verwerende partij merkt in haar antwoordnota evenwel terecht op dat verzoeker deze elementen nooit heeft aangevoerd op intern beroep, hoewel hij daartoe wel in de mogelijkheid was.

Verzoeker kan de interne beroepsinstantie niet verwijten geen rekening te hebben gehouden met elementen waarvan hij deze instantie niet op de hoogte heeft gebracht. Bijgevolg kan

verzoeker deze grieven niet op ontvankelijke wijze voor het eerst aanvoeren in de externe procedure voor de Raad.

Het middel is onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 7 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.284 van 2 maart 2023 in de zaak 2022/1047

In zake: Francis IMPE
 Woonplaats kiezend te 7880 Flobecq
 Neuve Rue 2

Tegen: KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES ZUID
 Woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
 Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 11 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 10 februari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Bij beschikking 2023/005 van 10 februari 2023 zijn de debatten heropend.

Verwerende partij heeft haar administratief dossier aangevuld en een toelichting inzake de door de Raad voorgelegde vragen ingediend. Verzoekende partij heeft een aanvullende nota ingediend.

De debatten zijn opnieuw gesloten op 20 februari 2023 om 18u00.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de verkorte educatieve bacheloropleiding voor het secundair onderwijs.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Basis didactiek en brede leerzorg’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 8/20.

Verzoeker stelde op datum van 21 november 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Hij werd uitgenodigd om te worden gehoord, maar gaf per e-mail van 29 november 2022 aan hierop niet in te gaan.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 11 december 2022 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard. De interne beroepsinstantie geeft hierbij de volgende motivering:

“- De beroepscommissie acht de bezwaren van de student ongegrond en wel om de hiernavolgende redenen:

De beroepscommissie kan enkel oordelen of de evaluatie correct en objectief werd genomen. De student haalt aan dat hij de leerstof helemaal begrepen heeft en er een parate kennis van heeft voor 75%, doch dat hij op enkele vragen niet goed kon antwoorden en deze niet kon motiveren. Echter is hij van mening wel geslaagd te moeten zijn.

- De beroepscommissie stelt echter geen enkele subjectiviteit vast in hoofde van de opleiding. De evaluatieactiviteiten worden omschreven in de ECTS-fiche, alsook in de studiewijzer ter beschikking gesteld aan de studenten via TOLEDO. De opleiding toont aan dat er objectief gequoteerd werd aan de hand van een verbetersleutel. Daaruit blijkt dat de student meerdere vragen foutief beantwoordde.

Het OPO ‘Basisdidactiek en brede Leerzorg’ is [opgemaakt] uit meerdere hoofdstukken met per hoofdstuk diverse leerdoelen. Het examen is daarop gebaseerd. Sommige hoofdstukken hebben meer leerdoelen dan andere (vb. Hoofdstuk II Krachtig Leren). De opleiding toont aan dat de leerinhouden van de diverse hoofdstukken gespreid worden doorheen het gegeven examen. Alle hoofdstukken waren vertegenwoordigd op het examen, de hoofdstukken met meer leerdoelen komen sterker aan bod. Ook de drie leertaken die de studenten gedurende het academiejaar kregen, kwamen aan bod op het examen.

Studenten beschikken over een tolerantiekrediet van in totaal 10% van het opgenomen aantal studiepunten. In ieder geval kan de interne beroepscommissie zich omtrent het verzoek van de student niet uitspreken, aangezien dit niet onder haar bevoegdheid valt zoals vastgelegd in artikel 10 van het Onderwijs- en Examenreglement (OER).

Verder klaagt de student de staat van de examenlokalen aan. Dit betreft echter geen materie waar de interne beroepscommissie zich over kan uitspreken conform artikel 100 van het OER. Bovendien toont de student niet aan dat dit een invloed zou hebben gehad op zijn resultaat. De student slaagde er in ieder geval in zijn examen af te werken. Indien de student om medische redenen moeilijkheden ervaart met schrijven, kan hij hiervoor faciliteiten aanvragen bij de studie- en trajectbegeleider, hetgeen op heden niet gebeurde.

De student haalt in zijn mail dd. 29.11.2022 aan dat het criterium ‘attitude’ zou meegenomen worden in de beoordeling. De beroepscommissie stelt vast dat dit niet klopt. Het OPO wordt blended georganiseerd: een deel in contactmomenten enerzijds en anderzijds een aantal leerstofonderdelen in zelfstudie via afstandsonderwijs. De opleiding toont aan dat bij de

evaluatiecriteria het criterium ‘attitude’ niet van toepassing is. Dit kan een criterium zijn bij andere OPO’s maar dat is niet het geval voor dit OPO. Dit criterium heeft dus geen enkele rol gespeeld in de beoordeling. Mevrouw [A.D.], opleidingshoofd, verduidelijkt dat dit aan bod kwam tijdens een mondeling gesprek (samen met mevrouw [S.V.M.], trajectbegeleider) op 13.10.2022, waarbij aan de student werd meegedeeld dat attitudes een rol spelen tijdens het eindassessment van de stage in de opleiding. Dit heeft evenwel niets te maken met de evaluatie van het desbetreffende OPO.

Tevens verzoekt de student per mail dd. 29.11.2022 dat het nalezen van zijn examens gebeurt door externe partijen. Dergelijke werkwijze wordt niet voorzien in het OER. Volledigheidshalve wenst de interne [beroepscommissie] op te merken dat de student zich heeft ingeschreven aan VIVES en bijgevolg onderworpen is aan de evaluatiemethodes van VIVES. Hierboven werd reeds gemotiveerd dat de interne beroepscommissie van mening is dat de evaluatie van het desbetreffende vak objectief verlopen is.

- De beroepscommissie concludeert om bovenstaande redenen, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing te handhaven.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Regelmotigheid van de rechtspleging

A. Antwoordnota en administratief dossier

Artikel II.302 van de Codex Hoger Onderwijs luidt:

“§1. De procedurekalender, vermeld in artikel II.301, eerste lid, 1°, stelt de termijn vast waarbinnen:

1° het bestuur in staat wordt gesteld een antwoordnota en het administratief dossier aan de Raad en aan de verzoeker voor te leggen;

2° de verzoeker in staat wordt gesteld een wederantwoordnota aan de Raad en aan het bestuur voor te leggen.

De termijn, vermeld in het eerste lid, bedraagt voor elke partij ten minste 96 uur.

§2. De antwoordnota en de wederantwoordnota worden aan de Raad en aan de tegenpartij bezorgd via het meest gerede communicatiemiddel.

Een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde antwoordnota of wederantwoordnota wordt uit de verdere procedure geweerd.”

De in §1 van voormelde bepaling bedoelde procedurekalender is op 9 januari 2023 opgesteld en bepaalt, wat verwerende partij betreft:

“17 januari 2023: de onderwijsinstelling bezorgt ten laatste die dag aan de Raad en aan de student(e) een antwoordnota evenals het administratief dossier.”

Verwerende partij heeft haar antwoordnota op 23 januari 2023, en dus buiten de daartoe voorziene termijn, overgemaakt aan de Raad.

Krachtens artikel II.302, §2, tweede lid is de Raad er, desnoods ambtshalve, toe gehouden een laattijdig neergelegde nota uit de debatten te weren. Het betreft een bindend voorschrift ten aanzien waarvan de Raad niet over een appreciatiebevoegdheid beschikt. De antwoordnota van verwerende partij wordt uit de debatten geweerd.

Die sanctie strekt zich evenwel niet uit tot het administratief dossier. Uit artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs blijkt immers dat enkel een laattijdige antwoordnota of wederantwoordnota uit de debatten wordt geweerd.

B. Beschikking 2023/005

In zijn aanvullende nota na beschikking 2023/005 stelt verzoeker dat hij deze beschikking niet heeft ontvangen.

Deze beschikking werd hem nochtans via e-mail meegedeeld, meer bepaald op zijn Vives-studentenmailadres. Dit is het e-mailadres dat vermeld staat op de eerste bladzijde van de bestreden beslissing, die verzoeker als bijlage bij zijn verzoekschrift heeft gevoegd. Verzoeker nam duidelijk kennis van de bestreden beslissing, nu hij daartegen beroep instelde bij de Raad en de motieven ervan bekritiseert. Verder heeft verzoeker geen ander e-mailadres op zijn verzoekschrift vermeld. Ten slotte legde verzoeker tijdig een aanvullende nota neer, in navolging van de beschikking 2023/005, waarin hij ingaat op de aanvullende argumentatie en stukken van verwerende partij. Voor zover hij dus beweert geen kennis te hebben genomen van de beschikking, is het onduidelijk welk nadeel hij daaruit zou hebben geleden.

V. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Verzoeker vraagt de Raad in zijn verzoekschrift om te bevelen dat zijn examen voor het opleidingsonderdeel ‘Basis didactiek en brede leerzorg’ opnieuw wordt geëvalueerd, door een externe partij. In ondergeschikte orde vraagt hij de Raad hem een “voldoende” toe te kennen. In zijn aanvullende nota na beschikking 2023/005 vraagt hij dat de Raad hem pro forma een “voldoende” voor zijn examen toekent en dat de hem ontnomen punten worden toegekend.

De Raad beschikt slechts over een toegewezen rechtsmacht c.q. bevoegdheid. De procedures die strekken tot de teruggave van leerkrediet ten gevolge van overmacht daargelaten, is de Raad enkel bevoegd voor ‘studievoortgangsbeslissingen’, zoals zij zijn omschreven in artikel I.3, 69°, littera a) tot en met j) van de Codex Hoger Onderwijs. Wat verzoeker van de Raad vraagt, met name het eigener gezag toekennen van een examencijfer voor een opleidingsonderdeel of het toekennen van punten op examenvragen, behoort niet tot de rechtsmacht van de Raad.

Artikel I.3, 69° van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt in littera a) weliswaar “een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel”, maar deze bepaling houdt geen rechtstreekse toekenning van bevoegdheid toe aan de Raad, doch geeft slechts invulling aan het begrip ‘studievoortgangsbeslissing’.

De Raad kan dan ook geen examencijfers toekennen, maar kan krachtens artikel II.292, §1 van de Codex Hoger Onderwijs enkel een beroep afwijzen als onontvankelijk dan wel ongegrond, of – wanneer het beroep gegrond is – de bestreden studievoortgangsbeslissing vernietigen. Artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft dan weer voor dat de Raad ook in die beroepsprocedures de eigen appreciatie omtrent de waarde van de student niet in de plaats mag stellen van deze van de hogeronderwijsinstelling of haar organen.

De Raad ziet verder geen redenen om ambtshalve opmerkingen te maken inzake de ontvankelijkheid van het beroep. Het beroep is ontvankelijk.

VI. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op een schending van het onpartijdigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het materieel motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat de interne beroepscommissie het door hem behaalde resultaat niet heeft gecontroleerd. Volgens hem is zijn afwezigheid tijdens de lessen mee in rekening gebracht,

hoewel hij deze opleidingsonderdelen in afstandsonderwijs volgt. Verzoeker stelt dat mevrouw [D.R.] heeft meegedeeld dat in elk vak de attitudes worden meegerekend en dat hij, bij het niet volgen van de lessen, niet zal kunnen slagen voor het “attitude assessment” door de docenten. Verzoeker leest hierover niets in de interne beroepsbeslissing, zodat hij ervan uitgaat dat zijn attitude mee werd geëvalueerd.

Daarnaast ziet hij niet alleen een totale subjectiviteit in het kader van dit opleidingsonderdeel, maar ook in de gehele opleiding. Hij wijst op twee docenten, die volgens hem betrokken zijn bij opleidingsonderdelen die 80% van het studieprogramma vertegenwoordigen en waarvoor examens/stages moeten worden afgelegd. Volgens verzoeker kan dit een zeer sterk effect van corruptie en emotionele benadering veroorzaken, temeer daar de interne beroepscommissie weigert de evaluatie over te doen. Verzoeker beklaagt zich er ook over nergens te kunnen terugvinden wie in de examencommissie zit.

Naar aanleiding van beschikking 2023/005 deelde verwerende partij mee dat mevrouw [J.F.] het examen heeft verbeterd. Collega [S.] heeft het examen eveneens verbeterd, in functie van de betrouwbaarheid. Verder heeft verzoeker niet gevraagd om het examen in te kijken, wat hij dus ook niet heeft gedaan.

Verwerende partij vulde tevens het administratief dossier aan met de gevraagde stukken, meer bepaald de volledige ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Basis didactiek en brede leerzorg’, de verbeterde examenkopij van verzoeker en de verbetersleutel die daarbij werd gebruikt.

In zijn aanvullende nota stipt verzoeker vooreerst aan dat hem nooit werd aangeboden om het examen in te kijken. Volgens hem is de termijn om beroep in te dienen door verwerende partij ook beperkt tot zeven dagen om inzage te bemoeilijken. Nu hij het examen heeft kunnen inkijken, formuleert hij ter zake een reeks opmerkingen. Hij is van mening dat hij 80,5/100, en dus een slaagcijfer, heeft behaald.

Verzoeker licht toe dat voor het openboekexamen een gebrekkige correctiesleutel is bijgebracht, die de docent toelaat om diverse attitudes te evalueren hoewel dit niet is voorzien in de ECTS-fiche. Daarnaast werd bij het openboekexamen, noch bij het geslotenboekexamen een puntenverdeling per antwoord in detail meegedeeld, zodat de studenten werden misleid.

Vervolgens overloopt verzoeker de vragen waarvoor hij, zijns inziens, een te lage score heeft gekregen, mede omdat diverse attitudes mee in rekening werden gebracht. Verzoeker vraagt de Raad dat hem de ontnomen punten worden toegekend, zodat hij slaagt voor dit opleidingsonderdeel.

Beoordeling

1. De rol van attitudes bij de verbetering

In het enig middel voert verzoeker aan dat de interne beroepsinstantie ten onrechte voorhoudt dat zij zijn examenresultaat gecontroleerd heeft, nu dit resultaat volgens hem wel degelijk is beïnvloed door zijn afwezigheid tijdens de lessen. Hij leidt dit af uit het gegeven dat het opleidingshoofd vrouw [D.R.], hem zou hebben meegedeeld dat in ieder vak de attitudes worden meegerekend.

De interne beroepsinstantie stelt in de bestreden beslissing:

“De beroepscommissie kan enkel oordelen of de evaluatie correct en objectief werd genomen. De student haalt aan dat hij de leerstof helemaal begrepen heeft en er een parate kennis van heeft voor 75%, doch dat hij op enkele vragen niet goed kon antwoorden en deze niet kon motiveren. Echter is hij van mening wel geslaagd te moeten zijn.

• De beroepscommissie stelt echter geen enkele subjectiviteit vast in hoofde van de opleiding. De evaluatieactiviteiten worden omschreven in de ECTS-fiche, alsook in de studiewijzer ter beschikking gesteld aan de studenten via TOLEDO. De opleiding toont aan dat er objectief gequoteerd werd aan de hand van een verbetersleutel. Daaruit blijkt dat de student meerdere vragen foutief beantwoordde. Het OPO ‘Basisdidactiek en brede Leerzorg’ is opmaakt uit meerdere hoofdstukken met per hoofdstuk diverse leerdoelen. Het examen is daarop gebaseerd. Sommige hoofdstukken hebben meer leerdoelen dan andere (vb. Hoofdstuk II Krachtig Leren). De opleiding toont aan dat de leerinhouden van de diverse hoofdstukken gespreid worden doorheen het gegeven examen. Alle hoofdstukken waren vertegenwoordigd op het examen, de hoofdstukken met meer leerdoelen komen sterker aan bod. Ook de drie leertaken die de studenten gedurende het academiejaar kregen, kwamen aan bod op het examen.

De student haalt in zijn mail dd. 29.11.2022 aan dat het criterium ‘attitude’ zou meegenomen worden in de beoordeling. De beroepscommissie stelt vast dat dit niet klopt. Het OPO wordt blended georganiseerd: een deel in contactmomenten enerzijds en anderzijds een aantal leerstofonderdelen in zelfstudie via afstandsonderwijs. De opleiding toont aan dat bij de evaluatiecriteria het criterium ‘attitude’ niet van tel is. Dit kan een criterium zijn bij andere OPO’s maar dat is niet het geval voor dit OPO. Dit criterium heeft dus geen enkele rol gespeeld in de beoordeling. Mevrouw [A.D.] opleidingshoofd, verduidelijkt dat dit aan bod kwam tijdens een mondeling gesprek (samen met vrouw [S.V.M.], trajectbegeleider) op 13.10.2022, waarbij aan de student werd meegedeeld dat attitudes een rol spelen tijdens het eindassessment van de stage in de opleiding. Dit heeft evenwel niets te maken met de evaluatie van het desbetreffende OPO.”

In tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt, gaat de interne beroepsinstantie wel degelijk in op zijn standpunt dat het examen (mede) beoordeeld is op “attitudes”. De interne beroepsinstantie verwijst daarvoor onder andere naar het examen zelf, de verbetersleutel ervan en de ECTS-fiche, en leidt uit die documenten af dat er geen sprake is van een subjectieve beoordeling van verzoekers examen. De Raad heeft deze documenten onderzocht en komt tot dezelfde conclusie. Uit geen van deze documenten blijkt dat verzoeker beoordeeld moet worden of is geworden op zijn aanwezigheid in de lessen of op andere attitudes.

Op geen enkele manier, ook niet na inzage van het verbeterde examen en de verbetersleutels, maakt verzoeker duidelijk op welke manier de door hem vermelde attitudes het eindresultaat wél zouden hebben beïnvloed. In zijn aanvullende nota beperkt verzoeker zich ertoe kritiek te geven op de verbetersleutel zelf en de correcte toepassing ervan op zijn examen, maar zelfs indien deze grieven ontvankelijk en gegrond zou zijn (*quod non* – zie hierna) dan nog vloeit hieruit geen bewijs voort dat het examen gequoteerd zou zijn op de attitude van de student.

De Raad herhaalt zijn vaststaande rechtspraak die uitgaat van een vermoeden van objectiviteit en deskundigheid van de beoordelaren van een examen, *in casu* mevrouw [J.F.] en mevrouw [S.V.]. Het ligt dan op de weg van de verzoekende partij om dat vermoeden te weerleggen of minstens aan het wankelen te brengen. Loutere beweringen van subjectiviteit, zoals verzoeker die *in casu* naar voren schuift, zijn in dat kader onvoldoende.

Voor zover verzoeker nog stelt dat mevrouw [J.F.] en mevrouw [S.V.] de hele opleiding beheren en zelfstandig kunnen beslissen wie leraar wordt en wie niet, voert verzoeker hiermee een grief aan die hij niet heeft aangevoerd op intern beroep, zodat deze laattijdig en onontvankelijk is. Hetzelfde geldt voor zijn grief dat hij niet zou weten wie er in de examencommissie zat.

2. Verbetersleutel

De Raad merkt op dat de verbetering van het examen gebeurde met gebruik van een verbetersleutel. De interne beroepsinstantie stelde bij de verbetering van het examen geen subjectiviteit vast en valideert het resultaat dat verzoeker heeft behaald.

In zijn aanvullende nota uit verzoeker voor het eerst kritiek op de verbetering van het examen en de gehanteerde puntenverdeling. Verzoeker heeft kennis gekregen van de verbeterde versie

van zijn examen en de verbetersleutel, nadat verwerende partij deze heeft bijgebracht naar aanleiding van 's Raads beschikking 2023/005. Deze stukken hadden al in het administratief dossier moeten zitten.

Daarover bevraagd door de Raad in hogervermelde beschikking, zijn partijen het erover eens dat verzoeker geen inzage heeft genomen in het examen na bekendmaking van zijn examenresultaat. Verzoeker stelt simpelweg dat verwerende partij hem nooit heeft aangeboden het geëvalueerde examen in te kijken. Het is onduidelijk of verzoeker hiermee bedoelt dat er geen feedbackmoment is ingericht, of dat de interne beroepsinstantie naar aanleiding van zijn intern beroep geen aanbod heeft gedaan om zijn examen te komen inkijken. De Raad gaat ervan uit dat verzoeker het tweede bedoelt, aangezien de evaluator duidelijk verklaart dat er een feedbackmoment was voorzien, maar dat verzoeker daarvan geen gebruik heeft gemaakt. Het staat uiteraard aan verzoeker om op te volgen wanneer de feedbackmomenten na bekendmaking van de examenresultaten plaatsvinden, en om daarvan gebruik te maken.

Zelfs indien ervan uitgegaan zou worden dat er geen feedbackmoment voor het betrokken examen werd georganiseerd, dan nog staat het aan verzoeker om, wanneer hij een intern beroep tegen een examenbeslissing wenst in te stellen, zelf de nodige stappen te zetten om zijn examen te kunnen gaan inkijken. Verzoeker voert geen bewijs aan dat hij een vraag naar inzage heeft gesteld.

Ten overvloede wijst de Raad erop dat niet verwerende partij, maar wel de decreetgever een vervaltermijn van zeven kalenderdagen voorziet waarbinnen een student een intern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing kan indienen, meer bepaald in artikel II.283 Codex Hoger Onderwijs. Het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij voert deze decretale bepaling uit. In tegenstelling tot wat verzoeker voorhoudt, is deze termijn niet ingegeven om het een student te bemoeilijken een examenresultaat aan te vechten, maar integendeel om de interne beroepsprocedure binnen een zo kort mogelijke tijd zijn beloop te laten kennen zodat de studieloopbaanduur van de student zo min mogelijk wordt geïmpacteerd. De Raad wijst er bovendien op dat een student tot aan de sluiting van de debatten in de interne beroepsprocedure de kans heeft om zijn intern beroep aan te vullen, bijvoorbeeld na inzage van zijn examen indien die inzage pas plaatsvindt na het indienen van het intern beroepsschrift.

Verzoeker heeft blijkens het dossier, in het kader van het opstellen van zijn intern beroepsschrift, geen vraag tot inzage aan verwerende partij gericht. In het intern beroepsschrift zelf valt evenmin een vraag tot inzage terug te vinden, noch maakt verzoeker een voorbehoud voor het ontwikkelen van verdere middelen na inzage van het examen, noch stelt hij dat een gebrek aan feedback over het examen hem heeft verhinderd een volledig intern beroepsschrift op te stellen.

Het is dan ook logisch dat verzoeker in zijn intern beroepsschrift eerder vage kritiek laat gelden op de verbetering van zijn examen (*in casu* liet verzoeker gelden dat hij de leerstof bijna helemaal begrepen zou hebben, dat hij op enkele vragen niet goed kon antwoorden en dat hij geslaagd zou moeten zijn. Hij stelt ook dat het examen geen weergave is van de te kennen leerstof en dat hij is afgerekend op zijn afwezigheden tijdens de les), nu hij die verbeterde versie niet heeft ingezien. In het intern beroepsschrift betwist hij op geen enkele manier concrete examenvragen, dan wel de puntenverdeling die daarbij hoort, dan wel de concrete verbetering van het examen.

Evenzeer is het dan logisch dat de interne beroepsinstantie niet “spontaan” aan verzoeker aanbiedt om inzage te nemen in zijn examen, nu verzoeker daaromtrent met geen woord rept in zijn intern beroepsschrift.

De gevolgen van de formulering van de middelen in het intern beroepsschrift zijn in deze specifieke omstandigheden voor rekening van verzoeker.

Wat die gevolgen betreft, bepaalt artikel II.294, § 2, *in fine* Codex Hoger Onderwijs:

“De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.”

In deze concrete omstandigheden kan verzoeker niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in de externe beroepsprocedure, wanneer de verwerende partij de verbeterde versie van verzoekers examen en de bijhorende verbetersleutel bijbrengt, grieven ontwikkelen tegen de verbetering van het examen en de gehanteerde puntenverdeling.

Het middel is deels onontvankelijk, deels ongegrond.

Geheel ten overvloede en zonder dat dit afbreuk doet aan bovenstaande vaststelling dat verzoekers grieven omtrent de verbetersleutel en de verbetering van de examenvragen onontvankelijk zijn wegens laattijdigheid, stipt de Raad aan dat deze grieven hoe dan ook als ongegrond overkomen, en wel om de volgende redenen.

Bij het opstellen van examenvragen beschikt de examinator over een ruime autonomie zodat deze vrij de vraagstelling, het relatieve gewicht van vragen en de wijze waarop die vragen beantwoord dienen te worden kan bepalen, voor zover de grenzen van de redelijkheid niet worden overschreden. Bij de verbetering van een examen is er bovendien ruimte voor een persoonlijke appreciatie wat de toekenning van de punten betreft, gelet op de veronderstelde deskundigheid van de evaluator. Het is aan de student om het tegenbewijs te leveren aan de hand van concreet onderbouwde argumenten en stukken. De Raad herhaalt dat artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zich ertegen verzet dat hij de inhoudelijke beoordeling van het examen zou overdoen. Daarentegen kan hij – indien hij daartoe op ontvankelijke wijze wordt gevat, *quod non in casu* – enkel nagaan of de beoordeling in kwestie in strijd is met de decretale en reglementaire voorschriften, het onderwijs- en examenreglement, en het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

In het licht van bovenstaande principes zouden de grieven van verzoeker, in de hypothese dat ze ontvankelijk zouden zijn – *quod non* – leiden tot volgende beoordeling.

2.1 Gedeelte “open boek”

Partijen zijn het erover eens dat het examen, conform de ECTS-fiche, bestond uit een gedeelte “open boek” en een gedeelte “gesloten boek”.

Wat het gedeelte “open boek” betreft, beperkt verzoeker zich ertoe te stellen dat de verbetersleutel niet “vakdidactisch specifiek” is, geen “letterlijk correct antwoord” bevat en dat niemand op basis van deze verbetersleutel het vereiste antwoord dus kan kennen.

Hij somt daarnaast op, op welke vragen hij meer punten zou verdienen, zonder uit te leggen waarom.

Het is de Raad onduidelijk wat verzoeker bedoelt met een verbetersleutel die niet “vakdidactisch specifiek” is. Dergelijke vage beweringen zijn onvoldoende om het vermoeden van deskundigheid van de evaluator die deze verbetersleutel opstelde, te doen wankelen.

De Raad stelt vast dat de verbetersleutel wel degelijk “letterlijk correcte antwoorden” bevat. Daarnaast bevat de verbetersleutel inderdaad geen letterlijke modelantwoorden op examenvragen waarmee de student gevraagd wordt om voorbeelden te geven. De Raad acht dit niet onredelijk, nu zo’n voorbeeldenlijst gebeurlijk oneindig kan zijn. Hetzelfde geldt trouwens voor examenvragen 2 en 3, aangezien de student daar een zeer ruime vrijheid krijgt om zijn antwoord te construeren (zelf leerplandoelstellingen uit het leerplan kiezen en daarover vragen beantwoorden en motiveren waarom hij daarvoor kiest, respectievelijk een advies schrijven op klasniveau en schoolniveau). Het is dan onmogelijk voor de beoordelaar om op voorhand te anticiperen op elk mogelijk antwoord van een student. De verbetersleutel geeft wel handvatten aan de beoordelaar om elk antwoord te quoteren. De Raad ziet niet in waarom deze werkwijze onredelijk zou zijn. Verzoeker geeft trouwens niet aan waarom zijn antwoorden ten onrechte zouden zijn afgekeurd.

2.2 Gedeelte “gesloten boek”

Voor de duidelijkheid geeft de Raad hierna letterlijk de grieven weer die verzoeker in zijn aanvullende nota ontwikkelt tegen de beoordeling van zijn examen, gedeelte “gesloten boek” en geeft daaronder zijn beoordeling.

“+1 V 3, goede punten worden verminderd door een ontbrekend antwoord, dus DUBBELE punten mindering”

De Raad wijst erop dat er voor deze vraag een giscorrectie geldt (zie p.1 van het examen en de asterix bij vraag 3). Verzoeker was op de hoogte van deze puntenberekening op het ogenblik dat hij het examen invulde, en maakt niet duidelijk waarom de toepassing van giscorrectie op deze vraag onredelijk zou zijn. De Raad ziet hiervoor zelf evenmin reden.

“+ 2 V 6 0,5 3) competentie en “cognitief” hebben minstens 1 kenmerk gemeen, nl. ‘Kennis’”

Het is de Raad onduidelijk wat verzoeker hiermee bedoelt.

“+ 2 V 6 1,5 “passende tip” is geen gespecificeerde correctiesleutel”

De Raad verwijst naar hetgeen hij hierboven onder 2.2.1 heeft uiteengezet. Aangezien de vraag een ruime vrijheid aan de student geeft, is het onredelijk van de beoordelaar te verwachten dat hij elke mogelijke tip zou opnemen in de verbetersleutel. Verzoeker maakt niet duidelijk waarom zijn antwoord ten onrechte zou zijn afgewezen.

“+ 3 V 7 niet specifiek genoemd correct antwoord door Vives”

Zie hiervoor, gelet op de aard van de vraag is het onredelijk te verwachten dat de antwoordsleutel alle mogelijke antwoorden zou bevatten. Verzoeker maakt niet duidelijk waarom zijn antwoord ten onrechte als fout zou zijn beschouwd.

“+1 V 9 heb ik als antwoord “intern” geschreven, maar toch krijg ik geen punt”

De verbetersleutel vermeldt inderdaad het woord “intern” maar verzoeker gebruikt dit niet in de vereiste context. Het is niet onredelijk dat er in dat geval geen punten zijn toegekend voor het gebruik van het woord “intern”.

“+3,5 V 10, helemaal goed”

Uit de verbetersleutel blijkt helemaal niet dat het door verzoeker gegeven antwoord “helemaal goed zou zijn”, wel integendeel.

“+0.5 V 11 7 goede antwoorden op 8”

Verzoeker geeft slechts 6, en geen 7, van de 8 vereiste antwoorden. Het punt dat hem is toegekend, stemt daarmee overeen conform de antwoordsleutel.

“+2 V 12 B in de opdracht staat er niet dat het cognitieve persoonlijkheidsdimensies/leerdoelen betreft”

Dat klopt, van de student wordt immers verwacht dat hij de juiste persoonlijkheidsdimensies (cognitief, psychomotorisch of affectief) vermeldt bij elk antwoord. De Raad ziet niet in hoe deze vaststelling de verbetersleutel of de examenvraag onredelijk zou maken.

“+1,5 V 13 feitelijk alles goed”

Verzoeker gaat eraan voorbij dat de door hem gegeven antwoorden niet altijd overeenstemmen met het modelantwoord. Verzoeker kan dan wel van mening zijn dat schrijffouten hem niet aangerekend kunnen worden of dat hij punten moet verdienen voor antwoorden die bijna juist

zijn, doch de Raad acht het niet onredelijk dat de beoordelaar hiervoor niet de volledige punten heeft toegekend.

“+1 V 14 A “overheid” is het ministerie uiteraard”

De Raad acht het niet onredelijk van de beoordelaar om van verzoeker te verwachten dat hij het “Vlaams ministerie voor Onderwijs en Vorming” kan aanduiden als opsteller van de eindtermen, in plaats van “overheid”. Van een student mag wel degelijk verwacht worden dat deze met de nodige precisie antwoordt op een examenvraag, zodat het niet onredelijk is om geen punten toe te kennen voor een onvoldoende nauwkeurig antwoord.

De Raad wijst verzoeker erop dat het een student niet toekomt zijn eigen onderwijskundige inzichten in de plaats te stellen van de beoordelaar.

“+1 V 14 B 2 goede antwoorden”

Verzoeker schrijft een eerder cryptisch antwoord neer dat sterk verschilt van het voorziene modelantwoord. Het is ronduit niet ernstig van verzoeker om te beweren dat hij meer punten zou verdienen op deze vraag; de beoordeling van de examinator is niet onredelijk.

“+1 V 15 a) “T” is ook niet tijdsgebonden (1 ieder kan zijn stage elders en andere periode doen”

Het is de Raad onduidelijk wat verzoeker hiermee bedoelt.

“+1 V 16 A”

Verzoeker geeft niet aan wat hij de beoordelaar hiermee verwijt.

“+2 V 16 B correct beantwoord !”

Verzoeker schrijft een eerder cryptisch antwoord neer dat op het eerste gezicht ook als onnauwkeurig overkomt. Het is niet onredelijk dat de beoordelaar het antwoord als fout beschouwt.

“+3 V 17, zéér vaag, “een voorbeeld uit jouw vakgebied”, ik sta niet in het onderwijs, en mbt, wiskunde is dit niet van toepassing.”

Het is niet onredelijk van een examinator om een student te vragen een voorbeeld te geven bij een examenvraag, en evenmin is het onredelijk dat de antwoordsleutel niet alle mogelijke voorbeelden zou bevatten (dit is *in casu* trouwens onmogelijk gelet op de aard van de vraag). Dat verzoeker niet in het onderwijs staat, belet hem niet om een voorbeeld te geven aangezien

er niet gevraagd wordt naar een voorbeeld uit het onderwijs maar wel uit het eigen vakgebied. Het is onduidelijk waarom het gegeven dat verzoeker in zijn vakgebied bezig is met wiskunde, hem zou belemmeren de vraag te beantwoorden.

De Raad is bijgevolg van oordeel dat verzoeker geenszins erin slaagt aan te tonen dat de verbetering van zijn examen op onredelijke wijze is gebeurd. Wel integendeel geeft de gehanteerde verbetersleutel en de uiteindelijke beoordeling van het examen eerder blijk van een genuanceerde en redelijke benadering van de beoordelaars, waarbij geen enkele subjectiviteit heeft gespeeld.

In zijn aanvullende nota betoogt verzoeker nog:

“Tenslotte moet gesteld worden dat bij het afnemen/afleggen van het open en gesloten boek examen, GEEN puntenverdeling per antwoord werd bekend gemaakt in detail, waardoor ik als student kon vermoeden dat de beoordeling van de vraag, is gebaseerd op het globale antwoord als één. Dit is misleiding.”

De Raad herinnert eraan dat er in hoofde van de examinator zelfs geen verplichting bestaat om de puntenverdeling tussen de examenvragen te vermelden, hoewel dit in het licht van de transparantie wel aanbeveling verdient. Het niet-vermelden van de puntenverdeling bij alle of bepaalde examenvragen heeft dan in beginsel ook geen nadelige invloed op het globaal resultaat van de student.

De Raad stelt vast dat bij elk van de drie hoofdvragen in het “open boek” gedeelte de puntenverdeling is vermeld. Ook bij de meeste deelvragen staat de puntenverdeling vermeld. Verzoeker maakt niet duidelijk op welke manier hij concreet nadeel heeft geleden doordat bepaalde deelvragen geen puntenverdeling droegen en hij ervan uitging dat ze “globaal” zouden worden beoordeeld. Hij toont niet aan op welke manier zijn antwoord tot een beter resultaat zou hebben geleid en blijft hierover erg vaag.

Het “gesloten boek” gedeelte van het examen bevat 17 vragen, waarbij telkens de puntenverdeling staat opgenomen. Het is de Raad geheel onduidelijk op welke wijze verzoeker dan misleid kon zijn over deze puntenverdeling.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 2 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.304 van 20 maart 2023 in de zaak 2022/1051

In zake: Clotilde LAMBERT
Woonplaats kiezend te 1120 Neder-Over-Heembeek
Leo XIIIstraat 16

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de voorzitter van de interne beroepsinstantie van de Vrije Universiteit Brussel van 8 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij onontvankelijk werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 februari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verzoekende partij, en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2020-2021 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de bio-ingenieurswetenschappen’.

Omdat verzoekster in dat academiejaar een studierendement van minder dan 60% behaalt, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd die ertoe strekt dat zij voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Uit het voorliggende dossier blijkt niet dat verzoekster tegen deze beslissing een beroep heeft ingesteld.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster een curriculum op van zes opleidingsonderdelen, ten belope van 36 studiepunten. Voor vier opleidingsonderdelen behaalt zij een credit. Voor de overige opleidingsonderdelen (samen 15 studiepunten) behaalt verzoekster geen credit, waardoor haar studierendement 58% bedraagt.

Daar verzoekster aldus een studierendement van minder dan 75% behaalt, wordt haar de verdere inschrijving in de opleiding geweigerd.

Verzoekster stelt een beroep in bij de interne beroepscommissie.

Bij beslissing van 8 december 2022 verklaart de voorzitter van de interne beroepscommissie verzoeksters beroep onontvankelijk omdat het, in strijd met de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement, niet met een aangetekende zending is verzonden. Er werd enkel een e-mailbericht opgemerkt, dat niet beantwoordt aan de ontvankelijkheidsvereisten.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 9 december 2022 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 16 december 2022 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid – regelmatige uitputting van het intern beroep

Ambtshalve exceptie

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad eerder reeds heeft overwogen inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbeslissingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (*Parl. St. VI.Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16*).

De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999- 00, 850).

Een georganiseerd administratief beroep moet op ontvankelijke wijze worden uitgeput opdat een beroep bij de Raad kan worden toegelaten. Wie dan ook niet – of op niet ontvankelijke wijze – dit administratief beroep instelt, kan vervolgens ook niet op ontvankelijke wijze een annulatieberoep indienen.

Aangezien de procedureregels die inzake georganiseerde administratieve beroepen gelden de openbare orde raken (RvS 20 september 2016, nr. 235.802, Vantoortelboom; RvS 22 februari 2011, nr. 211.410, Ylen), vermag de Raad desnoods ook ambtshalve te onderzoeken of de interne beroepsprocedure in overeenstemming met die procedureregels is afgewikkeld.

Ambtshalve merkt de Raad op dat verwerende partij de ondertekening van het intern beroep in artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement heeft voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid. Het feit dat de voorzitter van de interne beroepscommissie het intern beroep niet explicet om deze reden, maar wel om een andere reden onontvankelijk heeft verklaard, doet hieraan geen afbreuk.

Het intern beroepsschrift dat verzoekster bij de interne beroepsinstantie heeft ingediend (stuk 3 van het administratief dossier), draagt *prima facie* geen handtekening.

Partijen werden verzocht om ter zitting standpunt in te nemen omtrent de ontvankelijkheid van het intern beroep.

Standpunt van partijen

Volgens verzoekster vormt de niet-ondertekening van het intern beroepsschrift geen probleem. De ondertekening van het intern beroepsschrift is weliswaar voorgeschreven door het onderwijs- en examenreglement, maar andere onderwijsinstellingen laten het studenten wel toe om beroep in te dienen per e-mail waarbij een handtekening niet is vereist. Er bestaat geen discussie dat zij het intern beroep zelf heeft ingediend. Dit is ook gebeurd via haar eigen e-mailadres van de onderwijsinstelling. Volgens verzoekster rijst tevens de vraag wat de absolute meerwaarde is van een handtekening als duidelijk is van wie het beroep uitgaat, wat hier het geval is.

Verwerende partij stelt dat de ondertekening een van de substantiële vormvereisten is, zodat aldus alleszins terecht werd besloten tot de niet-ontvankelijkheid van het intern beroep.

Beoordeling

Behoudens wat door de decreetgever ter zake zelf is geregeld in de artikelen II.283 en II.284 van de Codex Hoger Onderwijs, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van de hogeronderwijsinstelling.

Die bepalingen kunnen door de Raad worden onderworpen aan een wettigheidstoezicht en aan een marginale toetsing inzake de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij luidt, voor zover hier relevant, als volgt:

“Het beroep wordt op straffe van onontvankelijkheid van het beroep ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt gericht aan de beroepscommissie, t.a.v. de voorzitter, Onderwijs en Studentenzaken – C2, met adres te 1050 Brussel, Pleinlaan 2.”

De Raad is van oordeel dat dit voorschrift duidelijk is. De niet-ondertekening van een intern beroep moet derhalve worden gesanctioneerd met de onontvankelijkheid van dat beroep. Verzoekster wordt geacht kennis te hebben van dit onderwijs- en examenreglement.

Daar de ondertekening een voorwaarde is die de decreetgever in artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs zelf heeft ingeschreven als een ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad, kan een dergelijke voorwaarde niet als onwettig of onredelijk worden beschouwd.

De vormplichten voor het instellen van een intern beroep zijn evenwel niet absoluut maar doelgebonden. Zo is het normdoel van een ter post aangetekende zending erop gericht om een vaste datum te bepalen. Nog daargelaten de vraag of wat dat betreft de wijze waarop verzoekster haar intern beroep heeft ingesteld (via e-mail) wel een beletsel hoefde te vormen voor de ontvankelijkheid van het intern beroep in het licht van de wijze waarop de door verzoekster geviseerde maatregel van studievoortgangsbewaking aan haar ter kennis werd gebracht, bestaat het normdoel van de ondertekening erin dat met zekerheid kan worden vastgesteld dat het intern beroep is ingesteld door de betrokkenen zelf.

Verzoekster kan daarom niet worden bijgetreden waar zij stelt dat de niet-ondertekening van het intern beroepsschrift geen probleem is. De Raad stelt vast dat het intern beroepsschrift louter werd onderschreven via tekstverwerking met de naam van verzoekster en werd verzonden vanop de haar door de onderwijsinstelling toegewezen e-mailaccount voor studenten.

Zoals de Raad reeds eerder heeft overwogen (R.Stvb 28 september 2018, nr. 4.427), maakt het manuele karakter een constitutief element uit van een rechtsgeldige gewone handtekening, zodat geen waarde kan worden gehecht aan stempels, afdrukken of andere vormen waarbij die handtekening niet met de hand is gemaakt. Bijgevolg kan de louter via tekstverwerking geschreven naam onderaan de e-mail van verzoekster niet met een manuele handtekening worden gelijkgesteld en evenmin, bij gebrek aan bewijs van beveiliging of versleuteling, als een elektronische handtekening worden beschouwd. De onderaan de e-mail getypte naam kan door eender wie worden geplaatst en laat niet toe na te gaan wie de werkelijke auteur is (R.Stvb 23 januari 2023, nr. 8.239). De door verzoekster aangebrachte tekens kunnen dan ook niet worden beschouwd als een elektronische handtekening die is gehecht aan of logisch is

verbonden met het verzoekschrift dat in elektronische vorm is opgesteld. Het normdoel kan ook niet met voldoende zekerheid worden bereikt door het feit dat het beroepsschrift is verzonden vanop een e-mailaccount van de betrokkene, ook niet wanneer dat account met een paswoord zou zijn afgeschermd.

In casu kan de Raad er niet omheen dat het normdoel van artikel 153, §1 van het onderwijs- en examenreglement voor wat betreft de ondertekening van het intern beroep niet werd bereikt: het gemis aan ondertekening is niet verschoonbaar – ten overvloede beweert noch bewijst verzoekster ook niet dat dit *in casu* door overmacht eventueel wel zou kunnen worden verschoond. De regeling bij andere onderwijsinstellingen is bovendien evenmin relevant; zoals hoger ook werd overwogen, behoort de organisatie van de interne beroepsprocedure tot de bevoegdheid van elke onderwijsinstelling.

Aangezien verzoekster het intern beroep niet op regelmatige wijze heeft uitgeput, is het beroep bij de Raad niet ontvankelijk.

Ten overvloede merkt de Raad op dat, hoewel uit artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs niet voortvloeit dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 van diezelfde Codex bedoelde termijn haar bevoegdheid zou verliezen om zich over het intern beroep uit te spreken, hij wel begrip kan opbrengen voor verzoeksters verzuchtingen omtrent de laattijdige besluitvorming op intern beroep, aangezien verzoekster van haar kant ook initiatief heeft genomen om dit besluitvormingsproces op te volgen zodat zij haar verdere opties zou kunnen bekijken.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 maart 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

Melissa Thijs

De voorzitter

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.282 van 23 februari 2023 in de zaak 2022/1060

In zake: Tahra BOUTALEB
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Stijn Verbist en Charlotte Plottier
kantoor houdende te 2000 Antwerpen
Graaf van Hoornestraat 51
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 19 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 12 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 10 februari 2023.

Kamervoorzitter Elsbeth Loncke heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2022-2023 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Verzoekster diende een aanvraag in tot het bekomen van een vrijstelling voor vier opleidingsonderdelen. Voor de opleidingsonderdelen ‘Bestuursrecht’, ‘Verbintenisrecht’ en

‘Bronnen en beginselen’ werd haar vrijstellingsaanvraag goedgekeurd. Voor het opleidingsonderdeel ‘Staatsrecht’ werd aan verzoekster een vrijstelling geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 1 november 2022 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Op 12 december 2022 besloot de interne beroepsinstantie de eerdere beslissing te handhaven en om aldus geen vrijstelling voor ‘Staatsrecht’ toe te kennen.

Bij aangetekend schrijven van 19 december 2022 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - voorwerp

Met een e-mail van 17 januari 2023 deelt verwerende partij mee dat de bestreden beslissing van 12 december 2022 werd ingetrokken. Met een e-mail van 25 januari 2023 deelt ze vervolgens mee dat inmiddels een nieuwe beslissing werd genomen, die op 19 januari 2023 aan verzoekster ter kennis werd gebracht.

Door de intrekking van de bestreden beslissing is huidig beroep zonder voorwerp geworden.

Het beroep is derhalve niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 23 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIIe Kamer, samengesteld uit:

Elsbeth Loncke	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Jean Goossens	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs

eerste secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Elsbeth Loncke

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.273 van 15 februari 2023 in de zaak 2021/1130

In zake: Hilde VAN MEERBEECK
woonplaats kiezend te 1285 Avusy (Zwitserland)
Chemin du moulin de la grave 12

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 november 2021, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie voor het curriculum van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 4 november 2021 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft schriftelijke opmerkingen overgemaakt.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 15 februari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

De relevante feiten zijn weergegeven in 's Raads arrest nr. 7.138 van 17 december 2021.

Er wordt naar verwezen.

IV. Ontvankelijkheid

A. Regelmatische uitputting van het intern beroep – prejudiciële vraag

In zijn arrest nr. 7.138 van 17 december 2021 heeft de Raad vastgesteld dat de beroepsmodaliteiten door de curriculumcommissie niet op regelmatige wijze werden meegedeeld.

Met betrekking tot de rechtsgevolgen daarvan, in het licht van de bepalingen van de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet, heeft de Raad in voormeld arrest aan het Grondwettelijk Hof de volgende prejudiciële vraag gesteld:

“Schenden de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat studenten in het hoger onderwijs dat niet door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, niet genieten van de in artikel II.21 van het Bestuursdecreet opgenomen rechtsbescherming van een verlenging van de beroepstermijn ingeval van een onjuiste mededeling van de beroepsmodaliteiten in een studievoortgangsbeslissing, terwijl die rechtsbescherming wél wordt geboden aan studenten in het hoger onderwijs dat door de Vlaamse Gemeenschap of een lokale overheid wordt ingericht, aan leerlingen in het gefinancierd of gesubsidieerd officieel basis- en secundair onderwijs, of middels artikel 19, tweede lid van de gecoördineerde wetten op de Raad van State voor studenten in het hoger onderwijs die beroep instellen tegen een beslissing die geen studievoortgangsbeslissing is.”

In zijn arrest nr. 158/2022 van 1 december 2022 heeft het Grondwettelijk Hof bevestigend beantwoord. In dat arrest wordt overwogen:

“B.9. In zoverre zij de instellingen van het hoger onderwijs niet verplichten om bij de kennisgeving van een studievoortgangsbeslissing de interne en externe beroeps mogelijkheden, de beroepstermijnen en de benaming en de contactgegevens van de instantie waarbij het beroep moet worden ingesteld te vermelden en in zoverre zij niet voorzien in een sanctie op de niet-naleving van die verplichting, zijn de artikelen II.18 en II.21 van het Bestuursdecreet niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.”

De beroepscommissie voor het curriculum van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent kon in de bestreden beslissing derhalve niet rechtsgeldig besluiten dat verzoeksters intern beroep onontvankelijk was omdat het na het verstrijken van de beroepstermijn werd ingesteld.

B. Belang

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt met een e-mail van 23 januari 2023 mee dat de facultaire beroepscommissie verzoeksters intern beroep op 21 december 2021 opnieuw heeft behandeld, en heeft beslist om de beslissing van de curriculumcommissie te hervormen en verzoekster toelating te geven om in het academiejaar 2021-2022 een curriculum van 69 studiepunten op te nemen.

Verwerende partij voegt eraan toe dat verzoekster ondertussen ook is afgestudeerd.

Verzoekster harerzijds heeft geen gebruik gemaakt van de haar verleende termijn om na de tussenkomst van het prejudiciële arrest van het Grondwettelijk Hof nog schriftelijk standpunt in te nemen.

Verzoekster heeft kennis kunnen nemen van de voormalde e-mail van verwerende partij van 23 januari 2023, en spreekt de inhoud ervan niet tegen.

Beoordeling

De Raad stelt vast dat eensdeels de bestreden beslissing implicit werd ingetrokken en werd vervangen door een voor verzoekster gunstige beslissing en anderdeels verzoekster ondertussen het diploma heeft behaald.

De huidige procedure kan verzoekster derhalve geen voordeel meer bieden, zodat het beroep bij gebrek aan belang dient te worden verworpen.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 15 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder, voorzitter van de Raad
Jan Geens bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door
Gilles Fourneau secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.280 van 20 februari 2023 in de zaak 2022/0753

In zake: xxx

tegen:

ARTEVELDEHOGESCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sabien Lust
kantoor houdend te 8310 Brugge
Akkerstraat 17
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 oktober 2022, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbeslissing van 6 september 2022 en van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Arteveldehogeschool van 26 september 2022 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en het examencijfer 6/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Werken met belanghebbenden 3.2’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 28 november 2022.

Op die zitting is de zaak voor onbepaalde tijd uitgesteld om verwerende partij toe te laten aan verzoekende partij stukken over te maken.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 15 februari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en advocaat Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in het Sociaal Werk’.

In het academiejaar 2021-2022 is verzoekster initieel ingeschreven voor een curriculum van 56 studiepunten, verspreid over opleidingsonderdelen van het eerste en tweede bachelor. Op 25 november 2021 vraagt verzoekster om bijkomend te kunnen inschrijven voor vijf opleidingsonderdelen – ten belope van 15 studiepunten – uit het derde bachelor. De weigering d.d. 16 december 2021 om zulks toe te staan, wordt door de Raad vernietigd bij arrest nr. 7.208 van 7 februari 2022.

Verzoekster neemt vervolgens alle beoogde opleidingsonderdelen ook op in haar curriculum, ook de drie vakken die op dat ogenblik in het eerste semester reeds onderwezen en geëxamineerd waren – waarvoor zij in de juni-zittijd haar eerste examenkans mocht benutten.

In het tweede semester neemt verzoekster deel aan een uitwisselingsprogramma met Nederland, waar zij twee opleidingsonderdelen volgt, ten belope van 19 studiepunten. In datzelfde semester volgt verzoekster bij verwerende partij ook het opleidingsonderdeel ‘Werken met belanghebbenden’. Het examencijfer van 6/20 dat zij in de eerste zittijd behaalt, betwist verzoekster niet.

In de tweede zittijd legt verzoekster dat opleidingsonderdeel opnieuw af. De deadline voor het indienen van de taken – 16 augustus 2022 – haalt verzoekster niet. Aan de hand van een medisch attest (dat betrekking heeft op 16 en 17 augustus 2022) bekomt verzoekster een uitstel voor inlevering tot 2 september 2022. Op 1 september 2022 legt verzoekster een nieuw medisch attest voor (dat betrekking heeft op 1 en 2 september), en zij verkrijgt een bijkomend uitstel tot 4 september 2022 om 20u00.

Op 4 september 2022 dient verzoekster opdrachten 1 en 3 in. Voor opdracht 2 deelt verzoekster mee dat die wellicht ‘last minute’ zal worden ingediend, maar dat gebeurt uiteindelijk pas om 23u30, zijnde na de (uitgestelde) deadline.

Op grond van de laattijdige indiening wordt opdracht 2 niet in de beoordeling betrokken. Voor taken 1 en 3 krijgt verzoekster telkens 8/20, wat resulteert in een eindscore van 6/20.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 13 september 2022 een intern beroep in:

“Ik, [verzoekster], ga met dit aangetekend schrijven van 13/09/2022 in beroep tegen de beslissing van de opleiding sociaal werk om mij enerzijds te buizen voor twee opdrachten van WMB 3.2: sociaaljuridische dienstverlening en anderzijds één opdracht van WMB 3.2: sociaaljuridische dienstverlening niet mee te nemen in de beoordeling. Deze beslissing viel op 06/09/2022. In onderstaande tekst vat ik de redenen die tot dit beroep geleid heb samen:

Allereerst wens ik te wijzen op de extra studiebelasting die ik doorheen het ganse jaar gehad heb, vanwege fouten van de opleiding. In het eerste semester van dit academiejaar werd mij ongegrond geweigerd mijn curriculum uit te breiden, waardoor enorm veel tijd gekropen is in procederen en ik pas halverwege februari – na kennis te hebben genomen van het arrest bij de Raad – kon inschrijven voor de eerstsemestervakken. Dit heeft ervoor gezorgd dat ik de examens reeds gemist had, dus heeft de opleiding dan ook deze nog moeten inplannen in het tweede semester. Uiteraard ben ik blij dat ik mijn recht op twee examenkansen alsnog heb kunnen uitoefenen, maar het heeft me wel heel wat extra studielast gegeven om plots in een onvoorzien semester drie extra examens te moeten afleggen, bovenop de examens die ik sowieso al had dat semester.

Bovendien kwam ik in de maand juli tot de ontdekking dat de opleiding niet gehandeld heeft conform art. 48 §2 uit het eigen studiecontract 2021-2022 (zie bijlage 1) en daarmee dus ook het beginsel patere legem quam ipse fecisti schendt. Art. 48 §2 schrijft namelijk voor dat bij een uitwisseling het totale aantal ECTS-studiepunten van de opleidingsonderdelen die in de thuisinstelling worden vervangen, equivalent is met het totale aantal ECTS-studiepunten van de opleidingsonderdelen gevolgd aan de gastinstelling en dat het hoofd van de opleiding bepaalt welke opleidingsonderdelen in het traject worden vervangen.

Ik had maar 19 EC in te ruilen. Dit omdat PO2 een jaarvak is dat gewoon behouden bleef en in het tweede semester gelijkstaat aan 2 EC, en bovendien omdat ik vrijgesteld van politiek en beleid: analyse (4 EC) was en WMB 2.2 (5 EC) reeds behaald had. De opleiding heeft mij opgedragen om de vakken ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (5 EC) en ‘sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (17,5 EC) op te nemen. Dat komt neer op dat ik de 19 reeds te behalen studiepunten aan de thuisinstelling ingeruild heb voor 22,5 EC aan de gastinstelling. Maar indien men zich aan de bepaling uit het studiecontract had gehouden, had men mij niet het vak ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (5 EC) moeten laten opnemen, maar het vak ‘creatief vakmanschap’ (2,5 EC). In dat geval zou ik 19 EC aan de thuisinstelling hebben ingeruild voor maar 20 EC, in plaats van voor wel 22,5 EC. Zoals

u kan zien in bijlage 2 heeft het opleidingshoofd bepaald dat ‘creatief vakmanschap’ gelijkstaat aan het vak ‘sociaal werk in internationaal perspectief’ een vak dat ik nog te behalen had aan de thuisinstelling, dus dat vak inruilen had perfect gekund.

Toen ik deze fout bij de opleiding meldde in augustus omdat ik door de omstandigheden in een zware tweede zit was beland, werd er mij gezegd dat het mijn eigen fout was omdat ik de internal agreement zonder bezwaar getekend had. Echter, ik heb niet alleen die internal agreement ondertekend maar ook het studiecontract. Bovendien ben ik student en zou ik eigenlijk moeten kunnen uitgaan van behoorlijk bestuur, zonder altijd maar alert te moeten zijn op fouten gemaakt door de opleiding. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat ik, als student zijnde, de job van trajectbeheer moet overnemen. Door deze fout van de opleiding heb ik de deadline van WMB 3.2 tijdens eerste zit dan ook gemist. Zoals u kan zien in bijlage 3 en 4, viel deze deadline immers samen met het eerste examen van het vak dat ik in eerste instantie nooit had hoeven opnemen. Daarnaast was ik vanwege een eerdere fout van de opleiding laattijdig voor het vak ingeschreven, dus had ik ook al minder tijd om aan al deze opdrachten te werken. Bovendien had ik in juni het tweede examen van het vak dat ik nooit had hoeven opnemen, en – vanwege een fraude van een student tijdens het examen van dat vak – weer opnieuw in juli (zie bijlage 5 en 6). Hierdoor verloor ik tijd aan studeren; tijd dat ik hoogstnodig had om te kunnen werken aan de in totaal negen werkstukken die ik zowel aan mijn gastinstelling – de HAN – als aan de Arteveldehogeschool nog in te dienen had. Indien ik zoals het eigenlijk hoorde gewoon creatief vakmanschap had kunnen opnemen, dan zou ik slechts ergens tussen 23 mei en 10 juni een examenopdracht moeten gedaan hebben - een beduidend minder grote studielast dus.

Zoals hierboven al geschetst, hadden de vele omstandigheden geleid tot een zware tweede zit, waardoor ik tijdens tweede zit één van de drie opdrachten van WMB 3.2 pas 3,5 uur na de deadline heb kunnen indienen. Men heeft deze opdracht niet meer mee willen rekenen in de beoordeling, terwijl de docent deze naar eigen zeggen wel ook gelezen heeft. Bovendien werd er mij in mail gestuurd dat de betrokken docent bereid was om – gezien mijn gewettigd doktersattest – zijn agenda vrij te maken op maandagvoormiddag (05/09) om mijn casussen te kunnen verbeteren (zie bijlage 7). De deadline was, zo vernam ik later van de ombuds, enkel en alleen om 20u de avond voordien gezet omdat de docent zeker wilde zijn om tegen maandagochtend alle opdrachten te hebben ontvangen. Aangezien mijn laatste opdracht alsnog binnen was voor middernacht en de docent toch pas maandagochtend begon aan de verbetering, vind ik het om eerlijk te zijn dan ook onredelijk dat deze niet meer mee in de beoordeling gerekend werd. Ik wil bovendien ook even de nadruk leggen op het gegeven dat ik op 05/09 nog twee examens had, waarvoor ik als vanzelfsprekend ook nog te leren had, dit terwijl mijn doktersattest geldig was tot en met 02/09. Op 03/09 heb ik de hele nacht doorgewerkt aan opdracht 3 voor WMB 3.2 en heb deze vervolgens op 04/09 rond 05u ingediend. Opdracht 1 heb ik op 04/09 omstreeks 14u30 ingediend, maar omdat ik toen al besepte dat het waarschijnlijk niet zou worden om opdracht 2 nog voor 20u in te kunnen dienen, liet ik de docent alvast weten dat ik opdracht 2 waarschijnlijk pas last minute in zou dienen (zie bijlage 8). Aan deze mail werd geen gehoor gegeven, dus heb ik dit begrepen als een stilzwijgend akkoord. Ook ben ik op 04/09 op een gegeven ogenblik overdag in slaap gedommeld omdat ik de hele nacht door had gewerkt aan de opdrachten, waardoor de tijdspanne nog krッpper werd. Men kan zeggen deadline is deadline, en daar heeft men in principe gelijk in. Maar vermits ik vanwege de fout van de opleiding tijdens de eerste zit in april de deadline had gemist en dus mijn eerste examenkans nooit heb kunnen benutten, vind ik dat men wel wat redelijker had kunnen zijn. Art. 62 uit het studiecontract 2021-2022

schrijft namelijk voor dat iedere student voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven in de loop van het academiejaar recht heeft op twee examenkansen. Wanneer de opleiding dit beroep te lezen krijgt, zal deze waarschijnlijk schrijven dat er wel rekening gehouden is met de extra studiebelasting die ik door haar fout had, maar dat is niet het geval. Ik had van haar immers steeds een gewettigd doktersattest (zie bijlage 9 en 10) nodig om uitstel te krijgen voor WMB 3.2, en bovendien is het zo dat wanneer de dokter mij rust oplegt vanwege ernstige uitputtingsverschijnselen, dat dat mij uiteraard geen extra tijd geeft om aan de opdrachten te werken.

Toen ik op 06/09 mijn resultaten te zien kreeg en zag dat ik maar een 6/20 had voor WMB 3.2, voelde ik dan ook voornamelijk ongeloof. Ik dacht dat er mogelijks een verkeerd cijfer in was gegeven, dus plande feedback in. Tijdens de feedback vroeg ik wat mijn score voor de twee casussen die ik wel tijdig ingediend had was; voor beiden bleek ik slechts een 8/20 te hebben. Wanneer ik de betrokken docent dan vroeg naar zijn reden om mij te buizen, gaf hij als antwoord dat ik onvoldoende verwees naar de primaire rechtsbronnen. Zo beweerde hij dat ik nergens verwees naar de leefloonwetten, en dat ik nergens een analyse zou hebben gemaakt van wanneer een pand als onbewoond wordt beschouwd. Daarnaast beweerde hij dat ik niet zou hebben verwezen naar het recht op pro Deo, maar zoals u kan zien in bijlage 11 en 12 zijn dit argumenten die niet kloppen. Ik ging mij hierdoor dan ook afvragen of hij de casussen eigenlijk wel grondig gelezen had. [Ten slotte] gaf hij aan mij gebuisd te hebben voor de casussen vanwege “een slordig gebruik van APA”. Ik had immers bij gebruik van bronnen van dezelfde auteur en hetzelfde jaartal onderscheid moeten maken door a, b, c, ... na het jaartal toe te voegen. Op zich maakte hij daarin zeker een punt, maar dit was eigenlijk enkel een aanmerking die hij kunnen geven had op opdracht 2 – de opdracht die niet verbeterd werd – vermits in opdracht 1 ik zelfs helemaal nooit gebruik heb gemaakt van bronnen met zowel dezelfde auteur als hetzelfde jaartal. Bovendien stelt zich de vraag of één opmerking aan mijn APA-gebruik wel voldoende is om mij te buizen voor de opdrachten. Het is immers nog steeds zo dat het hoofddoel van de opdracht is om de casussen correct op te lossen, en dat had ik. Daarnaast is het zo dat ik een opleiding sociaal werk volg en niet de opleiding rechtspraktijk. Indien ik de evaluatiecriteria (zie bijlage 13) bekijk, ben ik van mening dat een 8/20 geen terechte beoordeling is. Een vriendin van mij, van wie ik één casus heb gelezen, had niet meer vermeld in de casussen dan ik en had een 16/20 voor dit vak.

Vanwege deze naar mijn mening onterechte beoordeling, stelde ik aan het opleidingshoofd het verzoek om mijn opdrachten door een derde te laten verbeteren en om mijn opdrachten te mogen vergelijken met die van mijn geslaagde medestudenten – mits een anonimisering van hun persoonsgegevens. Beide verzoeken werden me helaas geweigerd, terwijl art. 60, 99 en 100 uit het studiecontract 2021-2022 me mijns inziens daar nochtans wel het recht op geven. Ze luiden namelijk als volgt:

Art. 60: Elk examen wordt afgenoem door de persoon of de personen die hiervoor door het hoofd van de opleiding zijn aangesteld. Indien de omstandigheden dit vereisen kan het hoofd van de opleiding hiervoor een beroep doen op een andere interne examinator of een externe examinator die de deskundigheid bezit om de competenties van de studenten te evalueren.

Art. 99: Studenten hebben steeds recht op inzage bij de door hen afgelegde examens. Het inzagerecht volgt immers uit het bestuursdecreet van 7 december 2018. [...] Concreet houdt dit in dat elke student die een belang doet gelden en die een vraag tot inzage stelt, ook inzage verleend wordt.

Artikel 100: De hogeschool heeft de verplichting om een kopiename van examenkopijen (inclusief alle beoordelingsdocumenten) toe te staan. Indien na inzage van het examen blijkt dat de betrokken student een kopie wil van het door hem afgelegde examen, dan heeft deze student kopierecht, maar de kopie dient vertrouwelijk te worden behandeld en kan enkel gebruikt worden in het kader van zijn of haar onderwijsloopbaan. De student richt hiertoe een gemotiveerde aanvraag in bij het hoofd van de opleiding. Deze registreert de datum van ontvangst van de aanvraag en de identiteit (en contactgegevens) van de aanvrager. Binnen de vijftien kalenderdagen wordt een antwoord op de aanvraag geformuleerd. Indien een beslissing tot inwilliging van het verzoek wordt genomen, wordt deze binnen de dertig kalenderdagen na inwilliging uitgevoerd. Kopieën van documenten worden enkel verleend mits het onherkenbaar maken van gegevens die niet op de student betrekking hebben.

Bovendien biedt ook de openbaarheid van bestuur me een rechtsgrond om de opdrachten van mijn medestudenten te mogen inkijken of te ontvangen. ‘Bestuursdocumenten’ kennen een ruime interpretatie; alle informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, wordt als een bestuursdocument beschouwd. Art. II.31 van het Bestuursdecreet bepaalt dat alle overheidsinstanties dan ook verplicht zijn om aan iedereen die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken, door er inzage in te verlenen of een afschrift van te overhandigen. Bovendien bepaalt art. II.40 lid 3 van het Bestuursdecreet dat ik in principe geen belang hoef aan te tonen, tenzij een verzoek wordt gesteld voor de openbaarmaking van informatie van persoonlijke aard. In dat geval moet ik aantonen dat ik rechtstreeks en persoonlijk in mijn rechtssituatie kan worden geraakt door ofwel:

- 1° *de informatie;*
- 2° *de beslissing waarop de informatie betrekking heeft;*
- 3° *de beslissing ter voorbereiding waarvan het document dat de informatie bevat, is opgesteld.*

Mijn belang aantonen doe ik anders geformuleerd dus wel degelijk door te wijzen op een sterk vermoeden van oneerlijke beoordeling van mijn twee examenopdrachten, en door te wijzen op het gebrek aan vertrouwen in de opleiding vanwege haar herhaalde fouten die niet zonder gevolgen voor mijn studie waren. Bovendien had de opleiding er baat bij om mij te buizen voor het vak WMB 3.2, vermits ik haar er al van op de hoogte had gebracht dat ik in beroep zou gaan tegen de beslissing om mij te weigeren het transitie-opleidingsonderdeel van afstudeerstage op te laten nemen, indien ik zou slagen voor WMB 3.2. Het vak WMB 3.2 is immers een vak dat wegvalt in academiejaar 2022-2023. De drie studiepunten waaruit dit vak bestond, worden dan in de plaats toegevoegd aan het vak afstudeerstage. Art. 55 uit het studiecontract 2021-2022 bepaalt dat bij wijzigingen van het opleidingsprogramma, het aan de opleiding is om te garanderen dat de student zijn reeds verworven EC kan valideren binnen het vernieuwde opleidingsprogramma en dat dit onder meer gerealiseerd kan worden door transitie-opleidingsonderdelen in te leggen. Echter, de opleiding liet mij verstaan dat ik niet het transitie-opleidingsonderdeel van afstudeerstage zou mogen opnemen maar dat ik een vrijstelling voor een deelvak van WMB 3.1 zou krijgen bij het slagen voor WMB 3.2 (zie bijlage 14). Dit zou een schending zijn geweest van art. 55, vermits die vrijstelling bestaat uit maar 2 studiepunten, terwijl het vak dat wegvalt bestaat uit 3 studiepunten en ik daardoor zou moeten afstuderen hebben door het behalen van 181 studiepunten - wat niet conform een professionele bacheloropleiding is. Men mag dit een pietluttigheid vinden, maar juist is juist.

Tot slot verwijst ik nog even naar art. II.32 van het Bestuursdecreet. Dit artikel biedt me een rechtsgrond om de verbetersleutel van de betrokken docent in ontvangst te mogen nemen. In dit artikel wordt namelijk bepaald dat een bestuursdocument dat in het bezit is van een personeelslid van een overheidsinstantie, een bestuursdocument is dat in het bezit is van die instantie als het bestuursdocument betrekking heeft op de uitoefening van taken van die instantie.

Ik verzoek u vanwege bovenstaande uiteenzetting dan ook om de opdracht die 3,5 uur na de deadline werd ingediend, alsnog mee te nemen in de beoordeling en om de beoordeling van de twee opdrachten die wel tijdig werden ingediend, te herzien.”

De interne beroepscommissie van Arteveldehogeschool behandelt dit beroep in zitting van 26 september 2022 en beslist om het als ongegrond af te wijzen. De beroepscommissie doet dit op grond van de volgende motieven:

“

[...]

2.1. Synthese van het beroep cfr. de verzoekster

[...]

2.2. Verwerende partij stelt hiertegenover:

Dixit de verwerende partij:

“Verzoekster haalde een onvoldoende voor het vak WMB3.2 Sociaal-juridische dienstverlening. De beoordeling van het vak gebeurt aan de hand van 3 werkstukken (bijlage 1: ECTS-fiche). Voor twee werkstukken behaalde de verzoekster 8/20, één werkstuk werd ingediend na de deadline en niet meer meegenomen in de beoordeling. De quotering op het totaal van het vak komt daarmee op 6/20. De verzoekster gaat niet akkoord met het niet meenemen in de beoordeling van het werkstuk dat te laat werd ingediend en ze gaat niet akkoord met de score die ze krijgt voor de beide andere werkstukken.

In concreto vraagt de verzoekster (1) om de opdracht die na de deadline werd ingediend alsnog mee te nemen in de beoordeling en (2) om de beoordeling van de twee opdrachten waarop ze niet slaagde te herzien.”

De verwerende partij stelt als volgt, wat de werkwijze betreft:

“De betrokken docent houdt een consequente houding aan bij het omgaan met laattijdig ingediende werkstukken. Deze worden niet meer meegenomen in de beoordeling. Dit geldt voor beide examenkansen en voor alle studenten.

De betrokken docent hanteert bij de beoordeling een duidelijk beoordelingssjabloon. Daarin staan de criteria waarop beoordeeld wordt. Deze zijn gekoppeld aan de

doelstellingen zoals vermeld in de ects-fiche. Conform het Arteveldebrede beoordelingskader leidt de beoordeling tot een overeenkomstige quotering.”

De verwerende partij gaat vervolgens in op het (eigen beoordeling van de verwerende partij, NvdIBC) eerste middel van de verzoekster:

Verzoek 1: laattijdig ingediende opdracht alsnog meenemen in de beoordeling

A. Situatie tijdens de eerste examenkans

De verzoekster verwijst naar de uitwisseling met de HAN in het tweede semester waarbij een vak werd opgenomen in het uitwisselingspakket dat leidde tot samenvallende deadlines en daardoor het missen van de deadline bij de eerste examenkans.

In bijlagen 2 en 3 (documenten overgenomen uit de beroepsaanvraag) is deze overlapping niet te zien.

Bijlage 2 toont de deadlines voor het indienen van de taken bij het vak WMB3.2 Sociaal-juridische dienstverlening (AHS), zijnde 1 april 2022 voor opdracht 2. Deze deadlines werden bij de start van het semester met de studenten gedeeld. Bijlage 3 toont het moment voor de kennistoets Mensen en Grenzen (HAN), zijnde 4 april 2022. Er was in de feiten echter wel degelijk een overlapping omwille van toegekend uitstel door de docent.

- Op maandag 30 maart 2022 werd in de les WMB3.2 Sociaal-juridische dienstverlening aan alle studenten meegedeeld dat opdracht 2 (die normaliter moet ingediend worden op vrijdag 1 april 2022) mag ingediend worden tot en met maandagavond 4 april 2022. Deze mededeling werd eveneens op 30 maart 2022 herhaald via ‘aankondigingen’ op de canvascursus (bijlage 4) en geldt voor alle studenten.
- Op maandag 4 april 2022 vraagt de verzoekster via mail uitstel omdat ze op maandag 4 april 2022 examen heeft in Nederland (bijlage 5).
- Op dinsdag 5 april 2022 krijgt de verzoekster via mail individueel uitstel tot woensdag 6 april 2022 (ten laatste 24.00 uur) (bijlage 6).
- De verzoekster dient opdracht 2 laattijdig in op donderdag 7 april 2022. Uit de inhoud van deze mail valt af te leiden dat de verzoekster dit zelf niet ziet als een volwaardige deelname, wel een vraag naar bijsturing (bijlage 7).

Omwille van het niet halen van de deadline heeft de docent dit werk niet beoordeeld en de verzoekster verwezen naar de groepsfeedback om toch kennis te nemen van de meest voorkomende tekortkomingen in de werkstukken en zich zo beter te kunnen voorbereiden op de herkansing.

B. Situatie tijdens de tweede examenkans

- De deadline voor het indienen van de taken tijdens de tweede examenkans valt op 16 augustus 2022.
- Op 16 augustus 2022 ontvangt de ombudsmedewerker via mail (*) de eerste vraag om uitstel. De vraag wordt begeleid door een geldig doktersattest.

- Op 18 augustus 2022 ontvangt de verzoekster via mail (*) een bericht van uitstel tot 2 september 2022.
- Op 1 september 2022 stelt de verzoekster via mail (*) de tweede vraag om uitstel, op basis van een geldig doktersattest.
- Op 1 september ontvangt de verzoekster een mail (*) (bijlage 8) met uitstel tot 4 september 2022, uiterlijk 20u00.
- De verzoekster stuurt op 4 september 2022 om 14u37 een mail naar de docent met de mededeling dat opdracht 2 vermoedelijk last minute volgt (bijlage 9).
- De verzoekster dient de opdracht in op 4 september 2022 om 23u30.

Omwille van het niet halen van de deadline heeft de docent dit werk niet beoordeeld. Het vrijmaken van agenda's om plaats te maken om te beoordelen doet geen afbreuk aan het niet halen van de deadline. Het niet beoordelen van werkstukken die na de deadline werden ingediend, is een door de docent vanuit het gelijkberechtigingsprincipe consequent toegepaste houding voor alle studenten.

(*) *Deze mails zijn uitgewisseld tussen de verzoekster en de ombudsmedewerker. Omwille van de onpartijdigheid wenst de ombudsmedewerker deze niet te delen. De opleiding respecteert dit standpunt. De echtheid van de mails kan door de verzoekster worden bevestigd. Uitzondering vormt de mail van 1 september 2022 met bevestiging van het uitstel, die de verzoekster zelf opnam in het beroep.*

C. Argument: recht op twee examenkansen.

Er werden twee examenkansen voorzien. In de eerste examenkans werd voor opdracht 2 individueel uitstel van deadline gegeven op basis van overlappende evaluatie in HAN. In de tweede examenkans werd 2 maal individueel uitstel van deadline gegeven op basis van een gewettigd doktersattest. Hier zien we dan ook geen inbreuk op artikel 62 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10). Zelfs integendeel: artikel 67 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10) stelt dat inhaalexamens steeds een gunst vormen en geen automatisch recht zijn, ook bij situaties met gewettigde afwezigheid. De opleiding is hier in het belang van de studente en vanuit begrip voor de situatie meegegaan in het extra kansen geven.

De verwerende partij gaat vervolgens in op het (eigen beoordeling van de verwerende partij, NvdIBC) tweede middel van de verzoekster:

Verzoek 2: het herzien van de beoordeling van 2 opdrachten

A. Vermoeden van oneerlijke beoordeling

De docent vermeldt op de canvascursus op een heldere wijze de beoordelingscriteria van het vak (bijlage 11). De evaluatie is daarop afgestemd. De docent gebruikt een beoordelingssjabloon (bijlage 12). Dit sjabloon omvat de criteria waarop de beoordeling wordt gestoeld. De analyse leidt tot een score, overeenkomstig het Arteveldebrede beoordelingskader zoals opgenomen in het Studiecontract 20212022 (bijlage 10). Deze werkwijze wordt consequent op dezelfde wijze toegepast bij de beoordeling van de werkstukken van alle studenten. De docent is daarenboven expert in zijn vakgebied en heeft een meer dan ruime ervaring in het beoordelen van werkstukken en examens in het

domein. Gegeven deze expertenrol, de duidelijke communicatie over doelstellingen en het werken met een beoordelingssjabloon, heeft de opleiding het volste vertrouwen in de objectiviteit en de ernst van de beoordeling.

Het geformuleerde gebrek aan vertrouwen in de opleiding berust op niet gefundeerde aannames. De verzoekster kreeg op twee momenten inzage in zowel de beoordeling als het beoordelingssjabloon. Ze nam op eigen initiatief deel aan de online feedback na de tweedekans examenperiode tijdens de daarvoor voorziene momenten. En de opleiding organiseerde een bemiddelingsgesprek met de docent en het hoofd van de opleiding – in aanwezigheid van de ombudsmedewerker – op 13 september 2022.

De situatie waarbij een student de beoordeling betwist en de opleiding aantoon dat de docent correct en objectief handelt, leidt niet tot een omstandigheid waarbij omwille van artikel 60 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10) besloten wordt de beoordeling bij een externe evaluator te leggen. De opleiding leest in het beroep geen argumenten om de objectiviteit van de docent in twijfel te trekken.

B. Recht op inzage

Artikel 99 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10) slaat op het recht om inzage te krijgen in de eigen examens. Inzage is op twee momenten verleend in zowel het eigen examen als het beoordelingssjabloon, zoals hierboven geschetst. Artikel 100 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10) handelt over het ontvangen van een kopie van het door de student afgelegde examen, mits het onherkenbaar maken van gegevens die niet op de student betrekking hebben. Dit is niet relevant in het kader van een werkstuk dat de student zelf indient, want dat is al in zijn bezit. Uit beide artikelen kan niet het recht worden afgeleid om andermans examens in te kijken. Deze vraag is daarenboven onredelijk in de reeds geschetste situatie waarbij een student een beoordeling betwist die correct en objectief is verlopen en waarbij de inhoudelijke analyse op basis van het consequent voor elke student toegepaste beoordelingssjabloon leidt tot het oordeel dat de ingediende werkstukken onvoldoende zijn.

De verwerende partij concludeert tenslotte als volgt:

“De opleiding toont aan dat de docent consequent, objectief en professioneel handelt in zowel het omgaan met laattijdig ingediende werkstukken als in de beoordeling van werkstukken. In het beroep vinden we geen argumenten om het tegendeel te bewijzen. Daarom gaat de opleiding niet in op de vraag om alsnog de opdracht die na de deadline werd ingediend mee te nemen in de beoordeling en gaat de opleiding niet in op de vraag om de beoordeling van de twee opdrachten te herzien.”

Beoordeling door de commissie

De interne beroepscommissie stelt vooreerst vast dat de verwerende partij twee middelen (*de iure*) puurt uit het beroep van de verzoekster:

- De laattijdig (hetgeen door de verzoekster niet wordt betwist) ingediende opdracht alsnog als geldig ingediend beschouwen, en meenemen in de (eind-)beoordeling van het OLOD;
- De betwisting – en daaraan gekoppelde vraag tot herziening – van de toegekende scores voor de twee opdrachten die wel tijdig ingediend werden.

De beroepscommissie stelt bovendien vast dat aan deze twee middelen, ter ondersteuning, respectievelijk een dubbele argumentatie gekoppeld wordt:

- Voor middel 1 wordt verwezen naar a. de uitdagende context waarbinnen de verzoekster haar opdrachten diende af te werken en in te dienen (examenkansen 1 en 2) en haar specifieke argumentatie omtrent b. het recht op deze twee examenkansen.
- Voor middel 2 wordt verwezen naar a. het vermoeden van een oneerlijke beoordeling en b. (de gepercipieerde miskenning van) het recht op inzage.

De interne beroepscommissie stelt, wat *supra* vermelde middelen betreft, dat dit een correcte weergave betreft van het beroepschrift van de verzoekster. Los van deze analyse, stelt de commissie vast dat de verzoekster ook heel wat tijd stopt in argumentaties die geen onmiddellijke betrekking hebben op deze middelen, of meer *in concreto* op de betwisting van het toegekende studieresultaat, maar eerder een verzuchting van de verzoekster vormen met betrekking tot het afgelopen academiejaar *in globo*. Slechts waar deze argumenten (al dan niet zijdelings) effectief een impact of betrekking hebben op de aangevoerde middelen, zal de commissie deze beoordelen.

Middel 1: heroverweging van de laattijdig ingediende opdracht omwille van de uitdagende omstandigheden

a. Bijzondere omstandigheden/inbreuken op het OER

Zoals *supra* omschreven, start de verzoekster haar betoog met een uitgebreide uiteenzetting van reeds afgelopen en/of afgeronde procedures. Zo start de verzoekster haar argumentatie met volgende uiteenzetting: “*Allereerst wens ik te wijzen op de extra studiebelasting die ik doorheen het ganse [sic] jaar gehad heb, vanwege fouten van de opleiding. In het eerste semester van dit academiejaar werd mij ongegrond geweigerd mijn curriculum uit te breiden, waardoor enorm veel tijd gekropen is in procederen en ik pas halverwege februari - na kennis te hebben genomen van het arrest bij de Raad - kon inschrijven voor de eerstesemestervakken. Dit heeft ervoor gezorgd dat ik de examens reeds gemist had, dus heeft de opleiding dan ook deze nog moeten inplannen in het tweede semester. Uiteraard ben ik blij dat ik mijn recht op twee examenkansen alsnog heb kunnen uitoefenen, maar het heeft me wel heel wat extra studielast gegeven om plots in een onvoorzien semester drie extra examens te moeten afleggen, bovenop de examens die ik sowieso al had dat semester.*”

De interne beroepscommissie heeft uiteraard begrip voor deze uiteenzetting, en des te meer voor de beslissing van de Raad voor studievoortgangsbetwistingen (R.Stvb, Rolnr. 2021/1218, d.d. 7 februari 2022), maar dient bovenal vast te stellen dat dit een aparte en afgeronde procedure betreft, bovendien beslecht in het voordeel van de verzoekster. Dat de geldende en toepasselijke termijnen voor deze procedures misschien niet altijd in het voordeel van de verzoekster spelen, ligt geheel buiten de wil of bevoegdheid van de interne beroepscommissie om.

De verzoekster gaat vervolgens zeer uitgebreid in op de gepercipieerde uitdagende context van het volgen van opleidingsonderdelen aan een buitenlandse gastinstelling (*in concreto*: de *HAN University of Applied Sciences*, te Nederland). De beroepscommissie gaat slechts, voor zover de verzoekster in haar argumentatie verwijst naar ‘fouten begaan door de opleiding’, in op deze argumentatie.

Vooreerst stelt de interne beroepscommissie vast dat de verzoekster verwijst naar de miskenning van artikel 48 (§2) OER AJ 21-22, waarna een complex betoog aangevat wordt over de equivalentie van 20stp, dan wel 22 stp. Aangezien de verzoekster beknopt/onvolledig naar artikel 48, §2 OER verwijst, wordt dit pro memorie hieronder weergegeven (eigen onderlijning waar relevant):

- Art. 48, §2 OER Studeren in het buitenland of een andere gemeenschap van België
De student, ingeschreven met een diplomacontract, kan binnen dit diplomacontract opleidingsonderdelen volgen aan een instelling voor hoger onderwijs in het buitenland of een andere gemeenschap van België, voor zover de instellingen deel uitmaken van officieel erkende, bilaterale en/of multilaterale samenwerkings- of uitwisselingsprogramma's of overeenkomsten.

Voor opleidingen die verplichte studentenmobiliteit opleggen, wordt in de opleidingsinformatie aangegeven in hoeverre de student opleidingsonderdelen moet volgen in een andere binnen- of buitenlandse hoger onderwijsinstelling.

De student die in het buitenland wil studeren of stage lopen, dient daartoe bij de internationalisering een aanvraag in voor de datum die door de hogeschool wordt vastgelegd. De opleiding selecteert volgens de procedure van Arteveldehogeschool aan de hand van opleidingsgebonden criteria. Het hoofd van de opleiding bepaalt welke opleidingsonderdelen in het traject worden vervangen. Het totale aantal studiepunten van de opleidingsonderdelen die worden vervangen, is equivalent met het totale aantal ECTS-studiepunten van de opleidingsonderdelen gevuld aan de gastinstelling. Het programma dat de student wenst te volgen aan een andere instelling, wordt door het coördinator internationalisering goedgekeurd voor de aanvang van het semester waarin het programma wordt opgenomen. Het aanvankelijk geregistreerde inschrijvingsprogramma van de student wordt op basis van deze goedkeuring aangepast.

In het beroepschrift lijkt de verzoekster te insinueren dat de opleiding het *patere legem quam ipse fecisti* beginsel miskent (of, meer concreet: een inbreuk pleegt op artikel 48 van het eigen OER) doordat er – in hoofde van de verzoekster – geen één op één equivalentie in studiepunten was tussen de opgenomen OLOD's gevuld aan de gastinstelling. Dixit de verzoekster:

“De opleiding heeft mij opgedragen om de vakken ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (5 EC) en ‘sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (17,5 EC) op te nemen. Dat komt neer op dat ik de 19 reeds te behalen studiepunten aan de thuisinstelling ingeruild heb voor 22,5 EC aan de gastinstelling. Maar indien men zich aan de bepaling uit het studiecontract had gehouden, had men mij niet het vak ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (5 EC) moeten laten opnemen, maar het vak ‘creatief vakmanschap’ (2,5 EC). In dat geval zou ik 19 EC aan de thuisinstelling hebben ingeruild voor maar 20 EC, in plaats van voor wel 22,5 EC. Zoals u kan zien in bijlage 2 heeft het opleidingshoofd bepaald dat ‘creatief vakmanschap’ gelijkstaat aan het vak ‘sociaal werk in internationaal perspectief’ - een vak dat ik nog te behalen had aan de thuisinstelling, dus dat vak inruilen had perfect gekund.”

De commissie stelt vast dat de verzoekster zich hier ‘in de plaats van de opleiding’ (het opleidingshoofd en coördinator internationalisering) positioneert teneinde zelf te *kiezen* welke vakken equivalent zouden zijn met deze OLOD’s aan de gastinstelling. Zoals de verzoekster echter zelf – terecht – aangeeft, is dit het prerogatief van het hoofd van de opleiding. Het doorgegeven programma wordt vervolgens ook goedgekeurd door de coördinator en aan de student (*in casu* verzoekster) voorgelegd. Dergelijke procedure kan enkel aanleiding geven tot een hervormingsbeslissing vanuit de interne beroepscommissie, wanneer duidelijke inbreuken vastgesteld werden, *quod non*. Het gegeven dat er niet altijd (of eerder: zelden) een exacte equivalentie bestaat tussen de opleidingsonderdelen van de thuis- en de gastinstelling, is geen argument: het is aan de opleiding om op basis van numerieke en inhoudelijke elementen op zoek te gaan naar een ‘totale’ equivalentie.

[Ten slotte] wijst de verzoekster – en hier komt het verzoekschrift tot de kern van de zaak – erop dat zij door deze uitdagende context er niet in slaagde om de laatste opdracht tijdig in te dienen. De hoofdreden hiervoor, dixit verzoekster, was een samenloop van omstandigheden:

“Zoals hierboven al geschetst, hadden de vele omstandigheden geleid tot een zware tweede zit, waardoor ik tijdens tweede zit één van de drie opdrachten van WMB 3.2 pas 3,5 uur na de deadline heb kunnen indienen. Men heeft deze opdracht niet meer mee willen rekenen in de beoordeling, terwijl de docent deze naar eigen zeggen wel ook gelezen heeft. Bovendien werd er mij in mail gestuurd dat de betrokken docent bereid was om – gezien mijn gewettigd doktersattest – zijn agenda vrij te maken op maandagvoormiddag (05/09) om mijn casussen te kunnen verbeteren (zie bijlage 7). De deadline was, zo vernam ik later van de ombuds, enkel en alleen om 20u de avond voordien gezet omdat de docent zeker wilde zijn om tegen maandagochtend alle opdrachten te hebben ontvangen. Aangezien mijn laatste opdracht alsnog binnen was voor middernacht en de docent toch pas maandagochtend begon aan de verbetering, vind ik het om eerlijk te zijn dan ook onredelijk dat deze niet meer mee in de beoordeling gerekend werd. Ik wil bovendien ook even de nadruk leggen op het gegeven dat ik op 05/09 nog twee examens had, waarvoor ik als vanzelfsprekend ook nog te leren had, dit terwijl mijn doktersattest geldig was tot en met 02/09. Op 03/09 heb ik de hele nacht doorgewerkt aan opdracht 3 voor WMB 3.2 en heb deze vervolgens op 04/09 rond 05u ingediend. Opdracht 1 heb ik op 04/09 omstreeks 14u30 ingediend, maar omdat ik toen al besefte dat het waarschijnlijk nipt zou worden om opdracht 2 nog voor 20u in te kunnen dienen, liet ik de docent alvast weten dat ik opdracht 2 waarschijnlijk pas last minute in zou dienen (zie bijlage 8). Aan deze mail werd geen gehoor gegeven, dus heb ik dit begrepen als een stilzwijgend akkoord. Ook ben ik op 04/09 op een gegeven ogenblik overdag in slaap gedommeld omdat ik de hele nacht door had gewerkt aan de opdrachten, waardoor de tijdspanne nog krッpper werd. Men kan zeggen deadline is deadline, en daar heeft men in principe gelijk in. Maar vermits ik vanwege de fout van de opleiding tijdens de eerste zit in april de deadline had gemist en dus mijn eerste examenkans nooit heb kunnen benutten, vind ik dat men wel wat redelijker had kunnen zijn.”

Uit bovenstaand betoog leidt de interne beroepscommissie prioritair af:

- Dat de verzoekster op 04/09 om 14u37 een mail stuurde met de melding dat zij haar opdracht “pas last minute zou indienen”. Dixit de verzoekster werd hieraan ‘geen gehoor gegeven’ waardoor zij “uitging van een stilzwijgend akkoord”.

- Dat de verzoekster (vermoedelijk na het sturen van deze mail) vervolgens “overdag in slaap gedommeld is, waardoor de tijdspanne nog krapper werd.”
- Dat de opdracht uiteindelijk niet om 20u, maar om 23u30 ingediend werd: 3,5 uur na de (nieuwe) deadline.
- Dat de verzoekster zelf aangeeft “deadline is deadline” maar “men had wel wat redelijker kunnen zijn”.

Het moge duidelijk zijn dat de verzoekster geenszins ontkent of betwist dat de (laatste) opdracht laattijdig ingediend werd. De commissie stelt ook vast dat de verzoekster nogal stellig is in bepaalde uitspraken of aannames: zo vormt het loutere gegeven dat een mailbericht niet (onmiddellijk) beantwoord wordt, uiteraard geen rechtsgrond om uit te gaan van een stilzwijgend akkoord. Dit is bovendien ondergeschikt aan het gegeven dat de opdracht niet ‘last minute’, maar objectief *te laat* ingediend werd.

Ten overvloede wijst de verzoekster erop dat ‘de docent deze stukken toch pas maandag zou verbeteren’. Het is de interne beroepscommissie absoluut vreemd om uit deze argumentatie enig aantoonbaar recht te ontwaren: het loutere gegeven dat een docent pas op een later tijdstip effectief ‘start met lezen of verbeteren’ van opdrachten, doet geen afbreuk aan de vastgelegde deadline om deze werken in te dienen.

Met het oog op de vaste rechtspraak van de Raad, kadert de interne beroepscommissie dit middel eveneens binnen de context van gepercipieerde gebrekke gebeleidings of communicatie, daar de verzoekster doorheen het verzoekschrift aangeeft dat ‘*het de fout van de opleiding was dat...*’, ‘*ik niet onmiddellijk reactie kreeg op...*’, ‘*ik toch niet de taken van de trajectbeheerder dien op te nemen,...*’, etc., om haar middel te staven. Hoewel de interne beroepscommissie (zie supra) de aangehaalde argumenten niet onderschrijft, wijst zij ten overvloede op volgende rechtspraak:

“*Een verwijt aan de instelling op het vlak van een gebrekke gebeleidings of communicatie verschuift bijgevolg mogelijk de verantwoordelijkheid voor een slechte prestatie deels naar de instelling, maar in de regel kan dit er niet toe leiden dat de prestatie zelf zonder meer als voldoende moet worden beschouwd*” (R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 10 november 2015, nr. 2.568).

De beroepscommissie wijst ten overvloede op volgende vaste rechtspraak van de Raad: “*Er kan enkel anders over worden geoordeeld in uitzonderlijke omstandigheden, wanneer het gebrek aan gebeleidings het slagen de facto onmogelijk heeft gemaakt, bijvoorbeeld doordat essentiële vragen van de student onbeantwoord zijn gebleven of de gebeleidings nagenoeg onbestaande was.* Het valt aan de verzoekende partij toe om het bewijs te leveren van de gebreken in de gebeleidings die zij aanvoert.” (R.Stvb. 12 mei 2015, nr. 2015/068; R.Stvb. 18 augustus 2015, nr. 2.263; R.Stvb. 22 december 2015, nr. 2.746).

Uit het verzoekschrift blijkt evenwel geen (of niet afdoende) sprake te zijn van uitzonderlijke omstandigheden, behalve dan in hoofde van de verzoekster zelf.

Samengevat schiet de argumentatie van de verzoekster tekort op meerdere vlakken:

- De gevoerde en afgelopen procedure voor de Raad (R.Stvb, Rolnr. 2021/1218, d.d. 7 februari 2022) heeft potentieel een impact gehad op de organisatie van het academiejaar voor de verzoekster, maar dit ligt buiten de reikwijdte van de interne beroepscommissie of de betrokken opleiding.

- De aangevoerde ‘miskenning’ van artikel 48 OER ontbeert de noodzakelijke bewijsstukken als zou de opleiding hier effectief een inbreuk gepleegd hebben. De verzoekster stelt zich daarentegen in de plaats van de opleiding om zelf een ideaal (en fictief) curriculum te presenteren, maar doet hiermee afbreuk aan het vastgelegde prerogatief van (het hoofd van) de opleiding (en de coördinator) om i.h.k.v. een buitenlands traject de studie-equivalentie voor een curriculum vast te leggen.
- De commissie heeft begrip voor het gegeven dat een buitenlands traject potentieel een impact heeft op de studielast, maar dit is op zich geen argument om het laattijdig indienen van opdrachten te rechtvaardigen.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als ongegrond.

b. (miskenning van) tweede examenkans

In de marge van de *supra* gevoerde argumentatie, stelt de verzoekster [ten slotte]:

- “*Art. 62 uit het studiecontract 2021-2022 schrijft namelijk voor dat iedere student voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven in de loop van het academiejaar recht heeft op twee examenkansen. Wanneer de opleiding dit beroep te lezen krijgt, zal deze waarschijnlijk schrijven dat er wel rekening gehouden is met de extra studiebelasting die ik door haar fout had, maar dat is niet het geval. Ik had van haar immers steeds een gewettigd doktersattest (zie bijlage 9 en 10) nodig om uitstel te krijgen voor WMB 3.2, en bovendien is het zo dat wanneer de dokter mij rust oplegt vanwege ernstige uitputtingsverschijnselen, dat dat mij uiteraard geen extra tijd geeft om aan de opdrachten te werken.*”

De verzoekster lijkt hiermee te willen aangeven dat haar het recht op een tweede examenkans miskend werd. Echter blijkt duidelijk uit het eigen verzoekschrift, alsmede de meegeleverde stukken, en tenslotte uit het verweerschrift en de bijlagen, dat de verzoekster *wel degelijk* aan deze tweede kans deelnam, zij het met een uiteindelijke laattijdige indiening.

Volledigheidshalve wenst de commissie nog te wijzen op de volledige toepassing van artikel 62 OER (eigen onderlijning):

- Examenkansen Een student heeft voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven recht op twee examenkansen in de loop van het academiejaar tenzij de aard van het opleidingsonderdeel of de te verwerven competenties niet toelaten dat er tweemaal wordt geëvalueerd. Een student die geen credit behaalt bij een eerste examenkans, neemt verplicht de tweede examenkans op, tenzij de student na de eerste examenkans zijn diploma kan behalen. Het resultaat van de tweede examenkans geldt als definitief resultaat en vervangt alle eerdere resultaten. Het recht op twee examenkansen kan vervallen indien de student laattijdig inschrijft.

Zoals ook de verwerende partij terecht stelt, lijkt de verzoekster het vastgelegde principe van twee examenkansen, te verwarren met het recht op inhaalexamens. Pro memorie:

- Artikel 67. Inhaalexamens Een student die zich registreerde voor een examen waarvoor hij laattijdig aanwezig was, kan van het hoofd van de opleiding de toelating krijgen om dit examen op het inhaalmoment of op een ander geschikt moment binnen hetzelfde examenrooster af te leggen. Het hoofd van de opleiding oordeelt over de wettigheid van de voorgelegde bewijsstukken. Ook een student, die omwille van gewettigde afwezigheid niet kan deelnemen aan één of meerdere examens, kan op dezelfde wijze in aanmerking komen voor een of meerdere inhaalexamens op het inhaalmoment of op een ander geschikt moment binnen hetzelfde examenrooster. Inhaalexamens zijn steeds een gunst en vormen geen automatisch recht. Studenten die op eenzelfde tijdstip meerdere examens moeten afleggen kunnen een verplaatsing tijdig bij het hoofd van de opleiding aanvragen. Het hoofd van de opleiding kan toestaan een of meerdere examens naar het inhaalmoment of op een ander geschikt moment binnen hetzelfde examenrooster te verplaatsen.

Desalniettemin: uit de stukken blijkt duidelijk dat de verzoekster 1. Twee examenkansen gekregen heeft en 2. Ook herhaaldelijk uitstel (zoals terecht aangegeven: een gunstmaatregel).

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als ongegrond.

Middel 2: De betwisting – en daaraan gekoppelde vraag tot herziening – van de toegekende scores voor de twee opdrachten die wel tijdig ingediend werden.

In het tweede deel van haar betoog, wijst de verzoekster erop dat zij ook niet akkoord gaat met de toegekend scores voor de opdrachten die *wel* tijdig ingediend werden (met name: 08/20).

De beroepscommissie wijst er vooreerst op dat, nu het eerste middel als ongegrond beschouwd werd, de betwisting van de scores voor de overige opdrachten slechts een beperkt potentieel tot heroverweging inhoudt: wanneer *en slechts indien* afdoende vastgesteld kan worden dat deze scores ontrecht toegekend werden, kijkt de verzoekster nog steeds aan tegen de niet-tijdig ingediende laatste opdracht, waarvoor zij logischerwijs geen score ontving.

Desalniettemin beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel op basis van de gevoerde argumentatie. In een zeer uitgebreid betoog wijst de verzoekster op twee substantiële elementen:

- a. (sterk vermoeden van) oneerlijke beoordeling
- b. Miskenning van het recht op inzage

a. Oneerlijke beoordeling

De verzoekster stelt uitdrukkelijk dat “*er een sterk vermoeden is van oneerlijke beoordeling van mijn twee examenopdrachten, en door te wijzen op het gebrek aan vertrouwen in de opleiding vanwege haar herhaaldelijke fouten die niet zonder gevolgen voor mijn studie waren*”.

Om dit te staven, verwijst de verzoeker naar volgende uiteenzetting m.b.t. de feedback:

“Toen ik op 06/09 mijn resultaten te zien kreeg en zag dat ik maar een 6/20 had voor WMB 3.2, voelde ik dan ook voornamelijk ongeloof. Ik dacht dat er mogelijks een verkeerd cijfer in was gegeven, dus plande feedback in. Tijdens de feedback vroeg ik wat mijn score voor de twee casussen die ik wel tijdig ingediend had was; voor beiden bleek ik slechts een 8/20 te hebben. Wanneer ik de betrokken docent dan vroeg naar zijn reden om mij te buizen, gaf hij als antwoord dat ik onvoldoende verwees naar de primaire rechtsbronnen. Zo beweerde hij dat ik nergens verwees naar de leefloonwetten, en dat ik nergens een analyse zou hebben gemaakt van wanneer een pand als onbewoond wordt beschouwd. Daarnaast beweerde hij dat ik niet zou hebben verwezen naar het recht op pro Deo, maar zoals u kan zien in bijlage 11 en 12 zijn dit argumenten die niet kloppen. Ik ging mij hierdoor dan ook afvragen of hij de casussen eigenlijk wel grondig gelezen had. Tenslotte gaf hij aan mij gebuisd te hebben voor de casussen vanwege “een slordig gebruik van APA”. Ik had immers bij gebruik van bronnen van dezelfde auteur en hetzelfde jaartal onderscheid moeten maken door a, b, c, ... na het jaartal toe te voegen. Op zich maakte hij daarin zeker een punt, maar dit was eigenlijk enkel een aanmerking die hij kunnen geven had op opdracht 2 - de opdracht die niet verbeterd werd -, vermits in opdracht 1 ik zelfs helemaal nooit gebruik heb gemaakt van bronnen met zowel dezelfde auteur als hetzelfde jaartal. Bovendien stelt zich de vraag of één opmerking aan mijn APA-gebruik wel voldoende is om mij te buizen voor de opdrachten. Het is immers nog steeds zo dat het hoofddoel van de opdracht is om de casussen correct op te lossen, en dat had ik. Daarnaast is het zo dat ik een opleiding sociaal werk volg en niet de opleiding rechtspraktijk. Indien ik de evaluatiecriteria (zie bijlage 13) bekijk, ben ik van mening dat een 8/20 geen terechte beoordeling is. Een vriendin van mij, van wie ik één casus heb gelezen, had niet meer vermeld in de casussen dan ik en had een 16/20 voor dit vak.

Vanwege deze naar mijn mening onterechte beoordeling, stelde ik aan het opleidingshoofd het verzoek om mijn opdrachten door een derde te laten verbeteren en om mijn opdrachten te mogen vergelijken met die van mijn geslaagde medestudenten – mits een anonimisering van hun persoonsgegevens. Beide verzoeken werden me helaas geweigerd, terwijl art. 60, 99 en 100 uit het studiecontract 2021-2022 me mijns inziens daar nochtans wel het recht op geven. Art. 60: Elk examen wordt afgенomen door de persoon of de personen die hiervoor door het hoofd van de opleiding zijn aangesteld. Indien de omstandigheden dit vereisen kan het hoofd van de opleiding hiervoor een beroep doen op een andere interne examinator of een externe examinator die de deskundigheid bezit om de competenties van de studenten te evalueren. ”

De beroepscommissie stelt vast dat bovenstaande uiteenzetting misschien wel een correct-anekdotische weergave uitmaakt van de discussie tussen de betrokken docent en de verzoekster, maar dat dit het haar niet mogelijk maakt om hieruit ‘een sterk vermoeden van oneerlijke beoordeling’ af te leiden. De beroepscommissie wijst erop dat het niet aan haar, en evenmin aan de verzoekster is, om de beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen. De beroepscommissie volgt hierbij uitsluitend de vaste rechtspraak van de Raad: *“Het is bovendien niet aan de Raad en evenmin aan verzoeker om zijn beoordeling over de inhoud in de plaats van deze van de docent te stellen. Wat de onzorgvuldige organisatie van het opleidingsonderdeel betreft, is de Raad van oordeel dat deze an sich niet de onregelmatigheid van de gegeven score tot gevolg heeft.”* (R.Stb. 14 december 2016, nr. 2016/558). De weergegeven discussie over het correcte gebruik van rechtsbronnen, of de juiste toepassing van een verwijzingsysteem voor bron- of

voetnoten, volstaat aldus niet om te besluiten dat hier sprake is van een oneerlijke beoordeling. Uitspraken als “*Daarnaast is het zo dat ik een opleiding sociaal werk volg en niet de opleiding rechtspraktijk*” volstaan uiteraard niet als argumentatie om te oordelen dat voor een bepaald OLOD een andere – meer positieve – score gerechtvaardigd zou zijn, noch dat de docent hierdoor blijkt zou geven van een niet-objectieve beoordeling. Dit blijkt voor het overige ook nergens uit de aangevoerde bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift.

De beroepscommissie kan begrip opvatten dat de geleverde feedback (en inzage) misschien niet tegemoet kwam aan de verwachtingen van de verzoekster, maar wenst er, wat dit argument betreft, *prioritair* op te wijzen dat het vaste rechtspraak is van de Raad voor studievoortgangsbewijzingen dat een argument (middel) dat gebaseerd is op beweerdelijk gebrekkeerde feedback er niet toe leidt dat een negatieve evaluatie moet worden omgebogen in een positievere evaluatie (R. Stvb. 31 juli 2014, nr. 2014/089; R. Stvb. 18 december 2014, nr. 2014/400).

Waar de verzoekster in zekere zin alludeert op het gebrek aan objectiviteit van de begeleiding en ondersteuning, of zelfs aangeeft dat de opleiding haar intrinsiek ‘slechtgezind’ is (“*Bovendien had de opleiding er baat bij om mij te buizen voor het vak WMB 3.2*”), stelt de beroepscommissie vast dat deze perceptie voornamelijk in hoofde van de verzoekster lijkt te bestaan, maar niet afdoende bewezen geacht kan worden blijkens de stukken. Daarnaast weerlegt en/of nuanceert de opleiding deze stelling ook in haar verweer en de meegeleverde stukken. Ten overvloede wijst de beroepscommissie op de vaste rechtspraak van de Raad: “*Verder is de Raad van oordeel dat aan een titularis van een opleidingsonderdeel, die instaat voor de eindbeoordeling, een vermoeden van objectiviteit kleeft. Beweringen van een subjectieve houding dienen voldoende bewijskrachtig te zijn om het vermoeden van objectiviteit te weerleggen.*” (R. Stvb. 14 december 2016, nr. 2016/558).

In subsidiaire orde heeft de beroepscommissie er begrip voor dat de verzoekster zelf een betere quotering had verwacht, maar de interne beroepscommissie gaat hier uit van een – ondersteund en verdedigd – vermoeden van deskundigheid van de begeleider. Het volgt hierbij ook de vaste rechtspraak van de Raad (R.vStvb 14 augustus 2014, nr. 2014/109).

[Ten slotte] (en slechts in subsidiaire orde) stelt de interne beroepscommissie vast dat de verzoekster – zoals ook de verwerende partij terecht aangeeft – een foutieve (of althans zeer eenzijdige) interpretatie aanhoudt van artikel 60 OER. De regel dat “*Indien de omstandigheden dit vereisen kan het hoofd van de opleiding hiervoor een beroep doen op een andere interne examinator of een externe examinator die de deskundigheid bezit om de competenties van de studenten te evalueren.*”, is niet bedoeld om door studenten geïnterpreteerd te worden als een recht om naar eigen goeddunken een andere examinator te vragen. Slechts bij substantieel aantoonbare onverenigbaarheden, situaties als overmacht etc. zal dit artikel haar beloop krijgen, waarbij bovendien het (eerste) prerogatief hiertoe bestaat in hoofde van het opleidingshoofd.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als *ongegrond*.

b. recht op inzage

[Ten slotte] voert de verzoekster nog een betoog omtrent de inzage van stukken ingediend door medestudenten. Dixit de verzoekster:

- “*Vanwege deze naar mijn mening onterechte beoordeling, stelde ik aan het opleidingshoofd het verzoek om mijn opdrachten door een derde te laten verbeteren en om mijn opdrachten te mogen vergelijken met die van mijn geslaagde medestudenten - mits een anonimisering van hun persoonsgegevens.*”

De verzoekster vervolgt:

“*Dit werd me helaas geweigerd, terwijl art. 99 en 100 uit het studiecontract 2021-2022 me mijns inziens daar nochtans wel het recht op geven. Ze luiden namelijk als volgt:*

- Art. 99: *Studenten hebben steeds recht op inzage bij de door hen afgelegde examens. Het inzagerecht volgt immers uit het bestuursdecreet van 7 december 2018. [...] Concreet houdt dit in dat elke student die een belang doet gelden en die een vraag tot inzage stelt, ook inzage verleend wordt.*
- Artikel 100: *De hogeschool heeft de verplichting om een kopiename van examenkopijen (inclusief alle beoordelingsdocumenten) toe te staan. Indien na inzage van het examen blijkt dat de betrokken student een kopie wil van het door hem afgelegde examen, dan heeft deze student kopierecht, maar de kopie dient vertrouwelijk te worden behandeld en kan enkel gebruikt worden in het kader van zijn of haar onderwijsloopbaan. De student richt hiertoe een gemotiveerde aanvraag in bij het hoofd van de opleiding. Deze registreert de datum van ontvangst van de aanvraag en de identiteit (en contactgegevens) van de aanvrager. Binnen de vijftien kalenderdagen wordt een antwoord op de aanvraag geformuleerd. Indien een beslissing tot inwilliging van het verzoek wordt genomen, wordt deze binnen de dertig kalenderdagen na inwilliging uitgevoerd. Kopieën van documenten worden enkel verleend mits het onherkenbaar maken van gegevens die niet op de student betrekking hebben.*”

Tenslotte wijst de verzoekster nog op het bestuursdecreet:

“*Bovendien biedt ook de openbaarheid van bestuur me een rechtsgrond om de opdrachten van mijn medestudenten te mogen inkijken of te ontvangen. ‘Bestuursdocumenten’ kennen een ruime interpretatie; alle informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, wordt als een bestuursdocument beschouwd. Art. II.31 van het Bestuursdecreet bepaalt dat alle overheidsinstanties dan ook verplicht zijn om aan iedereen die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken, door er inzage in te verlenen of een afschrift van te overhandigen. Bovendien bepaalt art. II.40 lid 3 van het Bestuursdecreet dat ik in principe geen belang hoef aan te tonen, tenzij een verzoek wordt gesteld voor de openbaarmaking van informatie van persoonlijke aard. Tot slot verwijst ik nog even naar art. II.32 van het Bestuursdecreet. Dit artikel biedt me een rechtsgrond om de verbetersleutel van de betrokken docent in ontvangst te mogen nemen. In dit artikel wordt namelijk bepaald dat een bestuursdocument dat in het bezit is van een personeelslid van een overheidsinstantie, een bestuursdocument is dat in het bezit is van die instantie als het bestuursdocument betrekking heeft op de uitoefening van taken van die instantie.*”

Pro memorie plaatst de verwerende partij hiertegenover (ietwat beknopt):

“Artikel 99 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10) slaat op het recht om inzage te krijgen in de eigen examens. Inzage is op twee momenten verleend in zowel het eigen examen als het beoordelingssjabloon, zoals hierboven geschetst. Artikel 100 van het Studiecontract 2021-2022 (bijlage 10) handelt over het ontvangen van een kopie van het door de student afgelegde examen, mits het onherkenbaar maken van gegevens die niet op de student betrekking hebben. Dit is niet relevant in het kader van een werkstuk dat de student zelf indient, want dat is al in zijn bezit. Uit beide artikelen kan niet het recht worden afgeleid om andermans examens in te kijken.”

De interne beroepscommissie volstaat, wat dit middel betreft, vooreerst met de verwijzing naar de verschillende vormen van inzage die geboden werden aan de verzoekster. Dit blijkt ook uit het mailverkeer, de eigen weergave van het feedbackgesprek enzovoort. Zoals de opleiding in haar verweer ten overvloede schrijft, werden ook de (eigen) examenstukken alsmede het beoordelingssjabloon, rekening houdend met de vertrouwelijkheid zoals omschreven in artikel II.277 Codex Hoger Onderwijs (CHO) ter beschikking gesteld.

De beroepscommissie wijst volledigheidshalve ook op de volledige lezing van artikel II.277 CHO:

- *Voor wat betreft de examens houdt de openbaarheid van bestuur in dat studenten een recht op inzage in en toelichting bij de door hen afgelegde examens hebben. Indien na de toelichting blijkt dat de betrokken student een kopie wil van het door hen afgelegde examen, dan heeft deze student kopierecht. Iedere kopie dient persoonlijk en vertrouwelijk behandeld te worden en mag enkel gebruikt worden in functie van de onderwijsloopbaan van de student.*

Het principe van de openbaarheid van bestuur voor wat examens betreft, kent dus een duidelijke cesuur met de bepaling dat na aflegging van een eigen examen/OLOD het recht op inzage en toelichting toegekend dient te worden. Hieraan werd volgens de commissie ruimschoots tegemoet gekomen door de opleiding. De eis om ook opdrachten/stukken in te kijken van medestudenten, is in tegenspraak met de regelgeving van artikel II.277 CHO, en zorgt potentieel ook voor diverse problemen met de geldende regelgeving inzake de bescherming van de persoonsgegevens van natuurlijke personen (in de eerste plaats de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), en de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens).

Volledigheidshalve voegt de interne beroepscommissie daar aan toe dat artikel II.277 CHO de inzage en toelichting beperkt tot de door hen afgelegde examens, en dus geenszins impliceert dat een betrokken docent inzage (laat staan kopie) zou moeten geven tot de gehanteerde verbetersleutel.

Gelet op alle aangehaalde argumenten en bewijsstukken in verzoek- en verweerschrift, gelet op bovenstaande uiteenzetting, en gelet op de vaste rechtspraak van de Raad, beoordeelt de interne beroepscommissie dit middel als *ongegrond*.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen reden om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaande opmerking

De Raad wijst er ter inleiding op dat een verzoekende partij op grond van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde. Evenmin vermag een verzoekende partij in het beroep voor de Raad aan het geschil, zoals het aan de interne beroepsinstantie werd voorgelegd, een andere of ruimere finaliteit te geven.

De libellering “in de procedure voor de Raad” heeft niet alleen betrekking op het inleidend beroepschrift, maar *a fortiori* ook op de wederantwoordnota, waarop de verwerende partij immers niet meer schriftelijk kan repliceren.

Het mag bovendien als vaste rechtspraak van de Raad worden beschouwd dat het voormelde decretale voorschrift *mutatis mutandis* ook van toepassing is op de overtuigingsstukken die een verzoekende partij aanwendt. Ook die moeten dus, in beginsel, aan de interne beroepsinstantie zijn voorgelegd en kunnen, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet in de procedure voor de Raad voor het eerst worden aangevoerd.

Voorts herinnert de Raad aan artikel II.295 van diezelfde Codex, waarin wordt gesteld dat een verzoekende partij aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken kan toevoegen die zij nodig

acht, en naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier kan laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoekende partij bekend waren. Verzoekster heeft van de eerstgenoemde mogelijkheid ruim gebruik gemaakt, en voegt bij haar beroepschrift 39 stukken. De 9 stukken die verzoekster bijkomend met haar wederantwoordnota meedeelt – en die overigens opnieuw vanaf 1 zijn genummerd – worden zonder overtuigende verantwoording laattijdig voorgebracht, en worden derhalve buiten het debat gehouden.

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoekster zich op een schending van artikel 48 van het studiecontract.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet dit middel uiteen als volgt:

“Als volgt ga ik als eerste in op de beslissing om de laattijdig ingediende opdracht niet meer mee in de beoordeling te nemen:

Het voorbije academiejaar [heeft] de opleiding twee fouten begaan die invloed hebben gehad op mijn studietraject en -belasting. De eerste is dat me ongegrond werd geweigerd in het eerste semester om mijn curriculum uit te breiden, waardoor ik de drie examens die eigenlijk in datzelfde semester hadden moeten plaatsvinden pas kon afleggen in het tweede semester op 7, 10 en 18 juni (zie bijlage 3). Bovendien was ik op dat moment op uitwisseling in Nederland, waar de lessen – en ook stage – nog hebben plaatsgevonden tot en met 16 juni. De studiebelasting die ik daardoor op dat moment had, heeft dan ook in de hand gewerkt dat ik me genoodzaakt voelde om de eerste examenkans voor opdracht 3 van WMB 3.2, waarvan de deadline viel op 30 mei, aan me te laten voorbijgaan. Ook heeft deze fout ertoe geleid dat ik me pas op 22 februari kon inschrijven voor dit keuzevak, wat voor mij ook de tijd om aan de opdrachten te werken heeft verminderd en bovendien ervoor gezorgd heeft dat ik de opdrachten die normaal gesproken ook in groep konden, individueel moest maken. Indien er in groep zou worden gewerkt aan de opdrachten, dan moest men dit namelijk uiterlijk 21 februari aan de verantwoordelijke docent meedelen (zie bijlage 4, p. 4). Zoals u kan zien in bijlage 5, 6 en 7 nam ik op 15 februari via mail contact op met de lesgever voor informatie rondom het vak, maar was deze poging tevergeefs. Omdat ik van een andere docent het advies had gekregen om hem gewoon op te bellen via Teams, heb ik dit op 18 februari gedaan, maar noch mijn oproep werd beantwoord, noch nam de lesgever de verantwoordelijkheid om mij nadien opnieuw zelf te contacteren. Dit resulteerde in een nieuwe poging van mij op 22 februari, waaraan gelukkig wel gehoor werd gegeven. Alleen was toen de deadline om nog in groep aan de

opdrachten te kunnen werken al verstreken, waardoor al de werklast op mij alleen belandde.

Bovendien wens ik in het kader van deze fout ook te verwijzen naar [a]rrest nr. 7208 bij de Raad, in de zaak 2021/1218. In dat [a]rrest werd ook het interne beroep dat ik toen had ingediend opgenomen, waarin ik uitvoerig beschrijf hoe erg de ongegronde beslissing van de opleiding op zowel mijn mentaal welbevinden als mijn studie gewogen had, aangezien dat alle procedures plaatsvonden middenin de examenperiode en ik bovenindien vanwege het binnen de termijnen moeten opstellen van de twee beroepen en wederantwoordnota, ik veel met mijn stage-uren heb moeten schuiven, waardoor ik ook middenin de examenperiode nog elke dag stage-uren heb moeten inhalen. Dit heeft uiteraard toen de examenperiode voor mij vrijwel onhaalbaar gemaakt en daar acht ik de opleiding toch wel voor een zeer groot deel aansprakelijk voor.

De tweede fout ontdekte ik per toeval, vanwege fraude dat door een student in Nederland gepleegd werd tijdens het examen van ‘kennislijn’ a.k.a. ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’. Het eerste examen van dit vak in periode 4 vond plaats op 21/06 (zie bijlage 8), maar door de geconstateerde fraude moest het hele jaar dat examen opnieuw maken (zie bijlage 9). Dit deden mijn Belgische mede-uitwisselingsstudenten en ik op 4 juli omdat de voorziene data in augustus voor ons overlapt met onze herexamens in Arteveldehogeschool. Dit examen opnieuw moeten afleggen, bracht me in de problemen omdat ik op 12 juli nog drie deadlines had voor het grote vak van 17,5 EC en ik door opnieuw voor kennislijn te moeten leren, mijn geplande tijd om aan de drie opdrachten te werken met andere woorden verloor. Uiteindelijk heb ik voor dat vak dan ook de laatste opdracht niet meer tijdig afgekregen, wat betekende dat ik niet kon slagen voor het vak van 17,5 EC en daardoor alle ruilvakken het volgende academiejaar aan Arteveldehogeschool zou moeten opnemen. Ik raakte daardoor in paniek en vond dat de studielast het voorbije semester toch wel erg hoog geweest was, dus nam ik zowel het studiecontract van de HAN als van Arteveldehogeschool erbij en kwam zo tot de ontdekking dat ik effectief een te hoge studiebelasting had gehad, doordat Arteveldehogeschool het eigen studiecontract geschonden had.

De Interne Beroepscommissie stelt in haar beslissing dan ook – verkeerdelyk – het volgende:

“In het beroepschrift lijkt de verzoekster te insinueren dat de opleiding het patere legem quam ipse fecisti beginsel mistent (of, meer concreet: een inbreuk pleegt op artikel 48 van het eigen OER) doordat er — in hoofde van de verzoekster — geen één op één equivalentie in studiepunten was tussen de opgenomen OLOD’s gevuld aan de gastinstelling.”

en

“De commissie stelt vast dat de verzoekster zich hier ‘in de plaats van de opleiding’ (het opleidingshoofd en coördinator internationalisering) positioneert teneinde zelf te kiezen welke vakken equivalent zouden zijn met deze OLOD’s aan de gastinstelling. Zoals de verzoekster echter zelf — terecht — aangeeft, is dit het prerogatief van het hoofd van de opleiding. Het doorgegeven programma wordt vervolgens ook goedgekeurd door de coördinator en aan de student (in casu verzoekster) voorgelegd. Dergelijke procedure kan enkel aanleiding geven tot een hervormingsbeslissing vanuit de interne

beroepscommissie, wanneer er duidelijke inbreuken vastgesteld werden, quod non. Het gegeven dat er niet altijd (of eerder: zelden) een exacte equivalentie bestaat tussen de opleidingsonderdelen van de thuis- en de gastinstelling, is geen argument: het is aan de opleiding om op basis van numerieke en inhoudelijke elementen op zoek te gaan naar een ‘totale’ equivalentie.”

Ik vraag mij hierdoor dan ook af of de Interne Beroepscommissie bij haar beraadslaging eigenlijk mijn bijlagen we/ heeft geraadpleegd en onderzocht. De bijlage die ik toevoegde en aan dit beroep ook toe zal voegen (zie bijlage 10), was immers het officiële document waarin de ruil van AHS naar HAN werd vastgelegd – en tevens ook een document dat ik ontvingen had van [E.], de toenmalige coördinator internationalisering. Indien men dit document zorgvuldig zou hebben geraadpleegd, dan zou men niet stellen dat ik mij in plaats van de opleiding positioneer teneinde het zelf te kiezen welke vakken aan de Artevedehogeschool equivalent zouden zijn met de OLOD's gevuld aan de gastinstelling en dat ik insinueer dat er een inbreuk is gepleegd op art. 48 uit het eigen OER, omdat er geen één-op-één equivalentie in studiepunten was tussen de opgenomen OLOD's gevuld aan de gastinstelling.

Daarentegen, schrijf ik dat er een inbreuk is gepleegd op art. 48 uit het studiecontract (zie bijlage 11), en dit weliswaar vanwege onderstaande uiteenzetting. Zoals u kan zien in bijlage 10 was de ruil van AHS naar HAN namelijk de volgende:

- ‘werken met belanghebbenden 2.2’ (5 EC) = ‘gespreksvoering in een onvrijwillige context’ (5 EC)
- ‘politiek en beleid’ (4 EC), ‘werken in een organisatie’ (3 EC), ‘sociaal recht realiseren’ (3 EC) en ‘onderzoek 2’ (3 EC) = ‘sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (er staat 20 EC, maar dit is verlaagd naar 17,5 EC)
- ‘sociaal werk in internationaal perspectief’ (3 EC) = ‘verdieping creatief vakmanschap D’ (2,5 EC)
- ‘psychologische benaderingen’ (5 EC) = ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’

Ik had 19 EC in te ruilen en kreeg daarom van de opleiding in de HAN twee vrijstellingen. Vermits het vak ‘sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ een te groot aantal studiepunten omvatte, viel dat vak weg als mogelijke vrijstelling. De vrijstellingen die me uiteindelijk werden toegekend, waren de vrijstelling voor het vak ‘gespreksvoering in een onvrijwillige context’ van 5 EC en de vrijstelling voor het vak ‘creatief vakmanschap D’ van 2,5 EC. Dit zorgde ervoor dat ik 19 EC inruilde voor 22,5 EC. Dit terwijl volgens het officiële ruildocument het mogelijk was geweest om in de plaats van mij een vrijstelling toe te kennen voor het vak ‘creatief vakmanschap D’ van 2,5 EC, mij een vrijstelling toe te kennen voor het vak ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ van 5 EC a.k.a. ‘kennislijn’. Dit zou ervoor hebben gezorgd dat ik 19 EC inruilde voor 20 EC.

Ik stelde in mijn intern beroep met andere woorden wel duidelijk dat art. 48 uit het studiecontract werd geschonden omdat ik 19 EC heb moeten inruilen voor 22,5 EC in plaats van voor maar 20 EC en dus niet – zoals de interne beroepscommissie beweert – omdat er geen één-op-één equivalentie was, want dat was namelijk ook gewoonweg niet mogelijk. Bovendien heeft trajectbeheer mij in augustus deze fout reeds toegegeven, wat ik ook schreef in mijn intern beroep. De schuld op mij schuiven voor deze fout gaat

volledig aan het patere legem- en het zorgvuldigheidsbeginsel voorbij, aangezien ik – als student zijnde – toch wel van behoorlijk bestuur zou mogen kunnen uitgaan en niet van een opleiding die haar contractuele verbintenissen niet naleeft. Deze tweede fout van de opleiding had voor mij het gevolg dat ik tijdens het tweede semester belast was met 2,5 EC te veel, dit staat gelijk aan 70 uur te veel. Concreet betekent dit dat ik wekelijks lessen heb gevolgd en in totaal drie examens heb moeten afleggen (één in periode 3 en twee – vanwege de fraude, wat zorgde voor nog meer uren studielast dan voorzien in het ECTS-fiche – in periode 4) van – en dus ook heb moeten studeren voor – een vak dat ik in eerste instantie nooit had hoeven opnemen. Dit heeft ertoe geleid dat ik mijn recht op twee examenkansen, zoals art. 62 uit het studiecontract (zie bijlage 12) bepaalt dat iedere student heeft, voor WMB 3.2 niet kunnen benutten heb. In wat volgt, beargumenteer ik dit:

Het examen van kennislijn in periode 3 viel op 4 april (zie bijlage 13), dat was ook de datum dat de deadline voor opdracht 2 van WMB 3.2 viel (zie bijlage 14 en bijlage 15). Vanwege het moeten leren voor dit vak, dat ik volgens art. 48 uit het studiecontract nooit had hoeven op te nemen, kwam ik er niet aan toe om ook aan opdracht 2 voor WMB 3.2 te werken. Ik vroeg de docent dan ook om één of twee dagen uitstel en heb vervolgens ook twee dagen uitstel gekregen (bijlage 16). Wel wil ik daaraan toevoegen dat ik op dat moment enkel één of twee dagen uitstel vroeg in plaats van bijvoorbeeld een week omdat ik op dat ogenblik nog in de veronderstelling was dat deze grote studiebelasting mijn eigen keuze was geweest, vermits ik zelf had besloten om mijn curriculum alvast uit te breiden met dit derdejaarsvak en omwille van die reden ik het dan ook onredelijk van mezelf zou hebben gevonden om meer dan één of twee dagen uitstel te vragen. Alleen bleek de hoeveelheid aan studiebelasting – zo ontdekte ik pas in juli – niet mijn eigen keuze te zijn geweest. Bovendien waren de dagen extra tijd die ik had gekregen een dinsdag en een woensdag – de vaste voorziene dagen waarop in de HAN door ons stage moest worden gelopen, wat me dus alleen de avonden gaf om nog aan de opdrachten te werken. Dit deelde ik via mail aan de docent (zie bijlage 17). Daarnaast startte de Paasvakantie in Nederland ook pas een week later, dus kwam ik er alsnog met twee dagen uitstel niet aan toe om opdracht 2 tijdig in te leveren.

Zoals u kan zien in het ECTS-fiche (zie bijlage 18), zou de studiebelasting voor WMB 3.2 82,5 uur bedragen. Gelet op het gegeven dat er doorheen het jaar vijf lessen van het vak van anderhalf uur plaatsvonden, bleef er dus nog 75 uur over om aan de drie opdrachten – die in zijn geheel bestonden uit vier casussen – te werken. 75 uur gedeeld door 4, komt neer op ongeveer 19 uur aan werktijd per casus. Opdracht 1 en opdracht 3 bestonden elks uit één casus en opdracht 2 bestond er uit twee, dus zou opdracht 2 mij volgens deze berekening 38 uur werktijd gekost hebben. Kortom, zelfs wanneer mijn buitenlandse traject buiten beschouwing wordt gelaten, zou het onmogelijk zijn geweest voor mij om met twee dagen uitstel opdracht 2 alsnog tijdig te hebben behaald. Mijns inziens valt met het met twee dagen toegekende uitstel dan ook niet het verlies aan mijn eerste examenkans voor opdracht 2 op 4 april door schending van art. 48 uit het eigen studiecontract, te rechtvaardigen. De IBC slaat dan ook opnieuw de bal mis waar deze het onderstaande stelt:

“Zoals ook de verwerende partij terecht stelt, lijkt de verzoekster het vastgelegde principe van twee examenkansen, te verwarren met het recht op inhaalexamens.”

Het uitstel dat ik tijdens de herkansingen kreeg op basis van gewettigde doktersattesten (zie bijlage 19 en 20) hoeft inderdaad te worden aanzien als een gunst. Echter, schreef ik in mijn intern beroep ook helemaal niet dat ik mijn recht op twee examenkansen voor opdracht 2 verloor door niet deel te hebben genomen aan de tweede examenkans, maar wel door mijn eerste examenkans niet benut te kunnen hebben – en dit vanwege de overlap van de deadline met het examen van een vak dat ik niet had moeten opnemen. Bovendien wens ik toch ook nog graag in te gaan op die ‘gunst’. In augustus ontdekte ik in een gesprek met de ombuds dat de faciliteit om deadlines te kunnen uitstellen bestaat, zij vond het gek dat ik deze niet had. Omdat ik er pas sinds kort van op de hoogte ben, heb ik deze faciliteit voor het huidige academiejaar wel kunnen aanvragen en is deze me inmiddels toegekend. Ik betreur dan ook het gegeven dat alle mogelijke faciliteiten nergens concreet en transparant benoemd worden, anders had ik namelijk voorgaande jaren ook al op deze faciliteit kunnen terugvallen.

Ik vat nog eens kort samen:

- Vanwege een eerdere fout van de opleiding en bovendien ook een zekere nalatigheid van de verantwoordelijke docent in zijn communicatie, kon ik pas op 22 februari inschrijven en was voor mij de lesinformatie bijgevolg pas beschikbaar op 23 februari. Hierdoor had ik dan ook de deadline van 21 februari om aan de docent te melden indien er in groepsverband aan de opdrachten zou gewerkt worden, gemist. Niet enkel had ik dus al een halve maand minder tijd om aan de casussen te werken, maar belandde ook alle werklast op mij alleen in plaats van dat ik de werklast kon verspreiden onder mezelf en nog één of twee andere groepsleden.
- Door schending van art. 48 uit het studiecontract nam ik op 4 april deel aan een examen voor een vak dat ik eigenlijk niet had moeten opnemen, waardoor ik mijn eerste examenkans voor WMB 3.2 opdracht 2 – dat viel op diezelfde dag – aan me moest laten voorbijgaan en werd mij hierdoor het recht op twee examenkansen ontnomen. Daarnaast legde ik ook in juni en in juli door schending van art. 48 een examen af voor datzelfde vak, wat uiteraard ook zorgde voor minder tijd om te werken aan mijn opdrachten voor WMB 3.2.
- Tot slot heeft de eerdere fout van de opleiding ertoe geleid dat ik bovenop mijn examens in het tweede semester, nog examens had van drie eerstesemestervakken. Deze drukte zorgde ervoor dat ik me genoodzaakt voelde om de eerste examenkans voor opdracht 3, dat viel op 30 mei, ook aan me te laten voorbijgaan.

Wat betreft mijn verwijzingen naar ‘eerdere fout van de opleiding’, schrijft de IBC het volgende in haar beslissing: “*De interne beroepscommissie heeft uiteraard begrip voor deze uiteenzetting, en des te meer voor de beslissing van de Raad voor studievoortgangsbewistingen (R.Stvb, Rolnr. 2021/1218, d.d. 7 februari 2022), maar dient bovenal vast te stellen dat dit een aparte en afgeronde procedure betreft, bovendien beslecht in het voordeel van de verzoekster.*”

Echter, wens ik daarbij te wijzen op de leer van de contractuele aansprakelijkheid art. 1134-1155 BW. Het is niet dat omdat de opleiding na kennisgeving van het arrest bij de Raad haar beslissing in mijn voordeel heeft moeten herzien, dat dat mij ervan zou moeten weerhouden om niet meer naar de door mij geleden schade ten gevolge van het niet/laattijdig nakomen van haar contractuele verbintenissen te verwijzen, aangezien deze – in tegenstelling tot wat de IBC beweert – niet volledig losstaan van mijn huidige

verzoekschrift. De opleiding maakte fouten – zo werd ook aangetoond door de Raad – maakt er nu opnieuw en is daar aansprakelijk voor, punt.

Gelet op het gegeven dat ik door een fout van de opleiding mijn eerste examenkans voor opdracht 2 van WMB 3.2 niet kunnen benutten heb en de opleiding hiermee anders geformuleerd het patere legem- en zorgvuldigheidsbeginsel schendt; gelet op het gegeven dat opdracht 2 bovendien ook de opdracht was waarvan ik tijdens de herkansingen de deadline miste en dit dus in feite mijn eerste examenkans was; gelet op het gegeven dat de aansprakelijkheidsleer de opleiding verplicht om de geleden schade – in eerste orde in natura – te vergoeden, gelet op het gegeven dat de regeringscommissaris hoger onderwijs – [E.M.] – me zelfs telefonisch liet verstaan dat ik op basis van dezezelfde uiteenzetting volgens hem een nieuwe examenkans hoor te krijgen en gelet op het gegeven dat een nieuwe examenkans niet eens hetgene was dat ik aan de opleiding verzocht, maar daarentegen ik een minder groot verzoek deed door gewoon te vragen om de met 3,5 uur door mij laattijdig ingediende opdracht alsnog mee te nemen in de beoordeling, begaat de opleiding door mij dit verzoek te weigeren dus mijns inziens naast een inbreuk op het patere legem- en zorgvuldigheidsbeginsel door haar begane fouten, bovendien een inbreuk op het redelijkheidsbeginsel.

Verwerende partij kan zich in die standpunten niet vinden, en repliceert in haar antwoordnota (een voetnoot is weggelaten):

“In de mate dat verzoekster beide fouten ook reeds aanhaalde in haar intern beroep, werd daar door de interne beroepscommissie ook al op geantwoord.

Wat de eerste beweerde fout betreft, heeft de interne beroepscommissie gesteld:

“Zoals *supra* omschreven, start de verzoekster haar betoog met een uitgebreide uiteenzetting van reeds afgelopen en/of afgeronde procedures. Zo start de verzoekster haar argumentatie met volgende uiteenzetting: “*Allereerst wens ik te wijzen op de extra studiebelasting die ik doorheen het ganse [sic] jaar gehad heb, vanwege fouten van de opleiding. In het eerste semester van dit academiejaar werd mij ongegrond geweigerd mijn curriculum uit te breiden, waardoor enorm veel tijd gekropen is in procederen en ik pas halverwege februari - na kennis te hebben genomen van het arrest bij de Raad - kon inschrijven voor de eerstsemestervakken. Dit heeft ervoor gezorgd dat ik de examens reeds gemist had, dus heeft de opleiding dan ook deze nog moeten inplannen in het tweede semester. Uiteraard ben ik blij dat ik mijn recht op twee examenkansen alsnog heb kunnen uitoefenen, maar het heeft me wel heel wat extra studielast gegeven om plots in een onvoorzien semester drie extra examens te moeten afleggen, bovenop de examens die ik sowieso al had dat semester.*”

De interne beroepscommissie heeft uiteraard begrip voor deze uiteenzetting, en des te meer voor de beslissing van de Raad voor studievoortgangsbewijzingen (R.Stb, Rolnr. 2021/1218, d.d. 7 februari 2022), maar dient bovenal vast te stellen dat dit een aparte en afgeronde procedure betreft, bovendien beslecht in het voordeel van de verzoekster. Dat de geldende en toepasselijke termijnen voor deze procedures misschien niet altijd in het voordeel van de verzoekster spelen, ligt geheel buiten de wil of bevoegdheid van de interne beroepscommissie om.”

Verzoekster weerlegt dit antwoord niet en voert hier ook niets tegen in.

Verzoekster gaat thans wel veel uitgebreider in op die beweerde fout en de consequenties ervan, en leidt er argumenten uit die niet reeds werden aangevoerd voor de interne beroepscommissie. Deze argumenten zijn nieuw en kunnen niet voor het eerst worden ingeroepen voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen.

Ze zijn ook ongegrond.

Verzoekster stelt vooreerst dat ze, door het feit dat ze pas laattijdig kon inschrijven voor drie vakken uit het eerste semester, ze daarover in juni examen diende af te leggen. Verwerende partij ziet de relevantie hiervan niet in voor voorliggende geschil dat over het vak “Werken met belanghebbenden 3.2” gaat. Voor dat vak dienden opdrachten te worden ingediend op 11 maart, 24 april en 31 mei, en niet in de periode waarin die examens doorgingen.

Verzoekster merkt dan wel op dat ze door de bijkomende studielast die dat meebracht, en doordat ze ook in Nederland nog examens diende af te leggen in juni de derde opdracht in het raam van het vak WMB 3.2 aan zich heeft laten voorbijgaan. Doordat ze het vak WMB 3.2 maar laat kon opnemen, zou ze ook te laat geweest zijn om in groep te kunnen werken aan de opdrachten en diende ze dat individueel te doen.

Verwerende partij merkt op dat deze argumentatie betrekking heeft op de eerste zittijd. Verzoekster klaagt hiermee immers aan dat ze door die beweerde fout van verwerende partij haar eerste zittijd over WMB 3.2 niet integraal heeft kunnen benutten. Dit is evenwel op dit moment niet meer relevant. Verzoekster had dit kunnen aankaarten via een betwisting van het examencijfer dat ze in die eerste zittijd heeft gekregen, en had dan via een intern beroep kunnen proberen om de werkstukken die ze niet of niet tijdig kon indienen, wel nog te mogen indienen. Verzoekster heeft van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Ze kan die problematiek dan ook thans niet meer ontvankelijk aankaarten.

Verwerende partij merkt bij dit alles ook op dat het helemaal niet zo is dat de beweerde zware studiebelasting het gevolg is van een fout die ze zou hebben gemaakt. Het klopt dat verwerende partij verzoekster aanvankelijk niet heeft toegelaten om voor 15 studiepunten extra vakken op te nemen uit het derde modeltrajectjaar, en dat de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft geoordeeld dat ze dat niet had mogen weigeren, althans niet op grond dat dit niet toegelaten zou zijn ingevolge volgtijdelijkheidsregels, nu deze volgtijdelijkheden niet vermeld waren in de ECTS-fiches van de betrokken vakken. Dit belet niet dat verwerende partij wel steeds, terecht, erop heeft gewezen dat het niet aangewezen was voor verzoekster om die vakken eveneens op te nemen. Verzoekster had immers al een studiepakket van 56 studiepunten, wat méér is dan ze in het verleden ooit heeft behaald in één academiejaar.

Verwerende partij heeft verzoekster uiteindelijk wel de toestemming gegeven om die vakken op te nemen en zelfs om op die wijze een studiepakket op te nemen van méér dan 65 studiepunten, wat de principiële bovengrens is van een studiepakket, maar het blijft nog steeds de eigen keuze én verantwoordelijkheid van verzoekster om die vakken dan ook effectief op te nemen en op die wijze een curriculum op te nemen van 72

studiepunten, wat erg veel is, zeker gegeven het feit dat er in haar vakkenpakket ook vakken zitten waar stages voor gelopen moeten worden, dat ze een deel van de vakken volgde aan een Nederlandse universiteit, en dat ze bijkomend vakken zou opnemen uit het eerste semester dat op dat ogenblik al voorbij was.

Dat verzoekster een hoge studiebelasting had, is dan ook in eerste instantie te wijten aan haar eigen keuze om zoveel vakken op te nemen, keuze waarvoor verwerende partij niet verantwoordelijk is of kan worden gehouden.

Een tweede fout die zou zijn begaan is dat de opleiding haar een te hoge studiebelasting opgelegd zou hebben in haar uitwisseling met HAN, vermits ze daar voor 22,5 studiepunten zou hebben moeten opnemen, terwijl daartegenover maar voor 19 studiepunten aan vakken uit het opleidingsprogramma van Arteveldehogeschool zouden hebben gestaan. Verzoekster merkte in haar intern beroep reeds op dat dit strijdig zou zijn met artikel 48 van het OER.

Dit argument werd ook al beantwoord door de interne beroepscommissie:

“De verzoekster gaat vervolgens zeer uitgebreid in op de gepercipieerde uitdagende context van het volgen van opleidingsonderdelen aan een buitenlandse gastinstelling (in concreto: de *HAN University of Applied Sciences*, te Nederland). De beroepscommissie gaat slechts, voor zover de verzoekster in haar argumentatie verwijst naar ‘fouten begaan door de opleiding’, in op deze argumentatie.

Voor eerst stelt de interne beroepscommissie vast dat de verzoekster verwijst naar de misknelling van artikel 48 (§2) OER AJ 21-22, waarna een complex betoog aangevat wordt over de equivalentie van 20stp, dan wel 22 stp. Aangezien de verzoekster beknopt/onvolledig naar artikel 48, §2 OER verwijst, wordt dit pro memorie hieronder weergegeven (eigen onderlijning waar relevant):

(...)

In het beroepschrift lijkt de verzoekster te insinueren dat de opleiding het *patere legem quam ipse fecisti* beginsel miskent (of, meer concreet: een inbreuk pleegt op artikel 48 van het eigen OER) doordat er – in hoofde van de verzoekster – geen één op één equivalentie in studiepunten was tussen de opgenomen OLOD’s gevuld aan de gastinstelling. Dixit de verzoekster:

“De opleiding heeft mij opgedragen om de vakken ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (5 EC) en ‘sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (17,5 EC) op te nemen. Dat komt neer op dat ik de 19 reeds te behalen studiepunten aan de thuisinstelling ingeruild heb voor 22,5 EC aan de gastinstelling. Maar indien men zich aan de bepaling uit het studiecontract had gehouden, had men mij niet het vak ‘kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ (5 EC) moeten laten opnemen, maar het vak ‘creatief vakmanschap’ (2,5 EC). In dat geval zou ik 19 EC aan de thuisinstelling hebben ingeruild voor maar 20 EC, in plaats van voor wel 22,5 EC.

Zoals u kan zien in bijlage 2 heeft het opleidingshoofd bepaald dat ‘creatief vakmanschap’ gelijkstaat aan het vak ‘sociaal werk in internationaal perspectief’ -

een vak dat ik nog te behalen had aan de thuisinstelling, dus dat vak inruilen had perfect gekund.”

De commissie stelt vast dat de verzoekster zich hier ‘in de plaats van de opleiding’ (het opleidingshoofd en coördinator internationalisering) positioneert teneinde zelf te *kiezen* welke vakken equivalent zouden zijn met deze OLOD’s aan de gastinstelling. Zoals de verzoekster echter zelf – terecht – aangeeft, is dit het prerogatief van het hoofd van de opleiding. Het doorgegeven programma wordt vervolgens ook goedgekeurd door de coördinator en aan de student (*in casu* verzoekster) voorgelegd. Dergelijke procedure kan enkel aanleiding geven tot een hervormingsbeslissing vanuit de interne beroepscommissie, wanneer duidelijke inbreuken vastgesteld werden, *quod non*. Het gegeven dat er niet altijd (of eerder: zelden) een exacte equivalentie bestaat tussen de opleidingsonderdelen van de thuis- en de gastinstelling, is geen argument: het is aan de opleiding om op basis van numerieke en inhoudelijke elementen op zoek te gaan naar een ‘totale’ equivalentie.”

Verzoekster blijft bij haar argumentatie en verwijst ter zake naar bijlage 10 bij haar beroepsschrift.

Verzoekster bewijst aldus evenwel geenszins dat ze 22,5 studiepunten heeft moeten opnemen, zijnde 5 studiepunten voor het vak “kennis van sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten” en 17,5 studiepunten voor het vak “sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten”.

In het document dat verzoekster voorlegt, wordt niet gespecificeerd voor hoeveel studiepunten studenten het vak “sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten” opnemen. Bij de toelichting rond het vak staat vermeld dat het vak normaal uit twee delen bestaat, zijnde 10 EC vrije ruimte en praktijk en 10 EC opdrachten verbonden aan het themadeel. Het vak komt normaal in de plaats van volgende opleidingsonderdelen uit het programma aan Arteveldehogeschool:

10 EC = Onderzoek 2 (3EC) & Politiek en beleid (4 EC)

10 EC = Werken in een organisatie (3EC) en Sociaal recht realiseren (5EC)

Verzoekster was vrijgesteld voor “politiek en beleid”.

Daarnaast is bepaald in het document dat: “ze blijven ingeschreven voor het vak prof ontw 2 (PO2): ze zullen als vrije ruimte de connectie maken met hun PO2 groep en bv. rond duurzaamheid en kwetsbaarheid voorbeelden vanuit Nederland geven aan medestudenten of stagepraktijk voorstellen en dergelijke...”. Een deel van het werk voor het vak “sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten” wordt dus niet binnen dat vak geleverd maar wel binnen het vak “professionele ontwikkeling 2”, dat verzoekster ook had opgenomen in haar opleidingsprogramma.

Dat maakt dat verzoekster het vak “sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten” opgenomen heeft ten belope van 14 studiepunten en niet ten belope van 17,5 studiepunten. Eén en ander blijkt ook uit de puntenlijst van verzoekster waarin explicet “14” vermeld staat als aantal studiepunten bij het vak (stuk 8).

Verzoekster bewijst dus geenszins dat ze voor méér studiepunten vakken heeft moeten opnemen in Nederland dan er vakken voor in de plaats werden gesteld in Gent. Verzoekster nam voor 19 studiepunten vakken op in Nederland, in ruil waarvan ze voor 19 studiepunten vakken kon laten vallen uit het Gentse opleidingsprogramma.

Er is bijgevolg ook geen bewijs van een opgelegde te grote studielast die haar parten zou hebben gespeeld bij het maken van haar opdrachten voor het vak “Werken met belanghebbenden 3.2.” – waarvan niet voldoende kan worden gezegd dat het haar eigen keuze was om dit vak bijkomend op te nemen in een reeds vol opleidingsprogramma. Als verzoekster in het tweede semester van vorig academiejaar geconfronteerd werd met een te hoge studiebelasting, is dat niet het gevolg van een fout van verwerende partij maar uitsluitend van haar eigen keuze om tot 72 studiepunten aan vakken op te nemen.

Het middel is ongegrond.

Verzoekster stelt vervolgens dat het examen van kennislijn in periode 3 op 4 april viel, wat ook de deadline was voor het indienen van opdracht 2 van WMB 3.2. Doordat ze moest leren voor het vak kon ze niet werken aan de opdracht, waardoor ze uitstel vroeg aan de docent. Dat uitstel kreeg ze ook, maar dat was voor haar niet voldoende omdat die twee extra dagen ook stagedagen waren waarop ze enkel 's avonds kon werken aan haar opdracht.

Ook dat argument kan er niet toe leiden te oordelen dat het werkstuk voor opdracht 2 dat verzoekster in de tweede zittijd te laat heeft ingediend, toch in rekening zou moeten worden genomen voor het bepalen van haar eindcijfer. Ook dit betreft immers een omstandigheid die betrekking heeft op de eerste zittijd. Als verzoekster van oordeel was dat haar ten onrechte niet werd toegestaan om meer tijd te krijgen voor deze opdracht, dan had ze dat moeten opmerken in een beroep tegen het examencijfer dat ze in de eerste zittijd kreeg voor het vak WMB 3.2. Verzoekster heeft dat examencijfer evenwel niet aangevochten, wat tot gevolg heeft dat ze dit argument ook nu niet meer naar voor kan brengen.

Bovendien blijft ook hier weer hetzelfde gelden: het was verzoeksters eigen keuze en verantwoordelijkheid om het vak WMB 3.2 op te nemen en ze wist van bij de aanvang dat voor dat vak opdrachten dienden te worden gemaakt. Dat staat immers vermeld in de ECTS-fiche. De opdrachten werden ook tijdig opgegeven. Voor opdracht 2 bijvoorbeeld, waar verzoekster het hier over heeft, was de opdracht al gegeven en toegelicht op 16 februari 2022. Het is aan verzoekster om haar studiewerk zo te plannen dat ze én de opdracht tijdig kan afwerken én zich tijdig voorbereidt op het examen dat ze in Nederland dient af te leggen. Verwerende partij merkt hierbij nog op dat de aanvankelijk deadline voor de opdracht niet 4 april maar 1 april was. Verzoekster heeft dus niet “slechts” twee dagen uitstel gekregen – uitstel dat bovendien een loutere gunst was en dat de lesgever helemaal niet diende toe te kennen – maar heeft in werkelijkheid 5 dagen uitstel gekregen voor het maken van de tweede opdracht.

De interne beroepscommissie merkte in verband met deze argumenten, zoals ze voor haar werden aangebracht nog op:

“In de marge van de *supra* gevoerde argumentatie, stelt de verzoekster tenslotte:

- “*Art. 62 uit het studiecontract 2021-2022 schrijft namelijk voor dat iedere student voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven in de loop van het academiejaar recht heeft op twee examenkansen. Wanneer de opleiding dit beroep te lezen krijgt, zal deze waarschijnlijk schrijven dat er wel rekening gehouden is met de extra studiebelasting die ik door haar fout had, maar dat is niet het geval. Ik had van haar immers steeds een gewettigd doktersattest (zie bijlage 9 en 10) nodig om uitstel te krijgen voor WMB 3.2, en bovendien is het zo dat wanneer de dokter mij rust oplegt vanwege ernstige uitputtingsverschijnselen, dat dat mij uiteraard geen extra tijd geeft om aan de opdrachten te werken.*”

De verzoekster lijkt hiermee te willen aangeven dat haar het recht op een tweede examenkans miskend werd. Echter blijkt duidelijk uit het eigen verzoekschrift, alsmede de meegeleverde stukken, en tenslotte uit het verweerschrift en de bijlagen, dat de verzoekster wel degelijk aan deze tweede kans deelnam, zij het met een uiteindelijke laattijdige indiening.”

De interne beroepscommissie beantwoordde dit middel als volgt:

“Volledigheidshalve wenst de commissie nog te wijzen op de volledige toepassing van artikel 62 OER (eigen onderlijning):

- Examenkansen Een student heeft voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij is ingeschreven recht op twee examenkansen in de loop van het academiejaar tenzij de aard van het opleidingsonderdeel of de te verwerven competenties niet toelaten dat er tweemaal wordt geëvalueerd. Een student die geen credit behaalt bij een eerste examenkans, neemt verplicht de tweede examenkans op, tenzij de student na de eerste examenkans zijn diploma kan behalen. Het resultaat van de tweede examenkans geldt als definitief resultaat en vervangt alle eerdere resultaten. Het recht op twee examenkansen kan vervallen indien de student laattijdig inschrijft.

Zoals ook de verwerende partij terecht stelt, lijkt de verzoekster het vastgelegde principe van twee examenkansen, te verwarren met het recht op inhaalexamens. Pro memorie:

- Artikel 67. Inhaalexamens Een student die zich registreerde voor een examen waarvoor hij laattijdig aanwezig was, kan van het hoofd van de opleiding de toelating krijgen om dit examen op het inhaalmoment of op een ander geschikt moment binnen hetzelfde examenrooster af te leggen. Het hoofd van de opleiding oordeelt over de wettigheid van de voorgelegde bewijsstukken. Ook een student, die omwille van gewettigde afwezigheid niet kan deelnemen aan één of meerdere examens, kan op dezelfde wijze in aanmerking komen voor een of meerdere inhaalexamens op het inhaalmoment of op een ander geschikt moment binnen hetzelfde examenrooster. Inhaalexamens zijn steeds een gunst en vormen geen automatisch recht. Studenten die op eenzelfde tijdstip meerdere examens moeten afleggen kunnen een verplaatsing tijdig bij het hoofd van de opleiding aanvragen. Het hoofd van de opleiding kan

toestaan een of meerdere examens naar het inhaalmoment of op een ander geschikt moment binnen hetzelfde examenrooster te verplaatsen.

Desalniettemin: uit de stukken blijkt duidelijk dat de verzoekster 1. Twee examenkansen gekregen heeft en 2. Ook herhaaldelijk uitstel (zoals terecht aangegeven: een gunstmaatregel)."

Verzoekster stelt in haar extern verzoekschrift dat de interne beroepscommissie "de bal hier opnieuw mis slaat". Ze merkt daarbij op dat ze in haar intern verzoekschrift niet schreef dat ze haar recht op twee examenkansen voor opdracht 2 verloor door niet deel te hebben genomen aan de tweede examenkans, maar wel door haar eerste examenkans niet benut te kunnen hebben.

Verwerende partij neemt er akte van dat verzoekster uitdrukkelijk aangeeft dat ze haar recht op twee examenkansen voor opdracht 2 niet verloor in de tweede zittijd, en dat ze dus zelf erkent wel degelijk een examenkans te hebben gehad in de tweede zittijd voor die opdracht, examenkans die ze niet heeft benut. Ze geeft uitdrukkelijk aan dat het haar examenkans in eerste zittijd is die ze niet heeft gekregen omdat ze die niet kunnen benutten doordat de deadline van opdracht 2 lag op de dag waarop ze een examen diende af te leggen.

Hierboven is reeds opgemerkt dat ze die examenkans wel degelijk heeft gekregen: de opdracht is ruim op tijd gegeven, de deadline was oorspronkelijk 1 april, en ze heeft, zonder dat ze daar aanspraak op kon maken, uitstel gekregen tot 6 april. Niemand heeft haar verplicht om het maken van de taak uit te stellen tot op het moment waarop ze moest studeren voor het examen dat op 4 april viel. Welke vakken ze wel of niet opneemt en hoe ze haar studiewerk organiseert, is de eigen keuze en verantwoordelijkheid van elk student, inclusief verzoekster. Het gaat niet op om het onvermogen om zijn eigen studies te plannen in de schoenen te schuiven van verwerende partij om op die manier voorrechten te krijgen – *i.c.* het laattijdig mogen indien van opdrachten – die geen enkele student krijgt.

Wat de laattijdige indiening van de tweede opdracht betreft, en het argument dat het onredelijk zou zijn om die opdracht niet in aanmerking te nemen voor het bepalen van het examencijfer, wenst verwerende partij nog volgende overwegingen mee te geven.

Zoals uit de uiteenzetting hierboven blijkt kan aan verwerende partij niet worden verweten dat verzoekster haar opdrachten niet tijdig kon indienen ingevolge het feit dat ze een hoge studiebelasting had. Die hoge studiebelasting is immers het gevolg van haar eigen keuzes.

Die studiebelasting mag haar dan mogelijk hebben belet om de tweede en derde opdracht voor het vak WMB 3.2 tijdig in te dienen in de eerste zittijd, verzoekster geeft nergens aan dat ze ook in de tweede zittijd nog steeds werd geconfronteerd met een te hoge studiebelasting en daardoor de deadline in de tweede zittijd mistte voor haar tweede opdracht.

Wat die deadline betreft, kan verwerende partij vervolgens enkel vaststellen, zoals hoger reeds opgemerkt, dat die deadline oorspronkelijk op 16 augustus 2022 viel. Verzoekster was die dag en de daaropvolgende dag ziek, en kreeg van de lesgever uitstel tot 2

september 2022, dit is een uitstel met 17 dagen. Verzoekster was ook ziek op 1 en 2 september 2022, en kreeg om die reden nogmaals uitstel van de lesgever tot 4 september 2022 om 20.00 u. Ze kreeg aldus in totaal 19 dagen uitstel.

Laattijdige indiening van een opdracht werd en wordt voor alle studenten gesanctioneerd door het niet meenemen van die opdracht in de beoordeling van het vak. Verzoekster was daar zeer goed van op de hoogte, zoals ook blijkt uit de correspondentie die ze voerde met de lesgever in april, toen ze eveneens de (uitgestelde) deadline miste voor het indienen van diezelfde tweede opdracht (bijlage 7 bij de bestreden beslissing). Het staat ook uitdrukkelijk vermeld in de ECTS-fiche:

“Taken in zelfstudietijd

Omschrijving: Elke student dient drie werkstukken te maken. Naar keuze van de student gebeurt dit individueel of in groep (maximum drie leden per groep). De deadlines voor het indienen van de opdrachten zijn verspreid over het semester. De concrete data worden meegeleerd bij de aanvang van het opleidingsonderdeel. Het betreft hier telkenmale vervaltermijnen.” (nadruk door onderlijning toegevoegd)

Verzoekster kreeg, zoals gezegd, 19 dagen uitstel voor het indienen van haar opdrachten. Van die 19 dagen was ze vier dagen ziek, wat maakt dat ze *de facto* 15 dagen extra kreeg voor het maken van opdrachten, die ze bovendien reeds in februari opgegeven kreeg. Maar ook dan haalt verzoekster de deadline nog steeds niet. Uit haar beroepschrift blijkt bovendien dat verzoekster het maken van de opdrachten wel zeer lang heeft uitgesteld en er blijkbaar voornamelijk op 3 en 4 september aan heeft gewerkt.

Al deze omstandigheden samen genomen, en rekening houdend met het uitstel dat haar reeds werd verleend, kan niet worden gesteld dat het niet meer aanvaarden van een opdracht die te laat is ingediend, als onredelijk, laat staan als kennelijk onredelijk kan worden aangemerkt.

Verwerende partij besluit dat ze geen onregelmatigheid heeft begaan door de laattijdig ingediende opdracht niet meer mee in de beoordeling van het vak WMB 3.2 mee te nemen.”

Verzoekster handhaaft haar grieven in haar wederantwoordnota, en gaat nog omstandig in op de antwoordnota van verwerende partij.

Beoordeling

De Raad heeft met zijn arrest nr. 7.208 van 7 februari 2022 de beslissing van de interne beroepscommissie van verwerende partij van 25 november 2021, waarin verzoekster werd geweigerd vijf bijkomende opleidingsonderdelen in haar curriculum op te nemen, vernietigd.

Verzoekster mag daarin dan het principiële bewijs zien van een burgerrechtelijke fout in hoofde van verwerende partij – de Raad spreekt zich daarover niet uit aangezien dit niet tot zijn

rechtsmacht behoort – maar dat betekent nog niet dat alle feiten die zich vervolgens in het academiejaar 2021-2022 hebben voorgedaan, daarmee ook in oorzakelijk verband staan.

De Raad stipt vooreerst aan dat verzoekster haar vraag tot bijkomende inschrijving bij aanvang van het academiejaar had kunnen stellen. Om redenen die haar eigen zijn, en die alleszins niet aan verwerende partij kunnen worden toegeschreven, heeft zij pas op 25 november 2021 om een curriculumwijziging gevraagd. De impact die het voormalde arrest, louter omwille van het voortschrijden van de tijd, heeft gehad, in het bijzonder op de opleidingsonderdelen van het eerste semester, had derhalve kunnen worden vermeden indien verzoekster diligenter was opgetreden.

Bovendien bestaan er in het burgerlijk recht, waar verzoekster met overtuiging naar verwijst, ook concepten zoals het zorgvuldigheidsprincipe in hoofde van eenieder en de schadebeperkingsplicht. Verzoekster had, na tussenkomst van voormeld arrest, de vrije keuze om het rechtsherstel ‘in natura’ af te dwingen en de betrokken opleidingsonderdelen daadwerkelijk in haar curriculum op te nemen, dan wel te streven naar een schadeloosstelling bij equivalent. Zonder verzoekster het principiële recht op een schadeloosstelling in natura te ontzeggen, is de Raad van oordeel dat verzoekster moest weten dat ook ’s Raads arrest de klok niet kan terugdraaien, en dat het opnemen van de opleidingsonderdelen uit het eerste – ondertussen verstrekken – semester dus met risico’s gepaard kon gaan. Het is verzoeksters keuze geweest om die optie te nemen.

Indien verzoekster door de verschuivingen in haar curriculum in tijdnood is geraakt, dan kan zij dat niet als een fout verwijten aan verwerende partij.

Wat artikel 48 van het studiecontract betreft, valt de Raad verwerende partij bij dat uit verzoeksters resultatenlijst (stuk 8 administratief dossier) blijkt dat zij het opleidingsonderdeel ‘Sociaal werk in vrijwillige en onvrijwillige contexten’ heeft opgenomen ten belope van 14 studiepunten, en niet 17,5 studiepunten zoals verzoekster voorhoudt.

Daaruit volgt dat een schending van artikel 48 niet is aangetoond, en dat verzoekster bijgevolg op die grond evenmin kan stellen dat haar een te grote studielast werd opgelegd.

Voor zover verzoekster thans kritiek uit op de organisatie van de examens in de eerste zittijd van het academiejaar 2021-2022, met name het uitstel dat ontoereikend zou zijn geweest om een opdracht tijdig in te dienen, wijst de Raad erop dat de beroepstermijn om tegen de examenbeslissingen van die zittijd beroep in te stellen reeds lang is verstrekken.

In dat opzicht is het middel niet ontvankelijk.

Tot slot voert verzoekster aan dat wat zij hierboven als fouten in hoofde van verwerende partij heeft aangemerkt, ertoe geleid hebben dat de examenperiode van het tweede semester te zwaar werd, waardoor zij de eerste examenkans voor opdracht 3 niet heeft opgenomen.

Hierboven heeft de Raad reeds geoordeeld dat verzoekster 's Raads annulatiearrest van 7 februari 2022 niet kan projecteren op de regelmatigheid van handelingen die daarna zijn gevuld. De samenstelling van het curriculum na die datum was een eenzijdige beslissing van verzoekster; indien daaruit van de weeromstuit een verstoring van het examenritme doorheen de rest van het academiejaar is gevuld, dan is dit aan verzoekster toe te schrijven.

Het feit dat verzoekster in die omstandigheden voor zichzelf heeft beslist om een taak in de eerste zittijd niet in te dienen, betekent niet dat haar die eerste examenkans ook werd 'ontzegd' en dat de tweede examenkans als de eerste zou moeten gelden.

Wat de tweede zittijd betreft, stelt de Raad vast dat de deadline voor het indienen van de opdrachten oorspronkelijk op 16 augustus 2022 viel, en dat verzoekster tweemaal een uitstel heeft gekregen. Verzoekster spreekt niet tegen dat zij een medisch attest kan voorleggen voor vier dagen (16 en 17 augustus, 1 en 2 september 2022) en dat zij een uitstel bekwam van 16 augustus tot 4 september 2022 om 20u00.

Dat uitstel is dus meer dan redelijk. Verzoekster heeft opdracht 2 uiteindelijk ingediend op 4 september 2022 om 23u30. Voor die laattijdigheid wordt, in het licht van het bovenstaande, door verzoekster geen redelijke verantwoording gegeven die ertoe zou moeten leiden dat de overschrijding van de deadline moet worden gebillijkt. Wanneer de betrokken docent de stukken uiteindelijke naleest, is daarbij niet relevant. Verwerende partij vermocht derhalve opdracht 2 buiten de beoordeling te laten.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

In dit middel bekritiseert verzoekster dat zij voor de twee opdrachten die bij de beoordeling werden betrokken, geen slaagcijfer kreeg.

Ter zake betoogt verzoekster:

“Voor zowel opdracht 1 als opdracht 3 behaalde ik een 8/20. Omdat ik dit cijfer niet snapte, plande ik feedback in. Eerst en vooral wens ik erop te wijzen dat de docent door nalatigheid vergeten was dat ik feedback ingepland had, en ik hem zelf moeten opbellen heb. De argumenten om mij te buizen die hij vervolgens aanhaalde, kwamen niet overeen met wat ik wel in mijn opdrachten geschreven had zoals u kan lezen in mijn intern beroep. Dit zei ik hem uiteraard ook en daarop gaf hij mij het antwoord dat hij maar ‘bij wijze van spreken’ bedoelde, maar liet het daarbij wel na om mij geldige argumenten te geven. Bovendien gaf hij tijdens deze feedback ook toe dat ik de casussen wel correct opgelost had, maar niet ‘alles’ had verwerkt. Dat ik een aantal elementen volgens zijn normen niet tot in de precisie heb uitgewerkt, is dan ook geen afdoende motivatie om mij te buizen voor de opdrachten. Indien ik ‘alles’ zou hebben verwerkt, dan zou ik immers een 20/20 op de opdrachten moeten behaald hebben. Omdat deze feedback me niets had bijgebracht, vroeg ik vrijwel meteen daarna om mij een afschrift te bezorgen van de algemene verbetersleutel (zie bijlage 21). Zoals u kan lezen in bijlage 21 heeft men mij deze niet bezorgd, maar heeft men mij een inzage verleend – en dit pas op de dag dat mijn intern beroep moest binnen zijn, vlak voordat de postkantoren zouden sluiten. Dit heeft de mogelijkheid tot verdediging voor mij geschaad en bewijst dat de verbetersleutel pas ad hoc werd opgesteld. Tijdens dit ‘bemiddelingsgesprek’ werd mij uiteindelijk een verbetersleutel van enige soort getoond, waarin door de betrokken docent noch modelantwoorden werden uitgewerkt, noch werd uitgewerkt welke antwoordelementen welke scores konden behalen. Aangezien ik duidelijk verzocht om een afschrift van een algemene verbetersleutel, maar vervolgens gewoon inzage werd verleend in een document met evaluatiecriteria die niet eens in overeenstemming waren met de evaluatiecriteria zoals deze op Canvas stonden (zie bijlage 22 en 23), en met daarin enkele aanmerkingen op mijn opdrachten die bovendien tijdens de feedback niet eens ter sprake kwamen, bewijst eveneens dat deze ad hoc werd opgesteld. Dit is dan ook een inbreuk op de [materiëlemotiveringsplicht] én het verbod van willekeur.

Dat de interne beroepscommissie de docent helemaal niet gevraagd heeft naar zijn reden om mij te buizen, en daarnaast ook nergens de verhouding in puntenverdeling in vraag stelt – vermits het toch wel nog steeds belangrijker is dat aan de cliënten juiste informatie wordt gegeven, dan bijvoorbeeld helemaal correct te verwijzen naar de geraadpleegde bronnen – is frappant. Evenals is het frappant dat de IBC tijdens haar beraadslaging zich geen vragen stelt bij het door de opleiding lege ingediende beoordelingssjabloon met daarin – zo is duidelijk te zien in bijlage 22 – in de lege vakken weggegomde antwoorden, in plaats van het ingevulde beoordelingssjabloon zoals dit aan mij werd getoond op 13/09. Hiermee gaat zij volledig voorbij aan de correctheid van de inhoud van de opgeloste casussen en bovendien aan haar plicht om alle feiten zorgvuldig te onderzoeken, zoals of er door de betrokken docent wel aan de [materiëlemotiveringsplicht] beantwoord werd bijvoorbeeld. Hiermee begaat zij zelf een schending van de formele en materiële motiveringsplicht. Wat zij daarentegen wel deed, is stellen dat ik een foutieve interpretatie aanhoud van art. 60 van het OER omdat deze niet bedoeld is om naar eigen goeddunken een andere examinator te vragen. Ik wens er dan ook op te wijzen dat de reden dat het opleidingshoofd mij dit niet wil toekennen, niet was omdat deze het niet nodig achtte. Tijdens het ‘bemiddelingsgesprek’ van 13/09 werd mij namelijk door hem gezegd dat hij het moeilijk vond om in te gaan op mijn verzoek omdat dit zou betekenen dat de externe beoordelaar ook doorheen de cursus van het vak zou moeten gaan. Toen ik aan hem vervolgens mededeelde dat er geen cursus voor dit vak was, zei hij: “Powerpoints dan”. Toen hij daarna via mij moest vernemen dat – op een introductiepowerpoint na (zie bijlage 4) – ook die er niet waren, klonk hij enigszins verrast. “Er is geen lesmateriaal?”, aldus het hoofd van de opleiding. Het eerstvolgende dat ik bij thuiskomst deed, was dan ook [de] ECTS-fiche raadplegen, om tot de vaststelling te komen dat er inderdaad studiemateriaal beschikbaar had moeten zijn (zie bijlage 18). Dit betekent met andere woorden ook dat de docent in kwestie art. 9 uit het studiecontract geschonden heeft (zie bijlage 24). Verder vind ik het merkwaardig dat, indien de betrokken docent een strenge beoordelaar zou zijn, er – op mij na – zich tijdens de twee feedbackdagen helemaal niemand had ingeschreven (zie bijlage 25 en 26) voor feedback, vermits ik zou denken dat de meerderheid van de studenten die voor dit vak buisden, dit toch wel niet zouden hebben nagelaten.

Bovendien stelt de interne beroepscommissie dat mijn gebrek aan vertrouwen in de opleiding louter gebaseerd is op niet-gefundeerde aannames. Ook daarin wens ik nuance te brengen. Hieronder zal ik dan ook kort samenvatten waarom mijn gebrek aan vertrouwen in de opleiding wél grondslag kent:

- Ten eerste wens ik opnieuw te verwijzen naar eerder gemaakte fouten, die in [a]rrest nr. 7208, in de zaak 2021/1218 bij de Raad werden beschreven en aangetoond.
- Ten tweede wens ik te verwijzen naar feiten die na dit [a]rrest nog hebben plaatsgevonden:
 - het verbreken van haar belofte om de examens van ‘ethische vraagstukken’ te anonimiseren, zodat een dubbele rol zou worden vermeden – vermits de docent van dit vak ook de jurist was van de opleiding in de zaak 2021/1218 bij de Raad en een objectieve beoordeling daardoor in het gedrang kwam.
 - een verbetersleutel opstellen pas na examinering van de examens ethische vraagstukken en pas na mijn verzoek tot inzage in deze verbetersleutel, dit werd ook toegegeven door de twee betrokken docenten tijdens deze inzage.
 - schending van het beroepsgeheim en de discretieplicht door de jurist van de opleiding, dit in het bijzijn van zowel mijn neef als de tweede

verantwoordelijke docent voor het vak ethische vraagstukken tijdens het inzagemoment – beiden hadden niets met de zaak te maken.

- na kennisgeving van [a]rrest nr. 7208 in de zaak 2021/1218 bij de Raad, mij de belofte doen om de volgtijdelijkheidstabel in de toekomst steeds te laten overeenstemmen met de bepalingen in de ECTS-fiches, maar deze belofte vervolgens dit academiejaar al verbreken (zie hiervan in bijlage 27 en 28 een voorbeeld van één van de zes vakken waarbij op dit ogenblik door de opleiding juridisch ongegronde volgtijdelijkheidsregels worden gehanteerd). Niet alleen getuigt het opnieuw begaan van deze fout bij andere studenten dit jaar van weinig begrip voor de door mij geleden schade onder deze fout het voorbije jaar, maar bovendien van een misknelling van de rechtspraak van de Raad.
- in een poging om mij een dading te laten ondertekenen aangaande het nieuwe intern beroep dat door mij werd ingediend in februari 2022, mij de valse – zo blijkt inmiddels – belofte maken om in de toekomst steeds gedateerde verbetersleutels te voorzien. Dit is bedrog én schending van het vertrouwensbeginsel.
- schending van aft. 48 uit het eigen studiecontract begaan, zoals reeds uitvoerig beschreven in dit verzoekschrift.
- schending van art. 55 uit het eigen studiecontract begaan (zie bijlage 29, 30 en 31), aangezien een concordantie nooit lager mag zijn dan de te valideren studiepunten en studenten slechts een vrijstelling toekennen voor een deelvak van maar 2 studiepunten, terwijl de te valideren studiepunten 3 studiepunten bedragen, dan ook niet voldoende compenseert.

Vermits ik aan de opleiding had meegedeeld dat indien ik zou slagen voor WMB 3.2: sociaaljuridische dienstverlening en vervolgens niet voldoende zou worden gecompenseerd, zoals in art. 55 voor wordt geschreven, ik hiertegen een klacht neer zou leggen, had de opleiding er wel degelijk enig belang bij om mij te buizen voor het vak. Men weet namelijk dat indien deze klacht zou worden onderzocht, men het beleid zal moeten aanpassen en dit ertoe zal leiden dat de opleiding haar verantwoordelijkheid zal moeten opnemen door wijzigingen aan te brengen in de huidige curricula van alle studenten die niet voldoende werden gecompenseerd. Dit wekt dan ook een schijn van partijdigheid.

Alsook meent de interne beroepscommissie dat de betrokken docent geen inzage – en laat staan een kopie – zou moeten geven tot de door hem gehanteerde verbetersleutel omdat art.ll.227 CHO daarin geen specifieke rechtsgrond voorziet. Deze stelling wens ik te corrigeren. Het is namelijk niet zo dat omdat hiervoor in de CHO geen specifieke rechtsgrond wordt voorzien, dat de instelling zelf niet mag voorzien in een ruimere openbaarheid van bestuur. Dit doet de instelling dan ook door in art. 100 uit het studiecontract het volgende voor te schrijven: “De hogeschool heeft de verplichting om een kopiename van examenkopijen (inclusief alle beoordelingsdocumenten) toe te staan. Indien na inzage van het examen blijkt dat de betrokken student een kopie wil van het door hem afgelegde examen, dan heeft deze student kopierecht, maar de kopie dient vertrouwelijk te worden behandeld en kan enkel gebruikt worden in het kader van zijn of haar onderwijsloopbaan. [...]” Wat betreft mijn verzoek tot inzage of zelfs een afschrift te mogen ontvangen van de examenopdrachten van mijn medestudenten – zodat ik zal

kunnen nagaan of de zogenaamde ontbrekende elementen, die volgens de docent in mijn examenopdrachten de buizen rechtvaardigden, dan wel werden uitgewerkt in alle examenopdrachten van mijn geslaagde medestudenten – zal er waarschijnlijk nog meer duidelijkheid komen in de loop van de procedure bij de Raad. Ik heb namelijk nog tot en met 13 oktober om een beroep in te dienen bij de Commissie inzake de Openbaarheid van Bestuur en heb inmiddels ook een dossier geopend bij de Gegevensbeschermingsautoriteit. Wel deel ik alvast mee dat ik het zeer dubieus vind dat de opleiding mij zelfs weigert inzage te verlenen in de beoordeelde examenopdrachten van de in bijlage 32 benoemde student, wanneer ik – zo kunt u ook in diezelfde bijlage lezen – haar medeel dat ik uitdrukkelijke toestemming heb van deze student. Het reeds bestaande wantrouwen in de opleiding wordt hierdoor enkel groter. Ook beroeft de IBC zich op de privacywetgeving wat betreft de beslissing om mij geen inzage te verlenen in de opdrachten van mijn geslaagde medestudenten, terwijl ik nochtans in mijn intern beroep spreek over ganonimiseerde examenopdrachten en de Gegevensbeschermingsautoriteit dan ook geen knelpunt ziet in het licht van gegevensbescherming, indien het vergelijkingsmateriaal ganonimiseerd is. Ook hier is met andere woorden de formele en materiële motivering bij het weigeren van een nadelige beslissing dus niet afdoende. Om de duidelijke schijn van partijdigheid te ontdoen, zou het aan mij toekennen om mijn opdrachten te kunnen vergelijken met de ganonimiseerde opdrachten van mijn medestudenten dan ook een oplossing kunnen bieden.

Om mijn verzoekschrift af te ronden, wens ik nog te wijzen op het kwaliteits- en toetsbeleid dat binnen Arteveldehogeschool gehanteerd wordt. Zo kan u lezen in bijlage 33, 34, 35 en 36 dat er verwacht wordt van de docenten dat zij transparante correctiesleutels opstellen en deze als vanzelfsprekend ook hanteren tijdens de beoordeling. Dit ligt in lijn met wat mij door de ombuds in februari 2022 reeds gecommuniceerd werd. Bovendien worden docenten in art. 70 uit het studiecontract gewezen op het gegeven dat zij maatregelen moeten nemen om aan studenten een zo objectief mogelijke beoordeling te garanderen (zie bijlage 37). De betrokken docent pleegt door deze impliciete verplichtingen niet te zijn nagekomen, dan ook inbreuk op het Decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij het volgende (een voetnoot is weggelaten):

“Verwerende partij merkt vooreerst op dat verzoekster geen belang heeft bij dit argument.

Uit de ECTS-fiche blijkt immers vooreerst dat slagen voor het vak enkel mogelijk is als een student de drie afgewerkte opdrachten heeft ingediend. Er dient daarbij vanuit gegaan te worden dat een laattijdige indiening van een opdracht gelijk staat met het niet indienen ervan.

Verzoekster heeft de tweede opdracht niet tijdig ingediend, en diende dus enkel de opdrachten 1 en 3 in. Ze kan bijgevolg niet slagen voor WMB 3.2 en heeft dan ook geen belang bij een verdere betwisting van de deelcijfers voor de opdrachten 1 en 3.

Verwerende partij merkt bovendien op dat uit de ECTS-fiche ook blijkt dat deelname aan de tweede zittijd slechts mogelijk is als minstens twee van de drie afgewerkte opdrachten in de eerste zittijd zijn ingediend. Verzoekster diende haar tweede opdracht te laat in, en liet de derde opdracht aan zich voorbij gaan. Er moet dus vanuit gegaan worden dat ze maar één opdracht indiende, en dus zelfs niet eens kon deelnemen aan de tweede zittijd. Dat ze dat toch deed, doet daaraan geen afbreuk en heeft niet tot gevolg dat ze ook een examencijfer zou moeten krijgen in de tweede zittijd. Ook om die reden heeft ze geen belang bij het aanvechten van de deelcijfers die ze kreeg voor de opdrachten 1 en 3.

Wat die deelcijfers betreft, bleef haar argumentatie voor de interne beroepscommissie beperkt tot het uiten van “een sterk vermoeden [...] van oneerlijke beoordeling van mijn twee examenopdrachten”, vermoeden dat ze vervolgens steunde op een betoog waaruit moest blijken dat ze geen adequate feedback heeft gekregen over haar prestaties voor die opdrachten, op het feit dat de opleidingsvoorzitter had geweigerd om de opdrachten door een derde te laten verbeteren, en, andermaal, op de fouten die de opleiding zou hebben gemaakt bij het vastleggen van haar opleidingsprogramma. Ze verweet de opleiding/lesgever ook dat die geen inzage heeft willen verlenen in de opdrachten die haar medestudenten hadden ingediend.

De interne beroepscommissie heeft het middel ook zo begrepen, en is in haar beslissing eensdeels ingegaan op het verwijt dat er geen eerlijke beoordeling zou zijn geweest van de opdrachten, en anderdeels op de kwestie van de inzage van de opdrachten van andere studenten.

Verzoekster verwijt de interne beroepscommissie thans dat ze de docent niet gevraagd heeft naar de reden om haar een onvoldoende te geven voor de betrokken opdrachten, en de gegeven deelcijfers niet verder onderzoekt.

Verwerende partij kan enkel vaststellen dat verzoekster in haar intern beroep ook geen concrete argumenten heeft gegeven waaruit zou moeten blijken dat de beoordeling niet correct was gebeurd. Ze heeft nochtans feedback gekregen over haar opdrachten, én er is nadien ook nog een bemiddelingsgesprek geweest waarbij ze ook inzage heeft gekregen in het ingevulde beoordelingsdocument, wat ze ook toegeeft in haar extern verzoekschrift. Verzoekster was dus wel degelijk op de hoogte van de inhoud van de beoordeling en de redenen op grond waarvan haar een onvoldoende werd toegekend, maar toonde nergens aan dat dit ten onrechte was. Dat het bemiddelingsgesprek en de inzage in het beoordelingsdocument pas plaats vond op de dag waarop ze haar intern beroep moest indienen, doet daaraan geen afbreuk. Niets had haar immers kunnen beletten om na het indienen van het beroep haar argumentatie in een aanvullende nota nog verder aan te vullen, en daarbij wel concrete argumenten naar voor te brengen waaruit kon blijken dat de beoordeling niet correct was gebeurd en haar prestaties niet correct waren gequoteerd.

Verzoekster betwist vervolgens de vaststelling van de interne beroepscommissie dat haar gebrek aan vertrouwen in de opleiding louter gebaseerd is op niet-gefundeerde aannames. Ze wenst daarin nuance te brengen, en vat kort samen waarom haar gebrek aan vertrouwen in de opleiding wél grondslag zou kennen:

[...]

Verwerende partij wijst op de vaste rechtspraak van de Raad waarbij uitgegaan wordt van een vermoeden van deskundigheid en objectiviteit in hoofde van de beoordelaar, en waarbij het principe wordt gesteld dat het aan de verzoekende partij toekomt om door middel van concrete gegevens aan te tonen dat die deskundigheid of objectiviteit ontbreekt.

Verzoekster vecht het examencijfer aan dat ze kreeg voor het vak WMB 3.2. Dat examencijfer werd vastgesteld door de betrokken docent, niet door de opleiding. De interne beroepscommissie heeft het examencijfer ook zonder meer overgenomen, nu ze van oordeel was dat verzoekster niet had aangetoond dat de beoordeling oneerlijk zou zijn geweest en niet objectief.

Verwerende partij kan niet anders dan vaststellen dat de argumenten die verzoekster thans opnieuw naar voor schuift om haar gebrek aan vertrouwen in de opleiding te funderen, naast de kwestie zijn. Het gaat er immers niet om of verzoekster de opleiding kan vertrouwen. De vraag is wel en enkel of haar prestaties voor het vak WMB 3.2 voldoende objectief werden beoordeeld, en dus of de betrokken lesgever die haar heeft gequoteerd, dat objectief heeft gedaan.

Verzoekster brengt nog steeds geen enkel concrete aanwijzing aan waaruit zou moeten blijken dat de lesgever haar niet correct zou hebben beoordeeld.

De “fouten” waarnaar ze verwijst, en die verwerende partij hierboven al heeft weerlegd, betreffen niet de beoordeling die ze kreeg voor het vak maar enkel en alleen de samenstelling van haar curriculum.

De twee eerste bullets in haar overzicht van “feiten die na dit Arrest nog hebben plaatsgevonden” betreffen niet het vak WMB 3.2. maar wel het vak “ethische vraagstukken” waarvoor verzoekster slaagde, en waarvan ze het examencijfer niet heeft betwist.

De “schending van het beroepsgeheim en de discretieplicht door de jurist van de opleiding” in het bijzijn van haar neef en de tweede verantwoordelijke docent betreft andermaal het vak “ethische vraagstukken” waarvoor ze slaagde. Ze verduidelijkt overigens niet hoe die jurist (dhr. [L.F.]) zijn beroepsgeheim of discretieplicht dan wel zou hebben geschonden. Verzoekster heeft destijds feedback gevraagd over haar examencijfer voor “ethische vraagstukken” en die feedback is doorgegaan in aanwezigheid, vanzelfsprekend, van beide betrokken docenten. Verzoekster heeft er daarbij zelf voor gekozen om haar neef te laten deelnemen aan die feedback. Ze kan thans moeilijk beweren dat dhr. [F.] zijn beroepsgeheim of discretieplicht zou hebben geschonden door op de feedback toelichting te geven bij het gegeven examencijfer omdat haar neef daarop aanwezig was, aan wie ze zelf had gevraagd om aanwezig te zijn. En ze kan al helemaal niet beweren dat dhr. [F.] zijn beroepsgeheim of discretieplicht zou hebben geschonden omdat de andere betrokken lesgever daar ook bij aanwezig was. Het spreekt immers vanzelf dat bij een vak dat door meerdere docenten wordt gegeven, ook overleg wordt gepleegd tussen die docenten omtrent de examencijfers die worden gegeven, en dat de verschillende docenten dus ook op de hoogte zijn en moeten zijn van elkaar's beoordelingen.

Wat ze vervolgens beweert onder de bullet waar ze het heeft over de volgtijdelijkheidsregels die nog niet zouden zijn aangepast na het arrest van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen nr. 7.208, heeft andermaal geen betrekking op het litigieuze vak en nog minder op de lesgever, en kan hoegenaamd niet bewijzen dat de lesgever haar niet objectief zou hebben beoordeeld. Hetzelfde geldt voor wat ze beweert omtrent een beweerde belofte om steeds gedateerde verbetersleutels te voorzien, iets wat overigens door geen enkele regel wordt opgelegd.

Onder de twee laatste bullets van haar opsomming verwijst ze nog naar de schending van artikel 48 en 55 van het studiecontract die zou zijn begaan, maar ook dat heeft geen uitstaans met de beoordeling van het litigieuze vak.

Verzoekster wijst vervolgens nog op het feit dat ze aan de opleiding had meegedeeld dat indien ze zou slagen voor WMB 3.2 en vervolgens niet voldoende zou worden gecompenseerd zoals voorzien in artikel 55 OER, ze daartegen klacht zou neerleggen. Ze leidt daaruit af dat de opleiding er belang bij had om haar niet te laten slagen voor het vak, omdat men weet dat, als die klacht zou worden onderzocht, men het beleid ook zou moeten aanpassen. Dit zou een schijn van partijdigheid wekken.

Ook dat argument slaat nergens op en bewijst alleszins niet dat de lesgever vooringenomen zou zijn. Die hele discussie staat immers ook los van de beoordeling die de lesgever uitbracht over haar prestaties voor het litigieuze vak. Die discussie betreft enkel en alleen de omvang van het studieprogramma waarmee verzoekster zou afstuderen als ze in het academiejaar 2021-22 zou slagen voor WMB 3.2, en waarbij die omvang ingevolge de gevolgen van een programmawijziging 181 studiepunten zou bedragen.

Verwerende partij merkt in dat verband nog op dat dit niet eens strijdig is met artikel 55 OER zoals verzoekster beweert. Dat artikel garandeert enkel dat bij toekomstige aanpassingen aan het opleidingsprogramma een student zijn reeds verworven studiepunten binnen de opleiding kan valideren binnen het vernieuwde opleidingsprogramma, maar niet dat een programmawijziging niet tot gevolg kan hebben dat een student voor méér dan 180 studiepunten moet slagen om zijn bachelordiploma te behalen omdat hij door studievertraging die hij heeft opgelopen, zijn opleiding deels in het oude en deels in het nieuwe programma dient af te werken. Een bacheloropleiding kan overigens méér dan 180 studiepunten omvatten, zoals ook blijkt uit artikel II.64 § 2 Codex hoger onderwijs: “De studieomvang van een bacheloropleiding bedraagt ten minste 180 studiepunten” (nadruk toegevoegd).

Verzoekster betwist tenslotte de opmerking die de interne beroepscommissie heeft gegeven dat de betrokken docent geen kopie zou moeten geven van de door hem gehanteerde verbetersleutel omdat artikel II.227 Codex hoger onderwijs hem daar niet toe verplicht. Ze betwist die vaststelling niet maar wijst wel op artikel 100 uit het studiecontract dat aangeeft dat er niet enkel een plicht bestaat om een kopie van een examenkopij te bezorgen aan een student, maar ook voor “beoordelingsdocumenten”.

Verzoekster heeft evenwel geen belang bij dit middel. Dit argument heeft immers geen betrekking op het betwiste examencijfer maar betreft enkel een vraag om openbaarheid die ze aan de docent heeft gesteld maar waarop deze niet is ingegaan.

Voor voorliggend examengeschil is het bovendien enkel van belang te weten of verzoekster voldoende op de hoogte werd gebracht van de redenen waarom ze niet slaagde voor de opdrachten 1 en 3. Verzoekster betwist in dat verband niet dat ze wel degelijk feedback heeft gekregen, én bovendien inzage heeft gekregen in het beoordelingsdocument. Daarmee was ze voldoende ingelicht over de reden van haar niet-slagen om met kennis van zaken een beroep te kunnen instellen tegen het gegeven examencijfer en daartegen ook een argumentatie te ontwikkelen.

Verzoekster wijst ten slotte nog naar het kwaliteits- en toetsbeleid dat binnen Arteveldehogeschool wordt gevoerd en waaruit zou blijken dat docenten transparante correctiesleutels moeten opstellen en hanteren tijdens een beoordeling, en dat ze maatregelen moeten nemen om studenten zo objectief mogelijk te beoordelen. De betrokken docent zou die verplichtingen niet zijn nagekomen en daardoor een inbreuk plegen op het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991.

Dit argument is vooreerst niet ontvankelijk want werd niet reeds aangebracht voor de interne beroepscommissie.

Het is bovendien ongegrond. Vooreerst bewijst verzoekster immers niet dat de betrokken docent dit alles niet zou zijn nagekomen. Vervolgens is het decreet rechtspositie gesubsidieerd onderwijs van 27 maart 1991 blijkens zijn artikelen 4 jo. 5 niet van toepassing op personeel van hogeronderwijsinstellingen.”

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster nog uitvoerig in op haar argumenten en de repliek van verwerende partij.

Beoordeling

In de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Werken met belanghebbenden 3.2’ is, wat de evaluatie betreft, het volgende vermeld:

“Studenten moeten drie werkstukken maken. Elke werkstuk telt voor een gelijk deel, met dien verstande dat slagen in eerste zittijd enkel mogelijk is indien drie afgewerkte werkstukken werden ingediend.

Deelname aan de tweede zittijd is bovendien slechts mogelijk indien minstens twee (van de drie) afgewerkte werkstukken in eerste zittijd werden ingediend.”

Verzoekster heeft in de eerste zittijd twee van de drie werkstukken (tijdig) ingediend, en kon dus deelnemen aan de tweede zittijd. Anders dan verwerende partij voorhoudt, bevat de ECTS-fiche geen voorschrift dat een student niet kan slagen in de tweede zittijd wanneer in die zittijd slechts twee werkstukken werden ingediend.

Verzoekster heeft derhalve wel degelijk belang bij het middel; de exceptie die van het tegendeel uitgaat, wordt verworpen.

In haar intern beroep heeft verzoekster met betrekking tot de quoterings van de twee werkstukken het volgende opgeworpen:

“Toen ik op 06/09 mijn resultaten te zien kreeg en zag dat ik maar een 6/20 had voor WMB 3.2, voelde ik dan ook voornamelijk ongeloof. Ik dacht dat er mogelijks een verkeerd cijfer in was gegeven, dus plande feedback in. Tijdens de feedback vroeg ik wat mijn score voor de twee casussen die ik wel tijdig ingediend had was; voor beiden bleek ik slechts een 8/20 te hebben. Wanneer ik de betrokken docent dan vroeg naar zijn reden om mij te buizen, gaf hij als antwoord dat ik onvoldoende verwees naar de primaire rechtsbronnen. Zo beweerde hij dat ik nergens verwees naar de leefloonwetten, en dat ik nergens een analyse zou hebben gemaakt van wanneer een pand als onbewoond wordt beschouwd. Daarnaast beweerde hij dat ik niet zou hebben verwezen naar het recht op pro Deo, maar zoals u kan zien in bijlage 11 en 12 zijn dit argumenten die niet kloppen. Ik ging mij hierdoor dan ook afvragen of hij de casussen eigenlijk wel grondig gelezen had. [Ten slotte] gaf hij aan mij gebuisd te hebben voor de casussen vanwege “een slordig gebruik van APA”. Ik had immers bij gebruik van bronnen van dezelfde auteur en hetzelfde jaartal onderscheid moeten maken door a, b, c, ... na het jaartal toe te voegen. Op zich maakte hij daarin zeker een punt, maar dit was eigenlijk enkel een aanmerking die hij kunnen geven had op opdracht 2 – de opdracht die niet verbeterd werd – vermits in opdracht 1 ik zelfs helemaal nooit gebruik heb gemaakt van bronnen met zowel dezelfde auteur als hetzelfde jaartal. Bovendien stelt zich de vraag of één opmerking aan mijn APA-gebruik wel voldoende is om mij te buizen voor de opdrachten. Het is immers nog steeds zo dat het hoofddoel van de opdracht is om de casussen correct op te lossen, en dat had ik. Daarnaast is het zo dat ik een opleiding sociaal werk volg en niet de opleiding rechtspraktijk. Indien ik de evaluatiecriteria (zie bijlage 13) bekijk, ben ik van mening dat een 8/20 geen terechte beoordeling is. Een vriendin van mij, van wie ik één casus heb gelezen, had niet meer vermeld in de casussen dan ik en had een 16/20 voor dit vak.

Vanwege deze naar mijn mening ontterechte beoordeling, stelde ik aan het opleidingshoofd het verzoek om mijn opdrachten door een derde te laten verbeteren en om mijn opdrachten te mogen vergelijken met die van mijn geslaagde medestudenten – mits een anonimisering van hun persoonsgegevens. Beide verzoeken werden me helaas geweigerd, terwijl art. 60, 99 en 100 uit het studiecontract 2021-2022 me mijns inziens daar nochtans wel het recht op geven. Ze luiden namelijk als volgt:

Art. 60: Elk examen wordt afgenoem door de persoon of de personen die hiervoor door het hoofd van de opleiding zijn aangesteld. Indien de omstandigheden dit vereisen kan het hoofd van de opleiding hiervoor een beroep doen op een andere interne examinator of een externe examinator die de deskundigheid bezit om de competenties van de studenten te evalueren.

Art. 99: Studenten hebben steeds recht op inzage bij de door hen afgelegde examens. Het inzagerecht volgt immers uit het bestuursdecreet van 7 december 2018. [...] Concreet houdt dit in dat elke student die een belang doet gelden en die een vraag tot inzage stelt, ook inzage verleend wordt.

Artikel 100: De hogeschool heeft de verplichting om een kopiename van examenkopijen (inclusief alle beoordelingsdocumenten) toe te staan. Indien na inzage van het examen blijkt dat de betrokken student een kopie wil van het door hem afgelegde examen, dan heeft deze student kopierecht, maar de kopie dient vertrouwelijk te worden behandeld en kan enkel gebruikt worden in het kader van zijn of haar onderwijsloopbaan. De student richt hiertoe een gemotiveerde aanvraag in bij het hoofd van de opleiding. Deze registreert de datum van ontvangst van de aanvraag en de identiteit (en contactgegevens) van de aanvrager. Binnen de vijftien kalenderdagen wordt een antwoord op de aanvraag geformuleerd. Indien een beslissing tot inwilliging van het verzoek wordt genomen, wordt deze binnen de dertig kalenderdagen na inwilliging uitgevoerd. Kopieën van documenten worden enkel verleend mits het onherkenbaar maken van gegevens die niet op de student betrekking hebben.

Bovendien biedt ook de openbaarheid van bestuur me een rechtsgrond om de opdrachten van mijn medestudenten te mogen inkijken of te ontvangen. ‘Bestuursdocumenten’ kennen een ruime interpretatie; alle informatie die in het bezit is van een overheidsinstantie, wordt als een bestuursdocument beschouwd. Art. II.31 van het Bestuursdecreet bepaalt dat alle overheidsinstanties dan ook verplicht zijn om aan iedereen die erom verzoekt, de gewenste bestuursdocumenten openbaar te maken, door er inzage in te verlenen of een afschrift van te overhandigen. Bovendien bepaalt art. II.40 lid 3 van het Bestuursdecreet dat ik in principe geen belang hoef aan te tonen, tenzij een verzoek wordt gesteld voor de openbaarmaking van informatie van persoonlijke aard. In dat geval moet ik aantonen dat ik rechtstreeks en persoonlijk in mijn rechtssituatie kan worden geraakt door ofwel:

- 1° *de informatie;*
- 2° *de beslissing waarop de informatie betrekking heeft;*
- 3° *de beslissing ter voorbereiding waarvan het document dat de informatie bevat, is opgesteld.*

Mijn belang aantonen doe ik anders geformuleerd dus wel degelijk door te wijzen op een sterk vermoeden van oneerlijke beoordeling van mijn twee examenopdrachten, en door te wijzen op het gebrek aan vertrouwen in de opleiding vanwege haar herhaalde foute die niet zonder gevolgen voor mijn studie waren. Bovendien had de opleiding er baat bij om mij te buizen voor het vak WMB 3.2, vermits ik haar er al van op de hoogte had gebracht dat ik in beroep zou gaan tegen de beslissing om mij te weigeren het transitie-opleidingsonderdeel van afstudeerstage op te laten nemen, indien ik zou slagen voor WMB 3.2. Het vak WMB 3.2 is immers een vak dat wegvalt in academiejaar 2022-2023. De drie studiepunten waaruit dit vak bestond, worden dan in de plaats toegevoegd aan het vak afstudeerstage. Art. 55 uit het studiecontract 2021-2022 bepaalt dat bij wijzigingen van het opleidingsprogramma, het aan de opleiding is om te garanderen dat de student zijn reeds verworven EC kan valideren binnen het vernieuwde opleidingsprogramma en dat dit onder meer gerealiseerd kan worden door transitie-opleidingsonderdelen in te leggen. Echter, de opleiding liet mij verstaan dat ik niet het transitie-opleidingsonderdeel van afstudeerstage zou mogen opnemen maar dat ik een vrijstelling voor een deelvak van WMB 3.1 zou krijgen bij het slagen voor WMB 3.2 (zie bijlage 14). Dit zou een schending zijn geweest van art. 55, vermits die vrijstelling bestaat uit maar 2 studiepunten, terwijl het vak dat wegvalt bestaat uit 3 studiepunten en ik daardoor zou moeten afstuderen hebben door het behalen van 181 studiepunten - wat niet conform een professionele bacheloropleiding is. Men mag dit een pietluttigheid vinden, maar juist is juist.

Tot slot verwijst ik nog even naar art. II.32 van het Bestuursdecreet. Dit artikel biedt me een rechtsgrond om de verbetersleutel van de betrokken docent in ontvangst te mogen nemen. In dit artikel wordt namelijk bepaald dat een bestuursdocument dat in het bezit is van een personeelslid van een overheidsinstantie, een bestuursdocument is dat in het bezit is van die instantie als het bestuursdocument betrekking heeft op de uitoefening van taken van die instantie.

Ik verzoek u vanwege bovenstaande uiteenzetting dan ook om de opdracht die 3,5 uur na de deadline werd ingediend, alsnog mee te nemen in de beoordeling en om de beoordeling van de twee opdrachten die wel tijdig werden ingediend, te herzien”

De contouren van het debat zijn daartoe beperkt. Zoals hierboven reeds in herinnering gebracht, kan de verzoekende partij op grond van artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs in de procedure voor de Raad immers in beginsel geen nieuwe middelen aanvoeren.

De Raad merkt vooreerst op dat verzoekster in haar intern beroep wel heeft gevraagd om een kopie van de verbetersleutel, maar niet heeft verzocht om de behandeling van het intern beroep op te schorten tot aan die vraag gevolg is gegeven, omdat verzoekster op de verbetersleutel eventueel nog nieuwe middelen wil steunen.

Ondertussen heeft verwerende partij meegedeeld dat verzoekster, na het uitstel van de zaak op de zitting van 28 november 2022, alle beschikbare stukken heeft ontvangen en dat er geen verbetersleutel bestaat, zodat daarvan ook geen kopie kan worden gegeven.

Het blijkt niet dat verzoekster ter zake een beroep heeft ingesteld overeenkomstig de artikelen II.48 en III.90 van het Bestuursdecreet.

Het gegeven dat geen verbetersleutel bestaat leidt niet tot de onregelmatigheid van de beoordeling, ook niet wanneer dat stuk volgens de beleidsrichtlijnen van de instelling wel vorhanden zou moeten zijn.

Ten onrechte stelt verzoekster dat artikel II.32 van het Bestuursdecreet haar een recht tot inzage of kopie van de examens van andere studenten verleent. Die gegevens vallen onder de bescherming van het privéleven, en dus niet onder de algemene openbaarheidsregels.

Om aan te tonen dat verzoekster toestemming van de betrokken studenten heeft, moet verzoekster ter zake een schriftelijke machtiging voorleggen. Zulks is niet het geval.

Het tweede middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

VI. Anonymisering

Verzoekster vraagt in haar wederantwoordnota om de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 20 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.274 van 15 februari 2023 in de zaak 2023/0002

In zake: Younes EL IDRISI
woonplaats kiezend te 1080 Sint-Jans-Molenbeek
Pierre-Victor Jacobsstraat 31, bus 1

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 26 december 2022, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel van 16 december 2022 waarbij het intern beroep van verzoeker gedeeltelijk ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving voor verschillende opleidingsonderdelen uit de masteropleiding ‘Biomedical Research’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 15 februari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sarah Heyl, die verschijnt voor verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de bacheloropleiding ‘Biomedische Wetenschappen’ en sinds het academiejaar 2022-2023 ook in de masteropleiding ‘Biomedical Research’.

Verzoeker vraagt blijkbaar – partijen leggen ter zake geen stuk neer – om toelating tot inschrijving voor een aantal opleidingsonderdelen in de masteropleiding waarvoor hij omwille van regels van volgtijdelijkheid niet automatisch kan inschrijven.

Op 25 september 2022 beslist de decaan van de faculteit Geneeskunde & Farmacie om die aanvraag niet in te willigen. Gemotiveerd wordt dat verzoeker vraagt “om de volgtijdelijkheid (pre- en corequisites) te overrulen” en dat de “gestelde prerequisites [...] inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk [zijn]”.

Tegen deze beslissing stelt verzoeker op 29 september 2022 een intern beroep in:

“Ik ben ingeschreven in het academiejaar 2022-2023 aan de Vrije Universiteit Brussel voor de Bachelor en master opleidingen in de biomedische wetenschappen aan de faculteit Geneeskunde en Farmacie te [J]ette.

Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de centrale beroepscommissie tegen volgende beslissing: negatief advies van de decaan betreffende het opnemen van mijn stages en vakken waarbij volledig[] bachelordiploma is verreist. Deze beslissing werd aan mij ter kennis gebracht op 25/09/2022.

Dit academiejaar was ik van plan om volledig in mijn masteropleiding te zitten met daarbij één bachelorvak, namelijk topics in de farmacologie (3sp). Ik heb hiervoor een uitzonderlijke omstandigheden formulier gestuurd, maar deze werd geweigerd. Redenen tot weigering: De gestelde prerequisites zijn inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk.

Vorig academiejaar had ik () vakken, () sp, waarvan ik er () heb gehaald. Elk examen dat ik dus afgelegd heb, ben ik geslaagd.

Topics in de farmacologie heb ik niet kunnen afleggen wegens overmacht. Een formulier van overmacht werd doorgestuurd naar de secretariaat om een andere dag opgelegd te krijgen indien dit organisatorisch mogelijk was voor de desbetreffende professor. Daarvoor heb ik geen antwoord gekregen, wat het vak dus automatisch doet verschuiven naar het volgend academiejaar.

U moet weten dat ik klaar en voorbereid was voor het vak topics in de farmacologie, aangezien ik er hard voor heb gestudeerd. De desbetreffende kennis van het vak heb ik verwerkt en verworven, maar ik kan dit niet bewijzen zolang er geen examen wordt afgelegd. Ik heb het gevoel dat ik dubbel zo hard werd gestraft, eerst [doordat] ik door overmacht mijn examen niet kon afleggen en daarna door het feit dat ik nu de kans niet krijg om stages te lopen.

Uit contacten met medestudenten ben ik te weten gekomen dat er voor andere studenten die hetzelfde studieparcours hadden als mij wel een uitzondering werd gegeven, graag zou ik gewoon van dezelfde opportuniteit willen genieten om me te bewijzen en volledig tot ontplooiing te laten komen binnen de wereld van de stages.

De stages waren de perfecte gelegenheid om de covidjaren volledig achter mij te laten. Ik ben al jaren bezig met mijn studies. De eerste jaren aan de universiteit waren op vlak van het studeren en aanpassen moeilijk, de covidperiode heeft de situatie verergerd aangezien er nog meer aanpassing nodig was. Maar na jaren door te zetten en niet op te geven zag ik met de stages eindelijk een licht aan het einde van de tunnel, ik zag eindelijk de resultaten van jaren inspanning.

Ik voelde me volledig voorbereid om de stages af te leggen, en keek er ook volledig naar uit, dit omdat ik wist dat de stage de eerste echte grote stap is naar het toekomstige leven van een biomedicus, waarbij de theorie daadwerkelijk wordt gepraktiseerd. Daarnaast ben ik dan in contact met medestudenten en andere mensen binnen de sector wat belangrijk was voor mij, vooral na de covid.

Covid is gelukkig wel voorbij, maar laat littekens achter, en dit zowel op psychisch als op sociaal vlak, door de sterke vermindering van sociaal contact en isolatie.

In oktober [word] ik 25, dus geen recht meer op kinderbijslag en abonnement, dus op financieel vlak wordt het ook zwaarder. Ik kan niet permitteren om een jaar langer te studeren, als ik mijn stages niet kan opnemen zal dit des te zwaarder zijn op mijn al moeilijke financiële situatie.

Ten slotte wil ik u laten weten dat indien ik de kans zou krijgen om mijn stages af te leggen ik dubbel zo hard gemotiveerd zal zijn en met zekerheid kan zeggen dat ik een succesvol academiejaar zal afleggen.”

De interne beroepscommissie van de Vrije Universiteit Brussel behandelt dit beroep in zitting van 2 december 2022 en komt op 16 december 2022 tot de volgende beslissing:

“[...]

V. TEN GRONDE

De student vecht de beslissing van de decaan aan waarbij zijn uitzonderingsaanvraag inzake het overrulen van inschrijvingsvereisten geweigerd wordt voor de stages en de ‘vakken waarbij zijn volledige bachelordiploma vereist is’. Hij voert aan dat hij ‘Topics in Farmacologie’ vorig academiejaar niet heeft kunnen afleggen wegens overmacht, alsook dat er aan andere studenten met hetzelfde studieparcours wel een uitzondering werd gegeven. De student verwijst tevens naar het lange parcours dat hij al gevuld heeft en naar COVID; hij voelt zich voorbereid om de stages af te leggen. Financieel kan hij het zich ook niet permitteren om een jaar langer te studeren.

Overeenkomstig artikel 81 van het OER moet een student die wil afwijken van de volgtijdelijkheid in het opleidingsprogramma, hiervoor toestemming verkrijgen van de

decaan. Door de decaan werd een negatieve beslissing genomen, om reden dat de prerequisites inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk zijn.

De beroepscommissie laat vooreerst gelden dat, zo ook overeenkomstig vaststaande rechtspraak van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen (zie o.m. R.Stvb. nr. 7.126 van 15 december 2021), volgtijdelijkheidsvoorraarden worden opgelegd om te vermijden dat studenten opleidingsonderdelen in hun curriculum opnemen waarvoor zij, op het niveau van dat opleidingsonderdeel, ernstig in hun slaagkansen zijn gehypothekeerd doordat zij niet voorafgaand, via een credit voor andere opleidingsonderdelen, bepaalde begincompetenties hebben verworven.

Wat de concrete opleidingsonderdelen betreft waarop het intern beroep van de student betrekking heeft, stelt de beroepscommissie vast dat de student deze opleidingsonderdelen niet explicet in zijn verzoekschrift op intern beroep aanduidt. In zijn uitzonderingsaanvraag heeft de student deze opleidingsonderdelen wel benoemd, te weten:

- De stages: Practical Laboratory Training / Journal and data clubs
 - Literature study preparing for research trainings
 - Professionalisation in Scientific Research
 - Academic English for life sciences
- *Betreffende 'Practical Laboratory Training / Journal and data clubs'*

De decaan heeft de uitzonderingsaanvraag van de student tot het overrulen van de inschrijvingsvereisten voor dit opleidingsonderdeel (door de student ook aangeduid als ‘de stages’) geweigerd, om reden dat de prerequisite inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk is.

De beroepscommissie stelt vast dat in de opleidingsonderdeelfiche voor dit opleidingsonderdeel als inschrijvingsvereiste is opgenomen: “*om een inschrijving te kunnen nemen voor 'Practical Laboratory Training / Jounal and data clubs' moet men ingeschreven of geslaagd zijn voor 'Topics in biomedical research' EN moet men in het bezit zijn van een bachelordiploma Biomedische Wetenschappen*”. Ofschoon de weigering in overeenstemming is met de geldende vereisten van volgtijdelijkheid, die op correcte wijze werden vastgelegd, dient de beroepscommissie na te gaan of in het geval van de student de principes van volgtijdelijkheid uitzonderlijk leiden tot een onredelijke weigering.

In casu heeft de student geen creditbewijs behaald voor het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’, zijnde het enige opleidingsonderdeel waarvoor de student nog een creditbewijs moet behalen om te afstuderen in de bacheloropleiding. Evenwel blijkt zowel uit de opleidingsonderdeelfiche voor dit opleidingsonderdeel als uit de facultaire aanvulling bij artikel 143, §3, van het OER en uit de toelichting door de opleiding, dat ‘Topics in Farmacologie’ een bijzondere plaats inneemt binnen de bacheloropleiding, waarbij de student geslaagd moet zijn voor dit opleidingsonderdeel om alle opleidingsdoelstellingen van de bacheloropleiding te kunnen behalen.

De beroepscommissie wijst de student vooreerst op het advies van de opleiding, dat door de beroepscommissie wordt bijgetreden, en dat als volgt luidt:

“Geneesmiddelenontwikkeling is een van de belangrijkste onderdelen van het biomedische werkveld. De farmacologie is dan ook een belangrijk onderdeel van de bacheloropleiding dat voortbouwt op vakken als de biochemie, fysiologie, pathologie en ziekteleer. Er zijn twee belangrijke farmacologische opleidingsonderdelen aan het eind van de bachelor. De basis wordt gelegd door het opleidingsonderdeel ‘Farmacologie: Basisconcepten’ en de essentiële farmacologische leerresultaten worden pas bereikt in het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’. Met andere woorden, geen enkel van de farmacologische leerresultaten van dit opleidingsonderdeel kan worden bereikt zonder voor dit vak te slagen.

Die leerresultaten worden dus enkel bereikt via ‘Topics in Farmacologie’. Studenten die hier niet voor slagen ontberen de nodige kennis en competenties op het gebied van de farmacologie en zijn dus ook deficiënt voor de twee van de tien opleidingsspecifieke leerresultaten, te weten:

- *De bachelor BMW kent de disciplines uit het biomedische domein met aandacht voor hun ontwikkeling.*
- *De bachelor BMW kent de basisprincipes van geneesmiddelenwerking, hun toepassing en de verschillende stappen van klinische studies.*

De stage in de eerste master is daadwerkelijk op masterniveau en zonder de nodige competenties die in de bacheloropleiding moeten worden verkregen kan die stage niet worden gestart. Zeker niet als het gaat om een van de belangrijkste leerresultaten van de opleiding. (...)” (eigen onderlijning)

Verder stelt de beroepscommissie vast dat het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’ in de facultaire aanvulling bij artikel 143, §3, van het OER wordt aangeduid als een opleidingsonderdeel waarvoor er binnen de betreffende bacheloropleiding in de biomedische wetenschappen geen tekort (toegestane onvoldoende) kan worden getolereerd. Dit gegeven toont andermaal aan dat het behalen van de leerresultaten verbonden aan dit opleidingsonderdeel, noodzakelijk [is] om de opleidingsdoelstellingen te kunnen behalen.

Tot slot verwijst de beroepscommissie naar de leerresultaten zoals opgenomen in de opleidingsonderdeelfiche, te weten:

“Het kennen van aangrijppingspunten en werkingsmechanismen van een aantal klassen van geneesmiddelen en hun gebruik bij de mens. Het begrijpen van effecten, de belangrijkste neveneffecten en contra-indicaties door inzicht in de farmacodynamische mediator-receptor interacties en de belangrijkste farmacokinetische aspecten van de farmaca. Inzicht verwerven in het domein van de huidige geneesmiddelenontwikkeling door zich te baseren op wetenschappelijk onderbouwde gegevens.

Dit opleidingsonderdeel draagt bij tot de volgende opleidingsleerresultaten:

2. *De bachelor BMW kent de disciplines uit het biomedische domein met aandacht voor hun ontwikkeling.*
5. *De bachelor BMW kent de basisprincipes van geneesmiddelenwerking, hun toepassing en de verschillende stappen van klinische studies.*
6. *De bachelor BMW kent de basistechnieken en -methodologie van het biomedisch onderzoek met aandacht voor hun ontwikkeling.”*

Uit het geheel van voormelde elementen blijkt duidelijk het belang van het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’ binnen het geheel van de opleiding. De beroepscommissie treedt de opleiding bij dat studenten die de leerresultaten verbonden aan het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’ niet behaald hebben, niet kunnen worden toegelaten om de stages van het eerste masterjaar, waarbij de student ook onderzoek zal uitvoeren en op basis van de binnen dit onderzoek verzamelde data een paper zal schrijven, te starten.

De door de student aangevoerde elementen kunnen de beroepscommissie niet tot een andersluidende conclusie brengen. Het gegeven dat de student zijn examenkans tijdens de eerste zittijd niet heeft benut doch integendeel ongewettigd afwezig was bij het examen, terwijl de student tijdens de tweede zittijd gewettigd afwezig is, maakt niet dat de student zou hebben aangetoond dat hij over de noodzakelijke competenties zou beschikken om de stages alsnog te kunnen aanvatten. Verder is bij de beoordeling van huidig beroep de verwijzing naar zijn lange parcours binnen de bacheloropleiding, waarin hij is ingeschreven sedert academiejaar 2016-2017, niet relevant, net zomin als de moeilijke situatie voor de student tijdens de COVID-jaren. Terwijl de student niet verduidelijkt, noch staat, welke littekens de coronasituatie voor hem zou hebben meegebracht en op welke wijze dit de beroepscommissie [zou] moeten toelaten de student toch een uitzondering toe te staan op de noodzakelijke inschrijvingsvereiste; eenzelfde vaststelling dringt zich op in zoverre de student verwijst naar de financiële gevolgen van een jaar extra studeren. Ook de loutere bewering dat de student zich voorbereid voelt om de stages af te leggen, overtuigt de beroepscommissie niet dat de noodzakelijke competenties die middels ‘Topics in Farmacologie’ worden bijgebracht, door de student reeds verworven zouden zijn en de student aldus over de begincompetenties beschikt om de stages binnen de Research Master aan te vatten. In zoverre de student nog voorhoudt dat aan andere studenten met hetzelfde studieparcours wel een uitzondering werd gegeven, stelt de beroepscommissie tot slot vast dat de student zich beperkt tot een uiterst summiere en vage bewering, die niet ondersteund wordt door stukken en door de student geenszins aannemelijk wordt gemaakt. Daarenboven laat de beroepscommissie volledigheidshalve ook gelden dat zij het beroep van de student op individuele wijze behandelt en er ook, in het geval eerder ontrect een uitzondering zou zijn toegestaan, wat echter niet is aangetoond, geen gelijkheid in de onwettigheid is (RvS 16 juli 2021, nr. 251.280). Om die reden kunnen de beschouwingen van de student dan ook niet worden bijgetreden.

De door de student aangehaalde elementen weerleggen de vaststelling niet dat het noodzakelijk is om eerst het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’ te volbrengen alvorens men kan starten met de stages van het eerste jaar binnen de masteropleiding.

- *Betreffende ‘Literature study preparing for research trainings’*

Ook voor dit opleidingsonderdeel heeft de decaan de uitzonderingsaanvraag van de student geweigerd, om reden dat de prerequisite inhoudelijk nuttig, nodig en noodzakelijk is.

De beroepscommissie stelt vast dat in de opleidingsonderdeelfiche voor dit opleidingsonderdeel als inschrijvingsvereiste is opgenomen: “*Om een inschrijving te kunnen nemen voor ‘Literature study preparing for research trainings’ moet men VOOR*

DE MASTER BIOMEDICAL RESEARCH: ingeschreven of geslaagd zijn voor ‘Practical Laboratory Training / Journal and data clubs’ en moet men in het bezit zijn van een bachelordiploma Biomedische Wetenschappen. VOOR DE MASTER KLINISCHE BIOMEDISCHE WETENSCHAPPEN: Ingeschreven of geslaagd zijn voor ‘Stages medische laboratoria / Journal and data clubs’ en moet men in het bezit zijn van een bachelordiploma Biomedische Wetenschappen. VOOR DE MASTER MANAGEMENT EN BEDRIJFSLEVEN: Ingeschreven en geslaagd zijn voor ‘Laboratoriumstage / Jounal and data’ en moet men in het bezit zijn van een bachelordiploma Biomedische Wetenschappen”.

In casu heeft de student niet alleen geen creditbewijs behaald voor het opleidingsonderdeel ‘Topics in Farmacologie’, opleidingsonderdeel van de bacheloropleiding waarvan – zo bleek hierboven – de competenties verworven moeten zijn om de stages van het eerste jaar binnen de masteropleiding te kunnen starten, hij voldoet evenmin aan de inschrijvingsvereiste dat de student reeds geslaagd moet zijn voor de stages van het eerste masterjaar, dan wel dat hij de stages samen met dit opleidingsonderdeel ‘Literature study preparing for research trainings’ opneemt.

Zulks is ook logisch en noodzakelijk gelet op de inhoud van het opleidingsonderdeel ‘Literature study preparing for research trainings’; immers leert de opleidingsonderdeelfiche voor dit opleidingsonderdeel dat “*The reviews will focus on the theoretical background of the research projects in the Research training to be done in the 2nd master year. The promoter of the traineeships will propose a research project and indicate the biomedical research area and scientific problems relevant for the project. The contents of the review will be mainly based on the international scientific literature, and students are expected to be able to use search strategies learned in the bachelor years. Guidance for writing the review will be provided during the writing process by the teacher of the course.*” De beroepscommissie verwijst tevens naar de leerresultaten, die als volgt luiden: “*The student is able to:*

- *Define the topic and scope of the literature review in collaboration with the promoter.*
- *Scan the literature on a scientific topic using the current methods for literature research.*
- *Define the aim of the literature review.*
- *Identify valid and unbiased results from the literature.*
- *Present data from the literature in the form of a review paper which is understandable for biomedical researchers not working in the field of research covered by the review.*
- *Draw conclusions from the data in the literature and present suggestions for further research.*
- *Write of a concise but comprehensive summary of the literature review.*

In summary, the student will gain skills for writing literature reviews and obtain an insight into the scientific literature on the subject.”

De samenhang tussen de ‘stages van het eerste masterjaar’, dewelke een terechte prerequisite vormen voor de stages van het tweede masterjaar, en huidig opleidingsonderdeel is dan ook duidelijk. De student dient logischerwijze de stages van het eerste masterjaar al te hebben volbracht of deze minstens binnen hetzelfde academiejaar op te nemen, om het opleidingsonderdeel inzake literatuurstudie te kunnen aanvatten en tot een goed einde te kunnen brengen.

- *Betreffende ‘Professionalisation in Scientific Research[’]*

De decaan heeft de uitzonderingsaanvraag van de student voor dit opleidingsonderdeel geweigerd om reden dat niet voldaan is aan de inschrijvingsvereisten; meer bepaald heeft de student zijn bachelordiploma nog niet behaald.

Ofschoon de weigering in overeenstemming is met de geldende vereisten van volgtijdelijkheid, die op correcte wijze werden vastgelegd, dient de beroepscommissie na te gaan of in het geval van de student de principes van volgtijdelijkheid uitzonderlijk leiden tot een onredelijke weigering.

Binnen het huidige decretale kader en in acht genomen de inhoud van de opleidingsonderdeelfiche voor het opleidingsonderdeel, acht de beroepscommissie het onredelijk om de student geen uitzondering te verlenen opdat de student dit opleidingsonderdeel kan opnemen.

- *Betreffende ‘Academic English for life sciences’*

De decaan heeft de uitzonderingsaanvraag van de student voor dit opleidingsonderdeel eveneens geweigerd om reden dat niet voldaan is aan de inschrijvingsvereisten; meer bepaald heeft de student zijn bachelordiploma nog niet behaald.

Ofschoon de weigering in overeenstemming is met de geldende vereisten van volgtijdelijkheid, die op correcte wijze werden vastgelegd, dient de beroepscommissie na te gaan of in het geval van de student de principes van volgtijdelijkheid uitzonderlijk leiden tot een onredelijke weigering.

Binnen het huidige decretale kader en in acht genomen de inhoud van de opleidingsonderdeelfiche voor het opleidingsonderdeel, acht de beroepscommissie het onredelijk om de student geen uitzondering te verlenen opdat de student dit opleidingsonderdeel kan opnemen.

VI. BESLUIT

Het beroep is gedeeltelijk gegrond. De bestreden beslissing wordt herzien als volgt: aan de student wordt in afwijking op de volgtijdelijkheidsvereisten toelating verleend om het opleidingsonderdeel ‘Academic English for life sciences’ en het opleidingsonderdeel ‘Professionalisation in Scientific Research’ op te nemen.

Verwerping voor het overige.

Aldus beslist conform het beraad van de commissie in de hierboven vermelde samenstelling.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet geen redenen om ambtshalve opmerkingen te maken.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

In een eerste middel beroept verzoeker zich op een schending van artikel 154 van het onderwijs- en examenreglement.

Standpunt van partijen

Verzoeker betoogt dat in artikel 154 van het onderwijs- en examenreglement is voorgeschreven dat de beslissing van de interne beroepscommissie binnen een termijn van twintig kalenderdagen aan de student ter kennis wordt gebracht, terwijl hij 81 dagen – dus 61 dagen langer dan deze termijn – op de kennisgeving van de bestreden beslissing heeft moeten wachten.

Hij voert tevens aan dat hij enkele dagen na het instellen van zijn intern beroep via de website van verwerende partij alsnog een inschrijving kon nemen voor alle opleidingsonderdelen van het eerste masterjaar, zodat hij ervan uitging dat zijn beroep gegrond was verklaard. Ten gevolge daarvan, is verzoeker ook op zoek gegaan naar een stageplaats, die hij ook heeft gevonden. Dat die stageplaats nu alsnog niet kan worden opgenomen, straalt volgens verzoeker negatief af op zijn reputatie bij zijn mentor.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij dat de omstandigheid dat de bestreden beslissing niet tijdig werd meegedeeld niet ertoe leidt dat die beslissing onregelmatig wordt.

Dat verzoeker stappen ondernam om alsnog een stage te kunnen aanvatten, doet daaraan volgens verwerende partij geen afbreuk.

Beoordeling

Het voorwerp van het geschil is niet een beslissing inzake redelijke aanpassingen. Bijgevolg is, wat de interne beroepsprocedure betreft, artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement van toepassing.

In §3 van dat artikel is bepaald:

§3. De beslissing in toepassing van § 2 wordt aan de student of aan de persoon op wie de beslissing betrekking heeft ter kennis gebracht binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die ingaat de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.

Bij gebreke aan enige sanctie bij overschrijding van deze termijn, betreft het een termijn van orde en niet van verval. Het meedelen, en zelfs het nemen van een beslissing op intern beroep buiten de vermelde termijn heeft in beginsel derhalve geen rechtsgevolgen en leidt alleszins niet *ipso facto* tot de onregelmatigheid van de beslissing op intern beroep.

De Codex Hoger Onderwijs bevat geen daarvan afwijkende voorschriften. Artikel II.284, tweede lid, luidt immers dat de beslissing op intern beroep “aan de student ter kennis [wordt] gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

De decreetgever heeft hierbij evenmin voorzien in een sanctiemechanisme, zodat de vermelde termijn ook vanuit decretaal oogpunt een termijn van orde is.

Artikel 154 van het onderwijs- en examenreglement en artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs kunnen derhalve niet ertoe doen besluiten dat de bestreden beslissing, omwille van het overschrijden van de twintigdagentermijn, onregelmatig is.

Het gegeven, zoals verzoeker aanvoert, dat hij zich niettegenstaande de bestreden beslissing wel kon inschrijven voor alle opleidingsonderdelen uit de eerste master ‘Biomedical Research’ en vervolgens ook een stageplaats heeft gezocht en gevonden, doet niet anders besluiten.

Het is immers overeenkomstig het onderwijs- en examenreglement van verwerende partij enkel de interne beroepscommissie die bevoegd is om de beslissing van de decaan te beoordelen en in voorkomend geval te hervormen.

Buiten die beslissing om, beschikt verzoeker niet over een rechtsgrond om zich in te schrijven voor de opleidingsonderdelen waartoe hij op grond van de bestreden beslissing geen toegang kreeg.

Of verzoeker ten gevolge van de (ruime) overschrijding van de termijn om de beslissing op intern beroep ter kennis te brengen, of ten gevolge van de – vooralsnog niet opgehelderde – mogelijkheid om spijts de weigering van de decaan toch via de website te kunnen inschrijven voor de ‘stages’, reputatie- of andere schade heeft geleden en waaruit het gepast rechtsherstel zou moeten bestaan, is een beoordeling die toekomt aan de gewone rechter.

De Raad is ter zake zonder rechtsmacht.

Het eerste middel is niet gegrond.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op een schending van de hoorplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij niet werd gehoord alvorens de interne beroepscommissie haar beslissing heeft genomen.

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota dat de interne beroepscommissie in het geval van een verzoek tot het opnemen van opleidingsonderdelen, het beroep behandelt op stukken en de student niet moet oproepen voor een hoorzitting.

Beoordeling

Artikel 153, §2, tweede lid van het onderwijs- en examenreglement luidt met betrekking tot de behandeling van het intern beroep als volgt:

“Het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het beroep en het onderzoek naar de bevoegdheid worden steeds op dossier behandeld, zonder dat de student hierbij wordt gehoord. De beroepscommissie behandelt het onderzoek naar de gegrondheid van het beroep in principe eveneens op stukken, behoudens in zoverre het beroep gericht is tegen een beslissing zoals vermeld in artikel 151, eerste lid, a), b) of e), in welke gevallen de student wordt uitgenodigd voor de zitting van de beroepscommissie. De beroepscommissie kan steeds elkeen van wie ze de aanwezigheid nuttig acht voor de behandeling van het dossier, uitnodigen om te worden gehoord op de zitting.”

Het voorwerp van verzoekers beroep valt niet onder wat is vermeld in artikel 151, eerste lid, *a*), *b*) of *e*) van het onderwijs- en examenreglement, zodat de interne beroepscommissie het dossier vermocht af te handelen zonder verzoeker uit te nodigen voor een hoorzitting.

Het tweede middel is niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 15 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Gilles Fourneau	secretaris

De secretaris

Gilles Fourneau

De voorzitter

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 8.275 van 15 februari 2023 in de zaak 2023/0027 (I)-2023/0028 (II)

In zake: I + II

xxx

bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Kris Maes
kantoor houdend te 3001 Leuven
Philipssite 5 bus 2

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, gekend onder nr. 2022/0027 en ingesteld op 17 januari 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 10 januari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving wordt bevestigd.

Het beroep, gekend onder nr. 2022/0028 en ingesteld op 17 januari 2023, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van de Katholieke Universiteit Leuven van 10 januari 2023 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot inschrijving wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

In het beroep nr. 2023/0027 heeft verwerende partij een antwoordnota ingediend en heeft verzoekende partij een wederantwoordnota ingediend.

In het beroep nr. 2023/0028 heeft verwerende partij een antwoordnota ingediend en heeft verzoekende partij een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechting, die heeft plaatsgevonden op 15 februari 2023.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij, advocaat Annelies Verlinden, die *loco* advocaat Kris Maes verschijnt voor verzoekende partij, en Antoon Boon, die verschijnt voor verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in bij verwerende partij: in de academiejaren 2014-2015 tot en met 2020-2021 gedurende zes jaar in de bacheloropleiding Psychologie, en in het academiejaar 2021-2022 met een creditcontract voor een aantal opleidingsonderdelen.

In de loop van haar inschrijving worden aan verzoekster verschillende maatregelen van studievoortgangsbewaking opgelegd.

In het academiejaar 2021-2022 neemt verzoekster drie opleidingsonderdelen op in haar curriculum. Voor het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’ behaalt verzoekster geen credit.

Aangezien verzoekster voor dat opleidingsonderdeel reeds viermaal was ingeschreven zonder een credit te behalen, wordt haar opnieuw een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat zij zich in de komende drie academiejaren niet mag inschrijven voor onder meer de bacheloropleiding en de masteropleiding ‘Psychologie’.

Op 11 oktober 2022 dient verzoekster een aanvraag tot afwijking van die beslissing in bij de directeur Onderwijsprocessen.

“AJ 2021-2022

Persoonlijke omstandigheden:

1ste semester

Mijn moeder en haar partner [C.D.] verblijven beiden in WZC Booghuys in Leuven. Zoals in de aanvraag van vorig jaar vermeld, loopt er een rechtszaak tegen [C.D.] in verband met een onbewoonbaar verklaard pand. Voor dit pand werd een herstelvordering gevonnist met als deadline 03/08/2022, met inbegrip van een te betalen dwangsom vanaf 04/08/2022 indien de werken niet voltooid zouden zijn.

Sinds eind oktober 2021 beschik ik over de nodige documenten om in naam van [C.D.] op te treden aangezien hij totaal geen interesse toont in enige opvolging. Het vinden van een advocaat bekend met deze materie nam enige tijd in beslag. Na overleg van verschillende opties heb ik uiteindelijk beslist om het pand te verkopen en half december werd contact gelegd met een koper. Gezien de hoogdringendheid van de herstelwerkzaamheden wou de koper de zaak zo snel als mogelijk afhandelen. Het onderhandelen, de notariële opzoeken, gerechtelijke opzoeken (omwille van de herstelvordering moest toestemming gevraagd worden om te mogen verkopen) en het ondertekenen van de voorlopige verkoopakte zodat gestart kon worden met de werken, vond plaats vanaf eind december tot eind januari 2022. (Zie mailnotaris)

Daarnaast heb ik ook heel wat contacten moeten leggen met deurwaarders, stedenbouwkundige diensten en andere in de hoop verzachtende omstandigheden te kunnen inroepen.

De zorg voor mijn moeder en [C.D.] en de stress die heel dat kluwen met zich meebracht lieten me niet toe om mij goed te kunnen voorbereiden op het examen voor Functieleer, deel 2.

2de semester

Uiteindelijk werd de definitieve verkoopovereenkomst ondertekend in april 2022 en is het wachten tot de werken zijn uitgevoerd en hoe en wanneer Stedenbouw Vlaanderen daarop gaat reageren. Want ondanks de verkoop van het pand blijft [C.D.] (en ik dus ook) aansprakelijk voor het herstellen van het pand en de opvolging ervan.

Tijdens het tweede semester is de externe druk wat gaan liggen. Daarnaast heb ik ook sedert midden april 2022 een manier gevonden om mijn studietijd te kunnen afbakenen van externe factoren, nl. op dagelijkse basis een studieplek reserveren in Agora.

Dit blijkt voor mij de ideale oplossing, aangezien ik in de juni-zittijd op alles geslaagd was met punten waar ik enigszins trots op ben.

3de examenperiode

Tijdens de voorbereiding van de juni-zittijd heb ik gemerkt dat mijn geheugen meer tijd nodig heeft dan voorheen om alles te kunnen verwerken.

Voor het herexamen van Functieleer, deel 2 had ik bijgevolg een erg ruime planning opgesteld, opnieuw gebruik makend van de faciliteiten van Agora. Omwille van medische redenen ben ik er niet in geslaagd om me te kunnen voorbereiden. (Zie attest neuroloog) Ik ben erkend als student met een functiebeperking omwille van invaliderende migraine.

De extreme, aanhoudende hitte, gecombineerd met slapeloze nachten en dit gedurende bijna de hele maand augustus, en daarbij de noodzaak om te studeren, hebben een reeks van migraine episodes gestart die het vaak onmogelijk maakten om opnieuw te kunnen studeren.

Ook de temperaturen in Agora zelf, maakten dat ik na slechts enkele uren studeren, opnieuw moest ophouden omwille van hoofdpijn of de start van een nieuwe aanval. Ook

in de PBib was het bijzonder warm. Alternatieve ruimtes met airco had/heb ik niet ter beschikking. Daarnaast ben ik sinds kort perimenopauzaal wat een extra trigger blijkt te zijn voor migraine.

AJ 2022-2023

Persoonlijke omstandigheden:

Aangezien het studeren onder creditcontract, een belangrijke bijkomende stress tijdens het studeren heeft weggenomen, vraag ik u voor dit academiejaar of het ook mogelijk is om onder de vorm van een creditcontract te kunnen blijven verder studeren?

Ook tijdens dit academiejaar zijn er externe omstandigheden waarvan ik de impact moeilijk kan inschatten.

[C.D.], de partner van mijn moeder, heeft een bijzonder kritieke gezondheid. In januari van dit jaar gaf hij voor het eerst aan geen behandelingen meer te wensen. Na verschillende overlegmomenten is er einde juli 2022 beslist dat er nog enkel comfortzorg wordt voorzien. Hiervoor dient nog een vroegtijdige zorgplanning opgemaakt te worden en vanaf dan wordt [C.D.] als palliatief beschouwd. (Zie medisch attest [C.D.])

De verwachting is dat hij in de loop van het huidige academiejaar zal komen te overlijden. Naast mijn rouw op zich, kan ik moeilijk inschatten wat zijn ziekteproces en overlijden gaat veroorzaken bij mijn moeder die Alzheimer dementie heeft, maar nog steeds erg afhankelijk is van hem. Ook het personeel van het WZC maakt zich zorgen over de impact die dat mogelijks gaat hebben op mijn moeder.

Daarnaast is er nog een eigendom van [C.D.] in Brussel, die ondertussen al een jaar leeg staat. Mijn advocate zei toentertijd dat “Brussel” gewoonlijk na +/- één jaar leegstand, actie onderneemt t.o.v. de eigenaar om deze leegstand aan te pakken. Ook hier ben ik de enige persoon die gaat moeten handelen. Dit is geen onverwachte situatie, maar het afgelopen jaar kon ik dit er écht niet bijnemen. Dit gaat over de woning waar mijn moeder en [C.D.] gedurende +/- 40 jaar hebben gewoond. Hoewel ik zinnens ben om dit gewoon te laten leeghalen door een firma, moet ik toch eerst eens zelf eens door alles doorgaan.

Motivering - kans om het diploma te behalen:

Aanpak studies:

De onzekerheid van deze omstandigheden maken het bijzonder moeilijk om de impact op gemaakte plannen in te schatten. Desalniettemin blijft het voor mij ontzettend belangrijk om (kleine) stapjes te zetten voor mezelf, mijn studies.

Het werken en studeren in Agora is voor mij de oplossing, en ik ben op deze manier het academiejaar gestart. Afgelopen week heb ik echter gemerkt dat ik geen toegang meer heb tot KURT om te reserveren. Tot Agora zelf heb ik wel nog toegang.

In afwachting van uw antwoord heb ik me manueel ingeschreven voor de resterende vakken van de bachelor psychologie en volg de lessen van Statistiek 1, Functieleer 2 en Cross-culturele psychologie in het eerste semester en Statistiek 2 en 3 en Psychometrie in het tweede semester. Dit is een zwaar pakket maar ik wil niet starten met de master zonder de bachelor afgerond te hebben.

Enkel Gezondheidspsychologie neem ik niet op.

Mijn weekplanning van het eerste semester ziet er als volgt uit:

[...]

Op vrijdag en in het weekend hou ik de planning open om allerlei te kunnen opvangen indien nodig.

Alvast bedankt om mijn aanvraag in overweging te nemen. In bijlage vindt u attesten van Dr. [B.], mijn neurologe, G. [D.], mijn psycholoog en een kopie van een stuk email tussen mijn notaris en mezelf.

De reden van het laatijdig indienen van deze aanvraag is omdat ik vandaag pas het medisch attest ivm. [C.D.] heb ontvangen. Indien nodig kan ik nog bijkomende informatie of bewijsstukken toevoegen.”

Op 12 oktober 2022 beslist de directeur Onderwijsprocessen om geen afwijking op de weigering tot inschrijving toe te staan.

“Als gevolg van een interne studievoortgangsmaatregel aan de KU Leuven kreeg u een weigering tot herinschrijving. U vroeg een afwijking op die weigering voor academiejaar 2022-2023.

Ik heb uw aanvraag onderzocht volgens de bepalingen in artikel 36 van het Onderwijs- en Examenreglement. Enerzijds hield ik rekening met de bijzondere individuele omstandigheden die u aanvoerde. Anderzijds nam ik uw volledige studieparcours en uw kansen om de opleiding met succes af te ronden in overweging.

Na onderzoek van uw dossier stel ik vast dat er in uw geval wel degelijk bijzondere individuele omstandigheden zijn die een voldoende verklaring voor uw studieresultaten kunnen vormen. Ik heb begrip voor uw moeilijke situatie. U werd echter al meerdere keren uitzonderlijk toegelaten na een weigering. Aangezien uw omstandigheden nog steeds aan de orde zijn, en uw studievoortgang onvoldoende vooruitgang vertoont, is uw kans op slagen te onzeker. Daarom kan ik u geen afwijking op de weigering verlenen en kan u zich dus niet herinschrijven.

Ik raad u aan contact op te nemen met KU Leuven Stuvo om te bespreken wat de implicaties van deze weigering zijn voor uw verdere studies.”

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 19 oktober 2022 een intern beroep in:

“Geachte,

Graag wil ik kort schetsen waarom ik in beroep ga tegen de beslissing van [de] Directeur Onderwijsprocessen om mij te weigeren voor het huidige academiejaar.

Ik besef dat ik al meerdere kansen heb gekregen om te mogen verder studeren en daarvoor ben ik dankbaar. Ik ben echter ook van mening dat mijn persoonlijke omstandigheden al verschillende jaren van die aard zijn dat ik die uitzonderingen met reden heb verkregen. Deze persoonlijke omstandigheden hebben ook een impact gehad o[p] mijn functiebeperking (invaliderende migraine) en daardoor ook op mijn resultaten. In bijlage vindt u ook het verslag van mijn neurologe Dr. [B.], waarin de langzame maar duidelijke klinische verbetering zichtbaar is, o.a. na op punt stellen van medicatie. Daardoor is er ondanks alles een positieve evolutie in mijn examenresultaten. Jaar na jaar slaag ik er meer en meer in om te slagen voor vakken in de eerste zittijd. Behalve het afgelopen jaar (omwille van het [creditcontract] leek het me niet nodig en wou ik hen niet onnodig lastigvallen) heb ik ook steeds gecommuniceerd met de ombudsdiens van de faculteit PPW en werd ik ook door hen ondersteund.

Voor het afgelopen AJ 2021-2022 kreeg ik van de Directeur Onderwijsprocessen een eenmalige toelating om onder creditcontract verder te studeren, om de ‘verplichte vakken’ even ‘on hold’ te zetten. In mijn aanvraag vroeg ik om Statistiek 1 uit mijn ISP te mogen halen omwille van mijn situatie. Ik ging ervan uit dat ik omwille van de status van het [creditcontract] geen weigering kon oplopen. Aangezien er in het verleden al eens een vak uit mijn ISP gehaald is, ging ik ervan uit dat er net extra rekening werd gehouden met mijn onzekere context van vorig jaar. Had ik dat geweten, had ik Functieleer 2 niet opgenomen. In de weigering voor dit jaar staat ook niet vermeld dat het is omwille van het falen op functieleer deel 2 maar omwille van onvoldoende studievoortgang, wat niet klopt met de realiteit. Het statuut van [creditcontract] betekende voor mij inderdaad ook mentale rust, wat resulteerde in een mooie juni-zittijd. Ik behaalde een 15 op klinische seksuologie, een 14 op religie en een G(eslaagd) op beroepsethiek, de hoogste punten uit mijn hele studietraject, zodat ik in totaal nu reeds 141 studiepunten van de bachelor verworven heb.

Sinds het 2de semester van vorig jaar heb ik de voor mij ideale manier gevonden om mijn studietijd optimaal te scheiden van de rest van mijn context. Sinds maart dit jaar is het mogelijk om een studieplek te reserveren in Agora en daar heb ik gebruik van gemaakt. Door op dagelijkse basis een studieplek te reserveren, weg van mijn thuisomgeving, slaag ik erin om mij op die momenten volledig te focussen op mijn studies.

Dit was ook de manier waarop ik aan dit academiejaar begonnen ben, met reuzegrote motivatie, dagelijks inplannen in Agora. Ik zou dan ook bijzonder graag de toelating krijgen om dit academiejaar de volgende vakken op te nemen:

Statistiek 1 en Functieleer 2 in het eerste semester en Statistiek 2 en 3 en psychometrie in het tweede semester. Die 3 vakken in het tweede semester passen ook perfect samen, statistiek 3 is SPSS, wat je nodig hebt om het practicum-gedeelte van psychometrie te maken en de theorie van psychometrie volgt op het vak statistiek 2.

Eens het volgende jaar achter de rug, kijk ik uit om de master te kunnen starten en ben ervan overtuigd dat ik die in maximum 3 jaren kan afronden, gezien de gunstige evolutie van mijn opvolging bij neurologe en psychotherapeute.

Beknopt overzicht van de laatste vier academiejaren

[...]

Korte geschiedenis.

Mijn moeder heeft in de jaren '60 van de vorige eeuw de diagnose schizofrenie gekregen. Zelf ben ik geboren in 1976. Van mijn jonge kindertijd tot mijn 14de verbleef ik wisselend bij mijn ouders en mijn grootouders. Mijn moeder verbleef wisselend thuis en in psychiatrische ziekenhuizen.

Op mijn 14de werd ik geplaatst door de Jeugdrechtbank in een pleeggezin, wat echter ook foutief afleidt, zodat ik op mijn 18de verplicht werd alleen te gaan wonen. Op mijn 20ste overlijdt mijn grootmoeder (mijn moeders moeder) en vanaf dan ben ik diegene die mijn moeder's crisissen ontvangt. Zij heeft reeds 40 jaar een partner die ze heeft leren kennen in de psychiatrie. Ze hebben heel lang een goede relatie gehad maar [C.], haar partner, was/is niet in staat te handelen bij crisissen. Beiden zijn op dit moment hulpbehoevend en verblijven in Woonzorgcentrum Booghuys in Leuven centrum.

Hoewel een poging tot verder studeren rond mijn 19de is mislukt, heb ik verder steeds bereikt wat ik wou bereiken, waaronder een mooie carrière in de Human Resources. Deze werkervaring heeft ook sterk bijgedragen aan de beslissing om een oude droom waar te

maken en psychologie te gaan studeren. Tijdens het eerste jaar van mijn studie (2015) verlaat mijn toenmalige man mij waarna hij een 4-jar durende juridische uitputtingsslag voert (echtscheiding uitgesproken in 2019).

Na een ‘sabbatjaar’ (2017-2018) om mentaal en fysiek te herstellen (herstart psychotherapeutische begeleiding), start ik in het academiejaar 2018-2019 opnieuw met mijn studies. In dat jaar slaag ik op 6 van de 9 vakken. Maar gezien de externe omstandigheden (hierboven opgeliist), en [...] vooral [de] effecten daarvan op mijn functiebeperking, vind ik wel dat ik een positief stijgend traject heb afgelegd.

Ondertussen heb ik reeds meer dan 6 jaar rust gevonden in mijn huwelijk en in mijn gezin. Privé ben ik helemaal waar ik moet zijn. Mijn echtgenoot, ook als onderzoeker verbonden aan de KU Leuven, biedt mij ook de nodige ruimte en ondersteuning om mijn studies te voltooien.

Mijn geschiedenis of mijn context bepalen niet wie ik ben. Mijn studie klinische psychologie bepaalt mijn identiteit, bepaalt mijn persoonlijke evolutie en mijn wereldbeeld, en leggen voor mij bloot waar ik een relevante bijdrage kan en wil leveren. Ik heb mijn plek gevonden en daar bestaat voor mij geen twijfel over.

Aanpak studies

[...]"

Na verzoekster op 21 oktober 2022 te hebben gehoord, beslist de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven op 28 oktober 2022 om dit intern beroep ongegrond te verklaren.

Bij arrest nr. 8.192 van 19 december 2022 vernietigt de Raad deze beslissing. Overwogen wordt dat uit de beslissing niet blijkt dat relevante stukken die voor verzoekster werden voorgebracht, door de interne beroepsinstantie bij de beoordeling werden betrokken.

De interne beroepsinstantie van verwerende partij herneemt haar besluitvorming, en neemt op 10 januari 2023 een nieuwe beslissing. Deze luidt als volgt:

“U tekende beroep aan bij de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen tegen mijn eerdere beslissing van 28 oktober 2022. Tijdens de zitting van 19 december vernietigde de Raad deze beslissing en vroeg om een nieuwe beslissing.

In [zijn] beslissing stelde de Raad dat de essentiële – zo niet enige – vraag die hierbij moest worden beantwoord, was in welke mate u voldoende aannemelijk kon aantonen dat uw bijzondere omstandigheden ondertussen in die mate gewijzigd waren dat bij een eventuele herinschrijving wel voldoende studievoortgang kon worden behaald. Meer specifiek stelde de Raad hierbij vast dat in mijn eerdere beslissing onvoldoende aandacht besteed werd aan de aanvullende verklaringen van uw psycholoog en uw neuroloog die u bij uw intern beroep doorstuurde. Daarnaast verwees het arrest ook naar het feit dat de

partner van uw moeder op 17 november overleden was, waardoor naar uw aanvoelen ondertussen een belangrijk deel van de stress en materiële beslommeringen op familiaal vlak was weggevallen.

In mijn eerdere beslissing verwees ik reeds naar het algemene principe dat gehanteerd wordt voor de beoordeling van de aanvragen van studenten voor een afwijking op een opgelegde weigeringen (en de eventuele hieruit volgende beroepen), nl. enerzijds de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden die in voldoende mate de onvoldoende studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds concrete feiten die wijzen op een reële kans op slagen. In uw beroep verwees u naar een aantal omstandigheden die zowel te maken hadden met de zorg voor uw moeder en haar partner, uw eigen medische en mentale gezondheidssituatie. Ik kan hierbij enkel vaststellen dat deze omstandigheden, samen met andere omstandigheden die u vermeldde in uw eerste aanvraag bij de start van het academiejaar 2016-2017, respectievelijk voor de directeur van de dienst Studentenadministratie en de directeur van de dienst Onderwijsprocessen in die mate voldoende waren om u een uitzonderlijke toelating tot herinschrijving te geven. Om elk misverstand hierover te vermijden, wil ik hierbij verduidelijken dat deze voorbije beslissingen van de directeur van de dienst Studentenadministratie en de directeur van de dienst Onderwijsprocessen niet impliceren dat hiermee zou erkend zijn dat uw resultaten uit het verleden volledig zouden zijn verklaard door deze omstandigheden. Via de voorbije beslissingen erkennen beide directeurs wel de impact van deze omstandigheden op uw studieprestaties en erkennen zij ook dat u bijgevolg wellicht geen optimaal gebruik heeft kunnen maken van uw examenkansen. In die context beslisten zij om u het voordeel van de twijfel te gunnen en u zowel bij de start van het academiejaar 2016-17, 2018-19, 2020-21 als 2021-22 een uitzonderlijke toelating voor herinschrijving te geven.

Net omwille van de impact van deze omstandigheden, die blijkbaar gedurende de afgelopen academiejaren niet verminderd was, besliste de directeur van de dienst Onderwijsprocessen bij de start van het academiejaar 2021-2022 enkel toestemming te geven voor een beperkt aantal opleidingsonderdelen via een creditcontract. Om de haalbaarheid van dit beperkte programma te vergroten, kreeg u hierbij zelfs de kans om het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ “on hold” te zetten.

Wanneer ik dan het hierboven vermelde algemene principe toepas op uw persoonlijke situatie, zie ik geen redenen om te twijfelen aan de omstandigheden op zich en het feit dat deze omstandigheden een zekere impact kunnen gehad hebben op uw studieprestaties. Reeds in mijn eerdere beslissing moest ik echter reeds vaststellen dat ik in de informatie die u mij doorstuurde geen aanwijzingen zag dat deze omstandigheden ondertussen in voldoende mate waren opgelost zodat zij uw studievoortgang niet langer in de weg zouden staan. U zei zelf wel dat u inschatte dat uw situatie en uw voorbereiding op deze studies in belangrijke mate verbeterd was, maar stuurde mij hiervoor geen concrete aanwijzingen door. Zo vermeldde u onder andere dat u zich tijdens het afgelopen academiejaar 2021-2022 intensief had voorbereid op de statistische vakken, maar gaf u mij, noch in uw schriftelijk verzoekschrift noch tijdens ons gesprek, enige aanwijzing over de aard van de gevolgde bijlessen en over het concrete kennisniveau dat u hiermee bereikt had. Ook in de gegevens die u doorstuurde in het kader van het externe beroep bij de Raad vind ik geen dergelijke informatie. Het ontbreken van dergelijke informatie betekent dan ook dat ik op dit ogenblik over geen enkele aanwijzing beschik dat u beter dan vorig jaar zou voorbereid zijn op het slagen voor de statistische opleidingsonderdelen uit uw programma.

Bevestiging voor mijn vaststelling dat er geen fundamentele verbetering in uw studiesituatie kon worden vastgesteld, vond ik bij mijn eerdere beslissing reeds in het attest van uw psycholoog dat u doorstuurde bij uw aanvraag aan de directeur van de dienst Onderwijsprocessen en dat vermeldde dat het spanningsniveau omwille van deze omstandigheden weinig veranderd was en nog steeds voor heel wat uitdagingen bleef zorgen. Dergelijke verbetering vind ik evenmin in het bijkomende attest van uw psycholoog dat u in het kader van uw beroep doorstuurde. Dit attest beklemtoont immers enkel het persoonlijk belang dat u hecht aan deze studie en de ernst van uw aanpak. Het feit dat, zoals vermeld in dit attest, de uitzonderlijke toelatingen die in het verleden werden gegeven de mogelijkheden geboden hebben voor een “haalbaarder kader” en het “doenbaar maken” van de opleiding biedt geen garantie dat slagen voor alle opleidingsonderdelen (met o.m. de voor u cruciale opleidingsonderdelen ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ en ‘Functieleer, deel 2’) mogelijk is.

Dezelfde vaststelling geldt eveneens voor de twee bijkomende attesten van uw behandelend neuroloog die u via uw beroep doorstuurde. Eén van de attesten betreft een attest aan een collega-arts waarin verdere afspraken gemaakt worden over de verder in te nemen medicatie en biedt als zodanig geen enkele link naar uw studiesituatie. Het tweede attest verwijst enkel naar medische problemen die zich in de maand augustus hebben voorgedaan, die “een invloed gehad hebben op de mogelijkheid tot studeren” en die ondertussen “behoorlijk” onder controle zouden zijn. Als zodanig biedt dit document geen verklaring voor het slechte resultaat op het examen van ‘Functieleer, deel 2’ dat op 2 september georganiseerd werd. Aangezien uzelf geen aanvraag voor eventuele verplaatsing van dit examen bij uw ombuds heeft ingediend, was deze invloed alvast niet van die aard dat deelname aan het examen onmogelijk was. Zelfs indien ik ervan uit zou moeten gaan dat u dit attest doorstuurde om aan te tonen dat uw voorbereiding op dit examen door deze medische omstandigheden verstoord werd, bieden deze omstandigheden geen verklaring voor de resultaten die u voor dit opleidingsonderdeel behaalde tijdens de 7 eerdere examenkansen die u voor dit opleidingsonderdeel had (i.c. 6/20, 5/20, NA, NA, NA en 5/20).

Ondanks het zeer beperkte programma dat u in 2021-2022 opnam en dat reeds rekening hield met uw omstandigheden en slechts 15 studiepunten omvatte, heeft u evenmin in dit afgelopen academiejaar goede resultaten behaald. In uw creditcontract Psychologie en Pedagogische wetenschappen slaagde u wel voor twee opleidingsonderdelen die u voor de eerste keer opnam, maar niet voor het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’ dat u vóór het academiejaar 2021~2022 reeds driemaal had opgenomen. Op basis waarvan u ervan uitging dat u “omwille van de status van het credit contract geen weigering kon oplopen” (zoals u in uw beroep vermeldde) is me niet duidelijk. In uitvoering van art. 35 van het onderwijs- en examenreglement vermeldt de website i.v.m. de studievoortgangsmaatregelen aan de KU Leuven [...] immers dat bij de berekening van het aantal examenkansen geen rekening wordt gehouden met een eventuele verandering van contracttype. De beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen van 20 oktober 2021 vermeldde op dit vlak geen enkele uitzondering. Aangezien u reeds in de academiejaren 2018-19, 2019-20 en 2020-21 dit opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’ had opgenomen zonder hiervoor te slagen, had het cruciale karakter van het slagen voor dit opleidingsonderdeel voor u duidelijk moeten zijn.

Niettegenstaande u ondertussen reeds 7 jaar onder een of andere contractvorm bent ingeschreven voor opleidingsonderdelen uit de bacheloropleiding Psychologie en ondanks het feit dat u reeds viermaal uitzonderlijk werd toegelaten, heeft u op dit ogenblik nog steeds slechts 141 studiepunten behaald die zouden kunnen meetellen in uw studievoortgang en moet u op dit ogenblik nog steeds slagen voor 40 studiepunten om uw bachelordiploma te kunnen behalen. Vanuit een bekommernis om – rekening houdend met de omstandigheden die u vermeldde – de draaglast voor u zoveel mogelijk te beperken, kreeg u vorig jaar de toestemming voor inschrijving voor een beperkt pakket via een creditcontract, waarbij u bovendien het risico-opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ “on hold” kon zetten. Desondanks slaagde u niet voor het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’ dat u bij de start van het academiejaar 2021-2022 reeds drie keer (en ondertussen dus reeds vier keer) had opgenomen zonder hiervoor te slagen. Ondanks dit beperkte pakket en ondanks het vermijden van één van de risico-opleidingsonderdelen, heeft u in het afgelopen jaar uw weigeringsituatie dus zeker niet verbeterd. Nochtans is dit opleidingsonderdeel als deel van de psychologische basisvaardigheden een kernvak in de opleiding, dat als zodanig ook een belangrijke voorspellende waarde heeft voor het kunnen slagen in de opleiding. De resultaten die u hierbij behaalde (i.c. 6/20 en 5/20) wijzen op duidelijke tekorten, die bovendien in lijn liggen met de eerdere resultaten die u behaalde. Het uitblijven van een dergelijke verbetering wijst er dan ook op dat niet alleen deze omstandigheden niet zijn opgelost, maar ook dat deze omstandigheden op zich deze fundamenteel onvoldoende studieresultaten niet kunnen verklaren.

In uw beroep bij de Raad verwees u ook naar de gewijzigde situatie die te maken heeft met de gezondheids- en leefsituatie van uw moeder en haar partner. U verwees hierbij onder meer naar het feit dat de zorg voor uw moeder ondertussen werd toevertrouwd aan een woonzorgcentrum in de Leuvense regio. Op basis van de informatie die u bij het interne beroep doorstuurde, blijkt echter dat dit reeds zo was in het academiejaar 2021-2022. Als zodanig kan ik dit niet als een nieuw element beschouwen dat zou kunnen wijzen op een fundamentele verbetering van uw studiesituatie in 2022-2023.

U verwees hierbij eveneens naar het feit dat door het overlijden van de partner van uw moeder een deel van de zorg en de stress op familiaal vlak was weggevallen. In uw interne beroep verwees uzelf echter naar een combinatie van onvoldoende (voor)kennis van statistiek, omstandigheden die te maken hebben met uw eigen lichamelijke en psychische gezondheidstoestand, de gezondheids- en leefsituatie van uw moeder en (tot hiertoe) ook de zorg voor de partner van uw moeder als mogelijke verklaringen voor uw studievertraging. In de informatie die u in het kader van uw externe beroep naar de Raad doorstuurde, stuurde u enkel een overlijdensbericht van de partner van uw moeder door, zonder dat u op enige manier aannemelijk maakte dat dit een feit een “scharniermoment” zou zijn dat u in staat zou moeten stellen om voortaan zonder nieuwe studievoortgangsmaatregelen uw opleiding te voltooien.

Naast mijn eerdere vaststelling over het ontbreken van concrete aanwijzingen dat uw omstandigheden ondertussen in voldoende mate zijn opgelost moet ik ook vaststellen dat deze omstandigheden die u inroeft alleen deze blijvend onvoldoende studievoortgang niet kunnen verklaren. Ik stel vast dat uw kans op slagen in de bacheloropleiding Psychologie te onzeker blijft en beslis om u geen afwijking op de opgelegde weigering toe te staan.”

Dit is de thans bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Wat betreft de procedure nr. 2023/0027

Standpunt van partijen

In haar antwoordnota doet verwerende partij gelden dat de bestreden beslissing op 10 januari 2023 aan verzoekster ter kennis is gebracht, zodat het op 18 januari 2023 bij de Raad ingestelde beroep laattijdig is.

Beoordeling

Uit de stukken van het administratief dossier en de webtracker van Bpost blijkt dat het verzoekschrift, gericht aan de Raad, aan de postdiensten is overhandigd op 17 januari 2023, niettegenstaande de frankeringsdatum op de enveloppe 18 januari 2023 is.

Het beroep is in dat opzicht bijgevolg tijdig ingediend.

Voorts wijst de Raad nog op het volgende.

De bestreden beslissing werd aan verzoekster meegedeeld met een e-mail van 10 januari 2023.

Uit de stukken waarop de Raad vermag acht te slaan, blijkt niet dat verzoekster de ontvangst van die e-mail heeft bevestigd of dat een ander bewijs van ontvangst op die datum voorligt. Evenmin erkent verzoekster in haar verzoekschrift of haar wederantwoordnota spontaan dat zij deze zending op 10 januari 2023 heeft ontvangen.

In die omstandigheden verleent de kennisgeving per e-mail geen vaste datum, zodat de vervaltermijn van zeven kalenderdagen van artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs om bij de Raad een beroep in te stellen, niet op 11 januari 2023 is aangevangen.

De exceptie is ongegrond.

B. Wat betreft de procedures nr. 2023/0027 en nr. 2023/0028

Standpunt van partijen

In haar wederantwoordnota voert verzoekster aan dat verwerende partij ten onrechte een exceptie van onontvankelijkheid opwerpt, gesteund op de stelling dat verzoekster heeft nagelaten om tegelijk met de toezending van haar beroep aan de Raad, kopie hiervan aan verwerende partij over te maken.

Beoordeling

De Raad leest in de antwoordnota van verwerende partij geen dergelijke exceptie. Verwerende partij merkt enkel op dat verzoekster heeft nagelaten om een kopie van het beroep over te maken, zodat zij niet zelf kan nagaan wanneer de beroepen werden ingesteld.

Aan die vaststelling verbindt verwerende partij geen argumenten wat de ontvankelijkheid van het beroep betreft. Dit wordt door verwerende partij op de zitting ook uitdrukkelijk bevestigd.

De opmerking van verzoekster mist feitelijke grondslag.

V. Samenvoeging

Beide bij de Raad ingestelde beroepen zijn ontvankelijk naar vorm en termijn. Zij hebben een identiek voorwerp.

Partijen hebben bovendien in beide rolnummers eenzelfde antwoordnota, respectievelijk wederantwoordnota neergelegd.

Het past voor een goede rechtsbedeling om beide beroepen samen te voegen en er in één arrest uitspraak over te doen.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op de materiëlemotiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het gezag van gewijsde van het arrest nr. 8.192 van 19 december 2022.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat uit het voormalde arrest volgt dat ten onrechte geen rekening werd gehouden met de recente verklaringen van psycholoog G.D. en neuroloog E.B., en dat de interne beroepsinstantie bij de beoordeling ook het nieuwe gegeven van het overlijden van de partner van verzoeksters moeder kon worden betrokken.

In de bestreden beslissing evenwel, leest verzoekster dat er onvoldoende concrete aanwijzingen vorhanden zijn om in te schatten dat de bijzondere omstandigheden ondertussen voldoende zijn opgelost en dat er daarnaast ook andere redenen zijn die de ontoereikende studievoortgang verklaren en die de kansen op slagen in de toekomst al te onzeker maken.

Volgens verzoekster steunt die beoordeling op een selectieve lezing van het dossier, en valt zij niet te rijmen met het tussengekomen arrest van 19 december 2022. Ten eerste stipt verzoekster aan dat terwijl in het voormalde arrest was overwogen dat verwerende partij de bijzondere omstandigheden én hun verklaring voor de ontoereikende studieresultaten in het verleden had aanvaard, thans opnieuw naar die tekorten wordt verwezen om de slaagkansen voor de toekomst in twijfel te trekken. Ten tweede is verzoekster van oordeel dat de interne beroepsinstantie een al te rigide zienswijze aanneemt inzake de mentale gezondheidssituatie, waarbij verzoekster ten onrechte labilitet wordt toegeschreven, en dat ook de invloed van verzoeksters migraine en de evolutie daarin onjuist wordt ingeschat. In derde orde handhaalt verzoekster haar standpunt dat eerst de complexe medische en juridische situatie van haar moeders partner, en vervolgens zijn overlijden, wel degelijk relevant zijn.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij:

“In het huidige bezwaarschrift stelt de student dat de nieuwe interne beroepsbeslissing “inherent tegenstrijdig” zou zijn en ook in strijd zou zijn met de beslissing van de Raad van 19.12.2022.

Op welke manier de beslissing intern tegenstrijdig zou zijn, blijkt in elk geval niet uit het verdere verzoekschrift. Zoals hierboven vermeld, verduidelijkt de nieuwe interne beroepsbeslissing de verwijzing in de eerdere beslissing naar het algemene principe dat bij de beoordeling van deze beroepen gehanteerd wordt en vermeldt de beslissing dat uit deze vermelding niet kan worden afgeleid dat zou bevestigd zijn dat de resultaten uit het verleden volledig door de omstandigheden zouden zijn verklaard. De interne beroepsbeslissing bevestigt enerzijds de eerdere vaststelling dat uit het beroepsdossier zoals dit bij de start van het huidige academiejaar 2022-2023 werd ingediend niet blijkt dat er bij de start van dit academiejaar sprake zou zijn van een fundamentele verbetering in de studiesituatie van de student. Ook de bijkomende attesten van de behandelende psycholoog en neuroloog die de student via haar intern beroep doorstuurde, bieden op dit vlak geen enkele indicatie. Anderzijds verwijst de nieuwe interne beroepsbeslissing ook naar de specifieke situatie die in het academiejaar 2021-2022 ontstaan is door de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen om de student enkel toestemming te geven voor een inschrijving via een creditcontract voor een beperkt aantal opleidingsonderdelen. Deze beslissing werd genomen vanuit een bekommernis om, rekening houdend met de blijvende bijzondere omstandigheden waarop de student zich beriep, de draaglast van haar studies voor haar zoveel mogelijk te beperken. Vanuit dezezelfde bekommernis kreeg zij hierbij ook de kans om één van de opleidingsonderdelen waar de weigering bij de start van het academiejaar 2021-22 op gebaseerd was (m.n. ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’) “on hold” te zetten. Ondanks dit beperkte programma en het kunnen vermijden van dit statistisch opleidingsonderdeel slaagt de student er niet in om haar studiesituatie in 2021-22 fundamenteel te verbeteren. Daar waar zij bij de start van het academiejaar enkel voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ reeds vier keer was ingeschreven zonder hiervoor te slagen, is dit op het einde van dit academiejaar het geval zowel voor het opleidingsonderdeel ‘Statistiek voor psychologen, deel 1’ als voor ‘Functieleer, deel 2’.

De student stelt ook dat deze nieuwe beslissing tegenstrijdig zou zijn met het arrest 8.192 van uw Raad. De student benadrukt hierbij dat in dit arrest vermeld wordt dat het herhalen van de slechte resultaten (m.n. in de academiejaren vóór 2021-22) niet relevant is. Deze nieuwe interne beroepsbeslissing is echter gebaseerd enerzijds op de bevestiging van de eerdere vaststelling dat de student niet aantoont dat er bij de start van 2022-2023 sprake zou zijn van een fundamentele verbetering van haar studiesituatie en anderzijds en meer fundamenteel op de vaststelling dat het uitblijven van een verbetering van haar studiesituatie in 2021-2022, ondanks de flankerende maatregelen die bij de start van dit academiejaar genomen werd er op wijst dat de omstandigheden alleen de blijvend onvoldoende resultaten niet kunnen verklaren.

Indien de vermelding dat de nieuwe beslissing “zonder meer” een afwijzing inhoudt, zou moeten gezien worden als een opmerking dat deze nieuwe beroepsbeslissing niet zou gemotiveerd zijn, moet – zoals hierboven reeds vermeld – [] worden vastgesteld dat deze beslissing gebaseerd is op een duidelijke en dubbele motivering die zowel verwijst naar het feit dat uit de informatie die in het beroep werd voorgelegd niet blijkt dat er sprake zou zijn van een fundamentele verbetering in de studiesituatie van de student en die, op basis van de laatst behaalde resultaten in het academiejaar 2021-22 ook vaststelt dat de persoonlijke omstandigheden van de student op zich niet de blijvend onvoldoende resultaten kunnen verklaren. Deze motivering houdt bovendien ook rekening met de extra documenten die de student in het kader van haar intern beroep heeft aangeleverd.

De student meent dat de nieuwe beslissing gebaseerd is op een selectieve lezing van het dossier. Zoals hierboven vermeld is de beslissing echter in belangrijke mate gebaseerd op het uitblijven van een fundamentele verbetering in haar resultaten 2021-22. Waar de student zich op baseert om op te merken dat deze beslissing zou gebaseerd zijn op een beoordeling van haar resultaten 2020-21 is dan ook niet duidelijk.

De opmerking als zou de beslissing neigen naar een visie die de student ‘mentale labilitet’ en ‘lichtzinnig gedrag’ toedicht blijft hierbij voor eigen rekening van de student. Op geen enkele plaats worden deze termen of termen die dergelijke toestanden zouden suggereren in de interne beroepsbeslissing gebruikt. Als reactie op de melding van de student dat de partner van haar moeder ondertussen overleden is en dat hierdoor een deel van de zorg en de stress op familiaal vlak is weggevallen, vermeldt de beroepsinstantie enkel dat de student in haar beroep verwees naar een (complex) combinatie van factoren die te maken hadden met onvoldoende (voor)kennis van statistiek, omstandigheden die te maken hadden met haar eigen lichamelijke en psychische gezondheidstoestand, de gezondheids- en leef situatie van haar moeder en (tot hiertoe) ook de zorg voor de partner van haar moeder en dat student niet aantoont dat dit een feit over het overlijden van de partner van de moeder als het “scharniermoment” waaruit zou blijken dat zij vanaf nu in staat is om zonder nieuwe studievoortgangsmaatregelen haar opleiding te voltooien, zou moeten worden beschouwd.

Het feit dat, zoals de student in haar huidig verzoekschrift vermeldt, de woon-en leefsituatie van de partner van haar moeder een “acuut handelen” vereiste en een “concrete belasting” betekende in de periode tot half januari 2022, wijst er niet op dat deze omstandigheden het haar onmogelijk maakten om zich voor te bereiden en te slagen voor haar examens. Zoals blijkt uit bijlage 6 diende zij, in het beperkte programma van 15 studiepunten dat zij in 2021-22 had opgenomen, in de eerste examenperiode 2021-22 enkel examen af te leggen voor het opleidingsonderdeel ‘Functieleer, deel 2’. Indien zij toch meende dat haar omstandigheden op dat ogenblik van die aard waren dat het afleggen van dit ene examen onmogelijk was, had zij met de examenombuds contact kunnen opnemen om na te gaan of een inhaalexamen mogelijk was. Zoals ook blijkt uit het eerste externe beroep dat de student heeft ingediend, heeft zij dit tijdens het afgelopen academiejaar 2021-22 nooit gedaan (zie bijlage 4 –blz. 2).

In het eerder arrest stelde uw Raad vast dat de essentiële – zo niet enige – vraag die in dit dossier moest worden was of de student voldoende aannemelijk kon aantonen dat een scharnierpunt bereikt was zodat zij bij een volgende inschrijving wél voldoende studievoortgang zou kunnen behalen of alle elementen die zij daaromtrent aanreikte deugdelijk bij de besluitvorming waren betrokken. Aan de hand van de documenten die de student via haar beroep doorstuurde, m.i.v. de aanvullende attesten van haar psycholoog en neuroloog, toont de nieuwe interne beroepsbeslissing dat de student zelf geen indicaties geeft die erop wijzen dat haar persoonlijke omstandigheden ondertussen in voldoende mate zijn opgelost zodat deze haar studievoortgang niet langer in de weg zouden staan. Bovendien wijst de beroepsbeslissing er op dat de student, ondanks de maatregelen die net omwille van haar omstandigheden bij de start van het academiejaar 2021-22 genomen werden (i.c. beperkt programma via creditcontract []) de studie- en weigerings situatie in 2021-22 nog verder verslechterd is. Op basis hiervan moet de interne beroepsinstantie dan ook vaststellen dat de omstandigheden die in verleden in die mate voldoende waren voor de directeur van de dienst Onderwijsprocessen om een

uitzonderlijke toelating toe te staan op zich niet langer de onvoldoende studievoortgang kunnen verklaren.”

In haar wederantwoordnota handhaaft verzoekster haar kritiek, en gaat zij nog uitgebreid in op de antwoordnota van verwerende partij.

Beoordeling

In de voorgaande beslissing van de interne beroepsinstantie van 28 oktober 2022 motiveerde de interne beroepsinstantie de weigering tot inschrijving, wat de bijzondere omstandigheden betreft, als volgt:

“Bij de beoordeling van uw beroep wil ik op de eerste plaats verduidelijken dat de beslissing hierover genomen wordt, enerzijds vanuit de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden die in voldoende mate de onvoldoende studievoortgang kunnen verklaren, en anderzijds vanuit concrete feiten die wijzen op een reële kans op slagen. Ik heb hierbij geen reden om te twijfelen aan de ernst en de impact van de bijzondere omstandigheden waarnaar u verwijst, maar zie ik tegelijkertijd in de informatie die u mij doorstuurde geen aanwijzingen dat deze omstandigheden ondertussen in voldoende mate zouden zijn opgelost zodat zij uw studievoortgang niet langer in de weg zouden staan.”

In het licht van die motivering, heeft de Raad in zijn arrest nr. 8.192 van 19 december 2022 dan het volgende overwogen:

“Aldus geeft de interne beroepscommissie vooreerst uitdrukkelijk aan dat de ontoereikende studieresultaten uit het verleden “in voldoende mate” worden verklaard door de door verzoekster aangevoerde bijzondere omstandigheden. Zulks geldt dan, bij gebreke aan nadere precisering, voor het geheel van het studieverleden. Niet relevant derhalve, op risico van een tegenstrijdige motivering, is het herhalen van de slechte resultaten voor de opleidingsonderdelen ‘Functieleer, deel 2’ en ‘Statistiek voor psychologen, deel 1, met practicum’. Zij zijn immers evenzeer ‘gedekt’ door de aangevoerde én aanvaarde bijzondere omstandigheden.”

Na vernietiging van die beslissing, herneemt de interne beroepsinstantie haar volheid van bevoegdheid. Zij vermag daarbij, uiteraard met eerbiediging van de materiële motiveringsplicht en zonder intern tegenstrijdig te zijn, andere, nieuwe motieven bij haar besluitvorming te betrekken. Binnen dezelfde grenzen verzet niets zich ertegen dat de beroepsinstantie haar overwegingen nader preciseert.

Wat de bijzondere omstandigheden in het verleden betreft, overweegt de interne beroepsinstantie in de thans bestreden beslissing ter verduidelijking dat de erkenning ervan niet mag worden gezien als tegelijk de erkenning dat de studieresultaten uit het verleden *volledig* door deze omstandigheden werden verklaard, maar enkel als de erkenning dat zij het benutten van examenkansen voldoende hebben geïmpacteerd om het voordeel van de twijfel te gunnen en viermaal een uitzonderlijke toelating tot herinschrijving te verlenen.

Die overweging strijdt niet met de voorliggende stukken en benadert de beoordeling van de bijzondere omstandigheden uit het verleden op een wijze die niet tegenstrijdig is met de andere motieven van de betreden beslissing. In dat opzicht schendt de thans bestreden beslissing niet het gezag van gewijsde van 's Raads arrest van 19 december 2022.

Verder heeft de Raad in dat arrest overwogen:

“De essentiële – zo niet enige – vraag die moet worden beantwoord, is bijgevolg of verzoekster al dan niet voldoende aannemelijk kan maken dat een scharnierpunt is bereikt en dat de bijzondere omstandigheden in voldoende mate zijn gewijzigd opdat bij een volgende inschrijving wél voldoende studievoortgang kan worden behaald, en of alle elementen die zij daaromtrent aanreikt deugdelijk bij de besluitvorming zijn betrokken. De Raad stelt vast dat verzoekster bij haar intern beroep twee recente en aanvullende verslagen heeft gevoegd ten opzichte van het dossier dat zij aan de directeur Onderwijsprocessen had voorgelegd, met name een aanvullende verklaring van psychologe [G.D.] van 18 oktober 2022 en een aanvullende verklaring van dr. [E.B.], neuroloog, van 17 oktober 2022. Deze stukken blijven in de bestreden beslissing geheel onbesproken.

Het is nochtans de opdracht van de interne beroepsinstantie om het intern beroep te beoordelen op grond van alle stukken die op ontvankelijke wijze worden voorgebracht. Het staat derhalve aan de instelling, en niet aan de Raad, om te beoordelen of wat in die stukken wordt verklaard al dan niet een voldoende nieuw licht werpt op de situatie. Die beoordeling is vooralsnog niet gemaakt.

Daarnaast is de partner van verzoeksters moeder thans overleden. Daarmee kon de interne beroepsinstantie geen rekening houden aangezien dit feit zich *ná* de bestreden beslissing, met name op 17 november 2022, heeft voorgedaan. Dit gegeven is niettemin relevant omdat, zoals verzoekster in haar wederantwoordnota aanvoert, daarmee niet enkel een belangrijk deel van de stress op familiaal vlak is weggevallen, maar ook de materiële beslommeringen die verzoekster zich overheen de laatste maanden heeft aangetrokken.”

Die prospectieve beoordeling wordt in de thans bestreden beslissing ook uitdrukkelijk gemaakt. Ook in dat opzicht kan de Raad niet tot een miskenning van de motieven van zijn arrest van 19 december 2022 besluiten.

De interne beroepsinstantie heeft vooreerst de verklaringen van psycholoog G.D. van 18 oktober 2022 en van neuroloog E.B. van 17 oktober 2022 uitdrukkelijk bij de beoordeling betrokken.

De lezing die de interne beroepscommissie in de bestreden beslissing aan beide stukken geeft, is niet kennelijk onjuist.

De psycholoog onderstreept het belang van de opleiding voor verzoekster en licht toe dat de mogelijkheden tot inschrijving in het verleden verzoekster hebben toegelaten om ook “aan andere dingen te werken”, maar een decisieve omslag naar betere studieresultaten kan daarin niet worden gezien.

De neuroloog verklaart dat de migraineaanvallen “behoorlijk onder controle” zijn maar dat er in augustus 2022 toch verschillende aanvallen zijn geweest, die “zeker ook een invloed gehad hebben op de mogelijkheden om te studeren”. Ook daaruit blijkt niet dat een scharniermoment is bereikt.

De Raad valt verwerende partij bij in haar stelling dat in de bestreden beslissing uitdrukkelijk, noch impliciet wordt gesteld dat verzoekster labiel is.

De wijze waarop de interne beroepsinstantie de aldus beschikbare elementen afzet tegenover de beperkte studiebelasting in het academiejaar 2021-2022 en de behaalde resultaten, mede in het licht van de algehele studievoortgang, is naar oordeel van de Raad niet onredelijk.

Evenmin onredelijk of in strijd met de voorliggende stukken, is de overweging dat de prospectieve inschatting van de invloed van het overlijden van de partner van de moeder van verzoekster moet worden genuanceerd in het licht van de hindernissen die verzoekster zelf heeft aangevoerd. De Raad verwijst ter zake naar de niet-familie-gerelateerde elementen als een onvoldoende (voor)kennis van statistiek en de eigen lichamelijke en psychische gezondheidstoestand.

Tot slot merkt de Raad op dat niet wordt tegengesproken dat de migraine waarmee verzoekster te kampen heeft, een ernstige belemmering bij de studie kan, en wellicht zal vormen.

Daarbij moet worden aangestipt dat wanneer bijzondere omstandigheden die ontoereikende studieresultaten veroorzaken, blijven aanhouden, het niet onredelijk is dat uit een stagnatie of alleszins onvoldoende aanwijsbare verbetering van die omstandigheden wordt besloten dat er voor de toekomst onvoldoende garanties op een betere studievoortgang vorhanden zijn.

Het enig middel is niet gegrond.

VII. Anonimisering

Ter zitting vraagt verzoekster de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De beroepen met nr. 2023/0027 en 2023/0028 worden gevoegd.

2. De Raad verwerpt het beroep.

3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoekster weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechting van 15 februari 2023, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, Ie Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder	Voorzitter van de Raad
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Gilles Fourneau

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Gilles Fourneau

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.